

AVALUACIÓ DEL PROCÉS DE SOCIALITZACIÓ DELS JACIMENTS DE LA SIERRA DE ATAPUERCA AL MUSEO DE LA EVOLUCIÓN HUMANA DE BURGOS

Gemma Sebares Valle

ADVERTIMENT. L'accés als continguts d'aquesta tesi doctoral i la seva utilització ha de respectar els drets de la persona autora. Pot ser utilitzada per a consulta o estudi personal, així com en activitats o materials d'investigació i docència en els termes establerts a l'art. 32 del Text Refós de la Llei de Propietat Intel·lectual (RDL 1/1996). Per altres utilitzacions es requereix l'autorització prèvia i expressa de la persona autora. En qualsevol cas, en la utilització dels seus continguts caldrà indicar de forma clara el nom i cognoms de la persona autora i el títol de la tesi doctoral. No s'autoritza la seva reproducció o altres formes d'explotació efectuades amb finalitats de lucre ni la seva comunicació pública des d'un lloc aliè al servei TDX. Tampoc s'autoritza la presentació del seu contingut en una finestra o marc aliè a TDX (framing). Aquesta reserva de drets afecta tant als continguts de la tesi com als seus resums i índexs.

ADVERTENCIA. El acceso a los contenidos de esta tesis doctoral y su utilización debe respetar los derechos de la persona autora. Puede ser utilizada para consulta o estudio personal, así como en actividades o materiales de investigación y docencia en los términos establecidos en el art. 32 del Texto Refundido de la Ley de Propiedad Intelectual (RDL 1/1996). Para otros usos se requiere la autorización previa y expresa de la persona autora. En cualquier caso, en la utilización de sus contenidos se deberá indicar de forma clara el nombre y apellidos de la persona autora y el título de la tesis doctoral. No se autoriza su reproducción u otras formas de explotación efectuadas con fines lucrativos ni su comunicación pública desde un sitio ajeno al servicio TDR. Tampoco se autoriza la presentación de su contenido en una ventana o marco ajeno a TDR (framing). Esta reserva de derechos afecta tanto al contenido de la tesis como a sus resúmenes e índices.

WARNING. Access to the contents of this doctoral thesis and its use must respect the rights of the author. It can be used for reference or private study, as well as research and learning activities or materials in the terms established by the 32nd article of the Spanish Consolidated Copyright Act (RDL 1/1996). Express and previous authorization of the author is required for any other uses. In any case, when using its content, full name of the author and title of the thesis must be clearly indicated. Reproduction or other forms of for profit use or public communication from outside TDX service is not allowed. Presentation of its content in a window or frame external to TDX (framing) is not authorized either. These rights affect both the content of the thesis and its abstracts and indexes.

TESI DOCTORAL

Gemma Sebares Valle

AVALUACIÓ DEL PROCÉS DE SOCIALITZACIÓ DELS JACIMENTS DE LA SIERRA DE ATAPUERCA AL MUSEO DE LA EVOLUCIÓN HUMANA DE BURGOS

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

Departament

Història i Història de l'Art

Tarragona 2015

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

AVALUACIÓ DEL PROCÉS DE SOCIALITZACIÓ DELS JACIMENTS DE LA SIERRA DE ATAPUERCA AL MUSEO DE LA EVOLUCIÓN HUMANA DE BURGOS

Gemma Sebares Valle

Gemma Sebares Valle

**AVALUACIÓ DEL PROCÉS DE SOCIALITZACIÓ DELS
JACIMENTS DE LA SIERRA DE ATAPUERCA AL MUSEO DE
LA EVOLUCIÓN HUMANA DE BURGOS**

TESI DOCTORAL

Dirigida pel Dr. Robert Sala Ramos i Dr. Francesc Xavier Hernández Cardona

Departament

Història i Història de l'Art

**UNIVERSITAT
ROVIRA i VIRGILI**

Tarragona 2015

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

FAIG CONSTAR que aquest treball, titulat “Avaluació del procés de Socialització dels jaciments de la Sierra de Atapuerca”, que presenta Gemma Sebares Valle per a l’obtenció del títol de Doctor, ha estat realitzat sota la meva direcció al Departament d’Història i Història de l’Art d’aquesta universitat.

Tarragona Novembre 2015

El/s director/s de la tesi doctoral

Robert Sala Ramos

Francesc Xavier Hernández Cardona

AGRAÏMENTS

Tot i que se suposa que aquest és un treball individual, sóc conscient que no hagués estat possible sense l'ajut incondicional de moltes persones que han estat al meu voltant.

En primer lloc vull agrair la seva ajuda als meus directors, el Dr. Robert Sala Ramos i el Dr. Francesc Xavier Hernández Cardona per haver-me ajudat en tot el que han pogut al voltant de la redacció i recerca de la tesi. També al Dr. Carlos Lorenzo per la seva gran ajuda i comentaris a l'hora de realitzar l'estadística de la tesi.

També vull agrair a l'Aurora Martín la seva autorització i facilitats prestades a l'hora d'avaluar el *Museo de la Evolución Humana* de Burgos. De la mateixa manera vull agrair a tots els treballadors dels museu que m'han ajudat al llarg de les meves estades al propi museu per avaluar-lo, en especial a la Natàlia García, treballadora en pràctiques del MEH, que va participar activament del procés d'avaluació.

De manera especial vull agrair al Daniel Alcaraz la seva gran ajuda al desenvolupar l'aplicació CRONOS.apk especialment per a mi i per a aquesta tesi, sense la feina incondicional que vas fer aquest estudi no hagués pogut ser el que ha estat, jo tenia la idea, però et necessitava a tu, que l'has fet realitat.

També vull fer una menció especial a la Bárbara Rodríguez, has estat dos estius amb mi a Burgos avaluant el museu, no li podia demanar a qualsevol, només podia ser algú com tu, que treballés incondicionalment.

Finalment i no per això menys important, vull agrair a l'Albert Guerrero totes les hores que ha passat amb mi, a Burgos avaluant, i a casa aguantant-me i escoltant els meus comentaris i idees sobre aquest treball, i ajudant-me a veure-les clares i a executar-les. Sempre és necessari tenir algú al costat per explicar-li la feina realitzada i així veure-ho tot des d'un altre punt de vista, i aquest has estat tu, sempre has estat tu.

També als meus pares, i família, que heu aguantat el meu nerviosisme de aquest temps, i sobretot els últims mesos.

A tots, gràcies, aquest treball no és només meu, sinó d'un conjunt de situacions favorables que l'han fet possible.

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	1
1.1. MOTIVACIONS.....	1
1.2. EL MUSEO DE LA EVOLUCIÓN HUMANA DE BURGOS.....	2
1.3. ESTRUCTURA DE LA TESI	4
2. MARC TEÒRIC	5
2.1. ANTECEDENTS	5
2.2. EXPOSICIÓ DEL CAS	10
3. RECERCA.....	13
3.1. JUSTIFICACIÓ	13
3.2. OBJECTIUS DE RECERCA	13
3.2.1. OBJECTIUS GENERALS.....	13
3.2.2. OBJECTIUS ESPECÍFICS	14
3.3. DISSENY METODOLÒGIC	15
3.3.1. TIPUS DE PROJECTE	15
3.3.2. ANTECEDENTS: PRIMERA EXPERIMENTACIÓ, EL CAS DE LA TESIS DE MÀSTER	16
3.3.3. PERÍODE I LLOC D'INVESTIGACIÓ	17
3.3.4. UNIVERS I MOSTRA.....	19
3.3.5. MÈTODES.....	20
3.3.5.1. L'OBSERVACIÓ	22
3.3.5.2. RECOPIACIÓ DE DADES	23
3.3.5.3. ESTUDI DE PÚBLIC: L' APLICACIÓ CRONOS.apk	26
3.3.5.4. AVALUACIÓ PER PLANTES	27
3.3.5.5. AVALUACIÓ FORMAL.....	28
3.4. ANÀLISI	28
3.4.1. SELECCIÓ DE VARIABLES.....	28
3.4.1.1. TEMPS.....	28
3.4.1.2. AVALUACIÓ FORMAL.....	30
3.4.2. METODOLOGIA DE REOL·LECCIÓ I PROCESSAMENT D'INFORMACIÓ	30
3.4.2.1. MICROSOFT EXCEL.....	32
3.4.2.2. PAST (PALEONTOLOGICAL STATISTICS SOFTWARE)	34
4. RESULTATS	36

4.1. AVALUACIÓ FORMAL.....	36
4.1.1. PLANTA -1: La Sierra de Atapuerca i la evolució humana	36
4.1.2. PLANTA 0: La evolució en termes biològics	38
4.1.3. PLANTA 1: La evolució en termes culturals	41
4.1.4. PLANTA 2: Ecosistemes de la evolució	43
4.2. AVALUACIÓ D'OBSERVACIÓ DEL PÚBLIC: ESTADÍSTICA DE DADES.....	45
4.3. RESULTATS	50
4.3.1. PLANTA -1	50
4.3.1.1. AVALUACIÓ SEGONS ELS RECURSOS P.-1	50
4.3.1.1.1. HOLDING POWER	50
4.3.1.1.2. GRAU D'INTERÈS	64
4.3.1.1.3. ATTRACTING POWER.....	74
4.3.1.1.4. REDUNDÀNCIES.....	88
4.3.1.2. AVALUACIÓ SEGONS LA VISITA P.-1	89
4.3.1.2.1. HOLDING POWER.....	89
4.3.1.2.2. GRAU D'INTERÈS	97
4.3.1.2.3. ATTRACTING POWER	105
4.3.1.2.4. DILIGENT VISITORS.....	112
4.3.1.2.5. TEMPS DE TRANSICIÓ.....	120
4.3.2. PLANTA 0	122
4.3.2.1. AVALUACIÓ SEGONS ELS RECURSOS P.0	122
4.3.2.1.1. HOLDING POWER	122
4.3.2.1.2. GRAU D'INTERÈS	136
4.3.2.1.3. ATTRACTING POWER.....	145
4.3.2.1.4. REDUNDÀNCIES.....	162
4.3.2.2. AVALUACIÓ SEGONS LA VISITA P.0	163
4.3.2.2.1. HOLDING POWER.....	163
4.3.2.2.2. GRAU D'INTERÈS	171
4.3.2.2.3. ATTRACTING POWER	178
4.3.2.2.4. DILIGENT VISITORS.....	186
TEMPS DE TRANSICIÓ	194
4.3.3. PLANTA 1	196
4.3.3.1. AVALUACIÓ SEGONS ELS RECURSOS P.1	196
4.3.3.1.1. HOLDING POWER	196
4.3.3.1.2. GRAU D'INTERÈS	210

4.3.3.1.3.	ATTRACTING POWER.....	219
4.3.3.1.4.	REDUNDÀNCIES.....	231
4.3.3.2.	AVALUACIÓ SEGONS LA VISITA P.1	232
4.3.3.2.1.	HOLDING POWER.....	232
4.3.3.2.2.	GRAU D'INTERÈS	240
4.3.3.2.3.	ATTRACTING POWER	248
4.3.3.2.4.	DILIGENT VISITORS.....	255
	TEMPS DE TRANSICIÓ	263
4.3.4.	PLANTA 2	265
4.3.4.1.	AVALUACIÓ SEGONS ELS RECURSOS P.2	265
4.3.4.1.1.	HOLDING POWER	265
4.3.4.1.2.	GRAU D'INTERÈS	277
4.3.4.1.3.	ATTRACTING POWER.....	286
4.3.4.1.4.	REDUNDÀNCIES.....	295
4.3.4.2.	AVALUACIÓ SEGONS LA VISITA P.2	296
4.3.4.2.1.	HOLDING POWER.....	296
4.3.4.2.2.	GRAU D'INTERÈS	305
4.3.4.2.3.	ATTRACTING POWER	313
4.3.4.2.4.	DILIGENT VISITORS.....	320
	TEMPS DE TRANSICIÓ	328
4.4.	DISCUSSIÓ DELS RESULTATS	330
5.	CONCLUSIONS.....	391
6.	FUTURES LÍNIES DE RECERCA.....	407
7.	BIBLIOGRAFIA	408

1. INTRODUCCIÓ

1.1. MOTIVACIONS

La decisió de dur a terme aquest estudi, va sorgir com a continuació del que havia estat la meua tesis de màster, i va ser la manera d'arrodonir el mètode dissenyat en aquell moment. Una vegada plantejat el tema, tocava escollir un gran centre expositiu per poder realitzar un estudi a gran escala, l'escollit va ser el *Museo de la Evolución Humana de Burgos (MEH)*, ideal per diverses qüestions:

- Es tractava d'un museu nou (inaugurat al juliol del 2010), el qual ajudaria a avaluar la nova museografia que s'està aplicant en els últims anys i que més fàcilment trobem a les exposicions itinerants i no tant als museus.
- Seguia la línia del ja fet a la tesis de màster, donat que una de les exposicions avaluades era sobre Atapuerca, i tenia mot a veure amb la museografia aplicada al MEH.
- Es tracta d'un museu immens, en el qual a més de tractar l'evolució humana s'exposen els fòssils originals de la Sierra de Atapuerca, el qual permetria analitzar tot tipus de qüestions específiques de la relació dels visitants amb els diferents recursos i també amb el museu en general.

Vull destacar, que tot i continuar la tasca encetada amb la tesis de màster, una de les motivacions que em va fer decidir per aquest tema va ser el repte que em suposava realitzar aquest treball, m'he hagut d'anar formant durant el temps que ha durat la recerca, no només a nivell d'avaluació de museus i estudis de públic, sinó també a nivell d'estudis estadístics i treball i anàlisi de dades quantitatives i qualitatives i també en quant al funcionament d'aplicacions informàtiques.

Cal dir que la raó més important per la qual finalment em va semblar útil realitzar aquesta recerca, va ser la creixent importància que està tenint en els últims temps la socialització del coneixement científic en centres d'aprenentatge no formal, com poden ser els museus o les exposicions. I són aquests centres, els que cada vegada més, han d'evidenciar un major èmfasi en posar en valor aquest patrimoni i interpretar-lo, mitjançant plantejaments museològics i estratègies museogràfiques adequades a les necessitats i expectatives de la majoria dels usuaris. Però com saber si aquests plantejaments i estratègies són els adequats i funcionen? El que cal és avaluar aquests centres d'aprenentatge no formal, i de la manera més objectiva i empírica possible, per tal que l'avaluador no pugui interferir en els resultats; i aquest ha estat a grosso modo l'objectiu principal que em vaig plantejar assolir amb aquest estudi: dissenyar i

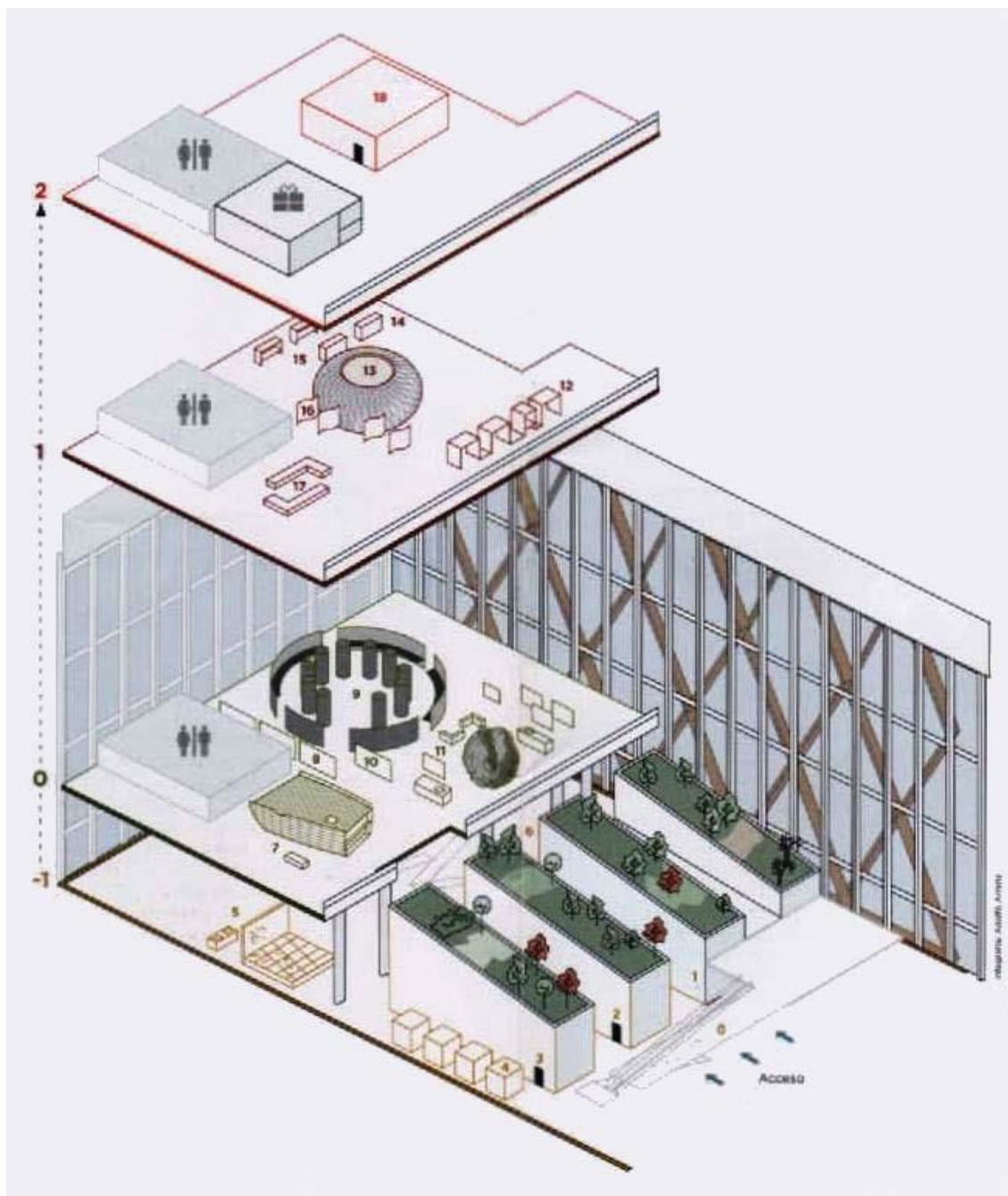
posar en pràctica una metodologia empírica i quantitativa per avaluar el MEH, però que fos aplicable a qualsevol centre d'aprenentatge no formal.

1.2. EL MUSEO DE LA EVOLUCIÓN HUMANA DE BURGOS

El *Museo de la Evolución Humana de Burgos* (MEH) està estructurat en quatre grans plantes, la primera de les quals és la Planta -1, situada a la planta baixa, i a partir d'aquesta el visitant va pujant per accedir a la resta: la Planta 0, a Planta 1 i finalment la Planta 2. De fet, el recorregut entre plantes és força tancat, ja a que a més, cada una de les dites plantes tracta un tema concret i tancat dins el gran tema que és l'evolució humana. Cada un d'aquests quatre grans temes tenen diferents subtemes que equivaldrien a cada un dels espais de les plantes:

- PLANTA -1: Dedicada a l'explicació dels jaciments de la Sierra de Atapuerca i a l'exposició dels fòssils originals de dits jaciments, així com a l'explicació de la metodologia de treball en els jaciments i la seva aparició als mitjans de comunicació.
 - Espai 1: La Sierra de Atapuerca
 - Espai 2: Els jaciments de Trinchera del Ferrocarril
 - Espai 3: La Sima de los Huesos
 - Espai 4: Altres Jaciments
 - Espai 5: de la excavació al laboratori
 - Espai 6: Projecte Atapuerca: comunicació i difusió
- PLANTA 0: Dedicada a la Teoria de la Evolució, la biologia, la evolució humana i el funcionament del cervell.
 - Espai 7: La Teoria de la Evolució
 - Espai 8: Ser humà: el bricolatge evolutiu
 - Espai 9: L'evolució humana
 - Espai 10: Que complex és ser humà!
 - Espai 11: El cervell
- PLANTA 1: Dedicada a la cultura: eines, foc, vida i mort, art i neolític.
 - Espai 12: Tecnologia. Les primeres eines
 - Espai 13: El foc, una adquisició primordial
 - Espai 14: Caçadors i recol·lectors del Pleistocè
 - Espai 15: El simbolisme: la complexitat de la ment humana
 - Espai 16: L'esperit creador del Homo sapiens: l'art prehistòric

- Espai 17: l'Holocè: els primers pastors i agricultors
- PLANTA 2: Dedicada als ecosistemes que hi han hagut al llarg del temps a la Sierra de Atapuerca.
 - Espai 18: Ecosistemes de la evolució

Imatge 1: Plànol del MEH i els seus espais

1.3. ESTRUCTURA DE LA TESIS

L'estructura del present treball s'ha dividit en set grans capítols, de la manera següent:

El primer capítol costa de la introducció del present estudi.

El segon capítol engloba tot marc teòric, en ell s'exposa l'estat de la qüestió de la present recerca, fent un repàs historiogràfic de les avaluacions en museus, des del seu origen fins als nostres dies. Així com l'exposició del present cas d'estudi, fent referència en concret al *Museo de la Evolución Humana de Burgos* (MEH).

El tercer capítol és el que s'ha anomenat "Recerca", i en ell es plantegen la justificació de l'estudi, els objectius e la recerca, amb les hipòtesis i qüestions que es volen resoldre, així com la el disseny metodològic realitzat i l'exposició de l'anàlisi de les dades.

En el quart capítol es presenten pas a pas els anàlisis realitzats, així com el conjunt de resultats obtinguts i la discussió dels mateixos, per la qual s'interrelacionen tots els resultats.

El cinquè capítol és el pertanyent a les conclusions, i en ell s'exposen tant les conclusions generals com específiques, que donen resposta a la hipòtesi i subhipòtesi plantejades en el segon capítol; així com les futures línies de recerca que em plantejo pel futur.

Finalment, els últims capítols són els dedicats a la bibliografia i als annexos.

2. MARC TEÒRIC

2.1. ANTECEDENTS DELS ESTUDIS DE PÚBLIC

La redacció d'aquest apartat introductori a la disciplina de les avaluacions museogràfiques i els estudis de públic s'ha basat principalment en tres tesis doctorals, ja que en elles es planteja un molt bon resum historiogràfic de la disciplina des dels seus orígens fins a l'actualitat.

Dites tesis pertanyen a Samson, D. (1995) *Nous sommes tous des poissons. Les stratégies de lecture des visiteurs d'exposition*; Pérez Santos, E. (1998) *La evaluación psicológica en los a museos y exposiciones: fundamentación teórica y utilidad de los estudios de visitantes*; i Puebla Antequera, M.F (2011) *Estudio de Público en el Museo del Área Fundacional de Mendoza. La relación sociedad y patrimonio en un sitio arqueológico*.

Aquesta evolució dels estudis de públic es pot dividir en quatre grans etapes: inicis, desenvolupament, consolidació i actualitat.

INICIS (anys 1920 a 1950)

Es considera que l'origen dels estudis de públic comença a principis del segle XX, quan comença a haver-hi un interès sobre l'anàlisi dels propis museus i dels seus visitants, i és als anys 20 quan es comença a plantejar científicament la idea del museu com a lloc d'educació públic. Alguns dels seus majors representants en aquesta època són:

- B. I. Gilman (1916): fa observacions empíriques i objectives sobre els textos de les exposicions, sobretot en el referent a la longitud d'aquests textos i la confusió que creen en els visitants els mots científics. També s'interessa pels visitants, sobretot pel que respecta a la "fatiga museal".
- K. Gibson i M. Bloomberg (1923-1926): realitzen els primers estudis basats en tests escolars al *Cleveland Museum of Art*, amb la intenció de veure l'eficàcia educativa del museu.
- E.S. Robinson i deixebles (1924-1939): treballen a l'*American Association of Museums*, i fan estudis del comportament dels visitants en base a la implantació de programes educatius dins els museus. Els seus estudis tenen un enfocament temàtic-conceptual, i principalment es basen en observar a les persones quan entren en contacte amb la exposició museològica. Alguns dels seus estudis més importants són: *The Behavior of Museum Visitor* (1928); *Problems of Installation in Museums of Art* (1935); *Experimental Studies of the Education in Children in a Museum of Science* (1936).

Robinson crearà escola, alguns dels seus deixebles més importants són:

- M. Porter: *The Educational Effectiveness of a Museum of Natural History* (1937, 1938)

- W.E. Kearns: *Studies of a Sunday Afternoon Visitors in the Hall of man and the hall of minerals Peabody Museum of Natural History* (1940)
- D. Droba: *Effect of printed Information on Memory for Pictures* (1926, 1929)

A partir de la dècada següent, als anys 30, es realitzen els primers estudis estadístics en museus Nord-americans. Al *Pennsylvania Museum of Art* es realitza el primer estudi sociodemogràfic. El màxim representant d'aquesta corrent serà:

- A. Melton: realitza estudis d'observació sistemàtica sobre el comportament dels visitants en els museus. Els estudis tenen una base metodològica concreta, tot i que no teòrica, que en molts casos era inexistent.

Paral·lelament als estudis del comportament de visitants de l'*American Association of Museums*, s'estan fent estudis de freqüentació dels museus; es tenen en compte diferents aspectes sobre els visitants com la professió, residència, mitjà de locomoció, motiu de la visita, índex de satisfacció i suggestions. Dos dels seus màxims representants són:

- P.M. Rea: *The museum and the Community* (1932), informe sobre la freqüentació dels museus i la importància de les comunitats locals, tenint en compte els tipus de museus i l'evolució de la població local.
- L. Powell: director del *Science Museum de Minnesota*, al 1938 publica un anàlisi de freqüentació d'aquest museu. Exposa els resultats mitjançant un gràfic de quatre corbes de freqüentació basades en: la freqüentació mensual del museu al 1937, l'assistència de turistes, l'assistència d'escolars, i un resum de la freqüentació mensual del museu en els últims set anys. Aquest estudi és el primer que estableix les diferències de freqüentació depenent dels mesos, i demostra l'existència de grups diferenciats amb dinàmiques pròpies.

Per altra banda, a la dècada dels 40 els experts es dediquen principalment a avaluar grans exposicions, per la influència de les Exposicions Universals a Estats Units, Nova York i San Francisco.

- C.E. Cummings (1940): centra els seus estudis en comprovar eficiència de les exposicions mitjançant l'observació. Reprèn les nocions de l'equip de Robinson de l'*attracting power* i del *holding power*, així com els trajectes dels visitants, que el porten a generalitzar sobre el concepte d'*average visitor*. De fet, la finalitat dels estudis recau en identificar les reaccions dels visitants en front al contingut i a les formes de l'exposició, aspectes que l'equip de Robinson mai havia considerat. Amb el seu equip fan una gran avaluació a l'Exposició Universal de 1939 a Nova York: *East is*

East amb West is West. Some Observations on the Worlds Fairs of 1939 by one Whose main Interest is in the Museums.

DESENVOLUPAMENT (1950 A 1970)

Al llarg dels anys 50 els estudis estan centrats en el canvi d'actituds dels visitants, i la majoria es centren en diversos tipus d'estudis estadístics. Alguns dels especialistes més destacats són:

- S. K. Bigman: amb el *Bureau of Social Science Research (American University)*, fa al 1953, una gran recerca sobre una exposició d'art japonès itinerant a cinc grans ciutats americanes; reprèn l'essència dels estudis de Robinson, i les preguntes que es planteja respondre són: Qui ve? Per què? Com reacciona?
- A. Niehoff: segueix la mateixa línia, fent estudis amb el *Milwaukee Public Museum*, que va esdevenir a finals dels anys seixanta, un centre actiu de recerca i de difusió d'avaluació museística. Els seus estudis (1953) es basen en un qüestionari escrit i una mostra de quatre-cents visitants, per respondre les preguntes següents: Qui ve? Què volen? Com reaccionen?
- C. Griffenhagen i A. E. Goins (1957): Al *United States National Museum (Smithsonian Institute)*: es centren en l'estudi dels comportaments dels visitants, reprenent els mètodes de Robinson i Melton.
- J. A. M. Brooks i E. P. Vernon: *A study of Children's Interests and Comprehension at a Science Museum* (1956): al *Science Museum of South Kensington*, es centren en estudis sobre el valor educatiu de les exposicions, basant-se en un qüestionari i les observacions, amb les que mesura l'eficàcia d'una nova galeria concebuda pels nens. Aquest tipus d'estudis van anunciar l'auge de les ciències de l'educació dels anys seixanta.
- *US. Informations Agency*, entre 1955 i 1962 publica una vintena d'estudis sobre l'avaluació de les exposicions produïdes al llarg d'aquells anys.

Al llarg dels anys 60 es comencen a realitzar estudis centrats en els aspectes educatius de les exposicions; alguns dels seus representants i entitats més significatives són:

- D. F. Cameron i D. S. Abbey: treballen al *Royal Ontario Museum*, i fan un sondeig de 4800 visitants amb la finalitat de comprendre millor la composició del públic i les seves reaccions a les exposicions i a les campanyes publicitàries.
- El *Milwaukee Public Museum* continua sent un centre important, al 1960 funda un departament responsable de les avaluacions d'audiència; es realitzaran molts estudis

d'audiència i de tècniques d'exposició com per exemple: *Museum Audience Research. Museum News* (1961).

- J. B. Taylor (1963) *Science of Display*, realitzat sobre el pavelló de ciències del govern americà a l'Exposició Universal de Seattle de 1962. L'estudi es centra principalment en la recollida d'informació sobre els trajectes dels visitants, per fer-ho els investigadors van sondejar a 9000 visitants, i van fotografiar els seus desplaçaments, ja que buscaven, a més de la mesura de l'aprenentatge, identificar la imatge percebuda pels visitants, de la ciència i dels científics.

CONSOLIDACIÓ (1970 als anys 90)

Entre la dècada de 1970 i 1990 es consoliden a fons els estudis de públic. A més hi ha un gran desenvolupament de la investigació i estudis de públic a Europa, dos dels exemples més importants són a Gran Bretanya, el *British Museum* (1972) és primer museu en adoptar el model d'avaluació d'exposicions; a França amb la creació al 1990 de l'*Observatoire permanent des publics*.

A partir dels anys 70, es comença a destacar l'èmfasi en la teoria i la psicologia cognitiva. I és quan entren en escena dos productius i decisius investigadors en l'àrea dels estudis de públic, Harris Shettel i Chanler G. Screven. El seu camp principal de coneixement és el medi educacional, els seus estudis s'interessen essencialment per la transmissió del missatge expositiu, i les seves principals aportacions són d'índole teòrica metodològica.

- H. Shettel (1960-70): va renovar la concepció, la planificació i l'avaluació de l'exposició, i ho va inscriure dins una lògica educativa. Alguns dels seus treballs més importants són: *An evaluation of existing criteria for judging the quality of science exhibits* (1965); *Strategies for determining exhibit effectiveness* (1968); *Exhibit: Art from or educational medium?* (1973).
- Ch. Screven; és un dels màxims representants; treballa al *Milwaukee Public Museum*, i al contrari de Shettel, és un teòric. Alguns dels seus treballs més importants són: *The museum as a responsive learning environment* (1969); *The measurement and facilitation of learning in museum environment: an experimental analysis* (1974); *Exhibit evaluation: a goal-referenced approach* (1976).

Anys 80: En relació amb les crisis econòmiques que travessen diversos països, es comencen a enfocar els estudis de públic com una eina per justificar la funció social de les institucions museològiques, a més en destaca la perspectiva naturalista de l'avaluació; el seu màxim representant és:

- R. L. Wolf: de l'*Indiana Center for Evaluation*; té una perspectiva de l'avaluació naturalista, que s'havia desenvolupat en educació a partir dels anys setanta. Aquest tipus d'avaluació aporta un paradigma metodològic i sociològic qualitatiu, diferent al de l'avaluació per objectius, pel qual la recerca de sentit substitueix al mesurament de l'aprenentatge. Dirigeix projectes d'avaluació sumativa d'exposicions i de programes educatius vers l'avaluació per objectius. Pren consciència de la importància de l'experiència museística dels visitants, així com de les seves necessitats, interessos i preocupacions.

Anys 90: a partir d'aquesta dècada i fins a l'actualitat hi ha hagut un gran augment de la investigació, amb la creació de revistes especialitzades, manuals, trobades científiques, etc.

Al llarg d'aquesta etapa de consolidació, podríem dir que els estudis de públic passen per sis fases principals:

1. Estudis de públic que aporten grans avenços teòric-metodològics a nivell mundial. Es veia al museu des del punt de vista educatiu, i es van generar grans fòrums de debat, com els encapçalats per l'*Smithsonian Institute*.
2. És la branca de la concepció dels estudis de públic com a eina d'avaluació i d'anàlisi del disseny i del muntatge de l'exposició. Aquesta orientació s'ha seguit per moltes de les grans institucions museològiques mundials. Un dels seus grans representants serà Bitgood.
3. Es conceben els estudis de públic des d'una perspectiva socioantropològica, que busca conèixer hàbits i pràctiques culturals dels visitants, així com les influències i repercussions polítiques patrimonials i culturals de diverses institucions.
4. Aquesta última corrent comparteix dos enfocaments, ja que abasta l'avaluació d'exhibicions i de visitants des d'un punt de vista pedagògic i educatiu. Aquests treballs van ser impulsats a finals dels anys 90, a partir sobretot del primer projecte d'investigació dedicat exclusivament a analitzar el públic dels museus i les exposicions museològiques i d'altres projectes educatius; aquests estudis es van fer sota la direcció de la investigadora Carmen Prats, la *Universidad Complutense de Madrid* i el *Museo Nacional de Ciencias Naturales*.
5. La última fase es desenvolupa ben entrat el segle XX, i continuant la metodologia utilitzada per Robinson als anys 20; aquestes investigacions treballaran des d'un enfocament basat en observar a les persones dins de l'espai expositiu; al llarg dels

anys s'ha anat adoptant noves i diverses metodologies que ajuden a sistematitzar les observacions.

6. A Estats Units comencen a realitzar-se també investigacions centrades en l'anàlisi de l'experiència museística interactiva que realitzen les persones dins els museus (Falk i Dierking 1992). Cap als anys 2000 Eloísa Pérez Santos reprendrà aquest model, incloent tres premisses bàsiques: el context, el visitant i les seves característiques psicosocials.

2.2. EXPOSICIÓ DEL CAS

Com ja s'ha presentat en l'apartat anterior, aquest tipus d'estudis tenen una llarga tradició, i finalment, l'*American Association of Museums* (AAM) a través del *Committee on Advance Research and Evaluation* (CARE), va definir al 1991, aquests estudis de públic (visitor studies) com:

«El procés d'obtenció de coneixement sistemàtic de i sobre els visitants de museus, actuals i potencials, amb el propòsit d'incrementar i utilitzar aquest coneixement en la planificació i posada en marxa d'aquelles activitats relacionades amb el públic».

Des d'una perspectiva similar Bitgood (1996) ha intentat oferir una definició complementària a la de la AAM, i defineix estudis de públic en funció de les seves principals característiques:

- Advoquen per la inclusió dels visitants com a font d'informació per a desenvolupar exposicions i programes.
- Comprenen un camp creixent de coneixement empíric sobre els visitants i sobre com dissenyar exposicions i centres d'interpretació per tal que tinguin l'impacte desitjat en els seus visitants. Aquest coneixement prové d'estudis d'investigació i de projectes d'avaluació.
- La seva metodologia ve en la seva major mida derivada de les Ciències Socials. Mentre que els mètodes s'han desenvolupat per disciplines com la psicologia, la sociologia i l'antropologia, la seva aplicació en una exposició requereix un coneixement únic de l'àrea específica.

Tot i l'últim punt de la definició, vull assenyalar que en el present estudi s'ha intentat deixar de banda la part teòrica bàsica de les Ciències Socials i aplicar un mètode empíric i quantitatiu per tal d'obtenir una àmplia objectivitat en els resultats.

Una vegada definit el que són els estudis de públic, cal especificar l'aspecte museològic que es vol avaluar, que de fet és la base d'aquesta recerca. Basant-nos en part en la idea de J. Wagensberg de "museologia total", i tenint en compte que el MEH no deixa de ser un museu de ciència, la idea principal del present estudi seria avaluar si el propi muntatge del museu cobreix o no les necessitats bàsiques de socialització: una museografia comprensible i atractiva pels visitants, i en concret una bona didàctica museogràfica. Ambdós aspectes són bàsics i essencials per la socialització del patrimoni i dels coneixements en qualsevol centre d'aprenentatge no formal, i un dels aspectes essencials per tal que es pugui considerar que qualsevol museu que posa en valor el patrimoni de la manera adequada. És per això pel que en el present estudi s'ha avaluat també la qualitat didàctica, tenint en compte el comportament de visitants pertanyents a diferents grups.

Una vegada exposades aquestes definicions bàsiques, relacionades amb els estudis de públic, cal precisar sobre el concepte general de centres d'aprenentatge no formal, i en els museus en concret, que és on trobem inclòs el present estudi.

Els centres d'aprenentatge no formal, són quelcom que s'ha anat definint en els últims temps, aquests poden ser de diversos tipus: museus, centres d'interpretació, exposicions, etc., i en tots ells la finalitat recau en una correcta interpretació del patrimoni per donar-lo a conèixer al conjunt de la societat. A nivell espanyol, amb la creació d'una àrea de difusió com a centre bàsic dels museus de titularitat estatal, es va recollir en el *Reglamento de Museos de Titularidad Estatal y del Sistema Español de Museos*, aprovat pel Reial Decret 620/1987, del 10 de abril (BOE del 13 de maig), que: «*El área de difusión atenderá todos los aspectos relativos a la exhibición y montaje de los fondos en condiciones que permitan el logro de los objetivos de comunicación, contemplación y educación encomendados al Museo. Su actividad tendrá por finalidad el acercamiento del Museo a la sociedad mediante métodos didácticos de exposición, la aplicación de técnicas de comunicación y la organización de actividades complementarias tendentes a estos fines*» (art. 19).

Amb tot això es pot veure com els centres d'educació no formal en general han agafat una funció essencial, i cada vegada més creixent, pel que fa a l'educació de la societat a tots els nivells i en la difusió del coneixement científic i artístic. En això té una gran importància el nou paper que tenen els visitants en aquests centres, tal com i apunta Roberts (1997):

«*Al definir el coneixement en relació amb un context social i històric més ampli, s'atorga als visitants la facultat d'aprendre i parlar d'una manera que sigui comprensible para a ells. Ells comparteixen amb el museu la responsabilitat personal de definir les experiències amb les col·leccions i controlar-les. Com a conseqüència s'ha anat minant la importància dels grans*

pilars mantinguts durant molt de temps, com l'autoritat del curador, el caràcter sagrat dels objectes, i fins i tot el prestigi de la pròpia institució com a font de coneixement i distribuïdora del mateix».

En base a tot el que s'ha exposat, la necessitat d'aquest tipus d'estudis de públic recau en el fet que, una adequada avaluació és essencial per a una adequada planificació de reformes i per a una eficaç previsió de les propostes de noves exposicions. Si es té en compte que hi ha una gran quantitat de problemes que afecten als museus que es poden resoldre amb intervencions mínimes, sempre que es coneguin les carències de l'exposició, sempre serà útil elaborar programes que completin els efectes positius de les exposicions i tractin de pal·liar-ne els negatius (Asensio, 2000).

Amb això, també s'ha de tenir en compte que hi ha hagut un canvi de mentalitat pel que fa a la consideració dels centres expositius i a la seva gestió, el qual ha afectat d'igual manera a la imatge que es té dels usuaris d'aquests centres, que han passat de ser simples invitats o visitants, a ser considerats clients d'un servei, a ser veritables receptors de la oferta que se'ls presta en els centres d'educació expositius, ja que, amb la seva participació en els programes que s'hi presten, permetran regular dialècticament el funcionament de la pròpia institució (Doering, 1999).

D'aquesta manera es pot concloure dient que la finalitat global de la present recerca és el disseny i aplicació d'un mètode objectiu per determinar la capacitat socialitzadora de qualsevol centre d'aprenentatge no formal, en base a les reaccions del públic visitant, i veure així el funcionament de la museografia aplicada, i si escau, plantejar solucions a les problemàtiques detectades.

3. RECERCA

3.1. JUSTIFICACIÓ

Les avaluacions centrades en estudis de públic tenen una llarga tradició, encara que no va ser fins 1991 que l'*American Association of Museums* (AAM) mitjançant el *Committee on Advance Research and Evaluation* (CARE) els va definir com el procés d'obtenció de coneixement sistemàtic de i sobre els visitants de museus, actuals i potencials, amb el propòsit d'incrementar i utilitzar aquest coneixement en la planificació i posada en marxa de les activitats relacionades amb el públic.

En base a això es poden determinar tres aspectes principals que justifiquen els projectes d'avaluació en museus:

- La necessitat científica d'avaluar tots aquells treballs expositius que es presenten per tal de poder validar la seva capacitat socialitzadora i efectivitat.
- Detectar els possibles punts febles dels recursos utilitzats per difondre el patrimoni cultural i científic.
- Millorar o solucionar els possibles errors en presents i futurs treballs de caire similar.

3.2. OBJECTIUS DE LA RECERCA

Per fixar clarament els objectius i no ampliar-nos més enllà en el que volem fer, primer de tot s'han tingut en compte determinats aspectes metodològics, com poden ser la importància de la sistematització del problema inicial, i la determinació precisa del mateix.

D'aquesta manera s'han pogut formular problemes parcials, els quals quedaran dividits en problemes principals i laterals, i en problemes essencials i no essencials. I és així com resoldrem l'objectiu final de la recerca (Tecla 1980).

Tanmateix és important assenyalar que la precisió del problema està compresa per una avaluació del mateix i una selecció dels seus elements. Aquesta precisió serà el que determini la tendència a la solució i a la explicació del problema (Tecla 1980).

En base a aquesta idea de sistematització i precisió del problema s'han plantejat els objectius a assolir subdividits entre objectius generals i específics, amb el conseqüent plantejament de la hipòtesis i subhipòtesi.

3.2.1. OBJECTIUS GENERALS

L'objectiu principal d'aquest projecte és arribar a un coneixement més profund sobre l'efectivitat socialitzadora i divulgativa que ofereix el *Museo de la Evolución Humana de Burgos* (MEH) i d'aquesta manera, i a nivell concret d'aquest museu, determinar com es pot millorar la socialització de l'arqueologia en prehistòria i evolució humana.

De la mateixa manera, cal assenyalar que l'objectiu del projecte s'amplia a crear un mètode objectiu d'avaluació que pugui ser utilitzat en qualsevol tipus d'exposició, permanent o temporal, basat principalment en l'observació dels visitants i la conseqüent realització d'estudis de públic. És important destacar que aquest segon objectiu ha acabat sent el principal punt de treball del present estudi.

La investigació pretén abastar diverses qüestions:

- Determinar si les solucions museogràfiques utilitzades, són efectives i aptes per a tot tipus de visitants.
- Veure si es dóna la importància necessària a les principals unitats expositives a nivell museogràfic i didàctic, per fer-les atractives a tots tipus de visitants, i incentivar així el seu interès.
- Detectar si s'apliquen correctament els mètodes museològics i museogràfics – il·luminació, visibilitat, etc.-
- Definir com, en un museu tan gran, pot afectar el cansament del visitant al conjunt de la visita.
- Determinar el temps que utilitzen els visitants per recórrer el museu, i veure si es poden fixar o no, patrons en quant a la visita.
- Estudiar els nivells d'atenció dels visitants en front de les unitats expositives i observar els possibles moviments dirigits a elements concrets de l'exposició com poden ser els recursos interactius o audiovisuals.

De manera més precisa es pretén:

- Especificar el camp d'anàlisi empíric, centrat en l'avaluació les unitats expositives utilitzades en les visites al MEH.
- Aconseguir la informació sobre la base d'un sistema de registre empíric realitzat específicament per aquest projecte (basat en el dissenyat anteriorment per la tesis de màster) i aplicable a qualsevol avaluació expositiva.
- Realitzar un estudi estadístic amb les dades recopilades per aconseguir uns resultats objectius que permetin contrastar la hipòtesi.
- Avaluar el propi mètode de registre i d'anàlisi per poder determinar si aquest ha estat prou objectiu i la recopilació de la informació ha estat suficientment apurada per realitzar l'estudi.

3.2.2. OBJECTIUS ESPECÍFICS

La hipòtesi que es planteja en aquest estudi ve determinada de les qüestions a resoldre especificades a l'apartat anterior:

HIPÒTESI

Es pot determinar el grau d'efectivitat socialitzadora que té el Museo de la Evolución Humana de Burgos (MEH) de manera empírica i qualitativa, tenint en compte el comportament dels visitants (els graus d'atenció i d'atracció que mostren vers les solucions museogràfiques adoptades) i ampliant-ho amb informació sobre el perfil del públic i sobre el muntatge del propi museu.

SUBHIPÒTESI

El mètode dissenyat i basat en l'aplicació CRONOS.apk dap1985 i el consegüent anàlisi estadístic és aplicable per avaluar qualsevol tipus de conjunt expositiu o equipament d'educació no formal.

3.3. DISSENY METODOLÒGIC

3.3.1. TIPUS DE PROJECTE

Dins la classificació en els possibles camps d'investigació en que es pot englobar el present estudi, finalment s'ha inclòs dins les anomenades recerques d'avaluació, ja que queda orientat bàsicament a aportar un coneixement sobre atributs d'eficàcia, qualitat i impacte d'un cas concret, i que en el present treball és l'avaluació del *Museo de la Evolución Humana de Burgos* (MEH).

Aquest procés d'avaluació no és pot concebre com quelcom abstracte, ja que té un objecte en relació al qual es fa l'avaluació –el públic visitant– i la seva importància no recau en el aquest, sinó en els resultats sobre la eficàcia expositiva del propi museu, que aportaran un coneixement sobre l'eficàcia, qualitat i impacte del MEH.

Segons Rossi i Freeman (1982), la recerca d'avaluació és l'aplicació sistemàtica de procediments sociocientífics de recerca, quan s'avalua la conceptualització i el disseny, l'execució i la utilitat dels programes d'intervenció social; i això, a *grosso modo*, és el que s'ha intentat aconseguir amb aquesta recerca.

És per això mateix pel que Dane (1997) afirma que la recerca d'avaluació està orientada a l'acció que s'efectua amb l'objectiu d'introduir canvis en la manera de fer les coses, i els seus usuaris son totes aquelles persones amb algun interès personal en el programa que s'està avaluant.

La intenció del projecte és finalment, poder avaluar el més objectivament possible, la qualitat socialitzadora i museogràfica de dit museu. Per fer-ho s'han escollit dues vies d'estudi, que interrelacionades entre si ens donaran els resultats i les conseqüents conclusions. Aquestes vies són:

4. L'avaluació del públic mitjançant l'observació quantitativa.
5. L'avaluació formal del museu mitjançant l'observació qualitativa.

En base a això, es pot definir l'avaluació realitzada com una avaluació formativa (Dane 1997), donat que es valorà el procés d'un programa, amb la intenció de resoldre la pregunta "com està funcionant?".

3.3.2. ANTECEDENTS: PRIMERA EXPERIMENTACIÓ, EL CAS DE LA TESIS DE MÀSTER

El present estudi és l'evolució d'un primer treball presentat l'any 2009 com a tesi de màster amb el nom *Estudi de públic i avaluació museogràfica de dos casos d'exposicions itinerants: "Europa fa 1Ma" i "Atapuerca, sur les traces des premiers Européens"*.

Després de la realització d'aquest primer treball vaig poder comprovar la potencialitat d'aquets tipus d'estudis, però també les mancances que havia experimentat al realitzar-lo, principalment donades pel sistema manual de recollida de dades que s'havia utilitzat; un sistema basat en el càlcul del temps amb un cronòmetre convencional i l'anotació manual de la xifra en una fitxa.

Un millor sistema permetria a l'avaluador recollir de manera sistematitzada més dades alhora, amb les quals es podrien ampliar el nombre d'anàlisis, i per tant, incidir molt més en determinats aspectes rellevants en l'avaluació. A més, el fet de sistematitzar i informatitzar la recollida de dades reduiria les possibles errades humanes i la pèrdua de temps que hi havia en el moment d'haver d'apuntar la xifra a la fitxa.

De fet, aquest és un dels grans propòsits del present estudi, el disseny i aplicació d'un sistema informatitzat i estandarditzat per poder avaluar qualsevol museu, exposició o centre d'educació no formal.

3.3.3. PERÍODE I LLOC D'INVESTIGACIÓ

La investigació i recollida de dades s'ha realitzat al *Museo de la Evolución Humana de Burgos* (MEH) durant els mesos de juny i agost dels anys 2012, 2013 i 2014. Es van escollir aquests mesos de l'any pel fet que és l'època de l'any (sobretot el mes d'agost) en que hi ha més concurrència i tipus de visitants.

En cada una de les estades es va avaluar una de les plantes del museu, fins arribar als 100 individus avaluats, excepte l'any 2014 que es van poder avaluar dues plantes en la mateixa estada.

3.3.4. UNIVERS I MOSTRA

L'univers d'estudi està centrat exclusivament en el *Museo de la Evolución Humana de Burgos* (MEH), en tot el seu ampli conjunt. El museu està format per quatre grans plantes, on a cada una s'explica un tema concret i tancat relacionat amb la evolució humana.

Aquestes plantes, segons el museu i per ordre de visita, s'anomenen: PLANTA -1, PLANTA 0, PLANTA 1 i PLANTA 2. És important assenyalar que el visitant està obligat a accedir al museu per la PLANTA -1, és a dir, que hi ha un únic accés per començar la visita, i que l'accés de planta a planta està bastant marcat i tancat.

- PLANTA -1: Dedicada a l'explicació dels jaciments de la Sierra de Atapuerca i a l'exposició dels fòssils originals de dits jaciments, així com a l'explicació de la metodologia de treball en els jaciments i la seva aparició als mitjans de comunicació.
- PLANTA 0: Dedicada a la biologia, la evolució humana i el funcionament del cervell.
- PLANTA 1: Dedicada a la cultura: eines, foc, vida i mort i art.
- PLANTA 2: Dedicada als ecosistemes que hi han hagut al llarg del temps a la Sierra de Atapuerca.

Com ja s'ha mencionat, cada una de les plantes tanca un tema concret, és per això, i per la magnitud del MEH pel que s'han recollit les dades i s'han tractat per plantes, per finalment agrupar-les en unes conclusions generals.

El per què s'han tractat les plantes per separat s'explicarà amb més detall als apartats 3.3.5.4. *Avaluació per plantes.*

La mostra està conformada pels subjectes visitants de les exposicions; i és en base a aquests individus i al seu comportament vers l'exposició –temps, circulació, etc.– que s'ha realitzat l'avaluació del museu.

No s'ha utilitzat cap criteri concret de selecció de la mostra, sinó que s'han anat avaluant els subjectes a l'atzar; això s'ha fet per tal de no escollir un determinat perfil de públic, i poder avaluar així les exposicions abastant el major nombre possible de perfils de visitants.

La selecció a l'atzar és la més recomanada per aquest tipus d'estudis, i es pot definir com un procés en base al qual cada membre de la població té una oportunitat igual de quedar inclòs dins la mostra (Dane 1997). Tot i això, per tal de poder realitzar una estadística el més acurada possible, s'ha intentat tenir un nombre similar de visitants pertanyents a cada un dels subgrups en que s'ha subdividit la mostra.

Per tal de reduir la reactivitat vers la observació, o el que és el mateix, que el subjecte observat canviï el seu comportament al saber que està sent observat i avaluat, s'ha optat per una *noncued testing* (Screven, 1976), és a dir, que els visitants no sàpiguin que estan sent avaluats,

i d'aquesta manera evitar una possible reacció, que pot arribar a succeir fins i tot de manera inconscient.

Per treballar-la posteriorment, la mostra s'ha anat subdividint en grups de gènere, edat –la franja d'edat és aproximada donat que els visitants no saben que estan sent avaluats, i per tant no hi ha manera de saber la seva edat exacta-, i tipus de visitant.

Pel que fa al subgrup de tipus de visitant, s'ha incorporat de nou en aquest estudi, ja que en la tesis de màster no es va tenir en consideració. En aquest cas s'ha volgut afegir pel fet que, segons diversos investigadors, sembla ser que la identitat i relació que es mantenen amb la persona amb la que s'interactua durant una visita a un centre expositiu influeixen de forma decisiva en el comportament al llarg de la visita (McManus, 1991). Segons el mateix autor, hi ha una categorització dels visitants segons els patrons de comportament que mostren quan interaccionen amb la exposició, en funció dels grups socials que formen.

Així doncs els grups amb nens serien més actius i participatius, els adults en solitari estarien principalment centrats en els textos, les parelles processarien la informació independentment i els grups d'adults serien els que dedicarien menys temps a la exposició (McManus, 1991). Caldrà analitzar les nostres dades per veure si es compleixen aquests mateixos patrons.

En base a tot això, les subdivisions dels diferents grups han quedat de la següent manera:

- *General* (el conjunt dels 100 visitants avaluats)
- *Gènere*
 - Homes (Y)
 - Dones (X)
- *Edat*
 - Sèniors: més de 65 anys (S)
 - Adults: entre 31 i 64 anys (A)
 - Joves: entre 15 i 30 anys (J)
 - Nens: entre 5 i 14 anys (N)
- *Tipus de visitant*
 - Sol (SL)
 - Parella d'adults (PA)
 - Grups d'adults (GA)
 - Amb nens –inclouen adults que van amb nens i nens– (AN)

3.3.5. MÈTODES

Pel fet de tractar-se d'un estudi que es pot englobar dins la recerca de les Ciències Socials, es podria considerar que la metodologia pot ser més intricada a l'hora de definir-la científicament, tot i això, està clar que és pot fer ciència empírica en aquest àmbit. Per això, i per tal d'escollir un mètode i una tècnica concreta, s'haurien de considerar en primer lloc dos aspectes primordials (Pons 1993):

- Sempre que sigui possible i es tinguin els mitjans necessaris, és recomanable utilitzar a la vegada diferents tècniques.
- L'elecció d'un mètode i tècnica dependrà de les característiques del que s'ha de sotmetre a prova. Cal dir, que s'ha de tenir d'igual manera en compte tant el grau d'adequació a les característiques de l'objecte d'estudi de la investigació, com el nivell de rigor que proporcionarà, i les capacitats que es tenen per dur-les a terme.

Per tot això, i seguint l'esquema de Rojas Tejada et al. (1998), es poden classificar els àmbits de recerca en les Ciències Socials en tres tipus, mètode experimental, correlacional i observacional.

El mètode que finalment s'ha emprat en el present estudi és el mètode observacional, que s'utilitza quan el cas d'estudi no és objecte d'una teoria, i es sol utilitzar en els primers estadis de la recerca per tal d'obtenir la informació destinada als estudis posteriors.

Per poder realitzar les fases de planificació del mètode observacional m'he basat en el treball de Del Rincón et al. (1995), on es defineixen esquemàticament com a:

1. Definició del problema
2. Definició de la conveniència o no de l'observació sistemàtica com a millor mètode de recerca.
3. Característiques de la situació on es durà a terme l'observació
 - 3.1. Restriccions sobre la ubicació física
 - 3.2. Disposició física dels elements
 - 3.3. Característiques de l'objecte d'estudi
4. Definició de l'univers de l'objecte d'estudi
5. Definició del sistema de mesura
6. Procediment del mostreig
7. Definir si el sistema d'observació garanteix la fiabilitat
8. Exposar les conclusions a partir de les observacions
9. Reflexió del problema, i si cal, redefinir-lo
10. Avaluació sobre la utilització d'altres tècniques

Tenint alhora en compte l'esquema de Rojas Tejada et al. (1998), però ampliant-lo fora del camp estricte de les Ciències Socials, els mètodes utilitzats durant tot el procés de recerca han estat tres: l'empíric, l'estadístic i el teòric. Cada un d'ells ha tingut un paper diferenciat i primordial en la recerca, i la seva combinació és el que ha permès finalment extreure'n les conclusions definitives.

- Mètode empíric: en base a l'observació s'ha fet una recopilació i elaboració de dades empíriques per tal de concebre els fets fonamentals que caracteritzen els fenòmens estudiats. La recopilació de dades s'ha fet, com ja s'explicarà més endavant, de manera quantitativa i qualitativa.
- Mètode estadístic: ha permès determinar la mostra de subjectes a estudiar, tabular les dades empíriques recopilades, i establir generalitzacions que donin pas a tendències, regularitats i relacions en l'objecte i subjectes d'estudi.
- Mètode teòric: ha contribuït a la finalitat de tota la recerca, que és la interpretació conceptual de les dades empíriques recopilades i treballades en base al mètode estadístic.

3.3.5.1. L'OBSERVACIÓ

D'entre tots els mètodes que es podien utilitzar per realitzar les avaluacions, finalment l'estudi s'ha basat en el mètode observacional pel fet que es tracta d'un mètode que pot aportar uns bons resultats des d'un punt de vista global i comparatiu entre les diferents tipologies de recursos que s'utilitzen en una exposició –panells, vitrines, audiovisuals, recursos interactius, etc.–. I tot i que no es tracta d'una tècnica senzilla, ja que demana d'una bona planificació, pràctica i temps, m'ha semblat la més adient per afinar al màxim l'estudi.

Ha estat escollit vers a d'altres mètodes molt més utilitzats en les avaluacions en museus i que s'han acabat descartant de manera rotunda. Un d'aquests mètodes, i que és dels més utilitzats, és l'entrevista. S'ha descartat per diverses raons, la primera i més important, perquè les dades recollides no deixen de ser completament subjectives, per molt acurat i tancat que sigui un qüestionari mai s'estarà del tot segur que el que contesta l'entrevistat sigui la realitat del seu comportament en relació amb el museu. Una altra de les raons ha estat que en aquest cas sempre es fa necessària la voluntat dels visitants a ser entrevistats i calen entrevistadors formats i qualificats per poder realitzar una bona feina de camp.

Entrant de ple en el que és el mètode escollit, segons diversos investigadors (Arnau, Anguera i Gómez 1990), (Clemente 1992), (León i Montero 1993), utilitzant el mètode observacional no s'ha de donar ni hi ha d'haver manipulació de la informació ni selecció de les variables per part

de l'investigador, ja que aquest és un actor passiu dins la investigació, i l'únic que ha de fer és observar i enregistrar les variables tal i com succeeixen.

Seguint els autors esmentats, la principal finalitat d'aquest mètode és detectar regularitats o irregularitats en l'objecte d'estudi.

Aquest model de passivitat de l'investigador és compleix a la perfecció en el present estudi, ja que s'ha optat per realitzar una avaluació en que l'observador realitza el paper d'observador total, aspecte plantejat per R. L. Gold a *Roles in sociological field observation* (1969) (Dane 1997), o dit d'una altra manera, en que l'observador observa un esdeveniment sense formar-ne part, i on a més, els participants no se n'han d'adonar de la seva presència com a investigador.

Dins de tots els camps observacionals, l'utilitzat ha estat l'observació dels participants –que en aquest cas són el públic visitant del museu–. Aquest és un mètode dins la recerca observacional en que l'investigador esdevé una part dels esdeveniments que s'observen; per això cal escollir un mètode de treball molt acurat, ja que sinó és pràcticament impossible limitar-se únicament a contemplar el pas dels esdeveniments (Dane 1997).

És per això pel que es fa necessària una tria i determinar quines dades ens seran necessàries per la investigació i quines no; és a dir, limitar l'observació al que és estrictament necessari, i d'aquesta manera no perdre el temps en recollir dades que a posteriori no aportaran cap mena d'informació rellevant.

Segons Anguera (1994), la metodologia observacional en la avaluació suposa una estratègia flexible de mètode científic amb diversos objectius: descripció, codificació, quantificació i anàlisi; i la seva aplicació es regeix per:

- Determinar fluxos de circulació en el museu.
- Estudiar els nivells d'atenció sobre cada un dels objectes, textos, models, etc. d'una exposició.
- Establir l'ordre o recorregut que els visitants segueixen a la visita.
- Determinar el temps que els visitants utilitzen per tota la exposició i la seva distribució entre les unitats o zones expositives.
- Determinar comportaments o patrons de comportament dels visitants en la vista i els temps dedicats a cada un d'ells.

Aquest tipus de metodologia prové de la conducta espacial o proxèmica en les sales, i es considera indicatiu d'altres comportaments interns suggerint curiositat i motivació cap a determinades unitats expositives (Klein, 1993, Prats 1989).

Cal dir però, que per tal d'aplicar aquesta metodologia de manera eficient, s'han de seguir determinades regles de control experimental (Haynes i Horn, 1982; Anguera 1981, 1994):

- Definició clara i precisa dels components comportamentals a observar, delimitant els comportaments observats com a objecte d'estudi.
- Utilització d'instruments tècnics que assegurin l'exactitud en el registre, facilitant el registre dels comportaments observats.
- Utilització de sistemes de codificació simples, tenint en compte la fugacitat de les conductes.
- Control de l'observador i de l'observat, limitant les tendències a
 - mb un destrament adequat dels observadors (Barton i Ascione, 1984).
- Utilització de mètodes de mostreig que permetin la simplificació de la presa de dades.

Segons aquests autors l'avaluador es pot trobar amb diversos problemes a l'utilitzar aquesta metodologia, els més destacables serien el temps i el cost econòmic. És per això pel que en el present estudi s'ha creat un mètode extremadament sistematitzat basat en l'ús d'una aplicació *android* associada a una tauleta, d'aquesta manera es redueix significativament temps, i per tant el possible cost de l'avaluació, a més, aquest mètode també aporta una major fiabilitat en la recopilació de les dades i el seu posterior anàlisi.

3.3.5.2. RECOPIACIÓ DE DADES

Per sistematitzar, facilitar i precisar la recopilació de les dades s'ha dissenyat, específicament per aquest estudi, i en vistes de poder-ho utilitzar en futurs treballs, una aplicació en sistema operatiu *android* anomenada *CRONOS.apk* (creada per *dap1985*), que annexada a una *tablet* permet realitzar el treball de camp d'una manera més acurada i amb un estalvi de temps molt considerable; el funcionament de l'aplicació queda detallat a l'apartat 3.3.5.3. *Estudi de públic: L'aplicació CRONOS.apk*.

Les dades recopilades possibilitaran l'avaluació del MEH d'acord amb dos premisses:

- Un estudi de públic: circulació i temps utilitzat pels visitants en cada una de les plantes del museu, amb una mostra de 100 visitants per planta.
- Una avaluació formal dels recursos del propi museu.

L'avaluació del total de 400 visitants va ser realitzada per 3 avaluadors formats específicament per aquesta feina, Gemma Sebares i Valle, Bárbara Rodríguez Álvarez i Albert Guerrero Vilarnau.

L'avaluació formal va ser realitzada per dues avaluadores, Gemma Sebares i Valle i Natalia García (treballadora en pràctiques del MEH). Es va fer d'aquesta manera per tal de poder contrastar dues opinions sobre els mateixos elements expositius i de muntatge.

El fàcil maneig de l'aplicació va permetre que la formació dels avaluadors es pogués realitzar en menys un parell d'hores en el propi museu i el mateix dia de començar les avaluacions.

3.3.5.3. ESTUDI DE PÚBLIC: L' APLICACIÓ CRONOS .apk

Aquesta aplicació, dissenyada específicament per aquest estudi, consta bàsicament de quatre cronòmetres directament associats a les fitxes d'avaluació, realitzades en un full de càlcul d'EXCEL.

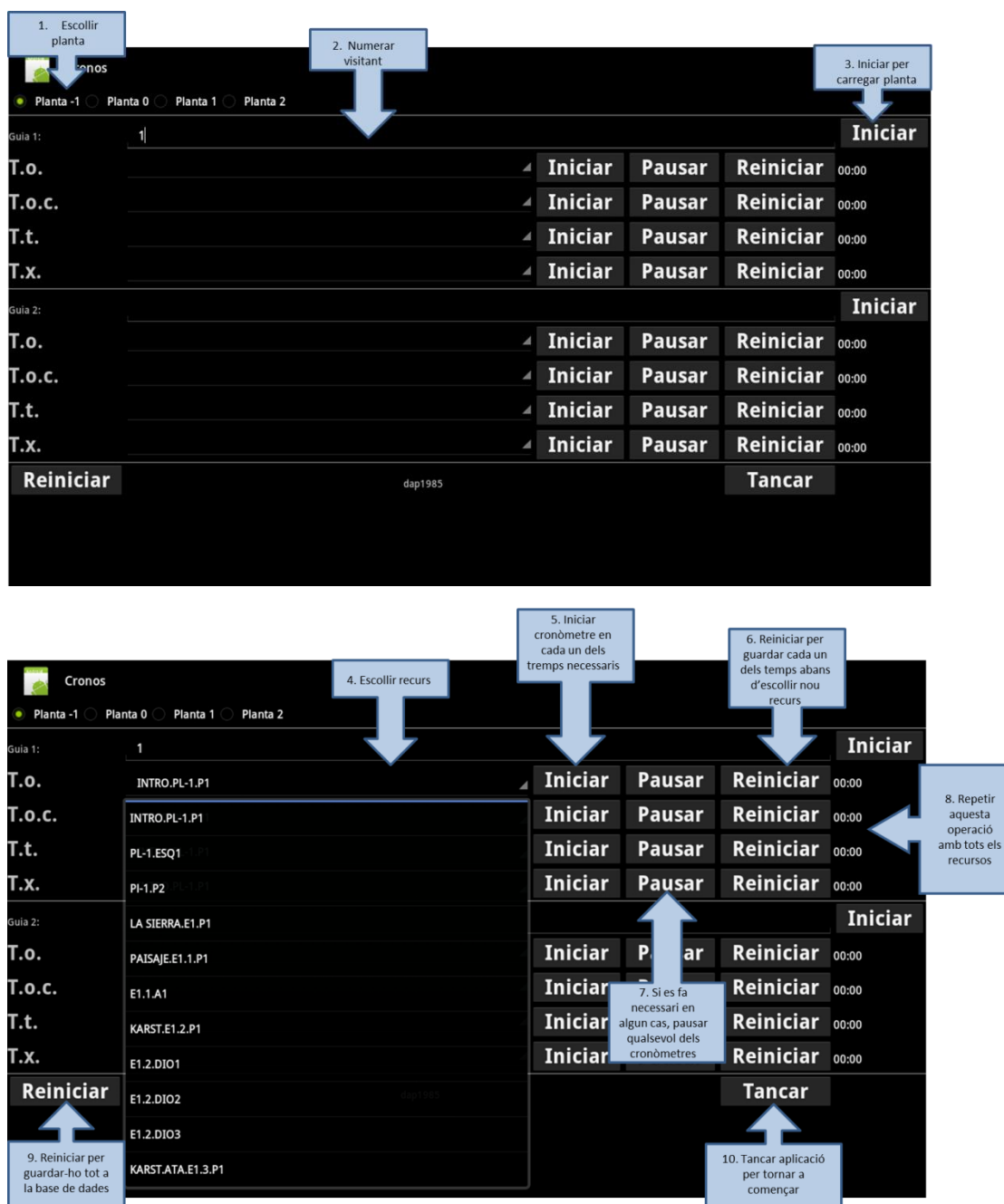
La sistematització i informatització del treball de camp en base a aquest sistema, permet a l'avaluador una major recollida de dades i d'una manera molt més fiable i veraç, ja que com que les dades es van bolcant i guardant directament al full de càlcul, evita possibles errors que hi puguin haver quan les dades s'han de recollir i passar de manera manual. Finalment, aporta un estalvi de temps considerable ja que evita el passar les dades recopilades la base de dades. Cada un dels quatre cronòmetres de l'aplicació, que poden ser utilitzats de manera simultània, recullen un tipus de temps concret que el visitant avaluat està utilitzant en la seva visita.

- **T.t** : Temps Total , és el temps que el visitant dedica a tot el conjunt de la planta, des de que entra fins que surt.
- **T.o**: Temps d'Observació, és el temps que el visitant dedica a mirar cada un dels recursos expositius. Al passar aquest temps a la base de dades també es recull l'ordre en que s'han anat mirant cada un dels recursos. Si l'individu avaluat repeteix en un mateix recurs, això també queda registrat, temps i ordre.
- **T.o.c**: Temps d'Observació Conjunta, aquest cronòmetre s'utilitza únicament per calcular el T.O. d' aquells recursos que queden dins d'altres recursos. Per exemple, a la PLANTA 0 hi ha una escenografia del Beagle, i a dins hi han dos audiovisuals, es calcularà amb el cronòmetre de T.O és temps que el visitant està dins la escenografia i alhora, amb el T.O.C el temps que es dedica a cada un dels audiovisuals.
- **T.x**: Temps addicional, aquest cronòmetre es va posar a mode de comodí, per si es necessitava per cronometrar, quelcom diferent o significatiu al llarg de la visita.

El mètode d'utilització de l'aplicació és molt senzill, el qual és bàsic en el moment d'ensenyar als avaluadors el seu funcionament. Per començar a utilitzar l'aplicació s'han de seguir una sèrie de senzills passos:

1. Escollir planta.
2. Assignar número a la persona a avaluar.
3. Clicar a *INICIAR*; en aquest moment es carregaran, a tots els cronòmetres, les sigles de cada un dels recursos de la planta escollida.
4. Anar clicant a cada un dels cronòmetres que es necessitin en cada moment de l'avaluació. Per començar es clicarà a *INICIAR*, per guardar es clicarà a *REINICIAR*, i si cal, es farà clic a *PAUSAR*.

- Una vegada acabada l'avaluació es clicarà a l'últim botó de *REINICIAR* i finalment el de *TANCAR* l'aplicació.

Imatge 2: esquema de funcionament de l'aplicació CRONOS.apk

Totes les dades quedaran ja guardades com un full de càlcul individual d'EXCEL amb el nom que se li ha donat al principi, o el que és el mateix, en una fitxa de registre individual. En aquest moment es podran afegir al document les dades de gènere, edat i tipus de visitant, i si escau, qualsevol altra observació rellevant.

Aquestes fitxes de registre s'han fet en un full de càlcul d'EXCEL, per tal que sigui molt més fàcil crear, posteriorment, la base de dades. Cada una de les plantes del museu està incorporada dins la fitxa de registre amb una pestanya (que és la que s'escull cada vegada que s'inicia CRONOS.apk).

En cada una d'aquestes fitxes se segueix la mateixa dinàmica per estructurar els recursos i dades sobre la planta. Per columnes i d'esquerra a dreta:

- Espais
- Recursos
- Sigles (assignades a cada un dels recursos, i que son les que es carreguen i apareixen a la aplicació)
- Ordre (segons el qual s'han agafat les dades del T.o)
- T.o (temps d'observació)
- T.o.c (temps d'observació conjunta)
- T.t (temps total)
- T.x (temps addicional)
- Repeticions (quan un individu redunda en un mateix recurs, aquí apareix l'ordre i el temps)
- Observacions (s'hi anota qualsevol informació rellevant al llarg de la visita i la informació de gènere, edat i tipus de visitant)

Pel que fa a l'assignació de les sigles s'ha optat per un sistema senzill, lògic i consecutiu, per plantes, espais, tipus de recurs i numeració. Per tal que l'avaluador pugui identificar cada recurs de manera ràpida a l'aplicació, davant de tot se li ha assignat el títol descriptiu del que és. Per exemple, els primers recursos de la planta 2:

- INTRO.PL2.P1 (introducció, planta 2, panell 1)
- ECOSIST.E18.P1 (ecosistemes, espai 18, panell 1)

A continuació es presenta un quadre amb la relació de sigles utilitzades per denominar cada un dels recursos:

SIGLES	RECURS MUSEOGRÀFIC	SIGLES	RECURS MUSEOGRÀFIC
P.	Panell	FOTO.	Fotografia
ESQ.	Esquema	L.	Lítica
A.	Audiovisual	VITR.	Vitrina
DIO.	Diorama	ESCEN.	Escenografia
M.	Maqueta	MON.	Monitor
ESTRAT.	Estratigrafia	REC.	Recurs interactiu
REP.	Reproducció	VITR+A	Vitrina + Audiovisual
F.	Fòssil	ECO.	Ecosistema
DJO.	Dibuix		

Taula 1: Sigles utilitzades per denominar els recursos

3.3.5.4. AVALUACIÓ PER PLANTES

L'avaluació observacional del públic i del museu s'han fet de manera separada per cada una de les plantes del MEH. En un primer plantejament del projecte es pensava avaluar tota la visita d'un mateix individu al llarg de totes les sales del museu, per afinar el màxim possible en la recopilació de les dades, però després de la primera visita al MEH es van veure una sèrie de problemàtiques respecte a aquest plantejament i es va decidir fer l'avaluació per plantes.

El primer dels problemes que es presentaven amb aquest primer sistema era el temps, la mitjana de temps que l'avaluador hauria de dedicar a cada un dels individus seria massa alta, el qual faria que el número d'individus avaluats per dia fos baix.

El segon dels problemes, i segurament el més important, era que l'anonimat del l'observador podia quedar truncat, el fet de seguir a un visitant durant un període tant llarg de temps i al llarg de tot el museu, podria resultar sospitos, i els individus avaluats podrien adonar-se'n del seguiment, el qual, com ja s'ha comentat anteriorment, no era convenient per l'estudi.

És per això pel que va semblar més indicat fer una avaluació per plantes, d'aquesta manera es podria avaluar més visitants per dia, i de forma que el visitant no sospités en cap moment que estava sent avaluat. A més, com que el museu sempre es veu començant per la planta baixa i

s'ha d'anar pujant, no hi hauria problema per poder analitzar l'evolució general del comportament dels visitants al llarg de tota la visita al museu, simplement caldria relacionar les plantes entre si, i d'aquesta manera poder analitzar variables tals com l'anomenat cansament en el museu.

Així doncs, l'avaluació escollida han resultat sent quatre avaluacions, una per cada planta i amb un total de 100 individus avaluats a cada una. Aquestes avaluacions queden relacionades entre si en el moment de extreure'n les conclusions del funcionament global del museu.

3.3.5.5. AVALUACIÓ FORMAL

És la única part de l'avaluació feta de manera qualitativa, i s'ha realitzat tenint en compte la qualitat museològica i museogràfica dels recursos.

La informació recopilada serà utilitzada per relacionar-la amb les anàlisis quantitatives i extreure'n conclusions més apurades en relació al comportament dels visitants vers els recursos expositius.

Aquest segon tipus d'avaluació s'ha realitzat amb la finalitat d'englobar tot el que defineix una exposició a nivell formal, i trobar-hi, o no, les mancances en aquest sentit. S'ha fet en base al que es va realitzar a la tesis de màster, amb la diferència que enlloc d'anotar-ho tot, es va anar directament a buscar les possibles mancances en cada un dels recursos de les diferents plantes del museu.

L'avaluació es va fer sobre el mateix format de fitxa d'EXCEL utilitzada a l'estudi de públic, i anotant el que calgués en cada una de les caselles, dedicada a cada un dels recursos.

Els temes a tenir en compte es poden dividir en dos grans blocs:

- El primer està dividit en quatre apartats dedicats a una avaluació global de l'exposició de cada una de les plantes del museu:
 - .3. **idiomes**: els idiomes en que està explicada l'exposició
 - .4. **didàctica**: el nivell didàctic que té presenta en part a quin tipus de públic està orientada l'exposició.
 - .5. **accessibilitat**: facilitat d'accés i d'observació dels recursos per qualsevol persona, de qualsevol edat o amb algun tipus de minusvalidesa o dificultat física.
 - .6. **il·luminació de la sala**: destaca si la il·luminació general de l'exposició aporta un clima idoni per la visita.
 - .7. **organització de l'espai**: fa referència al global de cada un dels espais en que s'ha dividit l'exposició, i a la organització que té dels diferents recursos.
- El segon està format per sis apartats relacionats a cada un dels recursos museogràfics:

- .3. **il·luminació:** determinar si el recurs està correctament il·luminat o no, el qual afectaria a l'atracció que en pot tenir el públic.
- .4. **visibilitat:** la visibilitat dels recursos és essencial per tal que qualsevol visitant es fixi i pugui veure i utilitzar tots els recursos correctament.
- .5. **duració:** aquest cas és més aplicable als audiovisuals i recursos interactius; la durada d'aquests determina el grau d'atenció que poden arribar a aguantar els visitants.
- .6. **àudio:** relacionat amb l'anterior, cal determinar si el volum utilitzat és l'adient o no amb el conjunt de la sala i l'idioma utilitzat.
- .7. **repeticions:** el fet que una mateixa idea o explicació estiguin repetides amb el mateix recurs en un espai de l'exposició, pot arribar a indicar una reiteració en un mateix tema, que segurament no és necessària.

3.4. ANÀLISI

3.4.1. SELECCIÓ DE VARIABLES

Seguint amb línia del que s'ha explicat a l'apartat 3.3.5.2. *Recopilació de Dades*, s'ha optat per escollir tres variables sobre les quals es treballaran els aspectes necessaris per obtenir la mostra de dades empíriques. Les variables utilitzades són: temps, circulació i avaluació formal.

3.4.1.1. TEMPS

S'ha escollit aquesta premissa amb la intenció de resoldre dos de les problemàtiques principals de l'estudi, tant a nivell específic com a nivell global.

A nivell específic, s'ha volgut determinar la importància que li donen els visitants a cada un dels recursos de l'exposició, i a nivell global, es vol determinar el nivell d'interès que cada un dels visitants mostra vers l'exposició en general. Per fer-ho, s'ha emprat el càlcul del temps – en segons– que utilitza cada visitant a cada un dels recursos museogràfics i el temps total que està a cada una de les sales del museu.

Tenint en compte aquestes variables, les dades de temps es poden dividir en tres grans blocs:

- **TEMPS TOTAL DE LA VISITA:** indica el temps total (T.T) que el visitant dedica a l'exposició, en el nostre cas d'estudi a cada una de les plantes del museu, des que hi entra fins que hi surt.
- **TEMPS RELATIU RESPECTE AL TEMPS TOTAL:** s'obté dividint el T.T en diversos tipus (Prats, 1989; Pérez Santos 2000):

- **Temps Total d'Observació (T.T.O):** és la suma dels temps dedicats a veure els recursos
- **Temps de Transició (T. Trans):** és la diferència entre el T.T i el T.T.O
- **TEMPS PER UNITAT EXPOSITIVA O ZONA:** ens serveix per mesurar les diferents possibilitats i tipologies d'interacció en el context d'una exposició. En base a l'observació dels visitants i utilitzant les variables sobre el temps que han dedicat per veure, o no, cada un dels recursos. Es tindran en compte premisses diferencials com el gènere, la franja d'edat i el tipus de grup, la tendència central i variabilitat.

Per la realització de les anàlisis serà bàsic el càlcul del **Temps Estimat (T.E)** o temps mínim necessari per veure cada una de les unitats expositives al 100%. Aquesta dada s'ha extret calculant el temps que necessita una persona per veure tots els recursos de l'exposició de manera complerta. És destacable que la xifra que en surt d'aquest càlcul acostuma a ser força alta, sobretot en el cas de panells, on es calcula la lectura complerta del text, juntament amb la visualització de les imatges que puguin il·lustrar dit panell, i en el cas del MEH en concret on els panells acostumen a tenir un text prou llarg i van il·lustrats, la xifra de temps augmenta. En base a aquestes dades es podran analitzar diferents aspectes sobre l'exposició, tant a nivell global com a nivell específic:

- ***Attracting power*** és el poder d'atracció que genera una àrea, zona o unitat expositiva concreta. Equival al número, expressat en percentatge, de visitants que s'aturen davant d'un recurs museogràfic en relació amb el total de visitants que passen per davant (Besolí 2008).
- **Presència /Absència** en cada una de les unitats expositives, es tracta de la suma d'aturats i d'absents s'expressa en percentatges.
- ***Holding power***, és poder de manteniment de l'atenció dedicat a un àrea, zona o unitat expositiva concreta, es mesura a partir de l'observació del temps que el visitant dedica a cada unitat expositiva. S'utilitza com a mesura del poder motivacional dels elements expositius. Aquesta xifra ve donada per la suma de tots els temps dedicats acumulats dividits pel nombre de visitants aturats; això aporta la mitjana de temps dedicat a cada recurs. També s'ha tingut en compte la desviació estàndard, que és l'arrel quadrada de les diferències de cada valor respecte de la mitjana aritmètica; aquest valor és interessant pel fet que mesura la dispersió de tots els valors respecte de la mitjana elevada al quadrat i dividides pel nombre de casos; el que fa és mesurar la dispersió de tots els casos respecte de la mitjana (Besolí, 2008).

- **Cansament en el museu**, determina si al llarg de l'exposició es va reduint el grau d'atenció en les diferents unitats expositives.
- **Graus d'interès**: es va dissenyar durant la tesis de màster, i equival a quatre graus o nivells d'interès determinats en base a la diferència entre el Temps Estimat (T.E) i el Holding power de cada recurs. Els graus d'interès es classifiquen de l'1 al 4 i s'expressen en percentatges. El que aportarà aquesta premissa és veure quins són els punts dins de cada sala en que els visitants tenen un major manteniment de l'atenció.
- **Percentatge de visitants minuciosos (%DV)** (Serrell, 1996,1997) tenint en compte els percentatges de $\geq 50\%$ i $>75\%$ (Serrell només agafa la xifra del 51%).

Tot això, a més a més, es pot relacionar amb possibles comportaments diferencials adreçats a determinats elements expositius com poden ser els audiovisuals o les unitats interactives específiques.

3.4.1.2. AVALUACIÓ FORMAL

Tal i com s'ha introduït al punt 3.3.5.2. *Recopilació de dades*, s'ha dut a terme una tercera via d'anàlisi l'observacional, basada en la valoració formal de cada una de les sales del museu de manera qualitativa, i detectant els aspectes formals generals que s'han de tenir en compte a l'hora de realitzar i muntar una exposició —els quals han quedat definits en el punt 3.3.5.5. *Avaluació formal*—.

La finalitat d'aquest anàlisi recau en la intenció de comprovar si els resultats que ens oferiria una única valoració museològica de caire qualitatiu, coincideixen amb els resultats que s'obtenen d'una avaluació quantitativa en base al públic, tenint en compte l'actitud dels visitants vers les solucions museològiques i museogràfiques aplicades al museu.

3.4.2. METODOLOGIA DE RECOL·LECCIÓ I PROCESSAMENT D'INFORMACIÓ

Fent referència a la metodologia de recol·lecció de dades, i tenint en compte que als apartats anteriors ja s'ha explicat tot el referent a la realització de les fitxes de registre; queda per esmentar, doncs, el mètode utilitzat a l'hora de dur a terme el treball de camp.

El treball de camp realitzat en el present projecte d'avaluació es pot tractar com el de qualsevol altre tipus de recerca (Dane, 1997). Seguint l'esquema del mateix autor, i tal i com s'ha explicat a l'apartat 3.3.5.1. *L'observació*, durant el període de recerca de camp, s'ha

utilitzat el mètode de l'observació dels participants i del muntatge de la pròpia exposició del museu.

Seguint el treball de Besolí (2008), en primer lloc es va realitzar una primera fase de treball de camp, en la qual es van recopilar les dades pertinents per saber de quins recursos disposava el museu que anava a ser avaluat, i veient quines eren les dades susceptibles a avaluar es va dissenyar la fitxa de recollida de dades, que alhora és la plantilla per l'aplicació *CRONOS.apk*.

La segona fase d'aquest treball de camp va ser la de recopilació de les dades quantitatives i qualitatives, d'acord amb les avaluacions formals i d'observació de visitants. La feina va consistir, pel que fa a l'avaluació formal, en anar omplint la informació sobre l'anàlisi dels aspectes museogràfics i museològics que ja s'han esmentat a l'apartat 3.3.5.5. *Avaluació formal*. Cal dir que aquesta avaluació va quedar oberta a ser modificada o ampliada durant tot el temps que va durar el treball de camp.

Referent a l'observació del públic, l'avaluació va ser de caire ben diferent; va consistir en l'elecció i el seguiment de 100 individus, triats a l'atzar. Les dades es van recopilar, mitjançant l'aplicació *CRONOS.apk*, dades sobre el temps que dedicaven els avaluats a cada recurs i el temps total que estaven a la sala, així com la circulació dins de la mateixa.

És important destacar que, tal i com ja s'ha apuntat a l'apartat 3.3.5.1. *L'observació*, els visitants avaluats no se n'havien d'adonar en cap moment que formaven part d'un estudi, cosa que, en un primer moment, no va resultar del tot fàcil, cal dir però, que al cap d'un parell d'avaluats això va quedar solucionat ja que l'avaluador, al conèixer millor els espais, podia anar situant-se de manera estratègica per no ser vist.

Pel que fa al processament de les dades recollides, s'ha realitzat en base als programes de càlcul i estadística MICROSOFT EXCEL i PAST. S'ha realitzat de la mateixa manera per a cada una de les quatre plantes del museu, per finalment poder posar-les en relació a les conclusions.

El processament estadístic de les dades ha seguit una pauta, que s'ha dut a terme tenint en compte les dades de que es disposa i els objectius que es volen assolir –3.2. *Objectius de la recerca*–. Els resultats obtinguts en base a aquest anàlisi queden reflectits en l'apartat 4.2. *Estadística de dades*.

En base als resultats obtinguts amb el processament estadístic dels diferents conjunts de dades, es durà a terme un procés de triangulació de la informació teòrica i la empírica, amb la intenció de correlacionar les dades obtingudes a partir d'ambdós tipus d'avaluació, l'estadística i la teòrica/formal, i contrastar-ho amb els objectius i les hipòtesis plantejades a l'apartat 3.2.

Objectius de la recerca. Els resultats d'aquesta triangulació queden plasmats en l'apartat 4.3.

Resultats.

Una vegada finalitzat tot el tractament estadístic dels diferents tipus de dades, es donarà pas a la realització de diferents tipus gràfics i taules que expressin, de forma esquemàtica i per una millor comprensió, els resultats obtinguts en les operacions anteriors.

3.4.2.1. MICROSOFT EXCEL

En base a aquest programa s'han fet els anàlisis principals de la recerca, en primer lloc s'han combinat totes les dades recopilades a les diferents fitxes d'avaluació, en una sola taula, que s'ha anomenat *Taula de Temps*, la qual ha estat la base de tots els anàlisis realitzats posteriorment. Els anàlisis s'han fet abastar dues vessants dins el mateix estudi, a nivell de recursos i a nivell del conjunt de la visita.

A nivell de recursos les anàlisis realitzades han estat les següents:

- **HOLDING POWER.** L'anàlisi del holding power es calcula tenint en compte el temps que ha dedicat cada un dels visitants a observar cada un dels recursos (T.O.Rec) posant-ho en relació amb el temps estimat (T.E) per veure cada un dels recursos al 100%.

El càlcul del temps estimat queda establert per l'avaluador i s'ha mesurat in situ a la pròpia exposició, considerant-la el temps indispensable per rebre tota la informació d'un objecte en particular; per això el nombre en segons que en resulta és bastant alt. Per exemple, pel que fa als textos s'ha tingut en compte el temps per una lectura complerta, pels audiovisuals el temps que duren cada un d'ells i per la resta de recursos el temps necessari per veure'ls en profunditat.

Aquestes dades s'han acabat treballant, en base a taules dinàmiques, segons les variables sociodemogràfiques utilitzades (gènere, edat i tipus de visitant).

- **GRAU D'INTERÈS.** Per precisar el nivell del holding power, s'ha determinat el grau d'interès. Per fer-ho cada un dels temps es posen en relació amb el temps estimat (T.E).

S'han fixat quatre graus o nivells, de l'1 al 4, els quals van determinats segons percentatges relacionats amb el temps estimat: interès 1: <25%, interès 2: ≥25%, interès 3: ≥50%, interès 4: ≥75%. En base a aquesta escala s'han pogut classificar els recursos segons el grau d'interès que exerceixen. Cal dir que ja es considera alt a partir de 3, 2 es consideraria mig i 1 es consideraria baix.

- **ATTRACTING POWER.** És l'indicador de la incidència del nombre de gent que s'atura davant un recurs durant la visita. És calcula dividint el nombre de visitants que s'aturen

pel número total de la mostra. L'indicador proporciona una idea inicial del poder d'atracció o atenció exercit pel recurs en l'exposició. L'índex varia de 0 a 1 (0 equival als no aturats i 1 als que si que s'aturen), com més a prop està de 1, major és el poder d'atracció.

A nivell del global de la visita les anàlisis realitzades han estat les següents:

- **HOLDING POWER.** L'anàlisi del holding power es calcula relacionant el temps que ha dedicat cada un dels visitants a observar tota la exposició de la planta i el temps estimat per veure tota l'exposició al 100%.

El temps total d'observació (T.T.O) s'obté en base a la suma del temps utilitzat per veure cada un dels recursos (T.O.Rec), i es posa en relació al càlcul del temps estimat (T.E), establert per l'avaluador, i que es considera que és el temps indispensable per la comunicació completa de la sala; per això el nombre que en resulta és bastant alt.

- **DILIGENT VISITORS INDEX.** L'índex de visitants minuciosos (DVI) s'obté calculant el percentatge de visitants que s'han aturat a més de la meitat dels elements que componen l'exposició.

El percentatge de visitants minuciosos ajuda a avaluar en quina mesura l'exposició ha estat visitada. L'índex també ajuda a avaluar si la relació de la densitat d'objectes amb el temps disponible és adequada. Un valor baix pot ser interpretat com una indicació que l'exposició és massa llarga o massa densa per al temps disponible o per la mitjana d'atenció útil del visitant, més que com indicador d'un baix nivell d'estudi o d'interès.

- **GRAU D'INTERÈS.** Per precisar el grau del holding power, s'ha determinat el grau d'interès, i per fer-ho el temps d'observació total de la visita (T.T.O) es posa en relació amb el temps estimat (T.E), que és el temps s'ha calculat com a necessari per veure la planta al complet.

S'han fixat quatre graus o nivells, de l'1 al 4, els quals van determinats segons percentatges relacionats amb el temps estimat: interès 1: <25%, interès 2: ≥25%, interès 3: ≥50%, interès 4: ≥75%. En base a aquesta escala s'han pogut determinar el grau d'interès que aporta la visita a nivell global. Cal dir que ja es considera alt a partir de 3; 2 es consideraria mig i 1 es consideraria baix.

- **ATTRACTING POWER.** És l'indicador de la incidència de la gent que s'atura davant d'un recurs durant la visita. En aquest cas i a diferència de l'anàlisi a nivell de recursos, el que es tracta de veure aquí és el poder d'atracció del global de l'exposició, tenint en compte el nombre de recursos en que un visitant s'atura al llarg de la seva visita.

Ens proporciona una idea inicial del poder d'atracció o d'atenció exercit pel recurs en l'exposició. L'índex varia de 0 a 1 (0 equival als no aturats i 1 als que si que s'aturen), com més a prop està de 1, major és el poder d'atracció.

- **TEMPS DE TRANSICIÓ.** Aquesta mesura del temps de transició (T.Trans) ve determinada per la resta del temps total (T.T) que està cada un dels visitants a la planta i el temps total d'observació (T.T.O). Els resultats ens aporten informació sobre com utilitzen realment el temps els visitants, i si perden molt de temps en relació al temps que utilitzen a interactuar amb els recursos.

Per determinar si el temps de transició és o no alt, s'ha tingut en compte el temps estimat d'observació i el temps total estimat, dels quals s'ha pogut obtenir el temps estimat de transició. Les xifres iguals o superiors a aquest temps estimat de transició es consideren altes, per sota, es consideren baixes, i sent similars es consideren adequades.

- **CANSAMENT EN EL MUSEU.** Relacionant els resultats obtinguts del holding power, els resultats de l'attracting power i el temps de transició, podem arribar a determinar si al llarg de l'exposició es va reduint el grau d'atenció i d'atracció en les diferents unitats expositives.

Una vegada realitzats tots aquests anàlisis s'han realitzat taules dinàmiques depenent del tipus de grup gènere, edat, tipus de visitant, i en base a tots als resultats s'ha pogut crear una gran taula on apareixen tots els resultats per poder-los triangular i correlacionar. D'aquesta gran taula, i per fer més visibles els resultats obtinguts s'han anat realitzant diferents gràfics dels diferents resultats obtinguts.

3.4.2.2. PAST (PALEONTOLOGICAL STATISTICS SOFTWARE)

En base a aquest altre programa, ja específic d'estadística, s'han realitzat dos anàlisis específics per resoldre problemàtiques que havien sorgit al llarg del treball de les pròpies dades.

- **REDUNDÀNCIES.** Ha estat un càlcul fet en base a una variable trobada durant el propi estudi estadístic de les dades a nivell de recursos. Es va observar que hi havia certs individus que retornaven a veure algun dels recursos, per la qual cosa es va intentar esbrinar si hi havia algun tipus de relació entre els recursos que eren redundants i entre les pròpies redundàncies.

Per fer-ho es va utilitzar la *Correlació Tau Kendall* per la qual es posen en relació els temps de la mitjana del holding power dels recursos i els recursos redundants. La correlació Tau Kendall és una mesura estadística utilitzada per mesurar el grau d'associació entre dues quantitats. És una prova d'hipòtesis no paramètrica per la

dependència estadística basada en el coeficient de tau. Els resultats es consideren significatius quan la primera xifra és superior a 1 i la segona superior a 0,05.

- **CORRELACIONS.** Aquest anàlisi s'ha fet aplicant el *Test de Wilcoxon*, i s'ha fet per poder determinar si hi ha correlacions entre grups de visitants alhora d'utilitzar l'exposició del museu. S'han utilitzat la suma del temps del holding power i la mediana de temps del holding power de cada un dels recursos. S'han relacionat tots els possibles grups, per la qual cosa han sortit les següents 13 correlacions entre grups:
 - Gènere: X+Y
 - Edat: N+J, N+A, N+S, J+A, J+S, A+S
 - Tipus de visitant: SL+PA, SL+GA, SL+AN, PA+GA, PA+AN, GA+AN

El test de Wilcoxon és una prova de mètode no paramètric, alternatiu a la prova t de Student, que el que fa és comparar la mediana de dues mostres relacionades i determinar així si hi han diferències entre elles. Es considera que hi han diferències quan el resultat obtingut és inferior a la xifra 0,05.

4. RESULTATS

4.1. AVALUACIÓ FORMAL

Els ítems a tenir en compte en aquesta avaluació qualitativa, ja s'han exposat a l'apartat 3.3.5.6. Avaluació Formal, a continuació s'han resumit per tal que sigui més fàcil la seva comprensió.

- Avaluació global de l'exposició de cada una de les plantes del museu:
 - **idiomes:** en els quals està explicada l'exposició
 - **didàctica:** el nivell didàctic que té representa en part a quin tipus de públic està orientada l'exposició.
 - **accessibilitat:** facilitat d'accés i d'observació dels recursos per qualsevol persona, de qualsevol edat o amb algun tipus de minusvalidesa o dificultat física.
 - **il·luminació de la sala:** destaca si la il·luminació general de l'exposició aporta un clima idoni per la visita.
 - **organització de l'espai:** fa referència al global de cada un dels espais en que s'ha dividit l'exposició, i a la organització que té dels diferents recursos.
- Avaluació individual a cada un dels recursos museogràfics:
 - **il·luminació:** determinar si el recurs està correctament il·luminat o no, el qual afectaria a l'atracció que en pot tenir el públic.
 - **visibilitat:** la visibilitat dels recursos és essencial per tal que qualsevol visitant es fixi i pugui veure i utilitzar tots els recursos correctament.
 - **duració:** aquest cas és més aplicable als audiovisuals i recursos interactius; la durada d'aquests determina el grau d'atenció que poden arribar a aguantar els visitants.
 - **àudio:** relacionat amb l'anterior, cal determinar si el volum utilitzat és l'adient o no amb el conjunt de la sala i l'idioma utilitzat.
 - **repeticions:** el fet que una mateixa idea o explicació estiguin repetides amb el mateix recurs en un espai de l'exposició, pot arribar a indicar una reiteració en un mateix tema, que segurament no és necessària.

Cal dir que primer apartat de l'avaluació global per plantes seria comú a tot el museu, els idiomes en els quals estan explicades les sales del museu, així com els audiovisuals són el castellà i l'anglès; tot i això, per als visitants d'altres nacionalitats el museu té a la seva disposició audioguies en diferents idiomes, per tal que puguin entendre la quantitat d'informació que aporten les diferents sales del museu.

4.1.1. PLANTA -1. La Sierra de Atapuerca i la evolució humana

Idiomes: Castellà i anglès

Didàctica: Bona, s'hi incorporen forces recursos didàctics i visuals per tal que, sobretot els més petits, puguin gaudir i aprendre del que s'explica a la exposició de la planta. Sobretot a l'espai 5 és on es poden trobar més recursos interactius per als més petits.

Accessibilitat: Excel·lent, l'accés a la primera planta visitable del museu es va a través d'una rampa, el qual fa que qualsevol persona, amb qualsevol tipus de dificultat pugui accedir d'igual manera a la planta.

Il·luminació de la sala: Molt bona en general, tot i que hi haurien dos tipus diferents d'il·luminació, la que hi ha a tota la part externa de la planta, i la dels espais 2 i 3, els quals són sales separades de la resta, ja que és on s'exposen els fòssils originals dels Jaciments de la Sierra d'Atapuerca, el qual fa que hagin de tenir una il·luminació i temperatura determinats.

Organització de l'espai: correcta en general, queden ben diferenciades les diferents zones de la planta, queda força clar el recorregut a seguir.

Avaluació i problemàtiques dels recursos museogràfics:

1. La Sierra de Atapuerca y la evolución humana

- E1.4.DIO2: en el 3r diorama les lletres apareixen parcialment esborrades.
- E1.4.DIO1 i E1.4.DIO2: l'alçada dels diorames massa alta (nens o persones amb cadira de rodes o similar)

2. Los yacimientos de la Trinchera del Ferrocarril

- E2.1.1.REP1; E2.1.2.REP1; E2.1.3.REP1: són tres columnes que representen l'estratigrafia dels tres jaciments de Trinchera, no tenen cap mena d'explicació i passen completament desapercebuts, i si ho miren, pocs cops saben que representen.
- ESTEPAS.E2.2.4.P1: text lleugerament tort
- TECN.E2.2.5.P1: les lletres finals apareixen parcialment borroses i costa de llegir.
- TD10.E2.2.7.P1 i GALERÍA.E2.2.8.P1: lletres borroses i difícils de llegir.

3. La Sima de los Huesos

- E3.2.A1: es tracta d'un audiovisual explicatiu dels fòssils, funciona polsant un botó, el qual fa que juntament amb la baixa il·luminació de l'espai, hi hagin visitants que se'l saltin i vagin directes als fòssils. Cal dir que hi han visitants que si quan se l'han passat el senten, moltes vegades tornen enrere per veure'l ja que se n'adonen que és on es troba l'explicació dels fòssils.

4. Otros yacimientos

- G.SÍLEX.E4.3.ESCEN1, l'accés a aquest recurs és una mica problemàtic per a gent adulta o alta ja que per tal de representar la galeria té l'alçada de la porta bastant baixa.

5. De la excavación al laboratorio

- E5.2.REC1; E5.2.REC2: hi ha alguns dels recursos que costen massa moure'ls, pesen molt i no llisquen bé, això pot suposar un problema tant per a nens com per a persones grans que no tinguin prou força. Caldria que llisquessin amb més facilitat.
- EX.LAB.E5.P1: passa desapercebut, mala visibilitat, ja que queda en un lateral eclipsat per l'escenografia.

6. Atapuerca en los Medios

- E6.4.A1: l'audiovisual té una durada massa llarga. És tracta de l'últim dels recursos de la sala, i té uns sofàs per seure i mirar-lo, aquests sofàs són l'audiovisual utilitzats per molta fent a mode de zona de descans i no tant per veure l'audiovisual en si, que és molt llarg. El problema està quan hi ha visitants que volen veure l'audiovisual i no s'hi queden pel simple fet que no hi ha lloc per seure. Atès que aquesta és l'única "zona de descans" visible a la planta -1, potser caldria incloure una altra on la gent que només vol descansar pugui fer-ho.

Imatge 3: PLANTA -1

4.1.2. PLANTA 0. La evolución en términos biológicos

Idiomes: Castellà i anglès

Didàctica: Justa, no hi han recursos interactius per tal que el més petits puguin entendre al seu nivell els temes complexos d'evolució que s'exposen a la planta. Tot i això hi ha alguns espais més atractius per als més petits, com són l'espai 7 (la reproducció del Beagle), l'espai 9 (les reproduccions dels homínids al "cercle de l'evolució") i l'espai 11 (la instal·lació del cervell).

Accessibilitat: Bona, tot i que l'accés principal es fa amb escales i l'ascensor de la planta anterior queda força amagat a la part posterior i l'arribada a la planta 0 per ascensor també queda força amagada, el qual fa que alguns visitants que arriben per aquest mitjà es perdin dins de la dinàmica i del recorregut de la planta.

Il·luminació de la sala: Bona en general. Els punts problemàtics ja s'explicaran en cada cas concret a l'avaluació per recursos.

Organització de l'espai: correcta en general, queden força diferenciades les diferents zones de la planta, tot i que en alguns espais, com pot ser el 9, la distribució és més complexa i fa que el recorregut a seguir sigui més complicat de realitzar.

Avaluació i problemàtiques dels recursos museogràfics:

7. La Teoría de la Evolución

- CAMAROTE.E7.2.ESCEN1; BEAGLE.E7.3.ESCEN1, és dels recursos que més criden l'atenció, però seria convenient senyalitzar d'alguna manera el que es pot fer o no dins dels propis recursos.

8. El ser humano: bricolaje evolutivo

- Tots els recursos (panells amb vitrines i audiovisuals) que hi ha en aquesta secció: PRUEVAS.EV.E8.2.P1; E8.2.VITR1; ADN.E8.3.P1; E8.3.A1; HUELLAS.VIDA.E8.4.P1; E8.4.VITR1; ANIMALES.E8.5.P1; E8.5.VITR1+A1; VERTEBRADOS.E8.6.P1; E8.6.VITR1; TERRESTRES.E8.7.P1; E8.7.VITR1; HUEVO.E8.8.P1; E8.8.VITR1+A1; MAMIFEROS.E8.9.P1; E8.9.VITR1+A1; PRIMATES.E8.10.P1; E8.10.VITR1; E8.10.ESQ1; EV.HUMANA.E9.P1, tenen una coberta de vidre, per la qual cosa creen un efecte mirall que dificulta la lectura dels textos i també la visualització dels audiovisuals. En veure que això passa, molts visitants passen directament a l'àmbit 9 sense mirar-se els panells, de fet, en molts casos passen per un petit espai que els porta directament a l'àmbit següent, o fins i tot a l'àmbit 10 sense passar-hi.

9. La evolución humana

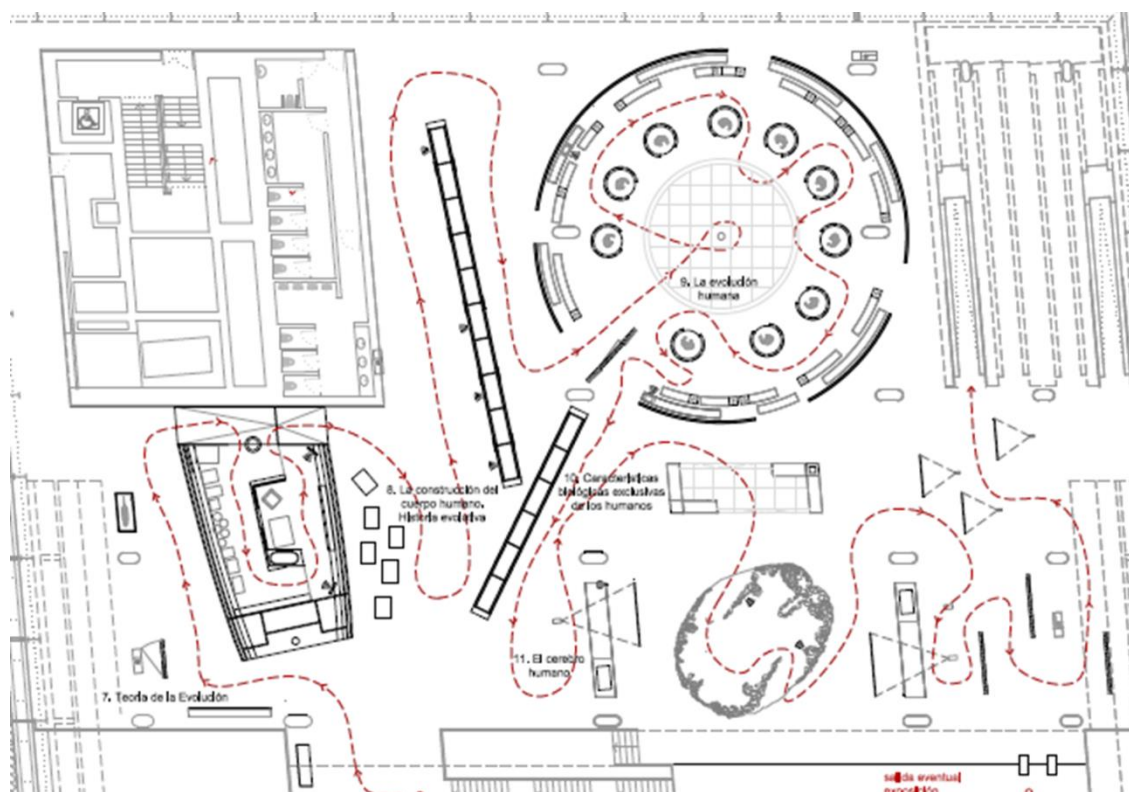
- Aquest àmbit el podríem dividir en dos grans espais, que de fet serien dos cercles concèntrics, el primer espai aniria del panell EV.HUMANA.E9.P1 a l'audiovisual E9.7.5.AUD1, i engloba un total de 42 recursos, on s'explica en base a panells, audiovisuals i vitrines amb reproduccions, tota la evolució humana; pel fet que no hi ha cap tipus de senyalització en l'espai, molts dels visitants se'l deixen a mitges, ja que acaben entrant directament al següent cercle concèntric, la galeria dels homínids o cercle de l'evolució, que és on estan les reproduccions dels diferents homínids (ÁRBOL.E9.8.ESQ1; AFARENSIS.E9.8.1.REP1; AFRICANUS.E9.8.2.REP1; PARANTHROP.E9.8.3.REP1; HABILIS.E9.8.4.REP1; GEORGICUS.E9.8.5.REP1; ERGASTER.E9.8.6.REP1; ANTECESSOR.E9.8.7.REP1; HEIDELBERG.E9.8.8.REP1; NEANDERTH.E9.8.9.REP1; RHODESIENSIS.E9.8.10.REP1). Aquesta conducta genera que molts dels visitants es perdin bona part de la informació i dels recursos de la sala, ja que una vegada entren al cercle interior, poques vegades en tornen a sortir. Per la qual cosa, en aquest gran espai hi mancava una bona senyalització o fins i tot un recorregut més tancat.

- ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1: tot i queda dins d'un conjunt de recursos amb problemàtiques globals a nivell de circulació, aquest recurs en concret té un problema concret, i és que no es pot llegir, queda darrera d'una de les vitrines, el qual dificulta greument la seva lectura.
- En les diferents rèpliques de cranis d'homínids que hi ha en aquest àmbit caldria posar a quin fòssil pertanyen, i que es tracten de rèpliques, ja que els visitants venen de la planta -1 on estan tots els fòssils originals, i en molts casos es pregunten o surten convençuts que aquelles vitrines també tenen fòssils.

10. ¡Qué complejo es ser humano!

11. El Cerebro

- En acabar l'àmbit anterior, el primer que acostuma a veure el visitant és el panell PARTES.E11.1.P1, i no pas el CERBRO.E11.P1, que és el que se suposa que és el primer. El que passa és que aquest queda darrera de la columna, fora de l'òrbita de visió, i també fora de l'ordre lògic que està portant el visitant.
- L'escenografia de l'àmbit 11, INSTALACIÓN.E11.7.ESCEN1, acaba eclipsant tots els recursos anteriors, per la qual cosa òbviament no s'hi pot fer res, però això fa que molts dels panells, i monitors que expliquen el funcionament del cervell no siguin vistos.
- MANO.E11.6.REC1, es tracta d'un recurs que al tocar-lo es nota la temperatura del cervell, no està suficientment explicat el que el visitant ha de fer, i fa que la gent se'l miri i no el toqui, o fins i tot que ni se'l mirin, ja que no destaca d'entre la resta.
- INSTALACIÓN.E11.7.ESCEN1, a dins de l'escenografia hi ha 3 audiovisuals: E11.7.A1; E11.7.A2; E11.7.A3, en molts casos el visitant no arriba fins al fons del cervell on està el 3r audiovisual, en part per manca de senyalització i d'il·luminació.
- Des del monitor NEURONA.E11.8.MON1, passant per la resta de recursos fins a acabar a sala, E11.8.P1; E11.8.MON2; E11.9.DJO1; E11.9.DJO2; E11.9.DJO3; RAMON.E11.9.P1; CONSTRUCCIÓN.E11.10.P1; NEUROCIENCIA.E11.11.P1, passen completament desapercebuts després de la sortida de la escenografia del cervell, molts dels visitants ni ho veuen, surten directes cap a les escales mecàniques per anar a la següent planta.
- E11.9.DJO1; E11.9.DJO2; E11.9.DJO3, els Dibuixos Ramón i Cajal, molta de la gent que els mira no saben que són, ja que per saber-ho han d'haver llegit el panell RAMON.E11.9.P1, per tant, faltaria una anotació als dibuixos per tal de deixar clar que són.

Imatge 4: PLANTA 0

4.1.3. PLANTA 1. La evolución en términos culturales

Idiomes: Castellà i anglès

Didàctica: Bona, ja que a posteriori que es fes aquesta avaluació es van posar un seguit de monitors amb activitats per a nens relacionades amb els recursos de la sala.

Accessibilitat: Excel·lent, es fa mitjançant o bé unes escales, ascensor o bé unes rampes mecàniques, el qual fa que qualsevol visitant pugui accedir-hi sense cap mena de problema. Cal dir, però, que els visitants que accedeixen per les escales convencionals o per l'ascensor o fan per un punt diferent, que en molts casos dona peu a perdre la dinàmica i el recorregut marcat a la planta, i per tant no veure o perdre's determinats recursos. Cal dir, però, que la gran majoria dels visitants utilitzen les rampes mecàniques.

Il·luminació de la sala: Excel·lent en general.

Organització de l'espai: correcta en general, tot i que queden ben diferenciades les diferents zones de la planta el recorregut expositiu no coincideix sempre amb el que fan els visitants, de fet, després de l'espai 12, que seria el primer que es visita a la sala, molts visitants van directes a l'últim audiovisual de l'espai 16, el qual fa, que bé es perdin part de l'espai expositiu, o bé facin el recorregut a la inversa, perdent així part de la lògica expositiva, i en molts casos perdent-se també l'espai 17 (que és l'últim de la sala).

Avaluació i problemàtiques dels recursos museogràfics:*La evolución en términos culturales*

-INTO.PL1.P1, el senyal de sentit de la visita hauria d'estar just al costat d'aquest panell per tal d'ajudar al visitant a seguir l'ordre, ja que hi ha molta gent que no el veu, i a partir d'aquí ja comença malament el recorregut.

12. Tecnología, las primeras herramientas

- En acabar de visitar d'aquest àmbit, molts dels visitants segueixen el que seria un ordre lògic dins de la visita, però que no és el que marca la museografia, per la qual cosa, molts d'ells comencen a fer la visita cap a l'àmbit 16, 15, 14 i 13, i en fer-ho a la inversa, la visibilitat dels recursos no és la mateixa i s'acaben deixant espais i recursos per veure.

*13. El fuego, una adquisición primordial**14. Cazadores y recolectores del Pleistoceno*

- CAZ.RECOL.E14.P1, és un panell que passa completament desapercebut a causa del seu posicionament dins el conjunt de l'exposició de la sala.

- E14.1.DIO1; E14.2.DIO1, representen dos campaments, un de neandertal i un de sàpiens, tots dos diorames tenen una malla davant el qual crea una baixa visibilitat i dificulta la visió de l'escena.

15. El simbolismo: la complejidad de la mente humana

- E15.1.VITR3, la vitrina està orientada cap a fora del propi espai, i de manera diferent a la resta, això fa que no tingui la mateixa atracció o que passi inadvertida.

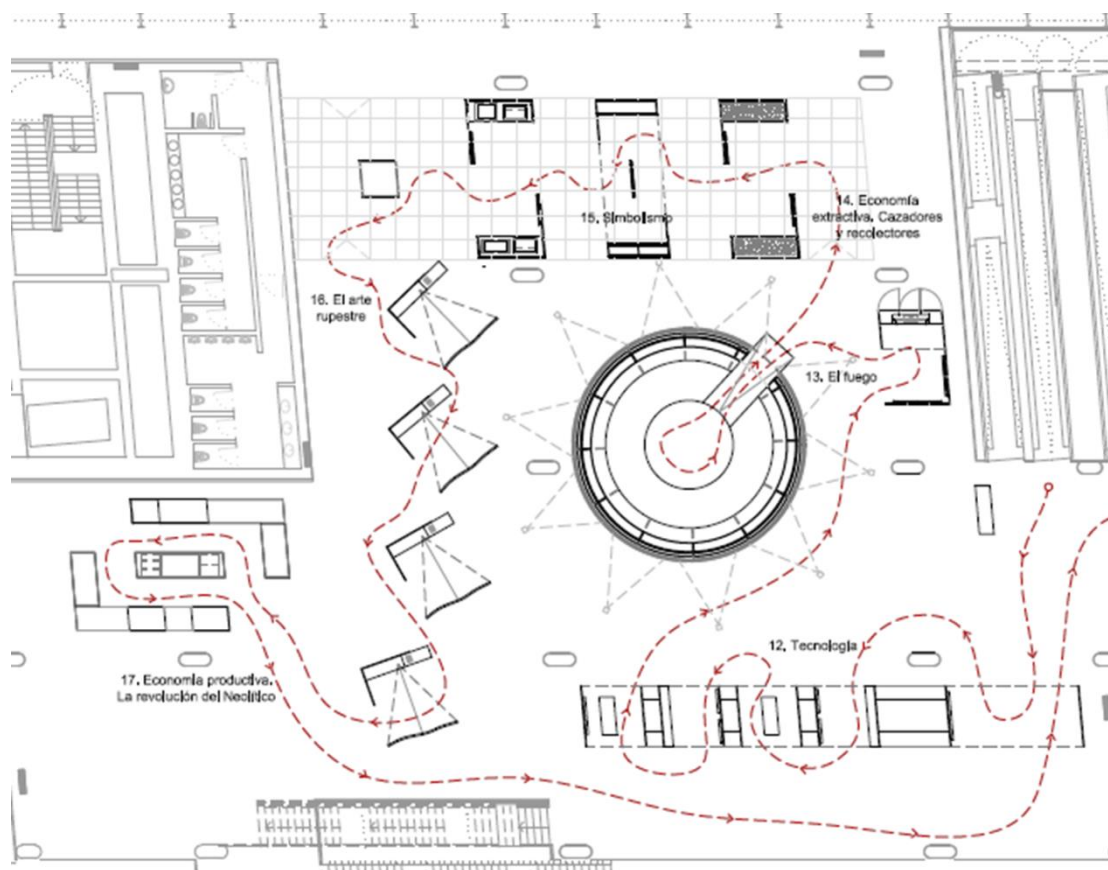
- Els recursos HABLA.E15.4.P1; E15.4.VITR1; SAP.NEAND.E15.5.DJO1 passen bastant desapercebuts al quedar darrere del visitant quan segueix el recorregut per anar a cap als audiovisuals del l'àmbit següent.

16. El espíritu creador del Homo sapiens: arte

- ARTE.E16.P1, és un panell que queda bastant apartat de l'inici dels audiovisuals, per la qual cosa passa bastant desapercebut, els visitants van directes als audiovisuals E16.1.A1; E16.2.A1; E16.3.A1; E16.4.A1.

17. El Holoceno. Los primeros pastores y agricultores

- En general queda tot l'àmbit bastant apartat i en molts casos passa inadvertit pel visitant.

Imatge 5: PLANTA 1

4.1.4. PLANTA 2. Ecosistemas de la evolución

Idiomes: Castellà i anglès

Didàctica: Bona. Tot i que la planta no té masses recursos, té un recurs interactiu que permet als més petits interactuar amb la pròpia sala.

Accessibilitat: Excel·lent, es fa mitjançant o bé unes escales, ascensor o bé unes rampes mecàniques, el qual fa que qualsevol visitant pugui accedir-hi sense cap mena de problema. Cal dir, però, que els visitants que accedeixen per les escales convencionals entren a la planta per un punt diferent que en molts casos dona peu a perdre la dinàmica i el recorregut marcat a la planta, i per tant no veure o perdre's determinats recursos. Cal dir, però, que la gran majoria dels visitants utilitzen les rampes.

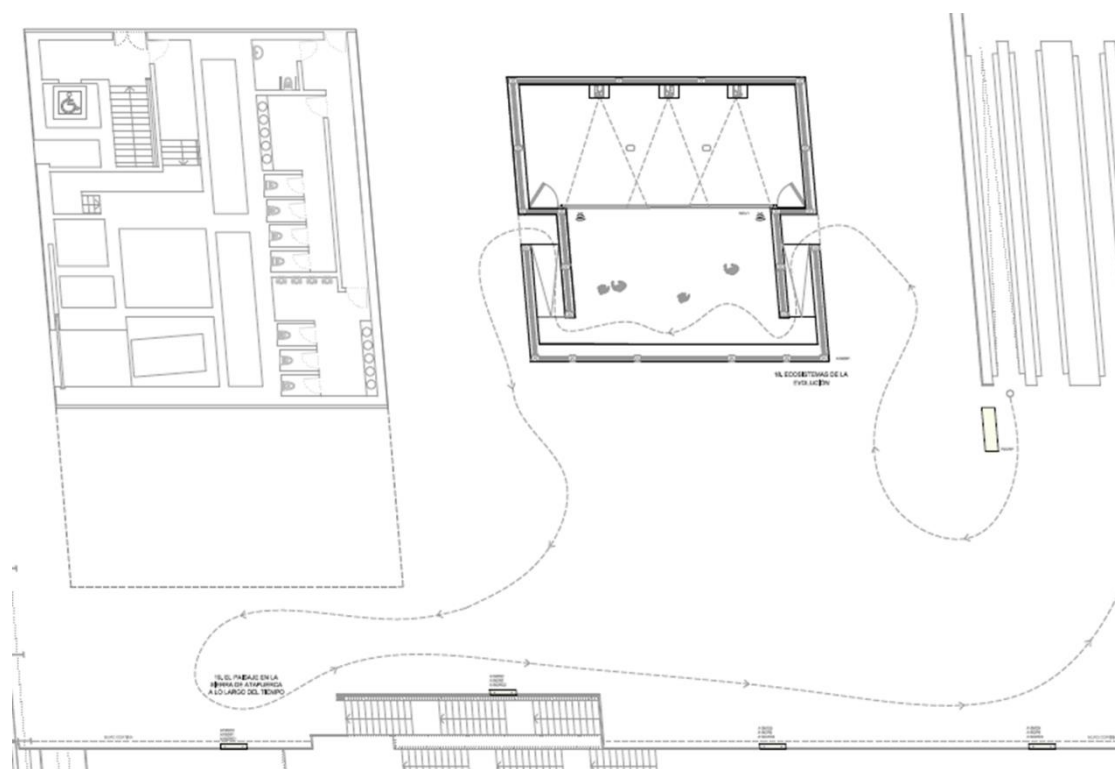
Il·luminació de la sala: Excel·lent en general.

Organització de l'espai: tenint en compte que es una planta força buida, la distribució no hauria de generar problemàtiques, però la majoria dels recursos de la sala queden molt separats els uns dels altres, disseminats, i en alguns casos costa de veure'ls.

Avaluació i problemàtiques dels recursos museogràfics:

18. Los ecosistemas de la evolución humana

- Els panells (1)E18.1.P1; (2)E18.2.P1; (3)E18.3.P1; (4)E18.4.P1 queden força lluny de la sortida del recurs anterior (l'audiovisual VIDEO.E18.A1), per la qual cosa molts visitants ni s'hi apropen, i si ho fan, no és a tots ells. Sobretot és el quart panell, (4)E18.4.P1, el que no és mira pràcticament ningú, queda completament allunyat de tot.
- E18.5.REC1, a molts visitants no els queda massa clar com funciona, que és i com es maneja aquest recurs interactiu, i en molts casos fa que passin de llarg. Els visitants que si que el fan servir, de vegades deixen de fer-ho pel fet que l'aparell en és pesat i costa de moure'l.
- CETACEOS.E18.5.REP, passen completament inadvertides ja que al sortir de l'audiovisual VIDEO.E18.A1, queden massa altes (pengen del sostre) i si no es mira a dalt expressament, és complicat de veure-les.

Imatge 6: PLANTA 2

4.2. AVALUACIÓ D'OBSERVACIÓ DEL PÚBLIC: ESTADÍSTICA DE DADES

En aquest apartat s'exposen les dades recollides en base als a l'avaluació observacional realitzades en les quatre plantes del *Museo de la Evolución Humana de Burgos (MEH)*; les avaluacions de temps i de circulació, que conformen el grup de dades quantitatives que posteriorment seran comparades amb les dades qualitatives també recopilades al mateix museu.

Per dur a terme aquesta avaluació, i tal i com ja s'ha exposat anteriorment a l'*apartat 3.3.5.3. Estudi de públic: l'aplicació CRONOS.apk*, es va utilitzar una aplicació en sistema operatiu android per tal de recopilar les diferents dades quantitatives.

Com ja s'ha presentat en l'*apartat 3.4.2. Metodologia de recol·lecció i processament d'informació*, dites dades quantitatives s'han treballat estadísticament en base a diferents tipus d'anàlisis, tests i correlacions, com son la sumatòria, la mitja aritmètica, la desviació estàndard, els percentatges els Test de Wilcoxon i la Correlació de Tau Kendall.

Tal com ja s'ha apuntat anteriorment, en base a l'estudi de les dades de temps, s'analitzaran set fenòmens a diferents nivells, a nivell de recursos i a nivell global de la visita:

- Holding power
- Attracting power
- Càlcul de les escales o graus d'interès
- Relació de redundàncies en determinats recursos
- Càlcul de visitants minuciosos o diligent visitors
- Transició a les sales del museu
- Cansament al museu

Per realitzar l'anàlisi del holding power, s'ha treballat amb el temps que s'han aturat davant de cada recurs cada un dels visitants avaluats. Primerament s'ha calculat la tendència general (suma, mitjana i mediana) i la variabilitat (desviació estàndard) del temps que han gastat tots els visitants en cada un dels recursos de l'exposició. En base a les mateixes dades, i a taules dinàmiques que han permès el desglossament de la informació, s'ha calculat el mateix tenint en compte les mostres dividides en grups de gènere, d'edat i de tipus de visitants.

Amb la intenció d'ampliar el camp d'estudi del holding power i poder representar de manera gràfica les dades de temps extrems, s'ha realitzat la taula de graus d'interès. Aquesta taula s'ha aconseguit mitjançant una prova lògica, amb el software EXCEL:

=SI(D5>=(D1*75%);4;SI(D5>=(D1*50%);3;SI(D5>=(D1*25%);2;1)))

Aquesta es pot transcriure com: *“si X és més gran o igual al 75% d’Y, aleshores posa 4; sinó, si X és més gran o igual al 50% d’Y, aleshores posa 3; sinó, si X és més gran o igual al 25% d’Y, aleshores posa 2; sinó posa 1”*.

En relació a aquesta transcripció, X equival a la dada de temps referent a un recurs que s’ha recollit durant el treball de camp, i Y al temps necessari per veure o llegir aquell recurs per complert.

En base a aquesta taula s’ha dut a terme un anàlisi de percentatges, pel qual es precisa la quantitat d’individus (%) que tenen un nivell determinat d’interès sobre cada recurs. Això mateix, i d’igual manera que s’ha fet en els casos anteriors, s’ha calculat a mode general, per grups d’edat, gènere i tipus de visitant.

Per tal d’analitzar l’attracting power s’ha dut a terme un anàlisi de percentatges, relacionant els visitants que s’aturen a cada recurs respecte dels que passen sense aturar-s’hi. Primerament s’ha fet de manera general, tenint en compte les 100 mostres, i després separant les dades pels grups ja esmentats. Per poder analitzar aquestes dades s’han creat unes escales d’atracció, amb la mateixa bades que les del grau d’interès, aquestes serien: presència 1: <25% ; presència 2: ≥25%; presència 3: ≥50%; presència 4: ≥75%. En base a aquestes escales, finalment es podrà determinar si el grau d’atracció és baix, mig, mig-alt o alt:

- Baix: quan la presència 1 és superior a la suma de les presències 2, 3, 4
- Mig-baix: quan la presència 1 és igual a la suma de les presències 2, 3, 4
- Mig: quan la presència 1 és inferior a la suma de les presències 2, 3, 4
- Mig alt: quan la presència 1 és igual o inferior a la suma de les presències 3 i 4
- Alt: quan la suma de les presències 1 i 2 és inferior a la suma de les presències 3, 4

Una última via d’anàlisi a nivell de recursos han estat les redundàncies en determinats recursos; aquest anàlisi va sorgir durant el procés de la pròpia avaluació, quan es va veure que determinats individus tornaven enrere per tornar a observar, llegir o mirar determinats recursos; vist això es va decidir examinar si hi havia algun tipus de relació entre els diferents recursos redundants, i per fer-ho es va aplicar la Correlació de Tau Kendall amb el software PAST. Aquesta correlació es basa en posar en relació els temps de la mitjana del holding power dels recursos i els recursos redundants. Aquesta via d’anàlisi només s’ha realitzat a nivell global, i no pas segons els grups esmentats anteriorment.

Una vegada analitzada l’exposició segons els recursos, s’ha avaluat de manera global de la visita. Això s’ha fet realitzant la suma del temps destinat per cada un dels visitants per realitzar el total de la visita, i en relació a la suma del temps estimat calculat per realitzar el total de la visita s’han calculat el holding power i els graus d’interès general. El mateix s’ha calculat desglossant les dades en grups de gènere, edat i tipus de visitant.

De la mateixa manera que s'ha fet a nivell de recursos, també s'ha analitzat l'attracting power del global de la visita, i amb la finalitat d'ampliar aquest anàlisi global de l'exposició, s'ha dut a terme l'anàlisi o índex dels diligent visitors (DVI) o de visitants minuciosos i s'ha realitzat en base a la suma i posterior percentatge dels visitants que miren més del 51% dels recursos, i els que miren més del 75%. Per trobar aquesta dada, s'ha realitzat un càlcul pel qual s'han sumat el nombre de recursos que ha mirat cada un dels visitants en base a això s'ha calculat el percentatge de minuciositat que suposa cada quantitat. Amb aquests percentatges s'ha pogut dividir la mostra entre els que miren més del 51% dels recursos (visitants minuciosos), els que miren més del 75% dels recursos (visitants molt minuciosos) i els que no arriben al 51% dels recursos (visitants no minuciosos). Aquesta via d'anàlisi es pot considerar equivalent a l'attracting power, donat que treballa amb la presència o absència dels visitants en els recursos, i en aquest cas i amb el poder d'atracció del global de l'exposició. Això s'ha realitzat en desglossant les dades segons els grups esmentats anteriorment.

Finalment s'ha calculat el temps de transició dins cada una de les sales del museu, el qual s'ha calculat en base al temps total i al temps total d'observació, aplicant la fórmula:

$$T. Trans = T.T - T.T.O.$$

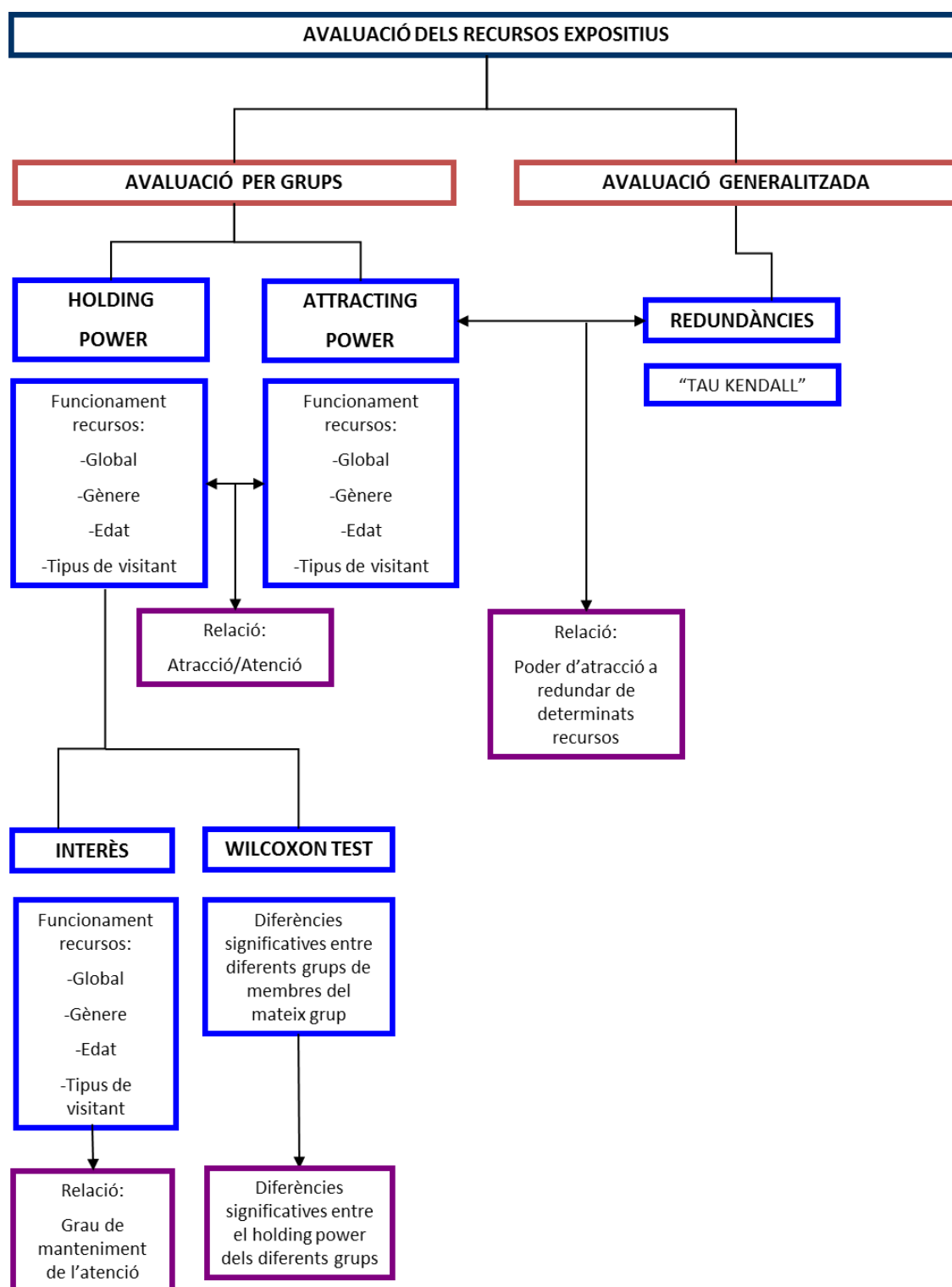
Relacionant la xifra obtinguda amb el temps de transició estimat s'ha pogut comprovar com es mouen els diferents grups de visitants dins de les sales del museu. Per tal d'analitzar-ho s'han determinat tres graus:

- T.Trans. alt (>110% T.Trans.Estimat): el visitant es mou lentament per la sala, estaria relacionat amb l'ús del temps en quelcom més que en la visualització i utilització dels recursos.
- T.Trans. correcte (90-110% T.Trans.Estimat): el visitant utilitza de manera correcta l'espai expositiu.
- T.Trans. baix (<90% T.Trans.Estimat): el visitant és mou ràpidament per la sala, estaria relacionat amb les preses o el poc ús dels recursos.

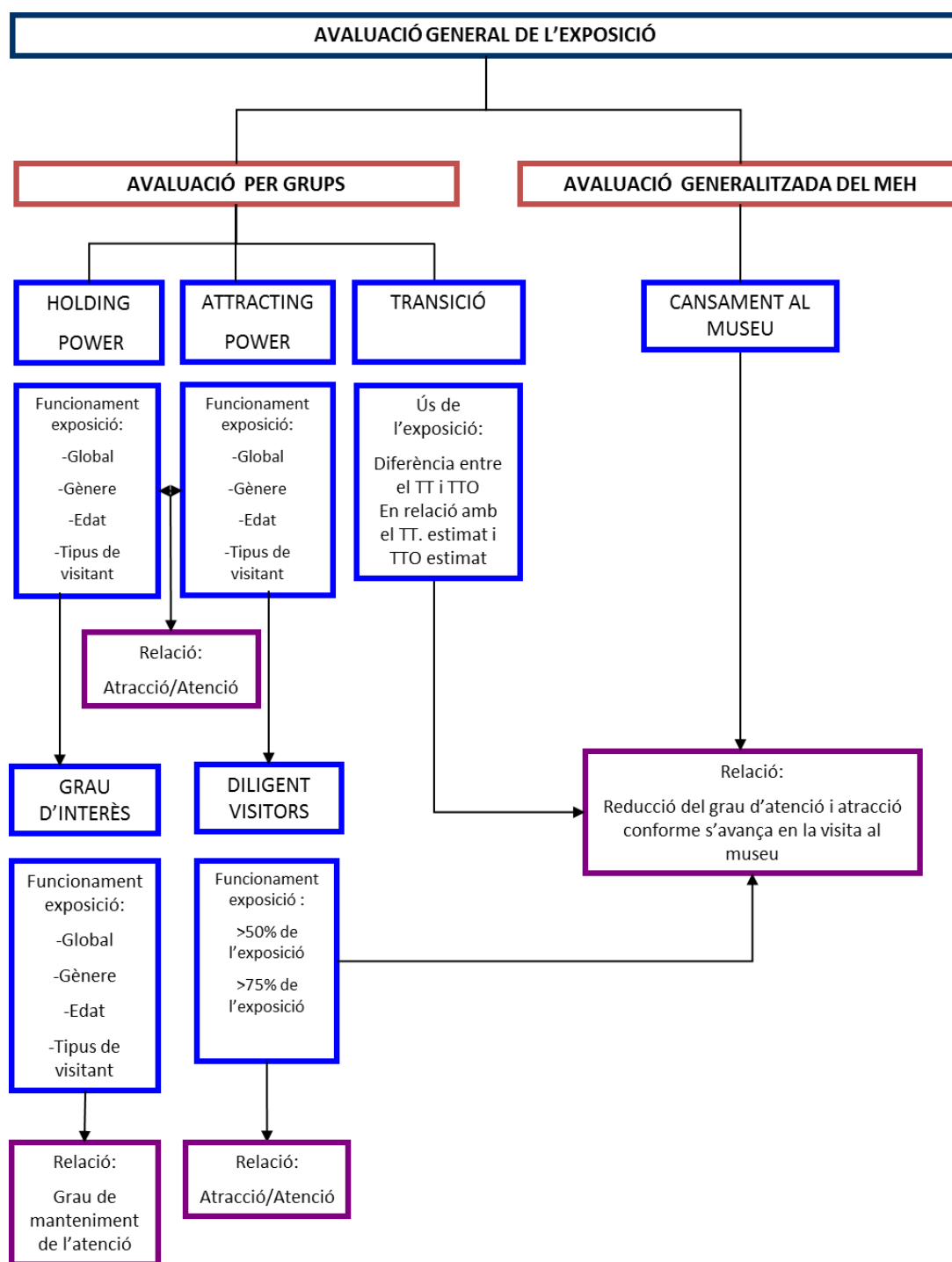
Relacionant els resultats obtinguts del holding power, els resultats de l'attracting power i el tracking, podem arribar a determinar si al llarg de l'exposició es va reduint el grau d'atenció i d'atracció en les diferents unitats expositives, seria el cansament al museu; aquesta correlació s'ha realitzat interrelacionant els resultats a nivell global de les quatre plantes del museu. La idea és veure si la utilització del propi espai varia al llarg del temps que els visitants estan al museu, o pel contrari no ho fa.

En base a tot aquest seguit de tècniques d'anàlisi, i amb la finalitat de realitzar un futur anàlisi dels resultats i poder-ne extreure'n les conclusions, s'ha realitzat una interrelació entre elles

(Esquema 1) (Esquema 2) la qual s'ha realitzat seguint els objectius presentats a l'apartat 3.2.
 Objectius de recerca, i en concret en la hipòtesis plantejada.

Esquema 1: Interrelació dels ànàlisis per avaluar els recursos

Esquema 2: Interrelació dels ànàlisis per avaluar la planta i el museu

4.3. RESULTATS

4.3.1. PLANTA -1

4.3.1.1. AVALUACIÓ SEGONS ELS RECURSOS P.-1

4.3.1.1.1. HOLDING POWER

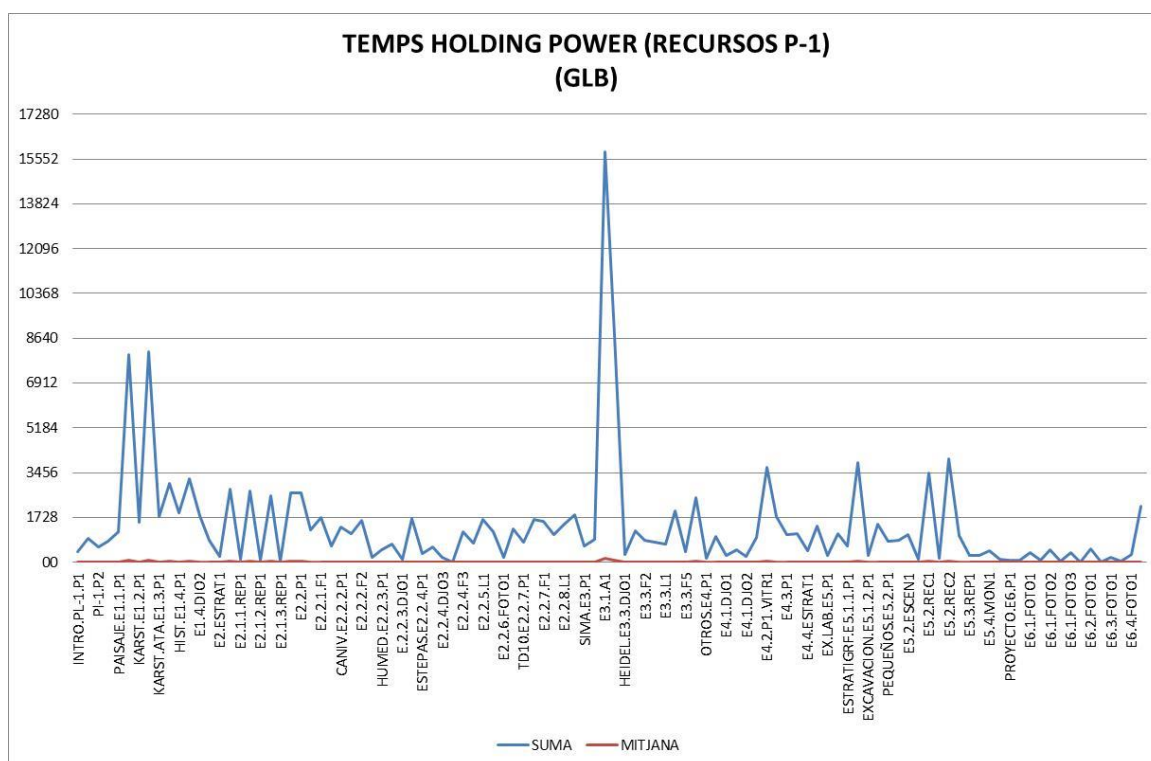
GLOBAL

Els resultats que s'han pogut observar en el conjunt dels 100 visitants avaluats és que el temps que dediquen a cada un dels recursos no és excessivament alt, de fet, en relació al temps estimat, en el 45% dels recursos hi dediquen menys d'un 25% del temps estimat, en el 22% dels recursos entre un 25% i un 50% del temps, i en el 20% dels recursos utilitzen entre el 50% i el 75% del temps estimat, i en el 13% més del 75% del temps estimat. Aquestes dades ens mostren com en únicament un 33% dels recursos utilitzen un temps alt i molt en relació al temps estimat, tot i això, en menys de la meitat dels recursos estan utilitzant un temps molt baix.

	GLB
H.PWR <25%	45%
H.PWR ≥25%	22%
H.PWR ≥50%	20%
H.PWR ≥75%	13%

Taula 2: P-1 %Holding Power Global

Si analitzem aquestes dades en detall i observem els recursos als quals se'ls hi dedica un major temps (entre el 50% i el 75%), veiem com aquests pertanyen a diferents i variats tipus de recursos museogràfics, entre els quals trobem panells, maquetes, diorames, fòssils, dibuixos, lítica, esquemes, audiovisuals, escenografies i estratigrafies: PI-1.P2; E1.3.M1; E1.4.DIO1; ELEFANTE.E2.1.1.P1; DOLINA.E2.1.2.P1; GALERÍA.E2.1.3.P1; E2.2.P1; E2.2.1.F1; E2.2.1.DJO1; E2.2.2.F1; E2.2.2.F2; E2.2.3.F1; E2.2.4.F2; E2.2.4.F1; E2.2.4.F3; E2.2.5.L1; E2.2.6.F1; E2.2.7.L1; E2.2.7.F1; E2.2.8.F1; E3.ESQ1; E3.1.A1; HEIDEL.E3.3.DJO1; E3.3.F1; E3.3.F2; E3.3.F3; E3.3.L1; E3.3.F4; E3.3.F5; E3.3.F6; E4.2.P1.VITR1; G.SÍLEX.E4.3.ESCEN1; E4.4.ESTRAT1; EXCAV.E5.1.ESCEN1; E5.2.ESCEN1. És destacable la gran varietat de tipus de recursos que apareixen en aquesta categoria.

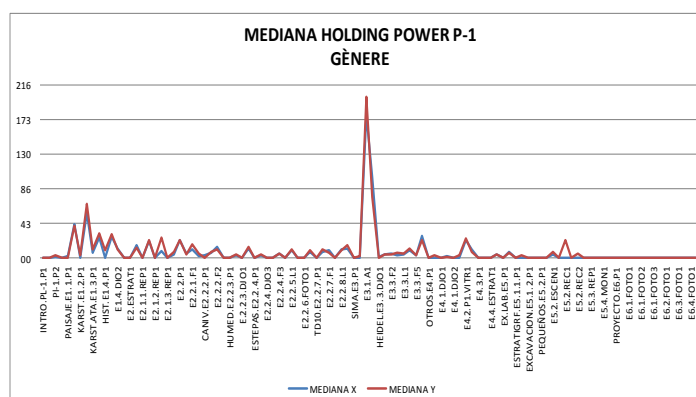

Gràfic 1: P-1 Mitjana Temps Global

GÈNERE

Si mirem els mateixos resultats a nivell de gènere, i després de realitzar el test de Wilcoxon podem observar que no hi ha diferències significatives entre el temps que hi dediquen les dones (X) o els homes (Y) als diferents recursos. Tot i això, el resultat estaria al límit, ja que es considera significatiu un resultat inferior a 0,05, i el resultat obtingut del test és de 0,050357, per tant podríem tenir en consideració que hi han forces diferències entre els membres dels dos grups.

X	Y
N: 106	Mean: 8,217
Mean: 7,2642	Median: 0
Median: 0	
t test:	
t: -2,052	p(same mean): 0,0427
Sign test:	
r: 32	p(same median): 0,0293
Wilcoxon test	
W: 860	p(same median): 0,050357
Normal approx. z: 2,805	p(same median): 0,00477
Monte Carlo (n=99999):	p(same median): exactlabel
Exact:	

Taula i Gràfic 1: P-1 Wilcoxon Test i Mediana Holding Power Gènere

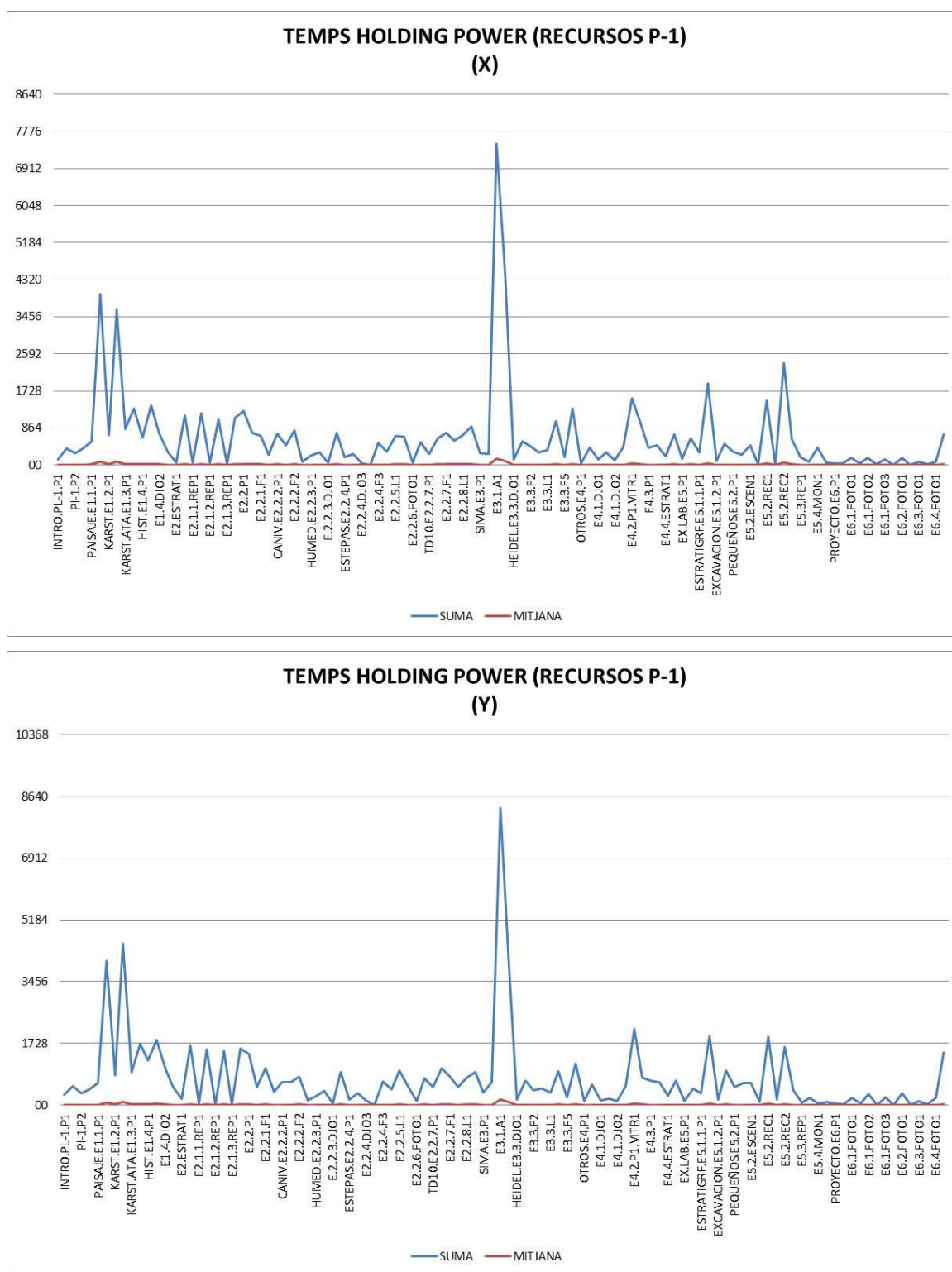
Observant la taula de dades del percentatge de holding power podem veure que la tendència del temps utilitzat és molt similar, les dones utilitzen menys del 25% del temps estimat en el 50% dels recursos, en els homes la xifra és del 40%; les dones han usat entre el 25% i el 50% del temps estimat en un 24% dels recursos i en un 16% els homes; s' utilitzen entre un 50% i un 75% del temps en un 15% dels recursos en el cas de les dones i un 18% els homes; finalment, les dones utilitzen més del 75% del temps en l'11% dels recursos, vers el 16% dels homes. Podem veure com per norma general, es homes acuren més en el temps utilitzat en la majoria dels recursos que no pas les dones.

	X	Y
H.PWR <25%	50%	40%
H.PWR ≥25%	24%	16%
H.PWR ≥50%	15%	18%
H.PWR ≥75%	11%	16%

Taula 3: P-1 %Holding Power Gènere

Analitzant les dades amb més detall podem notar com els recursos als quals es dedica més temps són, bàsicament els mateixos, tot i que en els homes trobem algun recurs més que no pas en les dones. El grup de dones mostra un holding power elevat en els recursos: PI-1.P2; E1.3.M1; E1.4.DIO1; DOLINA.E2.1.2.P1; E2.2.P1; E2.2.1.F1; E2.2.1.DJO1; E2.2.2.F1; E2.2.2.F2; E2.2.3.F1; E2.2.4.F2; E2.2.4.F1; E2.2.4.F3; E2.2.6.F1; E2.2.8.F1; E3.1.A1; E3.3.F1; E3.3.F2; E3.3.F3; E3.3.L1; E3.3.F4; E3.3.F5; E3.3.F6; E4.2.P1.VITR1; G.SÍLEX.E4.3.ESCEN1; E4.4.ESTRAT1; EXCAV.E5.1.ESCEN1; E5.2.ESCEN1. Els homes, a part dels mateixos que les dones, també ho fan en: ELEFANTE.E2.1.1.P1; GALERÍA.E2.1.3.P1; E2.2.5.L1; E2.2.7.L1; E2.2.7.F1; E3.ESQ1; HEIDEL.E3.3.DJO1; E6.2.FOTO1. En tots els casos, al igual que es veia a nivell global, els tipus de recursos son molt variats, panells, maquetes, diorames, fòssils, dibuixos, audiovisuals, lítica, vitrines, escenografies i estratigrafies; a més, en el cas dels homes, apareix un tipus de recurs que no estava ni a nivell global ni en el grup de dones, la fotografia.

Avaluació del procés de socialització dels jaciments de la
 Sierra de Atapuerca al *Museo de la Evolución Humana de Burgos*

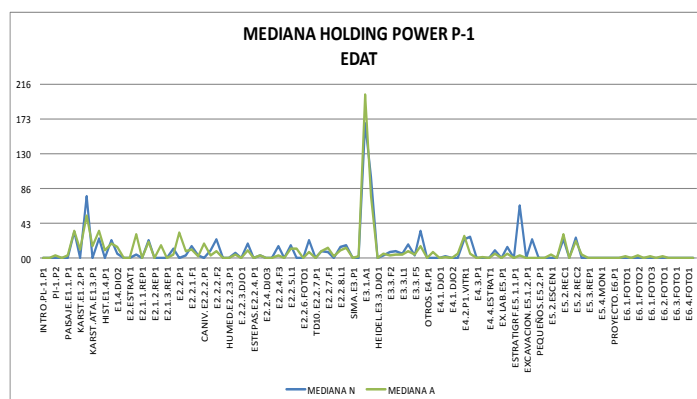

Gràfic 2: P-1 Mitjana Temps Gènere

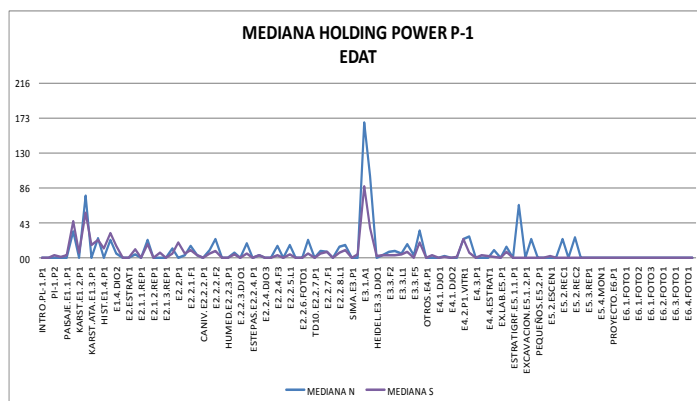
EDAT

Les variables utilitzades a nivell d'edat han estat quatre grups, nens (N), joves (J), adults (A) i sèniors (S). Per tal d'analitzar-los i comparar-los amb el test de Wilcoxon s'han agrupat en parelles segons tots els grups possibles (N+J, N+A, N+S, J+A, J+S, A+S). Els resultats obtinguts ens mostren que si que es detecten diferències significatives entre els grups N+S, J+S i A+S, per la qual cosa, el grup que mostra més diferència amb tota la resta és el grup dels sèniors.

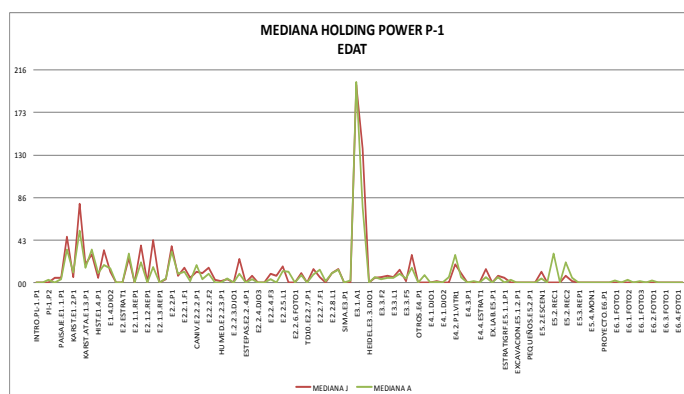
N	J
N: 106	Mean: 9,9811
Mean: 8,9623	Median: 0
Median: 0	
t test:	
t: -0,9107	p(same mean): 0,3646
Sign test:	
r: 31	p(same median): 0,1608
Wilcoxon test	
W: 812,5	p(same median): 0,16071
Normal approx. z: 1,403	p(same median): 0,16349
Monte Carlo (n=99999):	p(same median): exactlabel
Exact:	

N	A
N: 106	Mean: 8,7453
Mean: 8,9623	Median: 3
Median: 0	
t test:	
t: 0,209	p(same mean): 0,8349
Sign test:	
r: 32	p(same median): 0,6989
Wilcoxon test	
W: 949,5	p(same median): 0,79835
Normal approx. z: 0,2542	p(same median): 0,80167
Monte Carlo (n=99999):	p(same median): exactlabel
Exact:	

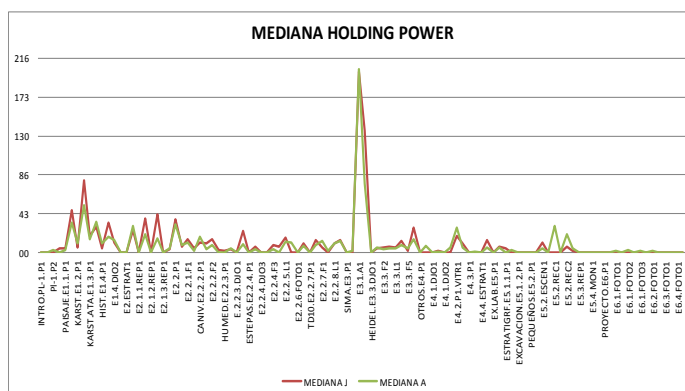

N	S
N: 106	Mean: 5,6792
Mean: 8,9623	Median: 0
Median: 0	
t test:	
t: 2,511	p(same mean): 0,01355
Sign test:	
r: 32	p(same median): 0,2806
Wilcoxon test	
W: 1030	p(same median): 0,029253
Normal approx. z: 2,18	p(same median): 0,02662
Monte Carlo (n=99999):	p(same median): exactlabel
Exact:	

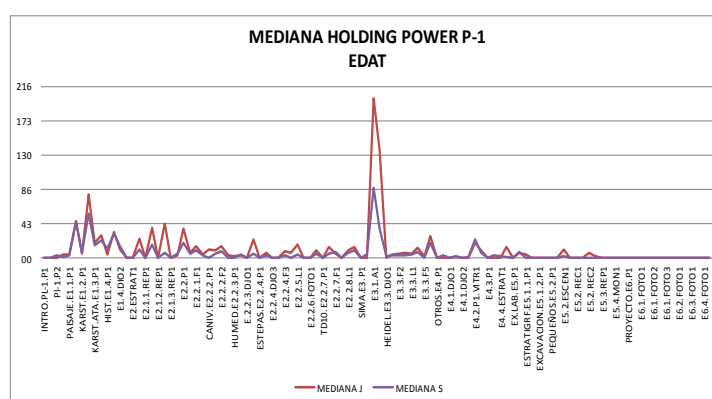

Avaluació del procés de socialització dels jaciments de la
Sierra de Atapuerca al Museo de la Evolución Humana de Burgos

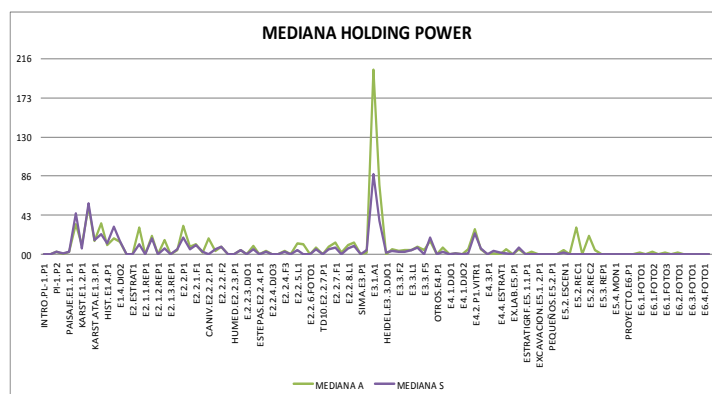
J	A
N: 106	Mean: 8,7453
Mean: 9,9811	Median: 3
Median: 0	
t test:	
t: 1,455	p(same mean): 0,1488
Sign test:	
r: 35	p(same median): 0,6201
Wilcoxon test	
W: 1244	p(same median): 0,26155
Normal approx. z: 1,123	p(same median): 0,26575
Monte Carlo (n=99999):	p(same median): exactlabel
Exact:	

J	S
N: 106	Mean: 5,6792
Mean: 9,9811	Median: 0
Median: 0	
t test:	
t: 2,886	p(same mean): 0,004744
Sign test:	
r: 44	p(same median): 0,000394
Wilcoxon test	
W: 1494	p(same median): 1,9857E-05
Normal approx. z: 4,266	p(same median): 1E-05
Monte Carlo (n=99999):	p(same median): exactlabel
Exact:	

A	S
N: 106	Mean: 5,6792
Mean: 8,7453	Median: 0
Median: 3	
t test:	
t: 2,476	p(same mean): 0,01488
Sign test:	
r: 39	p(same median): 0,004562
Wilcoxon test	
W: 1281	p(same median): 7,8483E-05
Normal approx. z: 3,949	p(same median): 5E-05
Monte Carlo (n=99999):	p(same median): exactlabel
Exact:	

Taula i Gràfic 2: P-1 Wilcoxon Test i Mediana Holding Power Edat

Si analitzem les taules amb xifres dels percentatges del holding power, les tendències es veuen amb algunes diferències entre grups, sobretot en els grups de nens i sèniors. En els nens, és on apareix un percentatge superior, del 56%, en el holding power més baix, de menys del 25% del temps, la resta dels resultats de holding power, totes ronden les mateixes xifres, 14% en holding power d'entre el 25% i el 50%, i en el cas del holding power d'entre el 50% i el 75% i

del superior al 75%, apareix en el 15% dels recursos en ambdós casos. La tendència dels joves i adults és similar, en el cas dels joves, de menys a més holding power, les xifres són 38%, 28%, 15% i 19%, i en el cas dels adults, també de menor a major holding power: 44%, 27%, 15% i 13%. Finalment el grup dels sèniors és el que mostra més diferències, el holding power més baix succeeix en el 43% dels recursos, i a partir d'aquí un 25%, un 23% i únicament un 9% el holding power superior al 75%.

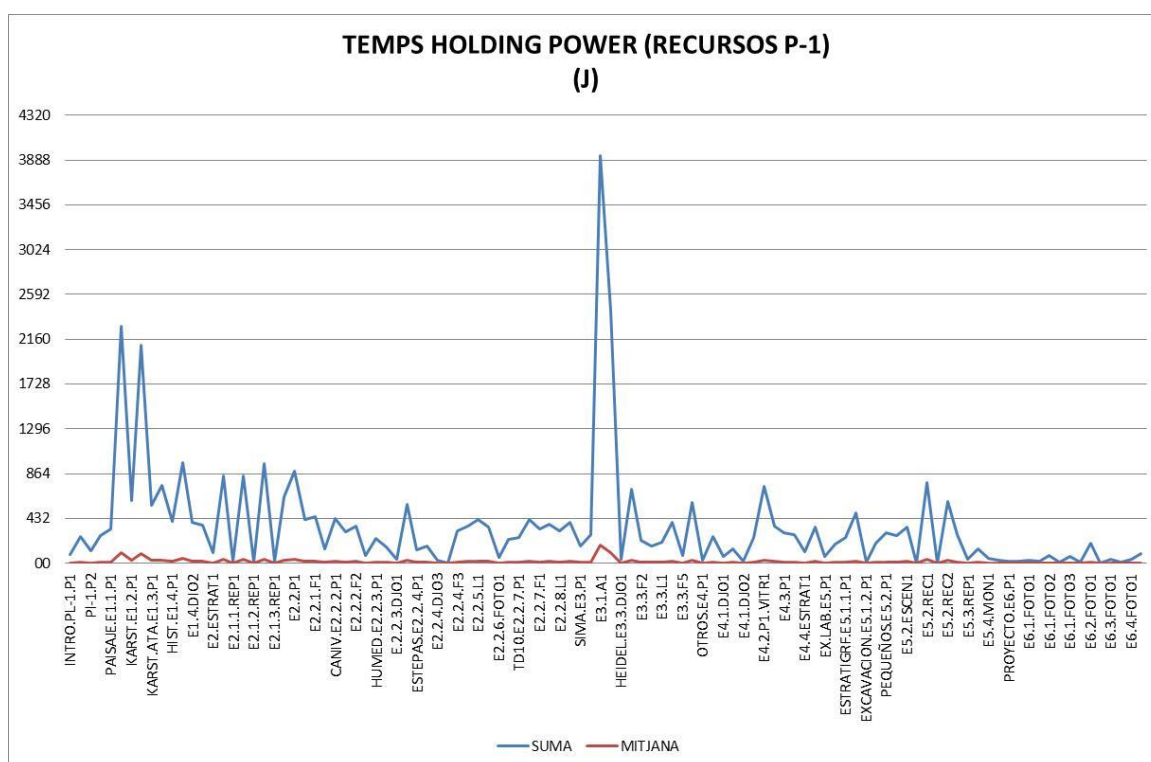
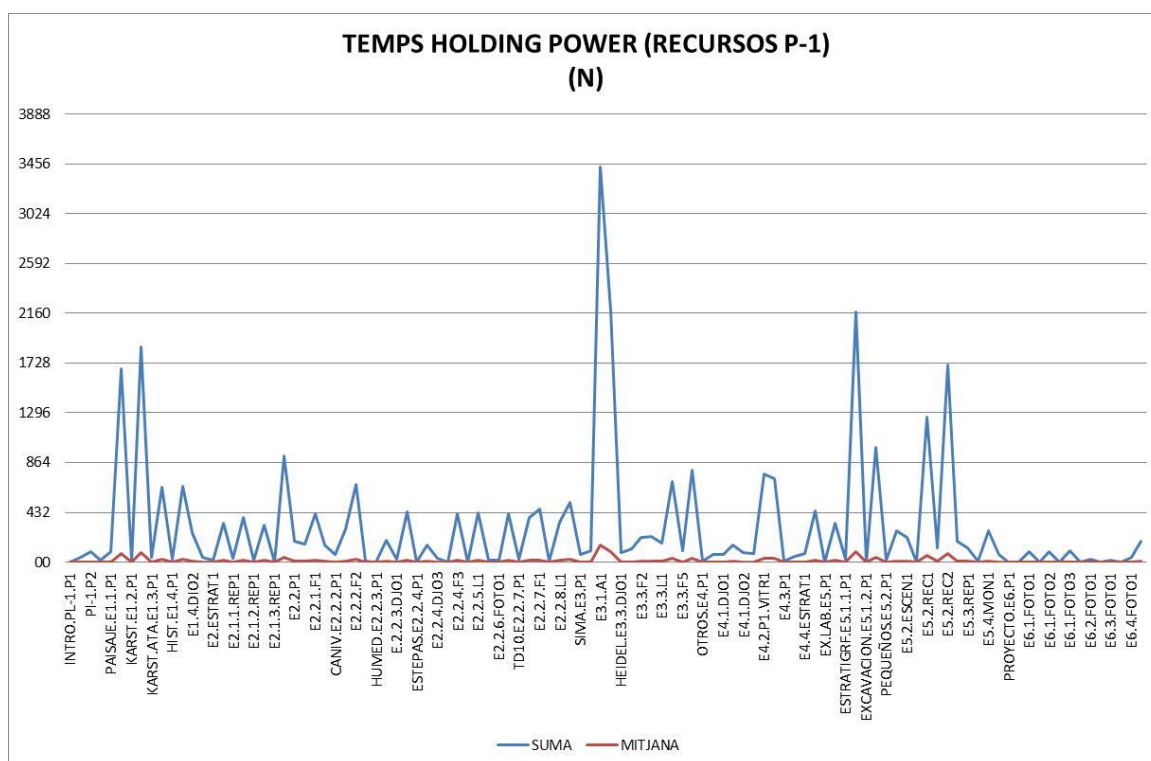
En base a les dades comentades, i podem dir que el grup que té un holding power superior (a partir del 50%) en més recursos és el dels sèniors, seguit del dels joves, nens i adults.

	N	J	A	S
H.PWR <25%	56%	38%	44%	43%
H.PWR ≥25%	14%	28%	27%	25%
H.PWR ≥50%	15%	15%	15%	23%
H.PWR ≥75%	15%	19%	13%	9%

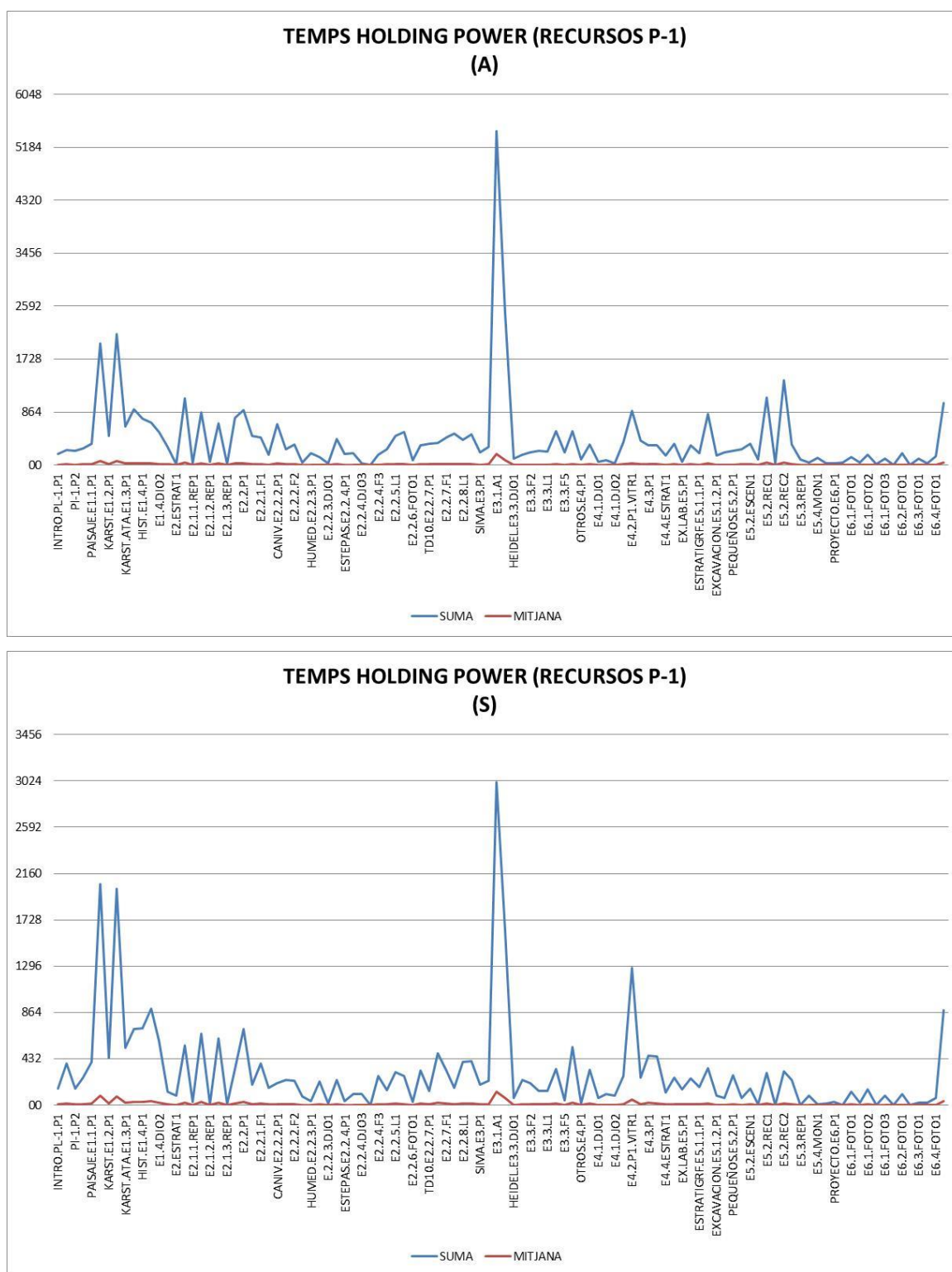
Taula 4: P-1 %Holding Power Edat

A nivell específic de recursos i en relació amb l'anàlisi global, la tendència és similar en els quatre grups, tot i que amb algunes variables; en el grups de nens, hi ha menys recursos amb holding power elevats, tot i que els que ho són coincideixen amb els globals, la gran novetat és que ni un sol panell entra dins d'aquest grup; en la resta de grups, però apareixen una sèrie de recursos que no tenien un holding power elevat en el grup global; en el joves aquests són: TRINCHERA.E2.P1; CANIV.E2.2.2.P1; E3.2.A1; E4.4.VITR1; E6.2.FOTO1; en els adults: CANIV.E2.2.2.P1; E6.2.FOTO1; i en els sèniors: E1.4.DIO2; E2.2.4.DJO3; E2.2.8.L1; E4.1.DJO2; MIRADOR.E4.4.P1. Cal dir però, que tots ells pertanyen a tipus de recursos extremadament variats, de fet, pràcticament engloben tots els tipus de recursos: panells, maquetes, diorames, fòssils, dibuixos, audiovisuals, lítica, vitrines, escenografies, estratigrafies i fotografies.

Avaluació del procés de socialització dels jaciments de la
Sierra de Atapuerca al *Museo de la Evolución Humana de Burgos*

Avaluació del procés de socialització dels jaciments de la
 Sierra de Atapuerca al *Museo de la Evolución Humana de Burgos*

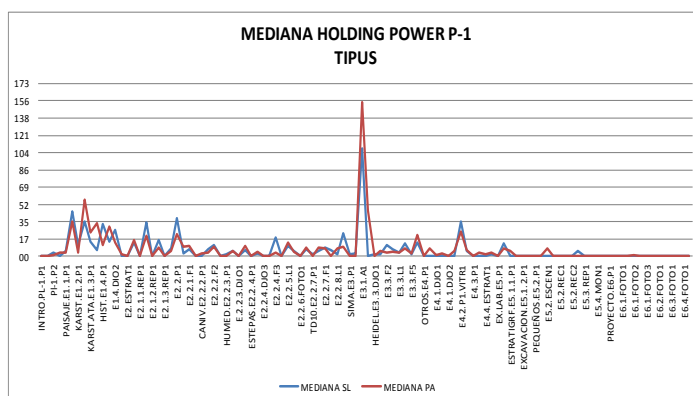
Gràfic 3: P-1 Mitjana temps Edat

TIPUS DE VISITANT

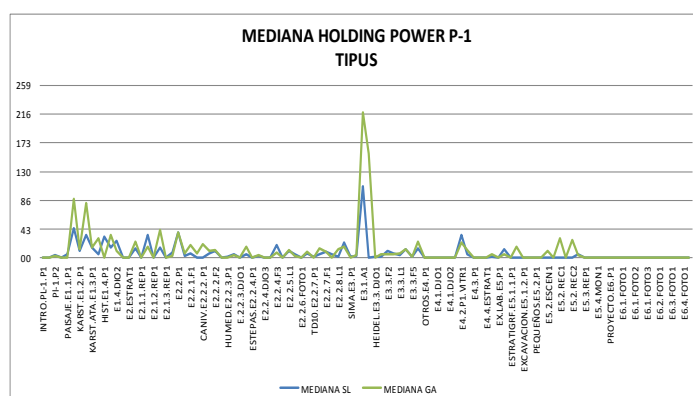
Les variables utilitzades a nivell de tipologia dels visitants han estat quatre grups, sol (SL), parella d'adults (PA), grup d'adults (GA) i amb nens (AN). Per tal d'analitzar-los i comparar-los amb el test de Wilcoxon s'han agrupat en parelles segons tots els grups possibles (SL+PA, SL+GA, SL+AN, PA+GA, PA+AN, GA+AN).

Observant el resultat dels gràfics, veiem com les diferències significatives es troben amb els grups d'adults, en concret entre els grups de SL+GA i els grups de PA+GA, que estaria al límit, ja que la xifra del test de Wilcoxon està al 0,059523, i el límit es posa a 0,05; en la resta de grups entre si no es veuen diferències significatives pel que fa a la utilització dels diferents recursos.

SL	PA
N: 106	Mean: 7,066
Mean: 6,2642	Median: 1,5
Median: 0	
t test:	
t: -0,9377	p(same mean): 0,3505
Sign test:	
r: 34	p(same median): 0,4426
Wilcoxon test	
W: 1009	p(same median): 0,64775
Normal approx. z: 0,4569	p(same median): 0,64632
Monte Carlo (n=99999):	p(same median): exactlabel
Exact:	

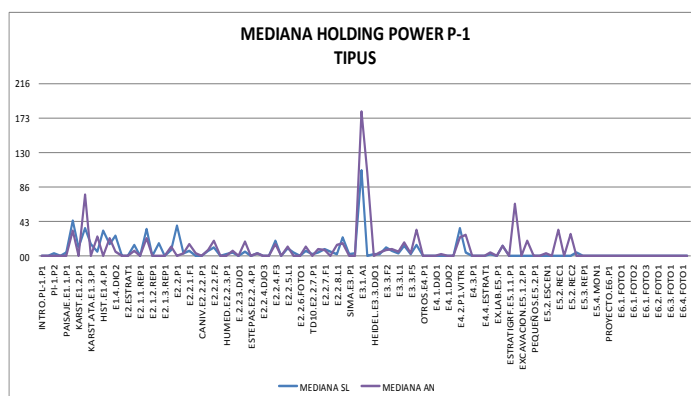

SL	GA
N: 106	Mean: 11,094
Mean: 6,2642	Median: 0,5
Median: 0	
t test:	
t: -2,377	p(same mean): 0,01927
Sign test:	
r: 34	p(same median): 0,02409
Wilcoxon test	
W: 934,5	p(same median): 0,010865
Normal approx. z: 2,547	p(same median): 0,00999
Monte Carlo (n=99999):	p(same median): exactlabel
Exact:	

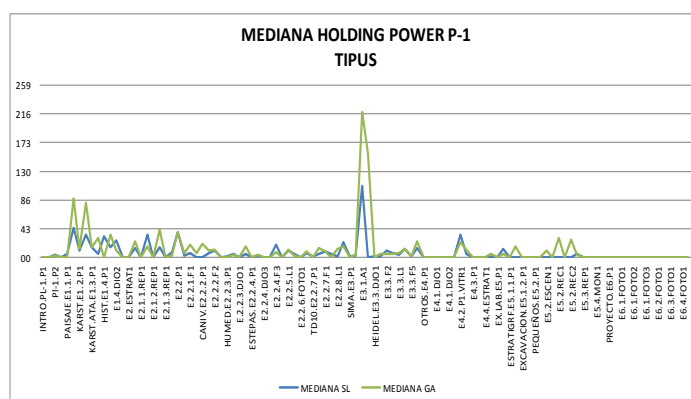

Avaluació del procés de socialització dels jaciments de la
Sierra de Atapuerca al Museo de la Evolución Humana de Burgos

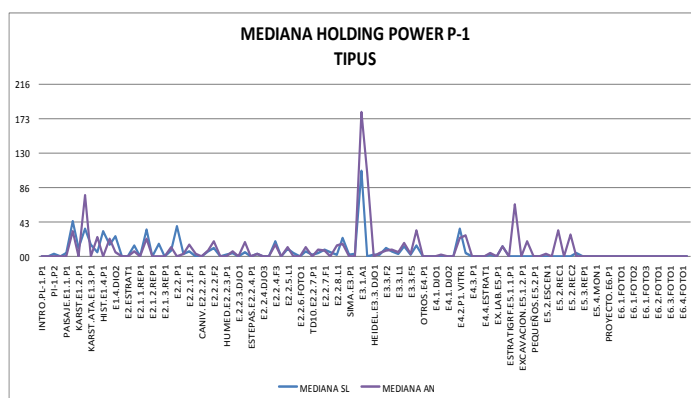
SL	AN
N: 106	Mean: 8,9811
Mean: 6,2642	Median: 0
Median: 0	
t test:	
t: -1,662	p(same mean): 0,09941
Sign test:	
r: 31	p(same median): 0,4188
Wilcoxon test	
W: 877	p(same median): 0,36953
Normal approx. z: 0,8973	p(same median): 0,37423
Monte Carlo (n=99999):	p(same median): exactlabel
Exact:	

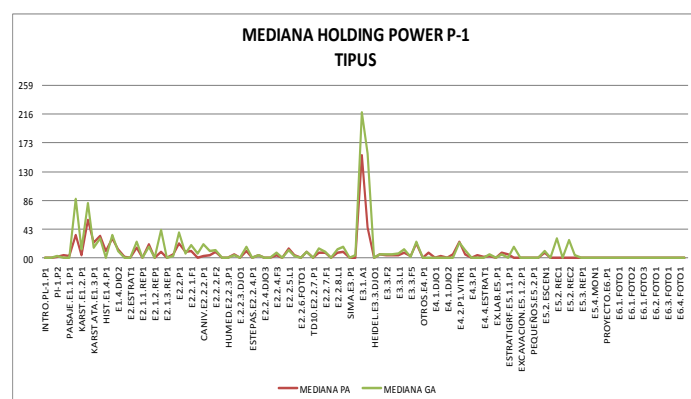
SL	GA
N: 106	Mean: 11,094
Mean: 6,2642	Median: 0,5
Median: 0	
t test:	
t: -2,377	p(same mean): 0,01927
Sign test:	
r: 34	p(same median): 0,02409
Wilcoxon test	
W: 934,5	p(same median): 0,010865
Normal approx. z: 2,547	p(same median): 0,00999
Monte Carlo (n=99999):	p(same median): exactlabel
Exact:	

SL	AN
N: 106	Mean: 8,9811
Mean: 6,2642	Median: 0
Median: 0	
t test:	
t: -1,662	p(same mean): 0,09941
Sign test:	
r: 31	p(same median): 0,4188
Wilcoxon test	
W: 877	p(same median): 0,36953
Normal approx. z: 0,8973	p(same median): 0,37423
Monte Carlo (n=99999):	p(same median): exactlabel
Exact:	

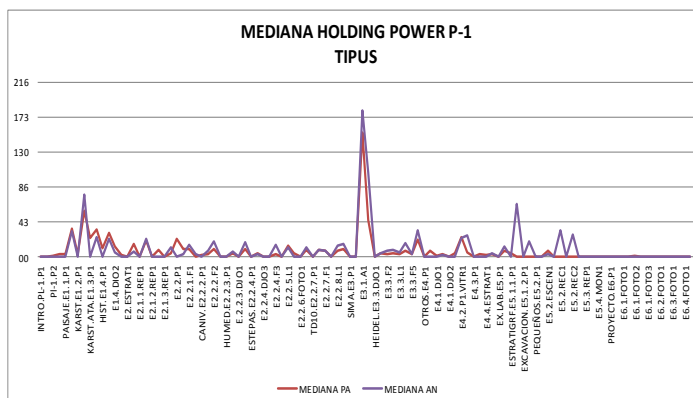

PA	GA
N: 106	Mean: 11,094
Mean: 7,066	Median: 0,5
Median: 1,5	
t test:	
t: -2,784	p(same mean): 0,00637
Sign test:	
r: 36	p(same median): 0,155
Wilcoxon test	
W: 1288	p(same median): 0,0059523
Normal approx. z: 2,75	p(same median): 0,00559
Monte Carlo (n=99999):	p(same median): exactlabel
Exact:	

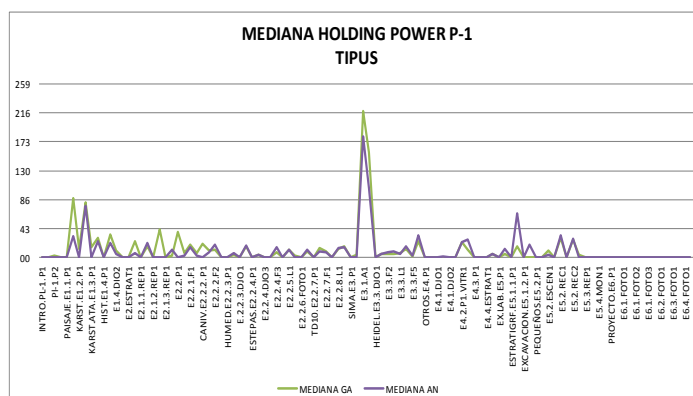

Avaluació del procés de socialització dels jaciments de la
 Sierra de Atapuerca al Museo de la Evolución Humana de Burgos

PA	AN
N: 106	Mean: 8,9811
Mean: 7,066	Median: 0
Median: 1,5	
t test:	
t: -1,724	p(same mean): 0,08765
Sign test:	
r: 30	p(same median): 0,7914
Wilcoxon test	
W: 925,5	p(same median): 0,43099
Normal approx. z: 0,7875	p(same median): 0,43367
Monte Carlo (n=99999):	p(same median): exactlabel
Exact:	

GA	AN
N: 106	Mean: 8,9811
Mean: 11,094	Median: 0
Median: 0,5	
t test:	
t: 1,8	p(same mean): 0,07472
Sign test:	
r: 32	p(same median): 0,1263
Wilcoxon test	
W: 866	p(same median): 0,10613
Normal approx. z: 1,616	p(same median): 0,10728
Monte Carlo (n=99999):	p(same median): exactlabel
Exact:	

Taula i Gràfic 3: P-1 Wilcoxon Test i Mediana Holding Power Tipus de Visitant

Mirant detalladament els resultats, i comparant les dades amb les de termes globals, podem veure dos patrons entre els quatre grups; la tendència en els grups de sols i parelles d'adults, recursos amb percentatges de holding power superiors: 37% en els sols i 42% en les parelles d'adults, i a partir d'aquí cada vegada menors: 34%, 15% i 14% en els sols, i 30%, 20% i 8% en les parelles d'adults.

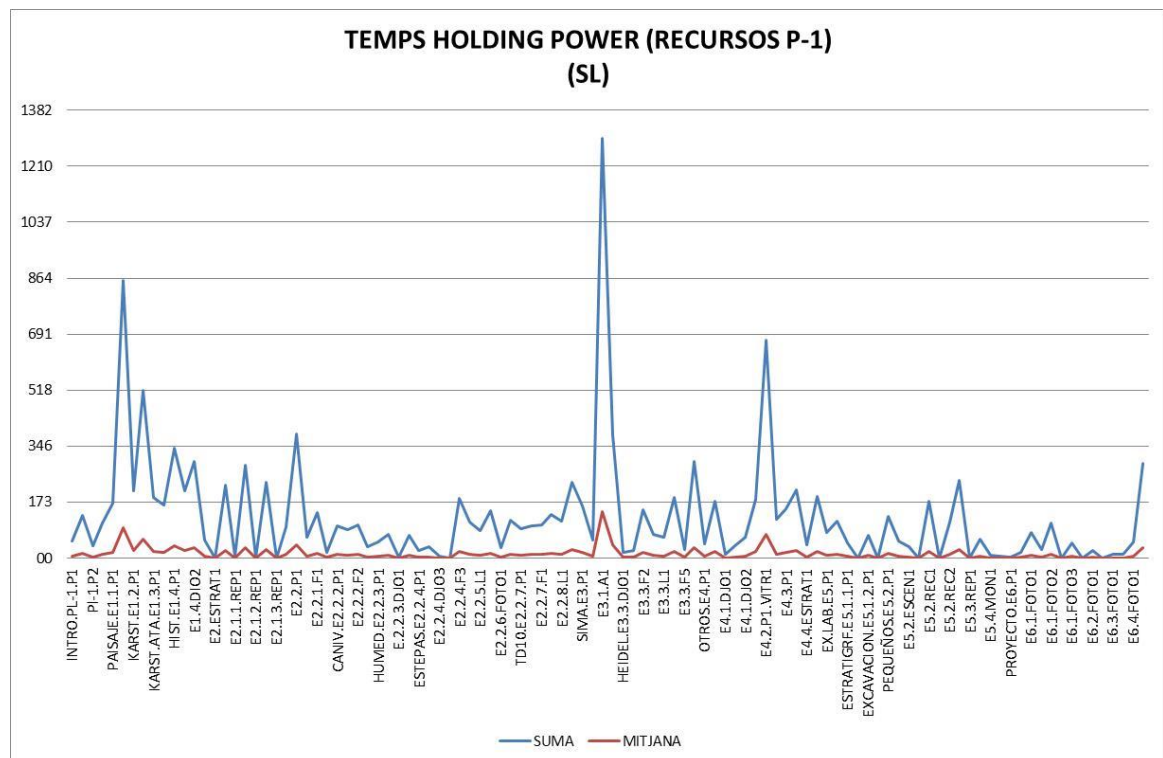
En els casos de grups d'adults i amb nens apareix un altre patró, en tots dos casos la xifra superior també està en els recursos amb menor holding power, 45% en els grups d'adults i 56% en el grup amb nens, però la següent és la de major holding power, amb un 21% en el cas dels grups d'adults i amb un 16% en els cas dels grups amb nens, després tindríem d'entre el 50% i el 75% queden en els grups d'adults al 18% i en els amb nens al 16%, i finalment d'entre el 25% i el 50% que queden en el 16% en el cas dels grups d'adults i e 12% en els grup amb nens.

	SL	PA	GA	AN
H.PWR <25%	37%	42%	45%	56%
H.PWR ≥25%	34%	30%	16%	12%
H.PWR ≥50%	15%	20%	18%	16%
H.PWR ≥75%	14%	8%	21%	16%

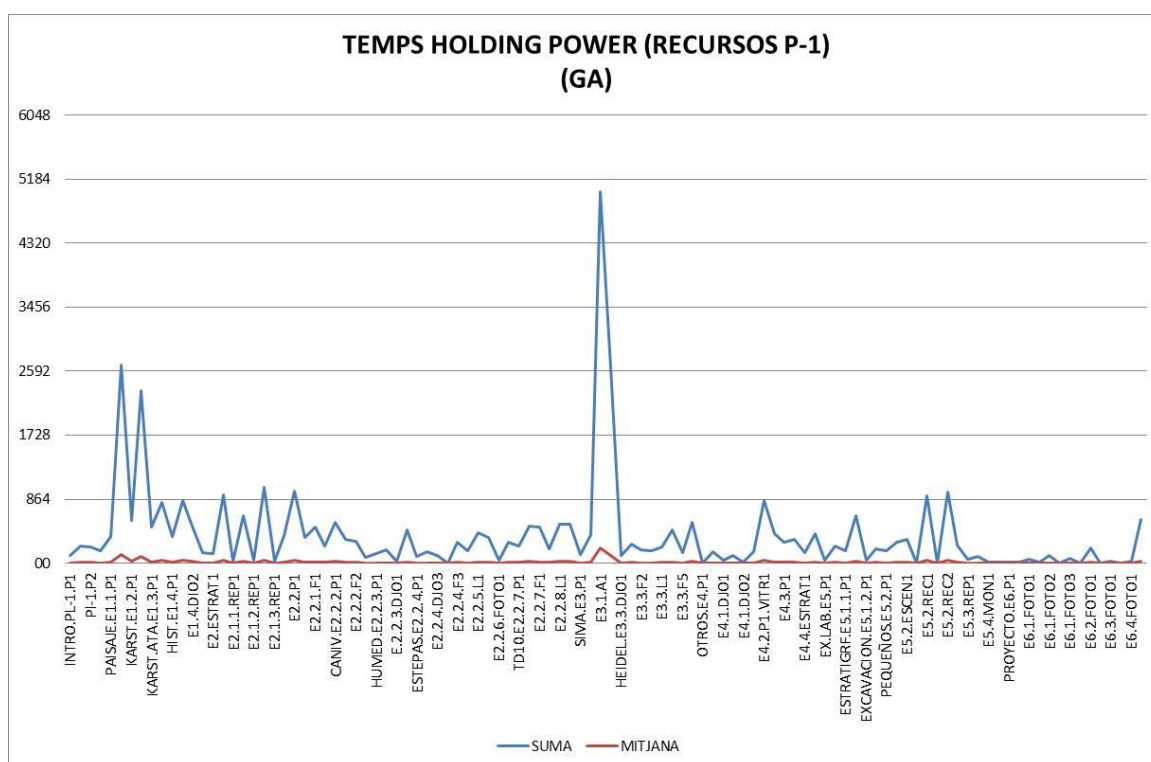
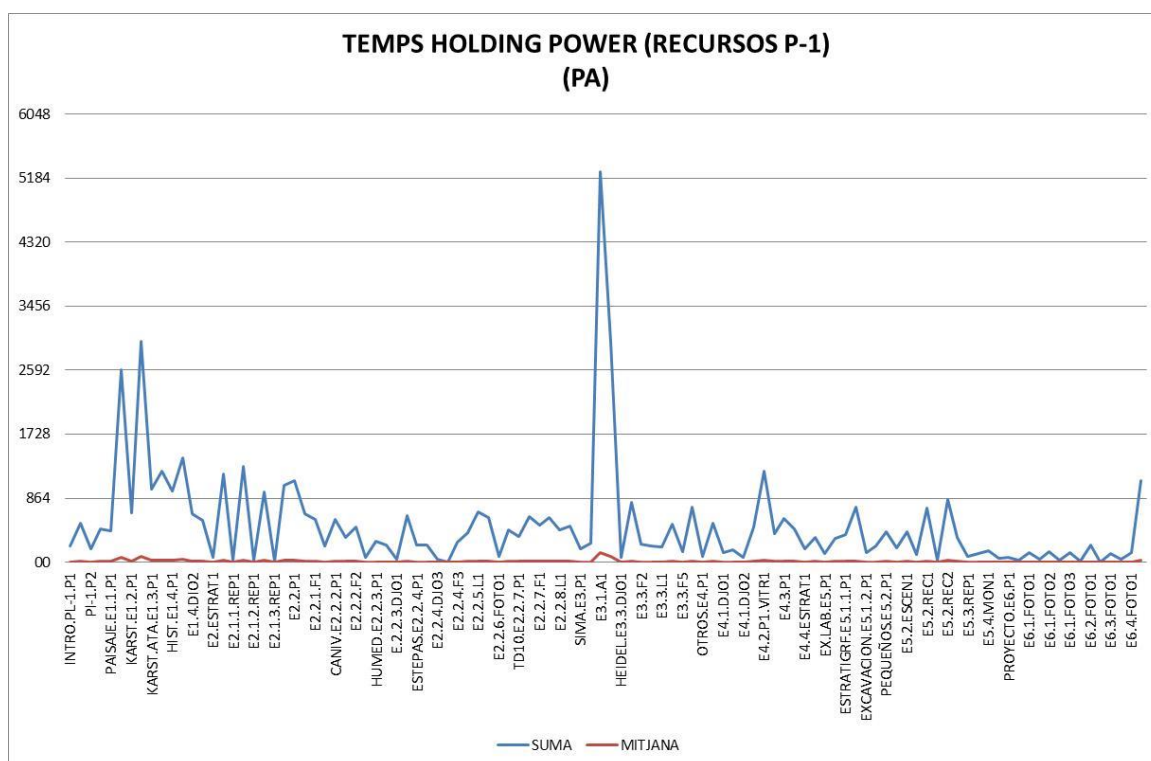
Taula 5: P-1 %Holding Power Tipus de Visitant

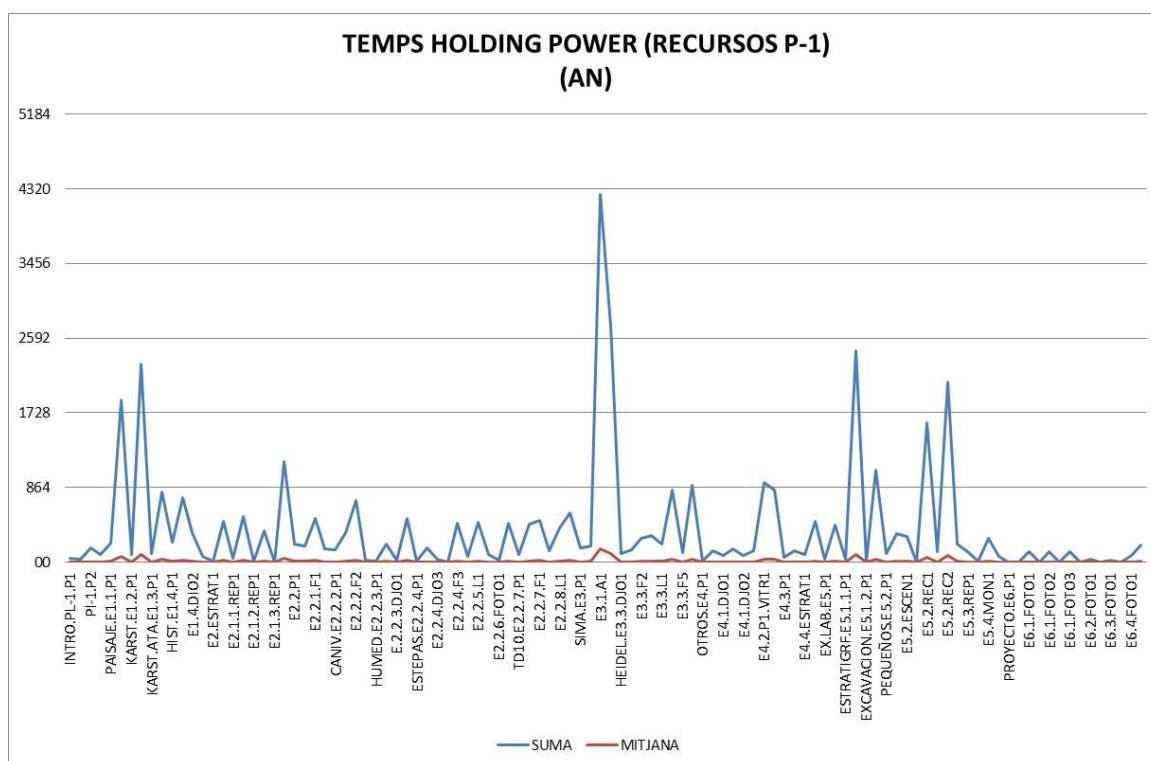
Si mirem amb deteniment les xifres, podem veure com entre grups si que es veuen determinades diferències, sobretot pel que fa amb el global de la mostra, ja que en tots els grups apareixen determinats recursos que en la mostra global no tenien un holding power alt o molt alt, i en canvi en el propi grup si que ho tenen. Segons cada un dels grups, aquests recursos són, en el grups dels sols: HIST.E1.4.P1; E1.4.DIO2; E2.2.6.FOTO1; SIMA.E3.P1; NEAND.E4.1.P1; E4.1.DJO2; MIRADOR.E4.4.P1; E4.4.VITR1; E6.1.FOTO2; en les parelles d'adults: TRINCHERA.E2.P1; E4.1.DJO1; E6.2.FOTO1; en els grups d'adults: CANIV.E2.2.2.P1; E2.2.4.DJO3; E2.2.8.L1; E3.2.A1; E4.4.VITR1; E6.2.FOTO1 i en el grup amb nens: E3.2.A1; E4.1.DJO2; E4.4.VITR1.

Tot i això, en general, els tipus de recursos en els quals hi ha un holding power superior, és a l'igual que en els grups ja analitzats, pertanyents a diversos tipus: panells, maquetes, diorames, fòssils, dibuixos, audiovisuals, lítica, vitrines, escenografies, estratigrafies i fotografies.

Avaluació del procés de socialització dels jaciments de la
Sierra de Atapuerca al *Museo de la Evolución Humana de Burgos*

Gràfic 4: P-1 Mitjana temps Tipus de Visitant

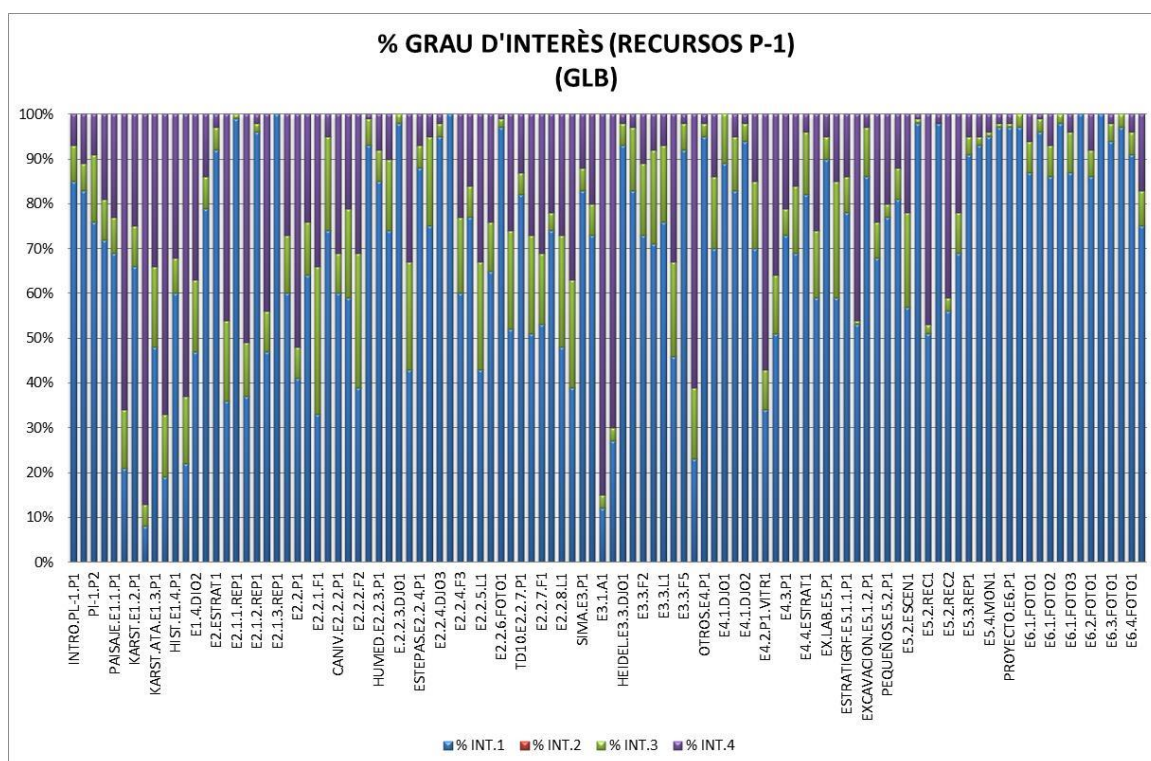
4.3.1.1.2. GRAU D'INTERÈS

GLOBAL

A nivell dels 100 visitants avaluats, el percentatge de grau d'interès en els recursos majoritàriament és d'interès 1, tot i que amb determinades excepcions on el que abunda més és l'interès 4 (com passa als recursos: E1.1.A1; E1.2.DIO1; E1.3.M1; E1.4.DIO1; ELEFANTE.E2.1.1.P1; DOLINA.E2.1.2.P1; E2.2.P1 E2.2.1.F1; E3.1.A1; E3.2.A1; E3.3.F6; E4.2.P1.VITR1; pertanyents als grups de diorames, maquetes, panells, fòssils, audiovisuals i vitrines). És destacable també que hi ha una sèrie de recursos que tenen el 100% d'interès 1: E2.1.3.REP1; E2.2.4.F2; MEDIOS.E6.2.P1; EXPOS.E6.3.P1.

Si observem el gràfic també veiem com no hi ha recursos que tinguin percentatges d'interès 2; és a dir, en diferents tipus de recursos els visitants tenen graus d'interès 1, 3 i 4. (molt baix, alt o molt alt)

És important assenyalar també que tot i la predominança de l'interès més baix, en 56 els 96 recursos amb interès 1 el segon interès més elevat és el 4, i en 40 d'interès 3 (en 5 recursos el percentatge d'interès 3 i 4 és el mateix). Per tant, tot i que en la gràfica ens mostra que l'interès general és molt baix, aprofundint més veiem que en un següent lloc l'interès puja moltíssim; tot i això en molts dels recursos la diferència entre el primer interès i el segon és bastant notable ja que els percentatges d'interès 1 en determinats recursos són molt elevats.

Gràfic 5: P-1 %Grau d'Interès Global

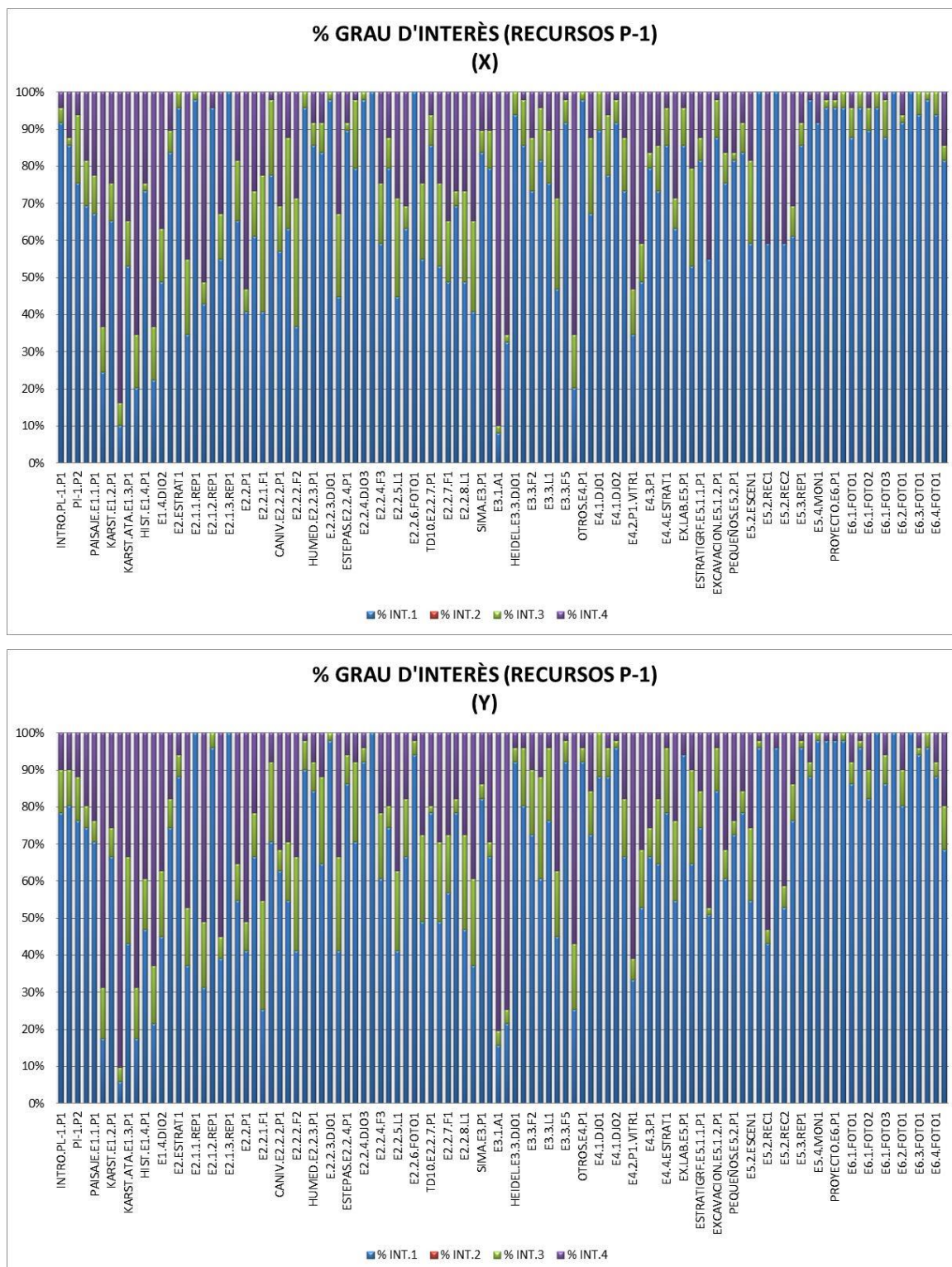
GÈNERE

Tenint en compte el grup de gènere, entre grups d'homes (Y) i de dones (X) no es veuen masses diferències, entre ells ni amb el grup global, de fet, la tendència és la mateixa que la ja explicada al grup anterior.

Pel que fa al grup de dones, hi ha un predominança d'interès 1, a 92 recursos, tot i que seguit del d'interès 4 i 3 (considerats interès alt i molt alt), en tots els recursos. De fet no hi ha recursos amb predominança d'interès 2 o 3. En 12 dels 106 recursos hi ha el nivell d'interès 4: E1.1.A1; E1.2.DIO1; E1.3.M1; E1.4.DIO1; ELEFANTE.E2.1.1.P1; DOLINA.E2.1.2.P1; E2.2.P1; E3.1.A1; E3.2.A1; E3.3.F6; E4.2.P1.VITR1; E6.2.FOTO1. És destacable que hi ha 7 de recursos, que han generat el 100% d'interès 1, aquests són: E2.1.3.REP1; E2.2.4.F2; E2.2.6.FOTO1; PLEIST.E5.2.P2; HOLO.E5.2.P3; MEDIOS.E6.2.P1; EXPOS.E6.3.P1.

Pel que fa al grup dels homes també hi ha una predominança d'interès 1, en concret a 99 dels 106 recursos, i al igual que a grup de dones, seguits d'interès 3 i 4. La predominança d'interès 4 la trobem a 7 recursos, els quals són: E2.1.3.REP1; E2.2.4.F2; E2.2.6.FOTO1; PLEIST.E5.2.P2; HOLO.E5.2.P3; MEDIOS.E6.2.P1; EXPOS.E6.3.P1.; hi ha sis recursos amb un interès 1 al 100%: E2.2.4.F2; PLEIST.E5.2.P2; E2.2.4.F2; E6.1.P3; MEDIOS.E6.2.P1; EXPOS.E6.3.P1.

Observant els gràfics, i seguint la tendència ja explicada, no hi ha recursos amb interès 2, per la qual cosa, en ambdós grups, tot i tenir un interès principalment molt baix van seguit d'interessos alts i molt alts.

Gràfic 6: P-1 % Grau d'Interès Gènere

EDAT

Analizant els graus d'interès segons els quatre grups d'edat, les tendències son similars tot i que amb algunes diferències; començant pel grup de nens (N), 84 dels 106 recursos queden englobats dins del grau d'interès 1, i 20 queden dins l'interès 4: E1.1.A1; E1.2.DIO1; E1.3.M1; E1.4.DIO1; DOLINA.E2.1.2.P1; E2.2.2.F2; E2.2.4.F2; E2.2.4.F3; E2.2.6.F1; E2.2.8.F1; E3.1.A1; E3.2.A1; E3.3.F4; E3.3.F6; E4.2.P1.VITR1; G.SÍLEX.E4.3.ESCEN1; E5.1.1.MON1; E5.1.2.MON1; E5.2.REC1; E5.2.REC2. A més un recurs té el mateix percentatge d'interès 4 i 1 EXCAV.E5.1.ESCEN1 i un altre el mateix d'interès 4 i 3 E2.2.1.F1. També cal destacar que hi ha 31 recursos que tenen el 100% d'interès 1, és a dir, que a tots els individus del mateix grup els ha generat el mateix baix interès, aquests recursos són: INTRO.PL-1.P1; KARST.E1.2.P1; E2.ESTRAT1; E2.1.1.REP1; E2.1.2.REP1; E2.1.3.REP1; E2.2.2.FOTO1; HUMED.E2.2.3.P1; E2.2.3.DJO1; ESTEPAS.E2.2.4.P1; E2.2.4.F2; TECN.E2.2.5.P1; E2.2.6.FOTO1; GALERÍA.E2.2.8.P1; OTROS.E4.P1; E4.3.P1; EX.LAB.E5.P1; ESTRATIGRF.E5.1.1.P1; EXCAVACION.E5.1.2.P1; PEQUEÑOS.E5.2.P1; PLEIST.E5.2.P2; TAXONOMÍA.E5.4.P1; PROYECTO.E6.P1; HIST.E6.1.P1; E6.1.P2; E6.1.P3; MEDIOS.E6.2.P1; E6.2.FOTO1; EXPOS.E6.3.P1; E6.3.FOTO1; FINAL.E6.4.P1 (20 dels quals son panells).

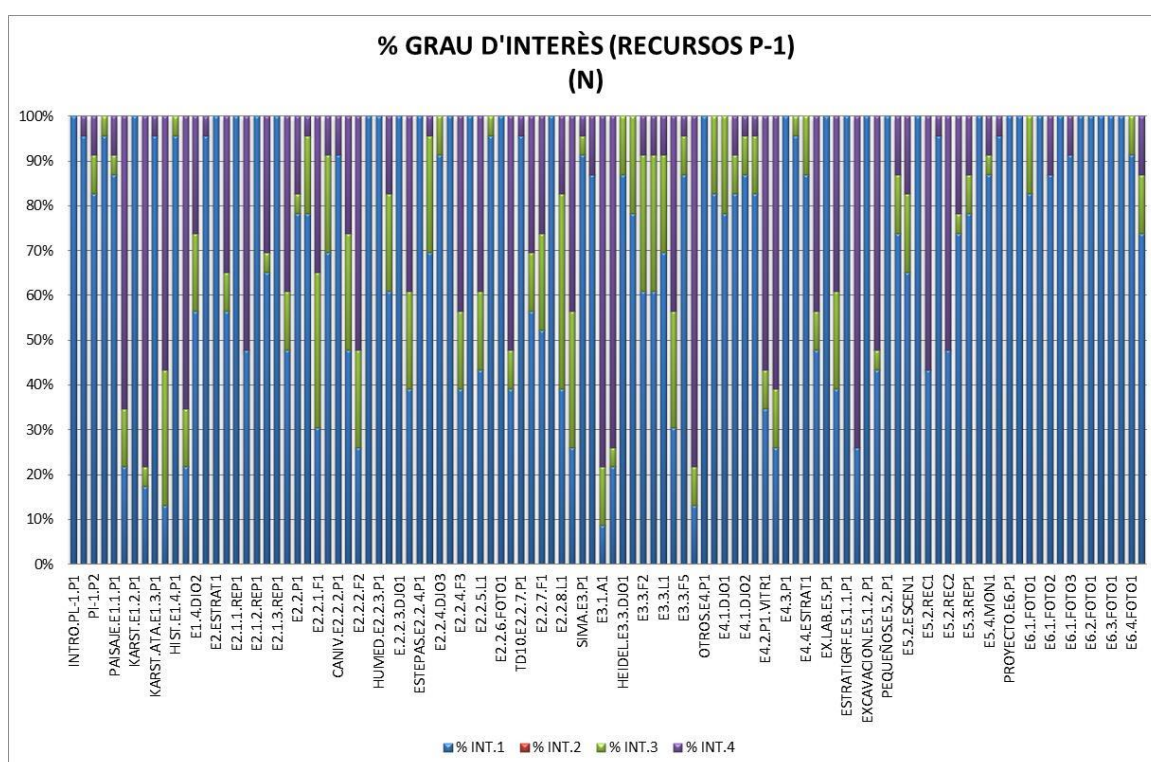
Pel que fa al grup de joves (J), la tendència també és la mateixa que al global, una majoria de 88 recursos amb interès 1, seguits de 16 recursos amb interès 4: E1.1.A1; E1.2.DIO1; E1.3.M1; E1.4.DIO1; ELEFANTE.E2.1.1.P1; DOLINA.E2.1.2.P1; GALERÍA.E2.1.3.P1; E2.2.P1; E2.2.1.F1; E2.2.4.F2; E2.2.5.L1; E2.2.6.F1; E3.1.A1; E3.2.A1; E3.3.F6; E4.2.P1.VITR1, i en aquest grup, un recurs amb el mateix interès 4 i 1 E3.3.F4, i E2.2.7.L1 amb el mateix percentatge d'interès 3 i 1. En aquest grup de joves també trobem 11 recursos amb un 100% d'interès 1: E2.1.1.REP1; E2.1.3.REP1; E2.2.4.DJO3; E2.2.4.F2; E4.1.DJO2; EXCAVACION.E5.1.2.P1; PLEIST.E5.2.P2; HOLO.E5.2.P3; MEDIOS.E6.2.P1; EXPOS.E6.3.P1; FINAL.E6.4.P1.

Seguint amb el grup d'adults (A), 17 dels 106 recursos tenen interès 4: PAISAJE.E1.1.P1; KARST.E1.2.P1; E1.2.DIO1; KARST.ATA.E1.3.P1; HIST.E1.4.P1; E2.ESTRAT1; E2.1.1.REP1; E2.1.2.REP1; QUIÉN.E2.2.A1; E2.2.P1; E2.2.1.DJO1; E3.ESQ1; E3.1.A1; E3.3.F5; PORTALÓN.E4.2.P1; PLEIST.E5.2.P2; HOLO.E5.2.P3; E6.4.A1, i 1 té el mateix percentatge d'interès 4 i 1: CÓMO.E2.2.1.P1. En els 88 recursos restants predomina l'interès 1, i d'aquests, 9 recursos tenen el 100% d'interès 1: TRINCHERA.E2.P1; ELEFANTE.E2.1.1.P1; GALERÍA.E2.1.3.P1; E2.2.3.F1; E2.2.4.F1; E2.2.4.DJO3; E4.1.L1; E6.1.FOTO3; E6.2.FOTO1.

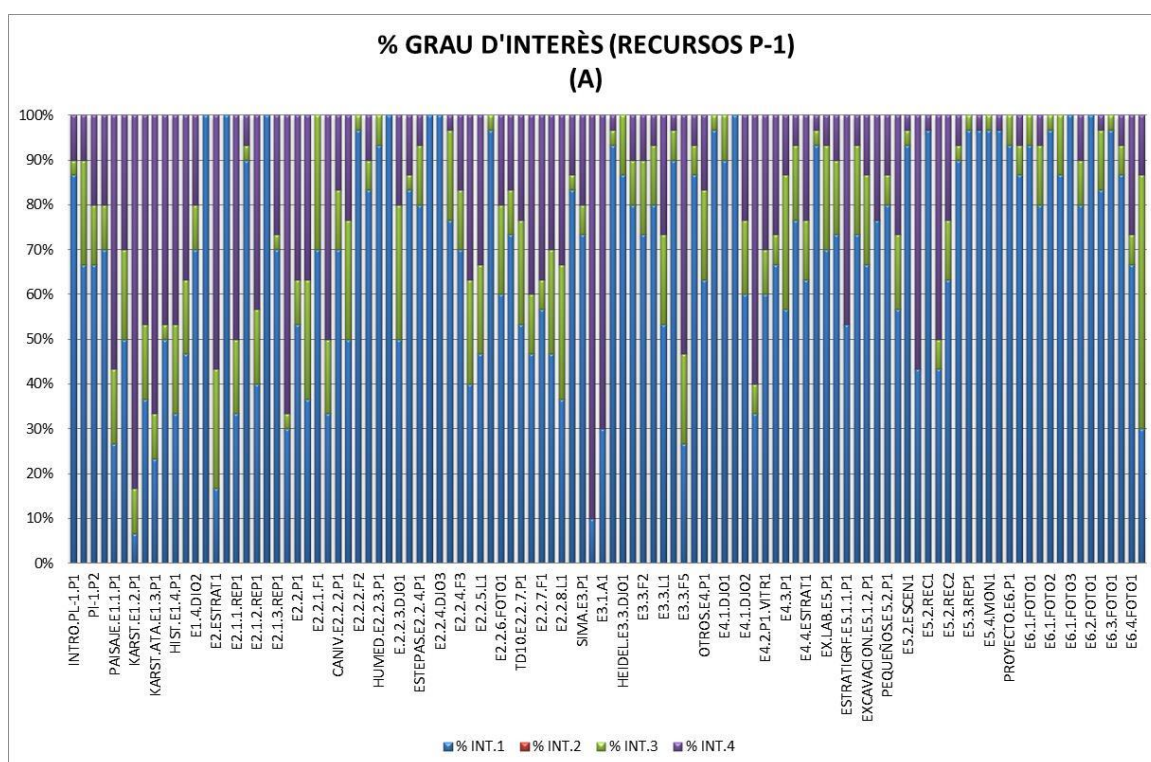
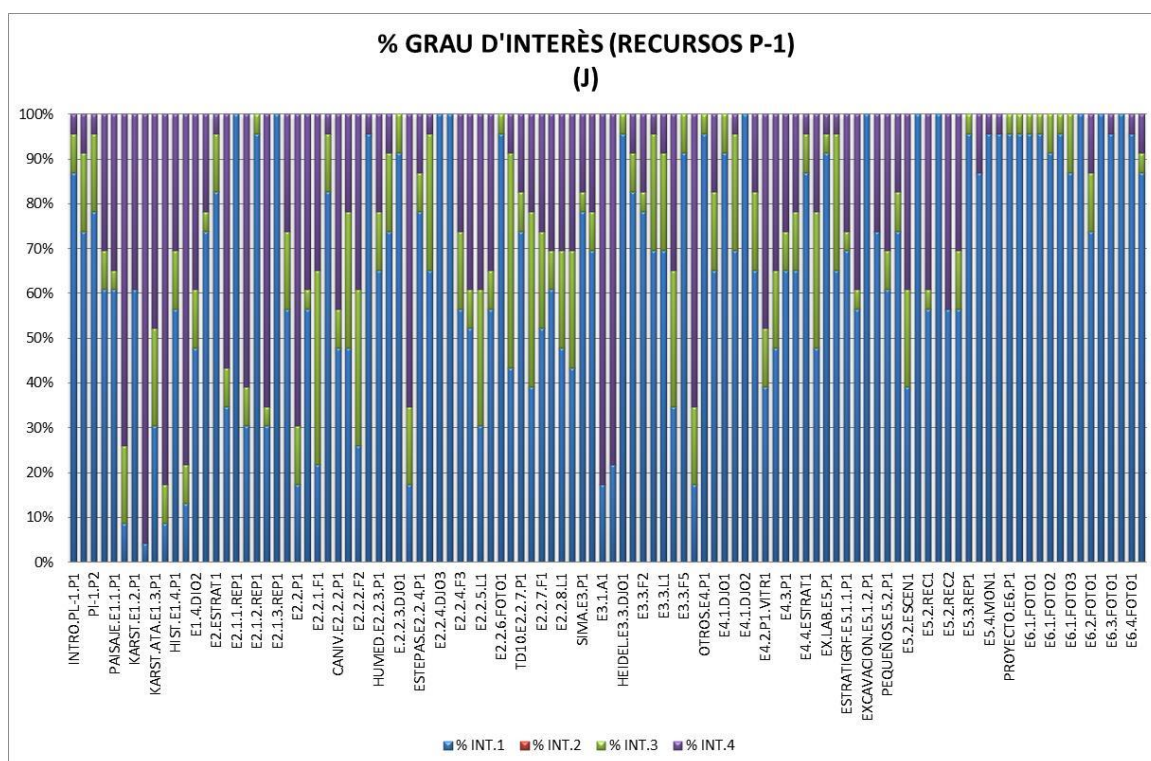
Finalment, pel que fa al grup de sèniors (S), també segueix la dinàmica global, 12 dels 106 recursos serien d'interès 4: PAISAJE.E1.1.P1; KARST.E1.2.P1; KARST.ATA.E1.3.P1; E1.3.M1; HIST.E1.4.P1; E1.4.DIO1; E2.1.1.REP1; QUIÉN.E2.2.A1; E3.ESQ1; E3.1.A1; E3.3.F5; PORTALÓN.E4.2.P1; 1 recurs, E1.2.DIO1, tindria el percentatge d'interès 4, 3 i 1 igual, un

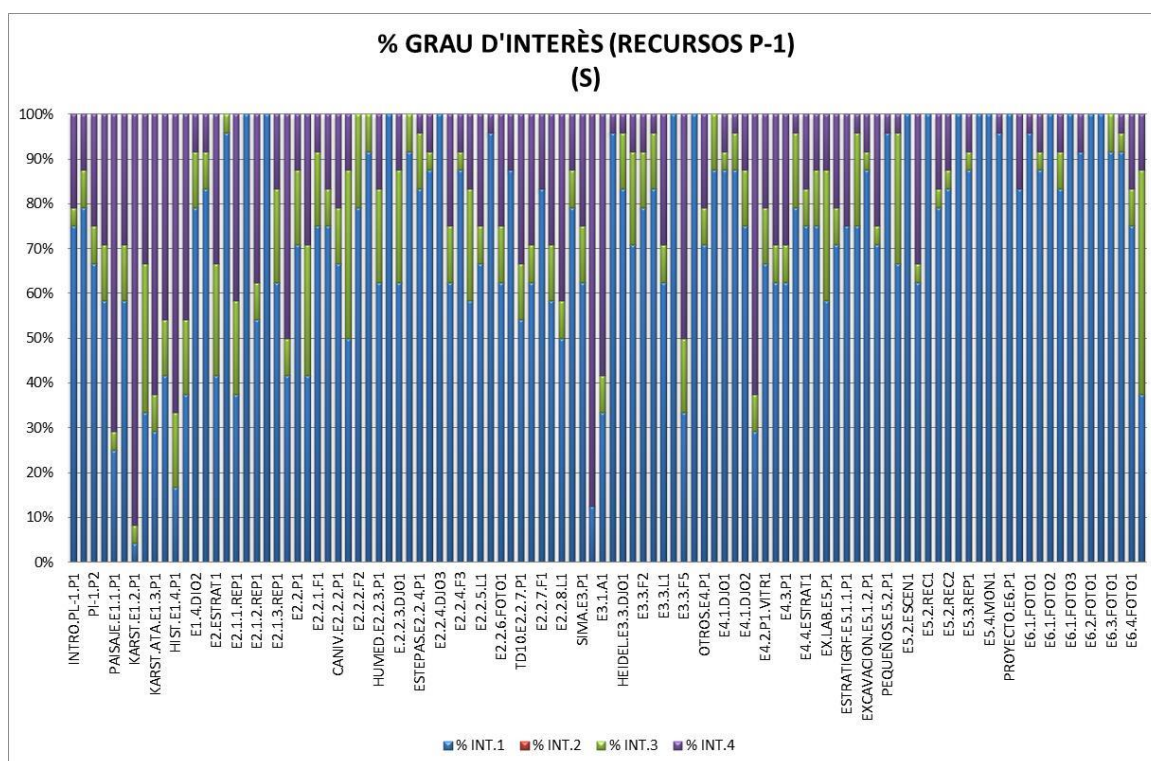
33,3%. I en aquest grup, 1 dels recursos seria d'interès 3: E6.4.A1. Del total, 92 recursos tindrien majoria d'interès 1, i d'aquests, 16 tindrien el 100% d'interès 1: DOLINA.E2.1.2.P1; GALERÍA.E2.1.3.P1; E2.2.3.F1; E2.2.4.DJO3; E3.3.F4; E3.3.F6; E5.2.ESCEN1; E5.2.REC1; LAB.CAMPO.E5.3.P1; TAXONOMÍA.E5.4.P1; E5.4.MON1; PROYECTO.E6.P1; E6.1.FOTO2; E6.1.FOTO3; E6.2.FOTO1; EXPOS.E6.3.P1.

Observant els gràfics, podem veure com la tendència general d'interès és la que s'ha explicat amb anterioritat tot i haver-hi una majoria de recursos amb interès 1, la següent en aquests recursos és sempre la d'interès 3 i 4; en segon terme no hi ha interès mitjà, passa de baix a alt o molt alt.

Avaluació del procés de socialització dels jaciments de la
Sierra de Atapuerca al *Museo de la Evolución Humana de Burgos*

Gràfic 7: P-1 %Grau d'Interès Edat

TPUS DE VISITANT

Segons els tipus de visitants, la tendència segueix essent similar, tot i que amb certes diferències. Començant amb el grup dels sols (SL), 13 del 106 recursos són d'interès 4, E1.1.A1; E1.2.DIO1; HIST.E1.4.P1; E1.4.DIO1; E1.4.DIO2; DOLINA.E2.1.2.P1; GALERÍA.E2.1.3.P1; E2.2.P1; E2.2.4.F3; E2.2.8.F1; E3.1.A1; E3.3.F6; E4.2.P1.VITR1, i 1 d'interès 4 i 1 d'igual manera KARST.E1.2.P1, i un altre d'interès 4 i 3 igualment ELEFANTE.E2.1.1.P1; és destacable que és el grup que té un major nombre de recursos amb l'interès 1 al 100%, 24 recursos: E2.ESTRAT1; E2.1.1.REP1; E2.1.2.REP1; E2.1.3.REP1; E2.2.1.DJO1; E2.2.3.DJO1; E2.2.4.DJO3; ; E2.2.4.F2; HEIDEL.E3.3.DJO1; E3.3.F1; E3.3.F5; E4.1.DJO1; E5.1.1.MON1; E5.1.2.MON1; PLEIST.E5.2.P2; HOLO.E5.2.P3; E5.3.REP1; E5.4.MON1; E5.4.P2; PROYECTO.E6.P1; E6.1.P3; MEDIOS.E6.2.P1; EXPOS.E6.3.P1; E6.3.FOTO1.

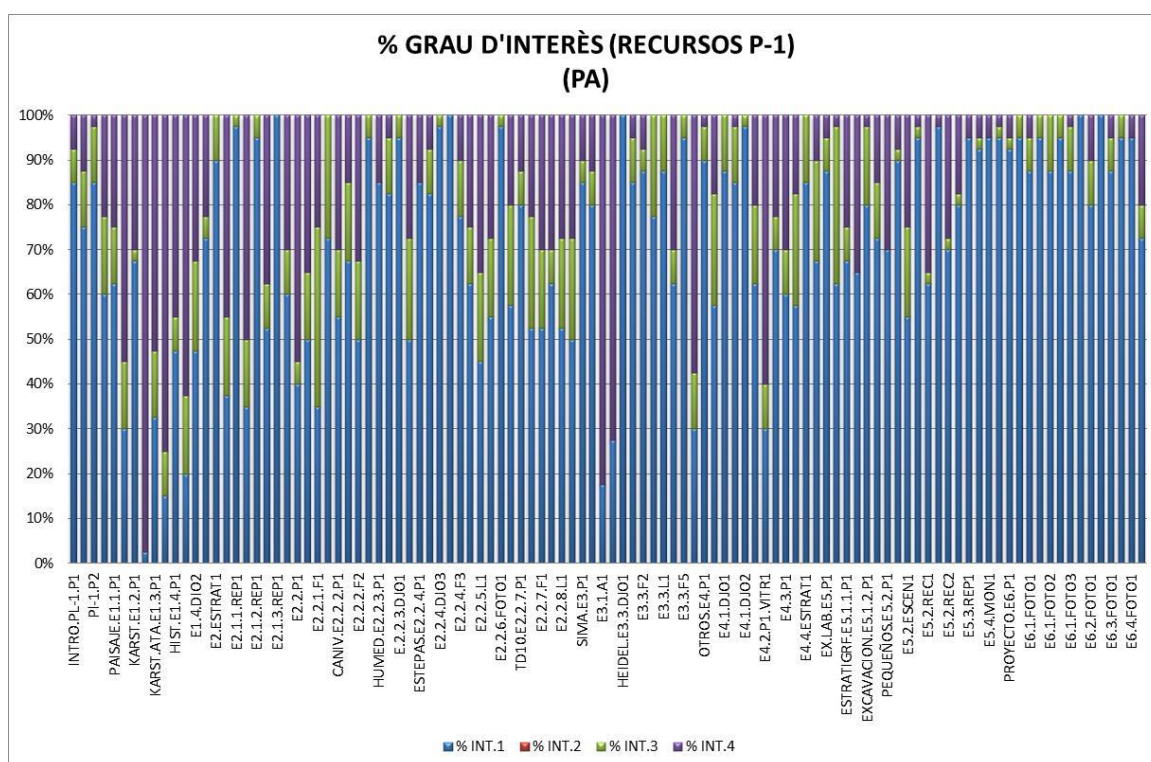
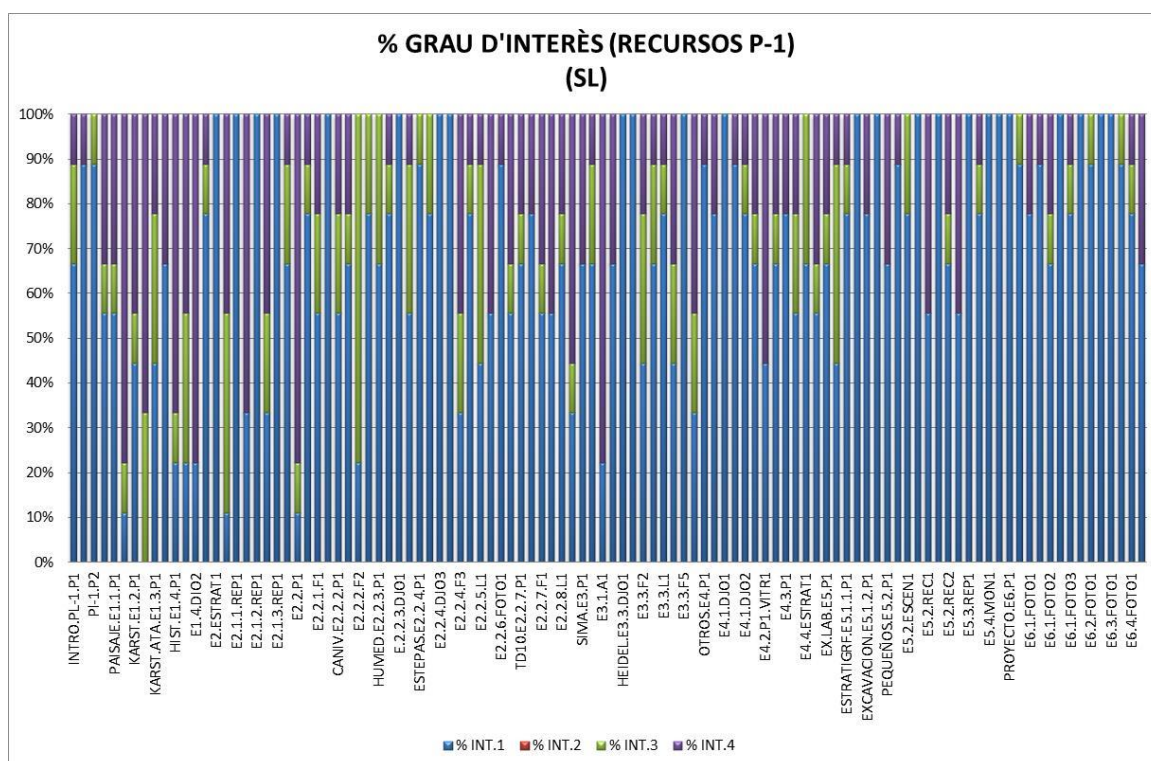
En el cas de les parelles d'adults (PA), són 13 els recursos que tenen un interès 4: E1.1.A1; E1.2.DIO1; KARST.ATA.E1.3.P1; E1.3.M1; HIST.E1.4.P1; E1.4.DIO1; ELEFANTE.E2.1.1.P1; DOLINA.E2.1.2.P1; E2.2.P1; E3.1.A1; E3.2.A1; E3.3.F6; E4.2.P1.VITR1, 1 que té interès 3: E2.2.1.F1, i els 92 restants tindrien interès 1, cinc dels quals mostren el 100% d'interès 1: E2.1.3.REP1; E2.2.4.F2; HEIDEL.E3.3.DJO1; MEDIOS.E6.2.P1; EXPOS.E6.3.P1.

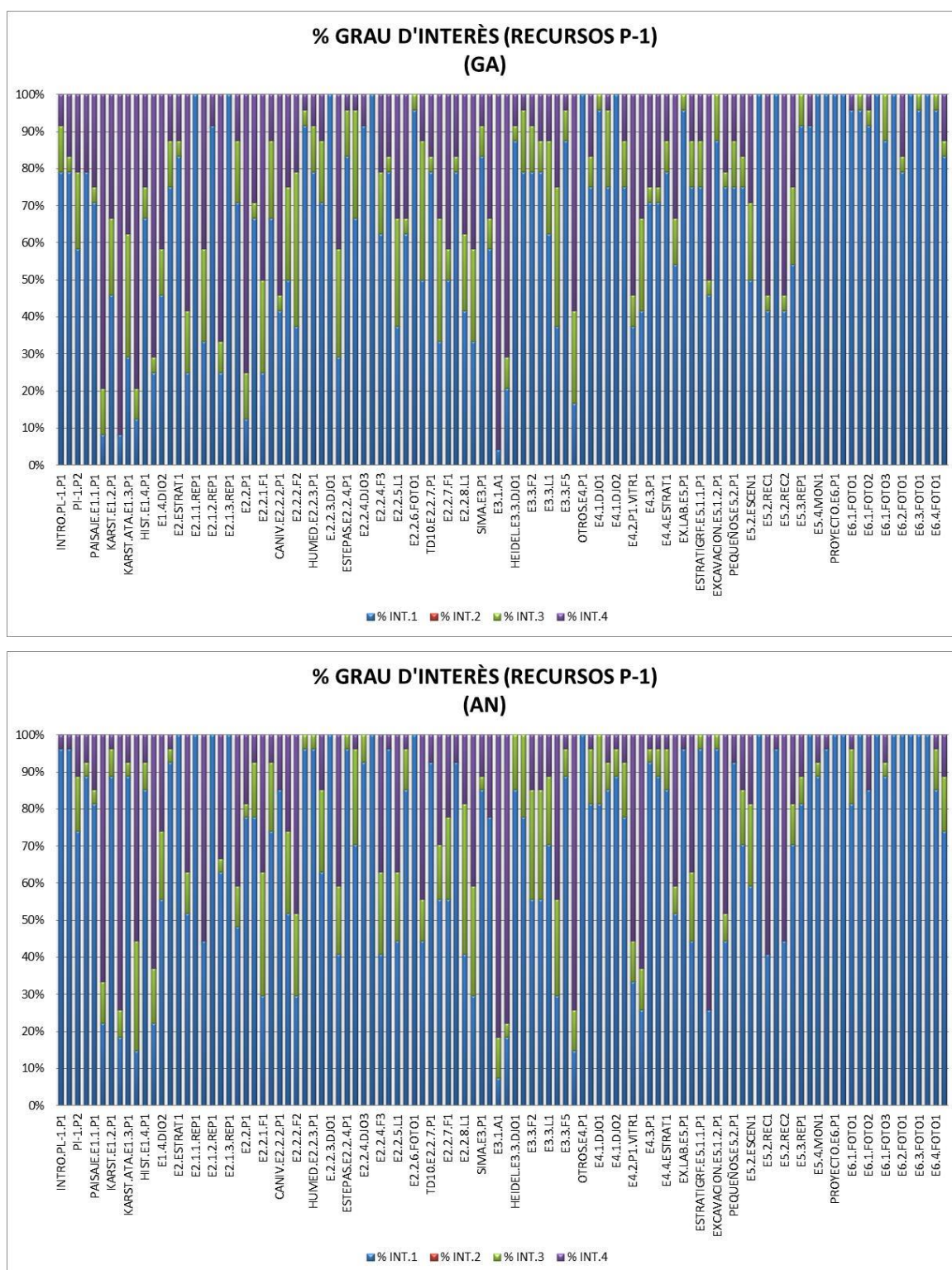
Els visitants dels grups d'adults (GA) mostren un major nombre de recursos amb interès 4, 20 recursos: E1.1.A1; E1.2.DIO1; KARST.ATA.E1.3.P1; E1.3.M1; E1.4.DIO1; ELEFANTE.E2.1.1.P1; DOLINA.E2.1.2.P1; GALERÍA.E2.1.3.P1; E2.2.P1; E2.2.1.F1; CANIV.E2.2.2.P1; E2.2.4.F2; E2.2.8.F1; E3.1.A1; E3.2.A1; E3.3.F6; E4.2.P1.VITR1; E5.1.1.MON1; E5.2.REC1; E5.2.REC2; 1 té interès 4, 3 i 1 al mateix percentatge: E2.2.7.L1, 1 és d'interès 3: E2.2.2.F2, i un altre té percentatge d'interès 3 i 1 igual: E3.3.F4. Els 83 restants tindrien un interès de grau 1. Cal assenyalar però, que hi ha un alt nombre de recursos amb un interès 1 al 100%: E2.1.1.REP1; E2.1.3.REP1; E.2.2.3.DJO1; E2.2.4.F2; OTROS.E4.P1; E4.1.DJO2; PLEIST.E5.2.P2; HOLO.E5.2.P3; E5.4.MON1; E5.4.P2; PROYECTO.E6.P1; HIST.E6.1.P1; E6.1.P3; MEDIOS.E6.2.P1; EXPOS.E6.3.P1; FINAL.E6.4.P1.

Finalment, al grup amb nens (AN) hi ha 18 recursos amb major percentatge d'interès 4: E1.1.A1; E1.2.DIO1; E1.3.M1; E1.4.DIO1; DOLINA.E2.1.2.P1; E2.2.1.F1; E2.2.2.F2; E2.2.8.F1; E3.1.A1; E3.2.A1; E3.3.F4; E3.3.F6; E4.2.P1.VITR1; G.SÍLEX.E4.3.ESCEN1; E5.1.1.MON1; E5.1.2.MON1; E5.2.REC1; E5.2.REC2; 2 amb igual percentatge d'interès 4 i 1: E2.2.4.F2; E2.2.6.F1 i 1 amb igual percentatge 3 i 1. Els 85 restants mostren d'interès 1, i d'aquests 19 amb el 100% d'interès 1: E2.ESTRAT1; E2.1.1.REP1; E2.1.2.REP1; E2.1.3.REP1; E.2.2.3.DJO1; E2.2.4.F2; E2.2.6.FOTO1; OTROS.E4.P1; PLEIST.E5.2.P2; TAXONOMÍA.E5.4.P1; PROYECTO.E6.P1; HIST.E6.1.P1; E6.1.P2; E6.1.P3; MEDIOS.E6.2.P1; E6.2.FOTO1; EXPOS.E6.3.P1; E6.3.FOTO1; FINAL.E6.4.P1.

Observant els gràfics, podem veure com la tendència general d'interès és la mateixa que s'ha explicat en els grups anteriors, tot i haver-hi una majoria de recursos amb interès 1, la següent tendència en els recursos d'un interès baix és la d'interès 3 i 4, és a dir, que es passa d'un interès molt baix a un d'alt o molt alt, cal dir però, que hi ha un ampli grup de recursos que tenen el 100% d'interès 1.

Avaluació del procés de socialització dels jaciments de la
 Sierra de Atapuerca al *Museo de la Evolución Humana de Burgos*

Gràfic 8: P-1 %Grau d'Interès Tipus de Visitant

4.3.1.1.3. ATTRACTING POWER

GLOBAL

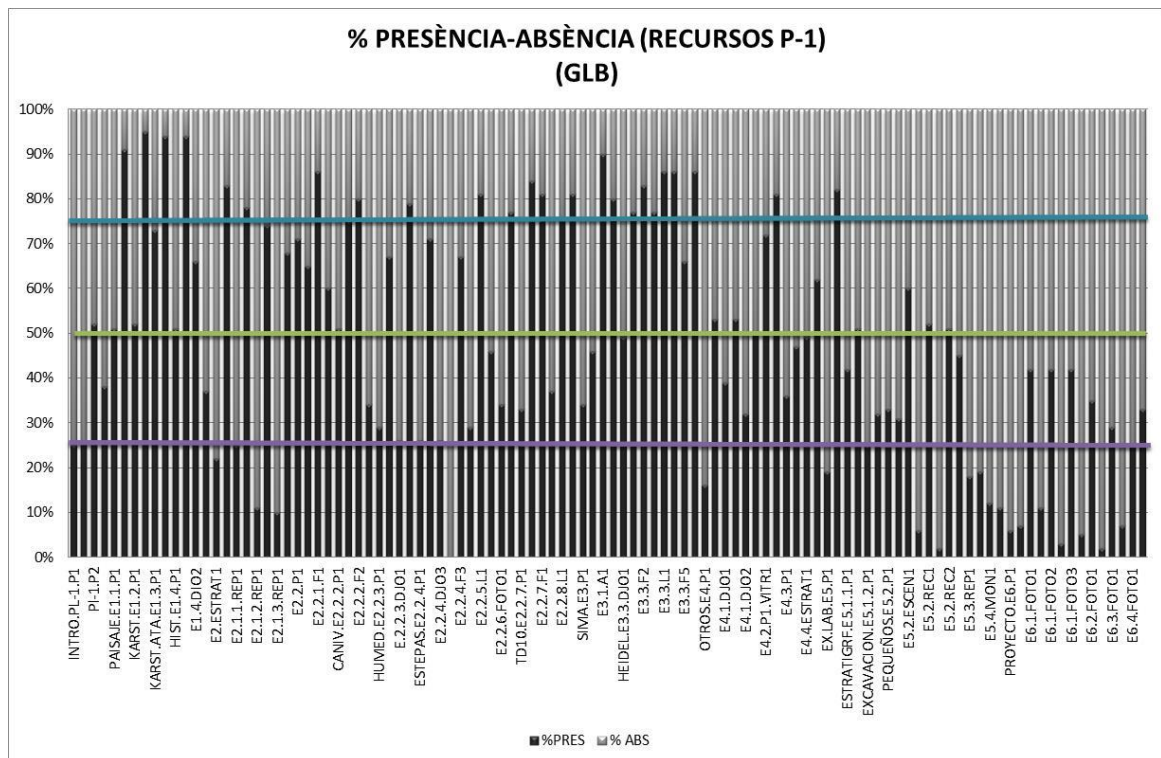
A nivell global i si mirem les taules de percentatge de presència i d'absència (on s'exposa el percentatge dels recursos en els que els visitants s'aturen o no, dividides segons franges de minuciositat en relació a l'attracting power) és pot observar com a nivell de presència, en un 18% dels recursos s'hi aturen menys del 25% dels visitants, en un 34% dels recursos s'hi aturen entre el 25% i el 50% dels visitants, en un 24% s'hi aturen entre el 50% i el 75% dels visitants i en un 25% dels recursos s'hi aturen més del 75% dels visitants avaluats.

Tal i com es pot observar en el gràfic, aquests recursos amb tanta aflluència de visitants equivalen als recursos: E1.1.A1; E1.2.DIO1; E1.3.M1; E1.4.DIO1; ELEFANTE.E2.1.1.P1; DOLINA.E2.1.2.P1; E2.2.1.F1; E2.2.2.F1; E2.2.2.F2; E2.2.4.F2; E2.2.5.L1; E2.2.6.F1; E2.2.7.L1; E2.2.7.F1; E2.2.8.L1; E2.2.8.F1; E3.1.A1; E3.2.A1; E3.3.F1; E3.3.F2; E3.3.F3; E3.3.L1; E3.3.F4; E3.3.F6; G.SÍLEX.E4.3.ESCEN1; EXCAV.E5.1.ESCEN1. aquests recursos pertanyen als grups d'audiovisuals, diorames, panells, fòssils, lítica i escenografies. El recurs E1.2.DIO1 és el que té un màxim de presència, amb un 95%.

Cal dir però, que hi ha d'altres recursos que estan al límit entre la presència de grau 3 i 4, com són per exemple: KARST.ATA.E1.3.P1 (73%); GALERÍA.E2.1.3.P1 (74%); E2.2.P1 (71%); E2.2.4.F1 (71%); E4.2.P1.VITR1 (72%), essent dels grups de panells, fòssils i vitrines.

En el grup de presència alta (entre 50% i 75%) tots els recursos pertanyerien panells, diorames, audiovisuals, fòssils, lítica, vitrines, monitors, escenografies i recursos interactius: PI-1.P2; PAISAJE.E1.1.P1; KARST.E1.2.P1; KARST.ATA.E1.3.P1; HIST.E1.4.P1; E1.4.DIO2; GALERÍA.E2.1.3.P1; QUIÉN.E2.2.A1; E2.2.P1; CÓMO.E2.2.1.P1; E2.2.1.DJO1; CANIV.E2.2.2.P1; E2.2.3.F1; E2.2.4.F1; E2.2.4.F3; E3.3.F5; NEAND.E4.1.P1; E4.1.L1; PORTALÓN.E4.2.P1; E4.2.P1.VITR1; E4.4.VITR1; E5.1.1.MON1; E5.2.ESCEN1; E5.2.REC1; E5.2.REC2.

Pel que fa a les absències, els percentatges són a la inversa que en les presències, el que és destacable però és mirar els recursos amb un grau d'absències superior al 75% aquests recursos són: INTRO.PL-1.P1; E2.ESTRAT1; E2.1.1.REP1; E2.1.2.REP1; E2.1.3.REP1; E2.2.4.F2; OTROS.E4.P1; EX.LAB.E5.P1; EXCAVACION.E5.1.2.P1; PLEIST.E5.2.P2; HOLO.E5.2.P3; E5.3.REP1; TAXONOMÍA.E5.4.P1; E5.4.MON1; E5.4.P2; PROYECTO.E6.P1; HIST.E6.1.P1; E6.1.P2; E6.1.P3; MEDIOS.E6.2.P1; EXPOS.E6.3.P1; FINAL.E6.4.P1; E6.4.FOTO1 tots ells pertanyents en la seva majoria als panells, tot i que també a les estratigrafies, reproduccions, fòssils, monitors, fotografies. Molts d'ells ronden percentatges del 90%, i a més és destacable que n'hi ha un que té una absència del 100%, és a dir, que cap dels 100 visitants avaluats es va aturar a mirar-lo: E2.2.4.F2.

Gràfic 9: P-1 %Presència-Absència Global

Per tant, a nivell general podríem concloure que a un 49% dels recursos s'hi aturen entre el 50% i el 95% dels visitants; al 18% dels recursos s'hi aturen menys del 25% dels visitants, i en un 34% dels recursos s'hi aturen entre el 25 i 50% dels visitants avaluats. És per això que podem considerar que hi ha un poder d'atracció gairebé mig-alt, ja que la suma de les presències 3 i 4 són gairebé iguals a la presència 1.

	GLB
PRES.1. <25%	18%
PRES.2. ≥25%	34%
PRES.3. ≥50%	24%
PRES.4. ≥75%	25%

Taula 6: P-1 %Presència Global

GÈNERE

Mirant les taules de percentatge de presència i d'absència, podem veure com a nivell de gènere, entre dones (X) i homes (Y) la tendència és força similar; pel que fa a presències molt baixes en els recursos les dones tenen un percentatge una mica superior, del 27%, mentre que en els homes baixa al 18%, en la presència entre el 25% i 50% tots dos gèneres ronden les

mateixes xifres 30% en el cas de les dones i 35% en els homes, i el mateix passa en el cas de presències 3 i 4, 22% i 21% en les dones i 22% i 25% en els homes.

Si mirem els gràfics, i de manera específica en els diferents recursos, podem veure com els recursos que tenen un major percentatge de presència en el grup de dones (X) són: E1.1.A1; E1.2.DIO1; E1.4.DIO1; ELEFANTE.E2.1.1.P1; E2.2.1.F1; E2.2.2.F2; E2.2.4.F2; E2.2.5.L1; E2.2.7.L1; E2.2.7.F1; E2.2.8.F1; E3.1.A1; E3.2.A1; E3.3.F1; E3.3.F2; E3.3.L1; E3.3.F4; E3.3.F6; E4.2.P1.VITR1; G.SÍLEX.E4.3.ESCEN1; EXCAV.E5.1.ESCEN1, tots ells pertanyents als grups audiovisuals, diorames, panells, fòssils, lítica, vitrines i escenografies. Els dos recursos amb presències més altes són els diorames E1.2.DIO1; E1.4.DIO1 amb el 96%.

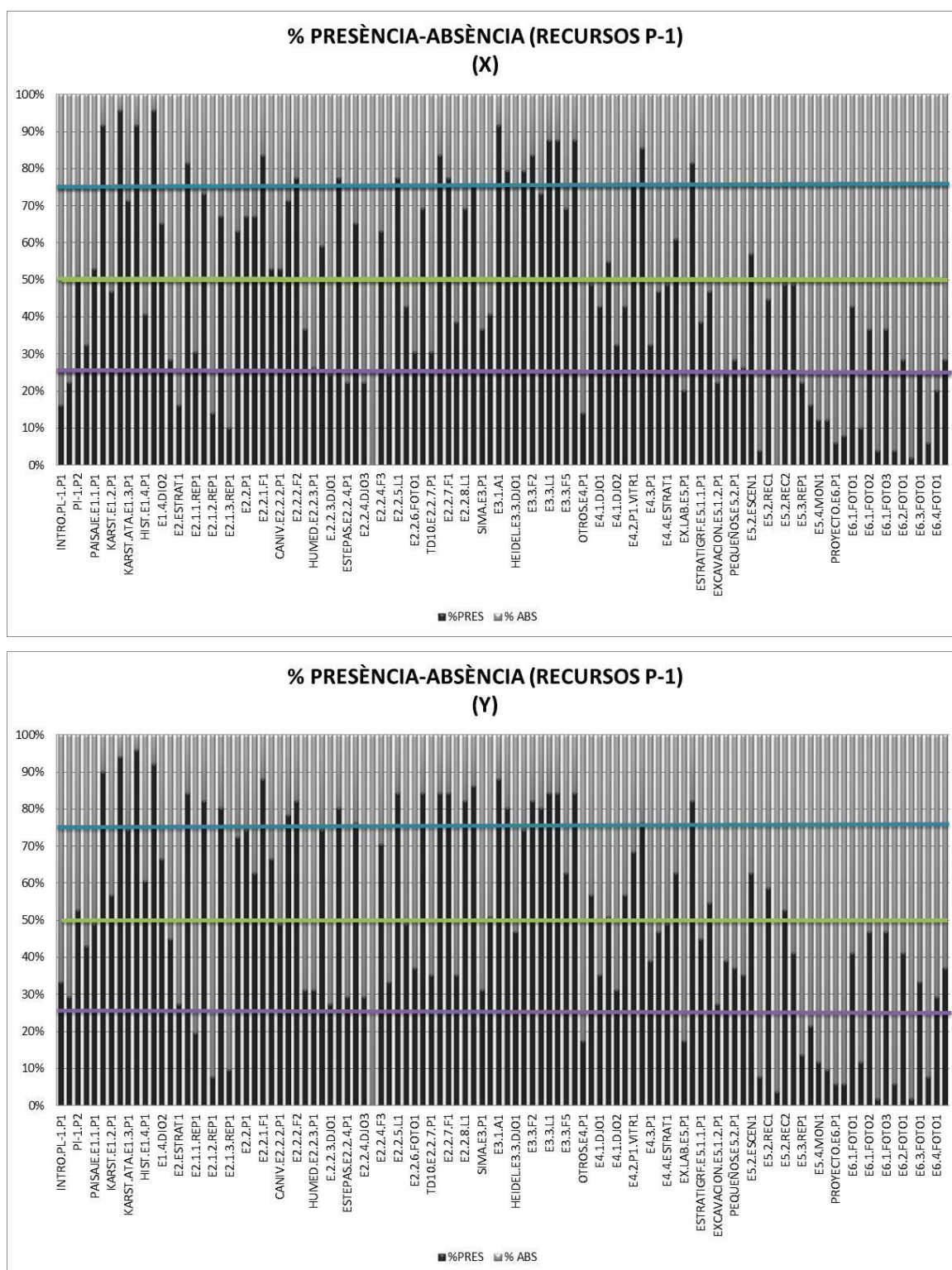
En el cas dels homes (Y) aquest recursos són: E1.1.A1; E1.2.DIO1; E1.3.M1; E1.4.DIO1; ELEFANTE.E2.1.1.P1; DOLINA.E2.1.2.P1; GALERÍA.E2.1.3.P1; E2.2.1.F1; E2.2.2.F1; E2.2.2.F2; E2.2.4.F2; E2.2.4.F1; E2.2.5.L1; E2.2.6.F1; E2.2.7.L1; E2.2.7.F1; E2.2.8.L1; E2.2.8.F1; E3.1.A1; E3.2.A1; E3.3.F2; E3.3.F3; E3.3.L1; E3.3.F4; E3.3.F6; G.SÍLEX.E4.3.ESCEN1; EXCAV.E5.1.ESCEN1, del grup audiovisuals, diorames, maquetes, panells, fòssils, lítica i escenografies. La maqueta E1.3.M1 és el recurs amb major presència, amb un 96%.

En el grup de presència alta (entre 50 i 75%) en ambdós grups de gènere (X i Y) pertanyerien panells, diorames, audiovisuals, dibuixos, fòssils, lítica, vitrines i escenografies; panells, diorames, audiovisuals, dibuixos, fòssils, esquemes, lítica, vitrines, monitors, escenografies i recursos interactius. Cal dir que alguns d'aquests recursos ronden les xifres del 70%, pel que estarien molt a prop de estar dins el grup de presència 4, en el cas de les dones aquests serien KARST.ATA.E1.3.P1 (71%); DOLINA.E2.1.2.P1(73%); E2.2.2.F1 (71%); E3.3.F3 (73%); i en el cas dels homes KARST.ATA.E1.3.P1 (75%); QUIÉN.E2.2.A1 (73%); E2.2.P1 (75%); E2.2.3.F1 (75%); E2.2.4.F3 (71%); E3.3.F1 (75%).

Per contra, els recursos amb una major absència són en el cas de les dones: INTRO.PL-1.P1; PL-1.ESQ1; E2.ESTRAT1; E2.1.2.REP1; E2.1.3.REP1; E2.2.3.DJO1; ESTEPAS.E2.2.4.P1; E2.2.4.DJO3; E2.2.4.F2; TECN.E2.2.5.P1; OTROS.E4.P1; EX.LAB.E5.P1; EXCAVACION.E5.1.2.P1; E5.1.2.MON1; PLEIST.E5.2.P2; HOLO.E5.2.P3; E5.3.REP1; TAXONOMÍA.E5.4.P1; E5.4.MON1; E5.4.P2; PROYECTO.E6.P1; HIST.E6.1.P1; E6.1.P2; E6.1.P3; MEDIOS.E6.2.P1; EXPOS.E6.3.P1; E6.3.FOTO1; FINAL.E6.4.P1; E6.4.FOTO1, de diferents i variats tipus de recursos.

En el cas dels homes és molt similar: E2.1.1.REP1; E2.1.2.REP1; E2.1.3.REP1; E2.2.4.F2; OTROS.E4.P1; EX.LAB.E5.P1; PLEIST.E5.2.P2; HOLO.E5.2.P3; E5.3.REP1; TAXONOMÍA.E5.4.P1; E5.4.MON1; E5.4.P2; PROYECTO.E6.P1; HIST.E6.1.P1; E6.1.P2; E6.1.P3; MEDIOS.E6.2.P1; EXPOS.E6.3.P1; FINAL.E6.4.P1.

En tots dos casos hi ha recursos amb el 100% d'absència, 2 en el cas de les dones: E2.2.4.F2; HOLO.E5.2.P3, i 1 en el dels homes: E2.2.4.F2.

Gràfic 10: P-1 %Presència-Absència Gènere

En conclusió, pel que fa a les dones les presències de nivell alt i molt alt (entre el 51 i el 96%) sumen un total del 43% dels recursos, els de presència molt baixa el 27%, i els de presència mitja el 30%. En el cas dels homes, les presències de caire alt i molt alt (entre el 50 i el 96%)

sumen el 47%, les de presència molt baixa el 18%, i els de presència mitja el 35% dels recursos. Amb això podem dir que el grau d'attracting power en els dones i en els homes seria de grau mig-alt.

	X	Y
PRES.1. <25%	27%	18%
PRES.2. ≥25%	30%	35%
PRES.3. ≥50%	22%	22%
PRES.4. ≥75%	21%	25%

Taula 7: P-1 %Presència Gènere

EDAT

A nivell de grups d'edat, es poden veure més diferències que no pas en l'apartat anterior, començant pels nens (N), son el grup que mostra una presència més baixa en la majoria dels recursos, en un 39% dels recursos s'hi aturen només menys del 25% dels avaluats, en el cas dels joves (J) aquesta xifra baixa al 22%, en els adults (A) al 20% i en el grup de sèniors (S) és del 25%. Les xifres pel que fa a les presències de grau 2 (25%-50%), , nens 23%, joves 29%, adults 23% i sèniors 25%, com a més edat, més poder d'atracció dels recursos sobre els visitants. En el cas del grau 3, al 16% dels recursos s'hi aturen entre el 50 i 75% dels nens, al 21% en el cas dels joves, al 30% en el cas dels adults i al 33% en els sèniors. I finalment, en l'atracció molt elevada, més del 75% dels nens i sèniors s'aturen al 23% dels recursos, el grup dels joves té major atracció, un 28% i finalment un 27% dels adults i 16% en els sèniors.

Mirant els gràfics podem veure com els recursos que tenen un major percentatge de presència, en el grup dels nens són: E1.1.A1; E1.2.DIO1; E1.3.M1; E1.4.DIO1; QUIÉN.E2.2.A1; E2.2.1.F1; E2.2.2.F1; E2.2.2.F2; E2.2.4.F2; E2.2.5.L1; E2.2.6.F1; E2.2.7.L1; E2.2.7.F1; E2.2.8.L1; E2.2.8.F1; E3.1.A1; E3.2.A1; E3.3.F2; E3.3.F3; E3.3.L1; E3.3.F4; E3.3.F6; G.SÍLEX.E4.3.ESCEN1; EXCAV.E5.1.ESCEN1, pertanyents a audiovisuals, diorames, maquetes, fòssils, lítica i escenografies; és destacable que 2 recursos tenen el 100% de presència 4: E1.4.DIO1 i E2.2.1.F1.

En el grup dels joves els recursos amb l'attracting power més elevat són: E1.1.A1; E1.2.DIO1; KARST.ATA.E1.3.P1; E1.3.M1; E1.4.DIO1; ELEFANTE.E2.1.1.P1; DOLINA.E2.1.2.P1; GALERÍA.E2.1.3.P1; E2.2.P1; E2.2.1.F1; E2.2.2.F1; E2.2.2.F2; E2.2.4.F2; E2.2.4.F1; E2.2.4.F3; E2.2.5.L1; E2.2.6.F1; E2.2.7.L1; E2.2.7.F1; E3.1.A1; E3.2.A1; E3.3.F1; E3.3.F2; E3.3.F3; E3.3.L1; E3.3.F4; E3.3.F6; G.SÍLEX.E4.3.ESCEN1; EXCAV.E5.1.ESCEN1; E5.2.ESCEN1, dels grups pertanyents a audiovisuals, diorames, panells, maquetes, fòssils, lítica i escenografies, en aquest grup també hi ha 2 recursos al 100% de presència 4: E1.1.A1 i E1.4.DIO1.

En el cas dels adults els recursos més vistos són: E1.1.A1; E1.2.DIO1; KARST.ATA.E1.3.P1; E1.3.M1; E1.4.DIO1; ELEFANTE.E2.1.1.P1; DOLINA.E2.1.2.P1; GALERÍA.E2.1.3.P1; E2.2.P1; E2.2.1.F1; E2.2.2.F2; E2.2.5.L1; E2.2.6.F1; E2.2.7.L1; ;E2.2.7.F1; E2.2.8.L1; E2.2.8.F1; E3.1.A1; E3.2.A1; E3.3.F1; E3.3.F2; E3.3.F3; E3.3.L1; E3.3.F4; E3.3.F5; E3.3.F6; E4.2.P1.VITR1; G.SÍLEX.E4.3.ESCEN1; EXCAV.E5.1.ESCEN1, dels grups audiovisuals, diorames, panells, maquetes, fòssils, lítica, vitrines i escenografies; de tots aquests, els recursos amb un major attracting power són E1.3.M1; ELEFANTE.E2.1.1.P1; E3.1.A1 amb un 97% de presència cada un d'ells.

Finalment en els sèniors: E1.1.A1; E1.2.DIO1; KARST.ATA.E1.3.P1; E1.3.M1; HIST.E1.4.P1; E1.4.DIO1; ELEFANTE.E2.1.1.P1; GALERÍA.E2.1.3.P1; E2.2.P1; E2.2.7.L1; E3.1.A1; E3.3.L1; E3.3.F4; E3.3.F6; E4.2.P1.VITR1; G.SÍLEX.E4.3.ESCEN1; EXCAV.E5.1.ESCEN1, del grups d'audiovisuals, diorames, panells, maquetes, fòssils, lítica, vitrines i escenografies. D'aquests E1.2.DIO1 i E1.4.DIO1 tenen les presències més elevades, d'un 96%.

En el grup de presència alta (entre 50 i 75%) en els diferents grups (N; J, A, S) els recursos pertanyen a diversos tipus, en els nens: panells, diorames, dibuixos, fòssils, lítica, vitrines, monitors, i recursos interactius; en els joves, reproduccions, panells, dibuixos i fòssils, en el grups d'adults, panells, diorames, audiovisuals, dibuixos fòssils, fotografies, lítica, vitrines i recursos interactius i finalment en els sèniors, és el grup que més diversitat de recursos abasta en aquest grau d'interès: panells, diorames, audiovisuals, dibuixos fòssils, fotografies, esquemes, lítica, vitrines, monitors, escenografies i recursos interactius. . Cal dir que en tots els grups hi ha una sèries de recursos que ronden les xifres del 70%, pel que estarien molt a prop de estar dins el grup de presència 4; en els nens: E2.2.4.F3 (74%); E5.1.1.MON1 (74%); en els joves: CÓMO.E2.2.1.P1 (70%); E2.2.3.F1 (74%); E2.2.8.L1 (70%); E2.2.8.F1 (74%); E4.4.VITR1 (70%); en els adults: E1.4.DIO2 (70%); CANIV.E2.2.2.P1(70%); E2.2.2.F1 (73%); E2.2.4.F2 (73%); E2.2.4.F1 (73%); DÍA.E2.2.6.P1 (73%); E6.1.FOTO1 (70%); i finalment en els sèniors: DOLINA.E2.1.2.P1 (71%); E2.2.1.F1 (71%); E2.2.2.F1 (71%); E2.2.4.F2 (71%); E2.2.8.L1 (71%); E2.2.8.F1 (71%); E3.2.A1 (71%); E3.3.F1 (71%).

Per contra, els recursos amb una major absència pertanyen en la seva majoria en tots els grups als panells, en grup de nens: INTRO.PL-1.P1; PL-1.ESQ1; LA SIERRA.E1.P1; PAISAJE.E1.1.P1; KARST.E1.2.P1; KARST.ATA.E1.3.P1; HIST.E1.4.P1; TRINCHERA.E2.P1; E2.ESTRAT1; E2.1.2.REP1; E2.1.3.REP1; E2.2.2.FOTO1; HUMED.E2.2.3.P1; ESTEPAS.E2.2.4.P1; E2.2.4.DJO3 E2.2.4.F2; TECN.E2.2.5.P1; DÍA.E2.2.6.P1; E2.2.6.FOTO1; TD10.E2.2.7.P1; GALERÍA.E2.2.8.P1; SIMA.E3.P1; OTROS.E4.P1; E4.3.P1; EX.LAB.E5.P1; ESTRATIGRF.E5.1.1.P1; EXCAVACION.E5.1.2.P1; PEQUEÑOS.E5.2.P1; PLEIST.E5.2.P2; HOLO.E5.2.P3; TAXONOMÍA.E5.4.P1; E5.4.P2;

PROYECTO.E6.P1; HIST.E6.1.P1; E6.1.P2; E6.1.FOTO2; E6.1.P3; MEDIOS.E6.2.P1; EXPOS.E6.3.P1; FINAL.E6.4.P1; E6.4.FOTO1.

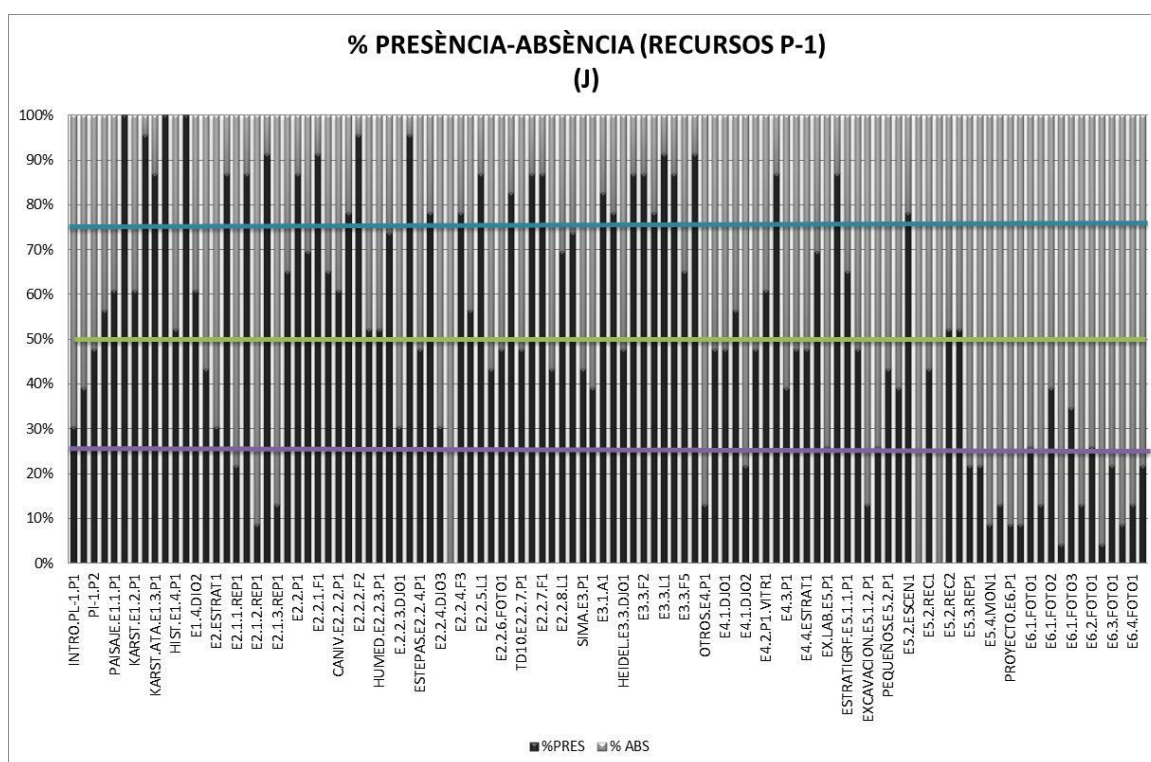
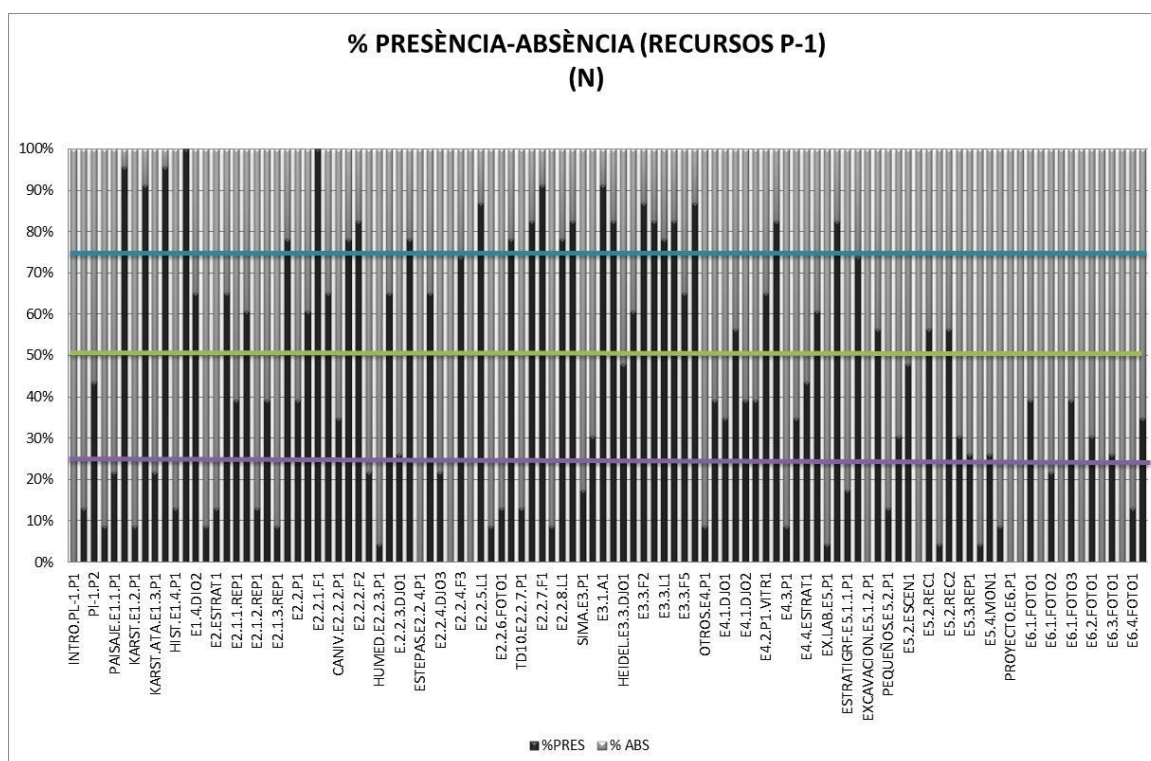
En el de joves: E2.1.1.REP1; E2.1.2.REP1; E2.1.3.REP1; E2.2.4.F2; OTROS.E4.P1; E4.1.DJO2; EXCAVACION.E5.1.2.P1; PLEIST.E5.2.P2; HOLO.E5.2.P3; E5.3.REP1; TAXONOMÍA.E5.4.P1; E5.4.MON1; E5.4.P2; PROYECTO.E6.P1; HIST.E6.1.P1; E6.1.P2; E6.1.P3; MEDIOS.E6.2.P1; EXPOS.E6.3.P1; E6.3.FOTO1; FINAL.E6.4.P1; E6.4.FOTO1; E6.4.A1.

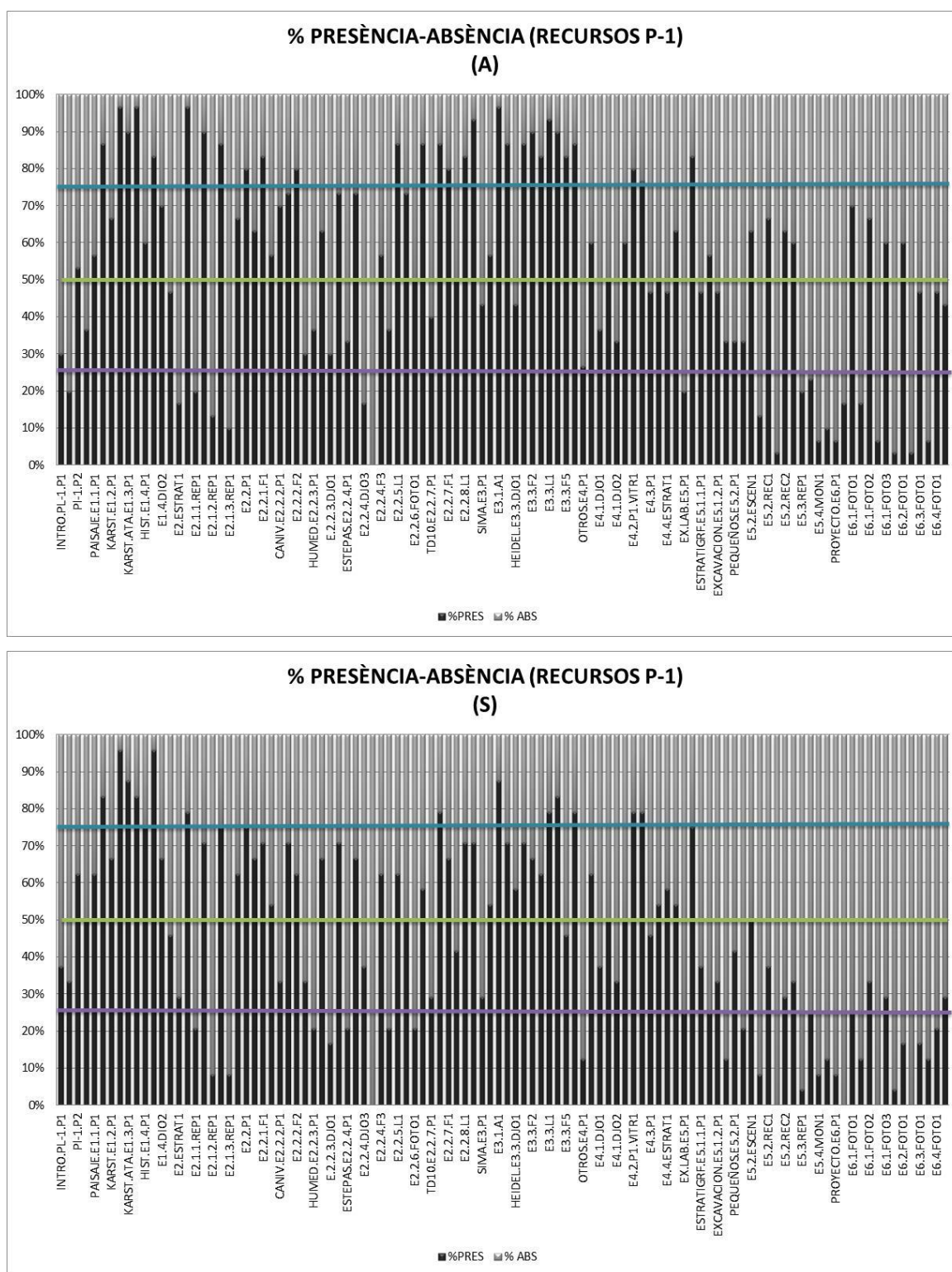
En el grup d'adults: PL-1.ESQ1; E2.ESTRAT1; E2.1.1.REP1; E2.1.2.REP1; E2.1.3.REP1; E2.2.4.DJO3; E2.2.4.F2; EX.LAB.E5.P1; PLEIST.E5.2.P2; HOLO.E5.2.P3; E5.3.REP1; TAXONOMÍA.E5.4.P1; E5.4.MON1; E5.4.P2; PROYECTO.E6.P1; HIST.E6.1.P1; E6.1.P2; E6.1.P3; MEDIOS.E6.2.P1; EXPOS.E6.3.P1; FINAL.E6.4.P1.

I finalment en el grup de sèniors: E2.1.1.REP1; E2.1.2.REP1; E2.1.3.REP1; HUMED.E2.2.3.P1; E.2.2.3.DJO1; ESTEPAS.E2.2.4.P1; E2.2.4.F2; TECN.E2.2.5.P1; E2.2.6.FOTO1; OTROS.E4.P1; EX.LAB.E5.P1; E5.1.1.MON1; E5.1.2.MON1; E5.2.A1; PLEIST.E5.2.P2; HOLO.E5.2.P3; E5.3.REP1; TAXONOMÍA.E5.4.P1; E5.4.MON1; E5.4.P2; PROYECTO.E6.P1; HIST.E6.1.P1; E6.1.FOTO1; E6.1.P2; E6.1.P3; MEDIOS.E6.2.P1; E6.2.FOTO1; EXPOS.E6.3.P1; E6.3.FOTO1; FINAL.E6.4.P1; E6.4.FOTO1.

En tots els grups hi ha una sèrie de recursos amb el 100% absència: INTRO.PL-1.P1; ESTEPAS.E2.2.4.P1; E2.2.4.F2; TECN.E2.2.5.P1; EXCAVACION.E5.1.2.P1; PLEIST.E5.2.P2; PROYECTO.E6.P1; HIST.E6.1.P1; E6.1.P2; E6.1.P3; MEDIOS.E6.2.P1; EXPOS.E6.3.P1; FINAL.E6.4.P1; en el grup dels nens; en els joves: E2.2.4.F2; PLEIST.E5.2.P2; HOLO.E5.2.P3; i únicament 1 en els adults: E2.2.4.F2; finalment en els sèniors: E2.2.4.F2; HOLO.E5.2.P3; HIST.E6.1.P1; E6.1.P3; EXPOS.E6.3.P1.

Avaluació del procés de socialització dels jaciments de la
 Sierra de Atapuerca al *Museo de la Evolución Humana de Burgos*

Gràfic 11: P-1 %Presència-Absència Edat

En conclusió, presències de nivell alt i molt alt (50% i el 100%) en el cas dels nens, sumen el 39%, la presència molt baixa representaria també el 39% i la mitja seria del 23% dels recursos. En el cas dels joves, les presències altes i molt altes (50%-100%) apareixerien en el 49% dels

recursos, les molt baixes en el 22% i les mitges en el 29%. En els adults, la presència alta i molt alta (50%-97%) sumaria el 57% dels recursos, la presència molt baixa estaria en el 20% i la mitja en el 23%. Finalment, en el grup dels sèniors la presència alta i molt alta (50%-96) representaria el 49% dels recursos, la molt baixa el 25% i la mitjana el 25%. Tenint en compte aquestes dades, es considera que els nens tenen un attracting power mig-alt ja que la suma de les presències 3 i 4 és igual a la presència 1, i els joves, els adults i els sèniors un attracting power mig-alt, una mica superior a l'anterior grup, ja que les sumes de les presències 3 i 4 són superiors a la presència 1.

	N	J	A	S
PRES.1. <25%	39%	22%	20%	25%
PRES.2. ≥25%	23%	29%	23%	25%
PRES.3. ≥50%	16%	21%	30%	33%
PRES.4. ≥75%	23%	28%	27%	16%

Taula 8: P-1 %Presència Edat

TIPUS DE VISITANT

En el cas dels tipus de visitants, també es troben certes diferències entre els grups, començant pel grup de visitants sols (SL) el percentatge de recursos en que s'aturen menys del 25% dels visitants és d'un 22%, en el cas del grup de parella d'adults (PA), aquest percentatge és el més baix, al 19%, en els grups d'adults (GA) al 21% i en els grups amb nens (AN) la xifra més elevada amb el 37% dels recursos. Pel que fa al grau de presència 2 en el grup de sols el percentatge de recursos en que s'aturen entre el 25 i 50% dels visitants és del 31%, en les parelles d'adults del 27%, i en els grups d'adults és d'un 29%, finalment al grup amb nens es troba amb un percentatge del 24% dels recursos. Les xifres referents als recursos on s'aturen entre el 50% i el 75 % dels visitants no mostren excessives diferències entre grups: els sols 22%, les parelles d'adults 26%, els grups d'adults 21% i els grups amb nens 18%. On tampoc es troben diferències significatives entre els grups és en el cas de l'attracting power molt alt, on s'aturen a més del 75% dels avaluats, en els visitants sols la xifra està al 25% de recursos, les parelles d'adults al 27%, en els grups d'adults amb la xifra més alta, al 29%, i finalment el grup amb xifres més baixes, el dels nens, amb un 22% de recursos.

Mirant en detall el tipus de recursos que mostren una presència molt alta (de més del 15% dels visitants), en el cas dels sols són: PAISAJE.E1.1.P1; E1.1.A1; KARST.E1.2.P1; E1.2.DIO1; KARST.ATA.E1.3.P1; E1.3.M1; HIST.E1.4.P1; E1.4.DIO1; E1.4.DIO2; ELEFANTE.E2.1.1.P1; DOLINA.E2.1.2.P1; GALERÍA.E2.1.3.P1; QUIÉN.E2.2.A1; E2.2.P1; E2.2.1.F1; E2.2.2.F1; E2.2.2.F2; E2.2.4.F3; E2.2.7.L1; E2.2.8.F1; E3.1.A1; E3.3.F2; E3.3.F3; E3.3.L1; E3.3.F4; E3.3.F6;

EXCAV.E5.1.ESCEN1; pertanyents als grups de panells, audiovisuals, diorames, maquetes, fòssils, lítica i escenografies; d'aquests, els recursos que tenen un major attracting power són, amb un 100% de presència: E1.1.A1; E1.2.DIO1; ELEFANTE.E2.1.1.P1; GALERÍA.E2.1.3.P1.

En el grup de les parelles d'adults els recursos amb presència molt alta són: E1.1.A1; E1.2.DIO1; KARST.ATA.E1.3.P1; E1.3.M1; E1.4.DIO1; ELEFANTE.E2.1.1.P1; DOLINA.E2.1.2.P1; GALERÍA.E2.1.3.P1; E2.2.P1; E2.2.1.F1; E2.2.2.F2; E2.2.4.F2; E2.2.4.F1; E2.2.5.L1; E2.2.7.L1; E2.2.7.F1; E2.2.8.L1; E2.2.8.F1; E3.1.A1; E3.2.A1; E3.3.F1; E3.3.F2; E3.3.L1; E3.3.F4; E3.3.F6; NEAND.E4.1.P1; E4.2.P1.VITR1; G.SÍLEX.E4.3.ESCEN1; EXCAV.E5.1.ESCEN1; pertanyen als tipus d'audiovisuals, diorames, panells, maquetes, fòssils, lítica, vitrines i escenografies; d'aquests 1 té el 100% de presència: E1.2.DIO1.

En els grups d'adults (GA) E1.1.A1; E1.2.DIO1; KARST.ATA.E1.3.P1; E1.3.M1; ELEFANTE.E2.1.1.P1; GALERÍA.E2.1.3.P1; E2.2.P1; E2.2.1.F1; E2.2.1.DJO1; E2.2.2.F1; E2.2.2.F2; E2.2.4.F2; E2.2.5.L1; E2.2.6.F1; E2.2.7.L1; E2.2.7.F1; E2.2.8.L1; E2.2.8.F1; E3.1.A1; E3.2.A1; E3.3.F1; E3.3.F2; E3.3.F3; E3.3.L1; E3.3.F4; E3.3.F6; G.SÍLEX.E4.3.ESCEN1; EXCAV.E5.1.ESCEN1; E5.2.ESCEN1, són dels grups d'audiovisuals, diorames, panells, maquetes, fòssils, lítica i escenografies; d'aquests presenten un attracting power del 100%: E1.1.A1; E1.3.M1; GALERÍA.E2.1.3.P1.

Finalment en el grup amb nens que és en el que menys recursos hi ha: E1.1.A1; E1.2.DIO1; E1.3.M1; E1.4.DIO1; QUIÉN.E2.2.A1; ; E2.2.1.F1; E2.2.2.F2; E2.2.4.F2; E2.2.5.L1; E2.2.6.F1; E2.2.7.L1; E2.2.7.F1; E2.2.8.L1; E2.2.8.F1; E3.1.A1; E3.2.A1; E3.3.F2; E3.3.F3; E3.3.L1; E3.3.F4; E3.3.F6; G.SÍLEX.E4.3.ESCEN1; EXCAV.E5.1.ESCEN1; pertanyen als grups de diorames, audiovisuals, fòssils, lítica i escenografies; en aquest grup no hi ha recursos amb un 100% de presència, però els d'attracting power més elevat són E1.4.DIO1; E2.2.1.F1, tots dos amb una presència del 96%.

En referència als recursos que tindrien entre un 50% i un 75% de la presència pertanyen a diversos grups de recursos, en el cas dels sols, als panells, diorames, audiovisuals, fòssils, lítica i escenografies; en les parelles d'adults, panells, diorames, audiovisuals, dibuixos, fòssils, lítica, estratigrafies, vitrines, escenografies i fotografies; en els grups d'adults els recursos són panells, diorames, audiovisuals, dibuixos, fòssils, estratigrafies, vitrines, fotografies, esquemes, monitors i recursos interactius; finalment el grup amb nens engloba recursos de panells, diorames, dibuixos, fòssils, lítica, vitrines, escenografies monitors i recursos interactius.

També és important destacar que en alguns casos, i en tots els grups a excepció dels sols, hi ha alguns recursos que rondan el 70%, és a dir, que queden molt a prop de tenir una presència de grau 4; en el cas de les parelles d'adults CÓMO.E2.2.1.P1 (70%); E2.2.2.F1 (73%); E2.2.3.F1 (70%); E2.2.6.F1 (73%); E3.3.F3 (73%); en els grups d'adults CÓMO.E2.2.1.P1 (71%); E2.2.4.F1

(71%); E4.2.P1.VITR1 (71%); i finalment en els grups amb nens ELEFANTE.E2.1.1.P1 (70%); E2.2.2.F1 (74%); E2.2.4.F3 (70%); E3.3.F5 (70%); E5.1.1.MON1 (74%).

Pel que fa a les absències, els recursos amb una major absència pertanyen principalment al grup de panells, tot i que n'hi ha d'altres tipus. Mirant els recursos en detall, els que mostren un atractig power més baix en el grup de visitants sols són : PL-1.ESQ1; E2.ESTRAT1; E2.1.2.REP1; E2.1.3.REP1; E2.2.3.DJO1; E2.2.4.DJO3; E2.2.4.F2; E5.1.1.MON1; E5.1.2.MON1; E5.2.A1; PLEIST.E5.2.P2; HOLO.E5.2.P3; E5.3.REP1; E5.4.MON1; E5.4.P2; PROYECTO.E6.P1; HIST.E6.1.P1; E6.1.P3; MEDIOS.E6.2.P1; FINAL.E6.4.P1; E6.4.FOTO1.

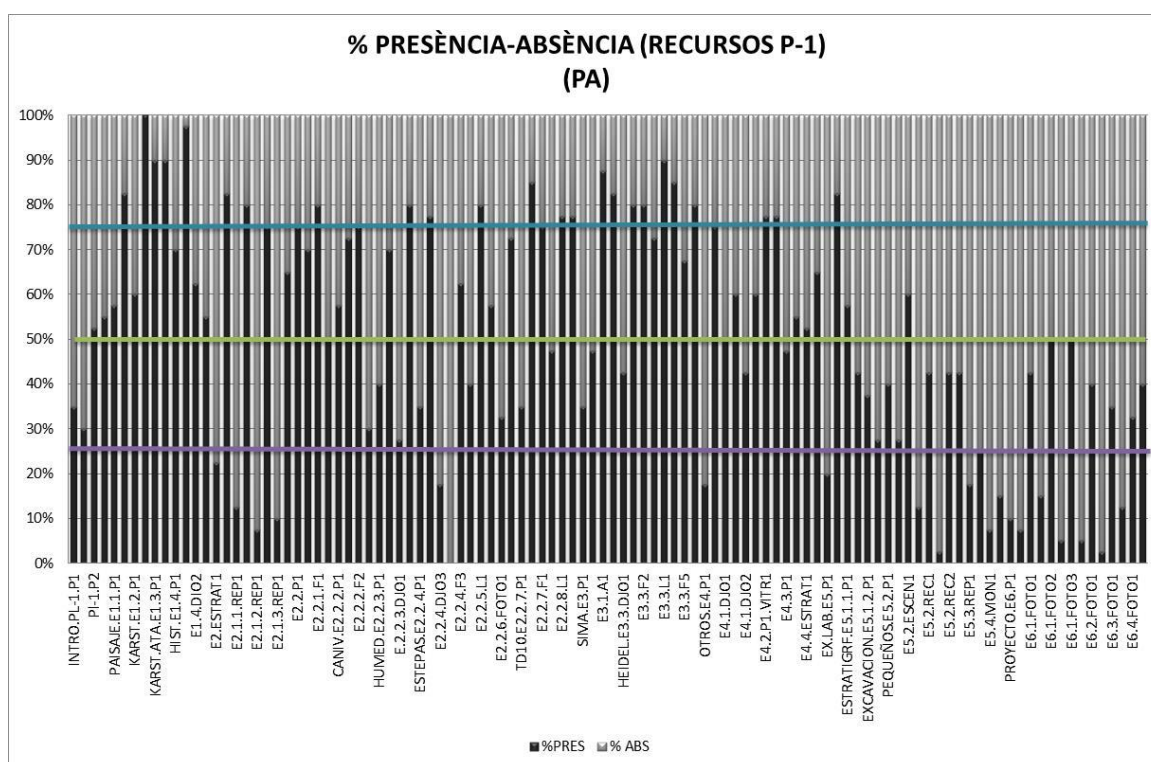
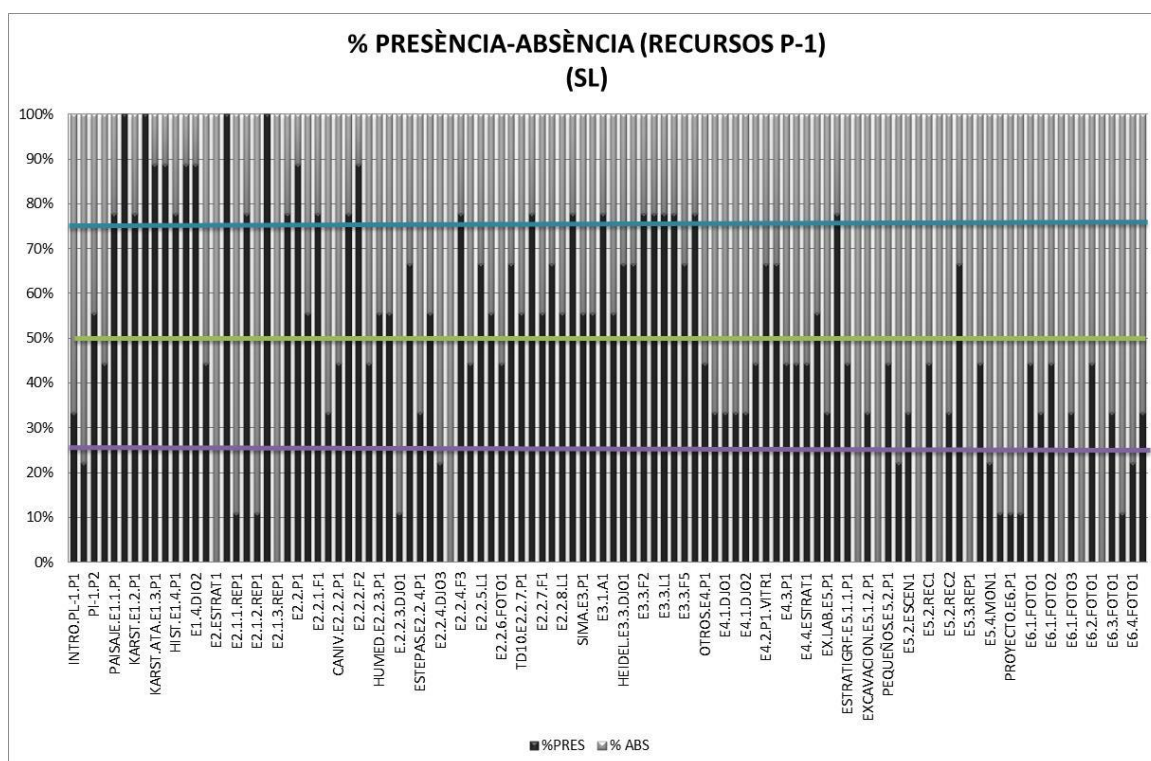
En el grup de parella d'adults: E2.ESTRAT1; E2.1.1.REP1; E2.1.2.REP1; E2.1.3.REP1; E2.2.4.DJO3; E2.2.4.F2; OTROS.E4.P1; EX.LAB.E5.P1; PLEIST.E5.2.P2; HOLO.E5.2.P3; E5.3.REP1; TAXONOMÍA.E5.4.P1; E5.4.MON1; E5.4.P2; PROYECTO.E6.P1; HIST.E6.1.P1; E6.1.P2; E6.1.P3; MEDIOS.E6.2.P1; EXPOS.E6.3.P1; FINAL.E6.4.P1.

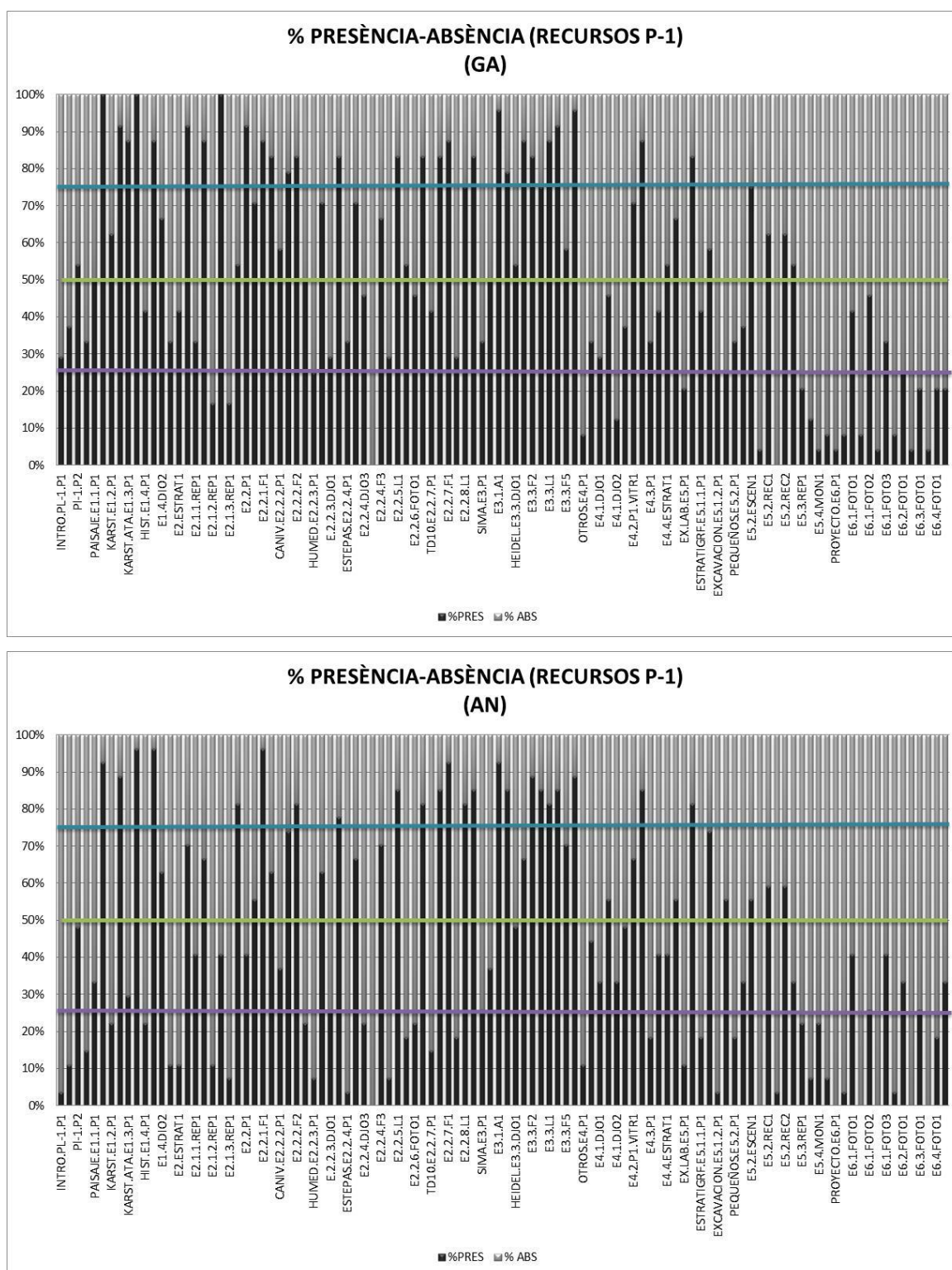
En els de grup d'adults: E2.1.2.REP1; E2.1.3.REP1; HUMED.E2.2.3.P1; E2.2.4.F2; OTROS.E4.P1; E4.1.DJO2; EX.LAB.E5.P1; EXCAVACION.E5.1.2.P1; E5.1.2.MON1; PLEIST.E5.2.P2; HOLO.E5.2.P3; E5.3.REP1; TAXONOMÍA.E5.4.P1; E5.4.MON1; E5.4.P2; PROYECTO.E6.P1; HIST.E6.1.P1; E6.1.P2; E6.1.P3; MEDIOS.E6.2.P1; E6.2.FOTO1; EXPOS.E6.3.P1; E6.3.FOTO1; FINAL.E6.4.P1; E6.4.FOTO1; E6.4.A1.

I en els grups amb nens, que és on n'hi ha més: INTRO.PL-1.P1; PL-1.ESQ1; LA SIERRA.E1.P1; KARST.E1.2.P1 ; HIST.E1.4.P1; TRINCHERA.E2.P1; E2.ESTRAT1 E2.1.2.REP1; E2.1.3.REP1; E2.2.2.FOTO1; HUMED.E2.2.3.P1; ESTEPAS.E2.2.4.P1; E2.2.4.DJO3; E2.2.4.F2; TECN.E2.2.5.P1; DÍA.E2.2.6.P1; E2.2.6.FOTO1; TD10.E2.2.7.P1; GALERÍA.E2.2.8.P1; OTROS.E4.P1; E4.3.P1; EX.LAB.E5.P1; ESTRATIGRF.E5.1.1.P1; EXCAVACION.E5.1.2.P1; PEQUEÑOS.E5.2.P1; PLEIST.E5.2.P2; HOLO.E5.2.P3; E5.3.REP1; TAXONOMÍA.E5.4.P1; E5.4.MON1; E5.4.P2; PROYECTO.E6.P1; HIST.E6.1.P1; E6.1.P2; E6.1.P3; MEDIOS.E6.2.P1; EXPOS.E6.3.P1; FINAL.E6.4.P1; E6.4.FOTO1.

En tots els casos hi ha recursos amb el 100% d'absència, en els sols E2.ESTRAT1; E2.1.3.REP1; E2.2.4.F2; E5.1.1.MON1; E5.1.2.MON1; PLEIST.E5.2.P2; HOLO.E5.2.P3; E5.3.REP1; E6.1.P3; MEDIOS.E6.2.P1; EXPOS.E6.3.P1, en les parelles d'adults únicament 1 recurs: E2.2.4.F2; en els grups d'adults: E2.2.4.F2; HOLO.E5.2.P3; i en el grup amb nens: E2.2.4.F2; PLEIST.E5.2.P2; PROYECTO.E6.P1; E6.1.P2; E6.1.P3; EXPOS.E6.3.P1; FINAL.E6.4.P1.

Avaluació del procés de socialització dels jaciments de la
Sierra de Atapuerca al *Museo de la Evolución Humana de Burgos*

Gràfic 12: P-1 %Presència-Absència Tipus de Visitant

A mode de conclusió, les presències de nivell alt i molt alt (entre 50% i el 100%) en el cas dels sols sumen el 47% dels recursos, la presència més baixa, el 22% i la presència de grau mig, entre el 25% i 50%, representa el 31% dels recursos. En el cas de les parelles d'adults, la suma

de presència elevada (entre el 50% i 100%) representa el 53% dels recursos, la presència més baixa té unes xifres del 19%, i la presència mitja, entre el 25% i el 50%, un 27% dels recursos. La suma de les presències altes i molt altes dels grups d'adults (entre el 50% i 100%) representen el 50% dels recursos, la presència més baixa, es dona en el 21%, i la presència mitja en el 29%. Finalment les xifres de presència alta i molt alta del grup amb nens (entre el 50% i 96%), representen el 40% del total, les absències més elevades el 37%, i la presència a nivell mitjà representa el 24% dels recursos.

Amb aquests resultats es pot concloure que els visitants dels grups de sols i amb nens tindrien un attracting power mig-alt, i els visitants de parella d'adults i grups d'adults tenen un attracting power alt.

	SL	PA	GA	AN
PRES.1. <25%	22%	19%	21%	37%
PRES.2. ≥25%	31%	27%	29%	24%
PRES.3. ≥50%	22%	26%	21%	18%
PRES.4. ≥75%	25%	27%	29%	22%

Taula 9: P-1 %Presència Tipus de Visitant

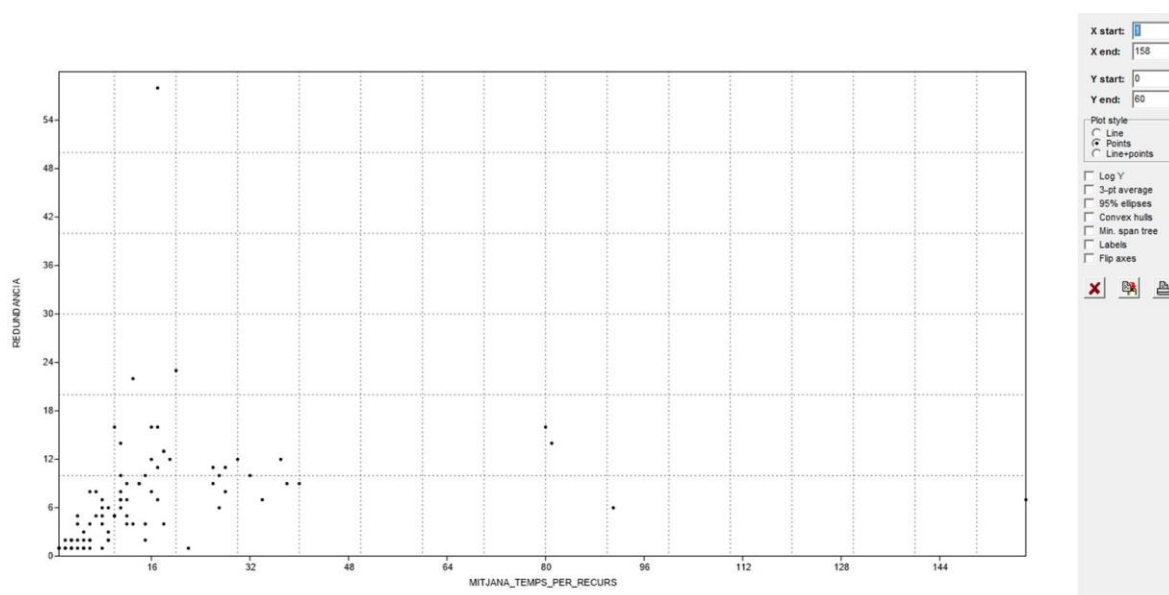
4.3.1.1.4. REDUNDÀNCIES

Per veure si hi havia relació entre els recursos en els quals alguns dels visitants hi tornaven es s'ha utilitzat la correlació de Tau Kendall, per la qual es posen en relació els temps de la mitjana del holding power dels recursos i els recursos redundants.

Si mirem els resultats de la taula observem que no hi ha correlació entre les variables; és podria considerar un resultat significatiu si la xifra de la primera columna fos superior a 1, i la de la segona superior a 0,05, el fet de no ser així denota la no correlació. Com pot observar-se al gràfic tenim el mateix resultat al no haver-hi cap mena d'alineació entre els punts (ni en sentit ascendent ni descendent), per la qual cosa no es considera que existeixi correlació. Per tant no hi ha cap patró pel qual alguns visitants tornen a veure determinats recursos.

	MITJANA H.POWER	REDUNDANCIA
MITJANA H.PWR		4,058E-14
REDUNDANCIA	0,55787	

Taula 10: P-1 Tau Kendall-Redundàncies

Gràfic 13: P-1 Tau Kendall-Redundàncies

4.3.1.2. AVALUACIÓ SEGONS LA VISITA P.-1

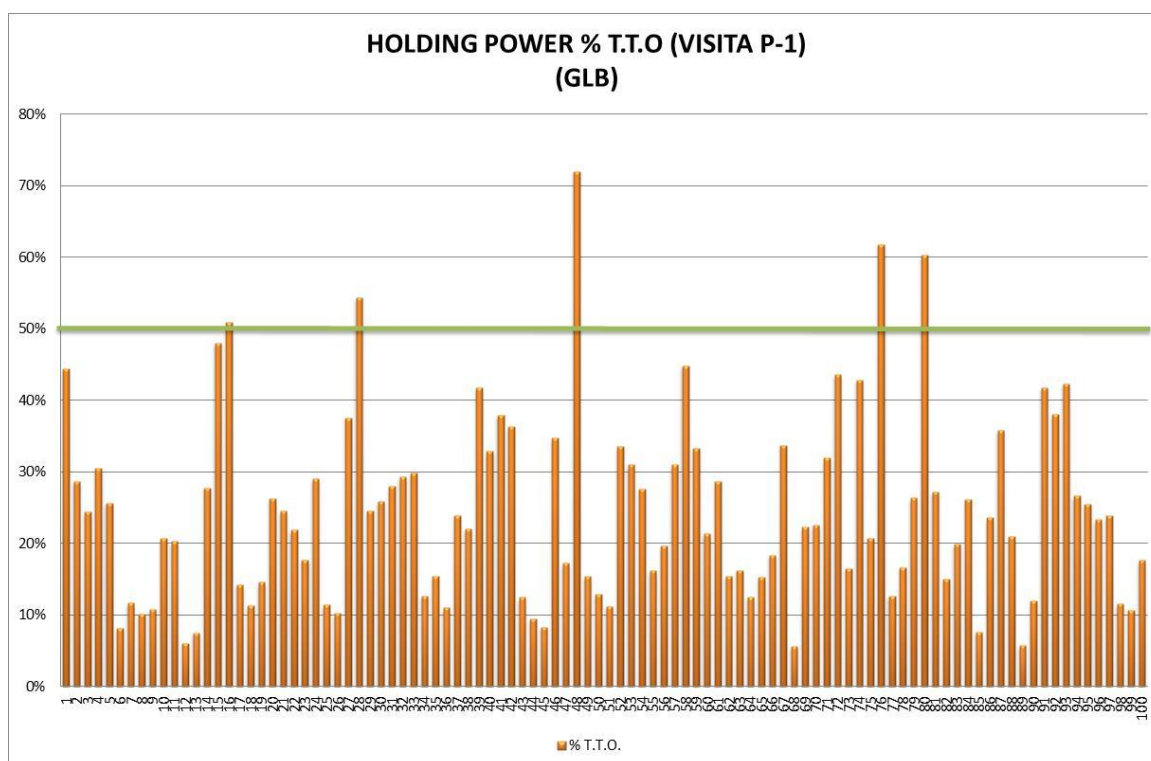
4.3.1.2.1. HOLDING POWER

GLOBAL

Tenint en compte tots els visitants avaluats, els resultats que genera el poder d'atenció a la Planta -1 sobre cada un dels visitants, és baix. Observant el gràfic amb les mitjanes de temps utilitzades per cada visitant per veure tota la planta, podem detectar que les xifres obtingudes estan bastant pe sota del límit del 50% del temps estimat.

En el conjunt dels 100 visitants avaluats es pot observar com no abunden els visitants amb un alt holding power; únicament 5 dels 100 visitants avaluats van utilitzar més del 50% del temps estimat en els recursos, a més de 8 visitants que estan al límit, amb percentatges d'entre el 42% i 48%.

Així doncs, un 57% dels visitants utilitzen menys del 25% del temps estimat per veure tots els recursos de la sala; un 38% dels avaluats utilitzen entre el 25% i el 50% del temps estimat, com ja s'ha dit, d'aquests n'hi ha 6 que estarien el límit del 50% (al 42% i al 48%); i únicament un 5% utilitza entre el 50% i el 75% del temps estimat.

Gràfic 14: P-1 %Holding Power Global

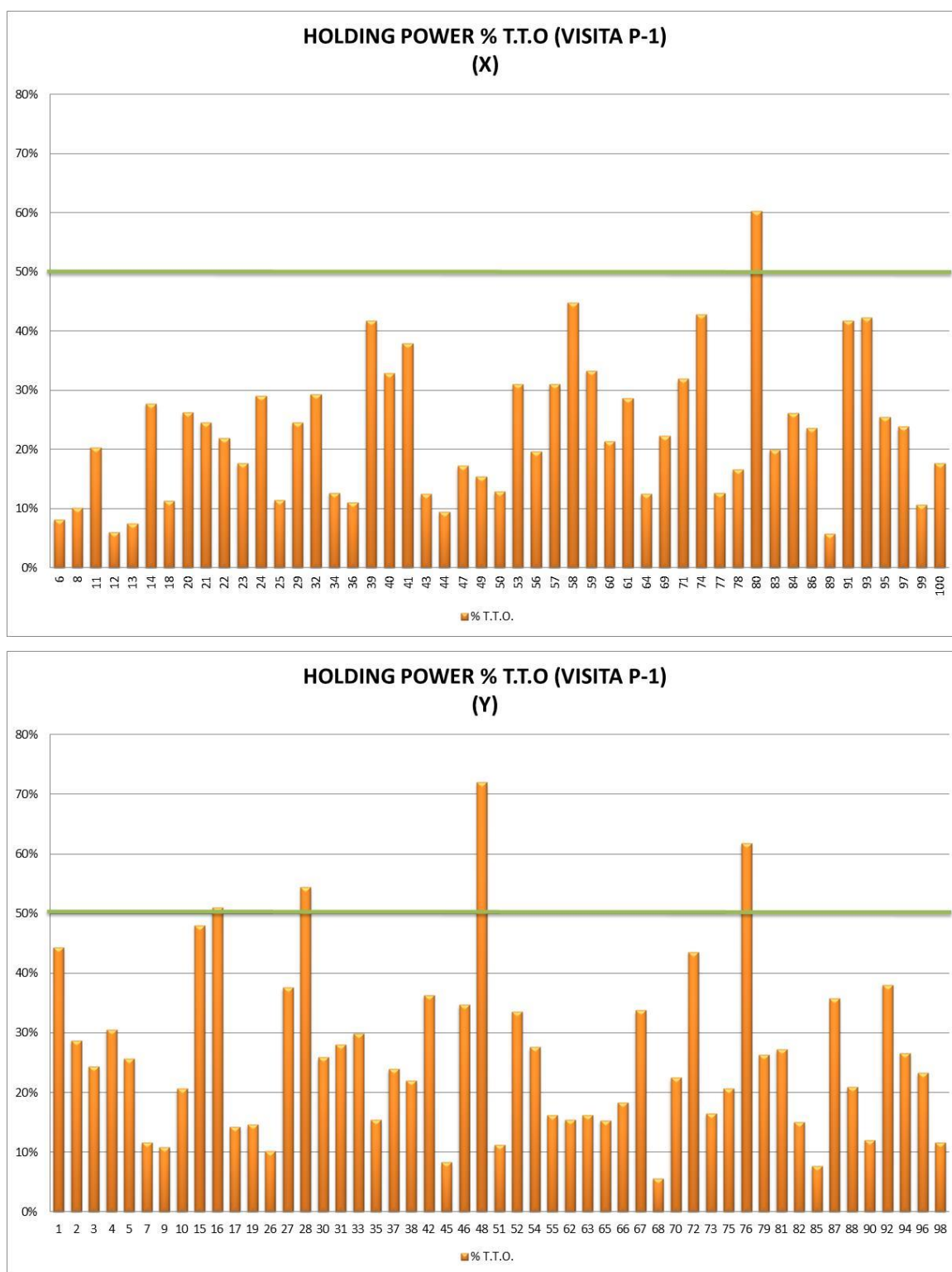
	GLB
H.PWR <25%	57%
H.PWR ≥25%	38%
H.PWR ≥50%	5%
H.PWR ≥75%	0%

Taula 11: P-1 %Holding Power Global

GÈNERE

Analitzant les mateixes dades però desglossant-les a nivell de gènere, podem veure com la tendència és la mateixa entre dones (X) i homes (Y), de fet és la mateixa que s'ha exposat al grup global, tot i que el grup dels homes té lleugerament més individus amb un alt holding power que no pas les dones.

En el cas de les dones, tenen un 61% de holding power inferior a 25%, i en els homes aquesta xifra baixa al 53%; el holding power d'entre 25 i 50% està en les dones al 37% i en els homes al 39%, i finalment les dones tenen un 2% de holding power d'entre el 50% i el 75%, i els homes un 8%. En el grup de dones hi ha 5 visitants amb el holding power el límit del 50%, i en el grup dels homes 3.

Gràfic 15: P-1 %Holding Power Gènere

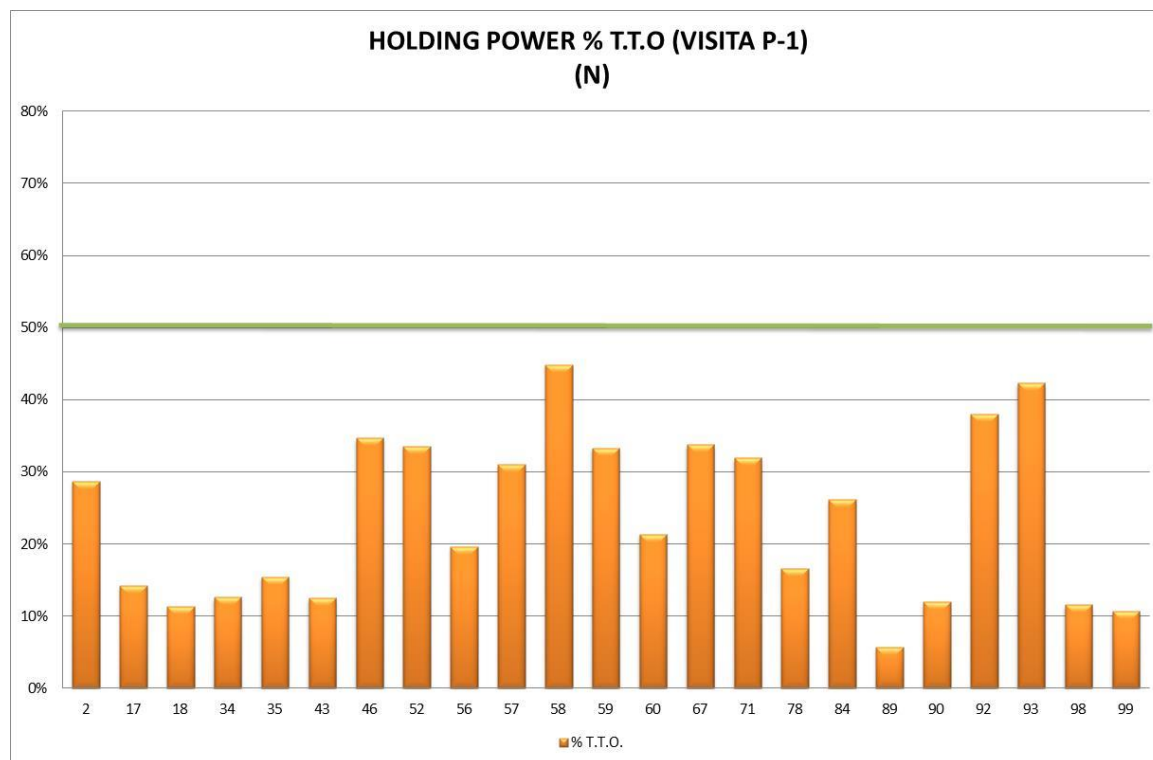
	X	Y
H.PWR <25%	61%	53%
H.PWR ≥25%	37%	39%
H.PWR ≥50%	2%	8%
H.PWR ≥75%	0%	0%

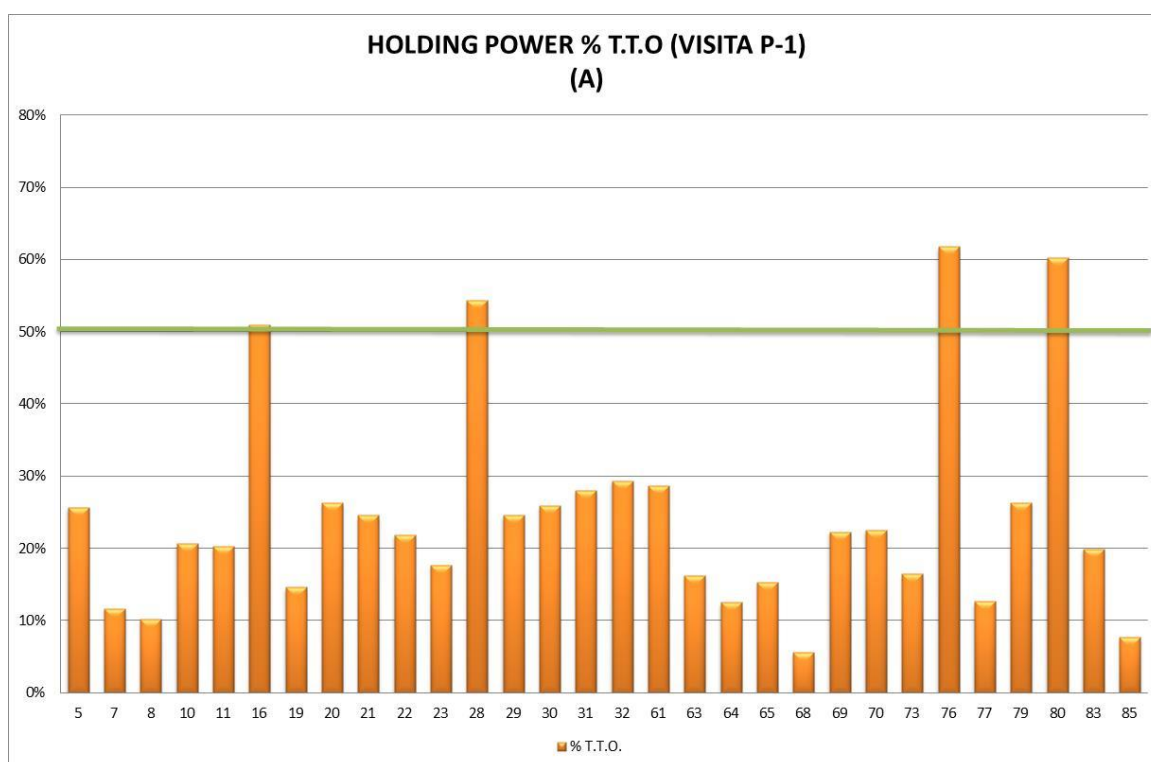
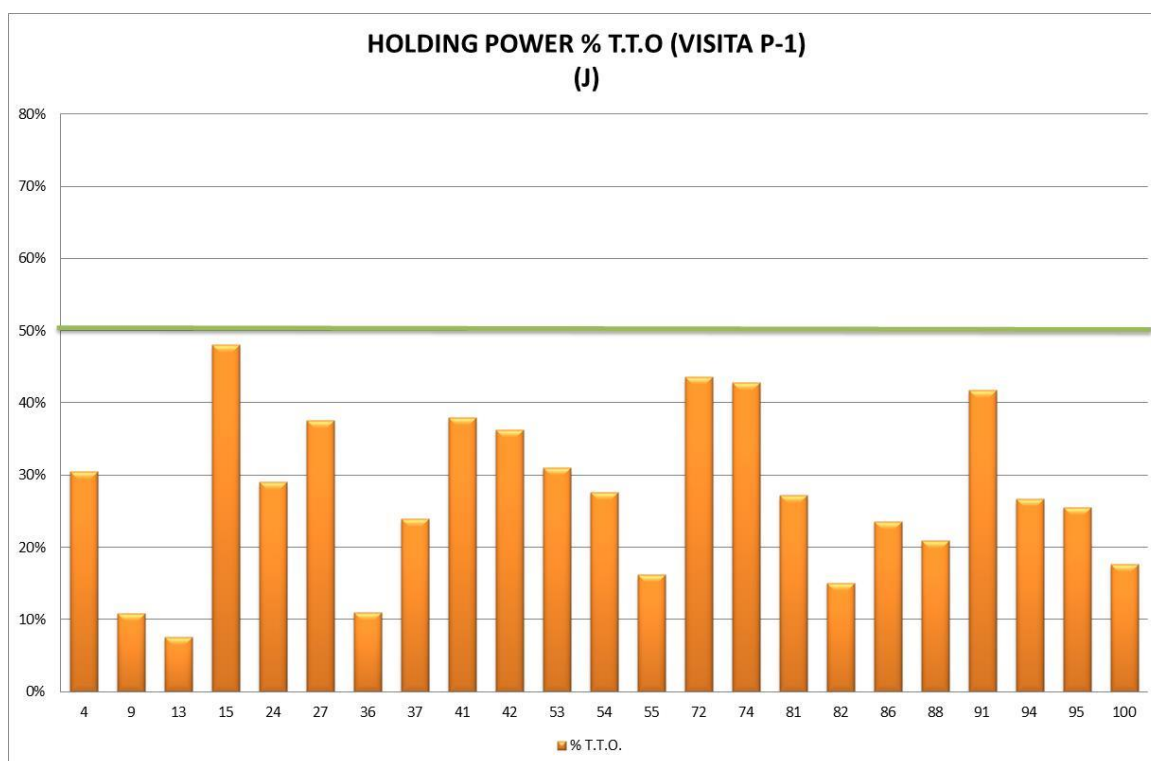
Taula 12: P-1 %Holding Power Gènere

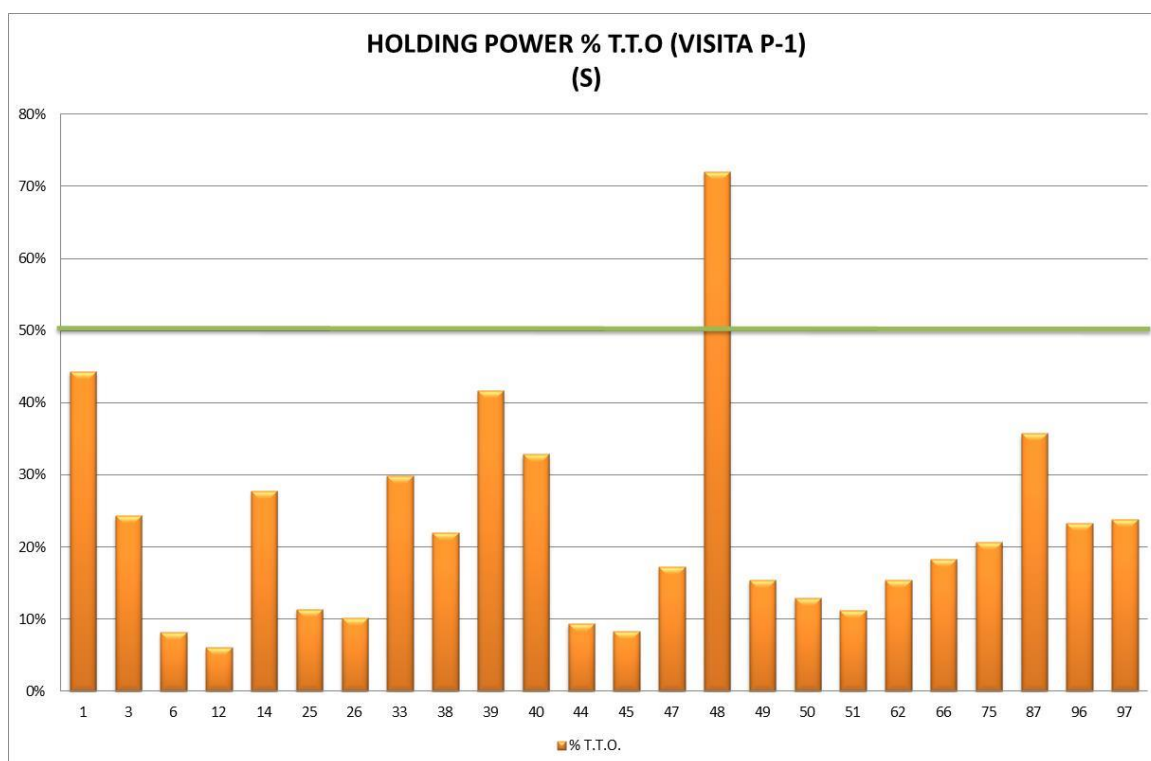
EDAT

En el cas dels grups d'edat les diferències també són notables entre els diferents grups de nens (N), joves (J), adults (A) i sèniors (S). Únicament els adults i els sèniors tenen visitants amb holding power elevat, tant en els nens com en els joves, tots els individus queden per sota del límit de 50%.

Observant els percentatges tots, podem observar, com en el grup d'adults i de sèniors, les xifres del holding power més baix (menys del 25%) ón més altes que en la resta de grups, 71% en els sèniors, 63% en els adults, 39% en els joves i 52% en els nens; seguint la mateixa línia però a la inversa, les edats més avançades tenen un menor holding power d'entre el 25% i el 50%, 25% en els sèniors, 23% en els adults, 61% en els joves i 48% en els nens, d'aquests, hi ha determinats individus que estan al límit del 50%, 2 en els nens, 4 en els joves i 2 en els sèniors. Finalment, el major holding power, el superior al 50%, apareix en els dos grups de major edat, 13% en el cas dels adults i 4% en els sèniors.

Gràfic 16: P-1 %Holding Power Edat

	N	J	A	S
H.PWR <25%	52%	39%	63%	71%
H.PWR ≥25%	48%	61%	23%	25%
H.PWR ≥50%	0%	0%	13%	4%
H.PWR ≥75%	0%	0%	0%	0%

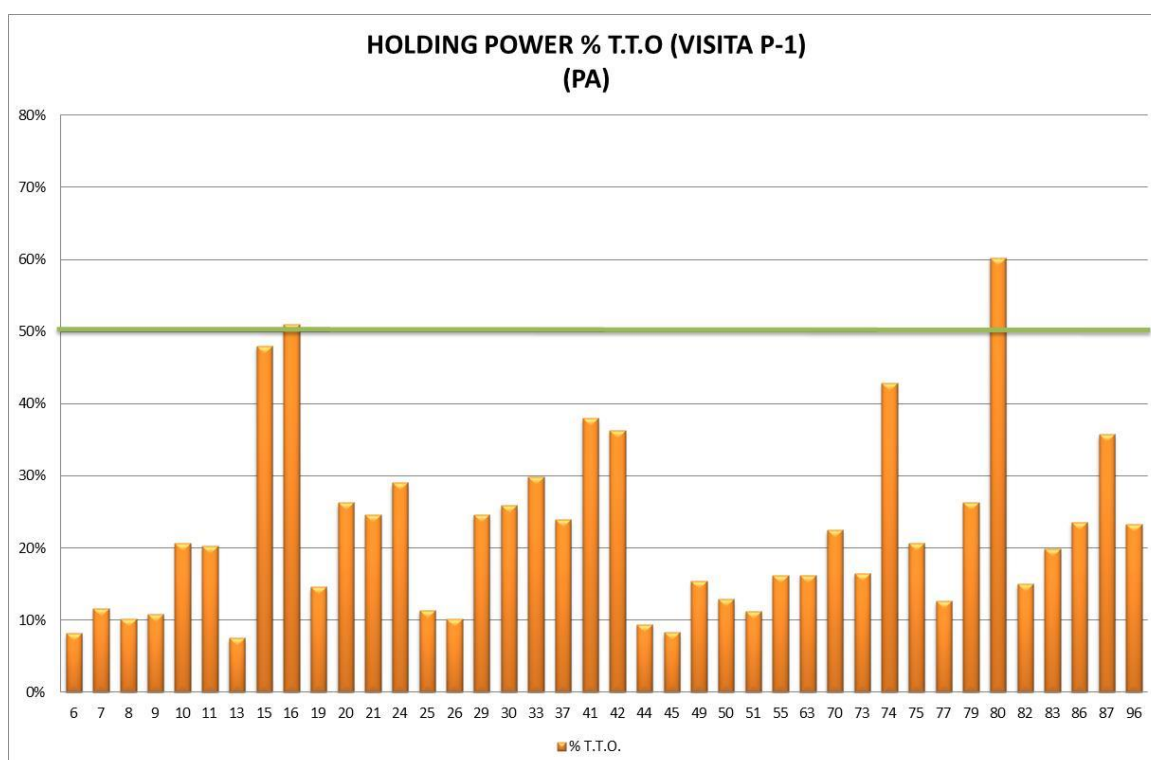
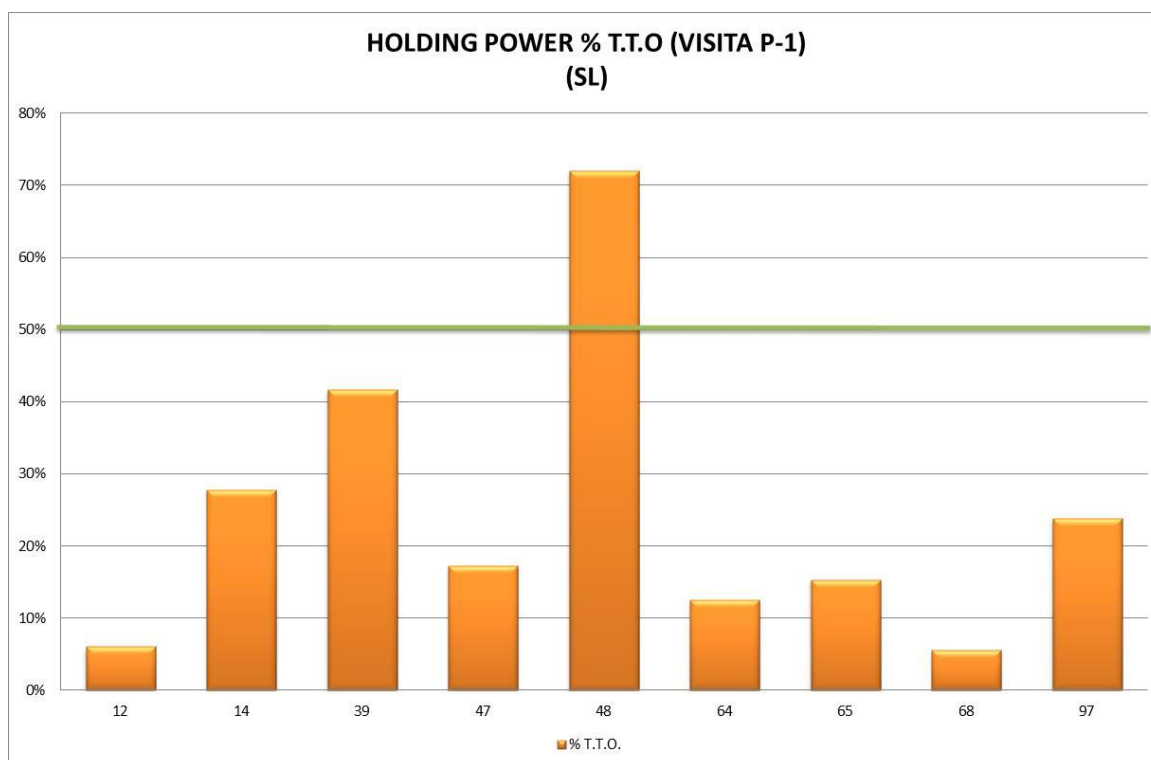
Taula 13: P-1 %Holding Power Edat

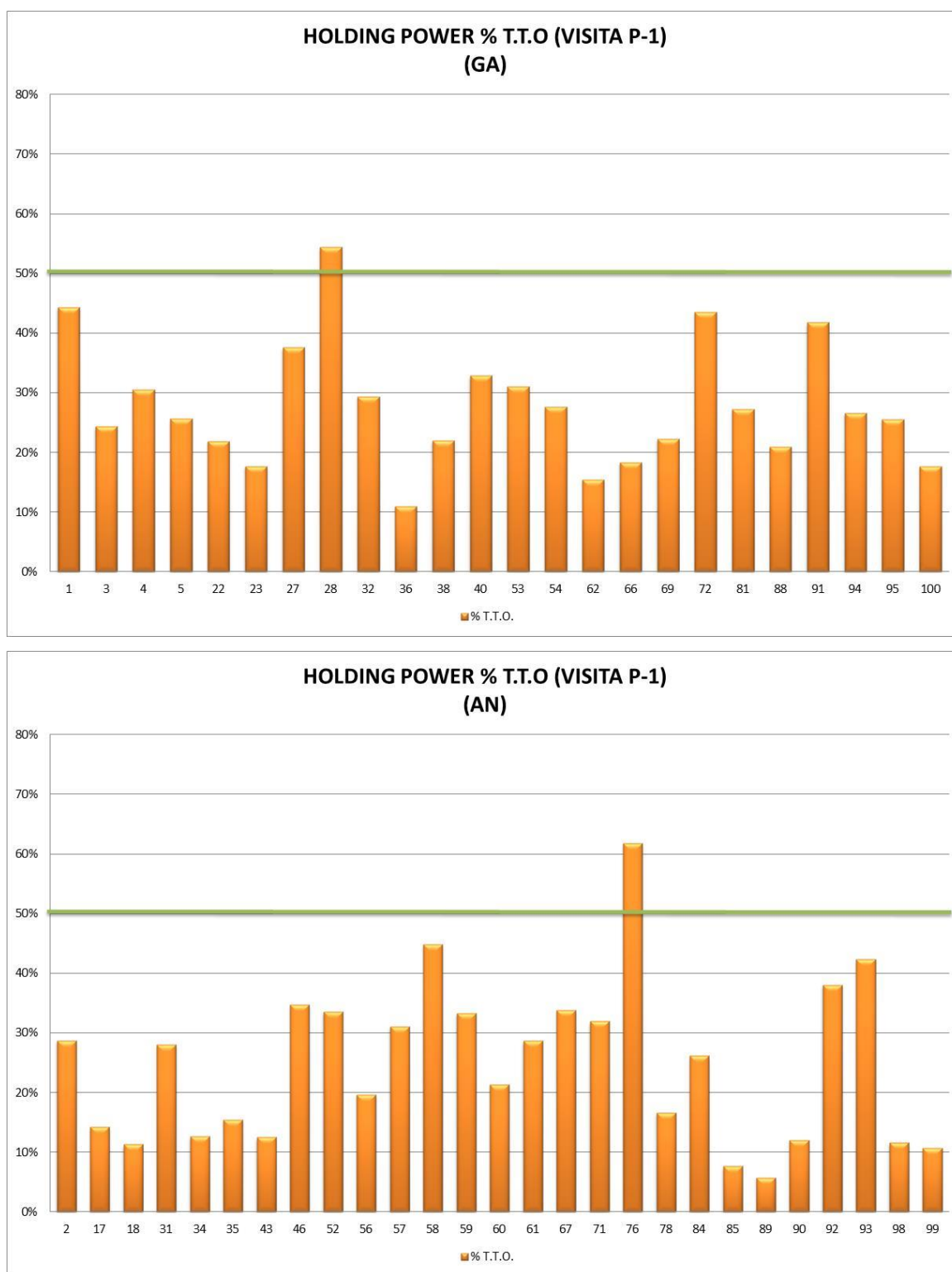
TIPUS DE VISITANT

Analitzant les dades segons els tipus de visitants: sols (SL), parelles d'adults (PA), grups d'adults (GA) i amb nens (AN), i mirant els gràfics, és veu com la tendència és la mateixa que en el grup global, en tots els grups apareixen visitats amb holding power superior al 50%, i també en tots els grups hi ha visitants amb el holding power al límit del 50%.

Analitzant els percentatges globals, podem veure com el grup d'adults és el que té menors percentatges de holding power més baix, amb un 42%, seguit del grup amb nens amb un 48%, els sols amb un 67% i finalment les parelles d'adults són els que tenen un major holding power més baix, amb un 70%. Pel que fa al holding power baix, el que té unes xifres més altes és el grup d'adults amb un 54%, seguit del grup amb nens amb un 48%, les parelles d'adults amb un 25%, i finalment els sols amb un 22%; d'entre aquests, a tots els grups hi ha visitants amb holding power al límit del 50%, 1 als sols, 2 a les parelles d'adults, 3 al grup d'adults i 2 al grup amb nens. El holding power de més del 50% té un major percentatge al grup de sols amb un

11%, seguit de les parelles d'adults amb un 5% i els grups d'adults i amb nens, tots dos amb un 4%.

Gràfic 17: P-1 %Holding Power Tipus de Visitant

	SL	PA	GA	AN
H.PWR <25%	67%	70%	42%	48%
H.PWR ≥25%	22%	25%	54%	48%
H.PWR ≥50%	11%	5%	4%	4%
H.PWR ≥75%	0%	0%	0%	0%

Taula 14: P-1 %Holding Power Tipus de Visitant

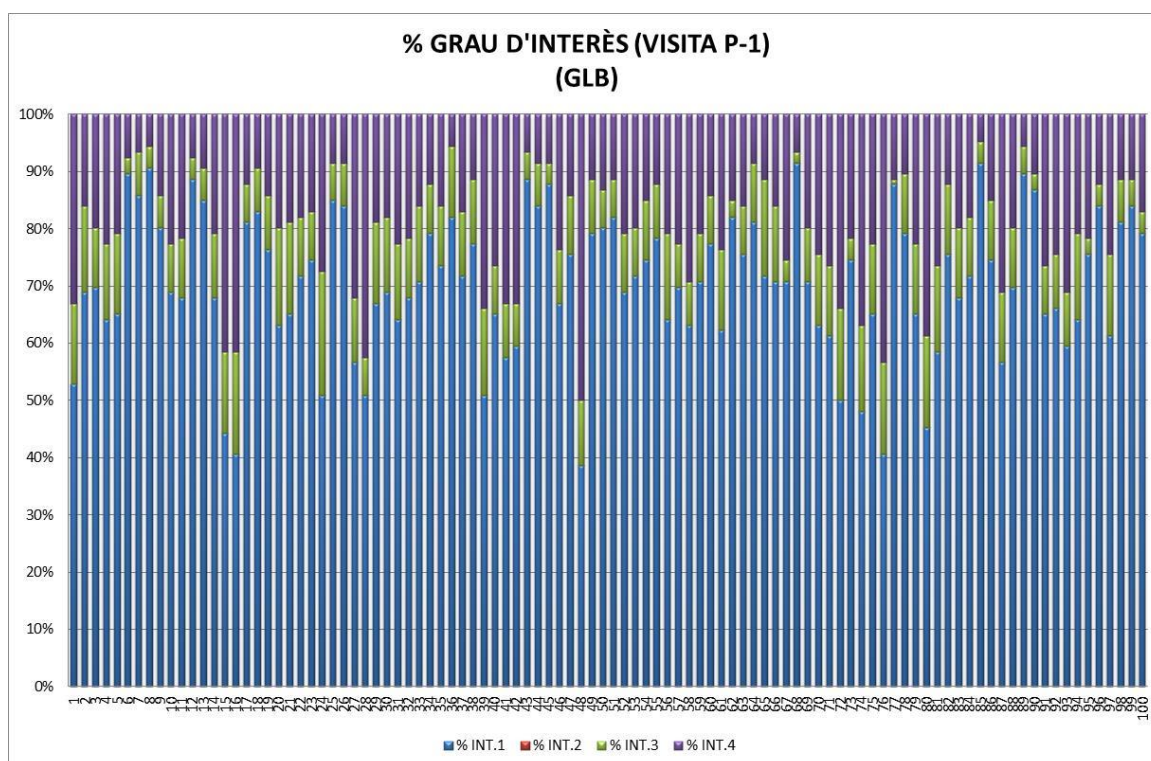
4.3.1.2.2. GRAU D'INTERÈS

GLOBAL

Per tal d'arrodonir més els resultats del holding power, s'han aplicat el barems dels graus d'interès sobre tots els recursos al llarg de la visita.

En base a això es pot veure com 97 dels 100 individus avaluats, al llarg de la seva visita tenen majoritàriament un interès 1, i tres dels avaluats majoritàriament tenen un nivell d'interès 4 vers els recursos. És notable que hi ha un avaluat d'interès 1 majoritari que té els percentatges d'interès 1 i 4 molt propers (44%, 42%).

Aprofundint més en les dades és pot observar com en els 97 individus abans esmentats el següent grau d'interès puja al 4 en 87 dels casos, en 5 casos tenen el mateix percentatge en segon lloc d'interès 4 i 3, i en els 5 restants l'interès majoritari en els recursos passa del grau 1 al 3. És a dir, que tot i que en una gran part de recursos inverteixen menys del 25% del temps estimat, en la gran majoria dels recursos restants utilitzen més del 75% de dit temps, cal destacar, però, que amb una diferència de percentatge entre graus d'interès bastant notable.

Gràfic 18: P-1 %Grau d'Interès Global

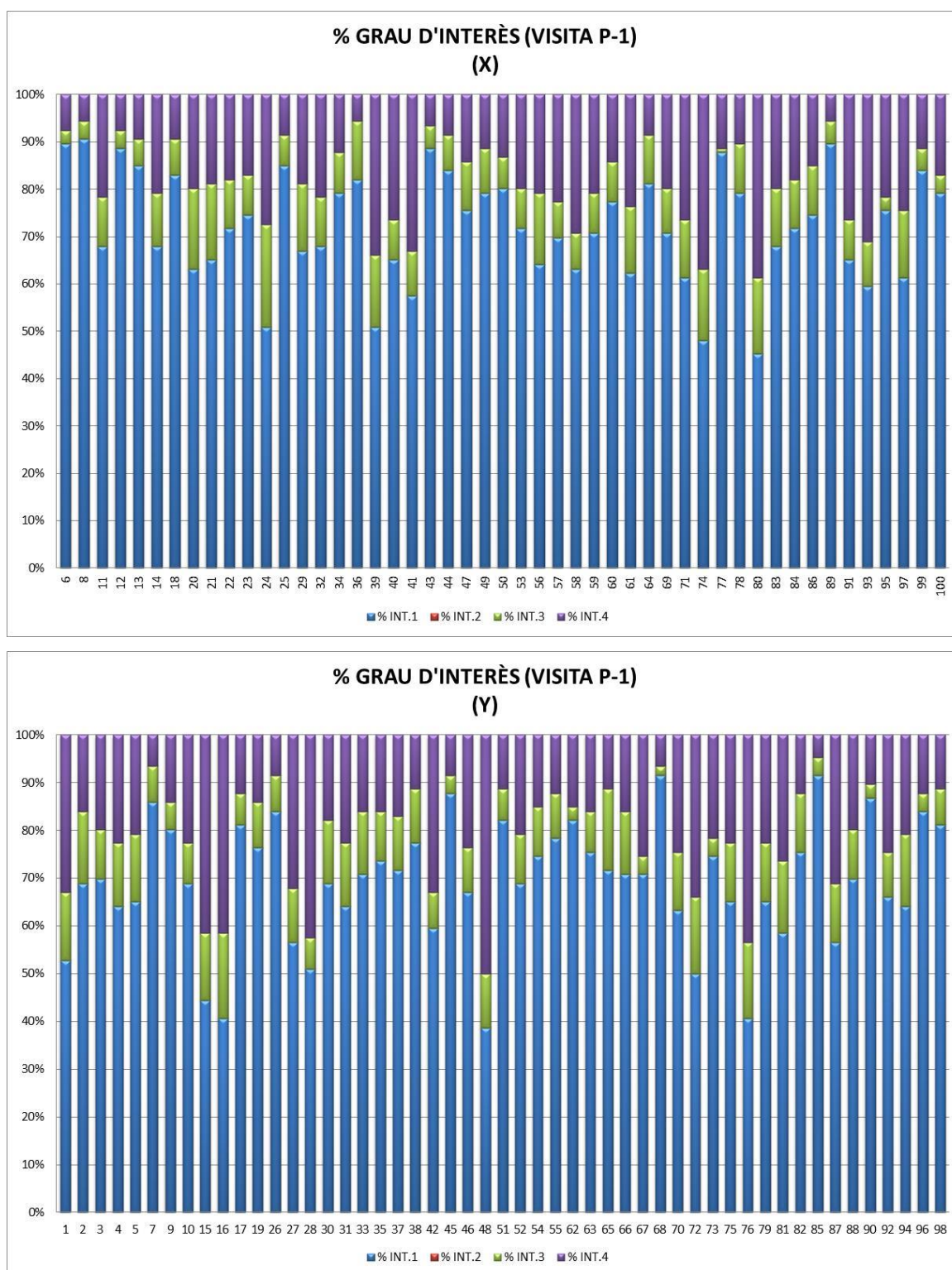
GÈNERE

A nivell de gènere es pot veure la mateixa tendència entre graus que hem vist a l'apartat anterior, tot i que a nivell de gènere, el grup de les dones no mostra en cap cas un interès 4, i els homes sí.

En el grup de les dones(X), totes les 49 avaluades, tenen majoritàriament un interès 1 al llarg de la seva visita; en el cas dels homes (Y), 48 dels 51 avaluats tenen majoritàriament un interès 1, dels quals un està al límit entre el grau 1 i 4; i finalment 3 dels 51 tenen un interès 4.

Aprofundint més en les dades és pot observar com en les dones, en les 49 avaluades, el següent grau d'interès puja al 4 en 45 dels casos, en 2 casos tenen el mateix percentatge en segon lloc d'interès 4 i 3, i en els 2 restants l'interès majoritari en els recursos passa del grau 1 al 3. És a dir, que tot i que en una gran part de recursos inverteixen menys del 25% del temps estimat, en la majoria dels recursos restants utilitzen més del 75% de dit temps, tot i que tenint en compte que la diferència de percentatges entre graus d'interès és força ampla.

En el cas dels homes, dels 49 avaluats amb interès majoritari 1, 43 tenen en segon lloc un interès 4, i 3 el mateix interès 4 i 3, els 2 restants, el segon interès és de grau 3.

Gràfic 19: P-1 %Grau d'Interès Gènere

EDAT

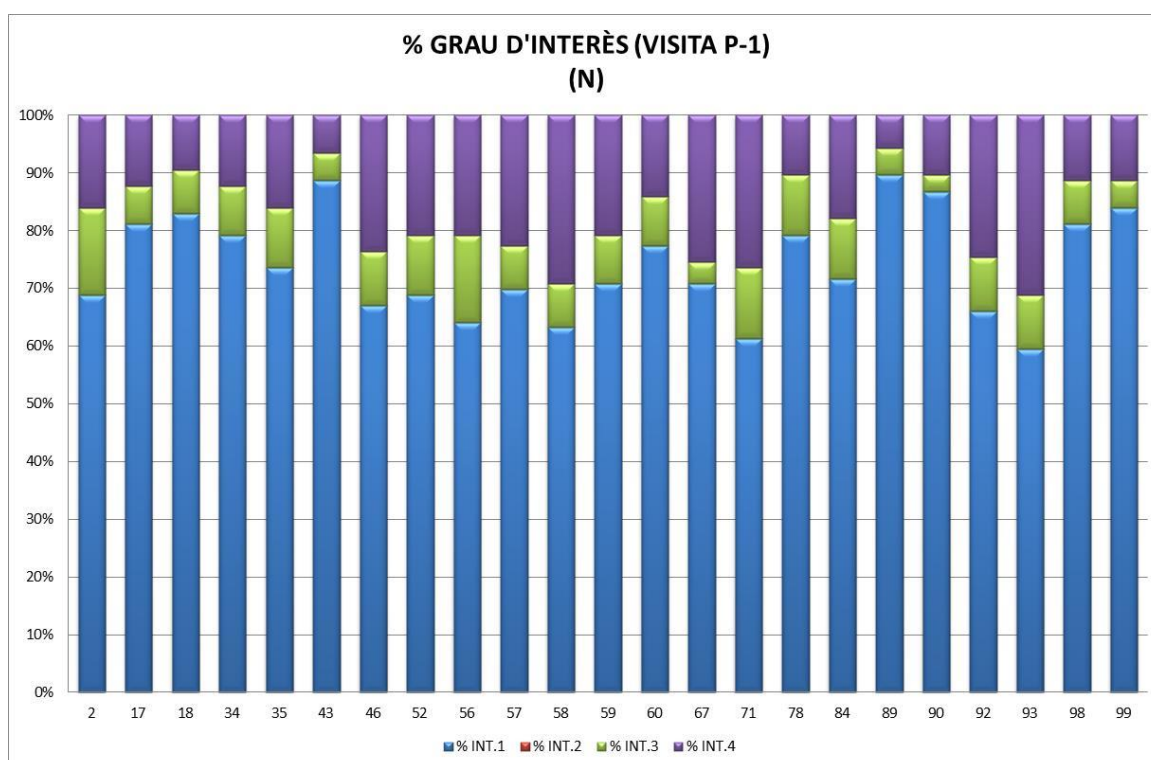
En base als grups d'edat també podem observar diferències similars entre graus que hem vist anteriorment; en el cas dels nens (N) i joves (J) el 100% dels avaluats, tenen majoritàriament un interès 1 al llarg de la seva visita, cal dir que en el grup dels joves apareix el visitant que té l'interès 1 i 4 gairebé igual; en el cas dels adults (A), 28 dels 30 avaluats tenen majoritàriament un interès 1, i finalment en els sèniors (S) 23 dels 24 avaluats; en tots dos casos, els visitants restants tenen majoritàriament un interès 4, 2 en els cas dels adults i 1 en el cas del sèniors.

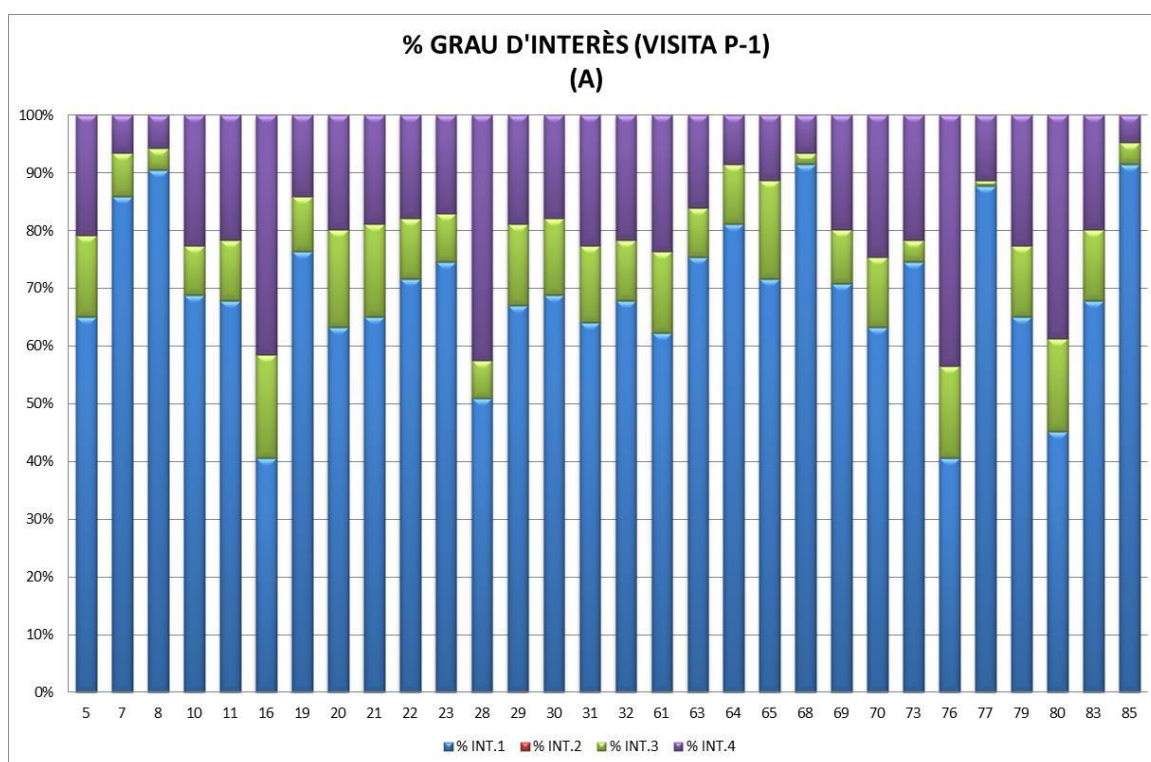
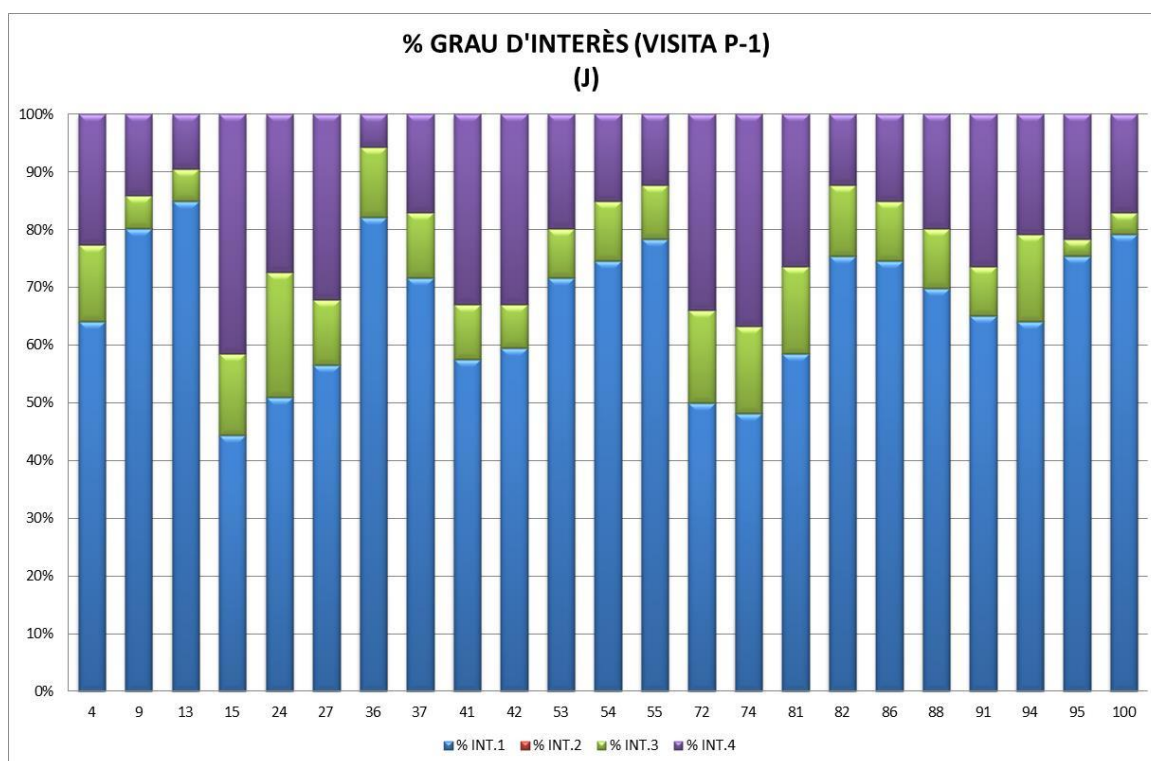
Aprofundint més en les dades és pot observar com en els nens, en els 23 avaluats, el següent grau d'interès puja al 4 en 22 dels casos, i en 1 cas té el mateix percentatge en segon lloc d'interès 4 i 3.

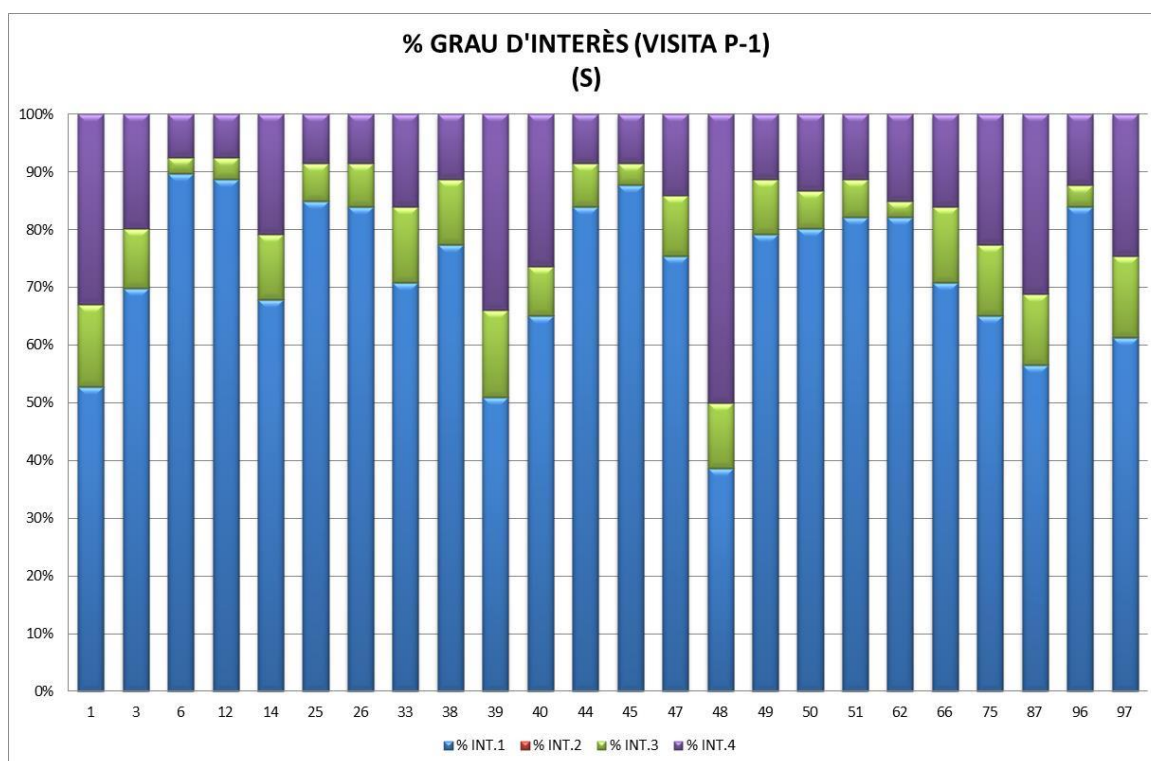
En el cas dels joves, dels 23 avaluats amb interès majoritari 1, 21 tenen en segon lloc un interès 4, 1 té el mateix grau d'interès 4 i 3, i el que queda té el segon interès és de grau 3.

En els adults la tendència segueix essent la mateixa, en 25 dels 30 avaluats el segon grau d'interès majoritari és el 4, i en els 3 restants el segon grau més important és el 3.

Finalment els sèniors, en 20 dels 24 amb majoria d'interès 1 el segon interès majoritari és el de grau 4, i en 3 té el mateix percentatge el grau 4 i 3.

Gràfic 20: P-1 %Grau d'Interès Edat

TIPUS DE VISITANT

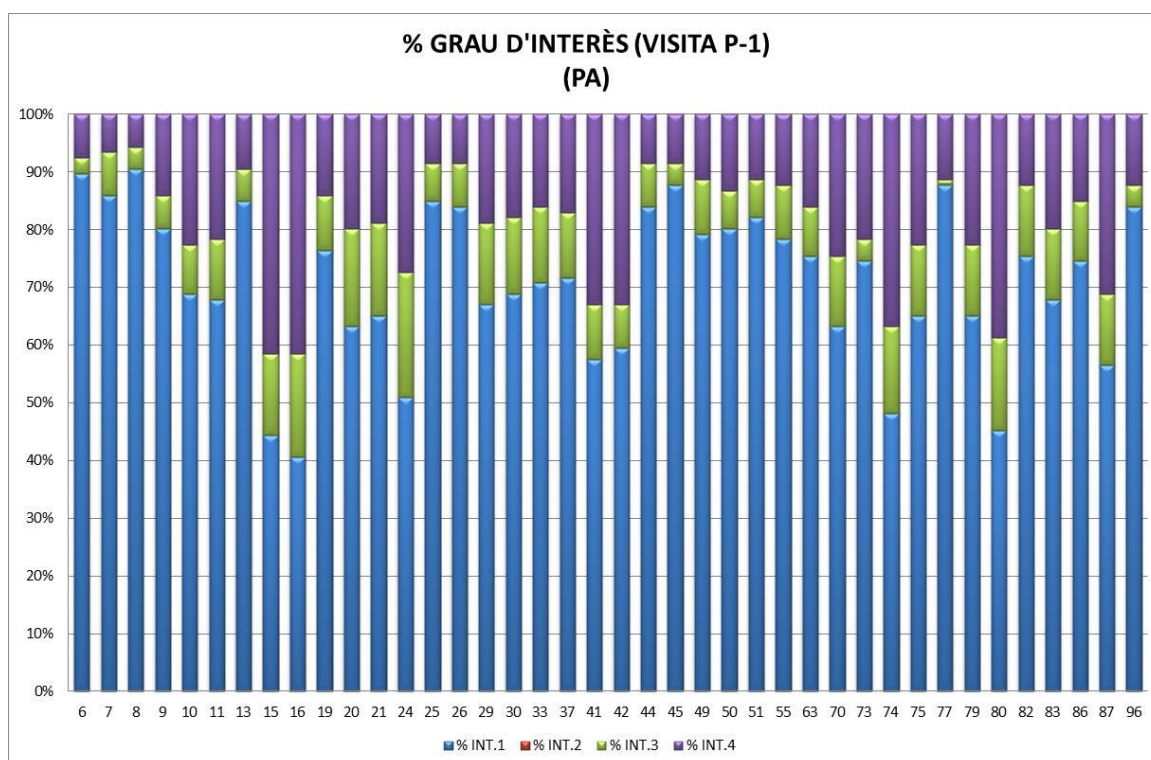
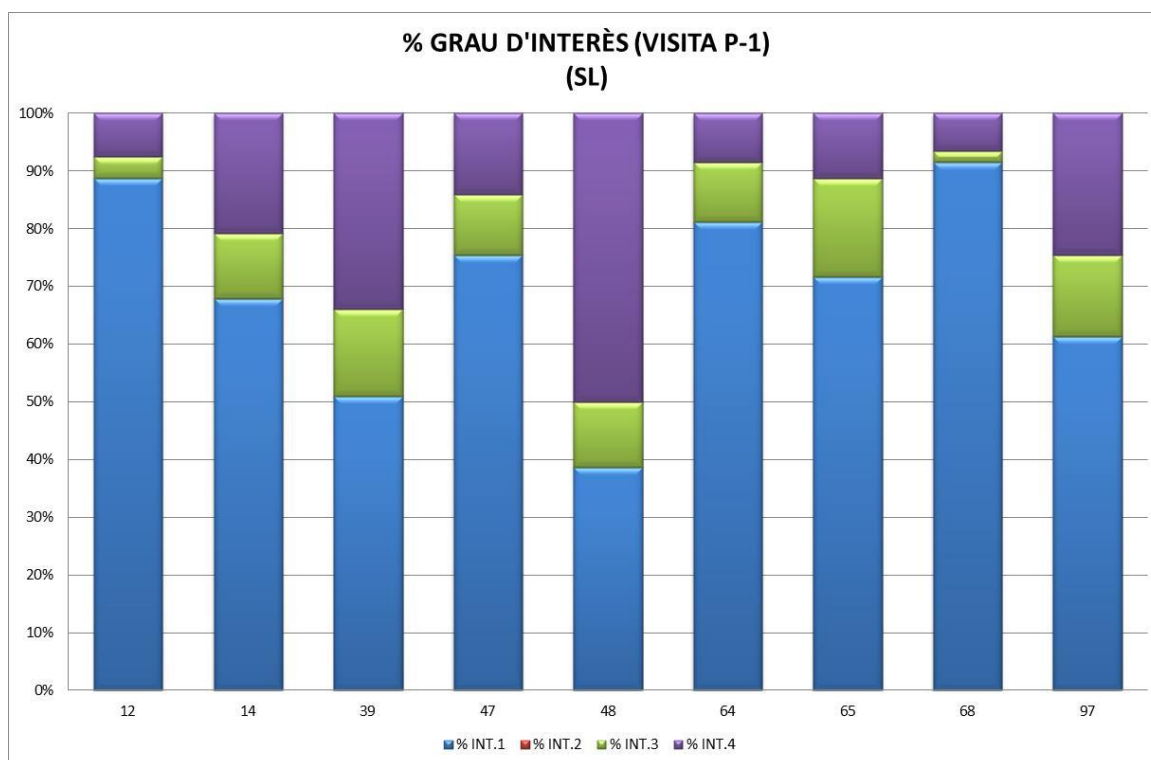
Finalment, ja en l'últim dels grups podem observar pràcticament les mateixes tendències entre graus d'interès que hem vist anteriorment, veient també certes diferències entre grups, el que marca la diferència és el grup d'adults (GA), on el 100% dels avaluats tenen majoritàriament un interès 1 al llarg de la seva visita; en el cas dels sols (SL), 8 dels 9 avaluats tenen majoritàriament un interès 1, en les parelles d'adults (PA) 39 dels 40 avaluats, i finalment el grup amb nens (AN) 26 dels 27 avaluats tenen un interès majoritari de grau 1; en tots tres casos, el visitant restant té majoritàriament un interès 4 al llarg de la visita.

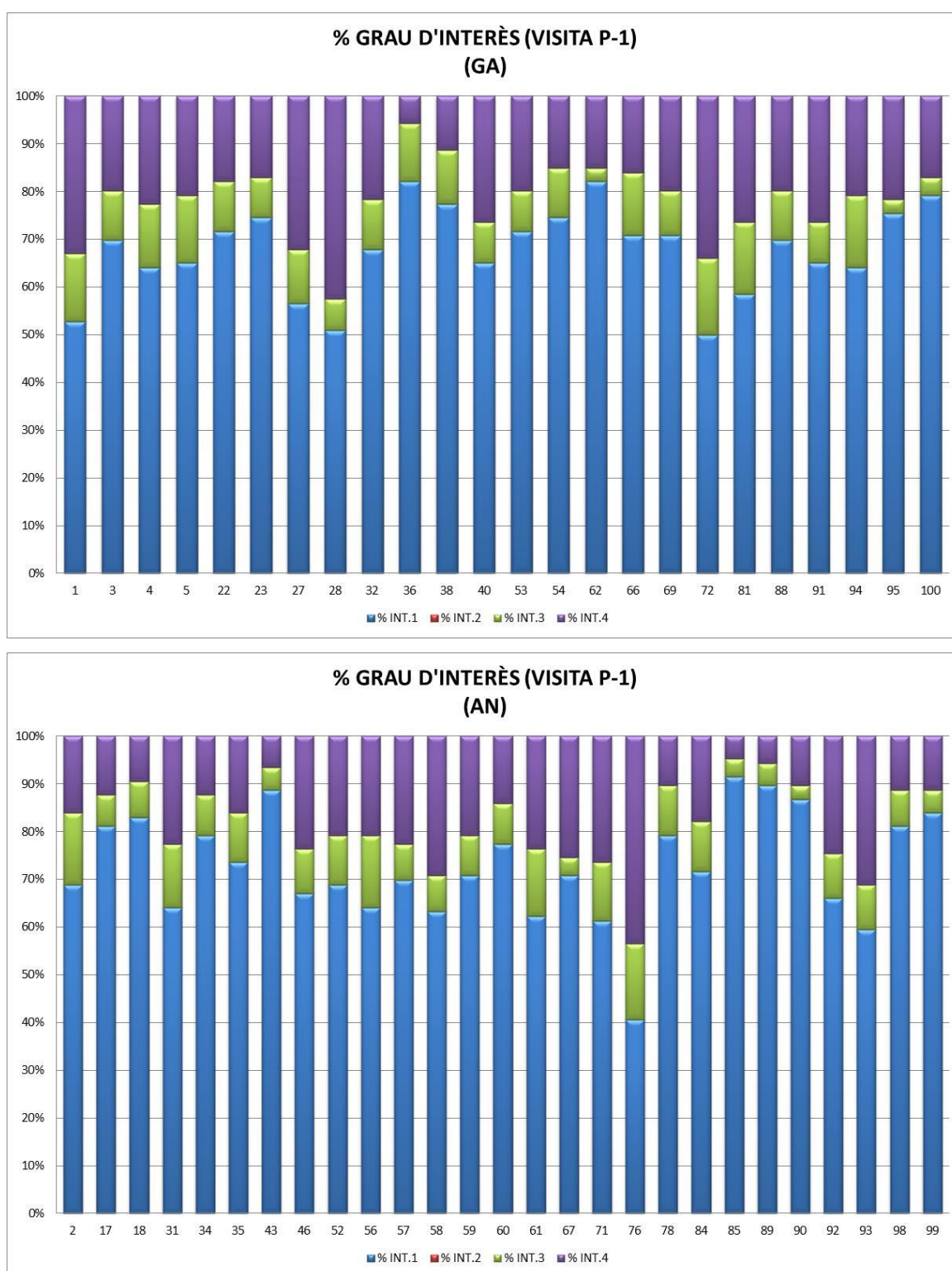
Aprofundint més en les dades és pot observar com en els sols en 6 dels 8 casos amb interès majoritari 1, el següent grau d'interès és el 4, i en els 2 restants l'interès majoritari en els recursos passa del grau 1 al 3.

Pel que fa a les parelles d'adults, dels 39 avaluats amb principal interès de grau 1, 35 tenen en segon lloc un interès 4, 3 tenen el mateix percentatge de grau 4 i 3, i en 1 el segon interès és de grau 3.

En els grups d'adults la tendència segueix essent la mateixa, en 22 dels 24 avaluats el segon grau d'interès majoritari és el 4, en 1 seria igual el grau 4 i 3, i també en 1 el segon grau més important és el de grau 3.

Finalment el grup amb nens, en 25 dels 26 avaluats el segon interès majoritari és el de grau 4, i en 1 té el mateix percentatge el grau 4 i 3.

Gràfic 21: P-1 %Grau d'Interès Tipus de Visitant

4.3.1.2.3. ATTRACTING POWER

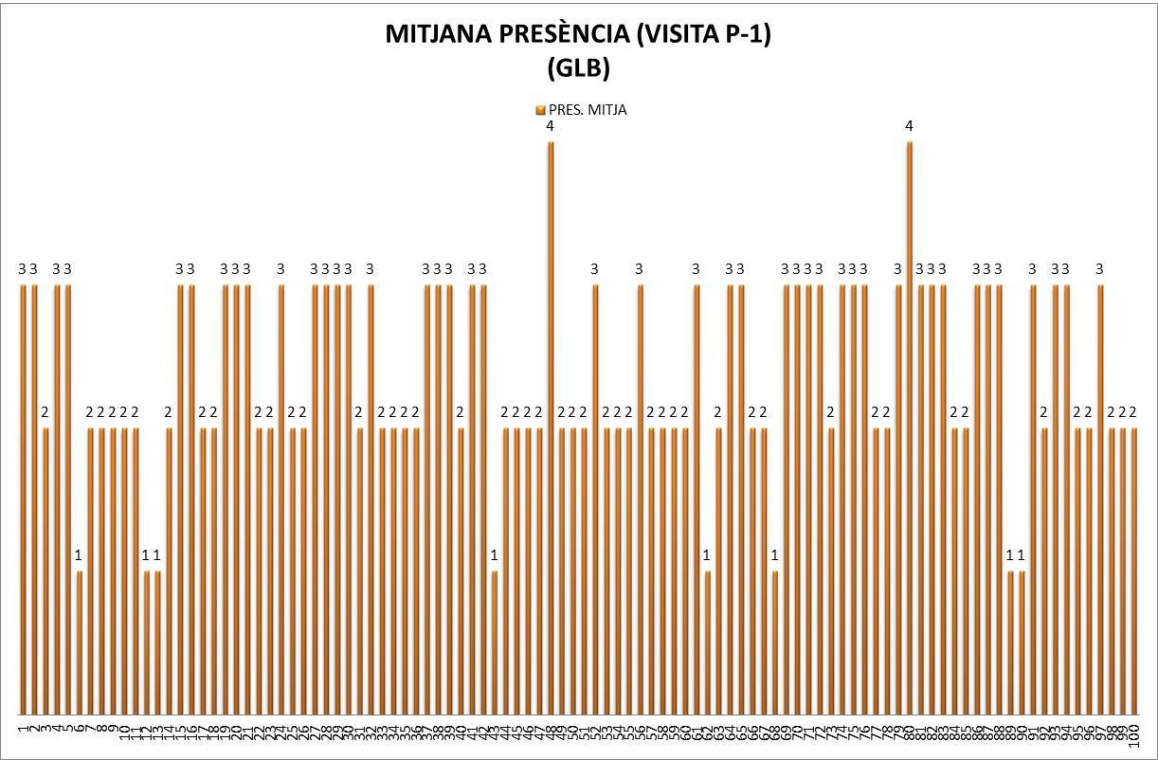
GLOBAL

Tenint en compte el global dels individus avaluats podem veure com el nivell de presència majoritari en els recursos en total de la visita està en el 47% dels casos entre el 25% i el 50%. El 43% dels avaluats s’aturaria al entre el 50% i el 75% dels recursos; únicament un 8% dels visitants s’aturaria a menys del 25% dels recursos, i un 2% a més del 75% dels recursos.

Per tant, es pot considerar que el nivell d’atracció de la planta seria mig-alt, tenint en compte la suma de les presències alta i molt alta són superiors a la presència 1.

	GLB
PRES.1. <25%	8%
PRES.2. ≥25%	47%
PRES.3. ≥50%	43%
PRES.4. ≥75%	2%

Taula 15: P-1 %Presència Global

Gràfic 22: P-1 Mitjana Presència Global

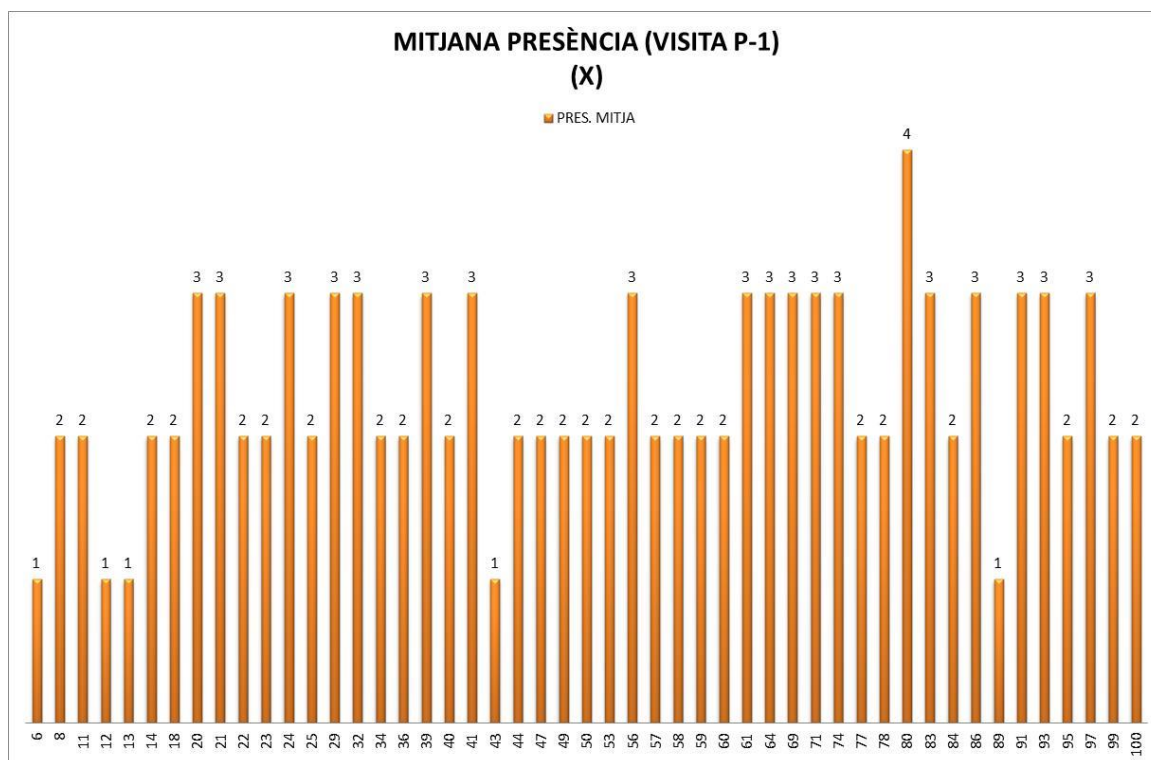
GÈNERE

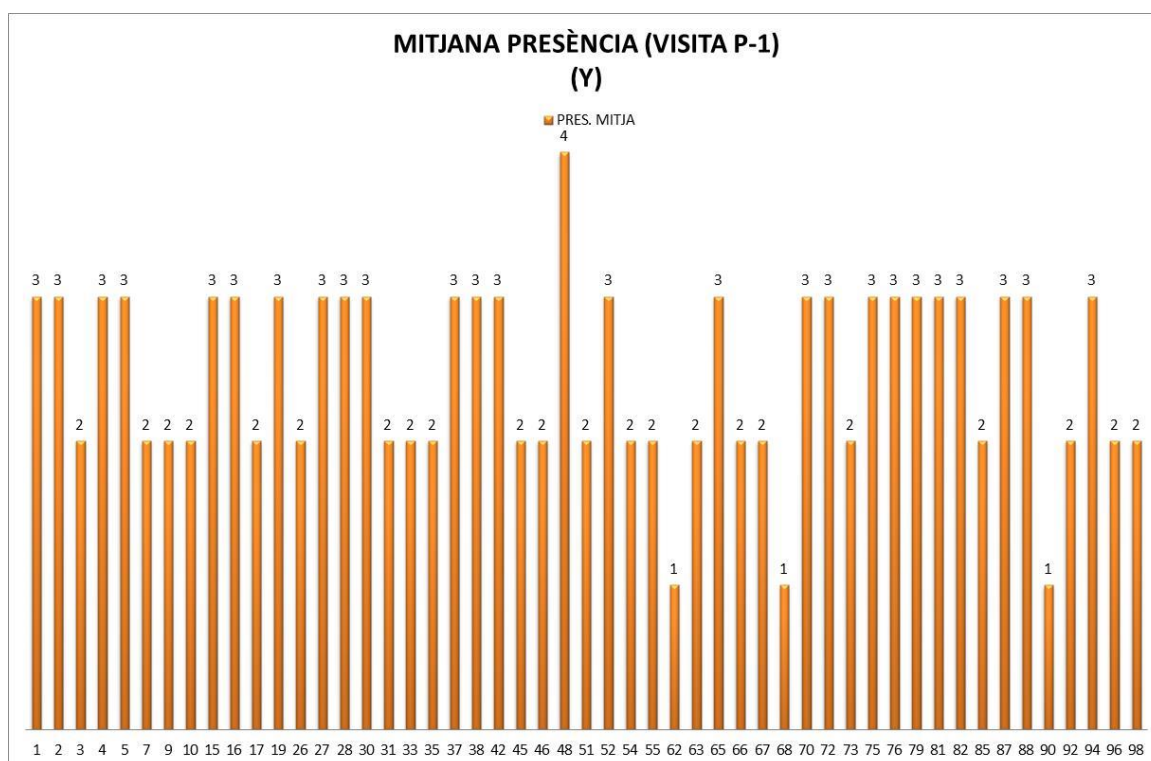
Observant els resultats segons els grups de gènere, dones (X) i homes (Y), podem detectar com en el nivell de presència majoritari en els recursos, en total de la visita, està, en el cas de les dones en el 51% i en els homes en el 43% dels casos entre el 25% i el 50%. El 37% de les dones i el 49% dels homes s'aturarien entre el 50% i el 75% dels recursos; únicament un 10% de les dones i un 6% dels homes s'aturarien a menys del 25% dels recursos, i en tots dos grups, un 2% s'aturarien a més del 75% dels recursos.

Per tant, es pot considerar que el nivell d'atracció tant per les dones com pels homes seria mig alt, ja que la suma de les presències alta i molt alta són superiors a la presència 1.

	X	Y
PRES.1. <25%	10%	6%
PRES.2. ≥25%	51%	43%
PRES.3. ≥50%	37%	49%
PRES.4. ≥75%	2%	2%

Taula 16: P-1 %Presència Gènere

Gràfic 23: P-1 Mitjana Presència Gènere

EDAT

Segons els grups de d'edat, nens (N), joves (J), adults (A) i sèniors (S), podem detectar dues tendències principals en el nivell de presència en els recursos en total de la visita, el grup de nens i sèniors i el de joves i adults.

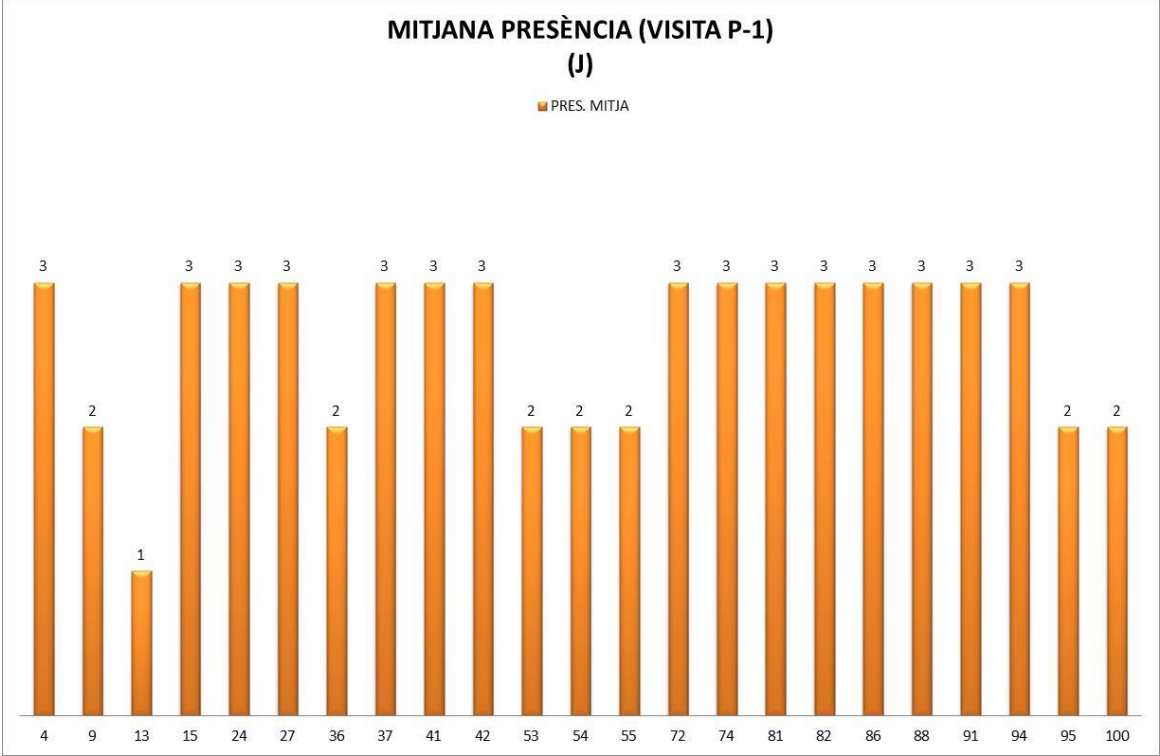
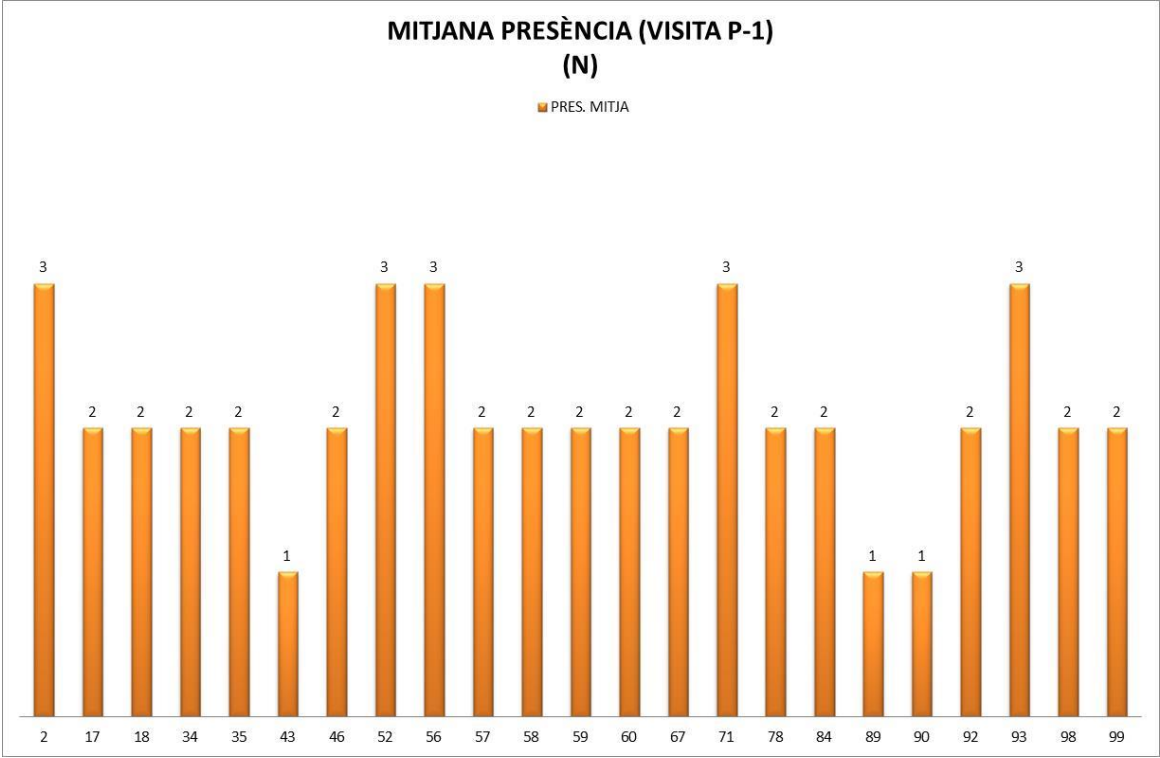
Començant pel holding power inferior all 25%, els nens i sèniors estan al 13%, els joves al 4% i els adults al 3%. El holding power d'entre el 25% i el 50% és on els nens i sèniors tenen els percentatges més elevats, al 65% en els primers i al 58% en els segons, els joves estan al 30% i els adults al 37%. Les presències d'entre el 50% i el 75% estan els nens al 22%, en els joves i adults és on hi ha un màxim percentatge amb un 65% i un 57% respectivament, i finalment en els sèniors les xifres estan al 25%. Únicament en els grups d'adults i sèniors tenim xifres de holding power superiors al 75%, 3% en els primers i 4% en els segons.

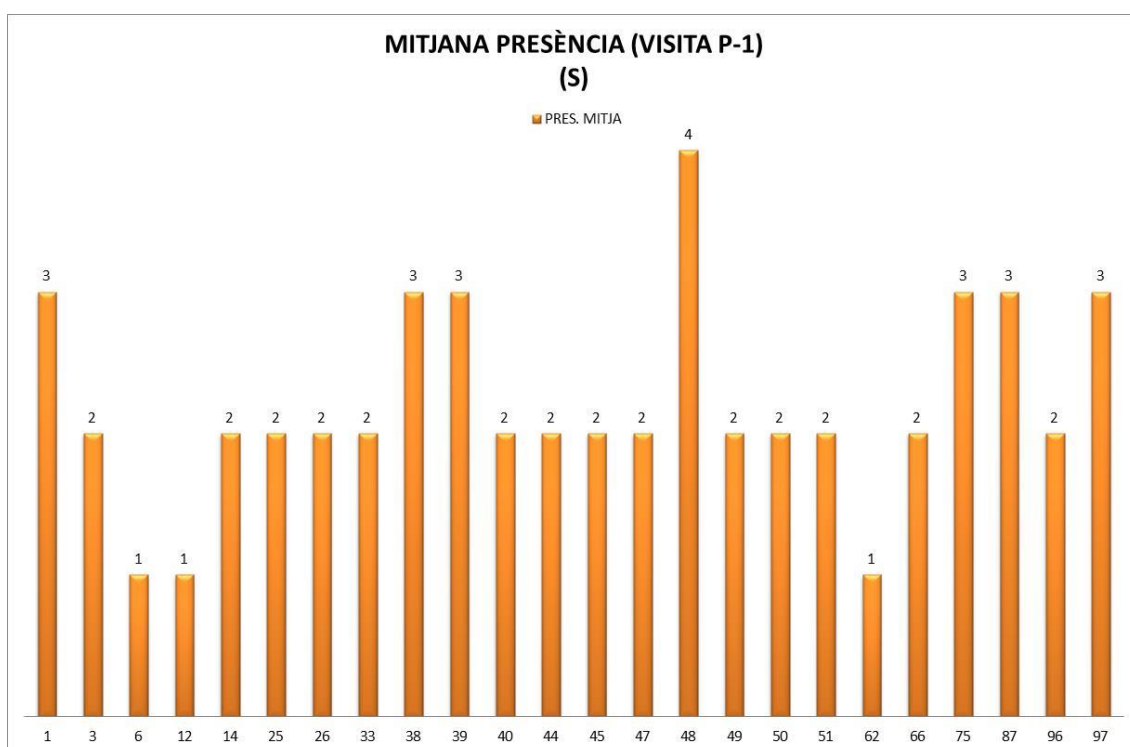
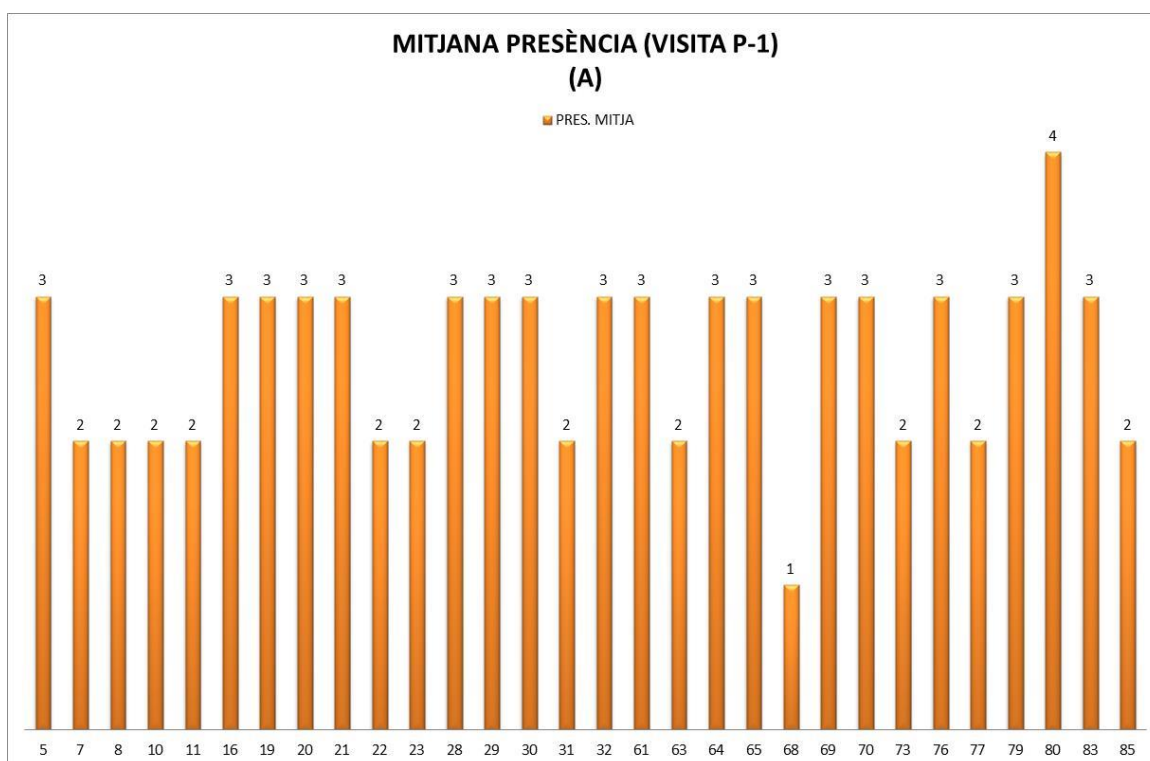
Per tant, es pot considerar que el nivell d'atracció per part dels nens i sèniors seria de nivell mig-alt, en els adults i en els joves de nivell alt.

Avaluació del procés de socialització dels jaciments de la
Sierra de Atapuerca al *Museo de la Evolución Humana de Burgos*

	N	J	A	S
PRES.1. <25%	13%	4%	3%	13%
PRES.2. ≥25%	65%	30%	37%	58%
PRES.3. ≥50%	22%	65%	57%	25%
PRES.4. ≥75%	0%	0%	3%	4%

Taula 17: P-1 %Presència Edat

Gràfic 24: P-1 Mitjana Presència Edat

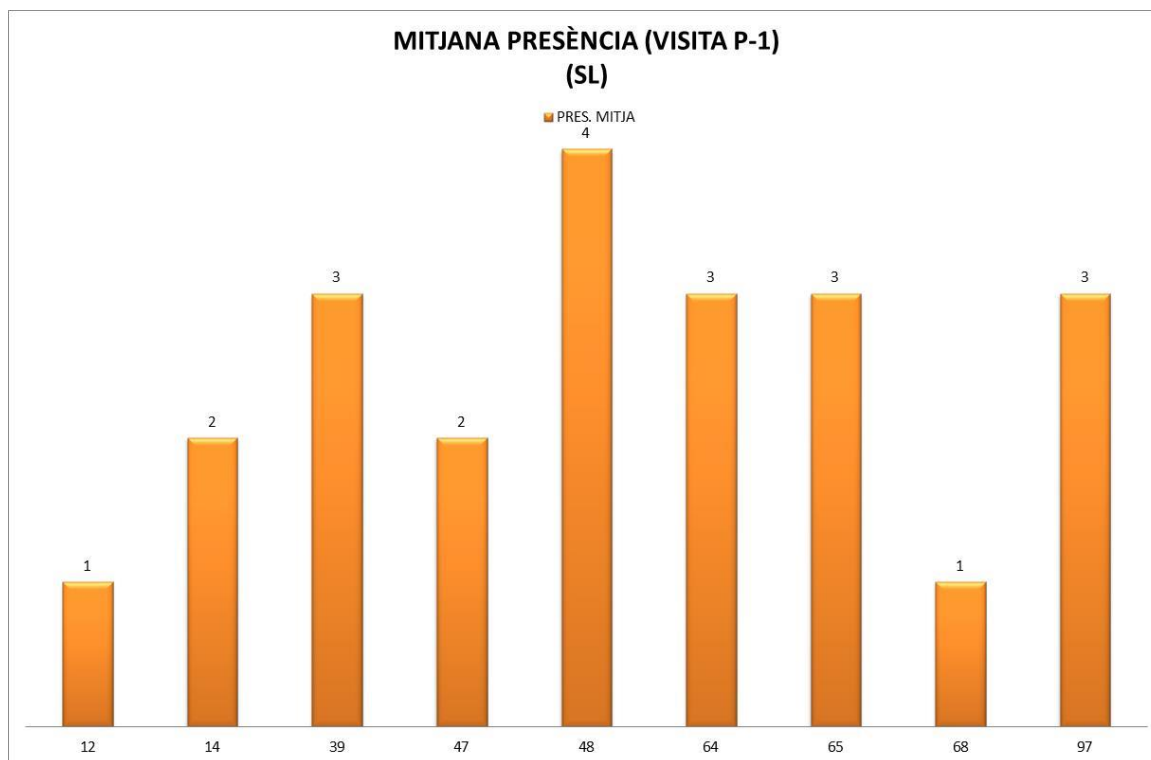
TIPUS DE VISITANT

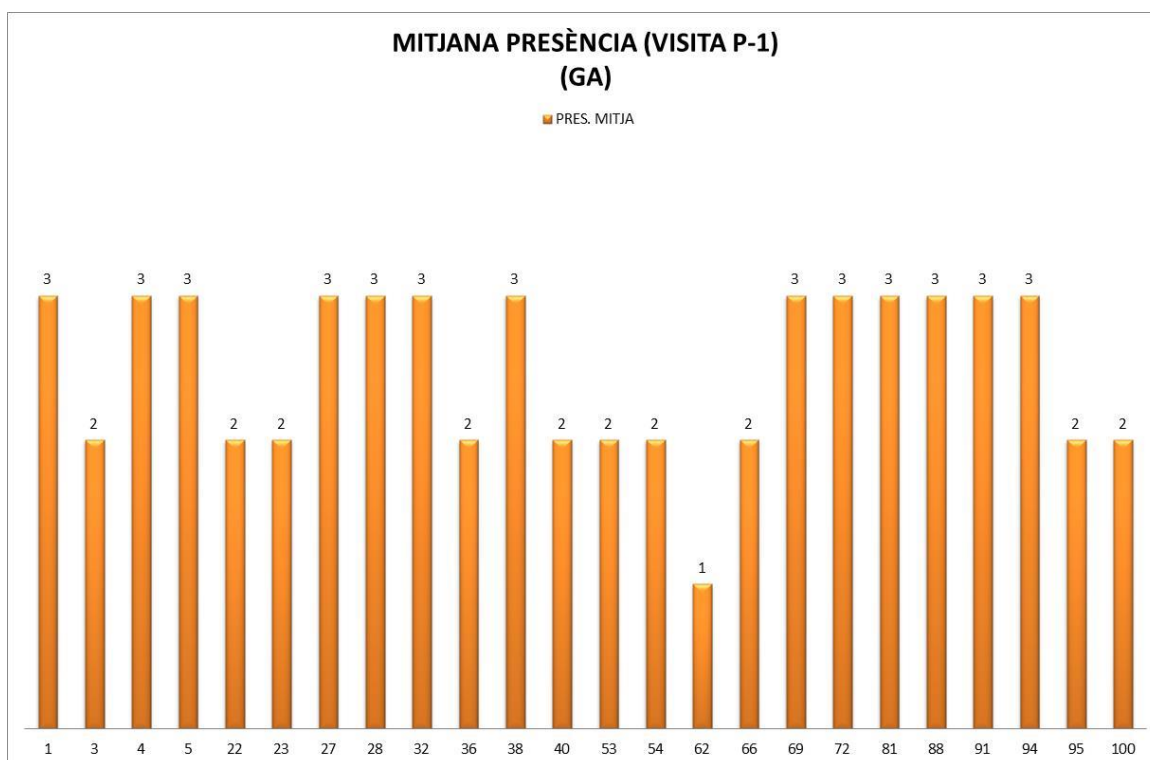
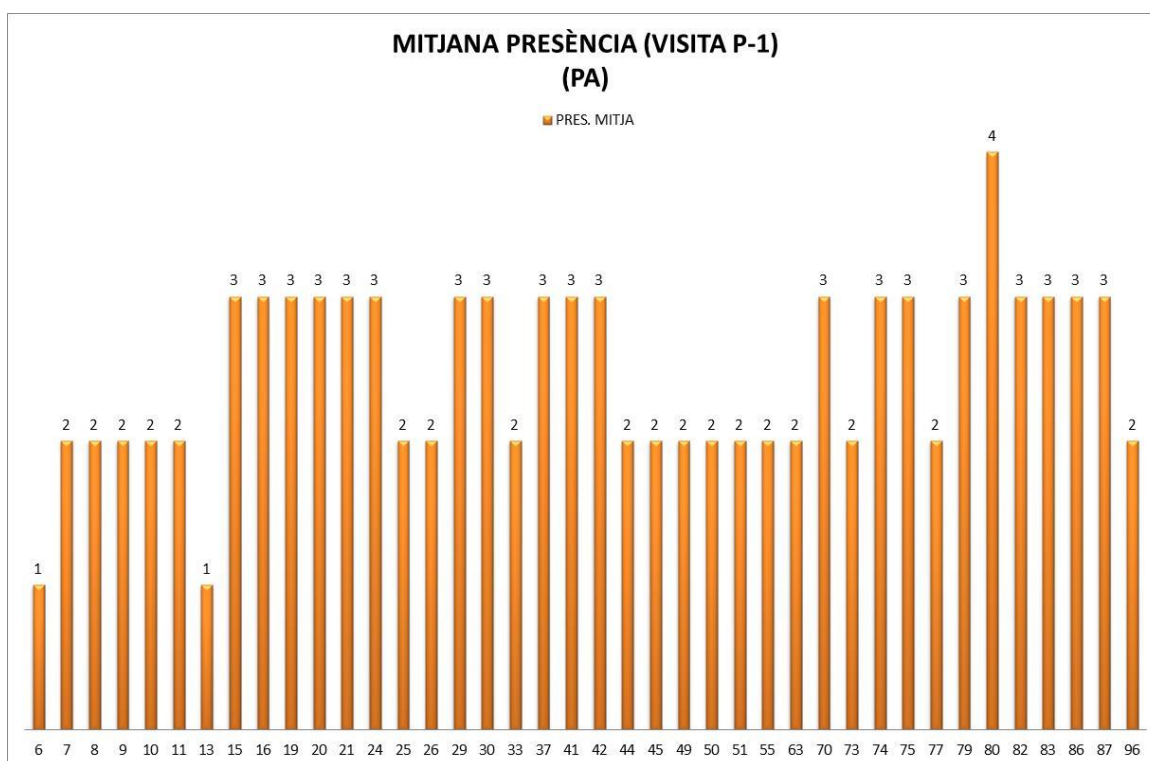
Analitzant segons el tipus de visitant: sol (SL) parella d'adults (PA), grups d'adults (GA) i amb nens (AN), podem detectar forces diferències entre els grups en el nivell de presència en els recursos en total de la visita; de menor a major holding power, el 22% dels sols, el 5% de les parelles d'adults, el 4% dels grups d'adults i l'11% del grup amb nens, s'aturarien en menys del 25% dels recursos; en el holding power baix d'entre el 25% i el 50% dels recursos en el cas de dels sols, el 22% s'aturen, les parelles d'adults al 45%, els grups adults al 42%, i en el grup de amb nens puja al 63%; un 44% dels sols, 48% de les parelles d'adults, el 54% dels grups d'adults i el 26% del grup amb nens s'aturarien entre el 50% i el 75% dels recursos. Finalment, només els sols i parlles d'adults mostren xifres superiors al 75%, l'11% en el cas dels sols i el 3% de les parelles d'adults.

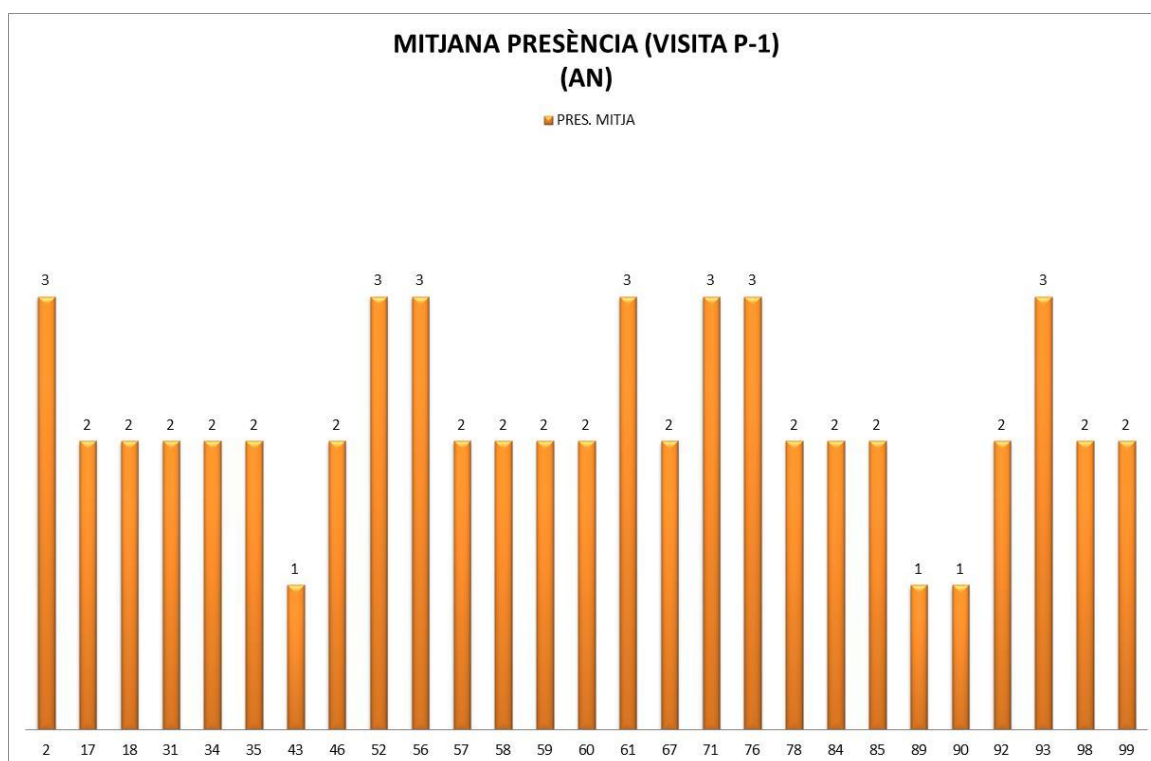
Per tant, es pot considerar que el nivell d'atracció per part dels sols, parelles d'adults i grups d'adults seria de nivell alt, i en el grup amb nens de nivell mig-alt.

	SL	PA	GA	AN
PRES.1. <25%	22%	5%	4%	11%
PRES.2. ≥25%	22%	45%	42%	63%
PRES.3. ≥50%	44%	48%	54%	26%
PRES.4. ≥75%	11%	3%	0%	0%

Taula 18: P-1 %Presència Tipus de Visitant

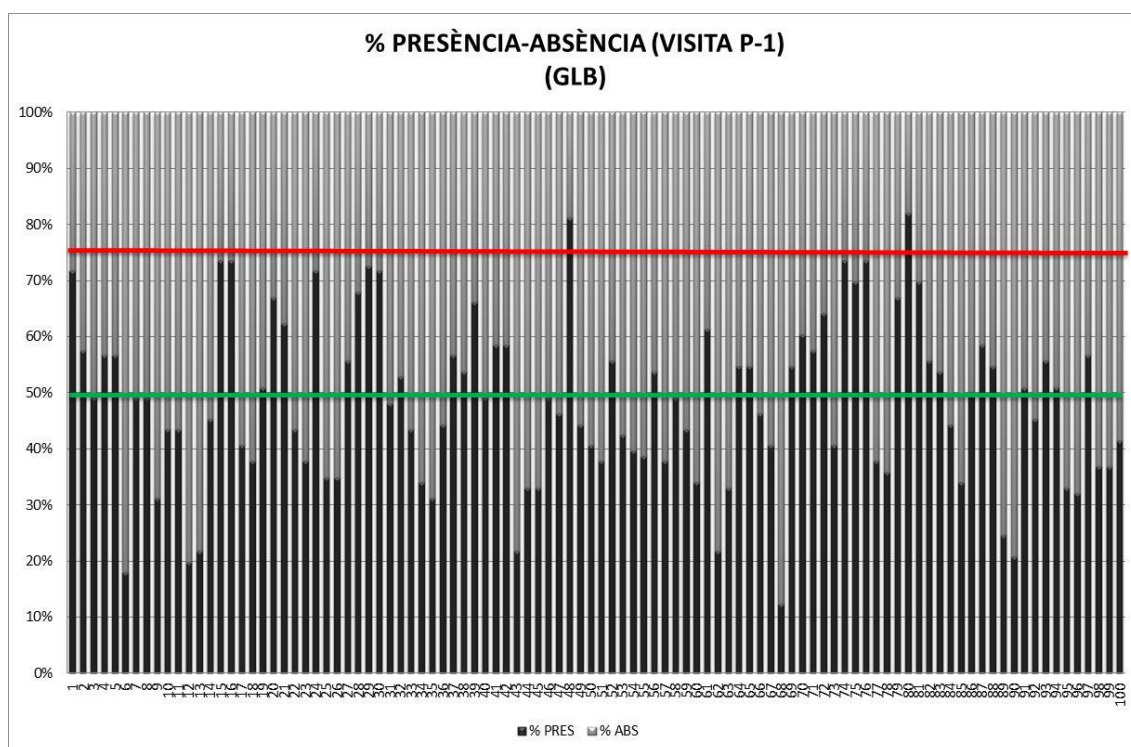

Gràfic 25: P-1 Mitjana Presència Tipus de Visitant

4.3.1.2.4. DILIGENT VISITORS

GLOBAL

En base a les xifres d'attracting power exposades i al següent gràfic, considerem que 55 dels 100 visitants no serien minuciosos, mentre que el 43 dels 100 visitants serien considerats minuciosos, ja que miren més del 50% dels recursos, i 2 molt minuciosos, que s'aturen a més del 75% dels recursos. És important destacar que 10 visitants tenen un percentatge del d'entre el 70% i el 74% de recursos vistos, és a dir que estaien al límit entre minuciosos i molt minuciosos.

Gràfic 26: P-1 %Presència-Absència Global

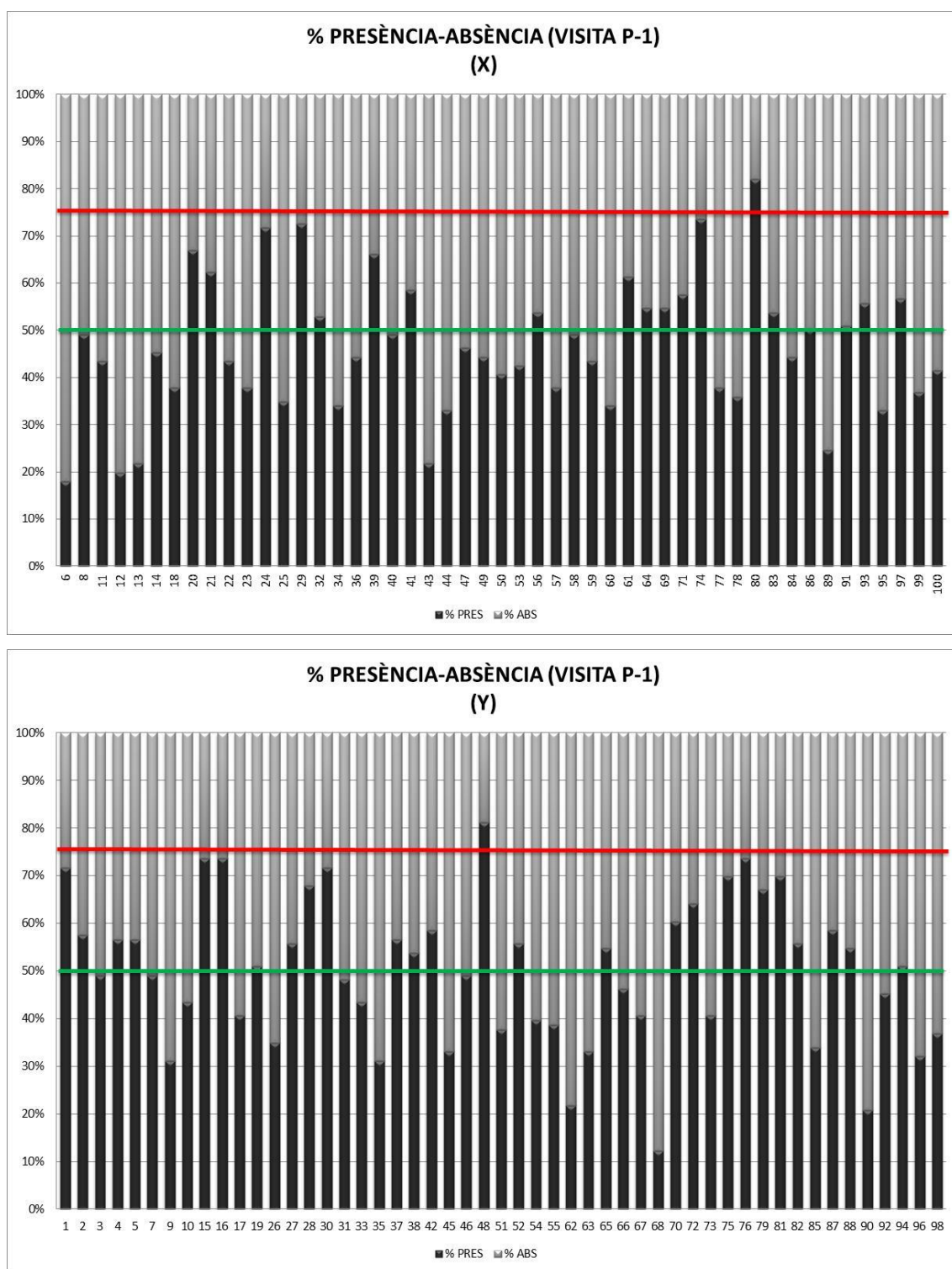
GÈNERE

En els grups de gènere, els diligent visitors queden de manera similar, considerem que en cas de les 49 dones (X), el 61% no serien minucioses, el 37% serien minucioses, i el 2% molt minucioses.

En el grup dels homes (Y), de 51 avaluats, el 49% no serien minuciosos, el 49% serien minuciosos, i el 2% molt minuciosos.

Tant el grup de dones com d'homes trobem visitants al límit de ser considerats molt minuciosos, 3 en el cas de les dones i 7 en els homes.

Amb això, podríem concloure que en el grup dels homes hi ha més minuciositat que no pas en el de les dones.

Gràfic 27: P-1 %Presència-Absència Gènere

EDAT

Els resultats dels diligent visitors segons els grups d'edat, ens mostren que en cas dels nens (N), el 78% no serien minuciosos, el 22% serien minuciosos, i no hi haurien visitants molt minuciosos.

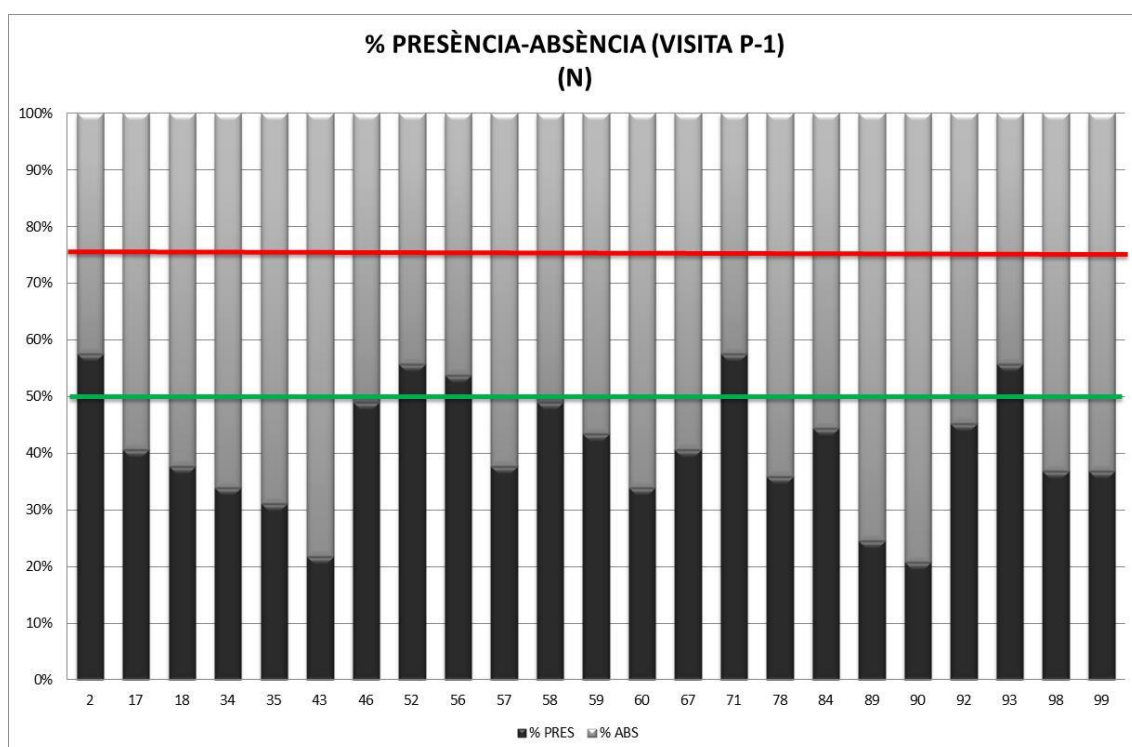
En el grup dels joves (J), el 34% no serien minuciosos, el 65% serien minuciosos, i tampoc trobaríem visitants molt minuciosos.

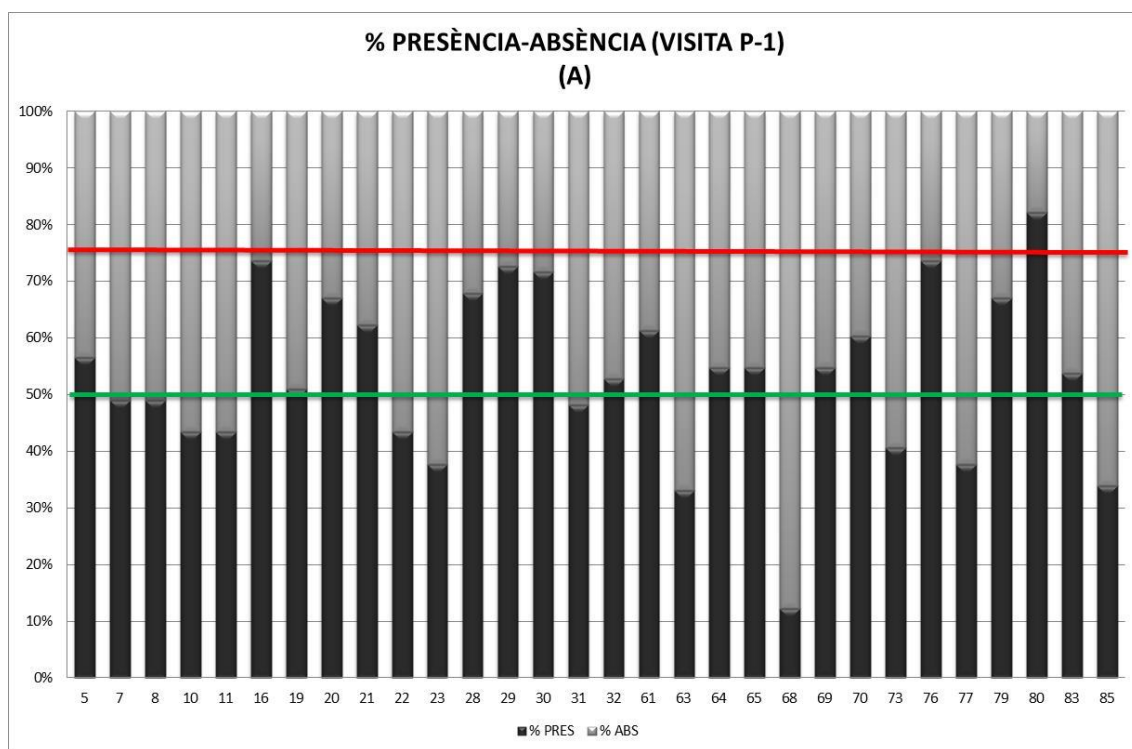
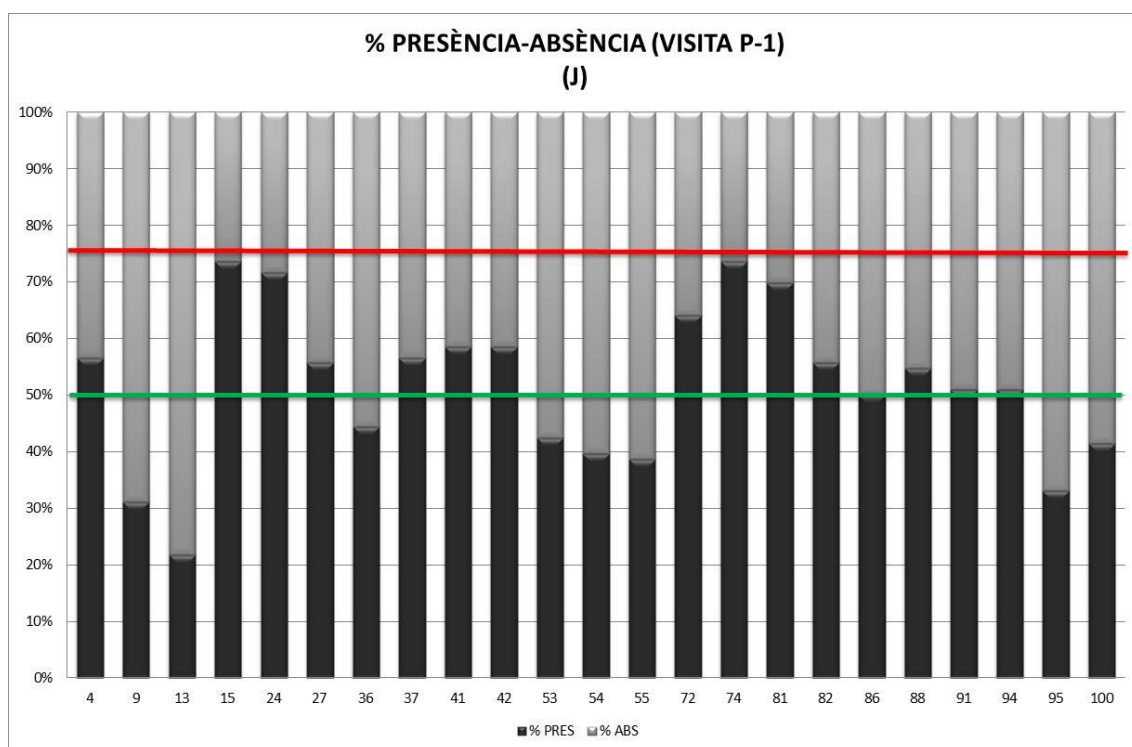
En el grup dels adults (A), el 40% dels avaluats no serien considerats minuciosos, i el 57% serien minuciosos i un 3% molt minuciosos.

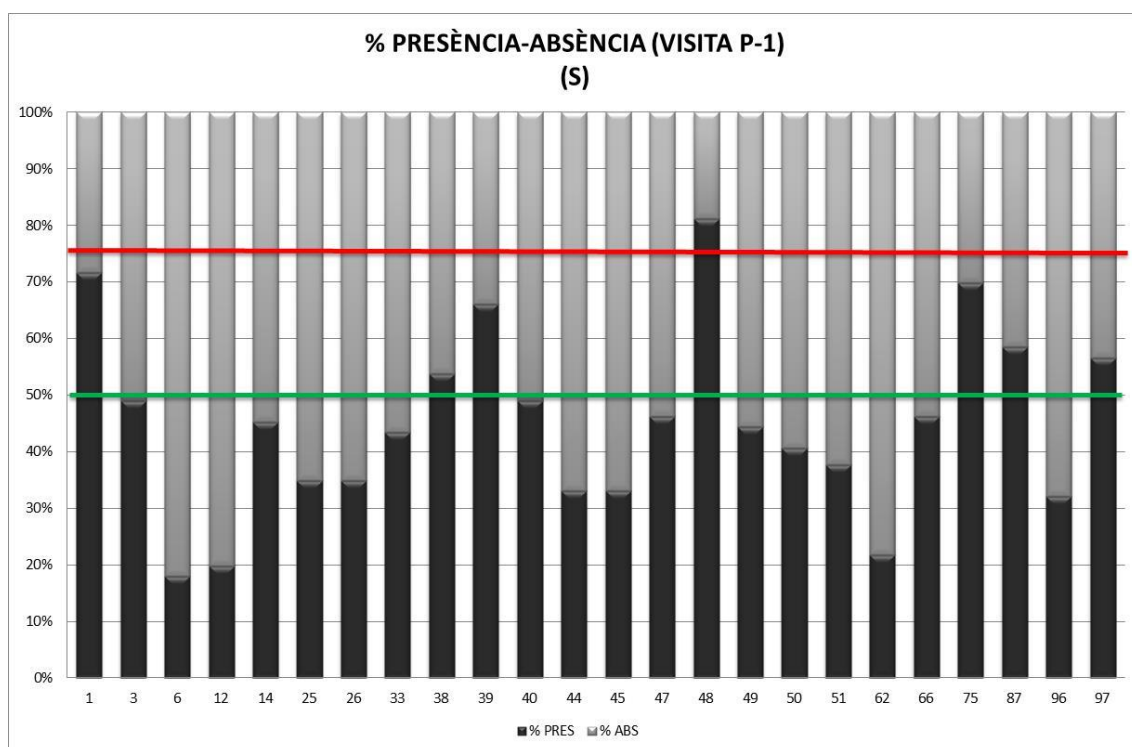
Finalment en el grup de sèniors (S) el 71% dels avaluats no son minuciosos, el 25% serien considerats minuciosos i el 4% serien molt minuciosos.

En tots els grups a excepció dels nens trobem visitants que estarien al límit de la minuciositat i alta minuciositat, 4 en els joves, 4 en els adults i 2 en els sèniors.

Amb això, podríem concloure que les edats intermèdies, joves i adults, són les que mostren una major minuciositat respecte de la resta, i també és en aquestes edats on apareixen més visitants al límit de la alta minuciositat; tot i això el grup dels sèniors és el que té un major percentatge de visitants molt minuciosos.

Gràfic 28: P-1 %Presència-Absència Edat

TIPUS DE VISITANT

Segons els tipus de grup, trobem certes diferències en entre els quatre grups; en els sols (SL), el 44% no serien minuciosos, el 44% serien minuciosos, i l'11% dels visitants avaluats serien molt minuciosos.

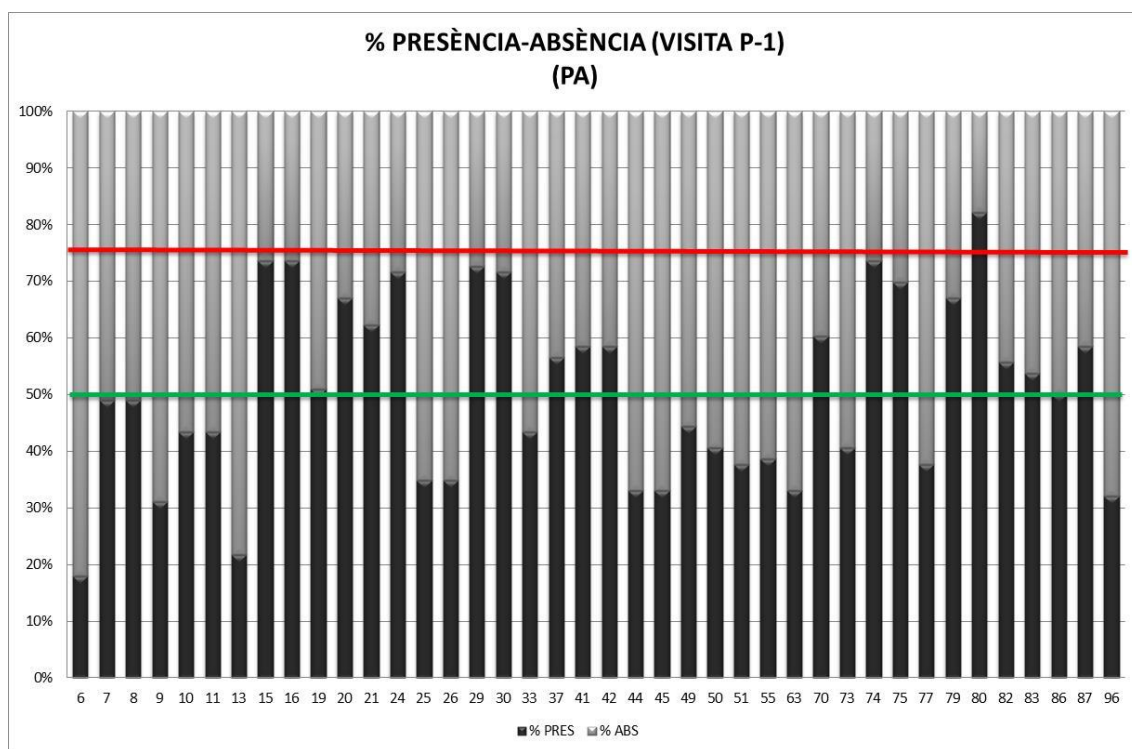
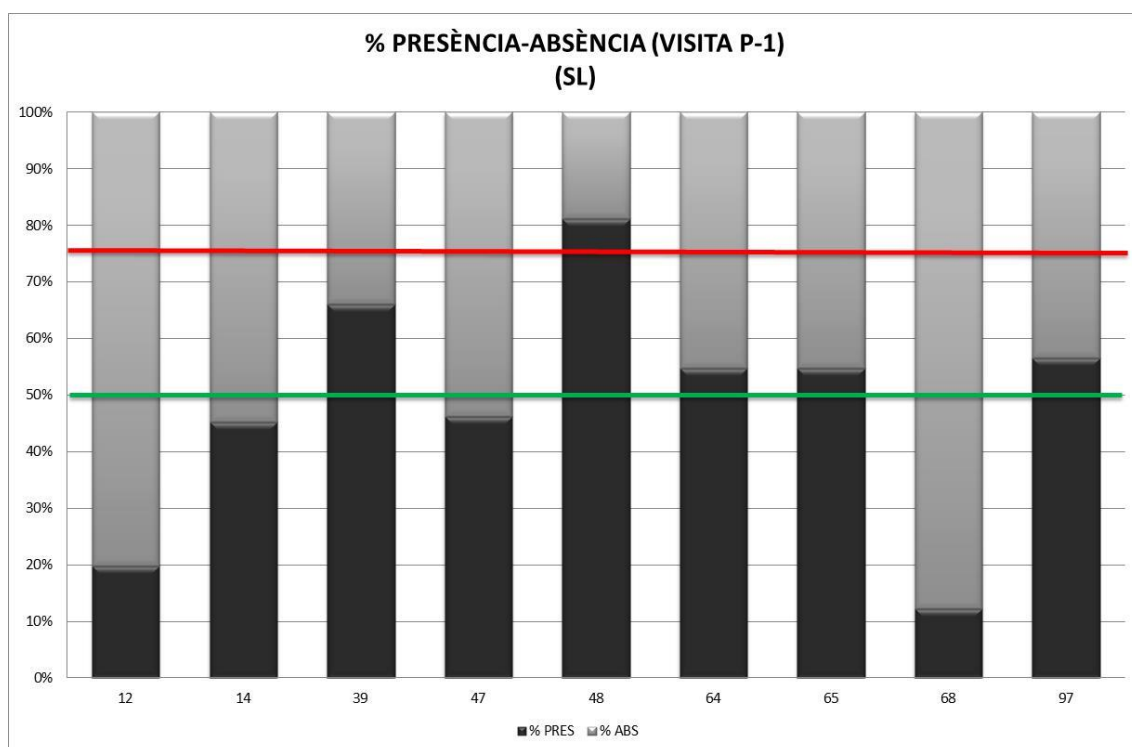
En les parelles d'adults (PA), el 50% no serien minuciosos, el 48% serien minuciosos, i el 3% molt minuciosos.

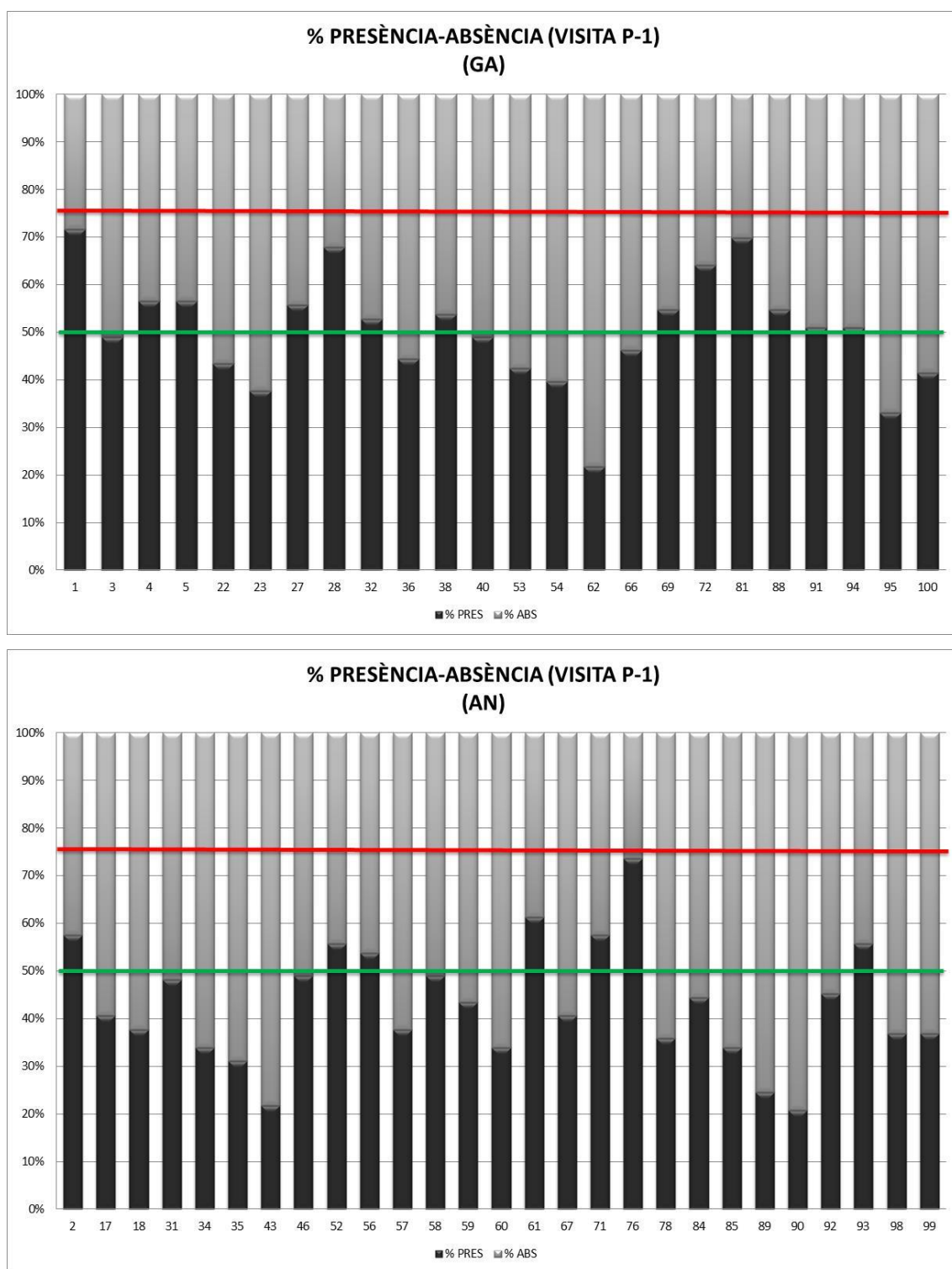
En el grup d'adults (GA), el 46% dels avaluats no serien considerats minuciosos, i el 54% serien minuciosos, i no hi haurien visitants molt minuciosos.

Finalment en el grup amb nens (AN) el 74% dels avaluats no son minuciosos, el 26% serien considerats minuciosos i no trobaríem visitants molt minuciosos.

És en els grups de parelles d'adults i amb nens on es troben els visitants que estan al límit de ser considerats molt minuciosos, 9 en els primers i un en el segon.

Amb això, podríem concloure que els visitants que van sols i les parelles d'adults son els més minuciosos, mentre que els grups d'adults perden força minuciositat i el que porten nens són els que tindrien una menor minuciositat a nivell general.

Gràfic 29: P-1 %Presència-Absència Tipus de Visitant

4.3.1.2.5. TEMPS DE TRANSICIÓ

GLOBAL

A nivell global dels avaluats, i observant la taula de resultats, podem observar com un 59% dels visitants utilitzen més temps de l'estimat com a necessari per moure's per la sala, un 15% estarien dins la mitjana estipulada segons el temps estimat, i un 26% dels avaluats utilitzarien menys temps del considerat necessari.

En base a aquests resultats podem veure com la majoria dels avaluats (59%) "perden més temps" per la sala, és a dir, que no s'estan dedicant únicament a veure i interactuar amb els recursos. En canvi, un 26% dels individus estan anant més ràpid del que es considerava i un 15% estarien dins el que s'aproximaria més al temps estimat de transició.

	GLB
T.TRANS ALT	59%
T.TRANS OK	15%
T.TRANS BAIX	26%

Taula 19: P-1 %Temps de Transició Global

GÈNERE

Nivell de gènere, el temps de transició no varia en excés entre dones (X) i homes (Y), tot i que si es poden observar determinades diferències. Pel que fa a les dones, el 59% utilitza més temps del necessari a la sala, aquesta xifra és la mateixa en els homes; el 10% de les dones i el 20% dels homes utilitzaria un temps raonable en relació al temps estimat; i un 31% de les dones i un 22% dels homes utilitzarien menys temps per moure's del trobat necessari.

Els resultats considerats, seguirien la mateixa línia que a nivell global; podem destacar però que les dones tenen tendència a moure's més ràpid per la sala que no pas els homes, i que els homes tenen un percentatge superior pel que fa al temps similar al de transició estimat.

	X	Y
T.TRANS ALT	59%	59%
T.TRANS OK	10%	20%
T.TRANS BAIX	31%	22%

Taula 20: P-1 % Temps de Transició Gènere

EDAT

Nivell d'edat, el temps de transició varia bastant entre alguns dels grups de nens (N), joves (J), adults (A) i sèniors (S). Les grans diferències les trobem sobretot en el grup de nens, els quals mostren un temps de transició principalment alt, en el 70% dels casos, el temps de transició

baix estaria al 26% i el que queda dins els estàndards del temps de transició estimat estaria únicament en el 4%. És a dir, que majoritàriament es mouen lentament per la sala.

El comportament en la sala dels grups de joves i adults és bastant similar; tant els joves com els adults mostren un 57% de temps de transició alt, els joves tenen un 17% de temps de transició baix, i els adults 20%, i finalment els joves en un 26% i els adults en un 23% evidencien una utilització correcta del temps de transició a la sala. Aquestes xifres ens indicarien que majoritàriament es mouen ràpidament per la sala, tot i que hi ha un gran percentatge de persones que perden força temps en activitats no relacionades amb l'exposició en si.

El grup de sèniors també presenta diferències amb la resta, un 4% mostren un temps de transició dins de la mitjana, un 54% el tenen alt i un 42% el tenen baix. En aquest cas tot i que la major part dels avaluats es mou lentament, queda molt a prop de la xifra dels avaluats que es mouen ràpid.

	N	J	A	S
T.TRANS ALT	70%	57%	57%	54%
T.TRANS OK	4%	26%	23%	4%
T.TRANS BAIX	26%	17%	20%	42%

Taula 21: P-1 % Temps de Transició Edat

TIPUS DE VISITANT

En aquest cas, els grups de tipus de visitant, mostren diferències a nivell de transició. Començant pels sols (SL) i les parelles d'adults (PA) que es comporten de manera prou similar, tenen un 44% de temps de transició alt els primers i un 45% els segons, els sols mostren un 44% en el temps de transició baix i les parelles d'adults un 30%, i en el cas del temps de transició similar a l'estimat, estaria a l'11% dels sols i en el 25% de les parelles d'adults. És a dir, que la majoria dels visitants van massa ràpids o massa lents per veure l'exposició.

Els grups d'adults (GA) mostren en la seva majoria un temps de transició alt, a un 79%; és a dir, que la gran majoria de la mostra es mou més lentament per la sala. En segon lloc estaria el temps de transició similar l'estimat a un 13% dels avaluats, i finalment, amb unes xifres molt baixes, el temps de transició baix, a un 8% dels avaluats.

Pel que fa al grup amb nens, la tendència és la mateixa que en els dos primers grups, tot i que les xifres no ronden els mateixos percentatges que els dels altres grups; el temps de transició alt al 67%, el temps de transició baix al 30% i el temps de transició similar a l'estimat només al 4% dels visitants.

	SL	PA	GA	AN
T.TRANS ALT	44%	45%	79%	67%
T.TRANS OK	11%	25%	13%	4%
T.TRANS BAIX	44%	30%	8%	30%

Taula 22: P-1 % Temps de Transició Tipus de Visitant

4.3.2. PLANTA 0

4.3.2.1. AVALUACIÓ SEGONS ELS RECURSOS P.0

4.3.2.1.1. HOLDING POWER

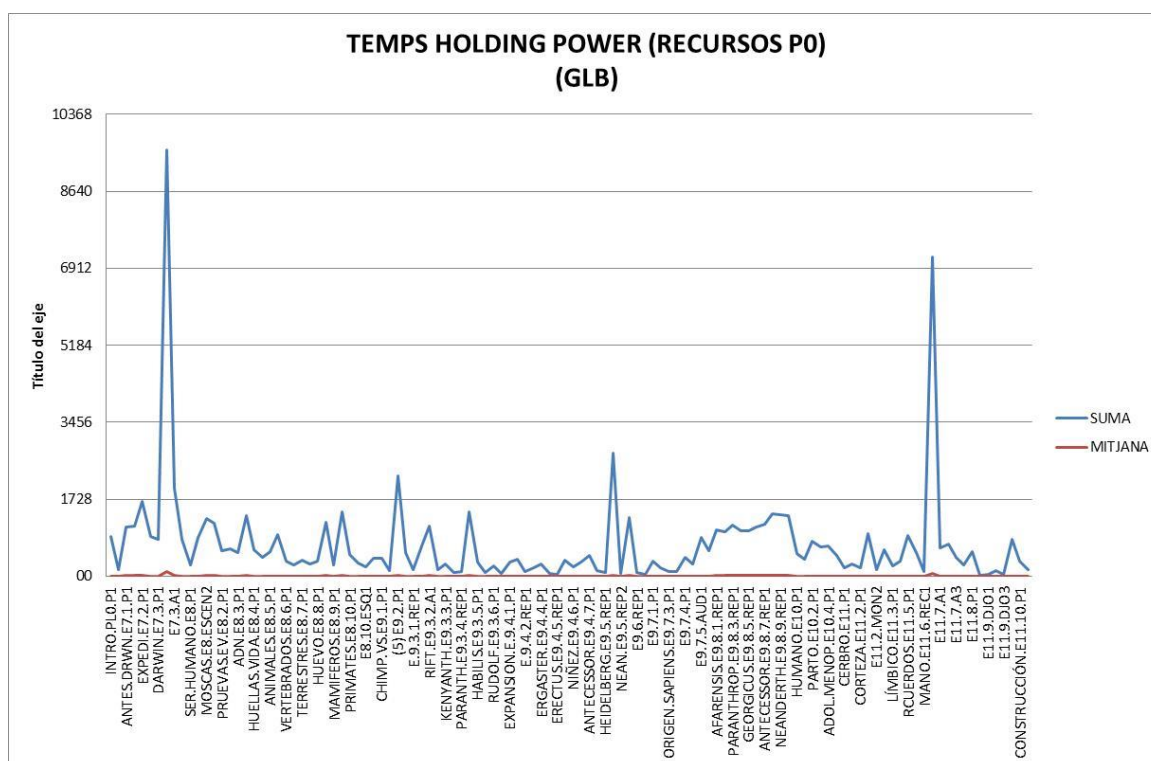
GLOBAL

Els resultats que s'han pogut observar en el conjunt dels 100 visitants avaluats és que el temps que dediquen a cada un dels recursos no és massa alt, de fet, en relació al temps estimat, en el 75% dels recursos hi dediquen menys d'un 25% del temps estimat, en el 17% dels recursos entre un 25% i un 50% del temps, i en el 5% dels recursos utilitzen entre el 51% i el 75% del temps estimat, i en únicament el 3% utilitzen més del 75% del temps estimat. Aquestes dades ens mostren com en únicament un 8% dels recursos utilitzen un temps alt i molt en relació al temps estimat, i en el 92% dels recursos estan utilitzant un temps baix i molt baix.

	GLB
H.PWR <25%	75%
H.PWR ≥25%	17%
H.PWR ≥50%	5%
H.PWR ≥75%	3%

Taula 23: P0 %Holding Power Global

Si analitzem aquestes dades en detall i observem els recursos als quals se'ls hi dedica un major temps, veiem com únicament pertanyen als grups d'escenografies i reproduccions: CAMAROTE.E7.2.ESCEN1; E7.2.REP1; PARANTHROP.E9.8.3.REP1; ERGASTER.E9.8.6.REP1; ANTECESSOR.E9.8.7.REP1; HEIDELBERG.E9.8.8.REP1; NEANDERTH.E9.8.9.REP1; RHODESIENSIS.E9.8.10.REP1; E11.2.REP1.

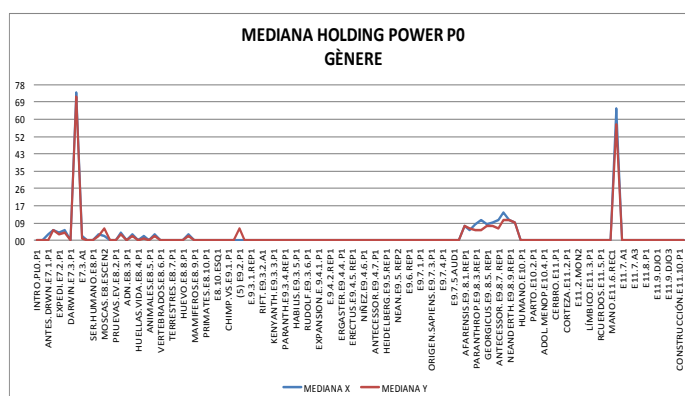

Gràfic 30: P0 Mitjana Temps Global

GÈNERE

Si mirem els mateixos resultats a nivell de gènere, i després de realitzar el test de Wilcoxon podem observar que si que hi han diferències significatives entre el temps que dediquen les dones (X) o els homes (Y) als diferents recursos.

X	Y
N:	116
Mean:	2,319
Median:	0
t test:	
t:	2,1
	p(same mean): 0,03788
Sign test:	
r:	18
	p(same median): 0,00149
Wilcoxon test	
W:	188
Normal approx. z:	2,564
Monte Carlo (n=99999):	
Exact:	
	p(same median): 0,010345
	p(same median): 0,009
	p(same median): 0,0085893

Taula i Gràfic 4: P0 Wilcoxon Test i Mediana Holding Power Gènere

Observant la taula de dades del percentatge de holding power podem veure que la tendència dels temps baixos utilitzats és molt similar, en el 76% dels recursos les dones i en el 77% els

homes; les dones han usat menys del 25% del temps estimat, en un 12% dels recursos i en un 17% els homes entre el 25% i 50% del temps estimat; en canvi, en els temps alts, les dones tenen un holding power superior: s'utilitza entre un 50% i un 75% del temps en un 11% dels recursos en el cas de les dones i en un 3% els homes; finalment, en els temps molt alts, superiors al 75% del temps, les dones l'utilitzen només en l'1% dels recursos, vers el 3% dels homes. Si tenim en compte la suma de percentatges alts i la suma dels baixos, podem veure com per norma general, les dones acuren més en el temps utilitzat en la majoria dels recursos.

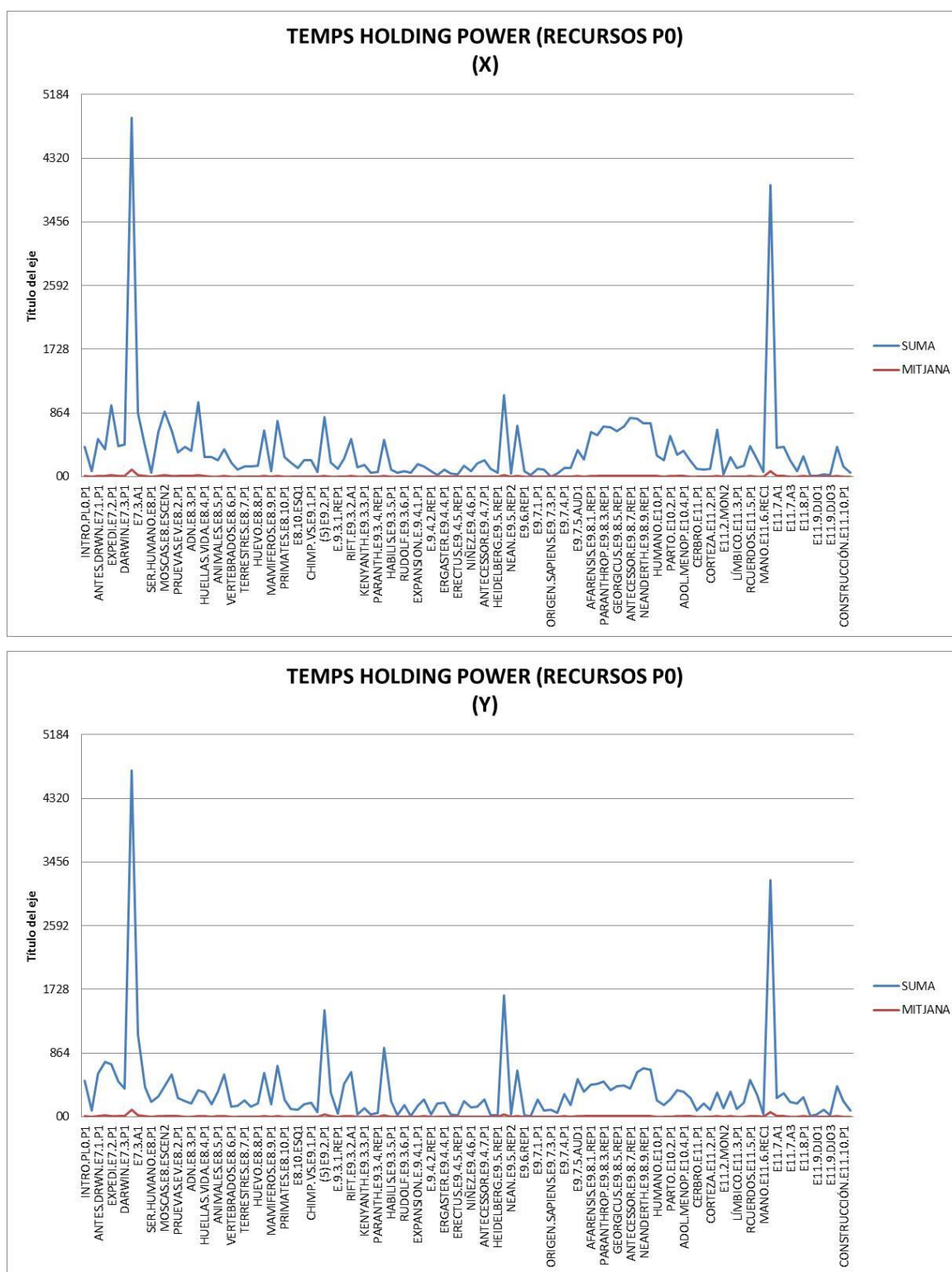
	X	Y
H.PWR <25%	76%	77%
H.PWR ≥25%	12%	17%
H.PWR ≥50%	11%	3%
H.PWR ≥75%	1%	3%

Taula 24: P0 % Holding Power Gènere

Analitzant les dades amb més detall podem notar com els recursos als quals es dedica més temps són, bàsicament els mateixos, tot i que en els homes trobem algun recurs més que no pas en les dones. El grup de dones mostra un holding power elevat en els recursos: CAMAROTE.E7.2.ESCEN1; EXPEDI.E7.2.P1; E7.2.REP1; AFARENSIS.E9.8.1.REP1; PARANTHROP.E9.8.3.REP1; HABILIS.E9.8.4.REP1; GEORGICUS.E9.8.5.REP1; ERGASTER.E9.8.6.REP1; ANTECESSOR.E9.8.7.REP1; HEIDELBERG.E9.8.8.REP1; NEANDERTH.E9.8.9.REP1; RHODESIENSIS.E9.8.10.REP1; E11.2.MON1; E11.2.REP1. pertanyents als grups d'escenografies, panells, reproduccions i monitors.

Els homes ho fan únicament en: CAMAROTE.E7.2.ESCEN1; E7.2.REP1; HEIDELBERG.E9.8.8.REP1; NEANDERTH.E9.8.9.REP1; RHODESIENSIS.E9.8.10.REP1; E11.2.REP1; E11.9.DJO2, aquest últim dibuix és l'únic que té un holding power alt en els homes i no pas en les dones; en el cas dels homes els recursos són del tipus d'escenografies, reproduccions i dibuixos.

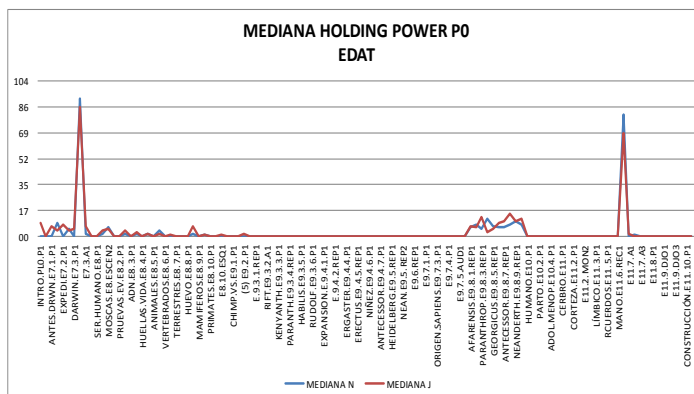
Avaluació del procés de socialització dels jaciments de la
Sierra de Atapuerca al *Museo de la Evolución Humana de Burgos*

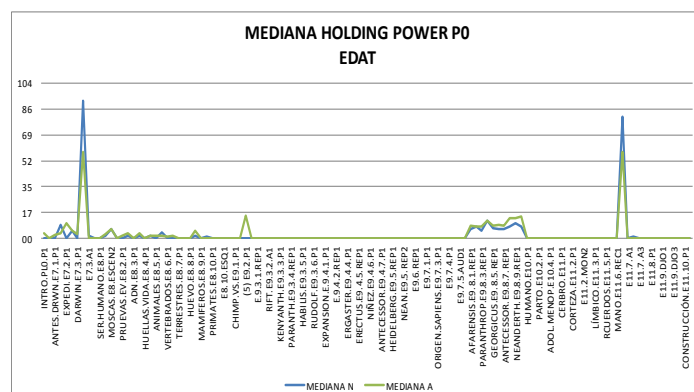
EDAT

Les variables utilitzades a nivell d'edat han estat quatre grups, nens (N), joves (J), adults (A) i sèniors (S). Per tal d'analitzar-los i comparar-los amb el test de Wilcoxon s'han agrupat en parelles segons tots els grups possibles (N+J, N+A, N+S, J+A, J+S, A+S). Els resultats obtinguts ens mostren que si es detecten diferències significatives entre els grups N+A, J+S i A+S, per la qual cosa, el grup que mostra més diferències amb tota la resta és el grup dels adults i els sèniors.

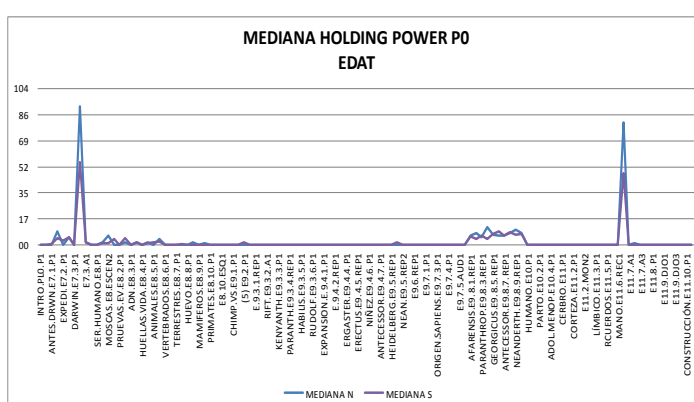
N	J
N:	116
Mean:	2,4741
Median:	0
t test:	
t:	-1,324
Sign test:	
r:	19
Wilcoxon test:	
W:	292
Normal approx. z:	1,617
Monte Carlo (n=99999):	Exact:
	p(same mean): 0,1881
	p(same median): 0,136
	p(same median): 0,1059
	p(same median): 0,1044
	p(same median): exactlabel

N	A
N:	116
Mean:	2,4741
Median:	0
t test:	
t:	-0,2729
Sign test:	
r:	21
Wilcoxon test:	
W:	307
Normal approx. z:	2,38
Monte Carlo (n=99999):	Exact:
	p(same mean): 0,7854
	p(same median): 0,01254
	p(same median): 0,017317
	p(same median): 0,0157
	p(same median): exactlabel

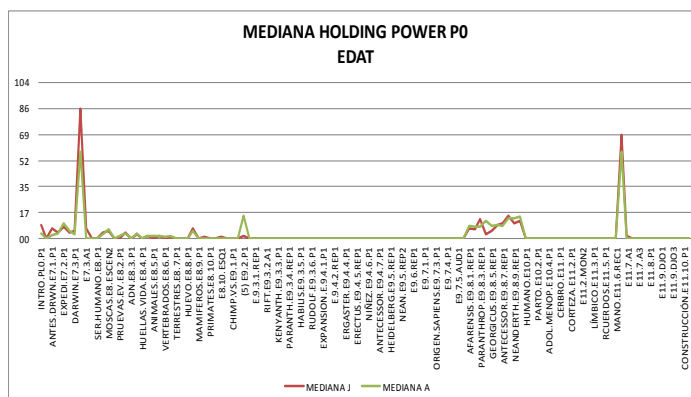

N	S
N:	116
Mean:	2,4741
Median:	0
t test:	
t:	1,483
Sign test:	
r:	13
Wilcoxon test:	
W:	201
Normal approx. z:	0,6541
Monte Carlo (n=99999):	Exact:
	p(same mean): 0,1409
	p(same median): 0,845
	p(same median): 0,51304
	p(same median): 0,52396
	p(same median): exactlabel

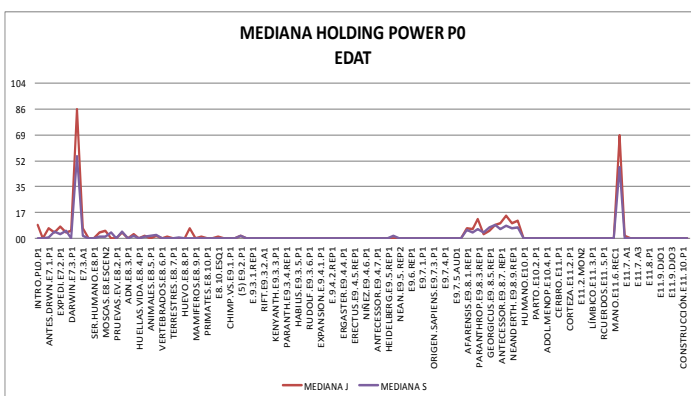

Avaluació del procés de socialització dels jaciments de la Sierra de Atapuerca al Museo de la Evolución Humana de Burgos

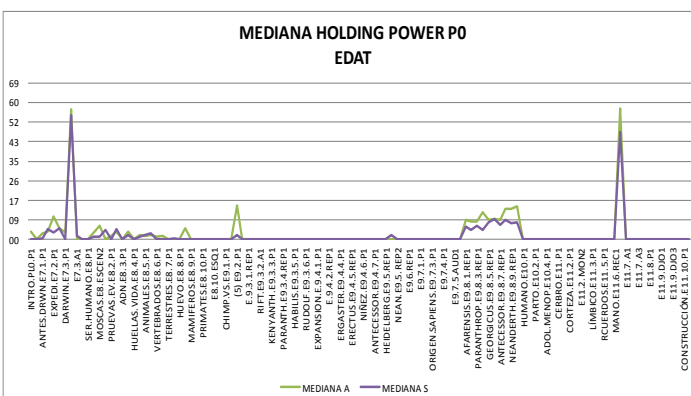
J	A
N: 116	Mean: 2,5862
Mean: 2,7845	Median: 0
Median: 0	
t test:	
t: 0,6236	p(same mean): 0,5341
Sign test:	
r: 15	p(same median): 1
Wilcoxon test	
W: 220	p(same median): 0,95657
Normal approx. z: 0,05446	p(same median): 0,96114
Monte Carlo (n=99999):	p(same median): exactlabel
Exact:	

J	S
N: 116	Mean: 1,8103
Mean: 2,7845	Median: 0
Median: 0	
t test:	
t: 2,672	p(same mean): 0,008632
Sign test:	
r: 23	p(same median): 0,03508
Wilcoxon test	
W: 452,5	p(same median): 0,0019626
Normal approx. z: 3,093	p(same median): 0,0011
Monte Carlo (n=99999):	p(same median): exactlabel
Exact:	

A	S
N: 116	Mean: 1,8103
Mean: 2,5862	Median: 0
Median: 0	
t test:	
t: 3,587	p(same mean): 0,0004928
Sign test:	
r: 24	p(same median): 0,003327
Wilcoxon test	
W: 435	p(same median): 0,0002318
Normal approx. z: 3,682	p(same median): 0,00012
Monte Carlo (n=99999):	p(same median): exactlabel
Exact:	

Taula i Gràfic 5: P0 Wilcoxon Test i Mediana Holding Power Edat

Si analitzem les taules amb xifres dels percentatges del holding power, les tendències es veuen amb algunes diferències entre grups. En els nens, és on apareix un percentatge superior, del 78%, en el holding power més baix, de menys del 25% del temps, la resta de grups tenen unes xifres del 67% els joves (la xifra més baixa), 69% els adults i torna a pujar amb un 74% els sèniors. En el holding power d'entre el 25% i el 50%, els nens estan al 17%, els joves al 20%, els adults al 22% i els sèniors al 16%. Podem observar com en les xifres de holding power baix hi

ha dues tendències, la dels nens i sèniors, i la dels joves i adults. En el cas del holding power d'entre el 50% i el 75% apareix en el 3% dels recursos en el grup dels nens, en el 9% en els joves i adults i en el 8% en els sèniors; finalment el holding power superior al 75% està en un 3% dels recursos en els nens, 4% en els joves (sent la xifra més alta), 1% en els adults i 2% en els grup de sèniors.

	N	J	A	S
H.PWR <25%	78%	67%	69%	74%
H.PWR ≥25%	17%	20%	22%	16%
H.PWR ≥50%	3%	9%	9%	8%
H.PWR ≥75%	3%	4%	1%	2%

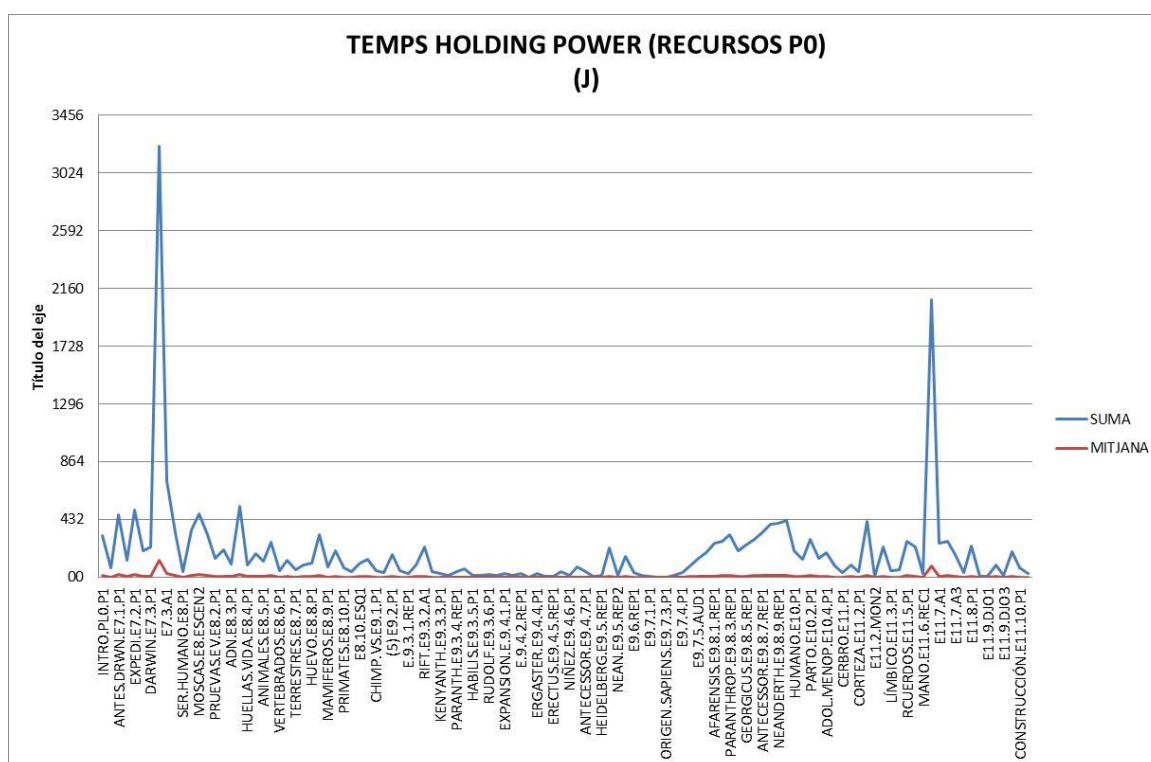
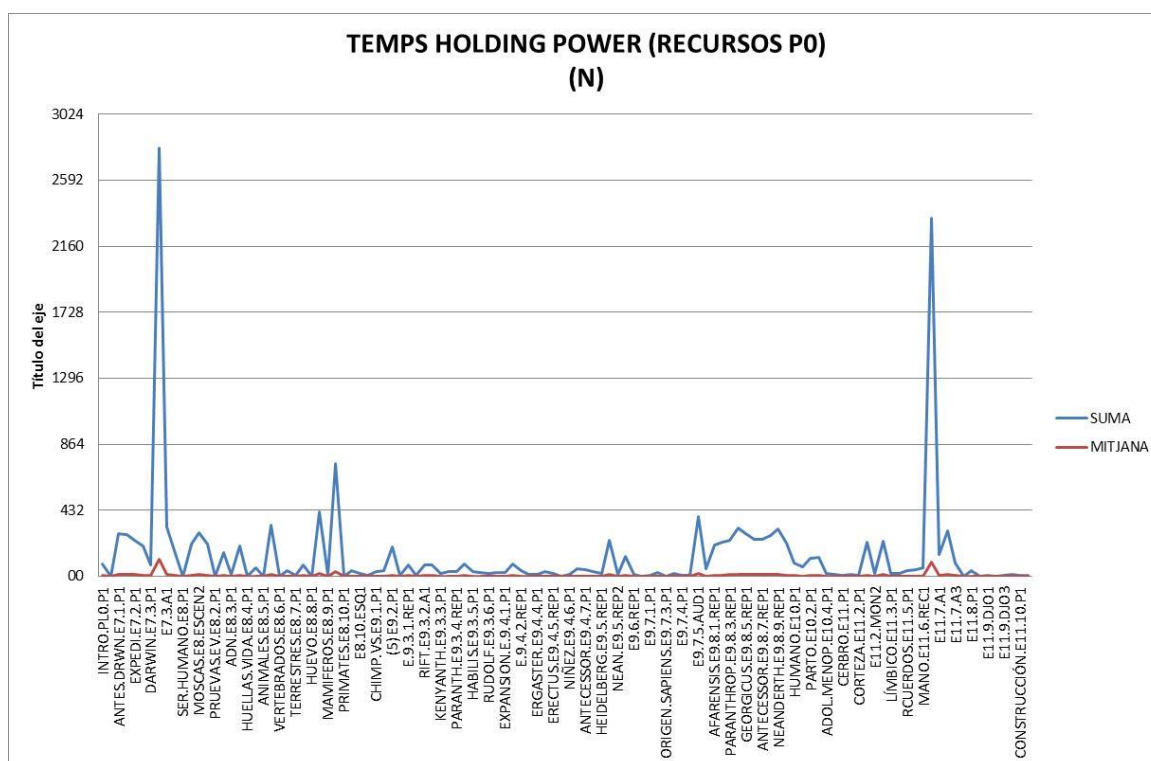
Taula 25: P0 % Holding Power Edat

A nivell específic de recursos i en relació amb l'anàlisi global, la tendència és similar en els quatre grups, tot i que amb algunes variables; en el grups de nens, CAMAROTE.E7.2.ESCEN1; E7.2.REP1; GEORGICUS.E9.8.5.REP1; HABILIS.E9.8.4.REP1; NEANDERTH.E9.8.9.REP1; E11.2.REP1; pertanyents als grups d'escenografies i reproduccions.

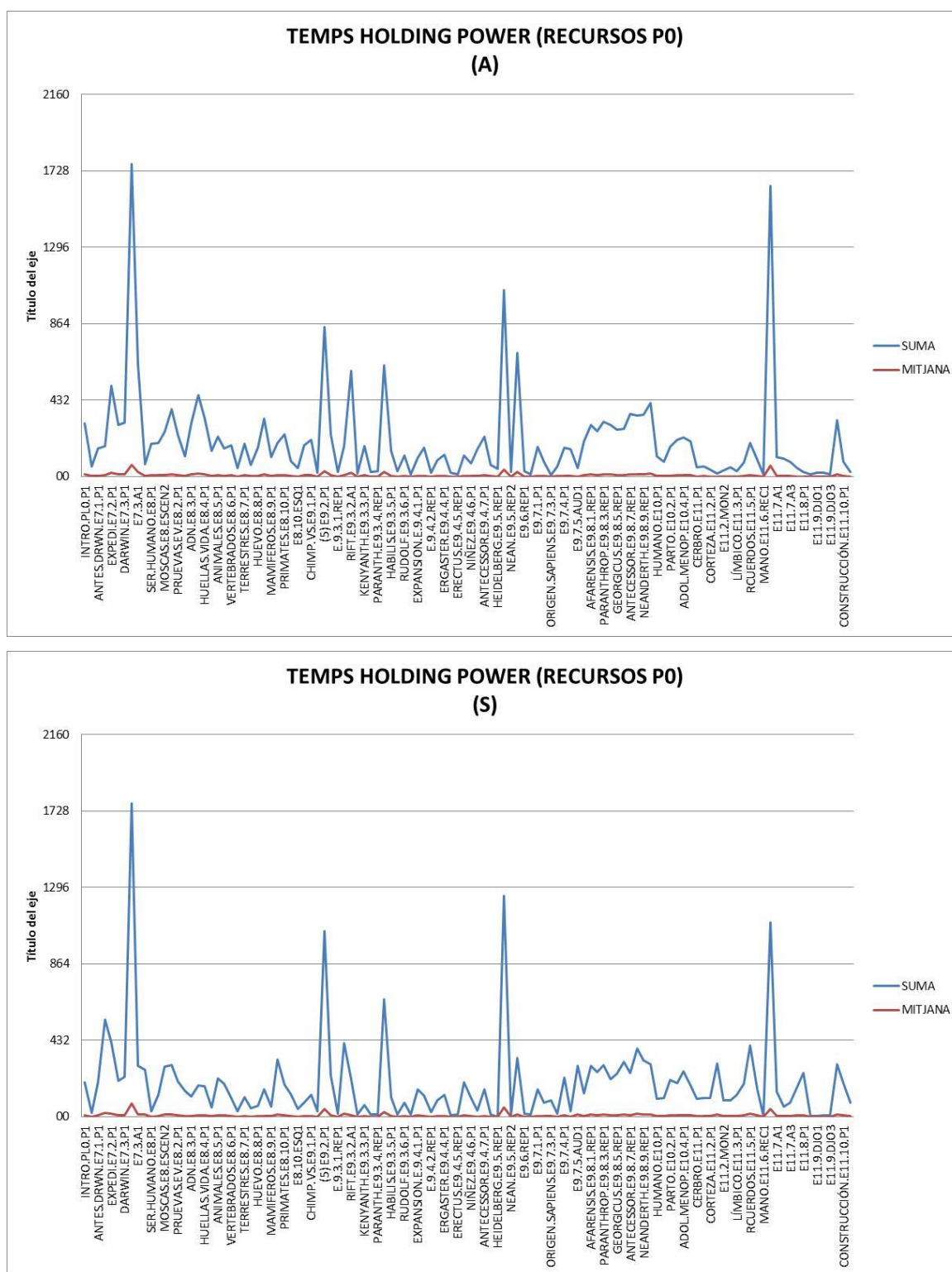
En el grup de joves els recursos amb major holding power són: ANTES.DRWN.E7.1.P1; CAMAROTE.E7.2.ESCEN1; EXPEDI.E7.2.P1; E7.2.REP1; MOSCAS.E8.ESCEN2; E8.6.VITR1; PARANTHROP.E9.8.3.REP1; ERGASTER.E9.8.6.REP1; ANTECESSOR.E9.8.7.REP1; HEIDELBERG.E9.8.8.REP1; NEANDERTH.E9.8.9.REP1; RHODESIENSIS.E9.8.10.REP1; E11.2.MON1; E11.2.REP1; E11.9.DJO2; aquest és el grup que presenta recursos força més variats fins i tot més que els resultats globals: panells, escenografies, vitrines, preproduccions, monitors i dibuixos.

En el grup dels adults els recursos amb un major temps utilitzat són: CAMAROTE.E7.2.ESCEN1; EXPEDI.E7.2.P1; E7.2.REP1; E9.4.6.ESQ1; AFARENSIS.E9.8.1.REP1; PARANTHROP.E9.8.3.REP1; HABILIS.E9.8.4.REP1; ANTECESSOR.E9.8.7.REP1; HEIDELBERG.E9.8.8.REP1; NEANDERTH.E9.8.9.REP1; RHODESIENSIS.E9.8.10.REP1, en aquest cas els recursos formen part d'escenografies, panells, reproduccions i esquemes.

Finalment en el grup dels sèniors els recursos amb major holding power són: CAMAROTE.E7.2.ESCEN1; EXPEDI.E7.2.P1; E7.2.REP1; AFARENSIS.E9.8.1.REP1; ERGASTER.E9.8.6.REP1; HEIDELBERG.E9.8.8.REP1; NEANDERTH.E9.8.9.REP1; RHODESIENSIS.E9.8.10.REP1; E11.2.MON1; E11.2.REP1, dels grups d'escenografies, panells, reproduccions i monitors.

Avaluació del procés de socialització dels jaciments de la
Sierra de Atapuerca al *Museo de la Evolución Humana de Burgos*

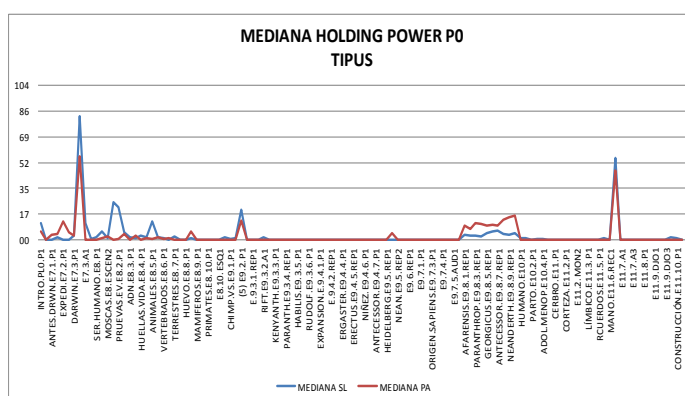
Gràfic 32: P0 Mitjana Temps Edat

TIPUS DE VISITANT

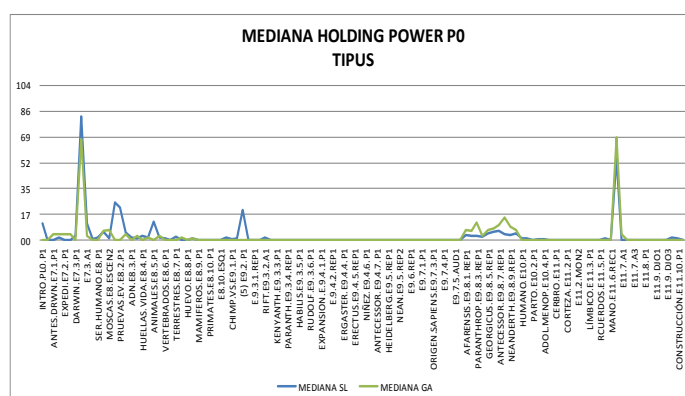
Les variables utilitzades a nivell de tipologia dels visitants han estat quatre grups, sol (SL), parella d'adults (PA), grup d'adults (GA) i amb nens (AN). Per tal d'analitzar-los i comparar-los amb el test de Wilcoxon s'han agrupat en parelles segons tots els grups possibles (SL+PA, SL+GA, SL+AN, PA+GA, PA+AN, GA+AN).

Observant el resultat dels gràfics, veiem com les diferències significatives es troben entre els grups de SL+PA, SL+GA i SL+AN, PA+GA i GA+AN.

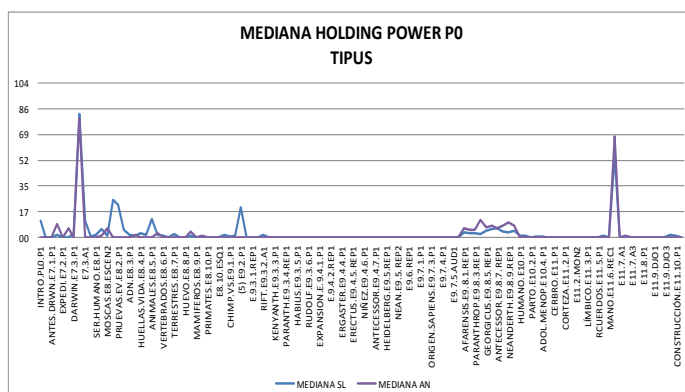
SL	PA
N: 116	Mean: 2,5345
Mean: 2,8793	Median: 0
Median: 0	
t test:	
t: 0,7034	p(same mean): 0,4832
Sign test:	
r: 27	p(same median): 0,302
Wilcoxon test	
W: 545,5	p(same median): 0,9563
Normal approx. z: 0,0548	p(same median): 0,95904
Monte Carlo (n=99999):	p(same median): exactlabel
Exact:	

SL	GA
N: 116	Mean: 2,3448
Mean: 2,8793	Median: 0
Median: 0	
t test:	
t: 1,173	p(same mean): 0,2432
Sign test:	
r: 26	p(same median): 0,3713
Wilcoxon test	
W: 528,5	p(same median): 0,90076
Normal approx. z: 0,1247	p(same median): 0,9049
Monte Carlo (n=99999):	p(same median): exactlabel
Exact:	

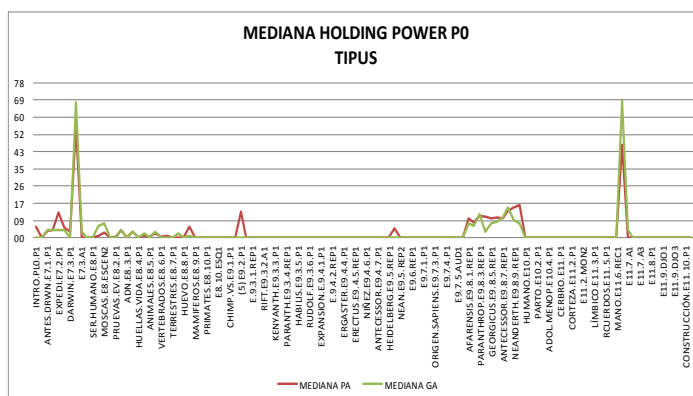

SL	AN
N: 116	Mean: 2,2069
Mean: 2,8793	Median: 0
Median: 0	
t test:	
t: 1,548	p(same mean): 0,1243
Sign test:	
r: 28	p(same median): 0,1839
Wilcoxon test	
W: 635,5	p(same median): 0,29672
Normal approx. z: 1,043	p(same median): 0,30128
Monte Carlo (n=99999):	p(same median): exactlabel
Exact:	

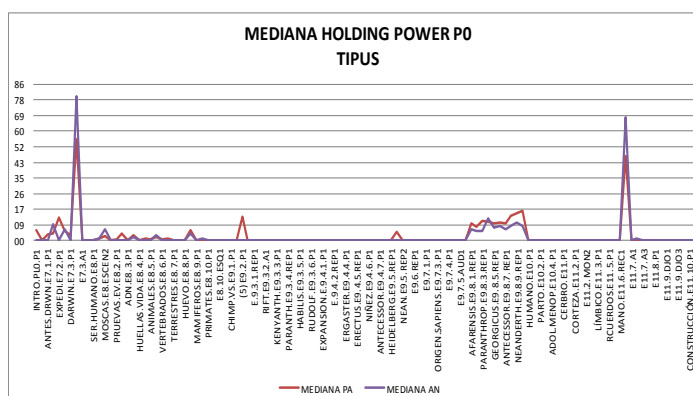

Avaluació del procés de socialització dels jaciments de la
 Sierra de Atapuerca al Museo de la Evolución Humana de Burgos

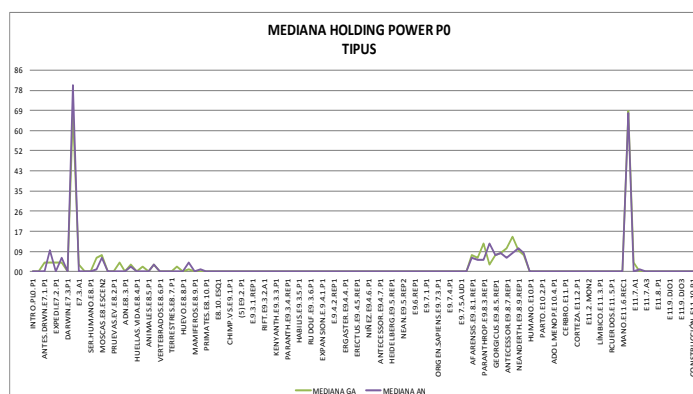
PA	GA
N: 116	Mean: 2,3448
Mean: 2,5345	Median: 0
Median: 0	
t test:	
t: 0,6066	p(same mean): 0,5453
Sign test:	
r: 18	p(same median): 0,2649
Wilcoxon test	
W: 278,5	
Normal approx. z: 1,324	p(same median): 0,18536
Monte Carlo (n=99999):	p(same median): 0,18861
Exact:	p(same median): exactlabel

PA	AN
N: 116	Mean: 2,2069
Mean: 2,5345	Median: 0
Median: 0	
t test:	
t: 0,8989	p(same mean): 0,3706
Sign test:	
r: 23	p(same median): 0,02006
Wilcoxon test	
W: 392,5	
Normal approx. z: 2,413	p(same median): 0,01581
Monte Carlo (n=99999):	p(same median): 0,01442
Exact:	p(same median): exactlabel

GA	AN
N: 116	Mean: 2,2069
Mean: 2,3448	Median: 0
Median: 0	
t test:	
t: 0,7198	p(same mean): 0,4731
Sign test:	
r: 16	p(same median): 0,2295
Wilcoxon test	
W: 211	
Normal approx. z: 1,314	p(same median): 0,18893
Monte Carlo (n=99999):	p(same median): 0,19468
Exact:	p(same median): 0,19473

Taula i Gràfic 6: P0 Wilcoxon Test i Mediana Holding Power Tipus de Visitant

Mirant detalladament els resultats, i comparant les dades amb les de termes globals, podem veure com la tendència entre els grups de parelles d'adults, grups d'adults i amb nens és bastant similar, i que el grup que trenca més la tendència és el de sols. Els recursos amb percentatges de holding power inferiors al 25% són del 43% en el cas dels sols (essent la xifra més baixa de tots), del 73% en les parelles d'adults, del 69% en els grups d'adults i en els grups amb nens. En el holding power baix, d'entre el 25% i e 50%, en el cas dels sols trobem la xifra més alta, amb un 38% dels recursos, en les parelles d'adults al 17%, en els grups d'adults al 20% i en els grups amb nens aquesta xifra baixa al 16%. El holding power ja considerat alt,

entre el 50% i el 75%, apareix en el cas dels sols en un 17% dels recursos (tornant a ser la xifra més elevada), en les parelles d'adults i grups d'adults al 9% i en els grups amb nens al 2%. Finalment les xifres superiors al 75% apareixen en tots els casos inferiors al 4%: el cas dels sols i grups d'adults en el 2% dels recursos, en les parelles d'adults únicament en l'1%, i en el grup amb nens apareix la xifra més alta amb un 3%.

	SL	PA	GA	AN
H.PWR <25%	43%	73%	69%	69%
H.PWR ≥25%	38%	17%	20%	16%
H.PWR ≥50%	17%	9%	9%	2%
H.PWR ≥75%	2%	1%	2%	3%

Taula 26: P0 %Holding Power Tipus de Visitant

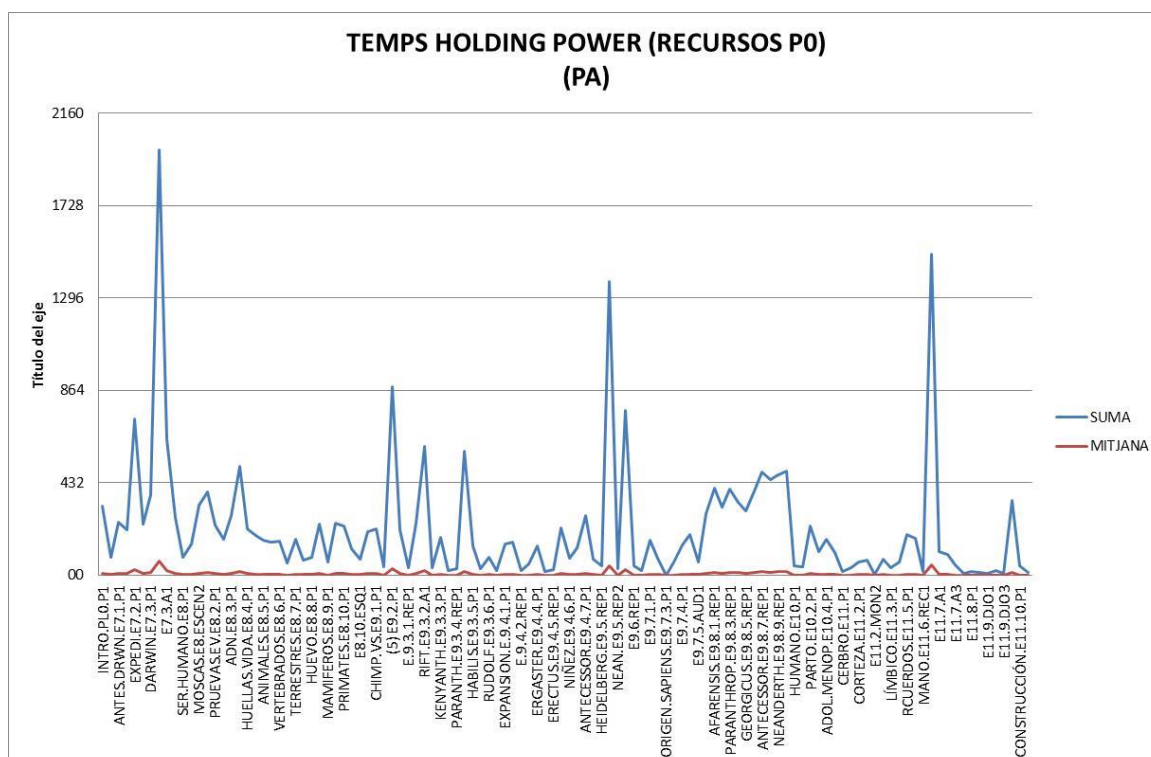
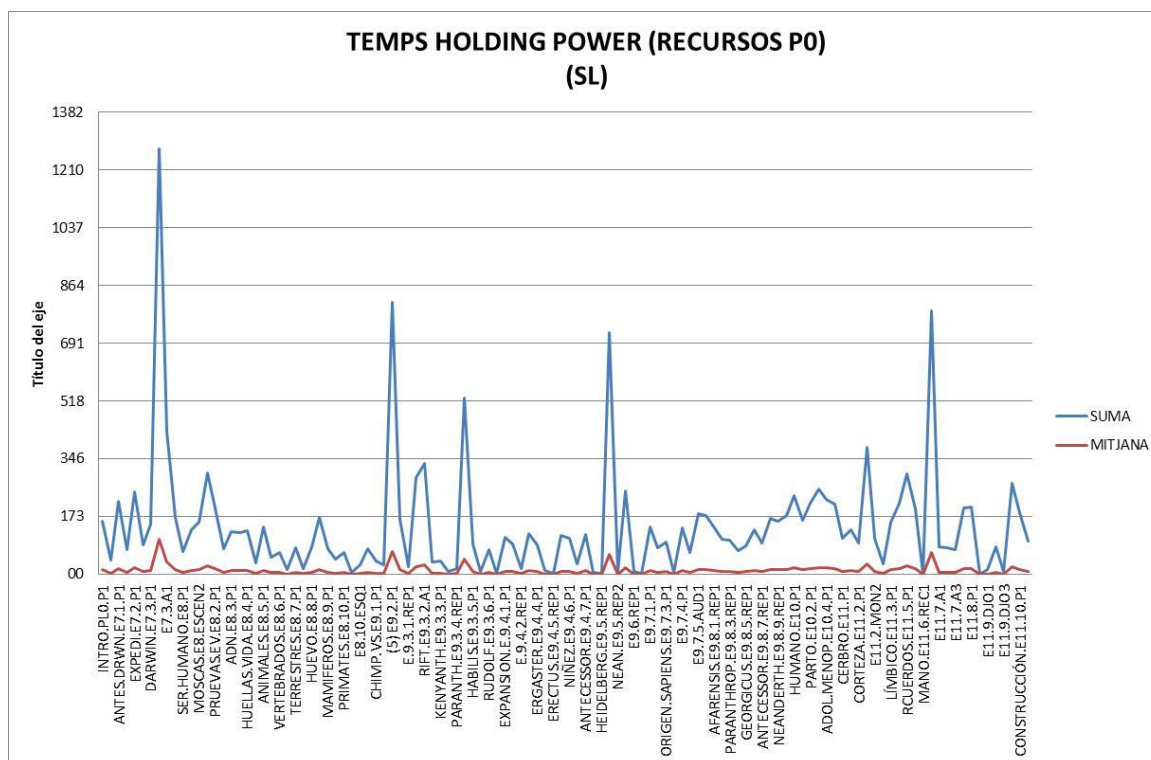
Si mirem amb deteniment les xifres, podem veure com entre grups si que es veuen determinades diferències, i també pel que fa amb el global de la mostra. Segons cada un dels grups, els recursos amb un major holding power són, en el grups dels sols: ANTES.DRWN.E7.1.P1; CAMAROTE.E7.2.ESCEN1; EXPEDI.E7.2.P1; E7.2.REP1; DSPUES.DRWN.E8.1.P1; PRUEVAS.EV.E8.2.P1; ÁRBOL.E9.8.ESQ1; AFARENSIS.E9.8.1.REP1; ERGASTER.E9.8.6.REP1; HEIDELBERG.E9.8.8.REP1; NEANDERTH.E9.8.9.REP1; RHODESIENSIS.E9.8.10.REP1; ALTOS.E10.1.P1; PARTO.E10.2.P1; NEOTENIA.E10.3.P1; ADOL.MENOP.E10.4.P1; HABLAR.E10.5.P1; E11.2.MON1; LÍMBICO.E11.3.P1; FÍSICA.E11.6.P1; E11.8.P1; E11.9.DJO2; mostren una gran varietat de tipus de recursos, 12 d'ells pertanyents als tipus de panells, i la resta a escenografies, reproduccions, esquemes, monitors i dibuixos.

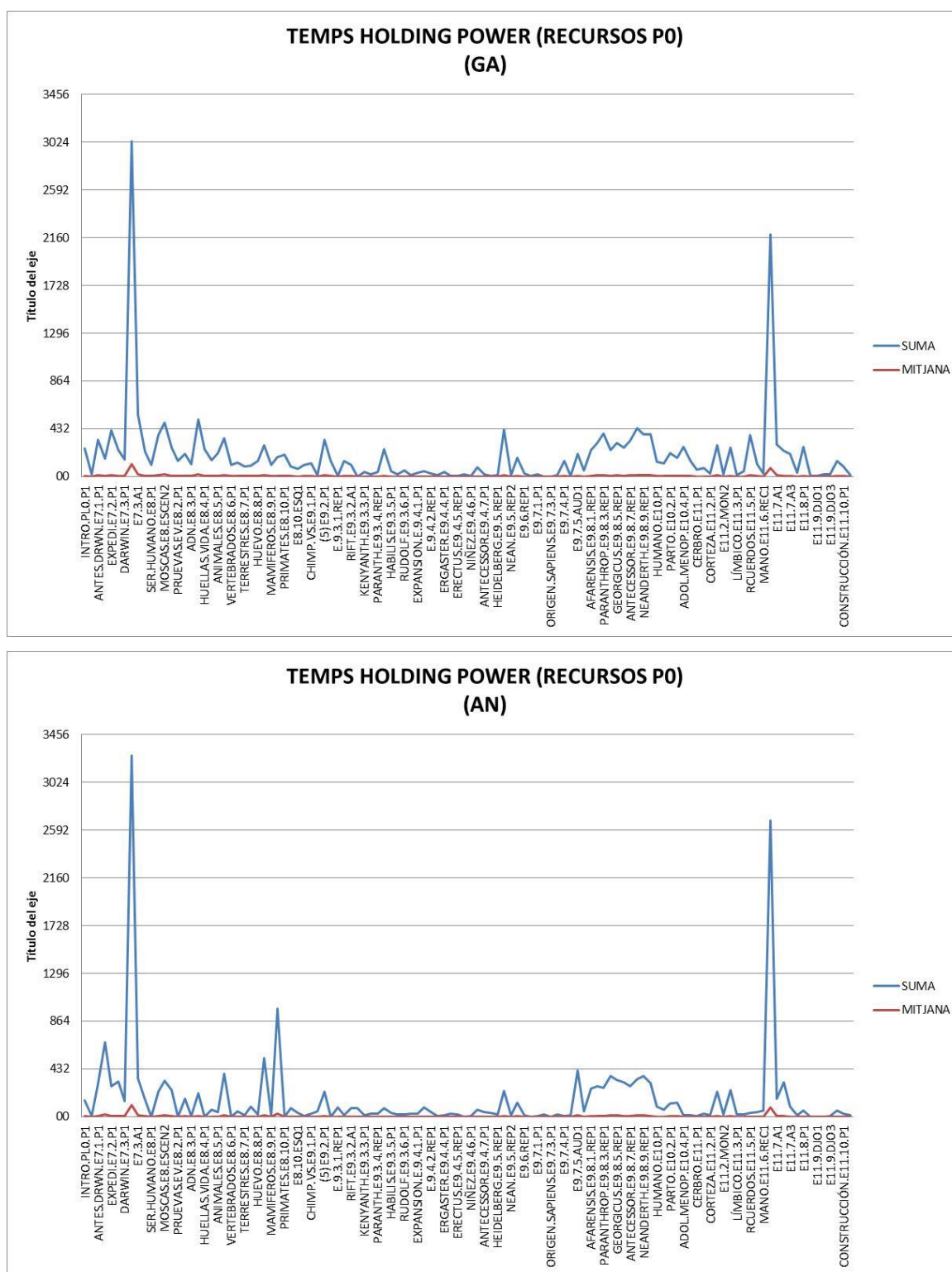
En les parelles d'adults: CAMAROTE.E7.2.ESCEN1; EXPEDI.E7.2.P1; E7.2.REP1; AFARENSIS.E9.8.1.REP1; PARANTHROP.E9.8.3.REP1; HABILIS.E9.8.4.REP1; ERGASTER.E9.8.6.REP1; ANTECESSOR.E9.8.7.REP1; HEIDELBERG.E9.8.8.REP1; NEANDERTH.E9.8.9.REP1; RHODESIENSIS.E9.8.10.REP1; dels grups d'escenografies, panells i reproduccions.

En els grups d'adults: CAMAROTE.E7.2.ESCEN1; E7.2.REP1; MOSCAS.E8.ESCEN2; E8.6.VITR1; AFRICANUS.E9.8.2.REP1; PARANTHROP.E9.8.3.REP1; GEORGICUS.E9.8.5.REP1; ANTECESSOR.E9.8.7.REP1; HEIDELBERG.E9.8.8.REP1; NEANDERTH.E9.8.9.REP1; RHODESIENSIS.E9.8.10.REP1; E11.2.MON1; E11.2.REP1; dels grups d'escenografies, reproduccions, vitrines i monitors.

Finalment en el grup amb nens els recursos amb major holding power són:
CAMAROTE.E7.2.ESCEN1; E7.2.REP1; HABILIS.E9.8.4.REP1; NEANDERTH.E9.8.9.REP1;
E11.2.REP1, pertanyents únicament als grups d'escenografies i reproduccions.

Podem veure com a excepció del grup amb nens, la diferència amb el grup global recau en que
hi ha una major varietat de tipus de recursos.

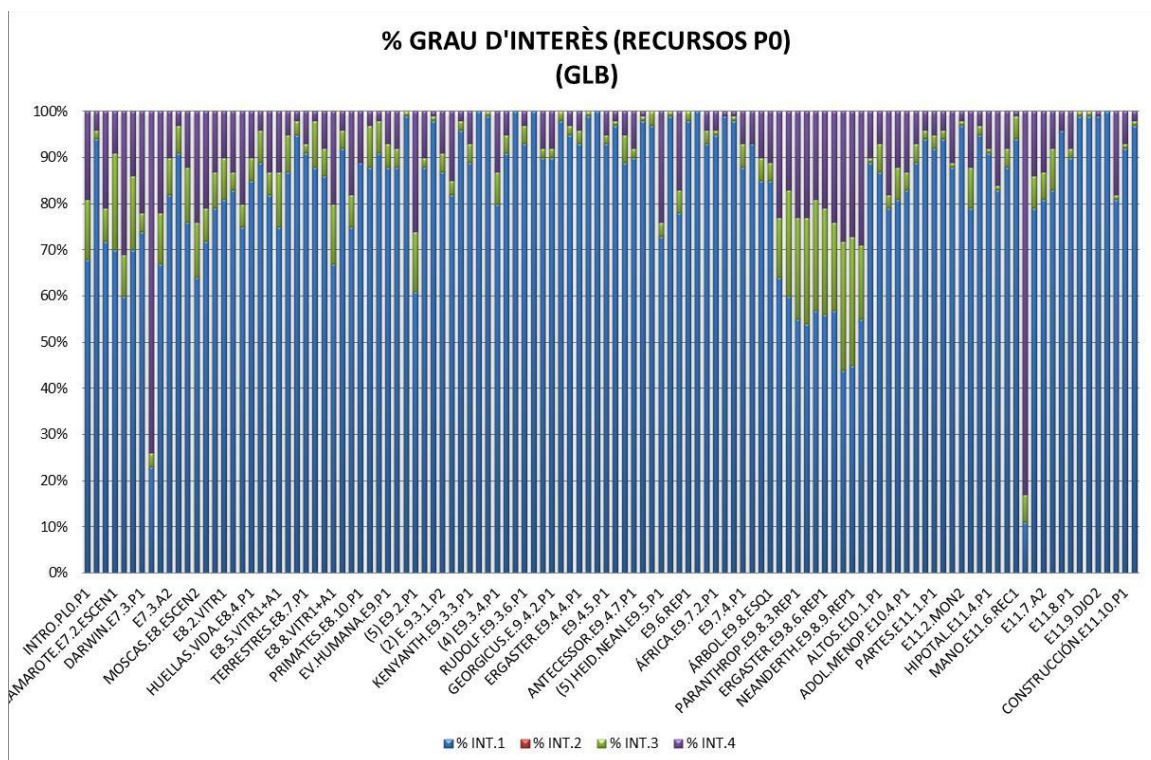
4.3.2.1.2. GRAU D'INTERÈS

GLOBAL

A nivell dels 100 visitants avaluats, el percentatge de grau d'interès en els recursos majoritàriament és d'interès 1, tot i que amb determinades excepcions on el que abunda més és l'interès 4 (com passa als recursos: BEAGLE.E7.3.ESCEN1; INSTALACIÓN.E11.7.ESCEN1; tots dos pertanyents a les escenografies. És destacable també que hi ha una sèrie de recursos que tenen el 100% d'interès 1: E9.3.3.REP1; E9.3.5.REP1; E9.3.6.REP1; ERECTUS.E9.4.5.REP1; RHODESIENSIS.E9.7.1.REP1; E11.9.DJO3, dels grups de reproduccions i dibuixos.

Si observem el gràfic també veiem com no hi ha recursos que tinguin percentatges d'interès 2; és a dir, en diferents tipus de recursos els visitants tenen graus d'interès 1, 3 i 4. (molt baix, alt o molt alt), i no hi ha cap recurs amb interès predominant 3.

És important assenyalar també que tot i la predominança de l'interès més baix, en 74 els 114 recursos amb interès 1 el segon interès més elevat és el 4, i en 26 d'interès 3 (en 8 recursos el percentatge d'interès 3 i 4 és el mateix). Per tant, tot i que en la gràfica ens mostra que l'interès general és molt baix, aprofundint més veiem que en un següent lloc l'interès puja moltíssim; tot i això en la gran majoria dels recursos la diferència entre el primer interès i el segon és bastant notable ja que els percentatges d'interès 1 en molts dels recursos són molt elevats.

Gràfic 34: P0 % Grau d'Interès Global

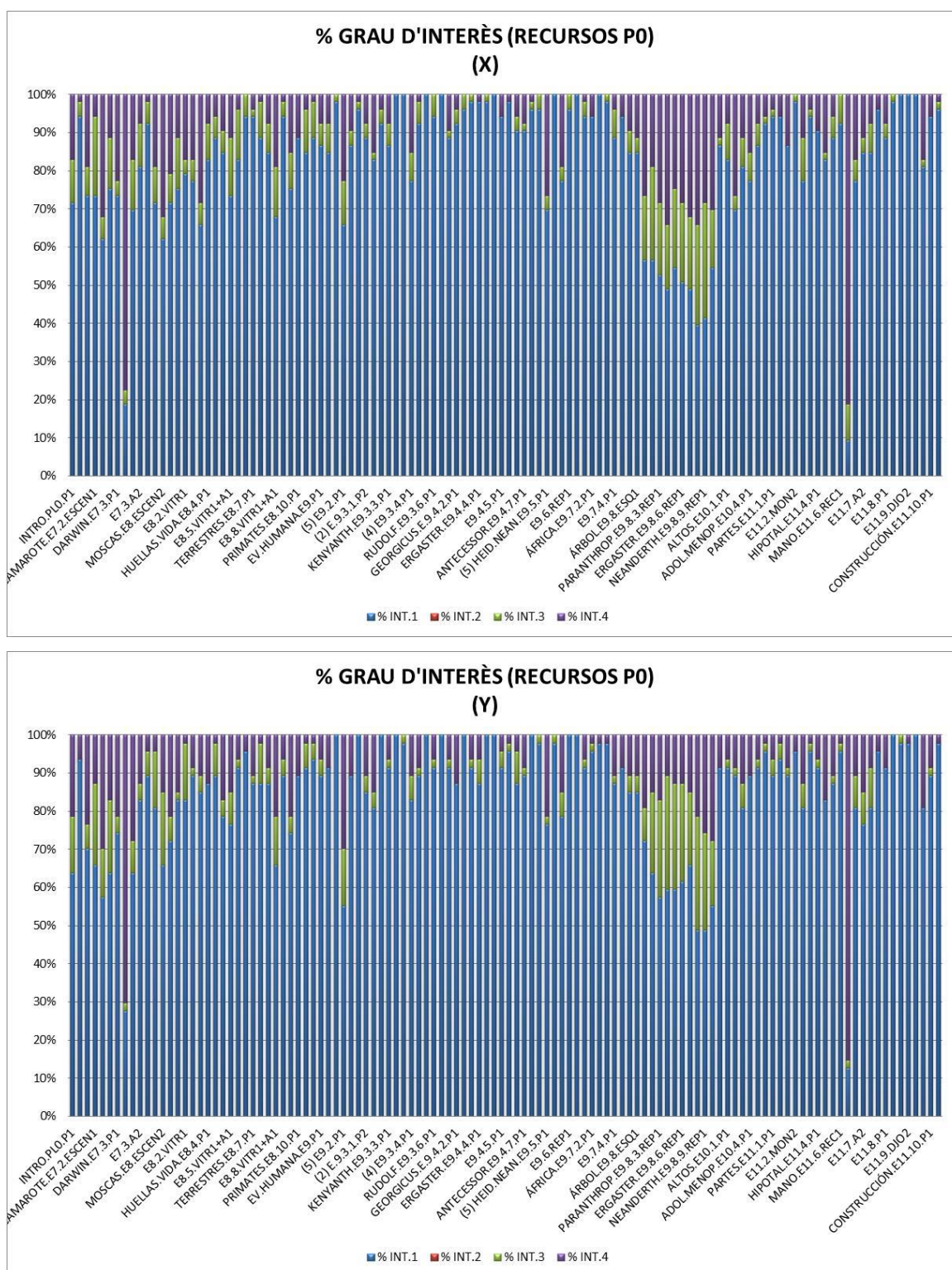
GÈNERE

Tenint en compte el grup de gènere, entre grups d'homes (Y) i de dones (X) no es veuen masses diferències, entre ells i amb el grup global, de fet, la tendència és la mateixa que la ja explicada al grup anterior, a l'igual que en el grup global, no hi ha cap recurs amb interès 2, tots tenen un interès molt baix alt i molt alt.

Pel que fa al grup de dones, hi ha una predominança d'interès 1, a 114 dels 116 recursos, tot i que seguit del d'interès 4 i 3 (considerats interès alt i molt alt), en tots els recursos. En 2 dels 116 recursos hi ha el nivell d'interès 4: BEAGLE.E7.3.ESCEN1; INSTALACIÓN.E11.7.ESCEN1, tots dos escenografies. És destacable que hi ha 11 de recursos, que han generat el 100% d'interès 1, aquests són: E9.3.3.REP1; PARANTH.E9.3.4.REP1; E9.3.5.REP1; E9.3.6.REP1; ERECTUS.E9.4.5.REP1; NEAN.E9.5.REP2; RHODESIENSIS.E9.7.1.REP1; ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1; E11.9.DJO1; E11.9.DJO2; E11.9.DJO3 (7 dels quals són reproduccions). També és destacable que no hi ha recursos amb predominança d'interès 3.

Pel que fa al grup dels homes, també hi ha una predominança d'interès 1, en concret a 114 dels 116 recursos, i al igual que a grup de dones, seguits d'interès 3 (en 24 recursos) i d'interès 4 (en 68 recursos). La predominança d'interès 4 la trobem als mateixos recursos, que en el grup de dones i que en el global: BEAGLE.E7.3.ESCEN1; INSTALACIÓN.E11.7.ESCEN1. Hi han 14 recursos amb un interès 1 al 100%: SAHELANTH.E9.2.REP1; E.9.3.1.REP1; E9.3.2.FOTO1; E9.3.3.REP1; E9.3.5.REP1; E9.3.6.REP1; E.9.4.2.REP1; E9.4.4.REP1; ERECTUS.E9.4.5.REP1; E9.4.7.REP1; E9.6.REP1; RHODESIENSIS.E9.7.1.REP1; E11.8.MON2; E11.9.DJO3 (11 dels quals són reproduccions).

Per tant, no hi ha diferències notables entre els membres d'ambdós grups, i en tots dos casos, tot i tenir un interès majoritàriament molt baix, i en percentatges força elevats, aquest va seguit d'interessos alts i molt alts.

Gràfic 35: P0 % Grau d'Interès Gènere

EDAT

Analitzant els graus d'interès segons els quatre grups d'edat, les tendències són força similars tot i que amb algunes diferències; començant pel grup de nens (N), 113 dels 116 recursos queden englobats dins del grau d'interès 1; 2 recursos queden dins l'interès 4:

BEAGLE.E7.3.ESCEN1; INSTALACIÓN.E11.7.ESCEN1; i a més 1 recurs dins d'interès majoritari 3: NEANDERTH.E9.8.9.REP1. També cal destacar que hi ha 45 recursos que tenen el 100% d'interès 1, és a dir, que a tots els individus del mateix grup els ha generat el mateix baix interès, aquests recursos són: EVOLUCIÓN.E7.P1; SER.HUMANO.E8.P1; PRUEVAS.EV.E8.2.P1; ADN.E8.3.P1; HUELLAS.VIDA.E8.4.P1; ANIMALES.E8.5.P1; VERTEBRADOS.E8.6.P1; TERRESTRES.E8.7.P1; HUEVO.E8.8.P1; MAMIFEROS.E8.9.P1; PRIMATES.E8.10.P1; E8.10.ESQ1; EV.HUMANA.E9.P1; SAHELANTH.E9.2.REP1; AUSTRALOPITH.E9.3.1.P1; (2)E.9.3.1.P2; E9.3.3.REP1; PARANTH.E9.3.4.REP1; E9.3.5.REP1; E9.3.6.REP1; ERGASTER.E9.4.4.P1; ERECTUS.E9.4.5.REP1; E9.4.5.P1; NIÑEZ.E9.4.6.P1; E9.4.7.REP1; HEIDELBERG.E9.5.REP1; NEAN.E9.5.REP2; E9.6.REP1; RHODESIENSIS.E9.7.1.REP1; E9.7.1.P1; ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1; SAPIENS.E9.7.4.REP1; E9.7.4.P1; VIAJE.E9.7.5.P1; CERBRO.E11.P1; CORTEZA.E11.2.P1; E11.2.MON2; LÍMBICO.E11.3.P1; NEURONA.E11.8.MON1; E11.8.MON2; E11.9.DJO1; E11.9.DJO2; E11.9.DJO3; CONSTRUCCIÓN.E11.10.P1; NEUROCIENCIA.E11.11.P1 (26 dels quals son panells i 12 reproduccions).

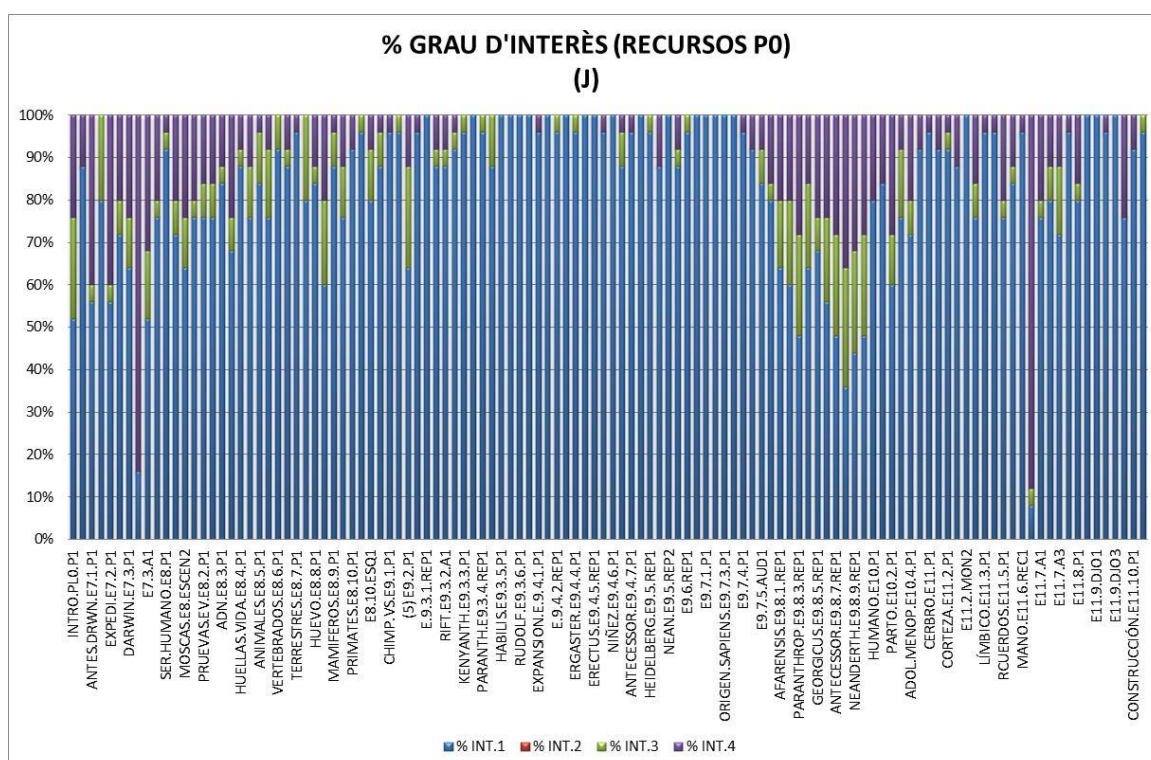
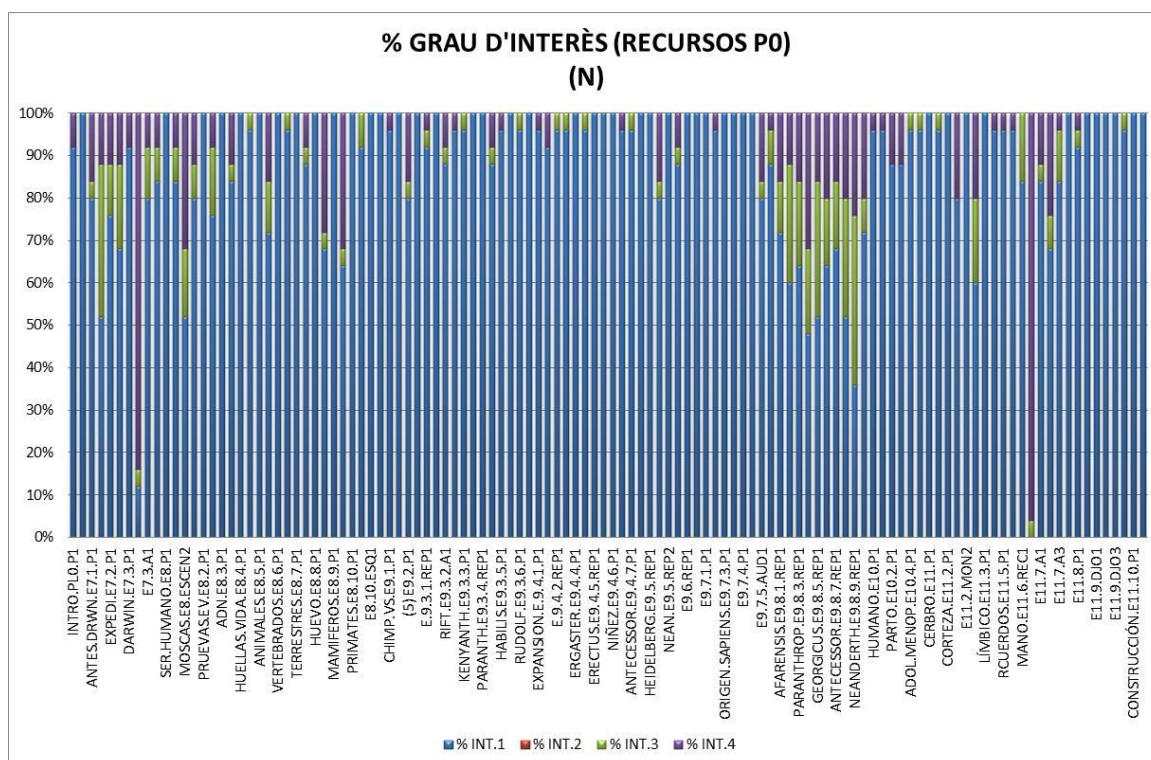
Pel que fa al grup de joves, la tendència també és la mateixa, una majoria de 113 recursos amb interès 1, seguits de 2 recursos amb interès 4: BEAGLE.E7.3.ESCEN1; INSTALACIÓN.E11.7.ESCEN1, i un recurs amb el mateix interès 4 i 1 HEIDELBERG.E9.8.8.REP1. En aquest grup de joves també trobem 22 recursos amb un 100% d'interès 1: E.9.3.1.REP1; E9.3.3.REP1; HABILIS.E9.3.5.P1; E9.3.5.REP1; RUDOLF.E9.3.6.P1; E9.3.6.REP1; GEORGICUS.E9.4.2.P1; EURASIA.E9.4.3.P1; E9.4.4.REP1; ERECTUS.E9.4.5.REP1; NIÑEZ.E9.4.6.P1; E9.4.7.REP1; NEAN.E9.5.REP2; RHODESIENSIS.E9.7.1.REP1; E9.7.1.P1; ÁFRICA.E9.7.2.P1; ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1; SAPIENS.E9.7.4.REP1; E11.2.MON2; E11.8.MON2; E11.9.DJO1; E11.9.DJO3 (8 dels quals són panells i 10 reproduccions).

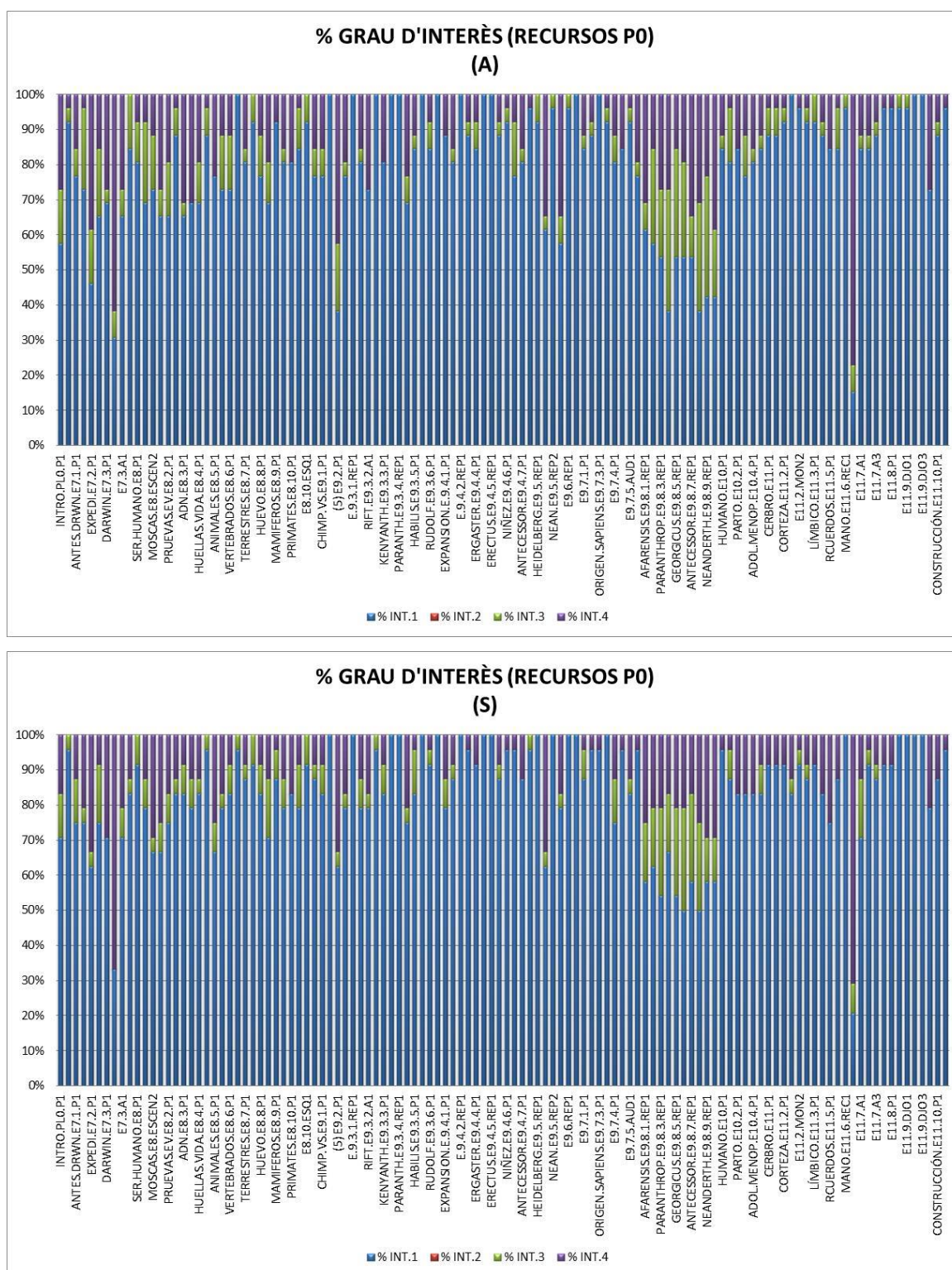
Seguint amb el grup d'adults, 3 dels 116 recursos tenen interès 4: BEAGLE.E7.3.ESCEN1; (5)E9.2.P1; INSTALACIÓN.E11.7.ESCEN1, aquí apareix un recurs nou que no apareixia fins ara en cap grup; en els 113 restants predomina l'interès 1, i d'aquests, 16 recursos tenen el 100% d'interès 1: E8.6.VITR1; SAHELANTH.E9.2.REP1; E.9.3.1.REP1; E9.3.2.FOTO1; E9.3.3.REP1; PARANTH.E9.3.4.REP1; E9.3.5.REP1; E9.3.6.REP1; E.9.4.2.REP1; E9.4.4.REP1; ERECTUS.E9.4.5.REP1; RHODESIENSIS.E9.7.1.REP1; ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1; E11.2.MON1; E11.9.DJO2; E11.9.DJO3 (10 dels quals són reproduccions).

Finalment, pel que fa al grup de sèniors, també segueix la dinàmica global, 2 dels 116 recursos serien d'interès 4: BEAGLE.E7.3.ESCEN1; INSTALACIÓN.E11.7.ESCEN1; i del total, 114 recursos tindrien majoria d'interès 1, i d'aquests, 19 tindrien el 100% d'interès 1: SAHELANTH.E9.2.REP1; E.9.3.1.REP1; E9.3.3.REP1; PARANTH.E9.3.4.REP1; E9.3.5.REP1; E9.3.6.REP1; E.9.4.2.REP1; E9.4.4.REP1; ERECTUS.E9.4.5.REP1; HEIDELBERG.E9.5.REP1;

Avaluació del procés de socialització dels jaciments de la
Sierra de Atapuerca al *Museo de la Evolución Humana de Burgos*

NEAN.E9.5.REP2; E9.6.REP1; RHODESIENSIS.E9.7.1.REP1; SAPIENS.E9.7.4.REP1;
MANO.E11.6.REC1; E11.8.MON2; E11.9.DJO1; E11.9.DJO2; E11.9.DJO3.

Gràfic 36: P0 % Grau d'Interès Edat

Observant els gràfics, podem veure com la tendència general d'interès és la que s'ha explicat amb anterioritat tot i haver-hi una majoria de recursos amb interès 1, la següent en aquests recursos és sempre la d'interès 3 i 4; en segon terme no hi ha interès mitjà, passa de baix a alt o molt alt. És destacable que només en els grup de nens hi ha un recurs d'interès majoritari 3, i

que en dos dels grups (J i A) hi ha recursos d'interès molt elevat diferent al grup global: HEIDELBERG.E9.8.8.REP1; (5) E9.2.P1.

TPUS DE VISITANT

Segons els tipus de visitants, la tendència segueix essent similar, tot i que també amb certes diferències entre grups. Començant amb el grup dels sols (SL), 5 del 116 recursos són d'interès 4: BEAGLE.E7.3.ESCEN1; DSPUES.DRWN.E8.1.P1; PRUEVAS.EV.E8.2.P1; (5)E9.2.P1; INSTALACIÓN.E11.7.ESCEN1, i un d'interès 4 i 1 d'igual manera E7.3.A1, i un altre d'interès 3 i 1 igualment: INTRO.PL0.P1; la resta tots tenen interès 1 en primer lloc, és destacable que d'aquests, 20 recursos tenen l'interès 1 al 100%: E8.6.VITR1; E8.10.VITR1; SAHELANTH.E9.2.REP1; E.9.3.1.REP1; E9.3.3.REP1; PARANTH.E9.3.4.REP1; E9.3.5.REP1; E9.3.6.REP1; E.9.4.2.REP1; E9.4.4.REP1; ERECTUS.E9.4.5.REP1; E9.4.7.REP1; HEIDELBERG.E9.5.REP1; NEAN.E9.5.REP2; E9.6.REP1; RHODESIENSIS.E9.7.1.REP1; SAPIENS.E9.7.4.REP1; MANO.E11.6.REC1; E11.8.MON2; E11.9.DJO3, 15 dels quals són reproduccions.

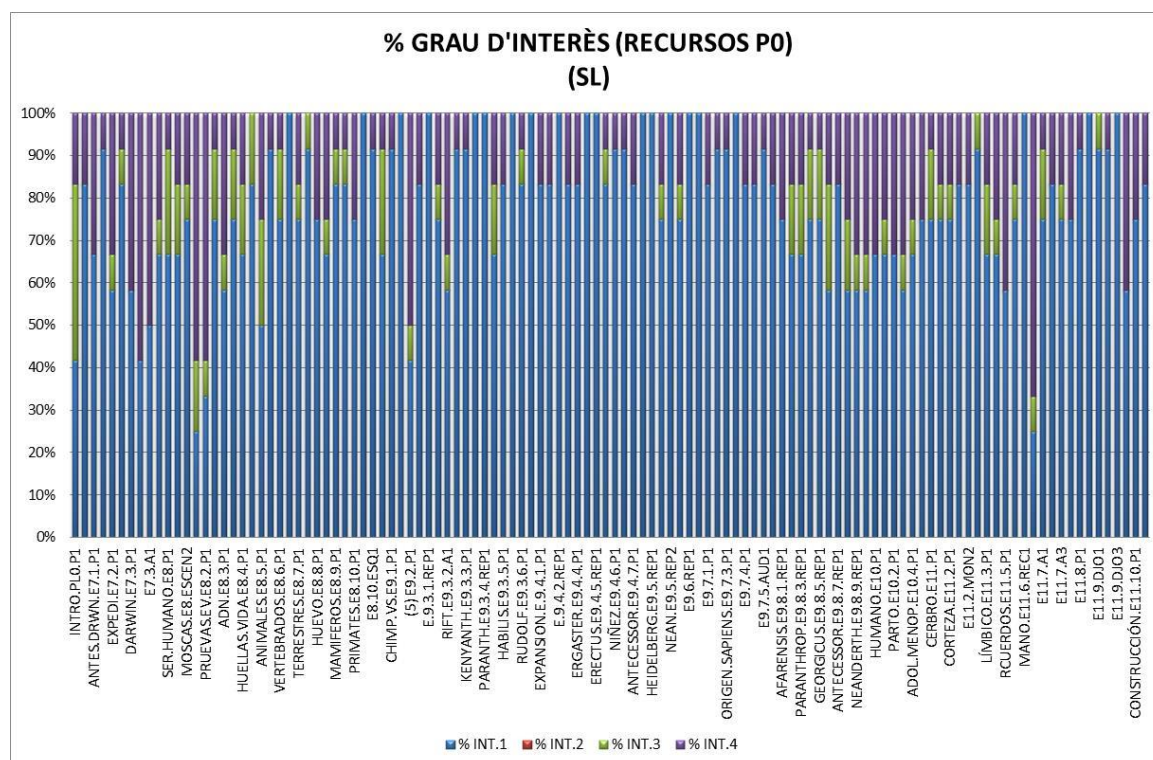
En el cas de les parelles d'adults (PA), són 4 els recursos que tenen un interès 4: EXPEDI.E7.2.P1; BEAGLE.E7.3.ESCEN1; RHODESIENSIS.E9.8.10.REP1; INSTALACIÓN.E11.7.ESCEN; els 112 restants tindrien interès 1, 15 dels quals mostren el 100% d'interès 1: E.9.3.1.REP1; E9.3.3.REP1; PARANTH.E9.3.4.REP1; E9.3.5.REP1; E9.3.6.REP1; E.9.4.2.REP1; E9.4.4.REP1; ERECTUS.E9.4.5.REP1; RHODESIENSIS.E9.7.1.REP1; ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1; E11.2.MON2; NEURONA.E11.8.MON1; E11.9.DJO1; E11.9.DJO2; E11.9.DJO3 (8 pertanyen a les reproduccions).

Els visitants dels grups d'adults (GA) mostren 2 recursos amb interès 4: BEAGLE.E7.3.ESCEN1; INSTALACIÓN.E11.7.ESCEN1; un té interès 4 i 1 al mateix percentatge: HEIDELBERG.E9.8.8.REP1, i un té el percentatge d'interès 3 i 1 igual: ANTECESSOR.E9.8.7.REP1.

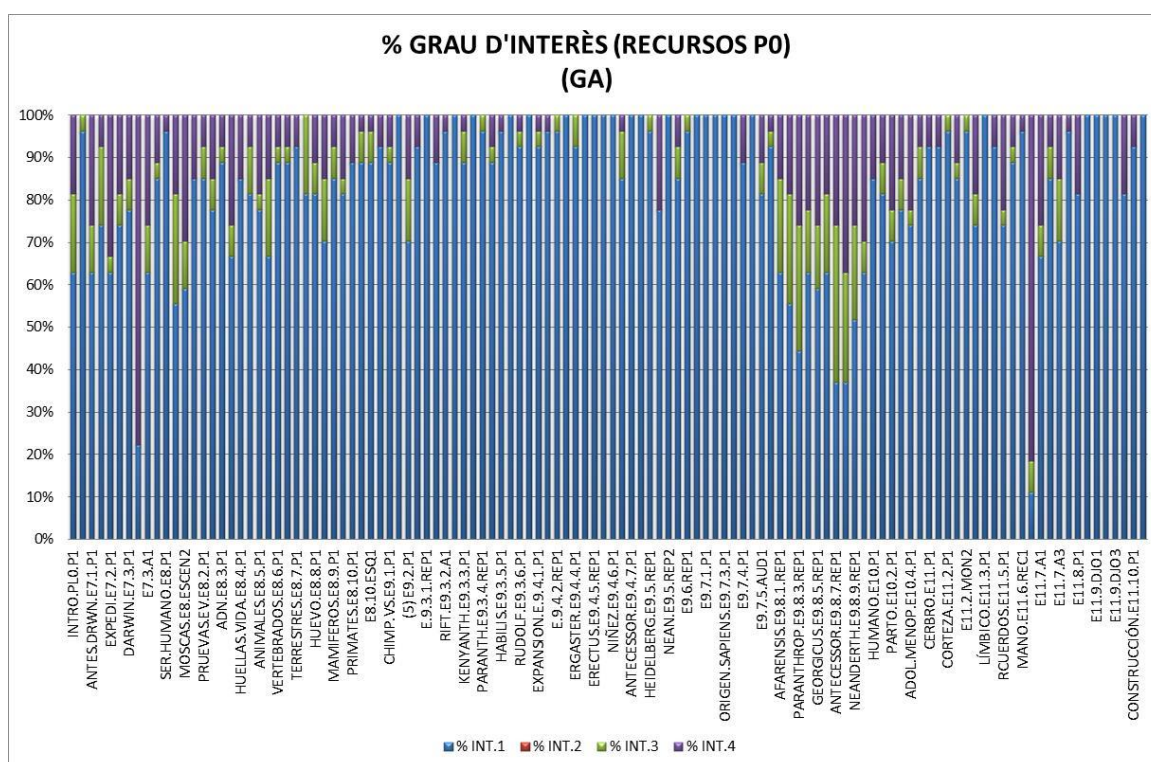
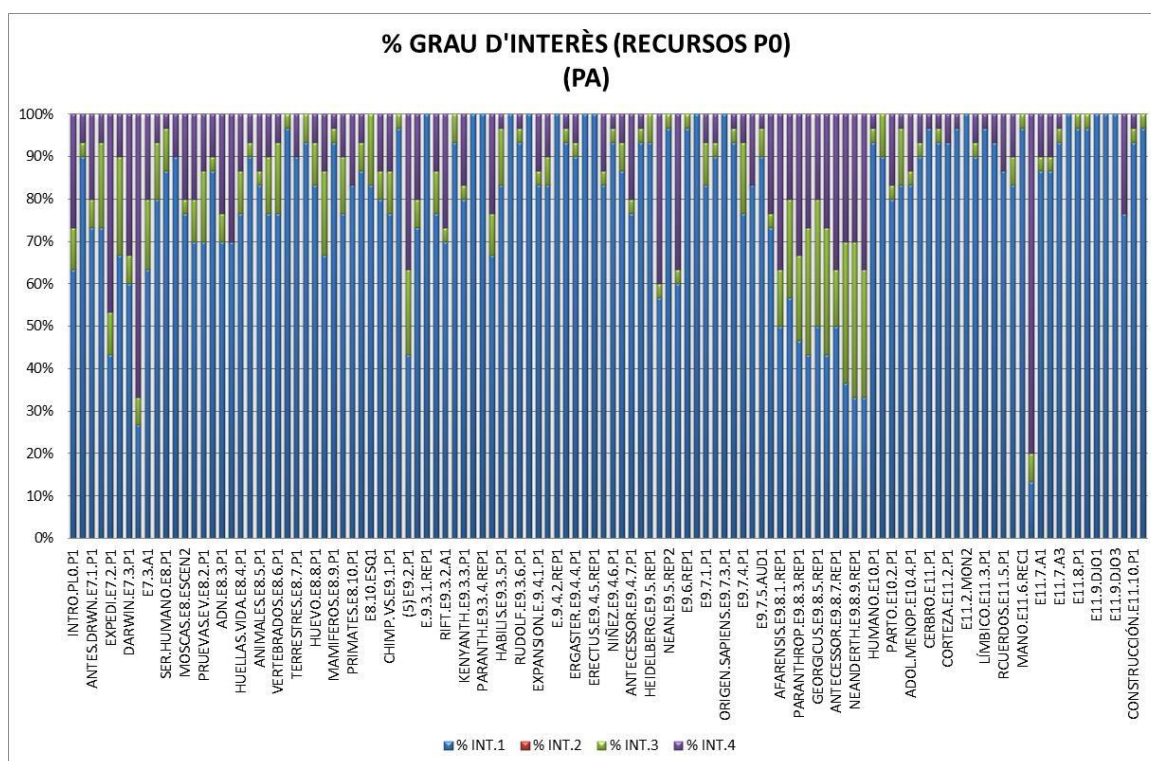
Els 112 restants tindrien un interès de grau 1. Cal assenyalar però, que hi ha 26 recursos amb un interès 1 al 100%: SAHELANTH.E9.2.REP1; E.9.3.1.REP1; E9.3.2.FOTO1; E9.3.3.REP1; E9.3.5.REP1; E9.3.6.REP1; EURASIA.E9.4.3.P1; E9.4.4.REP1; ERECTUS.E9.4.5.REP1; E9.4.5.P1; NIÑEZ.E9.4.6.P1; ANTECESSOR.E9.4.7.P1; E9.4.7.REP1; NEAN.E9.5.REP2; RHODESIENSIS.E9.7.1.REP1; E9.7.1.P1; ÀFRICA.E9.7.2.P1; ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1; SAPIENS.E9.7.4.REP1; VIAJE.E9.7.5.P1; LÍMBICO.E11.3.P1; E11.8.MON2; E11.9.DJO1; E11.9.DJO2; E11.9.DJO3; NEUROCIENCIA.E11.11.P1 (11 dels quals són reproduccions i 10 panells).

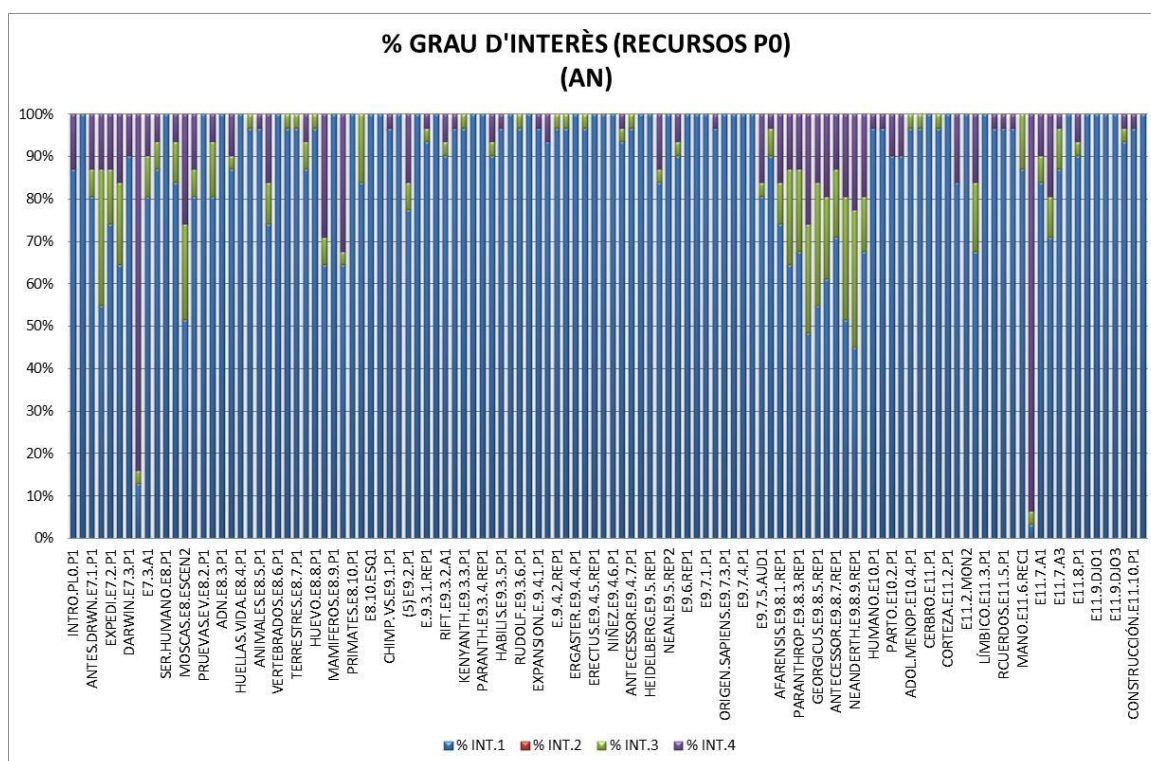
Finalment, al grup amb nens (AN) hi ha 2 recursos amb major percentatge d'interès 4: BEAGLE.E7.3.ESCEN1; INSTALACIÓN.E11.7.ESCEN1, és l'únic dels grups en els quals només hi

ha els mateixos dos recursos que en el grup global. Els 114 restants mostren d'interès 1, i d'aquests 41 amb el 100% d'interès 1, el major nombre de tots els grups: EVOLUCIÓN.E7.P1; SER.HUMANO.E8.P1; PRUEVAS.EV.E8.2.P1; ADN.E8.3.P1; HUELLAS.VIDA.E8.4.P1; VERTEBRADOS.E8.6.P1; MAMIFEROS.E8.9.P1; PRIMATES.E8.10.P1; E8.10.ESQ1; EV.HUMANA.E9.P1; SAHELANTH.E9.2.REP1; AUSTRALOPITH.E9.3.1.P1; (2)E.9.3.1.P2; E9.3.3.REP1; PARANTH.E9.3.4.REP1; E9.3.5.REP1; E9.3.6.REP1; ERGASTER.E9.4.4.P1; ERECTUS.E9.4.5.REP1; E9.4.5.P1; NIÑEZ.E9.4.6.P1; E9.4.7.REP1; HEIDELBERG.E9.5.REP1; NEAN.E9.5.REP2; E9.6.REP1; RHODESIENSIS.E9.7.1.REP1; E9.7.1.P1; ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1; SAPIENS.E9.7.4.REP1; E9.7.4.P1; VIAJE.E9.7.5.P1; CERBRO.E11.P1; CORTEZA.E11.2.P1; E11.2.MON2; LÍMBICO.E11.3.P1; NEURONA.E11.8.MON1; E11.8.MON2; E11.9.DJO1; E11.9.DJO2; E11.9.DJO3; NEUROCIENCIA.E11.11.P1 (22 dels quals són panells i 12 reproduccions).

Avaluació del procés de socialització dels jaciments de la
Sierra de Atapuerca al *Museo de la Evolución Humana de Burgos*

Gràfic 37: P0 % Grau d'Interès Tipus de Visitant

Observant els gràfics, podem veure com la tendència general d'interès és la mateixa que s'ha explicat en els grups anteriors, tot i haver-hi una majoria de recursos amb interès 1, la següent tendència en els recursos d'un interès baix és la d'interès 3 i 4, és a dir, que es passa d'un interès molt baix a un d'alt o molt alt, cal dir però, que hi ha un ampli grup de recursos que tenen el 100% d'interès 1 o amb percentatges d'interès 1 molt elevats. També és destacable que el tipus de recursos als quals pertanyen aquests recursos d'interès tant baix acostumen a ser en la seva majoria panells i reproduccions.

4.3.2.1.3. ATTRACTING POWER

GLOBAL

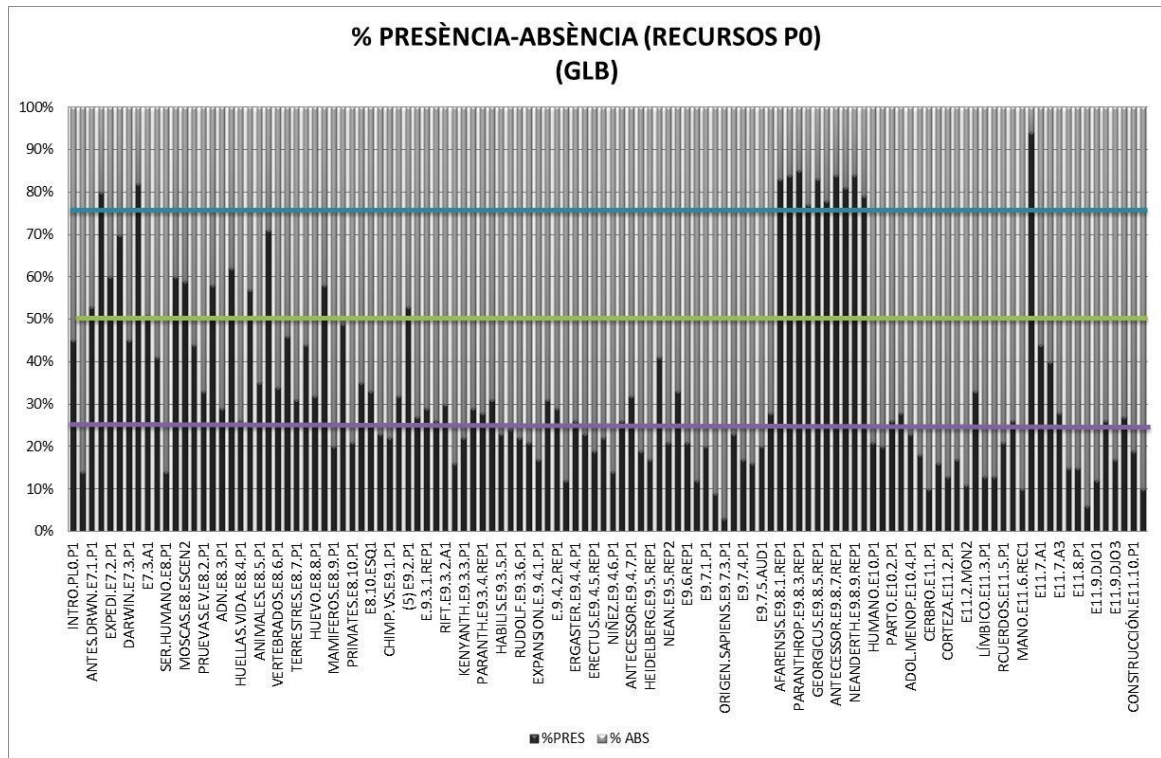
A nivell global i si mirem les taules de percentatge de presència i d'absència (on s'exposa el percentatge dels recursos en els que els visitants s'aturen o no, dividides segons franges de minuciositat en relació a l'attracting power) és pot observar com a nivell de presència, en un 43% dels recursos s'hi aturen menys del 25% dels visitants, en un 35% dels recursos s'hi aturen entre el 25% i el 50% dels visitants, en un 10% s'hi aturen entre el 50 i el 75% dels visitants i també en un 11% dels recursos s'hi aturen més del 75% dels visitants avaluats.

Tal i com es pot observar en el gràfic, aquests recursos amb tanta aflluència de visitants equivalen als recursos: CAMAROTE.E7.2.ESCEN1; BEAGLE.E7.3.ESCEN1; AFARENSIS.E9.8.1.REP1; AFRICANUS.E9.8.2.REP1; PARANTHROP.E9.8.3.REP1; HABILIS.E9.8.4.REP1; GEORGICUS.E9.8.5.REP1; ERGASTER.E9.8.6.REP1; ANTECESSOR.E9.8.7.REP1; HEIDELBERG.E9.8.8.REP1; NEANDERTH.E9.8.9.REP1; RHODESIENSIS.E9.8.10.REP1; INSTALACIÓN.E11.7.ESCEN1, aquests recursos pertanyen als grups d'escenografies i reproduccions. El recurs INSTALACIÓN.E11.7.ESCEN1 és el que té un màxim de presència, amb un 94%.

Cal dir però, que hi ha d'altres recursos que estan al límit entre la presència de grau 3 i 4, com són per exemple: E7.2.REP1 (70%); E8.5.VITR1+A1 (71%), essent dels grups de reproduccions i vitrines amb audiovisual.

En el grup de presència alta (entre 50 i 75%) tots els recursos pertanyerien panells, reproduccions, audiovisuals, escenografies i vitrines: ANTES.DRWN.E7.1.P1; EXPEDI.E7.2.P1; E7.2.REP1; E7.3.A1; GUISANTES.E8.ESCEN1; MOSCAS.E8.ESCEN2; E8.2.VITR1; E8.3.A1; E8.4.VITR1; E8.5.VITR1+A1; E8.8.VITR1+A1; RIFT.E9.3.2.A1 ; (5)E9.2.P1.

Pel que fa a les absències, els percentatges són a la inversa que en les presències, el que és destacable però, és mirar els recursos amb un grau d'absències superior al 75% aquests recursos són: EVOLUCIÓN.E7.P1; SER.HUMANO.E8.P1; MAMIFEROS.E8.9.P1; PRIMATES.E8.10.P1; EV.HUMANA.E9.P1; CHIMP.VS.E9.1.P1; E9.3.2.FOTO1; KENYANTH.E9.3.3.P1; HABILIS.E9.3.5.P1; E9.3.5.REP1; RUDOLF.E9.3.6.P1; E9.3.6.REP1; EXPANSION.E.9.4.1.P1; EURASIA.E9.4.3.P1; E9.4.4.REP1; ERECTUS.E9.4.5.REP1; E9.4.5.P1; NIÑEZ.E9.4.6.P1; E9.4.7.REP1; HEIDELBERG.E9.5.REP1; NEAN.E9.5.REP2;E9.6.REP1; RHODESIENSIS.E9.7.1.REP1; E9.7.1.P1; ÁFRICA.E9.7.2.P1; ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1; SAPIENS.E9.7.4.REP1; E9.7.4.P1; VIAJE.E9.7.5.P1; E9.7.5.AUD1; HUMANO.E10.P1; ALTOS.E10.1.P1; ADOL.MENOP.E10.4.P1; HABLAR.E10.5.P1; CERBRO.E11.P1; PARTES.E11.1.P1; CORTEZA.E11.2.P1; E11.2.MON1; E11.2.MON2; LÍMBICO.E11.3.P1; HIPOTAL.E11.4.P1; RCUERDOS.E11.5.P1; MANO.E11.6.REC1; NEURONA.E11.8.MON1; E11.8.P1; E11.8.MON2; E11.9.DJO1; E11.9.DJO3; CONSTRUCCIÓN.E11.10.P1; NEUROCIENCIA.E11.11.P1, pertanyents en la seva majoria als panells, tot i que també a les fotografies, reproduccions, audiovisuals, recursos interactius i monitors.

Gràfic 38: P0 %Presència-Absència Global

Per tant, a nivell general podríem concloure que a un 21% dels recursos s'hi aturen entre el 50% i el 94% dels visitants; al 43% dels recursos s'hi aturen menys del 25% dels visitants, i en un 35% dels recursos s'hi aturen entre el 25 i 50% dels visitants avaluats. És per això que podem considerar que hi ha un poder d'atracció mig, ja que la suma de les presències 2, 3 i 4 és superior a la presència 1.

	GLB
PRES.1. <25%	43%
PRES.2. ≥25%	35%
PRES.3. ≥50%	10%
PRES.4. ≥75%	11%

Taula 27: P0 %Presència Global

GÈNERE

Mirant les taules de percentatge de presència i d'absència, podem veure com a nivell de gènere, entre dones (X) i homes (Y) la tendència és força similar; pel que fa a presències molt baixes en els recursos les dones tenen un percentatge una mica inferior, del 41%, mentre que en els homes puja al 48%, en la presència entre el 25% i 50% tots dos gèneres ronden xifres

similars: 39% en el cas de les dones i 31% en els homes; i finalment, les xifres més baixes les trobem en les presències 3 i 4, 9% i 12% en les dones i 11% i 9% en els homes.

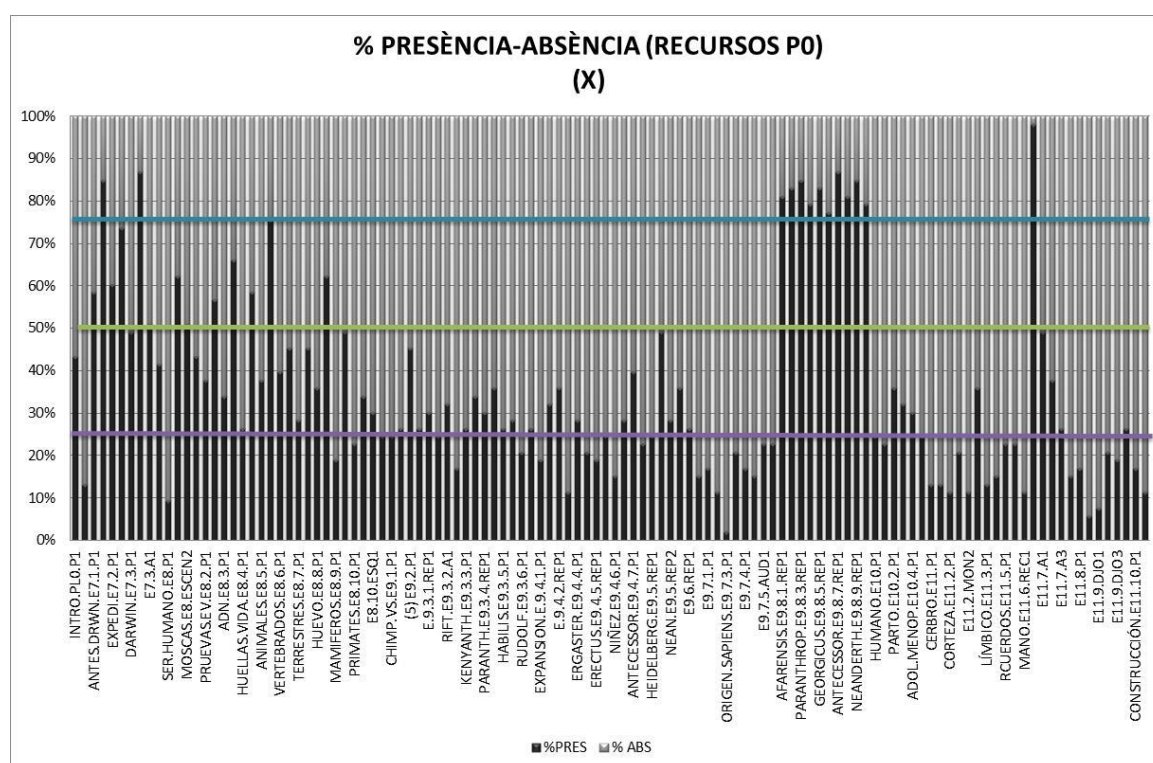
Si mirem els gràfics, i de manera específica en els diferents recursos, podem veure com els recursos que tenen un major percentatge de presència en el grup de dones són: CAMAROTE.E7.2.ESCEN1; BEAGLE.E7.3.ESCEN1; E8.5.VITR1+A1; AFARENSIS.E9.8.1.REP1; AFRICANUS.E9.8.2.REP1; PARANTHROP.E9.8.3.REP1; HABILIS.E9.8.4.REP1; GEORGICUS.E9.8.5.REP1; ERGASTER.E9.8.6.REP1; ANTECESSOR.E9.8.7.REP1; HEIDELBERG.E9.8.8.REP1; NEANDERTH.E9.8.9.REP1; RHODESIENSIS.E9.8.10.REP1; INSTALACIÓN.E11.7.ESCEN1, tots ells pertanyents als grups escenografies, vitrines amb audiovisuals i reproduccions. El recurs amb presències més altes és l'escenografia INSTALACIÓN.E11.7.ESCEN1 amb el 98%.

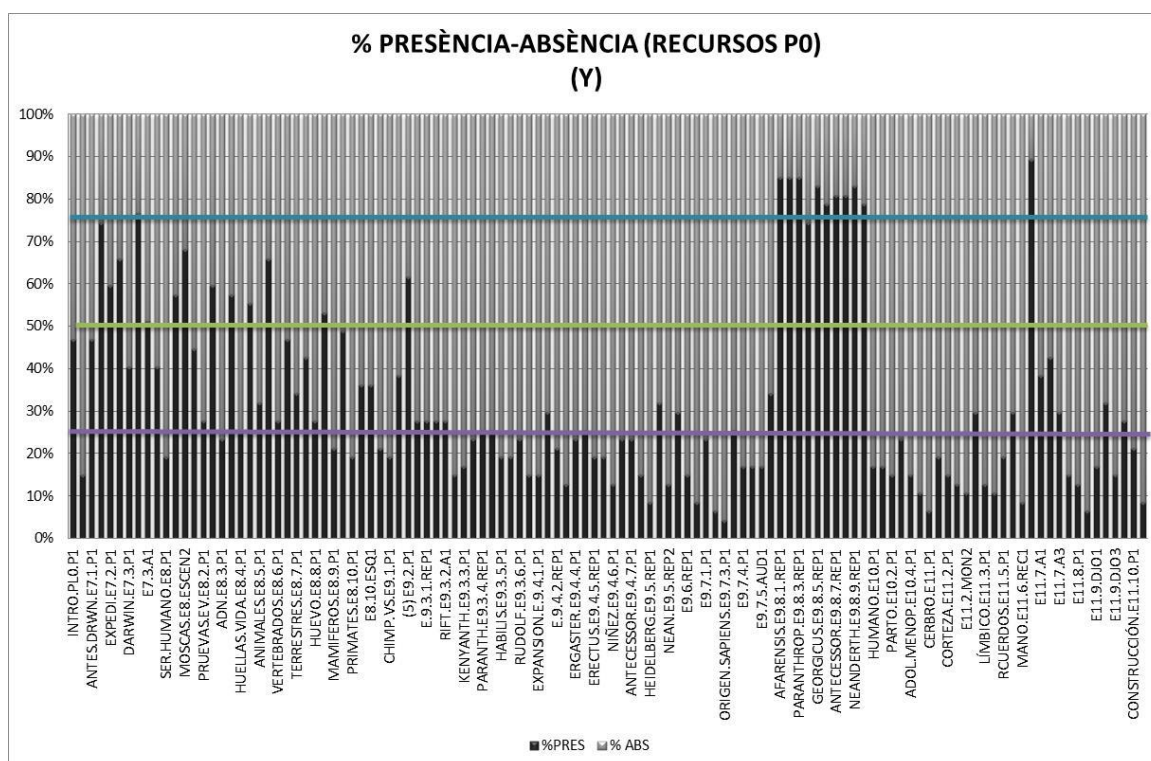
En el cas dels homes aquests recursos són: BEAGLE.E7.3.ESCEN1; AFARENSIS.E9.8.1.REP1; AFRICANUS.E9.8.2.REP1; PARANTHROP.E9.8.3.REP1; GEORGICUS.E9.8.5.REP1; ERGASTER.E9.8.6.REP1; ANTECESSOR.E9.8.7.REP1; HEIDELBERG.E9.8.8.REP1; NEANDERTH.E9.8.9.REP1; RHODESIENSIS.E9.8.10.REP1; INSTALACIÓN.E11.7.ESCEN1, del grup d'escenografies i reproduccions. La escenografia INSTALACIÓN.E11.7.ESCEN1 és el recurs amb major presència, amb un 89%.

En el grup de presència alta (entre 50 i 75%) en ambdós grups de gènere (X i Y) pertanyerien panells, reproduccions, audiovisuals escenografies vitrines i audiovisuals en el cas de les dones; escenografies, panells, reproduccions, audiovisuals i vitrines en el cas dels homes. Cal dir que alguns d'aquests recursos ronden les xifres del 70%, pel que estarien molt a prop de estar dins el grup de presència 4, en el cas de les dones aquests serien E7.2.REP1 (74%); i en el cas dels homes CAMAROTE.E7.2.ESCEN1 (74%); HABILIS.E9.8.4.REP1 (74%).

Per contra, els recursos amb una major absència són en el cas de les dones: EVOLUCIÓN.E7.P1; SER.HUMANO.E8.P1; MAMIFEROS.E8.9.P1; PRIMATES.E8.10.P1; EV.HUMANA.E9.P1; CHIMP.VS.E9.1.P1; (2)E.9.3.1.P2; E9.3.2.FOTO1; RUDOLF.E9.3.6.P1; EXPANSION.E.9.4.1.P1; EURASIA.E9.4.3.P1; E9.4.4.REP1; ERECTUS.E9.4.5.REP1; E9.4.5.P1; NIÑEZ.E9.4.6.P1; E9.4.7.REP1; HEIDELBERG.E9.5.REP1; RHODESIENSIS.E9.7.1.REP1; E9.7.1.P1; ÁFRICA.E9.7.2.P1; ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1; SAPIENS.E9.7.4.REP1; E9.7.4.P1; VIAJE.E9.7.5.P1; E9.7.5.AUD1; ÁRBOL.E9.8.ESQ1; HUMANO.E10.P1; ALTOS.E10.1.P1; HABLAR.E10.5.P1; CERBRO.E11.P1; PARTES.E11.1.P1; CORTEZA.E11.2.P1; E11.2.MON1; E11.2.MON2; LÍMBICO.E11.3.P1; HIPOTAL.E11.4.P1; RCUERDOS.E11.5.P1; FÍSICA.E11.6.P1; MANO.E11.6.REC1; NEURONA.E11.8.MON1; E11.8.P1; E11.8.MON2; E11.9.DJO1; E11.9.DJO2; E11.9.DJO3; CONSTRUCCIÓN.E11.10.P1; NEUROCIENCIA.E11.11.P1, en la seva majoria del grup dels panells, tot i que també fotografies, reproduccions, esquemes, monitors i recursos interactius.

El cas dels homes és molt similar: EVOLUCIÓN.E7.P1; SER.HUMANO.E8.P1; ADN.E8.3.P1; MAMIFEROS.E8.9.P1; PRIMATES.E8.10.P1; EV.HUMANA.E9.P1; CHIMP.VS.E9.1.P1; E9.3.2.FOTO1; KENYANTH.E9.3.3.P1; E9.3.3.REP1; HABILIS.E9.3.5.P1; E9.3.5.REP1; RUDOLF.E9.3.6.P1; E9.3.6.REP1; EXPANSION.E.9.4.1.P1; E.9.4.2.REP1; EURASIA.E9.4.3.P1; ERGASTER.E9.4.4.P1; ERECTUS.E9.4.5.REP1; E9.4.5.P1; NIÑEZ.E9.4.6.P1; E9.4.6.ESQ1; ANTECESSOR.E9.4.7.P1; E9.4.7.REP1; HEIDELBERG.E9.5.REP1; NEAN.E9.5.REP2; E9.6.REP1; RHODESIENSIS.E9.7.1.REP1; E9.7.1.P1; ÁFRICA.E9.7.2.P1; ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1; E9.7.4.P1; VIAJE.E9.7.5.P1; E9.7.5.AUD1; HUMANO.E10.P1; ALTOS.E10.1.P1; PARTO.E10.2.P1; NEOTENIA.E10.3.P1; ADOL.MENOP.E10.4.P1; HABLAR.E10.5.P1; CERBRO.E11.P1; PARTES.E11.1.P1; CORTEZA.E11.2.P1; E11.2.MON1; E11.2.MON2; LÍMBICO.E11.3.P1; HIPOTAL.E11.4.P1; RCUERDOS.E11.5.P1; MANO.E11.6.REC1; NEURONA.E11.8.MON1; E11.8.P1; E11.8.MON2; E11.9.DJO1; E11.9.DJO3; CONSTRUCCIÓN.E11.10.P1; NEUROCIENCIA.E11.11.P1, essent majoritàriament panells, tot i que també, fotografies, reproduccions, esquemes, audiovisuals, monitors i dibuixos.

Gràfic 39: P0 %Presència-Absència Gènere

En conclusió, pel que fa a les dones les presències de nivell alt i molt alt (entre el 50 i el 96%) sumen un total del 21% dels recursos, els de presència molt baixa el 41%, i els de presència mitja el 39%. En el cas dels homes, les presències de caire alt i molt alt (entre el 50 i el 92%) sumen el 20%, les de presència molt baixa el 48%, i els de presència mitja el 31% dels recursos. Amb això podem dir que el grau d'attracting power tant en els dones com en els homes seria de grau mig.

	X	Y
PRES.1. <25%	41%	48%
PRES.2. ≥25%	39%	31%
PRES.3. ≥50%	9%	11%
PRES.4. ≥75%	12%	9%

Taula 28: P0 %Presència Gènere

EDAT

A nivell de grups d'edat, es poden veure més diferències que no pas en l'apartat anterior, començant pels nens (N), son el grup que mostra una presència més baixa en la majoria dels recursos, en un 61% dels recursos s'hi aturen només menys del 25% dels avaluats, en el cas dels joves (J) aquesta xifra baixa al 37%, en els adults (A) al 34% i en el grup de sèniors (S) és del 41%. Pel que fa a les presències de grau 2 (25%-50%), en els nens estan al 18%, els joves

36%, adults 41% i sèniors 35%. En el cas del grau 3, al 9% dels recursos s'hi aturen entre el 50 i 75% dels nens, al 16% en el cas dels joves, al 15% en el cas dels adults i en els sèniors. I finalment, en l'atracció molt elevada, més del 75%, els nens s'aturen al 12% dels recursos, essent la xifra més elevada, el grup dels joves en un 10% i finalment en un 11% els adults i 9% els sèniors.

Mirant els gràfics podem veure com els recursos que tenen un major percentatge de presència, en els grup dels nens són: CAMAROTE.E7.2.ESCEN1; E7.2.REP1; BEAGLE.E7.3.ESCEN1; E8.5.VITR1+A1; AFARENSIS.E9.8.1.REP1 ; AFRICANUS.E9.8.2.REP1; PARANTHROP.E9.8.3.REP1; HABILIS.E9.8.4.REP1; GEORGICUS.E9.8.5.REP1; ANTECESSOR.E9.8.7.REP1; HEIDELBERG.E9.8.8.REP1; NEANDERTH.E9.8.9.REP1; RHODESIENSIS.E9.8.10.REP1; INSTALACIÓN.E11.7.ESCEN1, pertanyents a escenografies, vitrines amb audiovisuals i reproduccions; és destacable que un recurs té el 100% de presència 4: INSTALACIÓN.E11.7.ESCEN1, és en l'únic dels grups d'edat on es dona un recurs amb 100% de presència.

En el grup dels joves els recursos amb l'attracting power més elevat són: BEAGLE.E7.3.ESCEN1; AFARENSIS.E9.8.1.REP1; AFRICANUS.E9.8.2.REP1; PARANTHROP.E9.8.3.REP1; HABILIS.E9.8.4.REP1; GEORGICUS.E9.8.5.REP1; ERGASTER.E9.8.6.REP1; ANTECESSOR.E9.8.7.REP1; HEIDELBERG.E9.8.8.REP1; NEANDERTH.E9.8.9.REP1; RHODESIENSIS.E9.8.10.REP1; INSTALACIÓN.E11.7.ESCEN1, dels recursos pertanyents a escenografies i reproduccions, en aquest grup el recurs amb una major presència torna a ser la escenografia INSTALACIÓN.E11.7.ESCEN1, en aquest ca amb un 96% de presència.

En el cas dels adults els recursos més vistos són: E7.2.REP1; BEAGLE.E7.3.ESCEN1; E8.3.A1; AFARENSIS.E9.8.1.REP1; AFRICANUS.E9.8.2.REP1; PARANTHROP.E9.8.3.REP1; HABILIS.E9.8.4.REP1; GEORGICUS.E9.8.5.REP1; ANTECESSOR.E9.8.7.REP1; HEIDELBERG.E9.8.8.REP1; NEANDERTH.E9.8.9.REP1; RHODESIENSIS.E9.8.10.REP1; INSTALACIÓN.E11.7.ESCEN1, dels tipus de reproduccions, escenografies i audiovisuals; de tots aquests, el recurs amb un major attracting power torna a ser INSTALACIÓN.E11.7.ESCEN1 amb un 92% de presència.

Finalment en els sèniors, els recursos amb major attracting power són: CAMAROTE.E7.2.ESCEN1; BEAGLE.E7.3.ESCEN1; AFARENSIS.E9.8.1.REP1; AFRICANUS.E9.8.2.REP1; PARANTHROP.E9.8.3.REP1; GEORGICUS.E9.8.5.REP1; ERGASTER.E9.8.6.REP1; ANTECESSOR.E9.8.7.REP1; HEIDELBERG.E9.8.8.REP1; NEANDERTH.E9.8.9.REP1; INSTALACIÓN.E11.7.ESCEN1, del grups d'escenografies i reproduccions. D'aquests ANTECESSOR.E9.8.7.REP1 i INSTALACIÓN.E11.7.ESCEN1 tenen les

presències més elevades, d'un 88%. És destacable que el panell ANTES.DRWN.E7.1.P1 té el mateix percentatge de presència que d'absència, un 50%.

En el grup de presència alta (entre 50 i 75%) en els diferents grups (N, J, A, S) els recursos pertanyen a diversos tipus, en els nens: audiovisuals, escenografies, vitrines i reproduccions; en els joves: panells, escenografies, reproduccions, audiovisuals, vitrines i esquemes, en els grups d'adults: panells, escenografies, vitrines, audiovisuals, i reproduccions, i finalment en els sèniors: panells, reproduccions, audiovisuals, escenografies i vitrines. Cal dir que en tots els grups hi ha una sèries de recursos que ronden les xifres del 70%, pel que estarien molt a prop de estar dins el grup de presència 4; en els nens: ERGASTER.E9.8.6.REP1 (72%); en els joves: ANTES.DRWN.E7.1.P1 (72%); CAMAROTE.E7.2.ESCEN1 (72%); en els adults: E8.5.VITR1+A1 (73%); i finalment en els sèniors: E8.5.VITR1+A1 (71%); HABILIS.E9.8.4.REP1 (71%); RHODESIENSIS.E9.8.10.REP1 (71%).

Per contra, els recursos amb una major absència pertanyen en la seva majoria en tots els grups als panells, tot i que també amb força reproduccions i d'altres recursos com vitrines, esquemes, monitors, dibuixos, fotografies, audiovisuals i recursos interactius. En grup de nens: INTRO.PL0.P1; EVOLUCIÓN.E7.P1; DARWIN.E7.3.P1; SER.HUMANO.E8.P1; PRUEVAS.EV.E8.2.P1; ADN.E8.3.P1; HUELLAS.VIDA.E8.4.P1; ANIMALES.E8.5.P1; VERTEBRADOS.E8.6.P1; TERRESTRES.E8.7.P1; HUEVO.E8.8.P1; MAMIFEROS.E8.9.P1; PRIMATES.E8.10.P1; E8.10.VITR1; E8.10.ESQ1; EV.HUMANA.E9.P1; CHIMP.VS.E9.1.P1; AUSTRALOPITH.E9.3.1.P1; (2)E.9.3.1.P2; KENYANTH.E9.3.3.P1; (4)E9.3.4.P1; HABILIS.E9.3.5.P1; E9.3.5.REP1; RUDOLF.E9.3.6.P1; EXPANSION.E.9.4.1.P1; GEORGICUS.E.9.4.2.P1; EURASIA.E9.4.3.P1; ERGASTER.E9.4.4.P1; ERECTUS.E9.4.5.REP1; E9.4.5.P1; NIÑEZ.E9.4.6.P1; E9.4.6.ESQ1; E9.4.7.REP1; HEIDELBERG.E9.5.REP1; NEAN.E9.5.REP2; (2)FLORES.E9.6.P1; E9.6.REP1; RHODESIENSIS.E9.7.1.REP1; E9.7.1.P1; ÁFRICA.E9.7.2.P1; ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1; SAPIENS.E9.7.4.REP1; E9.7.4.P1; VIAJE.E9.7.5.P1; E9.7.5.AUD1; ÁRBOL.E9.8.ESQ1; HUMANO.E10.P1; ALTOS.E10.1.P1; PARTO.E10.2.P1; NEOTENIA.E10.3.P1; ADOL.MENOP.E10.4.P1; HABLAR.E10.5.P1; CERBRO.E11.P1; PARTES.E11.1.P1; CORTEZA.E11.2.P1; E11.2.MON1; E11.2.MON2; LÍMBICO.E11.3.P1; HIPOTAL.E11.4.P1; RCUERDOS.E11.5.P1; FÍSICA.E11.6.P1; MANO.E11.6.REC1; NEURONA.E11.8.MON1; E11.8.P1; E11.8.MON2; E11.9.DJO1; E11.9.DJO2; E11.9.DJO3; RAMON.E11.9.P1; CONSTRUCCIÓN.E11.10.P1; NEUROCIENCIA.E11.11.P1.

En el de joves: EVOLUCIÓN.E7.P1; SER.HUMANO.E8.P1; PRIMATES.E8.10.P1; CHIMP.VS.E9.1.P1; E.9.3.1.REP1; E9.3.2.FOTO1 ; KENYANTH.E9.3.3.P1; E9.3.3.REP1; E9.3.5.REP1; E9.3.6.REP1; EXPANSION.E.9.4.1.P1; GEORGICUS.E.9.4.2.P1; E.9.4.2.REP1; EURASIA.E9.4.3.P1; ERGASTER.E9.4.4.P1; E9.4.4.REP1; ERECTUS.E9.4.5.REP1; E9.4.5.P1;

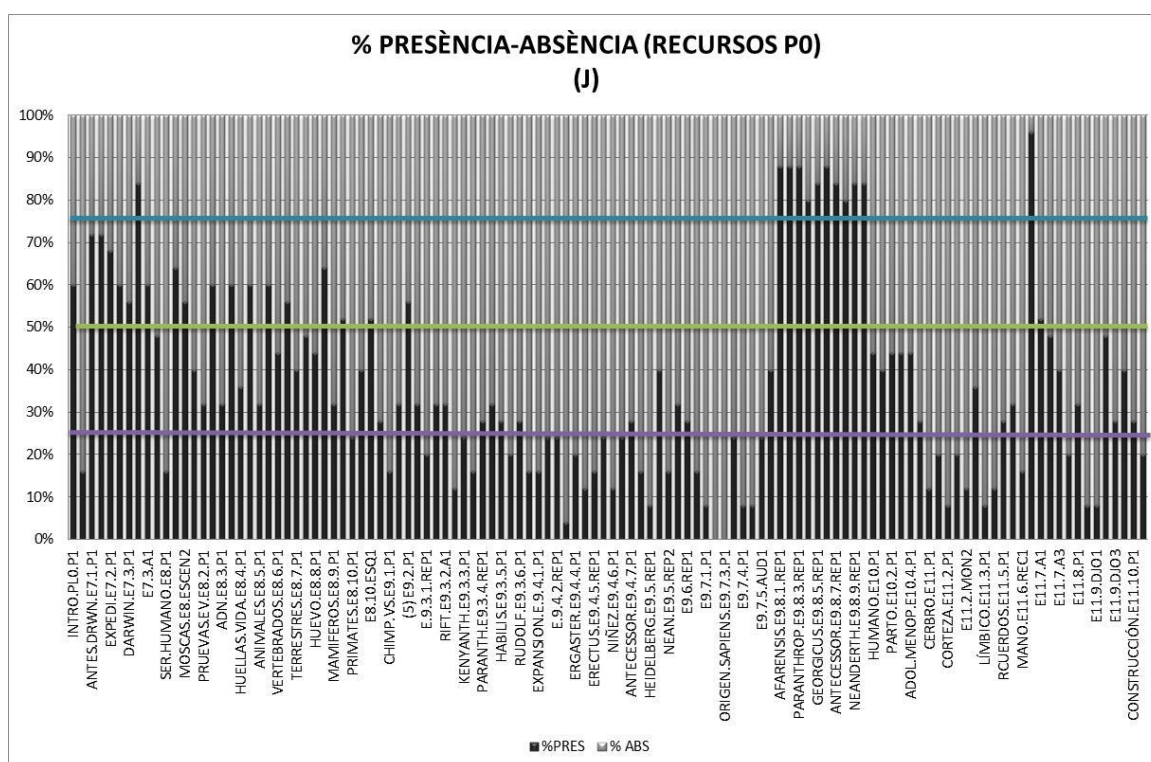
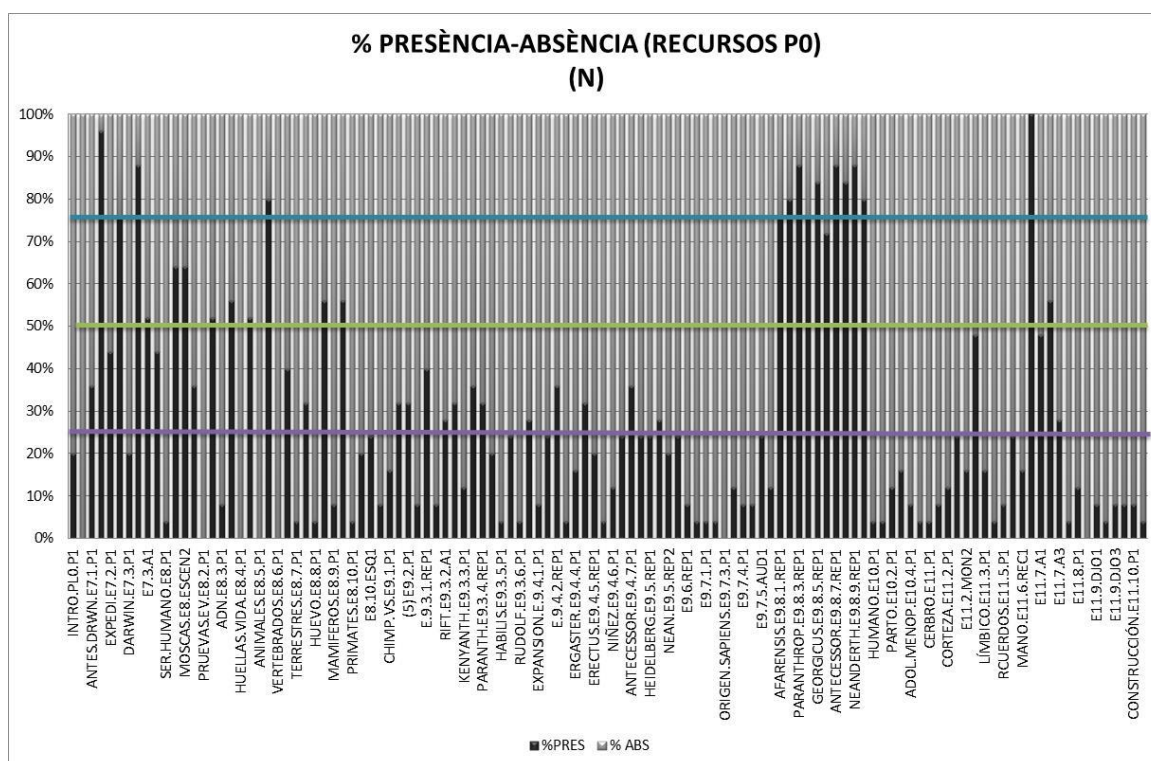
NIÑEZ.E9.4.6.P1; E9.4.6.ESQ1; E9.4.7.REP1; HEIDELBERG.E9.5.REP1; NEAN.E9.5.REP2;
 RHODESIENSIS.E9.7.1.REP1; E9.7.1.P1; ÁFRICA.E9.7.2.P1; ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1;
 SAPIENS.E9.7.4.REP1; E9.7.4.P1; VIAJE.E9.7.5.P1; E9.7.5.AUD1; CERBRO.E11.P1;
 PARTES.E11.1.P1; CORTEZA.E11.2.P1; E11.2.MON1; E11.2.MON2; LÍMBICO.E11.3.P1;
 HIPOTAL.E11.4.P1; MANO.E11.6.REC1; NEURONA.E11.8.MON1; E11.8.MON2; E11.9.DJO1;
 NEUROCIENCIA.E11.11.P1.

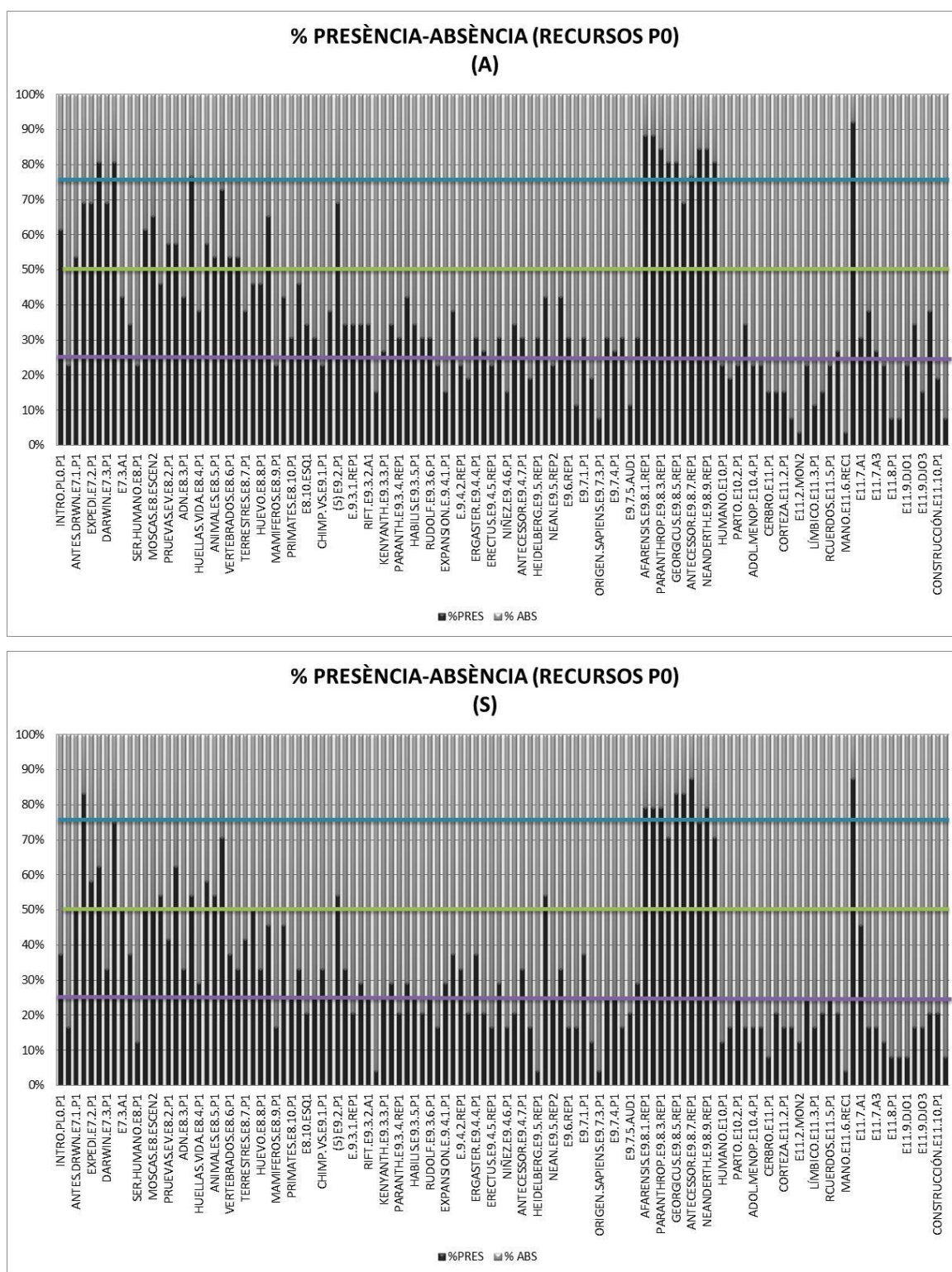
En el grup d'adults: EVOLUCIÓN.E7.P1; SER.HUMANO.E8.P1; MAMIFEROS.E8.9.P1;
 CHIMP.VS.E9.1.P1; E9.3.2.FOTO1; E9.3.6.REP1; EXPANSION.E.9.4.1.P1; E.9.4.2.REP1;
 EURASIA.E9.4.3.P1; ERECTUS.E9.4.5.REP1; NIÑEZ.E9.4.6.P1; E9.4.7.REP1; NEAN.E9.5.REP2;
 RHODESIENSIS.E9.7.1.REP1; ÁFRICA.E9.7.2.P1; ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1; E9.7.5.AUD1;
 HUMANO.E10.P1; ALTOS.E10.1.P1; PARTO.E10.2.P1; ADOL.MENOP.E10.4.P1;
 HABLAR.E10.5.P1; CERBRO.E11.P1; PARTES.E11.1.P1; CORTEZA.E11.2.P1; E11.2.MON1;
 E11.2.MON2; E11.2.REP1; LÍMBICO.E11.3.P1; HIPOTAL.E11.4.P1; RCUERDOS.E11.5.P1;
 MANO.E11.6.REC1; NEURONA.E11.8.MON1; E11.8.P1 E11.8.MON2; E11.9.DJO1; E11.9.DJO3;
 CONSTRUCCIÓN.E11.10.P1; NEUROCIENCIA.E11.11.P1.

I finalment en el grup de sèniors: EVOLUCIÓN.E7.P1; SER.HUMANO.E8.P1;
 MAMIFEROS.E8.9.P1; PRIMATES.E8.10.P1; E8.10.ESQ1; EV.HUMANA.E9.P1;
 SAHELANTH.E9.2.REP1; E.9.3.1.REP1; RIFT.E9.3.2.A1; E9.3.2.FOTO1;
 KENYANTH.E9.3.3.P1; PARANTH.E9.3.4.REP1; HABILIS.E9.3.5.P1; E9.3.5.REP1;
 RUDOLF.E9.3.6.P1; E9.3.6.REP1; EURASIA.E9.4.3.P1; E9.4.4.REP1; ERECTUS.E9.4.5.REP1;
 NIÑEZ.E9.4.6.P1; E9.4.6.ESQ1; E9.4.7.REP1; HEIDELBERG.E9.5.REP1; NEAN.E9.5.REP2;
 E9.6.REP1; RHODESIENSIS.E9.7.1.REP1; ÁFRICA.E9.7.2.P1; ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1;
 SAPIENS.E9.7.4.REP1; E9.7.4.P1; VIAJE.E9.7.5.P1; E9.7.5.AUD1; AFARENSIS.E9.8.1.REP1;
 AFRICANUS.E9.8.2.REP1; PARANTHROP.E9.8.3.REP1; GEORGICUS.E9.8.5.REP1;
 ERGASTER.E9.8.6.REP1; ANTECESSOR.E9.8.7.REP1; HUMANO.E10.P1; ALTOS.E10.1.P1;
 PARTO.E10.2.P1; NEOTENIA.E10.3.P1; ADOL.MENOP.E10.4.P1; HABLAR.E10.5.P1;
 CERBRO.E11.P1; PARTES.E11.1.P1; CORTEZA.E11.2.P1; E11.2.MON1; E11.2.MON2; E11.2.REP1;
 LÍMBICO.E11.3.P1; HIPOTAL.E11.4.P1; RCUERDOS.E11.5.P1; FÍSICA.E11.6.P1;
 MANO.E11.6.REC1; E11.7.A2; E11.7.A3; NEURONA.E11.8.MON1; E11.8.P1; E11.8.MON2;
 E11.9.DJO1; E11.9.DJO2; E11.9.DJO3; RAMON.E11.9.P1; CONSTRUCCIÓN.E11.10.P1;
 NEUROCIENCIA.E11.11.P1.

En els grups de nens i joves hi ha una sèrie de recursos amb el 100% absència:
 EVOLUCIÓN.E7.P1; PRUEVAS.EV.E8.2.P1; HUELLAS.VIDA.E8.4.P1; ANIMALES.E8.5.P1;
 VERTEBRADOS.E8.6.P1; ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1; E11.8.MON2 en el grup dels nens; i en els
 joves els dos panells: ÁFRICA.E9.7.2.P1; ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1.

Avaluació del procés de socialització dels jaciments de la
Sierra de Atapuerca al *Museo de la Evolución Humana de Burgos*

Gràfic 40: P0 %Presència-Absència Edat

En concluíó presències de nivell alt i molt alt (50% i el 100%) en el cas dels nens, sumen el 21%, la presència molt baixa representaria el 61 % i la mitja seria del 18% dels recursos. En el cas dels joves, les presències altes i molt altes (50%-96%) apareixerien en el 26% dels recursos, les molt baixes en el 37% i les mitges en el 36%. En els adults, la presència alta i molt alta (50%-

92%) sumaria el 26% dels recursos, la presència molt baixa estaria en el 34% i la mitja en el 41%. Finalment, en el grup dels sèniors la presència alta i molt alta (50%-88) representaria el 24% dels recursos, la molt baixa el 41% i la mitjana el 35%. Tenint en compte aquestes dades, es considera que els nens tenen un attracting power baix, i els joves, adults i sèniors un attracting power mig.

	N	J	A	S
PRES.1. <25%	61%	37%	34%	41%
PRES.2. ≥25%	18%	36%	41%	35%
PRES.3. ≥50%	9%	16%	15%	15%
PRES.4. ≥75%	12%	10%	11%	9%

Taula 29: P0 %Presència Edat

TIPUS DE VISITANT

En el cas dels tipus de visitants, també es troben certes diferències entre els grups, començant pel grup de visitants sols (SL) el percentatge de recursos en que s'aturen menys del 25% dels visitants és d'un 35%, en el cas del grup de parella d'adults (PA), aquest percentatge és el més baix, al 33%, en els grups d'adults (GA) al 34% i en els grups amb nens (AN) la xifra més elevada amb el 59% dels recursos. Pel que fa al grau de presència 2 en el grup de sols el percentatge de recursos en que s'aturen entre el 25 i 50% dels visitants és del 47%, en les parelles d'adults del 41%, i en els grups d'adults és d'un 43%, finalment al grup amb nens es troba amb un percentatge del 22% dels recursos. Les xifres referents als recursos on s'aturen entre el 50% i el 75 % dels visitants en els sols és del 28%, les parelles d'adults 15%, els grups d'adults 12% i els grups amb nens 6%. I finalment en el cas de l'attracting power molt alt, on s'aturen a més del 75% dels avaluats, no es veuen diferències excessives, en els visitants sols i els grups d'adults la xifra està al 10% de recursos, les parelles d'adults i el grup amb nens al 12% dels recursos.

Mirant en detall el tipus de recursos que mostren una presència molt alta (de més del 75% dels visitants), en el cas dels sols són: DSPUES.DRWN.E8.1.P1; PRUEVAS.EV.E8.2.P1; E8.2.VITR1; ANIMALES.E8.5.P1; VERTEBRADOS.E8.6.P1; AFARENSIS.E9.8.1.REP1; AFRICANUS.E9.8.2.REP1; PARANTHROP.E9.8.3.REP1; HABILIS.E9.8.4.REP1; GEORGICUS.E9.8.5.REP1; NEANDERTH.E9.8.9.REP1; INSTALACIÓN.E11.7.ESCEN1; pertanyents als grups panells, vitrines, reproduccions i escenografies; d'aquests, els recursos que tenen un major attracting power són, amb un 92% de presència: AFARENSIS.E9.8.1.REP1; AFRICANUS.E9.8.2.REP1; PARANTHROP.E9.8.3.REP1.

En el grup de les parelles d'adults els recursos amb presència molt alta són: CAMAROTE.E7.2.ESCEN1; E7.2.REP1; BEAGLE.E7.3.ESCEN1; AFARENSIS.E9.8.1.REP1; AFRICANUS.E9.8.2.REP1; PARANTHROP.E9.8.3.REP1; HABILIS.E9.8.4.REP1; GEORGICUS.E9.8.5.REP1; ERGASTER.E9.8.6.REP1; ANTECESSOR.E9.8.7.REP1; HEIDELBERG.E9.8.8.REP1; NEANDERTH.E9.8.9.REP1; RHODESIENSIS.E9.8.10.REP1; INSTALACIÓN.E11.7.ESCEN1; pertanyen als tipus d'escenografies i reproduccions, d'aquests un té una presència més elevada, amb un 97%, és l'escenografia INSTALACIÓN.E11.7.ESCEN1.

En els grups d'adults CAMAROTE.E7.2.ESCEN1; BEAGLE.E7.3.ESCEN1; AFARENSIS.E9.8.1.REP1; AFRICANUS.E9.8.2.REP1; PARANTHROP.E9.8.3.REP1; GEORGICUS.E9.8.5.REP1; ERGASTER.E9.8.6.REP1; ANTECESSOR.E9.8.7.REP1; HEIDELBERG.E9.8.8.REP1; NEANDERTH.E9.8.9.REP1; RHODESIENSIS.E9.8.10.REP1; INSTALACIÓN.E11.7.ESCEN1, són dels grups d'escenografies i reproduccions; d'aquests, presenta un attracting power més elevat, amb un 93%, l'escenografia INSTALACIÓN.E11.7.ESCEN1.

Finalment en el grup amb nens que és en el que menys recursos hi ha: CAMAROTE.E7.2.ESCEN1; E7.2.REP1; BEAGLE.E7.3.ESCEN1; E8.5.VITR1+A1; AFARENSIS.E9.8.1.REP1; AFRICANUS.E9.8.2.REP1; PARANTHROP.E9.8.3.REP1; HABILIS.E9.8.4.REP1; GEORGICUS.E9.8.5.REP1; ANTECESSOR.E9.8.7.REP1; HEIDELBERG.E9.8.8.REP1; NEANDERTH.E9.8.9.REP1; RHODESIENSIS.E9.8.10.REP1; INSTALACIÓN.E11.7.ESCEN1; pertanyen als grups d'escenografies, reproduccions i vitrines amb audiovisuals; en aquest grup hi ha un recurs amb un 100% de presència, l'escenografia INSTALACIÓN.E11.7.

En referència als recursos que tindrien entre un 50% i un 75% de la presència pertanyen a diversos grups de recursos, en el cas dels sols, panells, escenografies, audiovisuals, vitrines i reproduccions; en les parelles d'adults, panells, escenografies, vitrines i audiovisuals; en els grups d'adults els recursos són panells, reproduccions, audiovisuals, escenografies i vitrines; finalment el grup amb nens engloba recursos de escenografies, audiovisuals, vitrines i reproduccions.

També és important destacar que en alguns casos, i en tots els grups a excepció dels sols, hi ha alguns recursos que ronden el 70%, és a dir, que queden molt a prop de tenir una presència de grau 4; en el cas de les parelles d'adults E8.3.A1 (70%); E8.5.VITR1+A1 (70%); (5)E9.2.P1 (73%); en els grups d'adults EXPEDI.E7.2.P1 (70%); GUI SANTES.E8.ESCEN1 (70%); HABILIS.E9.8.4.REP1 (74%); i finalment en els grups amb nens ERGASTER.E9.8.6.REP1 (74%).

Pel que fa a les absències, els recursos amb una major absència pertanyen principalment al grup de panells, tot i que n'hi ha de molts altres tipus, com les reproduccions, vitrines, monitors, audiovisuals, dibuixos o recursos interactius. Mirant els recursos en detall, els que

mostren un atractiu power més baix en el grup de visitants sols són: EVOLUCIÓN.E7.P1; E8.7.VITR1; (2)E.9.3.1.P2; E9.3.2.FOTO1; KENYANTH.E9.3.3.P1; E9.3.3.REP1; PARANTH.E9.3.4.REP1; E9.3.6.REP1; EXPANSION.E.9.4.1.P1; GEORGICUS.E.9.4.2.P1; EURASIA.E9.4.3.P1; ERGASTER.E9.4.4.P1; ERECTUS.E9.4.5.REP1; E9.4.5.P1; NIÑEZ.E9.4.6.P1; E9.4.6.ESQ1; E9.4.7.REP1; HEIDELBERG.E9.5.REP1; (2)FLORES.E9.6.P1; E9.6.REP1; RHODESIENSIS.E9.7.1.REP1; E9.7.1.P1; ÁFRICA.E9.7.2.P1; ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1; SAPIENS.E9.7.4.REP1; E9.7.4.P1; VIAJE.E9.7.5.P1; E9.7.5.AUD1; PARTES.E11.1.P1; CORTEZA.E11.2.P1; E11.2.MON1; E11.2.MON2; MANO.E11.6.REC1; E11.7.A2;E11.8.P1; E11.8.MON2; E11.9.DJO1; E11.9.DJO3; NEUROCIENCIA.E11.11.P1.

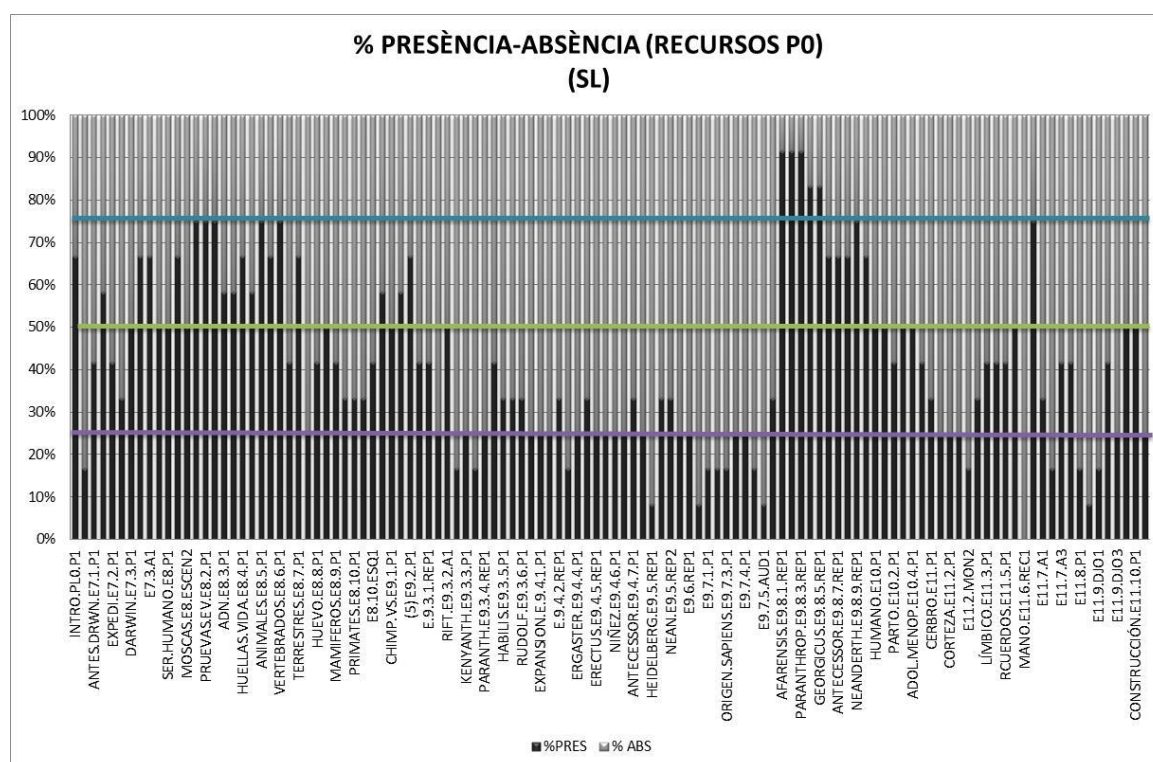
En el grup de parella d'adults: EVOLUCIÓN.E7.P1; SER.HUMANO.E8.P1; MAMIFEROS.E8.9.P1; EV.HUMANA.E9.P1; CHIMP.VS.E9.1.P1; E9.3.2.FOTO1; EURASIA.E9.4.3.P1; E9.4.4.REP1; NIÑEZ.E9.4.6.P1; E9.4.7.REP1; RHODESIENSIS.E9.7.1.REP1; ÁFRICA.E9.7.2.P1; ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1; E9.7.5.AUD1; HUMANO.E10.P1; ALTOS.E10.1.P1; PARTO.E10.2.P1; ADOL.MENOP.E10.4.P1; HABLAR.E10.5.P1; CERBRO.E11.P1; PARTES.E11.1.P1; CORTEZA.E11.2.P1; E11.2.MON1; E11.2.MON2; E11.2.REP1; LÍMBICO.E11.3.P1; HIPOTAL.E11.4.P1; RCUERDOS.E11.5.P1; FÍSICA.E11.6.P1; MANO.E11.6.REC1; E11.7.A3; NEURONA.E11.8.MON1; E11.8.P1; E11.8.MON2; E11.9.DJO1; E11.9.DJO3; CONSTRUCCIÓN.E11.10.P1; NEUROCIENCIA.E11.11.P1.

En els de grup d'adults: EVOLUCIÓN.E7.P1; SER.HUMANO.E8.P1; MAMIFEROS.E8.9.P1; PRIMATES.E8.10.P1; CHIMP.VS.E9.1.P1; SAHELANTH.E9.2.REP1; E.9.3.1.REP1; RIFT.E9.3.2.A1; E9.3.2.FOTO1; KENYANTH.E9.3.3.P1; HABILIS.E9.3.5.P1; E9.3.5.REP1; E9.3.6.REP1; EXPANSION.E.9.4.1.P1; EURASIA.E9.4.3.P1; E9.4.4.REP1; ERECTUS.E9.4.5.REP1; E9.4.5.P1; NIÑEZ.E9.4.6.P1; E9.4.7.REP1; HEIDELBERG.E9.5.REP1; NEAN.E9.5.REP2; E9.6.REP1; RHODESIENSIS.E9.7.1.REP1; ÁFRICA.E9.7.2.P1; ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1; E9.7.4.P1; VIAJE.E9.7.5.P1; CERBRO.E11.P1; PARTES.E11.1.P1; CORTEZA.E11.2.P1; E11.2.MON1; E11.2.MON2; LÍMBICO.E11.3.P1; HIPOTAL.E11.4.P1; MANO.E11.6.REC1; NEURONA.E11.8.MON1; E11.8.MON2; E11.9.DJO1; NEUROCIENCIA.E11.11.P1.

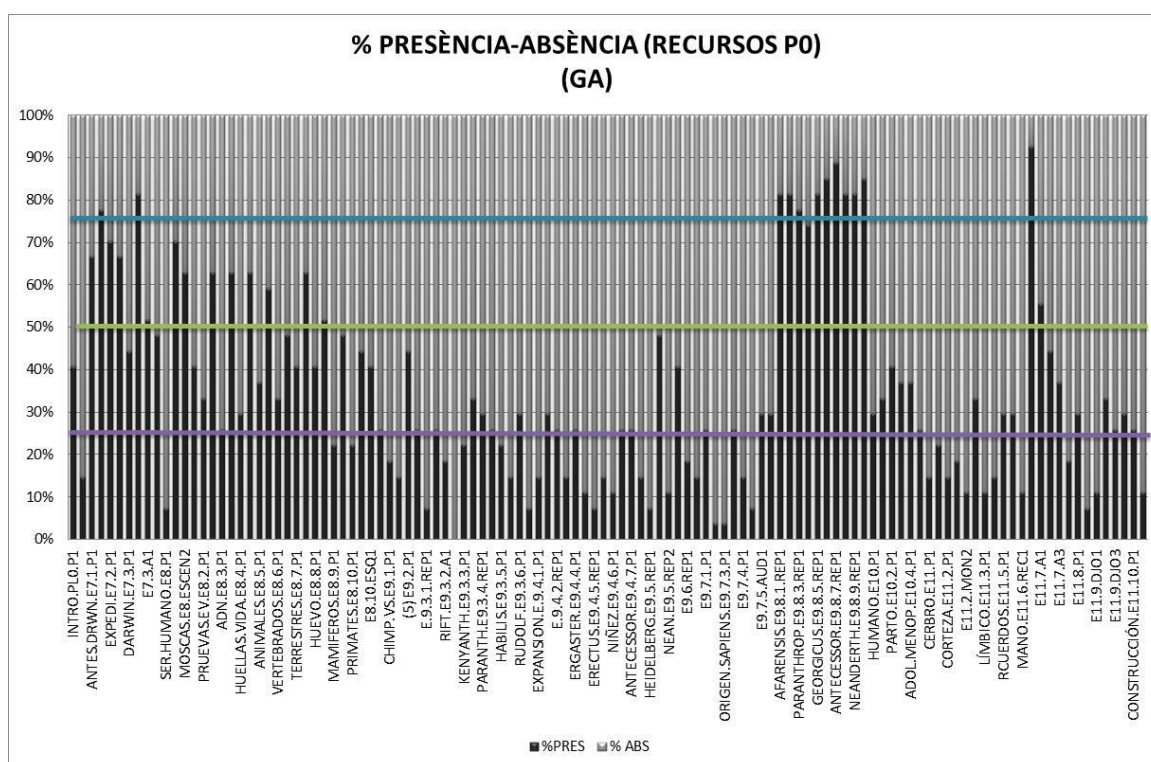
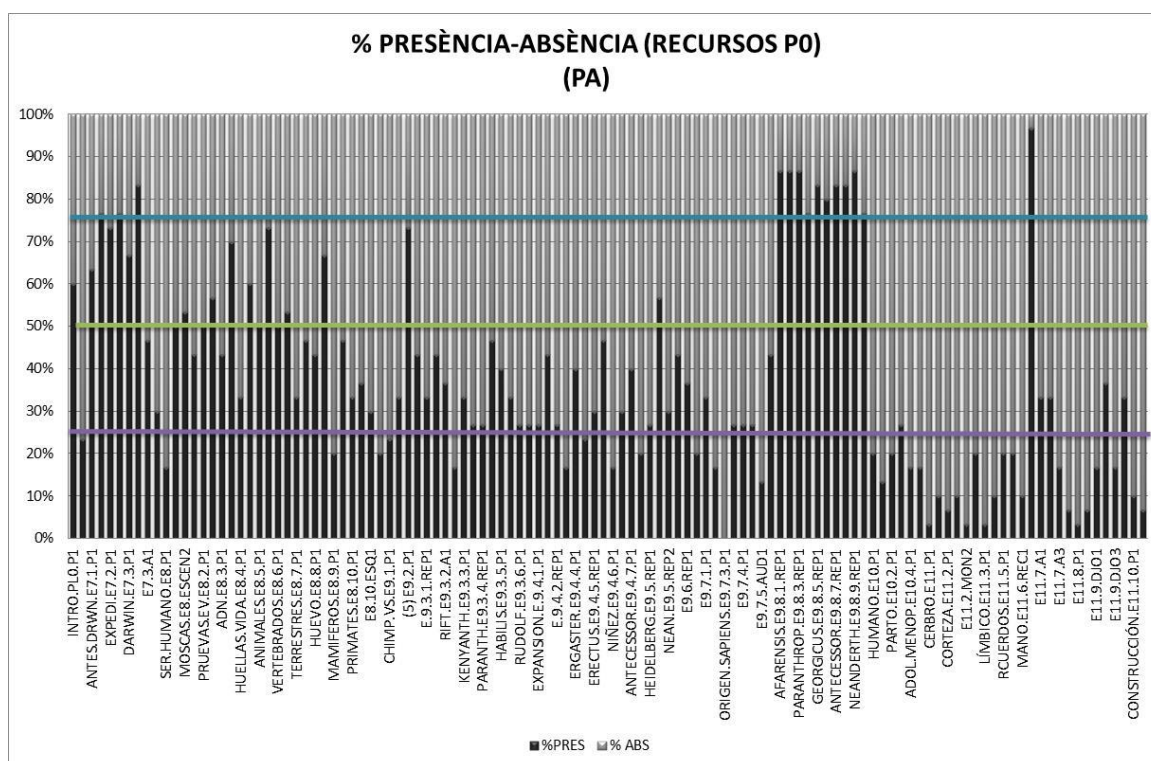
I en el grup amb nens, que és on n'hi ha més: EVOLUCIÓN.E7.P1; DARWIN.E7.3.P1; SER.HUMANO.E8.P1; PRUEVAS.EV.E8.2.P1; ADN.E8.3.P1; HUELLAS.VIDA.E8.4.P1; ANIMALES.E8.5.P1; VERTEBRADOS.E8.6.P1; TERRESTRES.E8.7.P1; HUEVO.E8.8.P1; MAMIFEROS.E8.9.P1; PRIMATES.E8.10.P1; EV.HUMANA.E9.P1; CHIMP.VS.E9.1.P1; AUSTRALOPITH.E9.3.1.P1; (2)E.9.3.1.P2; KENYANTH.E9.3.3.P1; (4)E9.3.4.P1; HABILIS.E9.3.5.P1; E9.3.5.REP1; RUDOLF.E9.3.6.P1; EXPANSION.E.9.4.1.P1; GEORGICUS.E.9.4.2.P1; EURASIA.E9.4.3.P1; ERGASTER.E9.4.4.P1; ERECTUS.E9.4.5.REP1; E9.4.5.P1; NIÑEZ.E9.4.6.P1; E9.4.6.ESQ1; E9.4.7.REP1; HEIDELBERG.E9.5.REP1; (5)HEID.NEAN.E9.5.P1; NEAN.E9.5.REP2;

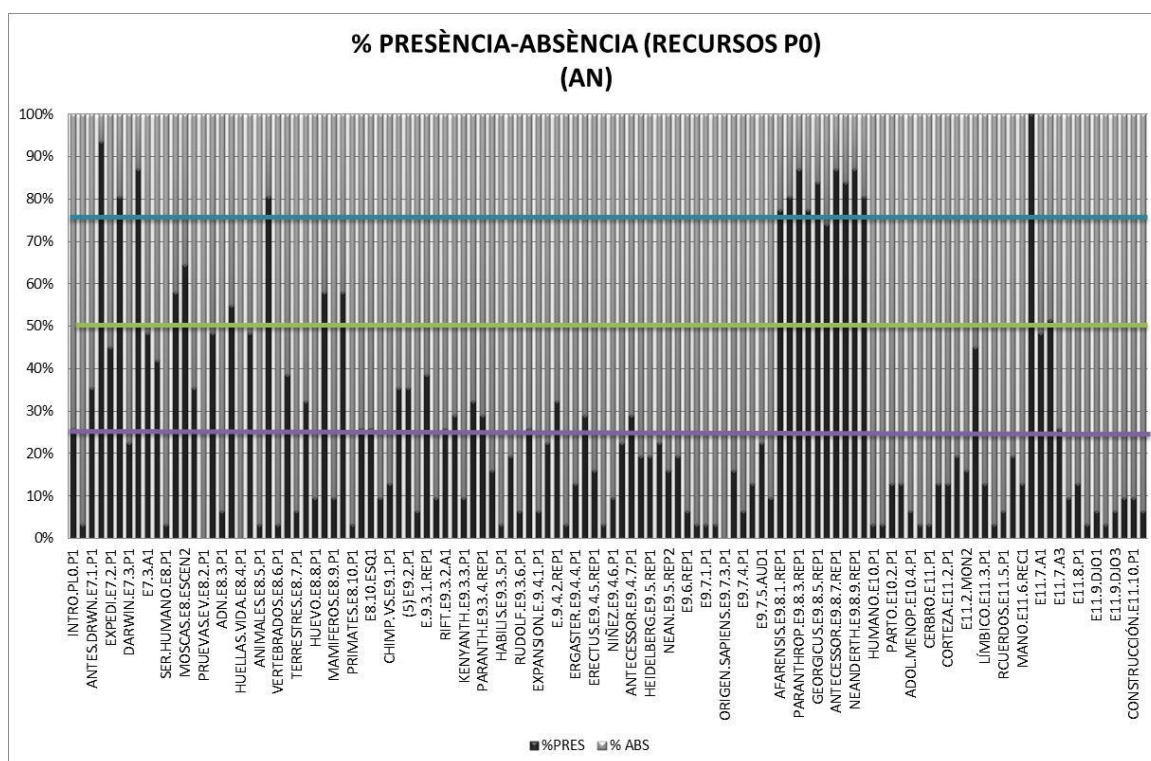
(2)FLORES.E9.6.P1; E9.6.REP1; RHODESIENSIS.E9.7.1.REP1; E9.7.1.P1; ÁFRICA.E9.7.2.P1;
 ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1; SAPIENS.E9.7.4.REP1; E9.7.4.P1; VIAJE.E9.7.5.P1; E9.7.5.AUD1;
 ÁRBOL.E9.8.ESQ1; HUMANO.E10.P1; ALTOS.E10.1.P1; PARTO.E10.2.P1; NEOTENIA.E10.3.P1;
 ADOL.MENOP.E10.4.P1; HABLAR.E10.5.P1; CERBRO.E11.P1; PARTES.E11.1.P1;
 CORTEZA.E11.2.P1; E11.2.MON1; E11.2.MON2; LÍMBICO.E11.3.P1; HIPOTAL.E11.4.P1;
 RCUERDOS.E11.5.P1; FÍSICA.E11.6.P1; MANO.E11.6.REC1; NEURONA.E11.8.MON1; E11.8.P1;
 E11.8.MON2; E11.9.DJO1; E11.9.DJO2; E11.9.DJO3; RAMON.E11.9.P1;
 CONSTRUCCIÓN.E11.10.P1; NEUROCIENCIA.E11.11.P1.

En tots els casos hi ha recursos amb el 100% d'absència, en els sols MANO.E11.6.REC1, en les
 parelles d'adults: ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1; en els grups d'adults: E9.3.2.FOTO1; i en el grup
 amb nens: PRUEVAS.EV.E8.2.P1; HUELLAS.VIDA.E8.4.P1; ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1.

Avaluació del procés de socialització dels jaciments de la
Sierra de Atapuerca al *Museo de la Evolución Humana de Burgos*

Gràfic 41: P0 %Presència-Absència Tipus de Visitant

A mode de conclusió, les presències de nivell alt i molt alt (entre 50% i el 92%) en el cas dels sols sumen el 38% dels recursos, la presència més baixa, el 35% i la presència de grau mig, entre el 25% i 50%, representa el 47% dels recursos. En el cas de les parelles d'adults, la suma de presència elevada (entre el 50% i 97%) representa el 27% dels recursos, la presència més baixa té unes xifres del 33%, i la presència mitja, entre el 25% i el 50%, un 41% dels recursos. La suma de les presències altes i molt altes dels grups d'adult (entre el 50% i 93%) representen el 22% dels recursos, la presència més baixa, es dona en el 34%, i la presència mitja en el 43%. Finalment les xifres de presència alta i molt alta del grup amb nens (entre el 50% i 100%), representen el 18% del total, les absències més elevades el 59%, i la presència a nivell mitjà representa el 22% dels recursos.

	SL	PA	GA	AN
PRES.1. <25%	35%	33%	34%	59%
PRES.2. ≥25%	47%	41%	43%	22%
PRES.3. ≥50%	28%	15%	12%	6%
PRES.4. ≥75%	10%	12%	10%	12%

Taula 30: P0 %Presència-Absència Tipus de Visitant

Amb aquests resultats es pot concloure que els visitants dels grups de sols (SL) tindrien un attracting power mig-alt, el grup de parella d'adults i grups d'adults tindrien un attracting power mig, i els grup amb nens (AN) el tindria baix.

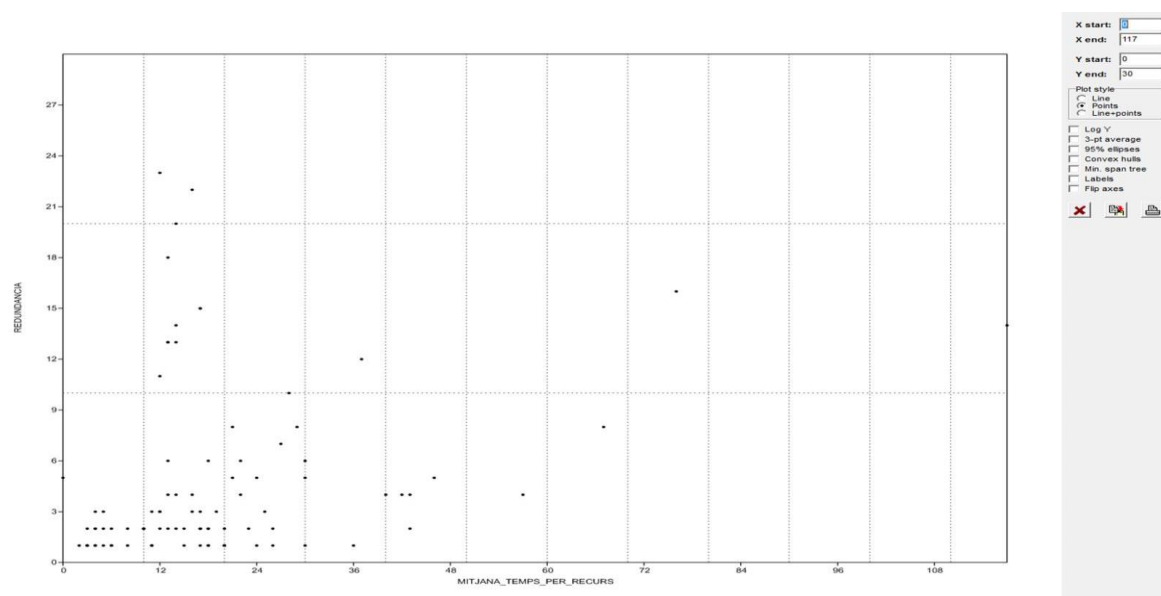
4.3.2.1.4. REDUNDÀNCIES

Per veure si h havia relació entre els recursos en els quals alguns dels visitants hi tornaven es s'ha utilitzat la correlació de Tau Kendall, per la qual es posen en relació els temps de la mitjana del holding power dels recursos i els recursos redundants.

Si mirem els resultats de la taula observem que no hi ha correlació entre les variables; és podria considerar un resultat significatiu si la xifra de la primera columna fos superior a 1, i la de la segona superior a 0,05, el fet de no ser així denota la no correlació. Com pot observar-se al gràfic tenim el mateix resultat al no haver-hi cap mena d'alineació entre els punts (ni en sentit ascendent ni descendent), per la qual cosa no es considera que existeixi correlació. Per tant no hi ha cap patró pel qual alguns visitants tornen a veure determinats recursos.

	MITJANA H.POWER	REDUNDANCIA
MITJANA H.PWR		0,011143
REDUNDANCIA	0,26642	

Taula 31: P0 Tau Kendall-Redundàncies

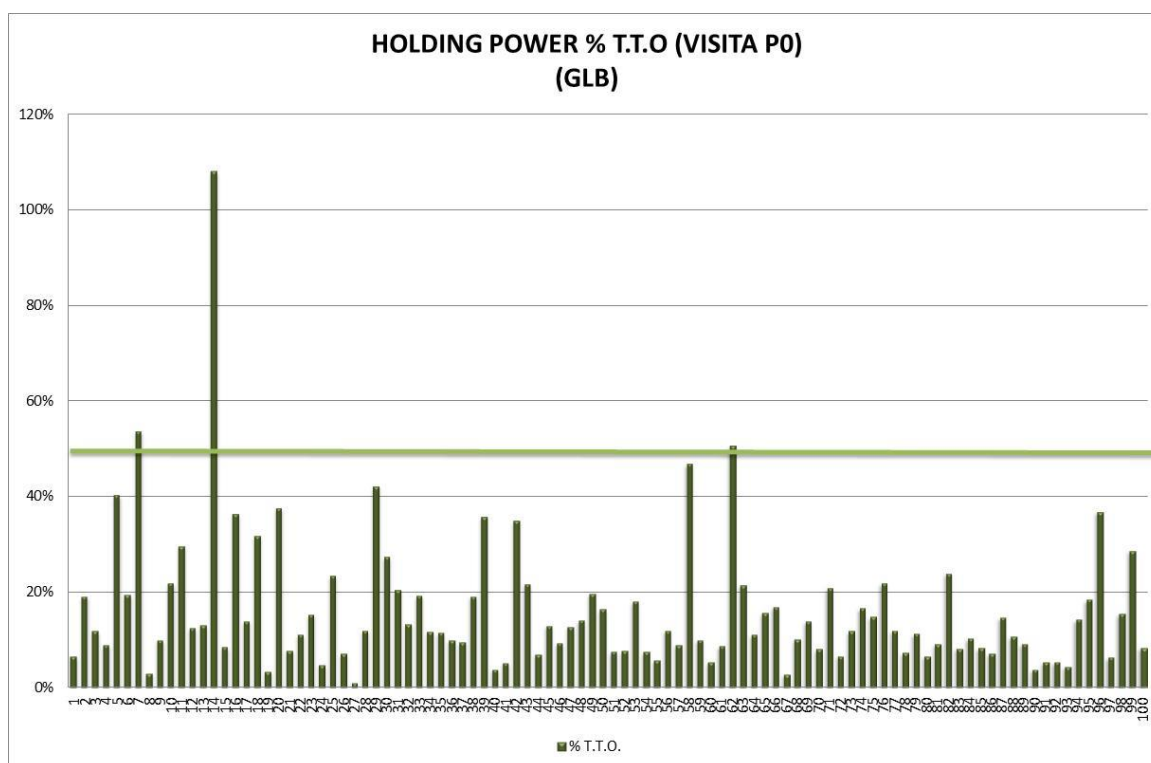
Gràfic 42: P0 Tau Kendall-Redundàncies

4.3.2.2. AVALUACIÓ SEGONS LA VISITA P.0

4.3.2.2.1. HOLDING POWER

GLOBAL

Tenint en compte tots els visitants avaluats, els resultats que obtenim del poder d'atenció que té la Planta 0 en general, és baix; de fet, observant el gràfic amb les mitjanes de temps utilitzades per cada visitant per veure tota la planta, podem veure que el llindar del 50% del temps estimat, està en general bastant per sota del 50% del temps mínim per fer-ho.

Gràfic 43: P0 %Holding Power Global

En el conjunt dels 100 visitants avaluats es pot observar com no hi ha masses els visitants amb un alt holding power; únicament 3 dels 100 visitants avaluats va utilitzar més del 50% del temps estimat en els recursos, a part també hi ha 3 visitants estan vora aquet llindar ,entre el 40% i 47% de holding power.

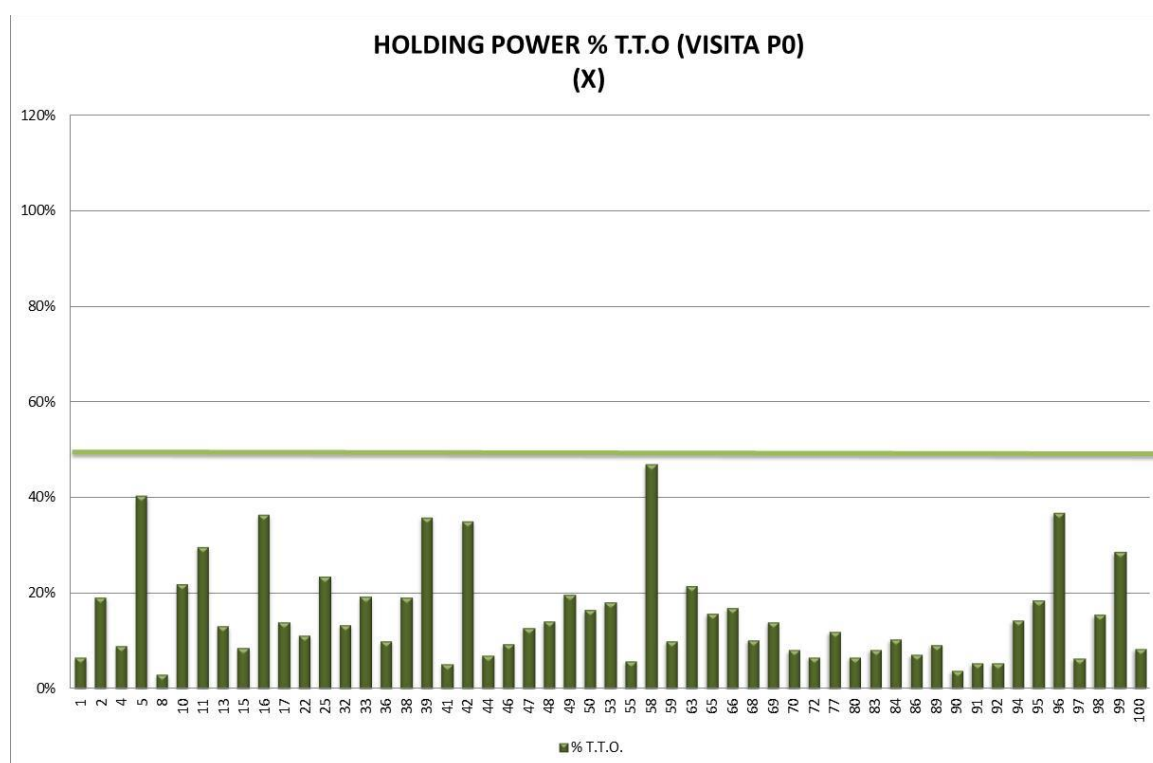
Així doncs, un 85% dels visitants utilitzen menys del 25% del temps estimat per veure tots els recursos de la sala; un 12% dels avaluats utilitzen entre el 25% i el 50% del temps estimat; un 2% utilitza entre el 50% i el 75%, i únicament un 1% utilitza més del 75% del temps estimat.

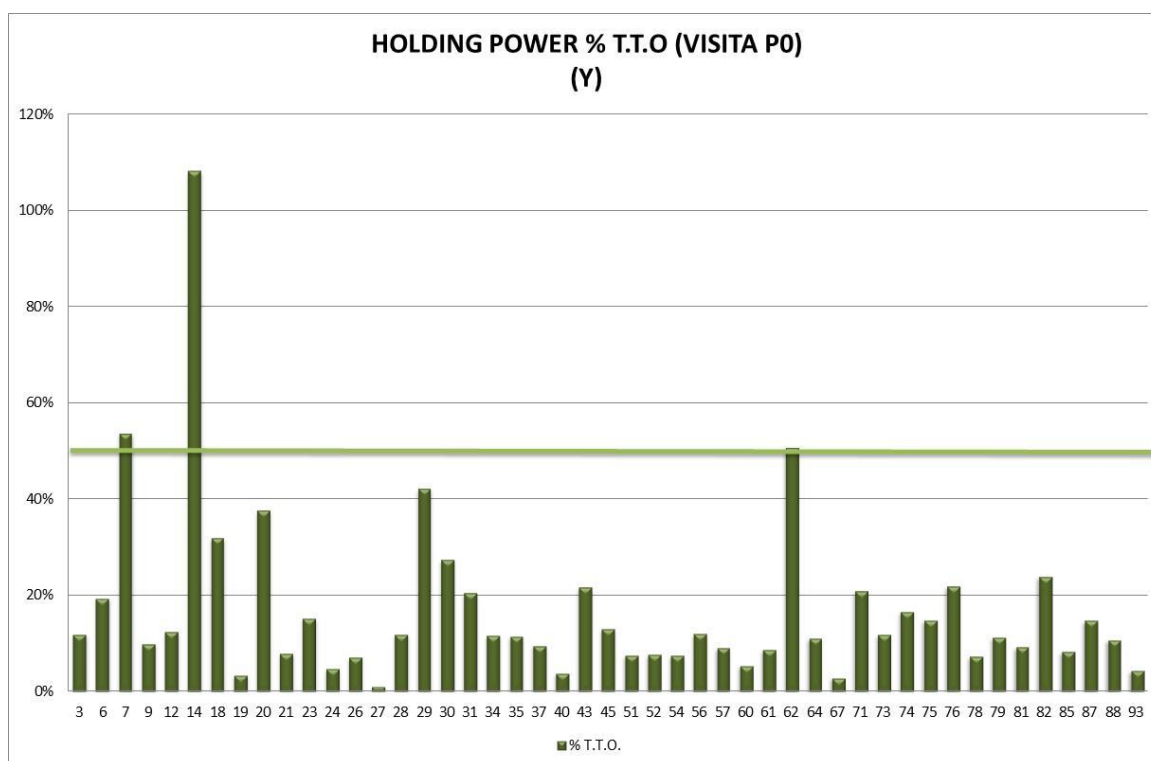
	GLB
DV.1 <25%	85%
DV.2 ≥25%	12%
DV.3 ≥50%	2%
DV.4 ≥75%	1%

Taula 32: P0 %Holding Power Global

GÈNERE

Desglossant les dades a nivell de gènere podem veure com la tendència és una mica diferent entre homes (Y) i dones (X), ja que els individus amb el holding power elevat pertanyen al grup d'homes. Tant en el grup de dones com en el d'homes apareixen visitants que tenen el holding power més a prop del 50%, 2 visitants en el cas de les dones i 1 en els homes.

Gràfic 44: P0 %Holding Power Gènere

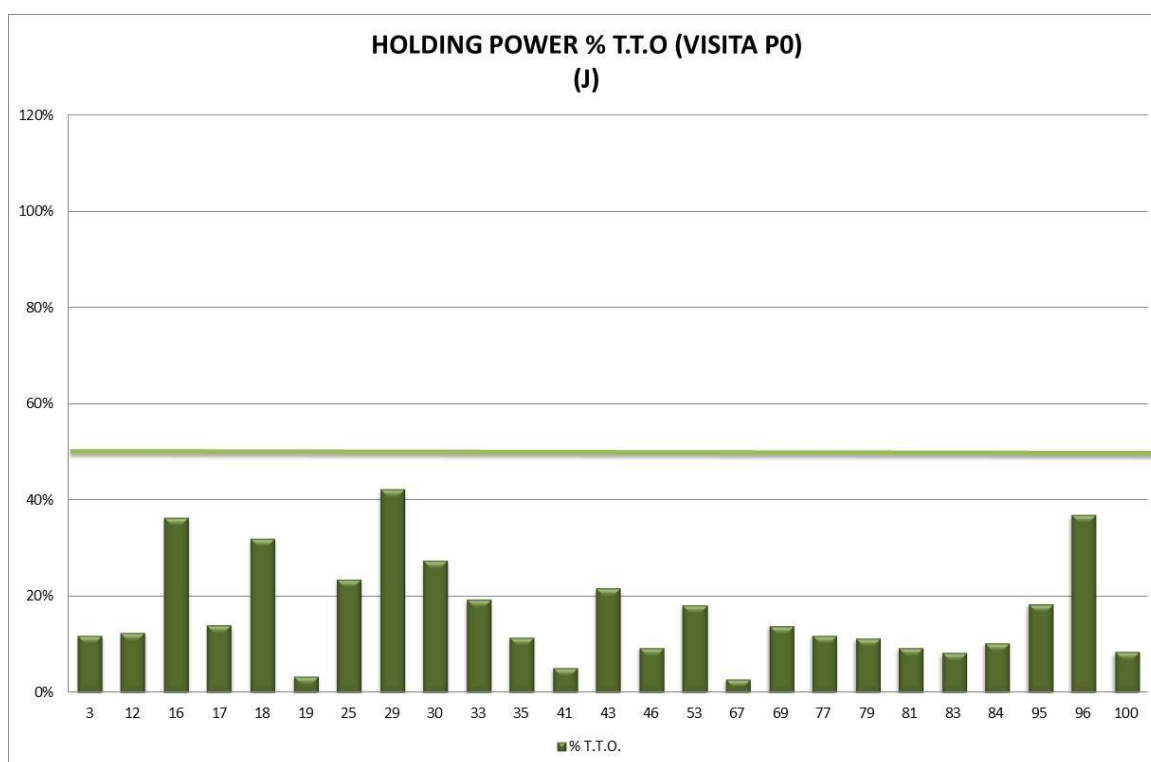
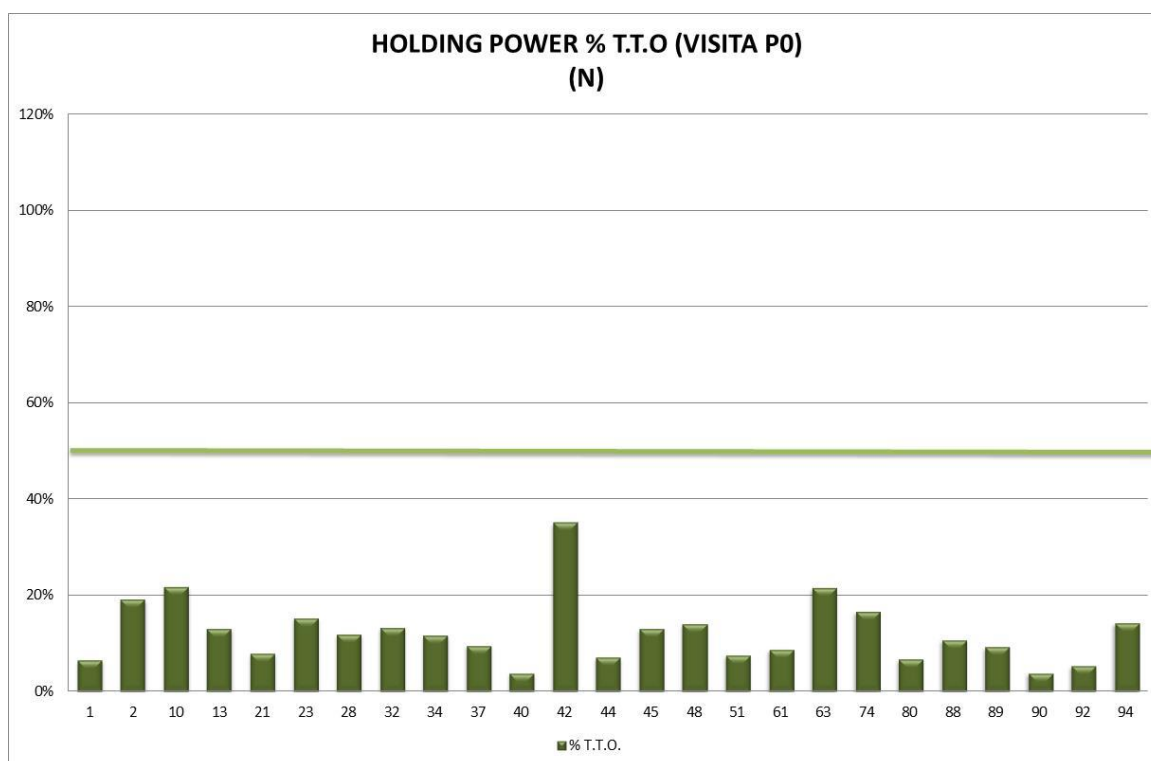
En el cas de les dones, tenen un 85% de holding power inferior a 25%, i en els homes aquesta xifra és exactament la mateixa; el holding power d'entre 25% i 50% està en les dones al 15% i en els homes al 9%, i com ja s'ha esmentat, únicament el grup dels homes té holding power elevat, un 4% entre el 50% i 75%, i un 2% de holding power de més del 75%.

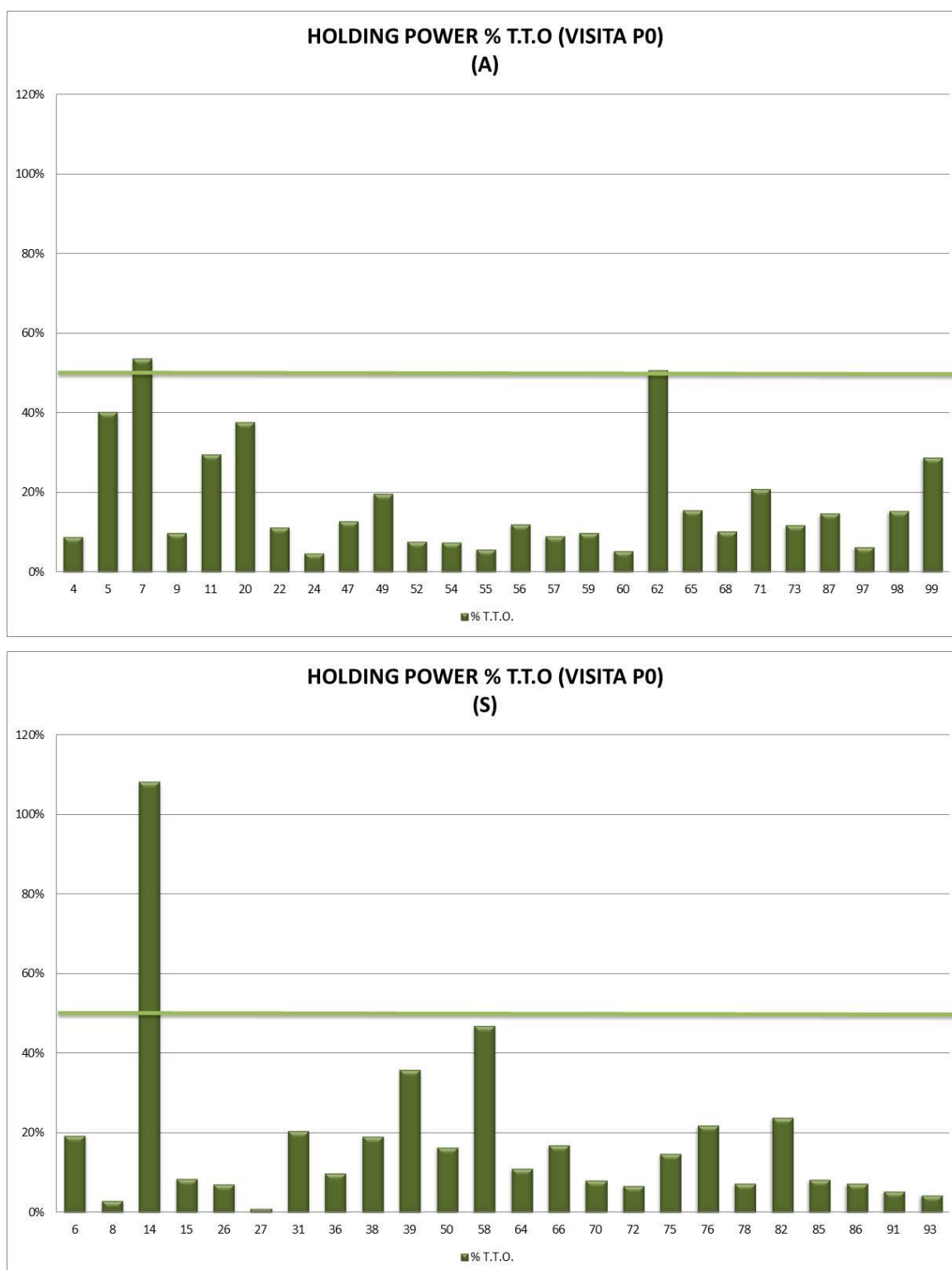
	X	Y
H.PWR <25%	85%	85%
H.PWR ≥25%	15%	9%
H.PWR ≥50%	0%	4%
H.PWR ≥75%	0%	2%

Taula 33: P0 %Holding Power Gènere

EDAT

En el cas dels grups d'edat les diferències també són notables entre els grups de nens (N), joves (J), adults (A) i sèniors (S). Són els grups d'adults i de sèniors els únics que tenen visitants amb holding power elevat, a la resta de grups tots queden per sota del límit de 50%. És en els grups de joves, d'adults i de sèniors on estan els 3 visitants amb holding power propers al 50%.

Gràfic 45: P0 %Holding Power Edat

Observant els percentatges, podem observar com dins de les similituds de holding power generalment molt baix, els percentatges i les tendències varien.

El holding power inferior al 25%, apareix en els grups de nens al 96% del casos, en els joves al 80%, en els adults al 77% i al 88% en els sèniors; en el holding power, d'entre el 25% i 50%

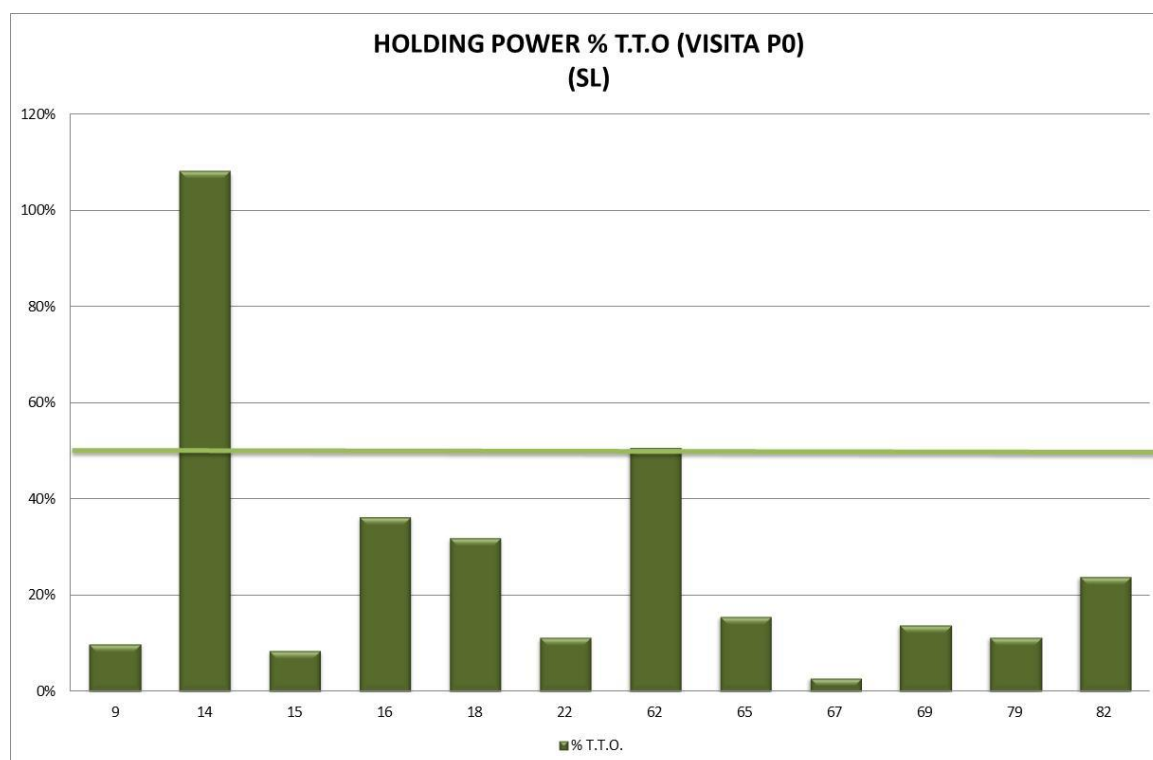
tindríem dues tendències, les xifres molt baixes de nens i sèniors, 4% i 8% respectivament, i les xifres una mica més altes de joves i adults, 20% i 15% respectivament. Únicament el grup d'adults té un 8% de holding power d'entre 50% i 75%, i sols el grup de sèniors presenta un 4% de holding power de més del 75%. Així doncs es podria concloure que com a més edat, major holding power.

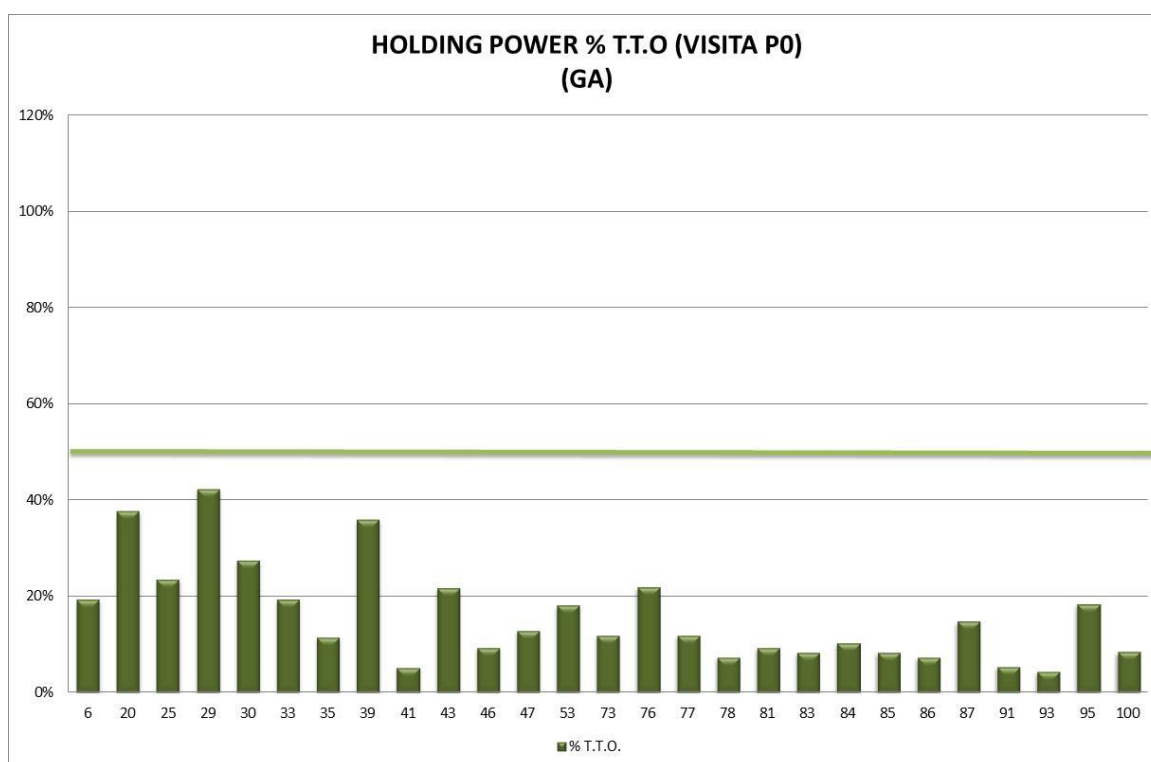
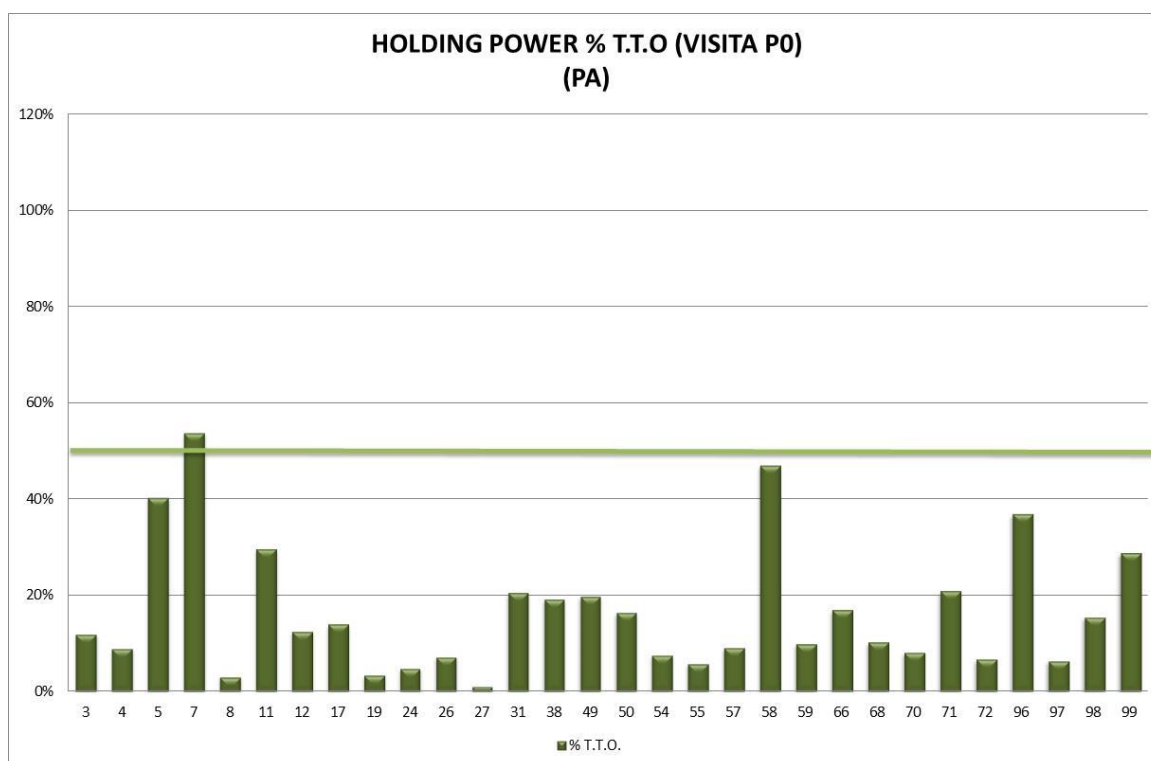
	N	J	A	S
H.PWR <25%	96%	80%	77%	88%
H.PWR ≥25%	4%	20%	15%	8%
H.PWR ≥50%	0%	0%	8%	0%
H.PWR ≥75%	0%	0%	0%	4%

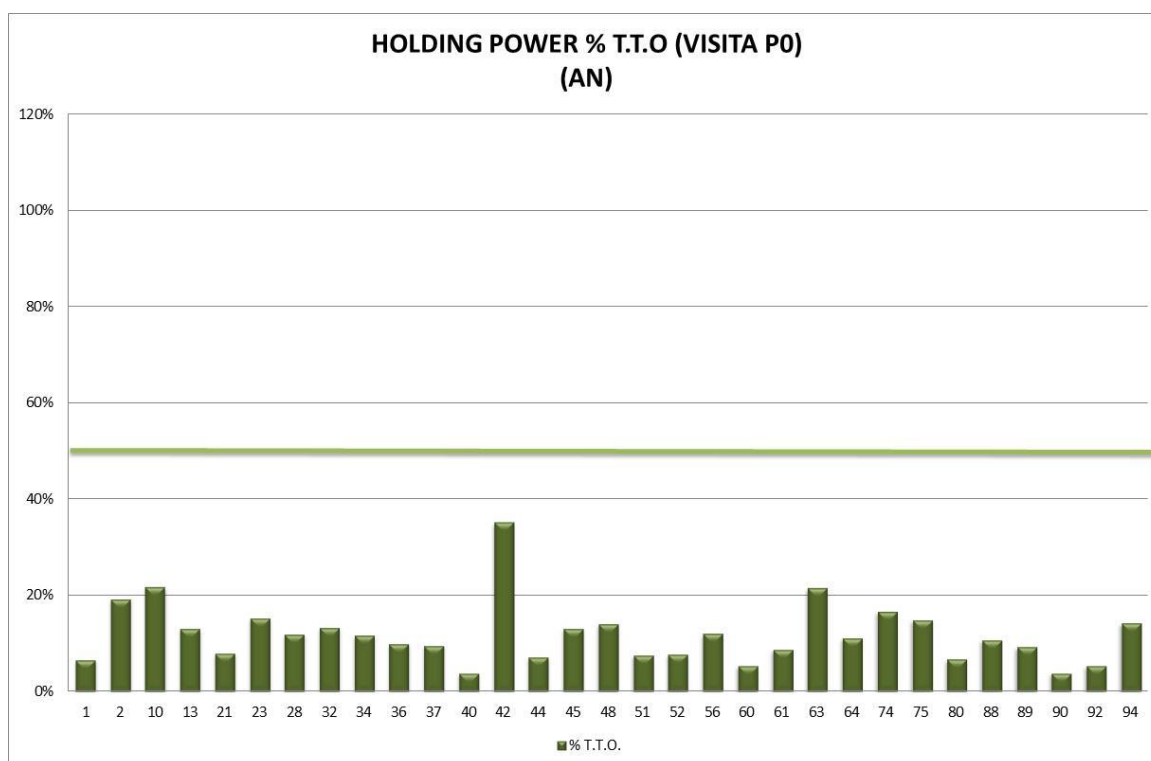
Taula 34: P0 %Holding Power Edat

TIPUS DE VISITANT

Analitzant les dades segons els tipus de visitants: sols (SL), parelles d'adults (PA), grups d'adults (GA) i amb nens (AN), i mirant els gràfics, és veu com la tendència és la mateixa que en els grups anteriors, únicament en dos grups, el de sols i parelles d'adults, hi ha visitants amb holding power elevat. I és en els grups de sols, parelles d'adults i grups d'adults on apareixen els visitants que estan al llindar del 50% de holding power.

Gràfic 46: P0 %Holding Power Tipus de Visitant

Analitzant els percentatges globals, podem veure com el grup de sols és el que té menors percentatges de holding power més baix (de menys del 25%), amb un 67%, seguit de les parelles d'adults amb un 80%, els grups d'adults amb un 85%, i finalment el grup amb nens amb un 97% són els que tenen un major holding power més baix. Pel que fa al holding power baix, d'entre el 25% i 50%, el grup que té unes xifres més altes és el grup de sols i parelles d'adults amb un 17%, seguit del grup d'adults amb 15%, i els grups amb nens amb un 3%. Els sols i les parelles d'adults són els únics grups que tenen holding power d'entre 50% i 75%, un 8% i un 3% respectivament. I finalment el grup de sols és l'únic que compta amb el 8% de holding power superior al 75%.

Així doncs són els grups de sols i de parelles d'adults els que tenen un major poder d'atenció.

	SL	PA	GA	AN
H.PWR <25%	67%	80%	85%	97%
H.PWR ≥25%	17%	17%	15%	3%
H.PWR ≥50%	8%	3%	0%	0%
H.PWR ≥75%	8%	0%	0%	0%

Taula 35: P0 %Holding Power Tipus de Visitant

4.3.2.2.2. GRAU D'INTERÈS

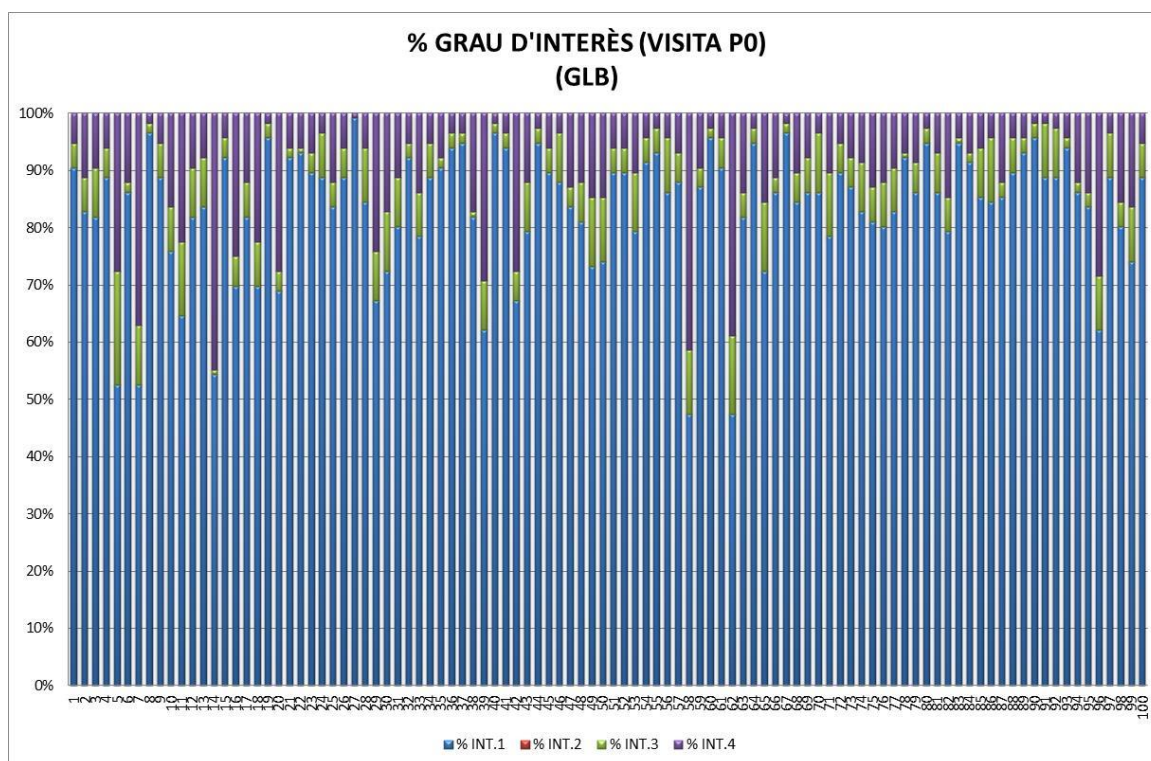
GLOBAL

Per tal d'afinar més el resultat anterior, s'han aplicat el barems dels graus d'interès per veure quin interès sobre els recursos té cada un dels avaluats al llarg de la seva visita. En base a això es pot veure com el 100% dels individus avaluats, al llarg de la seva visita tenen majoritàriament un interès 1.

Aprofundint més en les dades és pot observar com en els 100 individus abans esmentats el següent grau d'interès puja al 4 en 65 dels casos, en 15 casos tenen el mateix percentatge en segon lloc d'interès 4 i 3, i en els 20 restants l'interès majoritari en els recursos passa del grau 1 al 3.

Entre aquests hi ha un recurs que té els interessos 1 i 4 molt similars, al 47% i 41% respectivament, i un altre recurs que té el 99% d'interès 1 en els recursos.

És a dir, que tot i que en una gran part de recursos inverteixen menys del 25% del temps estimat, en la majoria dels recursos restants utilitzen més del 75% de dit temps, cal dir però, que la diferència de percentatge entre els graus és bastant notable.

Gràfic 47: P0 %Grau d'Interès Global

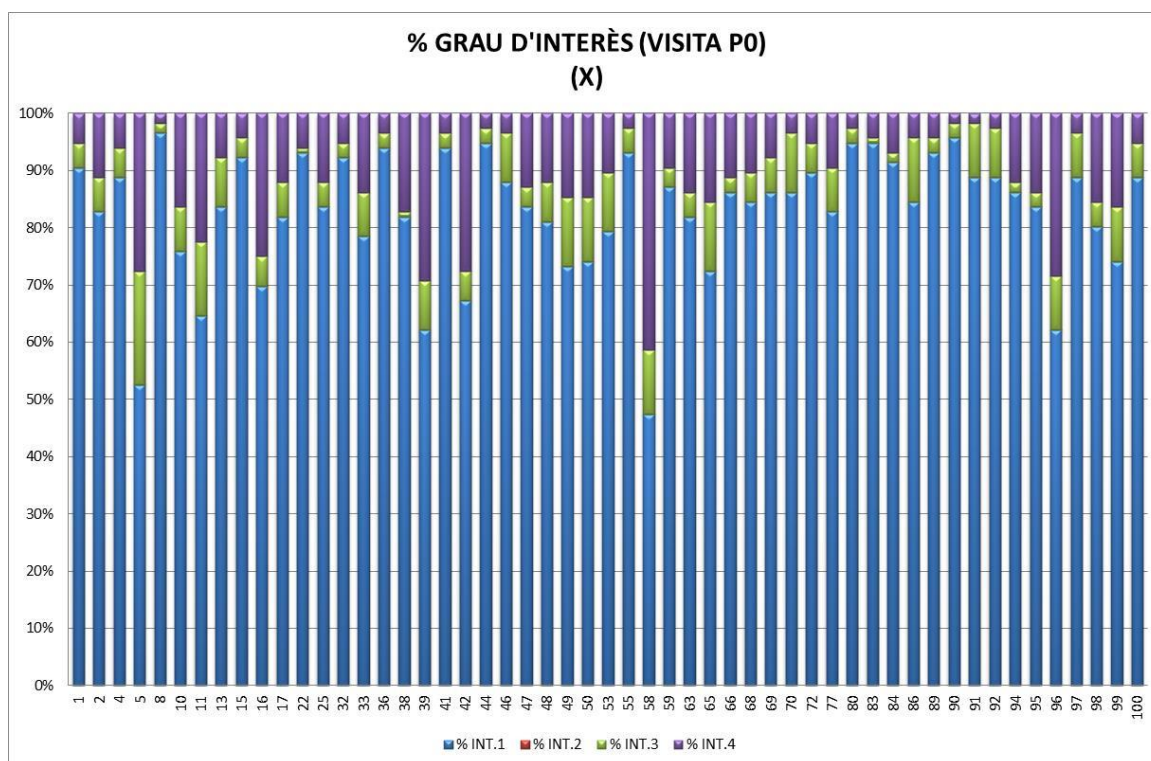
GÈNERE

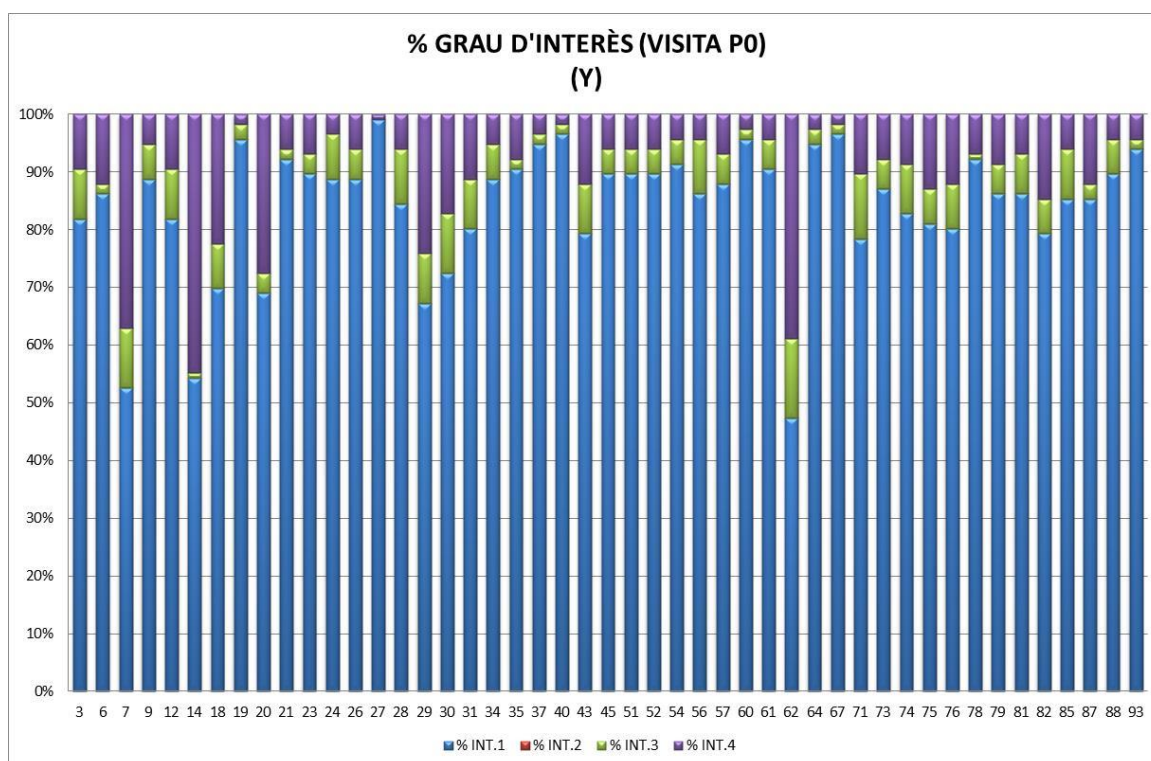
Segons els grups de gènere es pot veure com la tendència entre homes (Y) i dones (X) és exactament la mateixa tot i que amb percentatges diferents. El 100% dels avaluats en tots dos grups tene principalment un interès 1 al llarg de la visita, però és al grup de les dones on apareix el visitant amb percentatges entre interès 1 i 4 molt similars, i per contra, és al grup d'homes on està el visitant amb el 99% d'interès 1.

Aprofundint més en les dades és pot observar com en les dones, en les 53 avaluades, el següent grau d'interès puja al 4 en 36 dels casos, en 7 cas tenen el mateix percentatge en segon lloc d'interès 4 i 3, i en els 10 restants l'interès majoritari en els recursos passa del grau 1 al 3.

En el cas dels homes, dels 47 avaluats amb interès majoritari 1, 29 tenen en segon lloc un interès 4, i 10 el mateix interès 4 i 3, els 10 restants, el segon interès és de grau 3.

En tots dos casos, que tot i que en una gran part de recursos inverteixen menys del 25% del temps estimat, en la majoria dels recursos restants utilitzen més del 75% de dit temps, cal esmentar que la diferència de percentatges entre graus d'interès és força ampla.

Gràfic 48: P0 %Grau d'Interès Gènere

EDAT

Es pot observar com, al igual que en els grups anteriors, la tendència és molt similar entre els grups, de fet, la diferència recau únicament en els percentatges del segon grau d'interès en importància, ja que en tots els grups, el 100% dels avaluats mostren un interès 1 majoritari.

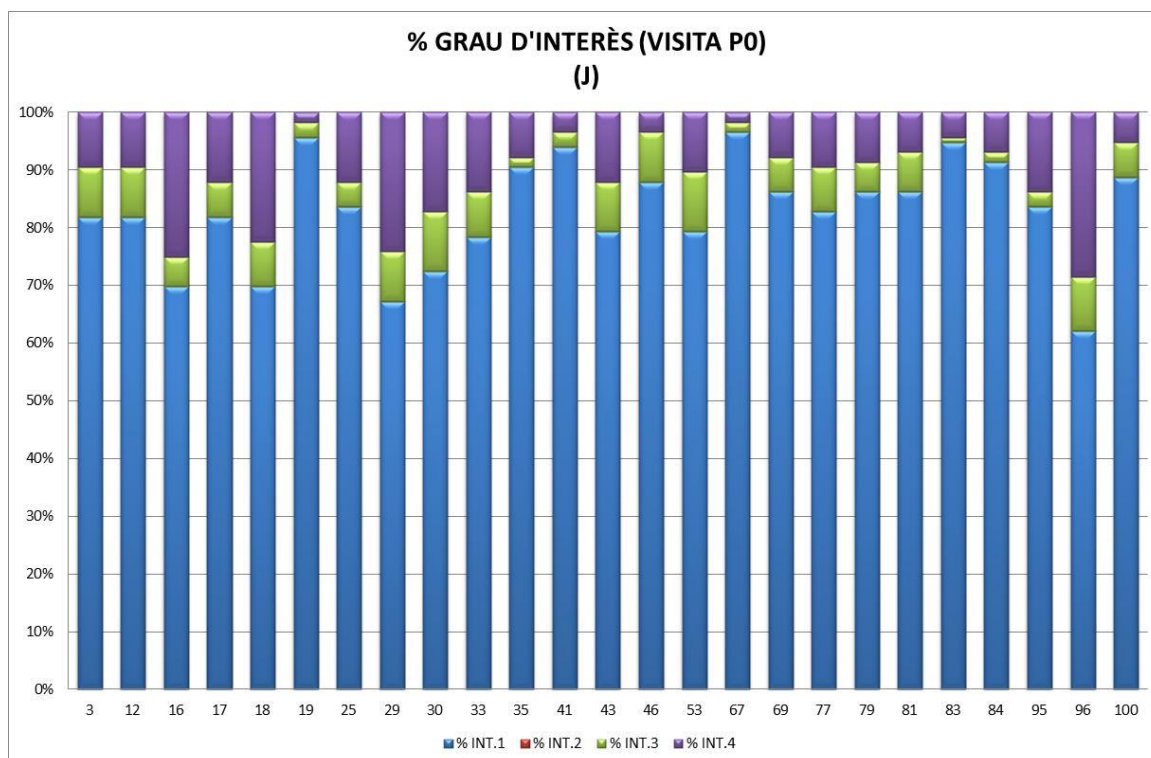
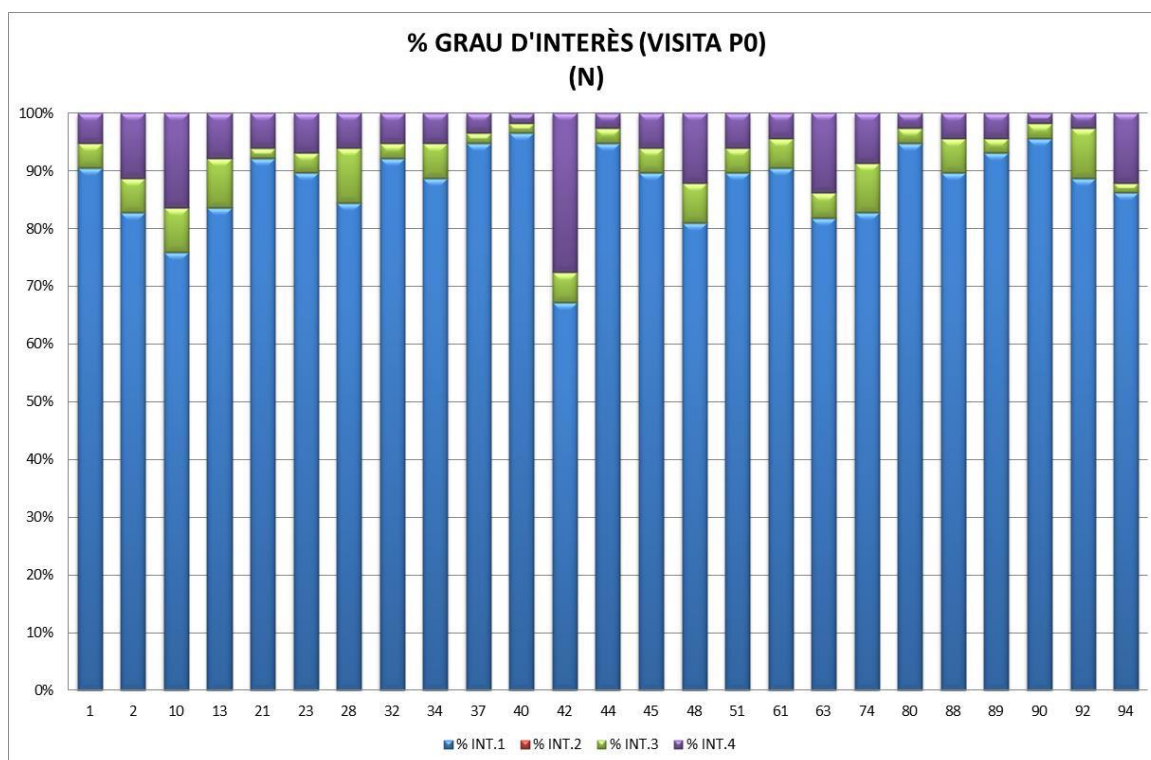
Aprofundint més en les dades és pot observar com en els nens (N), en els 25 avaluats, el següent grau d'interès puja al 4 en 14 dels casos, en 4 casos tenen el mateix percentatge en segon lloc d'interès 4 i 3, i en els 7 restants l'interès majoritari en els recursos passa del grau 1 al 3.

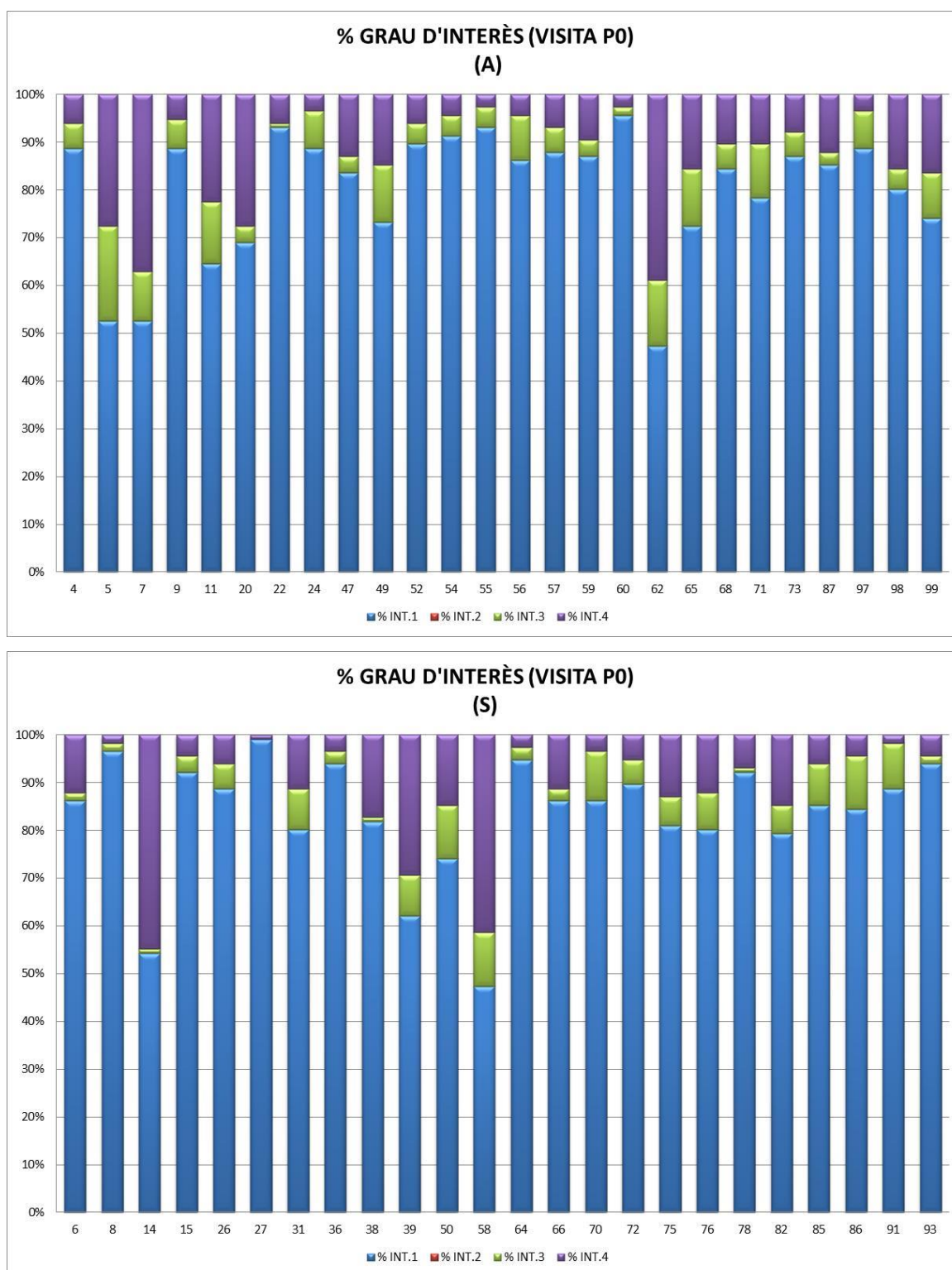
En el cas dels joves (J), dels 25 avaluats amb interès majoritari 1, 16 tenen en segon lloc un interès 4, 6 tenen el mateix percentatge d'interès 4 i 3, i en els 3 restants, el segon interès és de grau 3.

En els adults (A) la tendència segueix essent la mateixa, en 19 dels 26 avaluats el segon grau d'interès majoritari és el 4, en 1 seria igual el grau 4 i 3, i en els 6 restants el segon grau més important és el 3.

Finalment els sèniors (S), en 16 dels 24 amb majoria d'interès 1 el segon interès majoritari és el de grau 4, en 4 té el mateix percentatge el grau 4 i 3, i en els 4 restants el segon interès és el 3;

és en aquest grup on està el visitant amb interessos 1 i 4 propers, i també és d'aquest grup el visitant amb el 99% d'interès 1.

Gràfic 49: P0 %Grau d'Interès Edat

TIPUS DE VISITANT

Finalment, ja en l'últim dels grups per tractar els graus d'interès, seguim observant les mateixes tendències entre grups que hem vist a l'apartat anterior, ja que el 100% d'ells tenen com a majoria l'interès 1 al llarg de la seva visita.

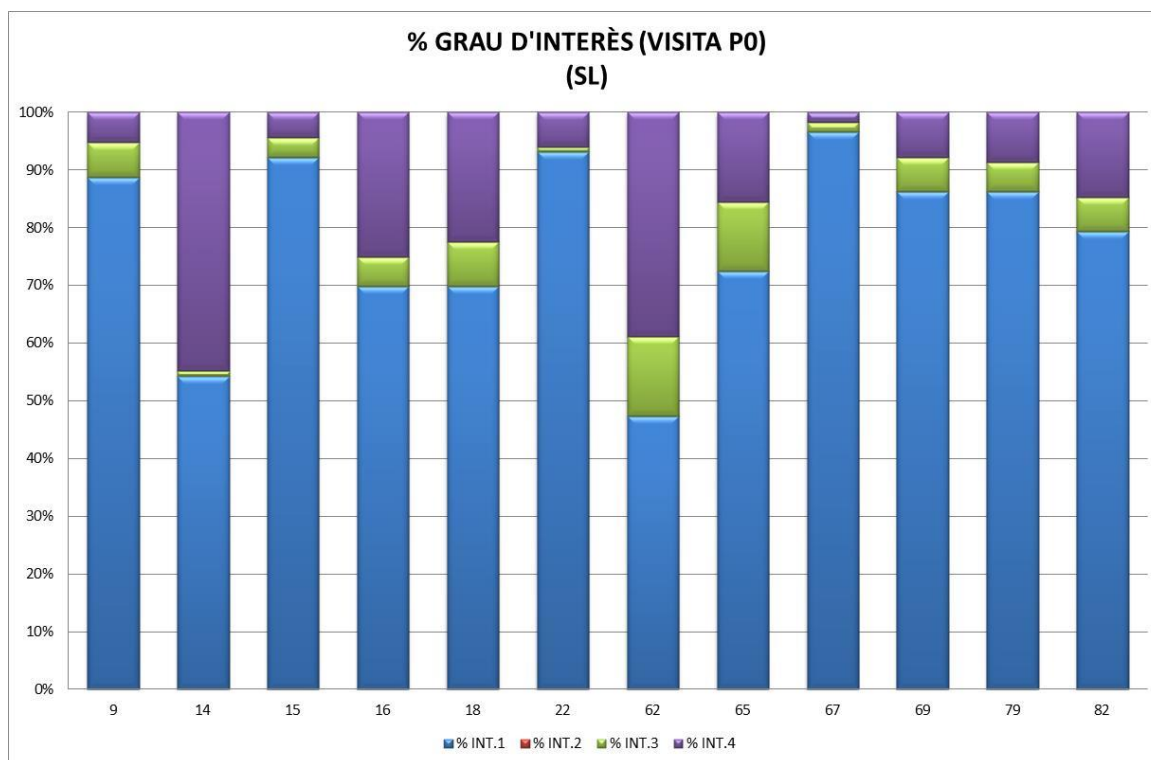
En els sols (SL), en 10 dels 12 avaluats amb interès 1, el següent grau d'interès puja al 4, en 1 l'interès 4 i 3 estan al mateix percentatge, i en 1 l'interès majoritari en els recursos passa del grau 1 al 3.

Pel que fa a les parelles d'adults (PA), dels 30 avaluats amb principal interès de grau 1, 19 tenen en segon lloc un interès 4, en 5 seria igual el grau 4 i 3, i en els 6 restants, el segon interès és de grau 3.

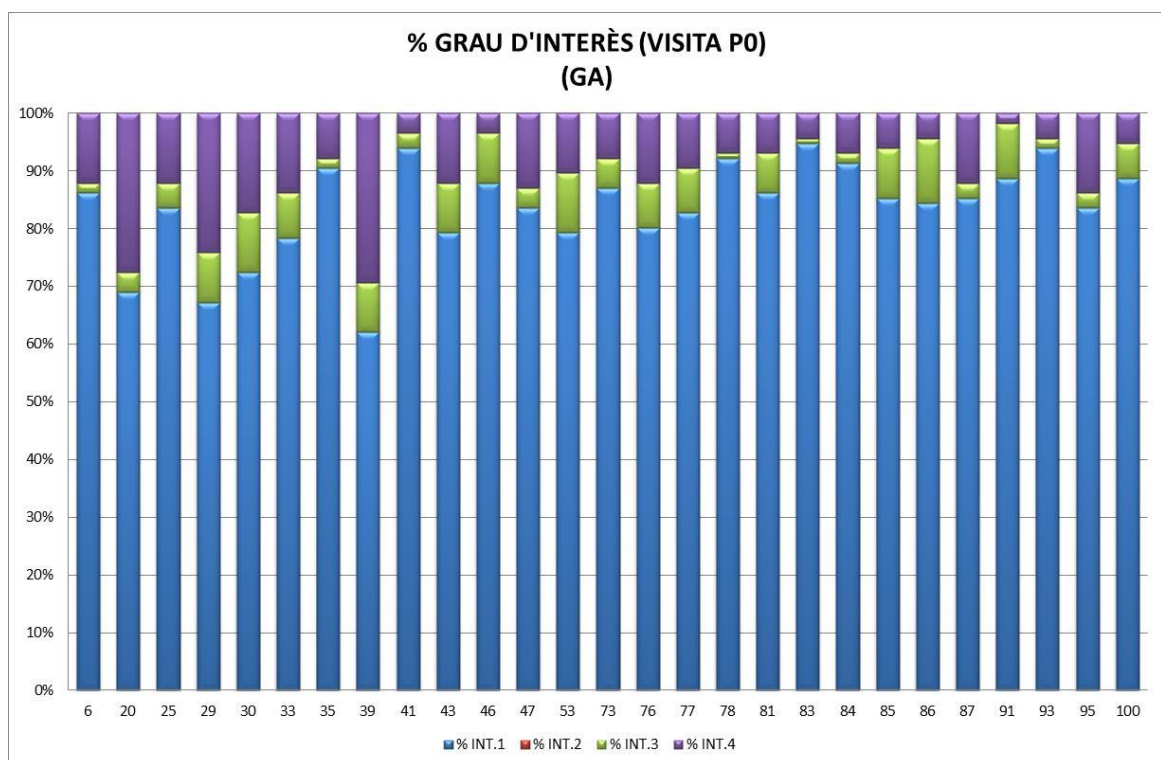
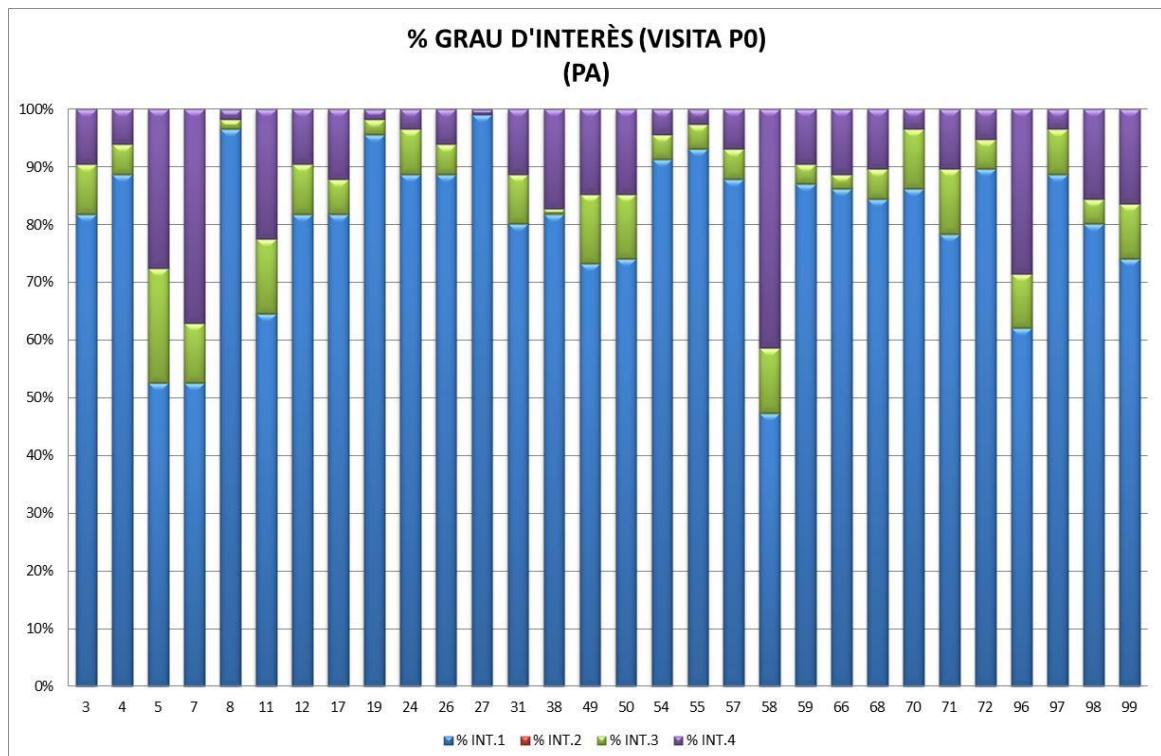
En els grups d'adults (GA) la tendència segueix essent la mateixa, en 19 dels 27 avaluats el segon grau d'interès majoritari és el 4, en 3 seria igual el grau 4 i 3, i en els 5 restants el segon grau més important és el 3.

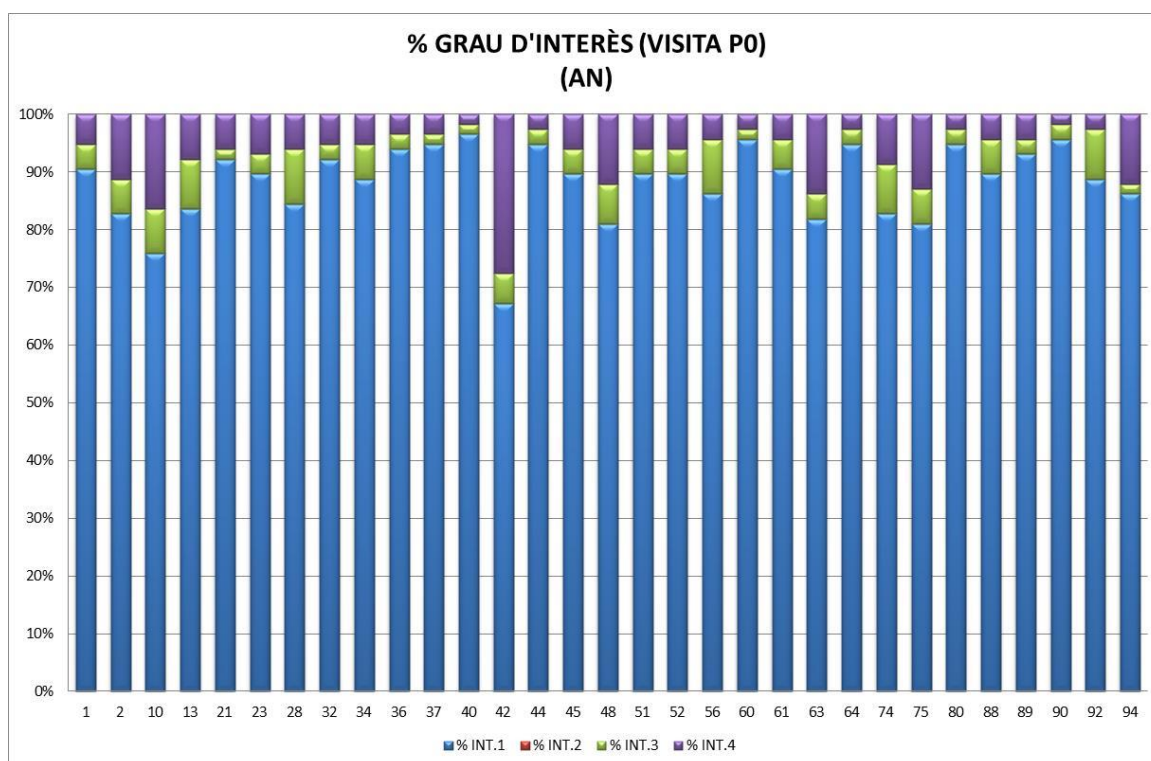
Finalment el grup amb nens (AN), en 18 dels 29 avaluats el segon interès majoritari és el de grau 4, en 3 té el mateix percentatge el grau 4 i 3, i en els 8 restants el segon interès és el 3.

És en el grup de parelles d'adults on apareix el visitant amb el percentatge similar entre interès 1 i 4, i també en aquest grup on està el visitant amb un 99% d'interès 1.

Avaluació del procés de socialització dels jaciments de la
Sierra de Atapuerca al *Museo de la Evolución Humana de Burgos*

Gràfic 50: P0 %Grau d'Interès Tipus de Visitant

4.3.2.2.3. ATTRACTING POWER

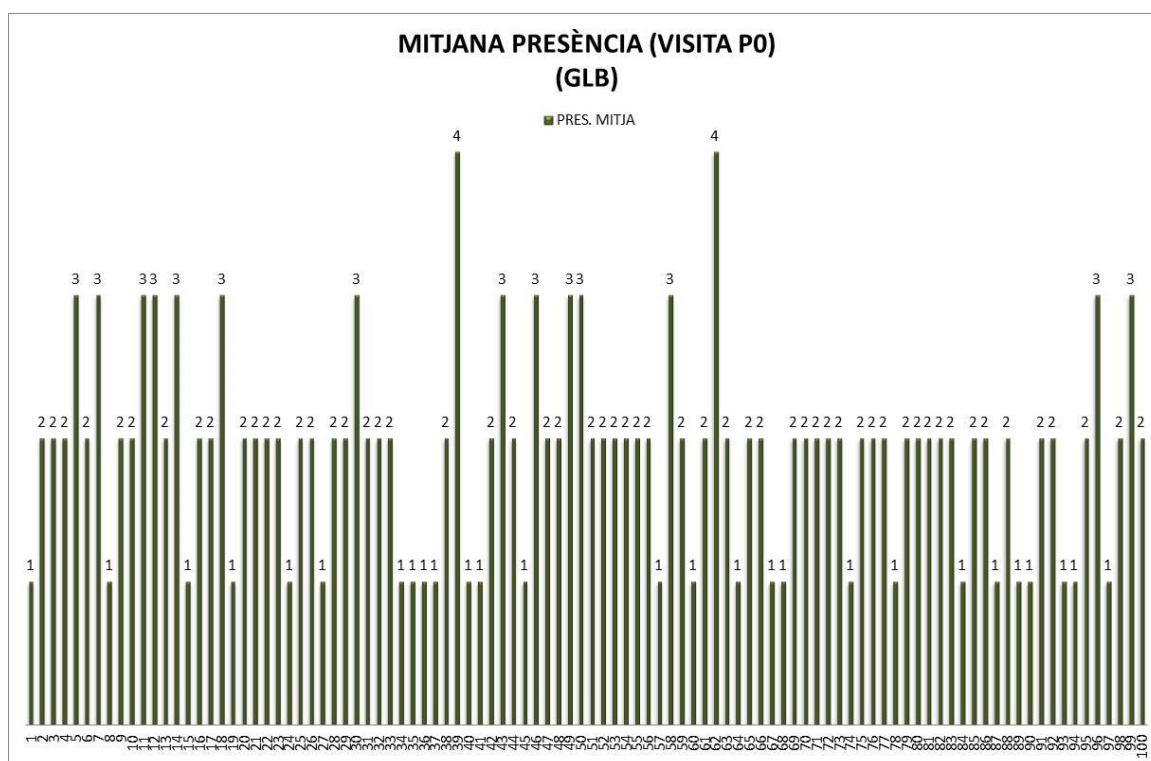
GLOBAL

Tenint en compte el global dels individus avaluats podem veure com el nivell de presència en els recursos en total de la visita està en el 57% dels casos entre el 25% i el 50%, el qual seria el percentatge més elevat; el 27% dels visitants s'aturaria a menys del 25% dels recursos; el 14% dels avaluats s'aturaria al entre el 50% i el 75% dels recursos; i únicament un 2% a més del 75% dels recursos.

Per tant, es pot considerar que el nivell d'atracció de la planta seria mig, tenint en compte la suma de les presències 2,3,i 4 són superiors a la presència 1.

	GLB
PRES.1. <25%	27%
PRES.2. ≥25%	57%
PRES.3. ≥50%	14%
PRES.4. ≥75%	2%

Taula 36: P0 % Presència Global

Gràfic 51: P0 Mitjana Presència Global

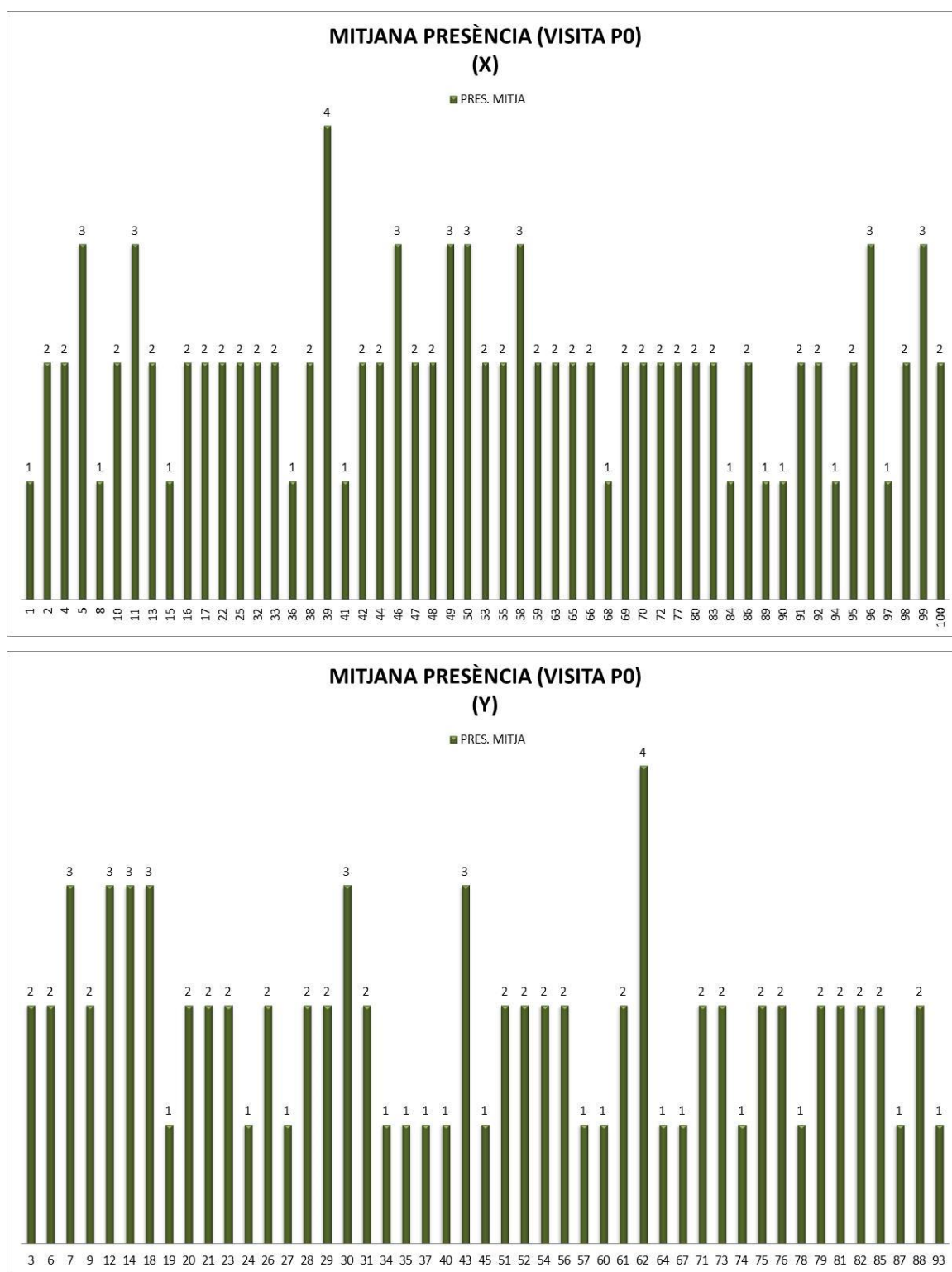
GÈNERE

Observant els resultats segons els grups de gènere, dones (X) i homes (Y), podem detectar com en el major nivell de presència en els recursos, seria el d'entre el 25% i 50%, el percentatge en les dones és del 62% i en els homes del 51%. El 21% de les dones i el 34% dels homes s'aturarien a menys del 25% dels recursos; un 15% de les dones i un 13% dels homes s'aturarien entre el 50 i el 75% dels recursos, i únicament un 2% en tots dos grups s'aturarien a més del 75% dels recursos.

Per tant, es pot considerar que el nivell d'atracció en tots dos grups seria de grau mig, ja que la suma de les presències 2, 3 i 4 són superiors a la presència 1.

	X	Y
PRES.1. <25%	21%	34%
PRES.2. ≥25%	62%	51%
PRES.3. ≥50%	15%	13%
PRES.4. ≥75%	2%	2%

Taula 37: P0 % Presència Gènere

Gràfic 52: P0 Mitjana Presència Gènere

EDAT

Segons els grups de d'edat, nens (N), joves (J), adults (A) i sèniors (S), podem detectar certes diferències en el nivell de presència en els recursos, en total de la visita, aquestes diferències

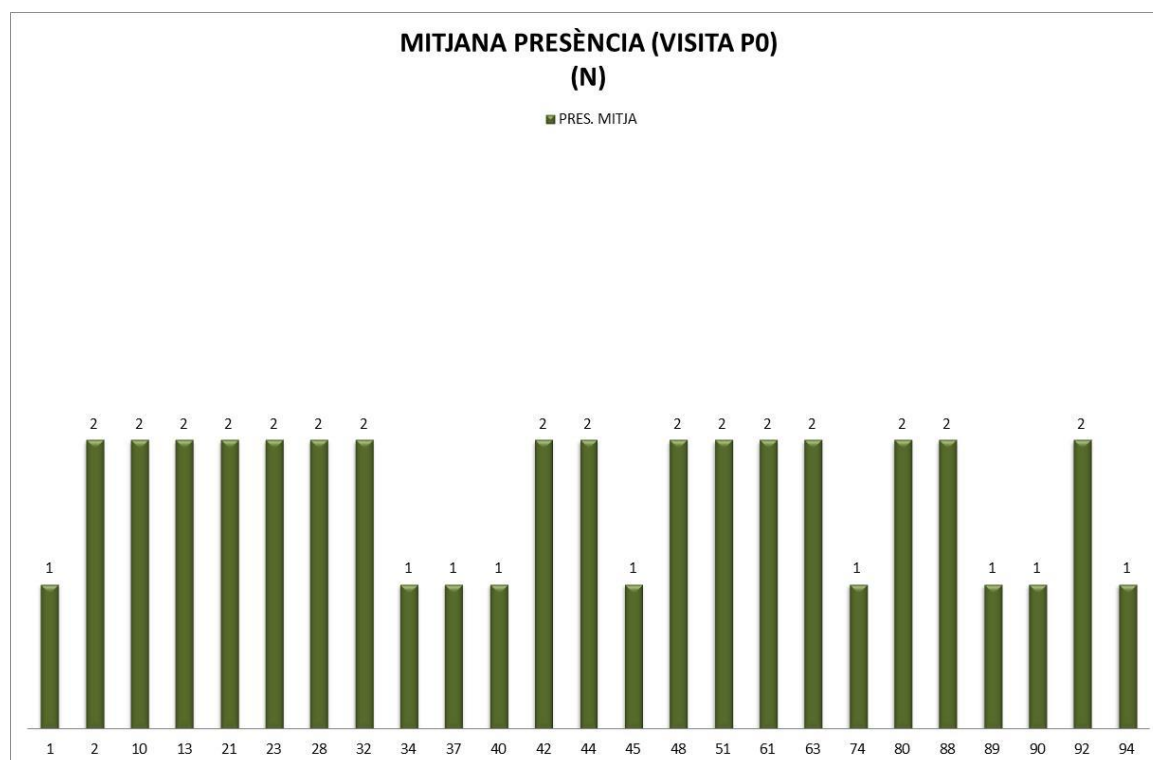
són més notables sobretot comparant-les amb el grup de nens, que no mostra presències superiors al 50%.

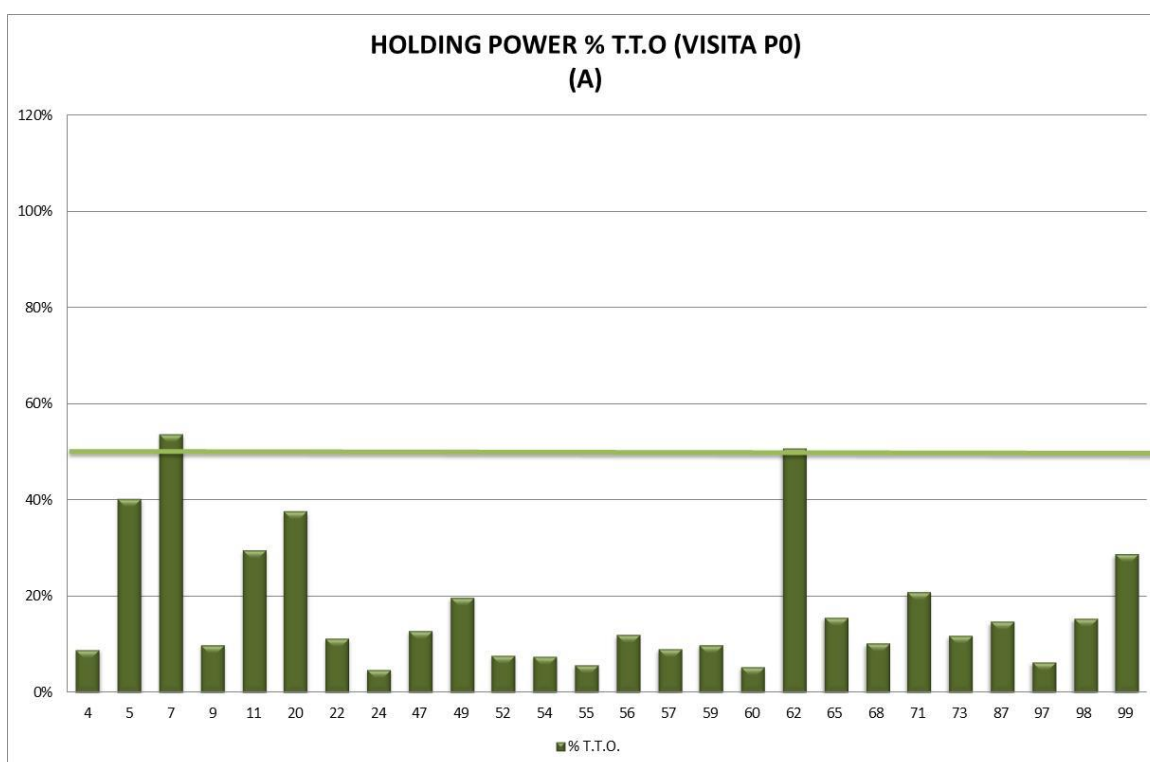
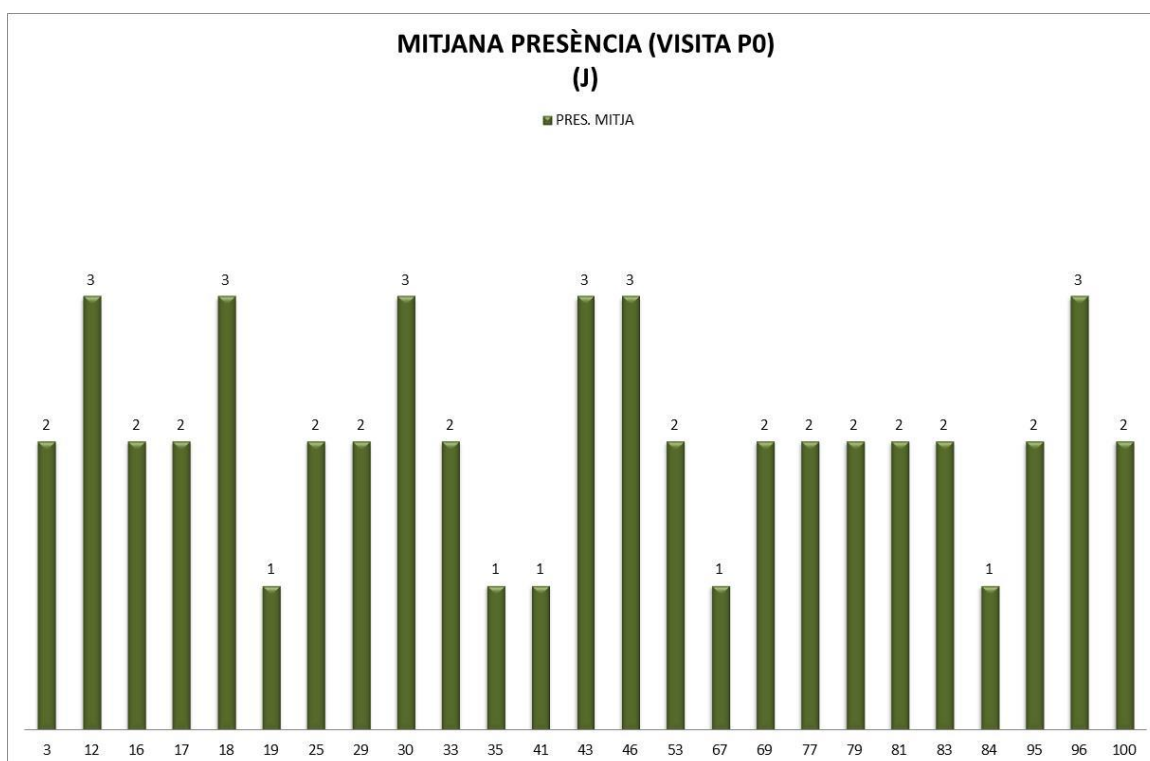
Començant pel nivell de presència amb més percentatge, en el cas de dels nens, el 64% s'aturen entre el 25% i el 50% dels recursos, en els joves la xifra baixa al 56%, i els adults i sèniors mostren un percentatge del 54%. El 36% dels nens, el 20% dels joves, el 23% dels adults i el 29% dels sèniors s'aturarien en menys del 25% dels recursos; el 24% dels joves s'aturarien entre el 50% i el 75% dels recursos, aquestes xifres baixen al 19% en els adults, i al 13% en els sèniors. Finalment, el 4% dels adults i dels sèniors s'aturarien a més del 75% dels recursos.

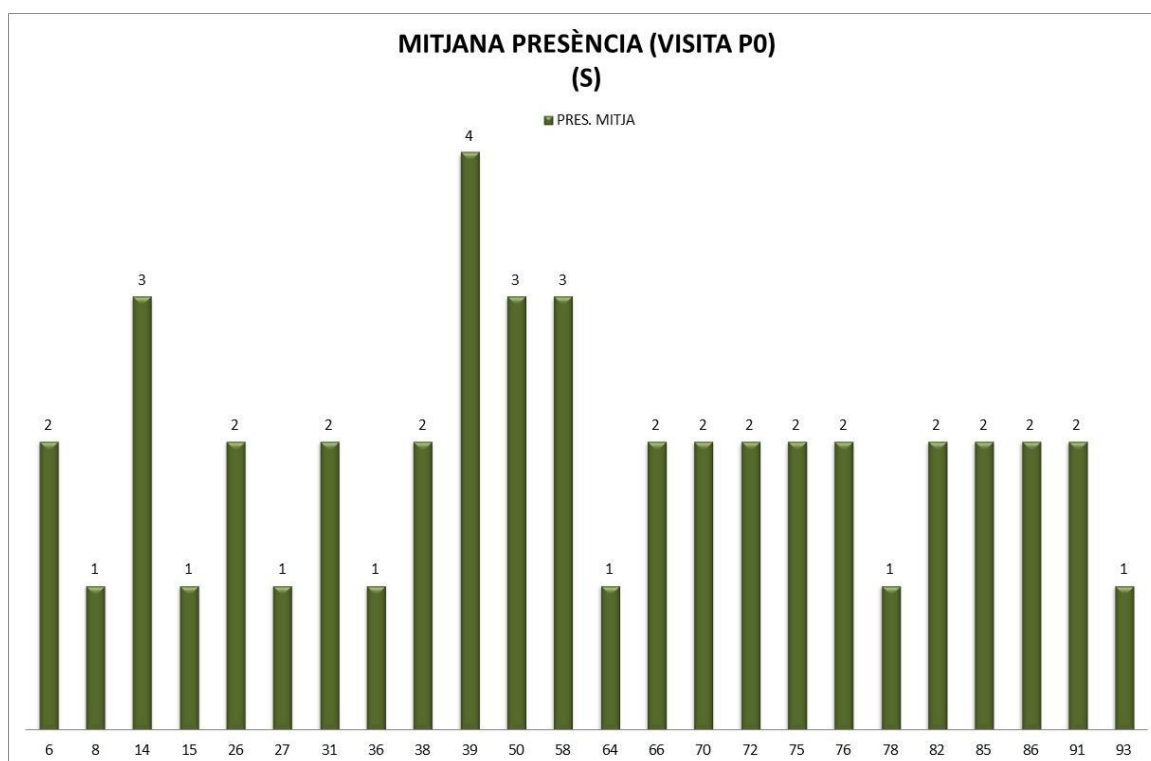
Per tant, es pot considerar que el nivell d'atracció per part dels nens i sèniors seria de nivell mig, ja que la suma de les presències 2, 3 i 4 és superior a la presència 1, i en els joves i els adults de nivell mig-alt, ja que la suma de les presències 3 i 4 són iguals o superiors a la *presència 1*.

	N	J	A	S
PRES.1. <25%	36%	20%	23%	29%
PRES.2. ≥25%	64%	56%	54%	54%
PRES.3. ≥50%	0%	24%	19%	13%
PRES.4. ≥75%	0%	0%	4%	4%

Taula 38: P0 % Presència Edat

Gràfic 53: P0 Mitjana Presència Edat

TIPUS DE VISITANT

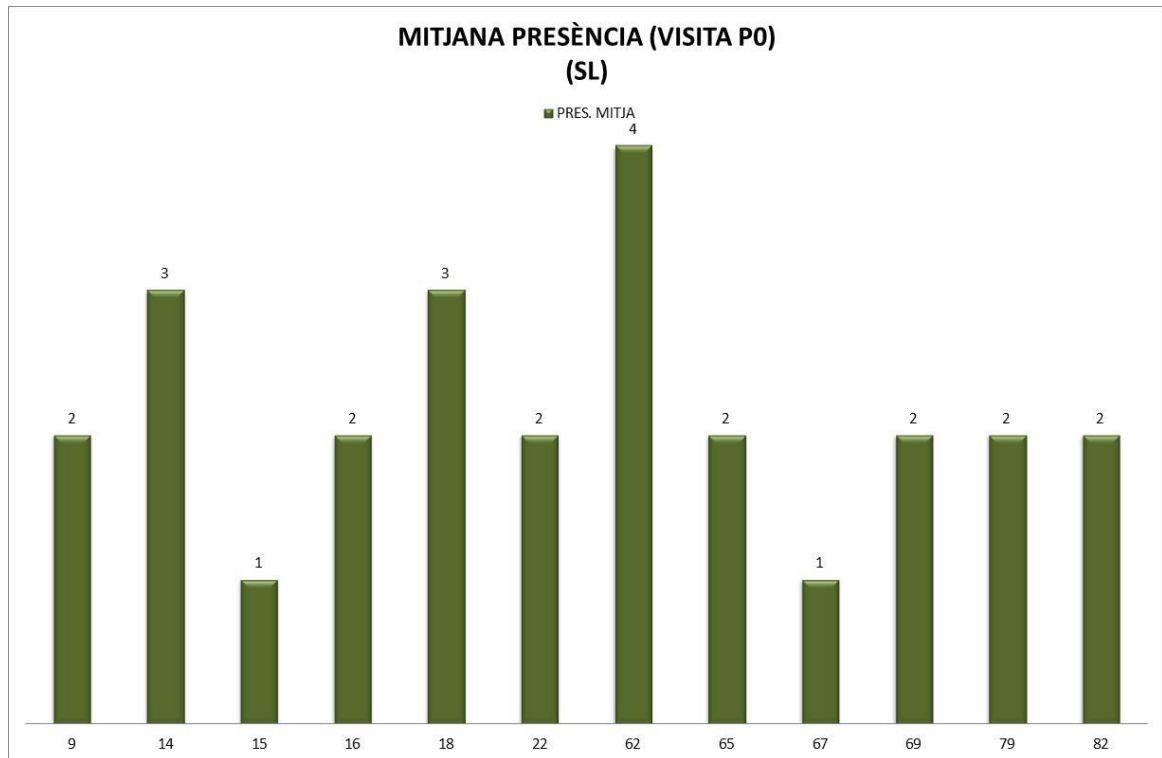
Analitzant el nivell de presència en els recursos en total de la visita segons el tipus de visitant: sol (SL) parella d'adults (PA), grups d'adults (GA) i amb nens (AN), podem detectar prou diferències entre els grups, sobretot amb el grup amb nens, que no té presències superiors al 50%.

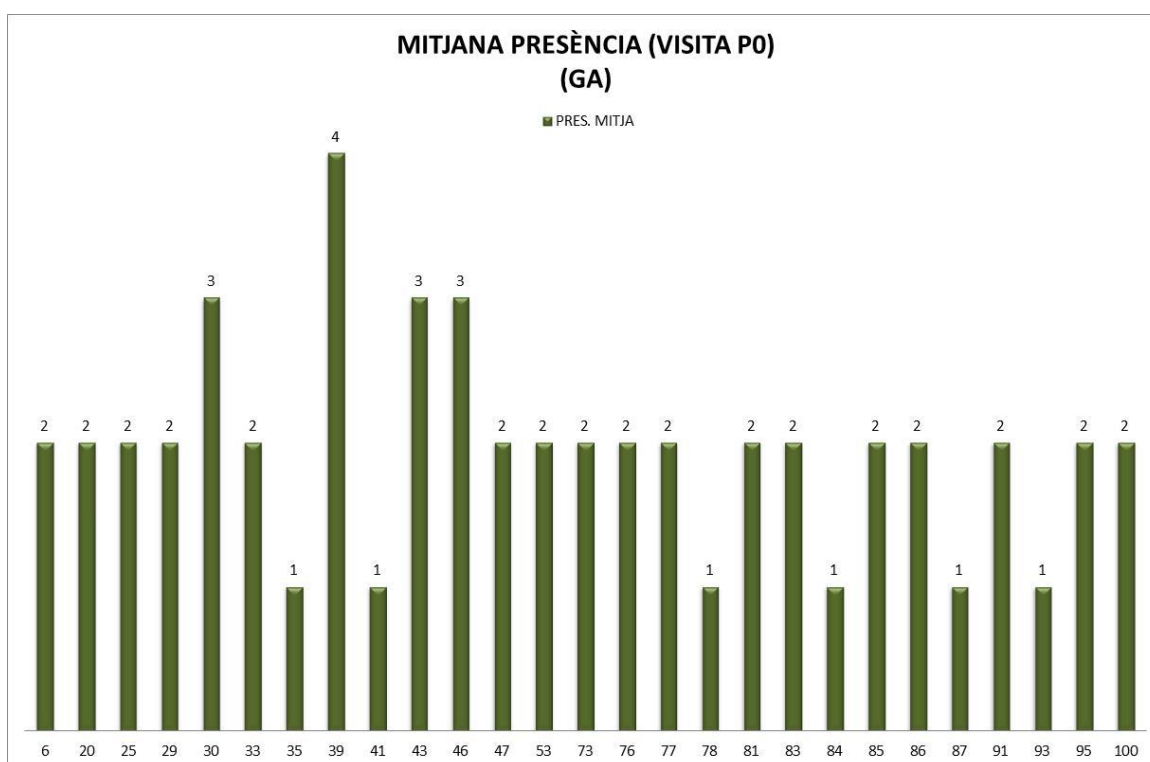
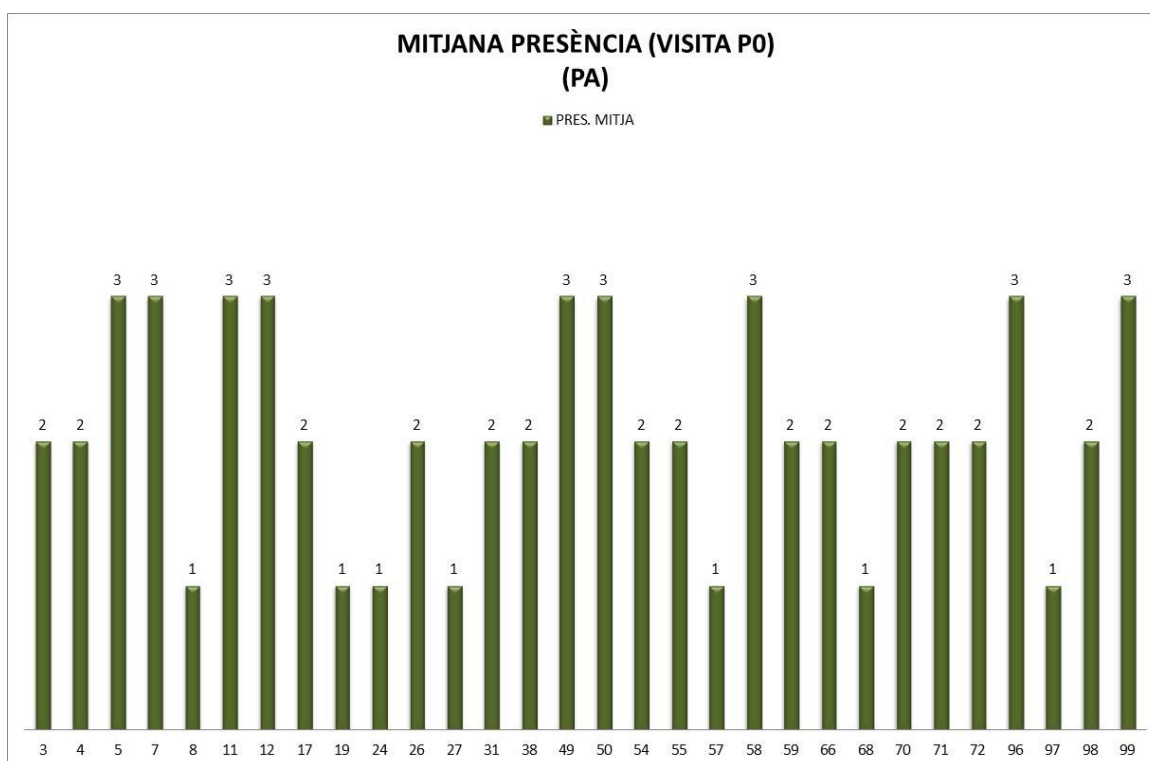
Començant pel nivell de presència amb més percentatge, en el cas dels sols, el 58% s'aturen entre el 25% i el 50% dels recursos, les parelles d'adults al 47%, els grups adults al 63%, i en el grup de amb nens al 61%. El 17% dels sols, el 23% de les parelles d'adults, el 22% dels grups d'adults i el 39% del grup amb nens, s'aturarien en menys del 25% dels recursos; s'aturarien entre el 50% i el 75% dels recursos un 17% dels sols, un 30% de les parelles d'adults i un 11% dels grups d'adults. Finalment, només el 8% dels sols i el 4% dels grups d'adults s'aturarien a més del 75% dels recursos.

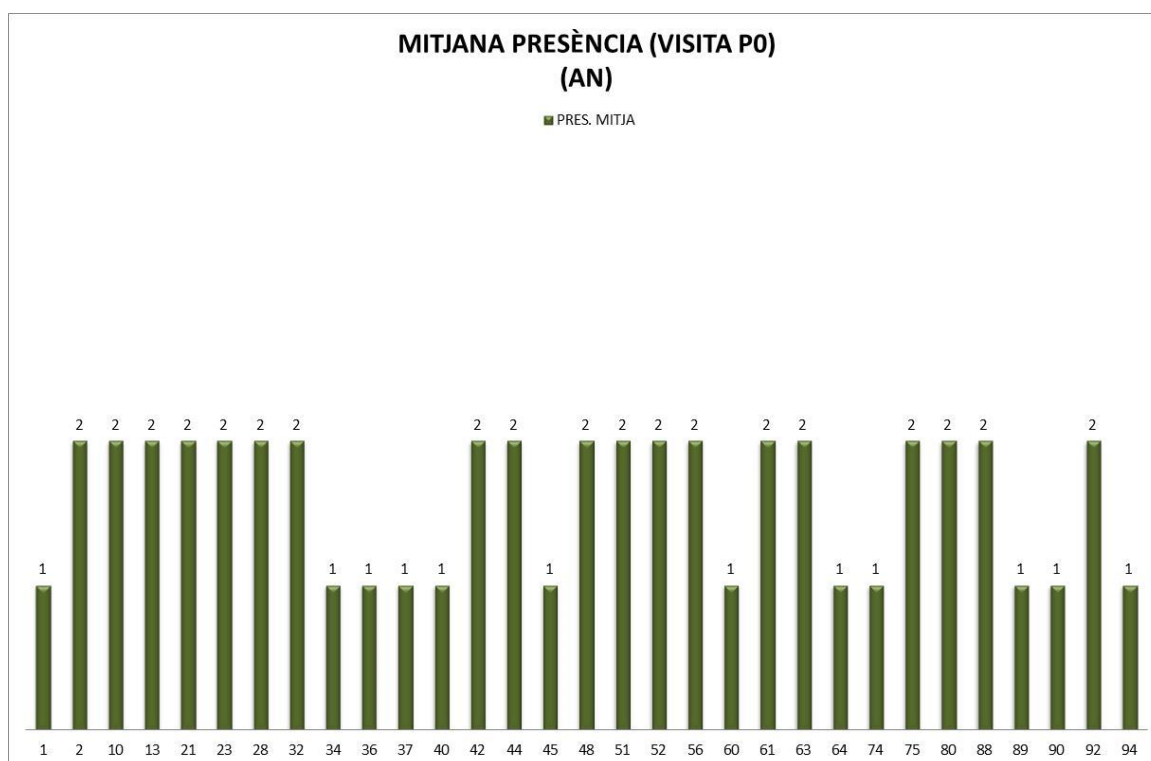
Per tant, es pot considerar que el nivell d'atracció per part dels sols i les parelles d'adults és mig-alt, ja que les presències 3 i 4 són superiors a la presència 1, i els grups d'adults i amb nens tindrien un nivell mig, donat que la presència 1 és superior a la suma de les presències 2, 3 i 4.

	SL	PA	GA	AN
PRES.1. <25%	17%	23%	22%	39%
PRES.2. ≥25%	58%	47%	63%	61%
PRES.3. ≥50%	17%	30%	11%	0%
PRES.4. ≥75%	8%	0%	4%	0%

Taula 39: P0 % Presència Tipus de Visitant

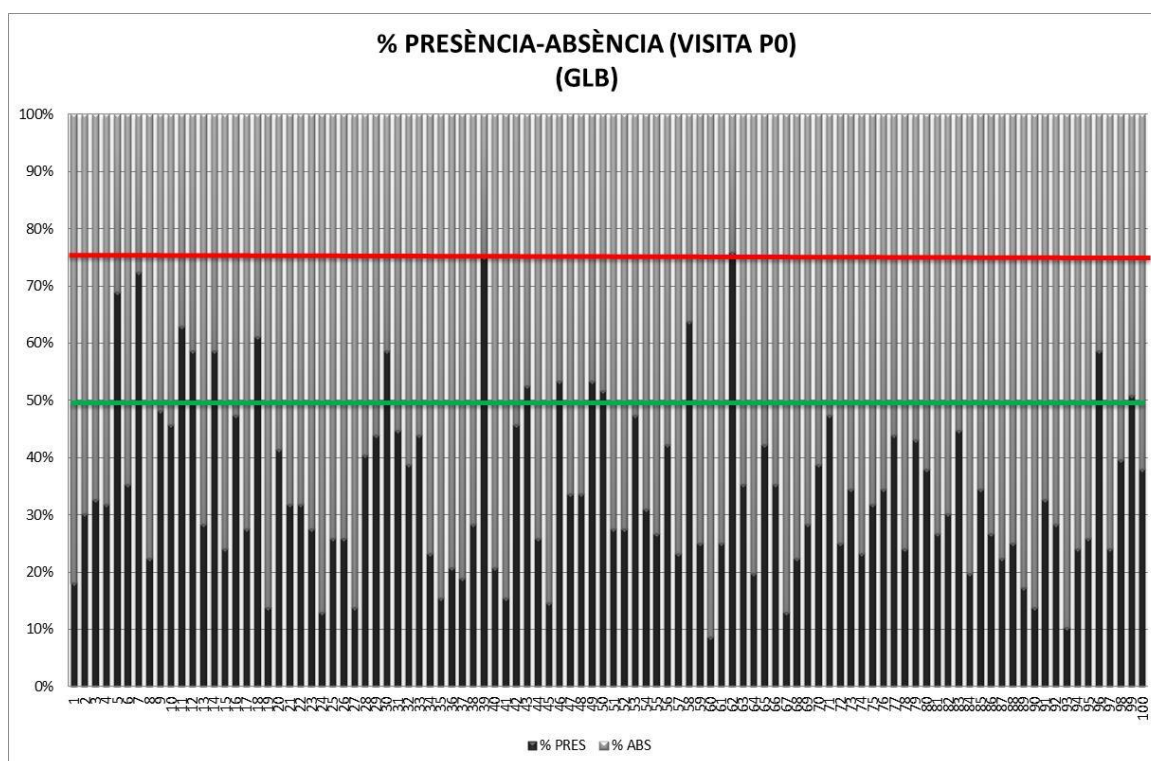

Gràfic 54: P0 Mitjana Presència Tipus de Visitant

4.3.2.2.4. DILIGENT VISITORS

GLOBAL

En base a les xifres d'attracting power exposades i al següent gràfic, considerem que 84 dels 100 visitants no serien minuciosos, mentre que 14 dels 100 visitants serien considerats minuciosos, i 2 molt minuciosos. És important destacar que hi ha un visitant que té un percentatge del 72% de recursos vistos, és a dir que estaien al límit entre minuciosos i molt minuciosos.

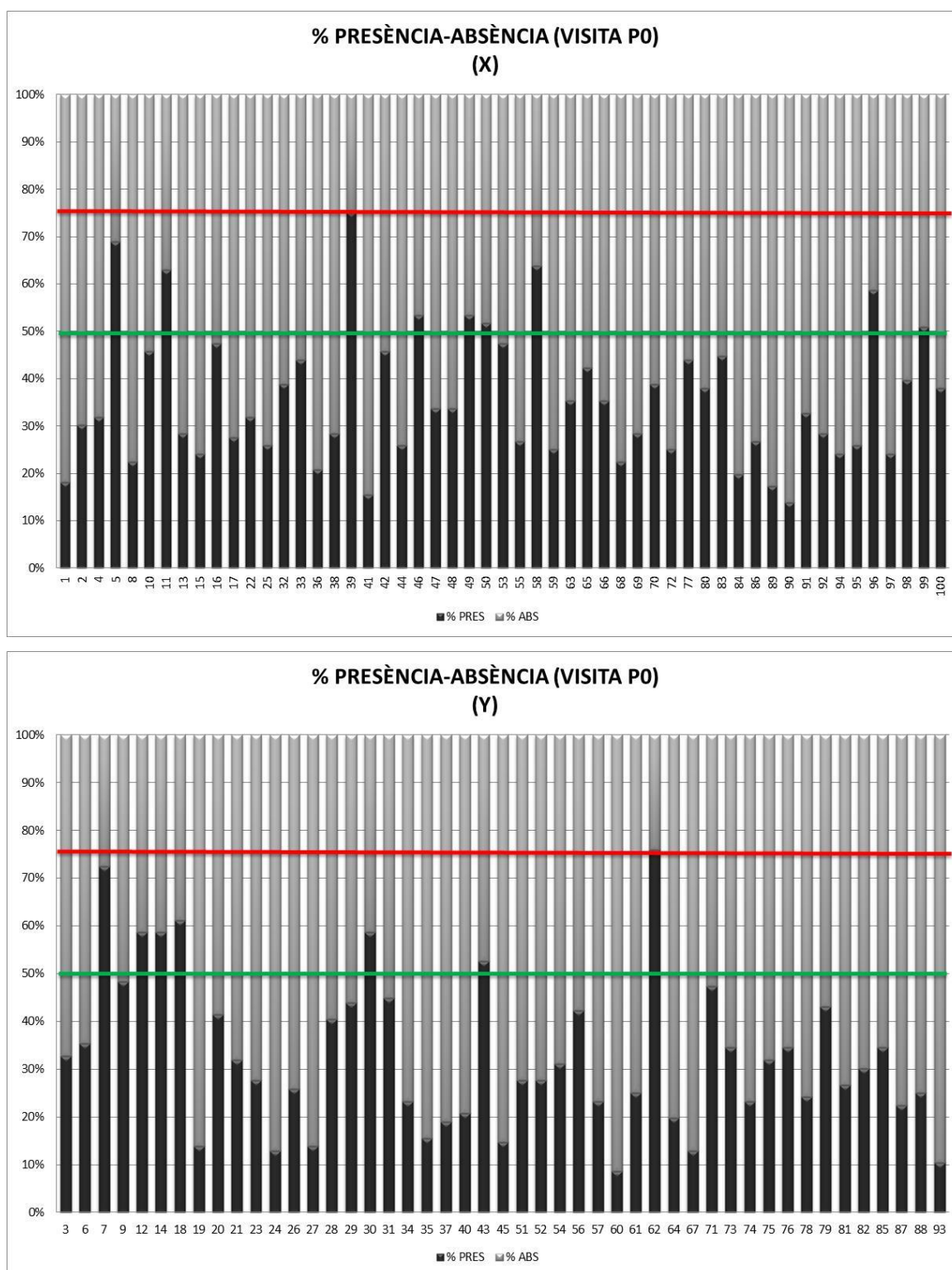
Gràfic 55: P0 % Presència-Absència Global

GÈNERE

En els grups de gènere, els diligent visitadors queden de manera similar, considerem que en cas de les 53 dones (X), el 83% no serien minucioses, el 15% serien minucioses, el 2% serien molt minucioses.

En el grup dels homes (Y), de 47 avaluats, el 85% no serien minuciosos, el 13% serien minuciosos, i el 2% molt minuciosos. En aquest grup es troba el visitant que estaria al límit entre minuciosos i molt minuciosos.

Amb això, podríem concloure que entre grups hi ha la mateixa la mateixa tendència tot i que vari una mica en percentatges.

Gràfic 56: P0 % Presència-Absència Gènere

EDAT

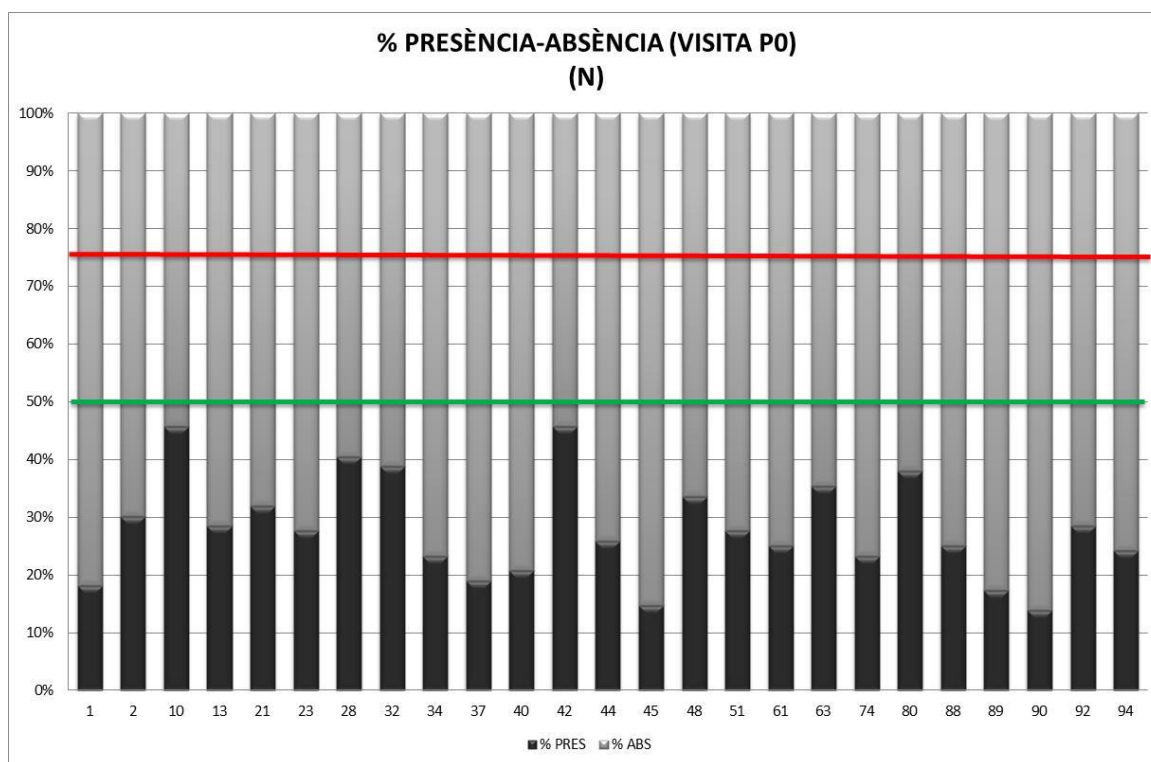
Els resultats dels diligent visitors segons els grups d'edat, en mostren diferències sobretot amb el grup de nens(N), ja que en aquest cas el 100% dels avaluats no serien minuciosos.

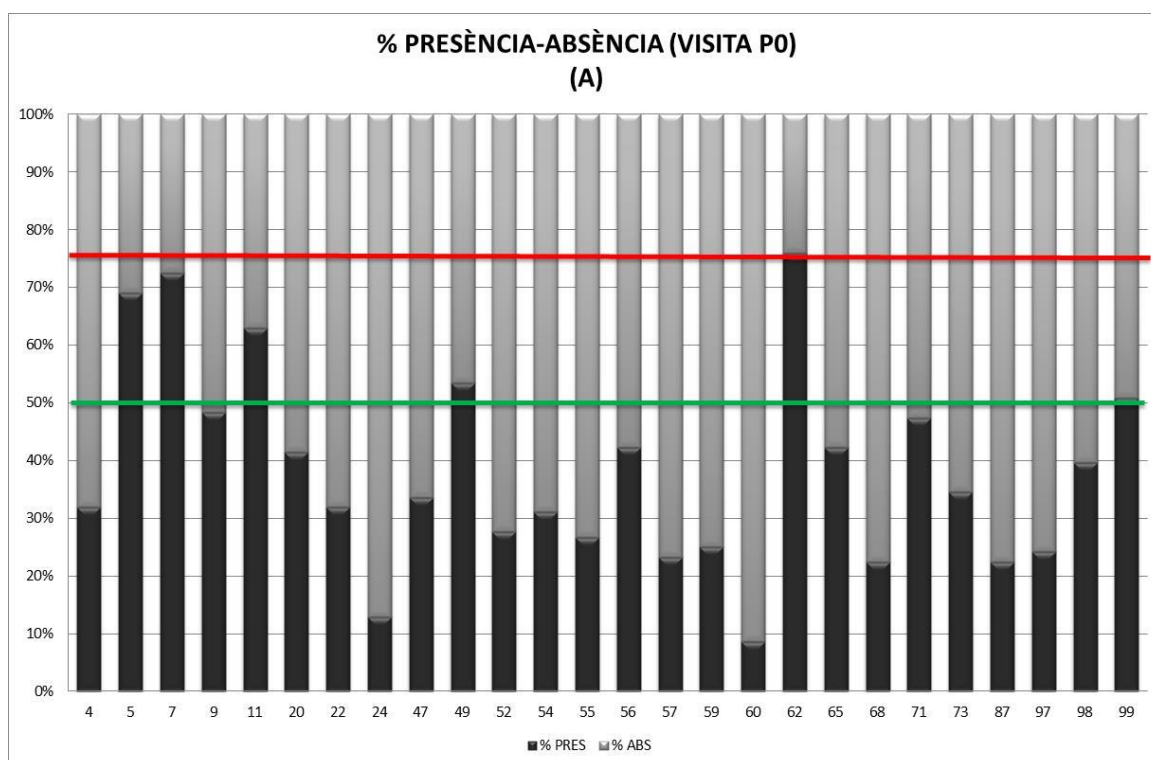
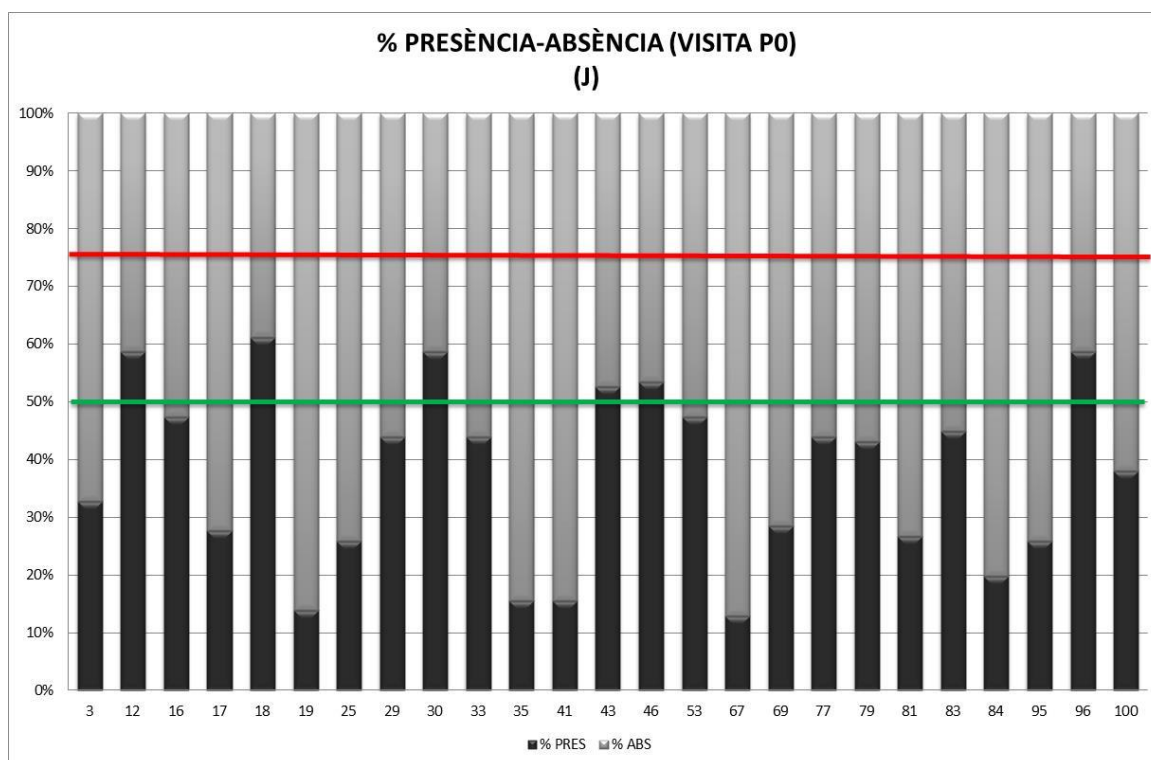
En el grup dels joves (J), el 76% no serien minuciosos, el 24% serien minuciosos, i no n'hi haurien de molt minuciosos.

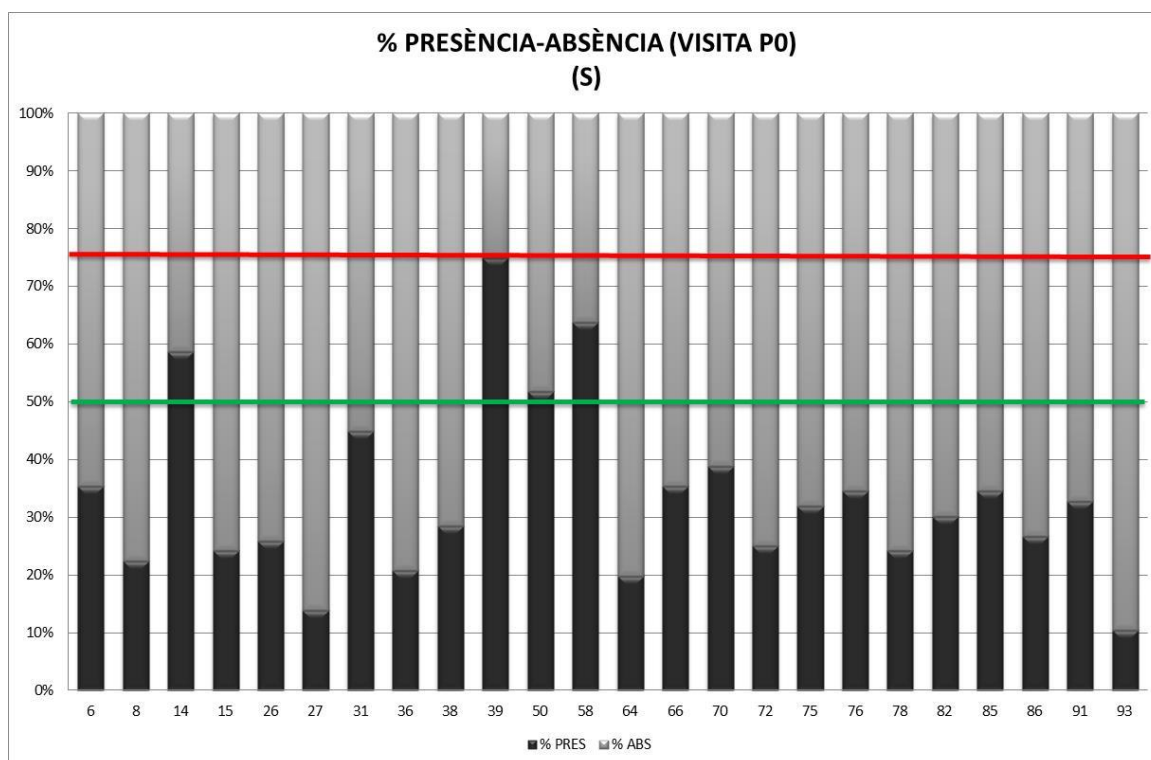
En el grup dels adults (A), el 77% dels avaluats no serien considerats minuciosos, i el 19% serien minuciosos i el 4% serien molt minuciosos; en aquest grup estaria el visitant que es troba al límit entre minuciosos i molt minuciosos.

Finalment en el grup de sèniors (S) el 83% dels avaluats no son minuciosos, el 13% serien considerats minuciosos i el 4% serien molt minuciosos.

Amb això, podríem concloure que el grup amb menys visitants no minuciosos és el de joves, tot i que no tingui visitants molt minuciosos, i que els grups d'adults i sèniors, tot i tenir visitants molt minuciosos, tenen una més alta no minuciositat que no pas els joves.

Gràfic 57: P0 % Presència-Absència Edat

TIPUS DE VISITANT

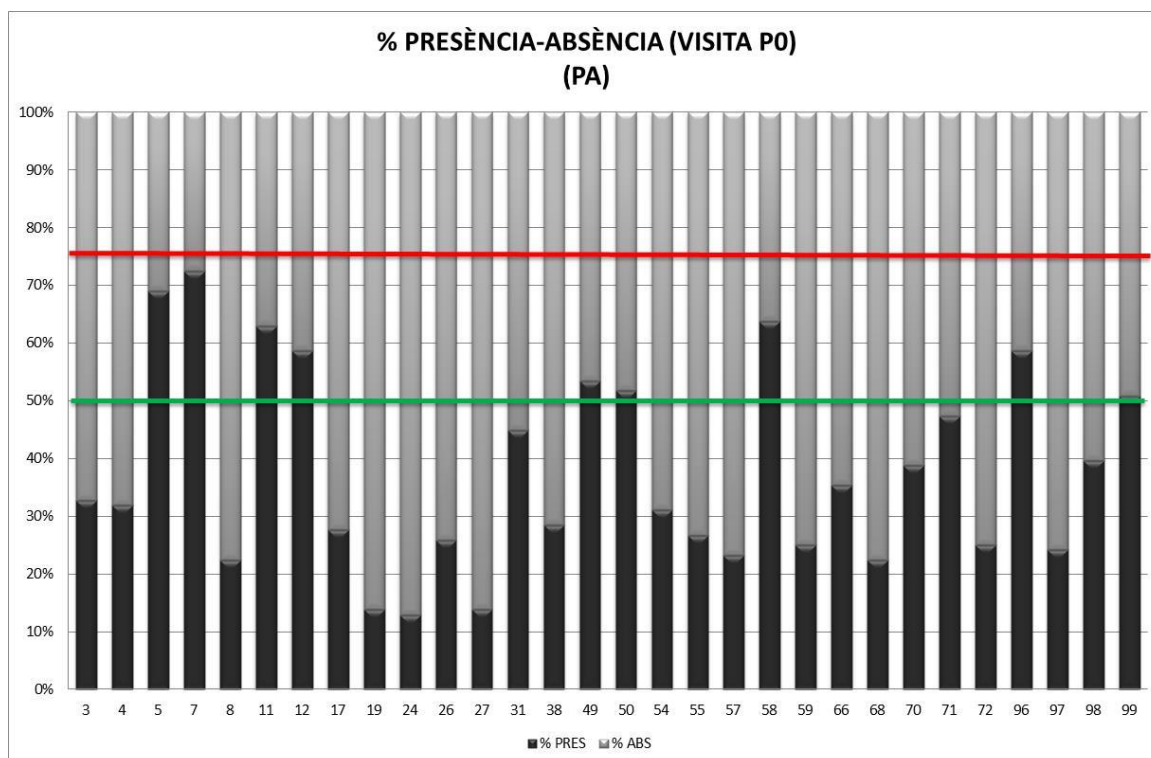
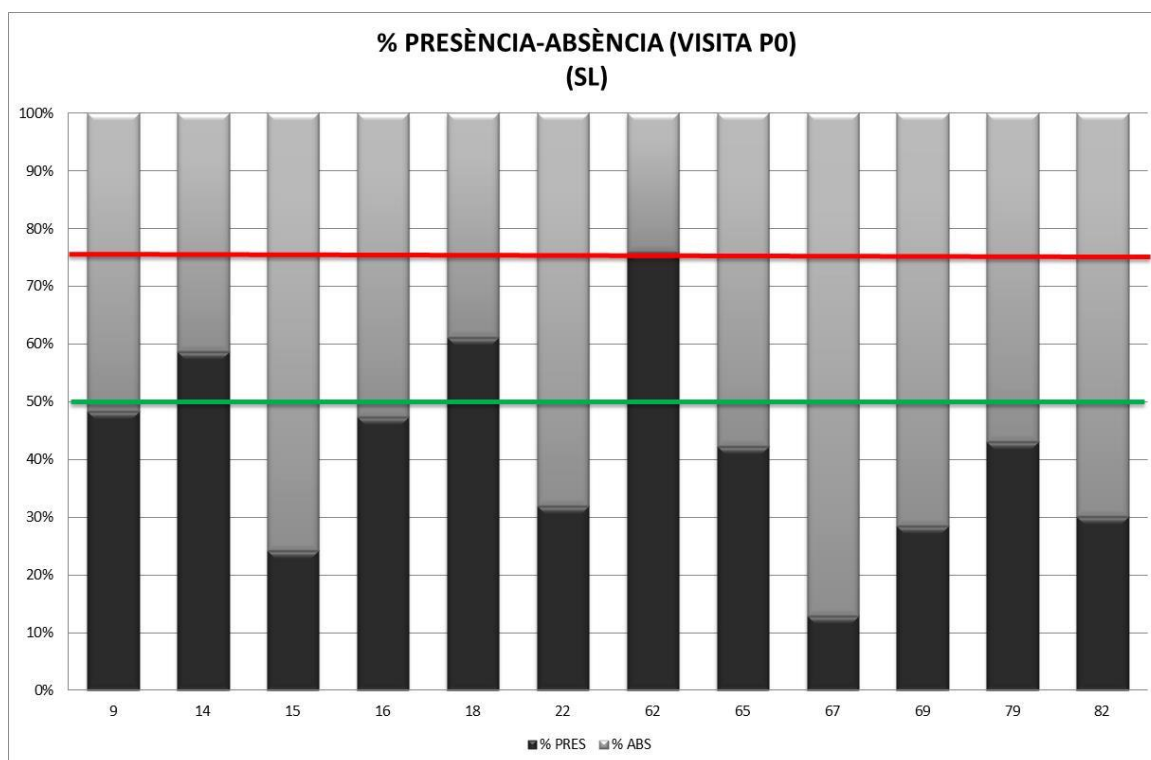
Segons els tipus de visitant, trobem certes diferències en entre els quatre grups; als sols (SL), el 75% no serien minuciosos, el 17% serien minuciosos, i el 8% dels visitants avaluats serien molt minuciosos.

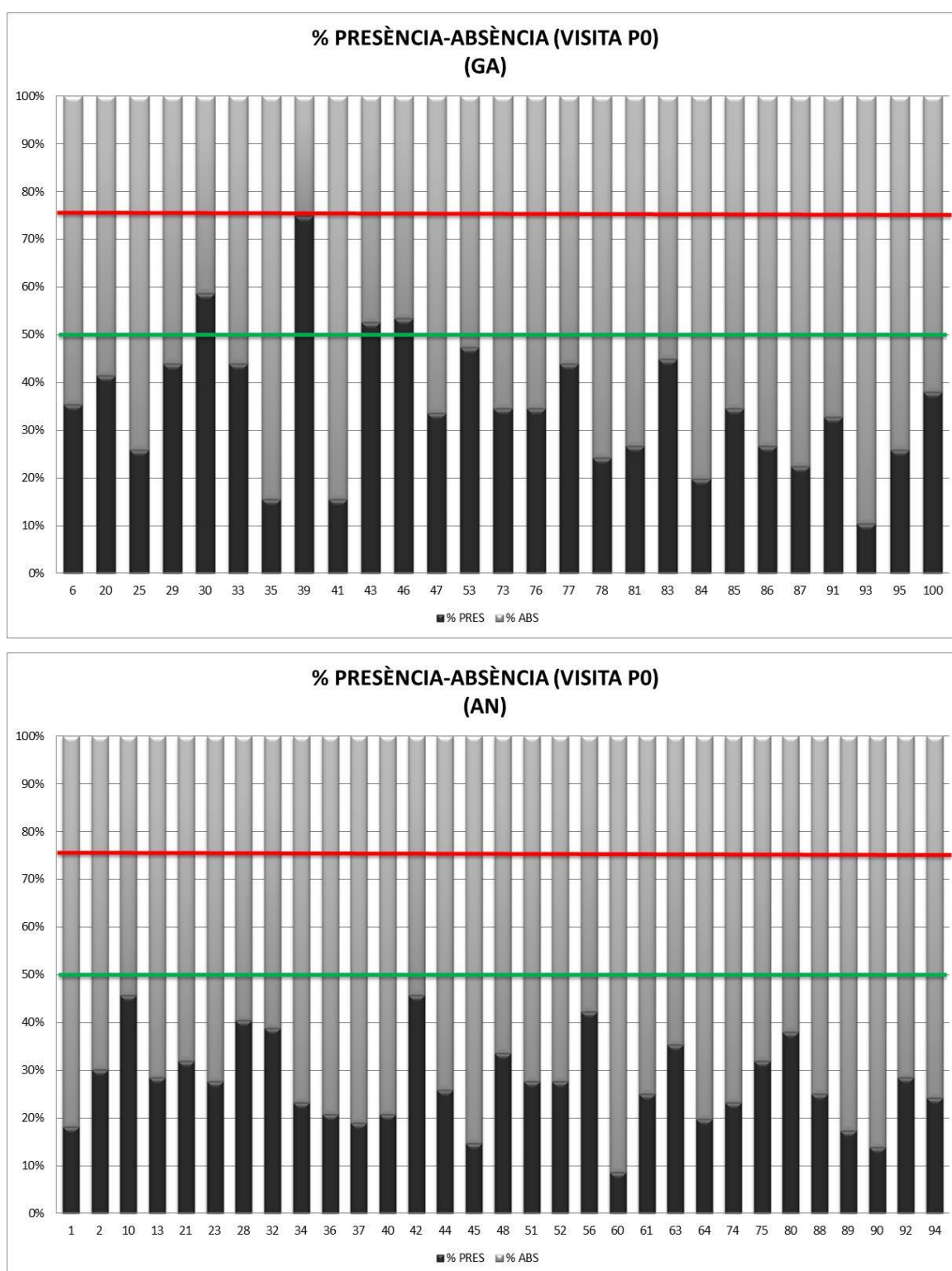
En les parelles d'adults (PA), el 70% no serien minuciosos, el 30% serien minuciosos, i no hi haurien visitants molt minuciosos, tot i que tindria el visitant que està al límit dels molt minuciosos.

En el grup d'adults (GA), el 85% dels avaluats no serien considerats minuciosos, i l'11% serien minuciosos i el 4% molt minuciosos.

Finalment en el grup amb nens (AN), que és el que marca realment la diferència, el 100% dels avaluats no son minuciosos.

Podem dir que els visitants que van sols i les parelles d'adults son els més minuciosos, tot i que en el grup d'adults hi hagin visitants molt minuciosos.

Gràfic 58: P0 % Presència-Absència Tipus de Visitant

4.3.2.2.5. TEMPS DE TRANSICIÓ

GLOBAL

A nivell global dels avaluats, i observant la taula de resultats, podem observar com un 8% dels visitants utilitzen més temps de l'estimat com a necessari per moure's per la sala, un 4% estarien dins la mitjana estipulada segons el temps estimat, i un 88% dels avaluats utilitzarien menys temps del considerat necessari.

En base a aquests resultats podem veure com hi hauria només un 8% dels avaluats que “perden més temps” per la sala, és a dir, que no s'estan dedicant únicament a veure i interactuar amb els recursos. En canvi, un elevat 88% dels individus estan anant més ràpid del que es considerava i únicament el 4% estarien dins el que s'aproxima més al temps estimat de transició.

	GLB
T.TRANS ALT	8%
T.TRANS OK	4%
T.TRANS BAIX	88%

Taula 40: P0 % Temps de Transició Global

GÈNERE

Nivell de gènere, el temps e transició no varia en excés entre dones (X) i homes (Y), tot i que si es poden observar determinades diferències. Pel que fa a les dones, l'11% utilitza més temps del necessari a la sala, aquesta baixa al 4% en el cas dels homes; el 6% de les dones i el 2% dels homes utilitzaria un temps raonable en relació al temps estimat; i un 83% de les dones i un 94% dels homes utilitzarien menys temps per moure's del trobat necessari.

Els resultats considerats, serien en ambdós grups bàsicament els mateixos que a nivell global, tot i que hi haurien més dones que utilitzen un temps similar al temps de transició estimat, i també hi haurien més dones que “perden temps a la sala”, i en canvi són els homes els que estan anant més ràpid del temps de transició estimat.

	X	Y
T.TRANS ALT	11%	4%
T.TRANS OK	6%	2%
T.TRANS BAIX	83%	94%

Taula 41: P0 % Temps de Transició Gènere

EDAT

Nivell d'edat, el temps de transició varia bastant entre alguns dels grups de nens (N), joves (J), adults (A) i sèniors (S). Les grans diferències les robem sobretot en el grup de nens, els quals mostren un temps de transició principalment baix, en el 76% dels casos, el temps alt estaria al 16% i el similar al temps estimat en un 8%. És a dir, que majoritàriament es mouen ràpidament per la sala.

El comportament en la sala dels grups de joves i adults és bastant similar; els joves mostren un 4% de temps de transició alt, i els adults un 8%, els joves tenen un 96% de temps de transició baix, i els adults 92%, i finalment tant els joves com els sèniors tenen un 0% de temps de transició similar al temps estimat. Aquestes xifres ens indicarien que majoritàriament es mouen ràpidament per la sala.

En el grup de sèniors la tendència és similar a la dels dos grups anteriors però amb certes diferències, un 8% mostren un temps de transició dins de la mitjana, només un 4% el tenen alt i un 88% el tenen baix. En aquest cas al igual que en la resta de grups, els visitants es mouen principalment ràpid per la sala.

	N	J	A	S
T.TRANS ALT	16%	4%	8%	4%
T.TRANS OK	8%	0%	0%	8%
T.TRANS BAIX	76%	96%	92%	88%

Taula 42: P0 % Temps de Transició Edat

TIPUS DE VISITANT

En aquest cas, els grups de tipus de visitant, mostren diferències a nivell de transició, sobretot amb el grup de sols (SL), que mostren un 100% temps de transició baix, és a dir, que tots els visitants es mouen ràpidament per la sala.

Les parelles d'adults (PA), i grups d'adults (GA) es comportarien d'igual manera; tots dos mostren en la seva majoria un temps de transició baix, al 90% les parelles d'adults i al 89% el grup d'adults; és a dir, que una majoria de la mostra es mou molt ràpidament per la sala; en segon lloc estarien els temps de transició alts, els que perden temps no dedicat a la pròpia exposició, amb únicament un 7% en els dos grups; finalment els temps de transició considerat dins l'estimat estaria en un 3% de les parelles d'adults i un 4% en els grups d'adults.

Pel que fa al grup amb nens (AN), la tendència és la mateixa que en els dos anteriors, tot i que les xifres no ronden els mateixos percentatges que els dels altres grups; el temps de transició baix al 81%, el temps de transició alt al 13% i el temps de transició dins els estàndards del temps estimat només al 6% dels visitants.

	SL	PA	GA	AN
T.TRANS ALT	0%	7%	7%	13%
T.TRANS OK	0%	3%	4%	6%
T.TRANS BAIX	100%	90%	89%	81%

Taula 43: P0 % Temps de Transició Tipus de Visitant

4.3.3. PLANTA 1

4.3.3.1. AVALUACIÓ SEGONS ELS RECURSOS P.1

4.3.3.1.1. HOLDING POWER

GLOBAL

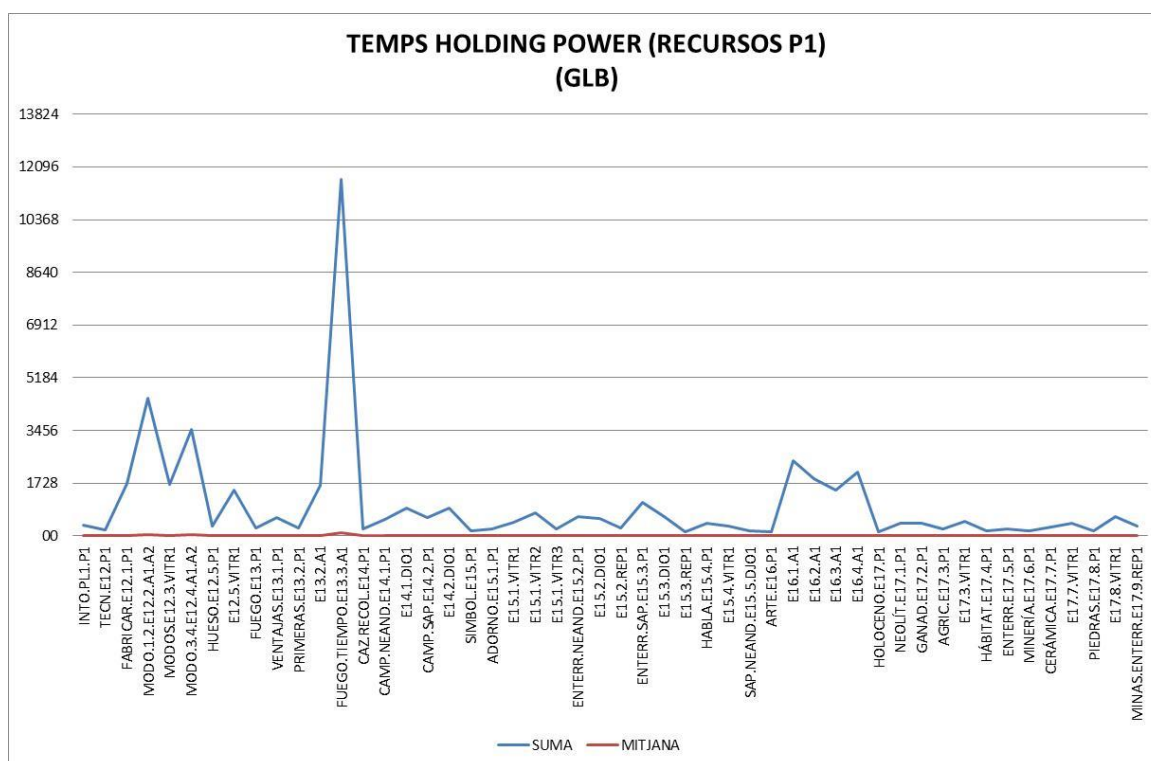
Els resultats que s'han pogut observar en el conjunt dels 100 visitants avaluats ens mostren que el temps que dediquen a cada un dels recursos no és excessivament alt, de fet, en relació al temps estimat, en el 82% dels recursos hi dediquen menys d'un 25% dels temps estimat, en el 8% dels recursos entre un 25% i un 50% del temps, i en el 0% dels recursos utilitzen entre el 50% i el 75% del temps estimat. Únicament en un 10% dels recursos utilitzen un temps alt i molt alt en relació al temps estimat.

	GLB
H.PWR <25%	82%
H.PWR ≥25%	8%
H.PWR ≥50%	10%
H.PWR ≥75%	0%

Taula 44: P1 %Holding Power Global

Si analitzem aquestes dades en detall i observem els recursos als quals se'ls hi dedica un major temps (entre el 25% i el 75% ja que no hi ha recursos als quals es dediqui més temps), veiem com tots ells pertanyen als grups d'audiovisuals (MODO.1.2.E12.2.A1.A2; FUEGO.TIEMPO.E13.3.A1), diorames (E14.1.DIO1; E14.2.DIO1; E15.2.DIO1; E15.3.DIO1), de les reproduccions (E15.2.REP1) o vitrines (MODOS.E12.3.VITR1; E17.8.VITR1), els quals els podríem considerar més atractius visualment que no pas els textos dels panells, que de fet són al que menys temps hi dediquen.

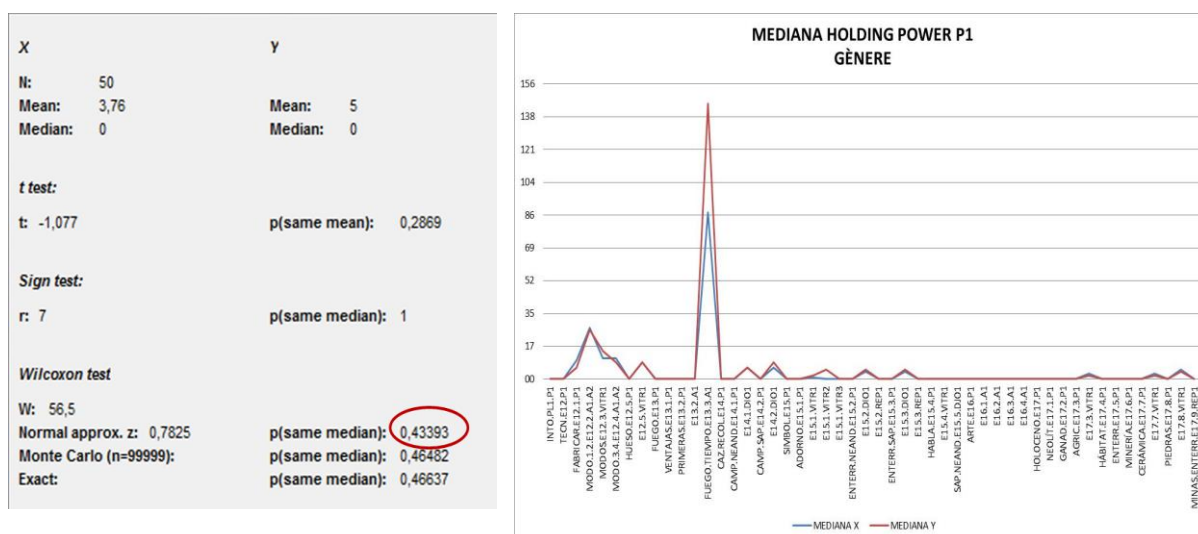
Avaluació del procés de socialització dels jaciments de la
Sierra de Atapuerca al Museo de la Evolución Humana de Burgos

Gràfic 59: P1 Mitjana Temps Global

GÈNERE

Si mirem els mateixos resultats a nivell de gènere, i després de realitzar el test de Wilcoxon podem observar que no hi han diferències significatives entre el temps que hi dediquen les dones (X) o els homes (Y) als diferents recursos, ja que les xifres obtingudes del test són superiors a 0,05.

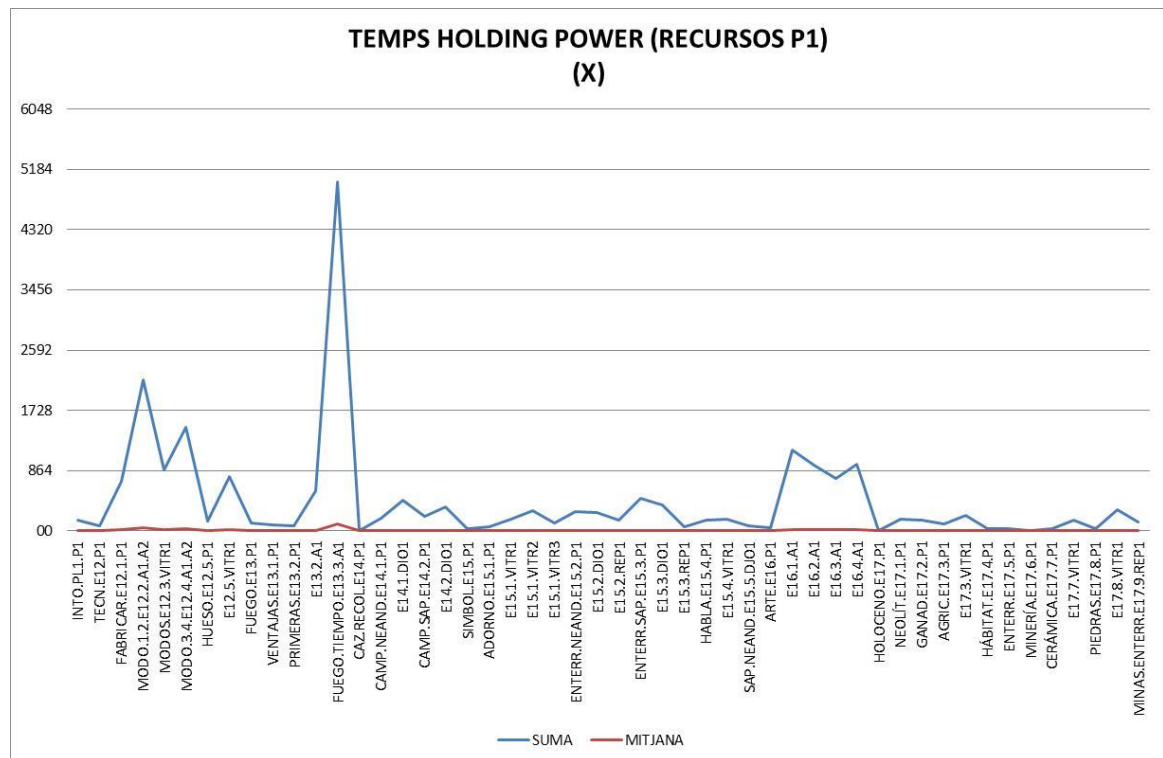
Taula i Gràfic 7: P1 Wilcoxon Test i Mediana Holding Power Gènere

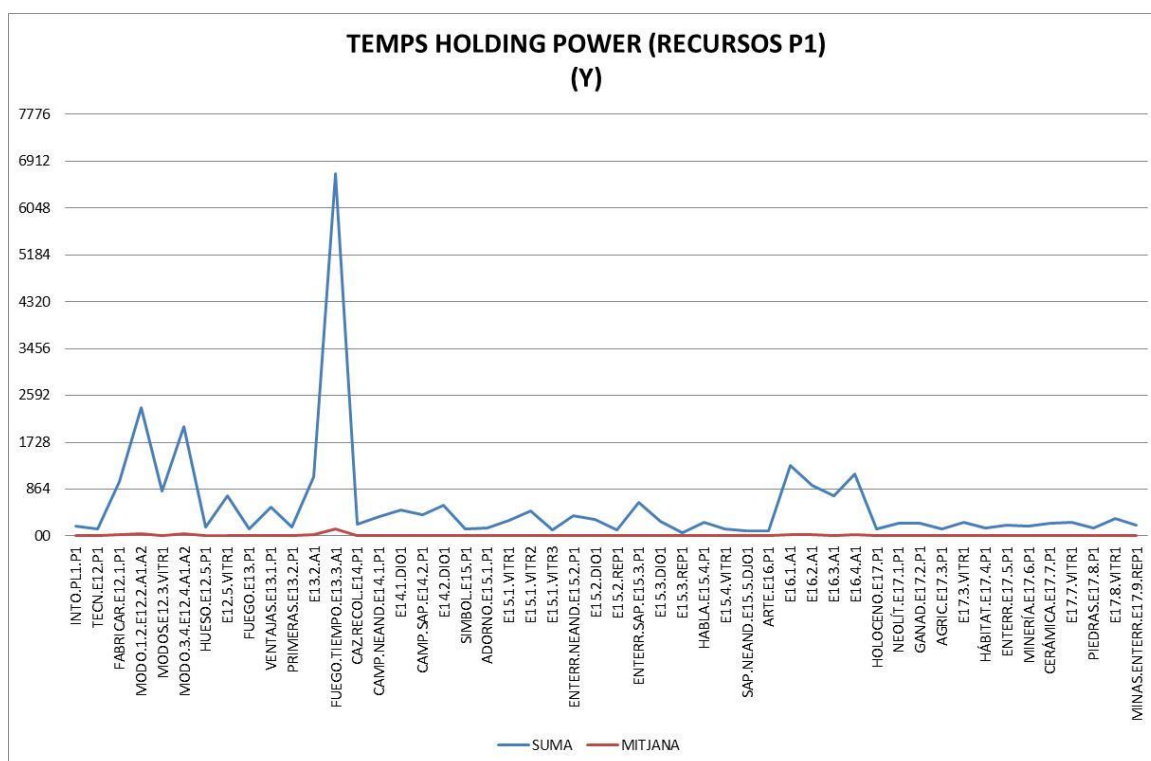
Observant la taula de dades del percentatge de holding power seguim veient que la tendència és molt similar, el 82% dels recursos en les dones i el 80% en els homes tenen un holding power per sota del 25% del temps estimat; únicament un 10% dels recursos en les dones i un 12% en els homes s' utilitzen entre un 25% i un 50% del temps i un 8% dels recursos en ambdós sexes s'utilitza entre un 50% i 75% del temps.

	X	Y
H.PWR <25%	82%	80%
H.PWR ≥25%	10%	12%
H.PWR ≥50%	8%	8%
H.PWR ≥75%	0%	0%

Taula 45: P1 %Holding Power Gènere

Analitzant les dades amb més detall podem notar com els recursos als quals es dedica més temps són, bàsicament els mateixos que els que hem trobat en l'anàlisi global amb alguna diferència, en el grup dels homes el panell FABRICAR.E12.1.P1 té un holding power d'entre els 25% i 50% i en canvi en el de les dones no. A part, pel que fa als diorames, en el grup de dones E14.2.DIO1 té un holding power inferior, d'entre el 25% i 50% el mateix passa amb E15.3.DIO1 en el cas dels homes.

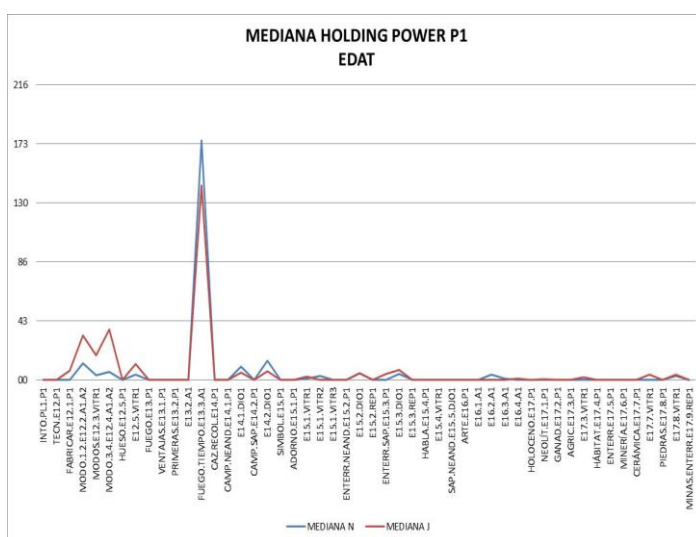
Gràfic 60: P1 Mitjana Temps Gènere

EDAT

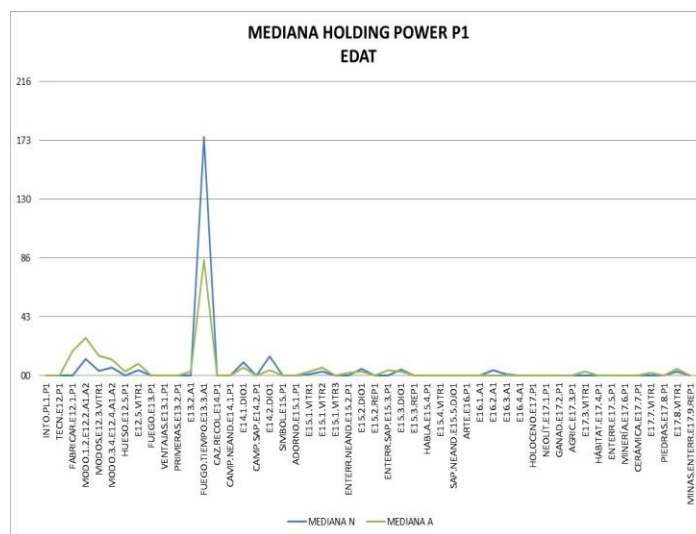
Les variables utilitzades a nivell d'edat han estat quatre grups, nens (N), joves (J), adults (A) i sèniors (S). Per tal d'analitzar-los i comparar-los amb el test de Wilcoxon s'han agrupat en parelles segons tots els grups possibles (N+J, N+A, N+S, J+A, J+S, A+S). Els resultats obtinguts ens mostren que no es detecten diferències significatives entre grups d'edat en relació al temps que dediquen als diferents recursos, si mirem els gràfics i els resultats obtinguts del test, tot i que la tendència és la mateixa, és en el grup dels nens on les diferències són més notables respecte a la resta de grups.

Avaluació del procés de socialització dels jaciments de la
Sierra de Atapuerca al Museo de la Evolución Humana de Burgos

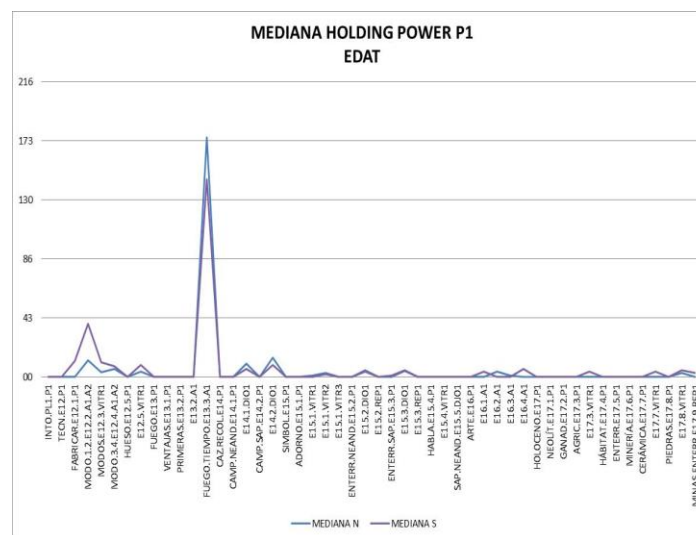
N	J
N: 50	
Mean: 5	Mean: 5,9
Median: 0	Median: 0
t test:	
t: -0,8198	p(same mean): 0,4163
Sign test:	
r: 13	p(same median): 0,1671
Wilcoxon test	
W: 126,5	
Normal approx. z: 1,27	p(same median): 0,20415
Monte Carlo (n=99999):	p(same median): 0,214
Exact:	p(same median): 0,21311

N	A
N: 50	
Mean: 5	Mean: 4,28
Median: 0	Median: 0
t test:	
t: 0,3712	p(same mean): 0,7121
Sign test:	
r: 14	p(same median): 0,1892
Wilcoxon test	
W: 156,5	
Normal approx. z: 1,43	p(same median): 0,15258
Monte Carlo (n=99999):	p(same median): 0,15773
Exact:	p(same median): 0,15866

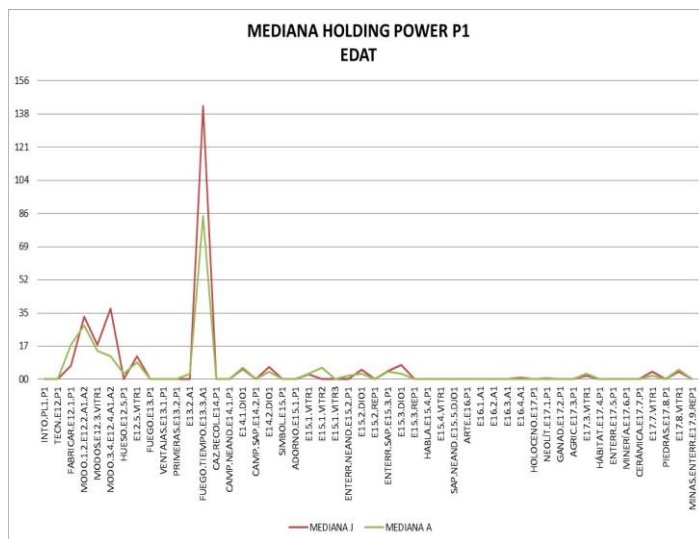

N	S
N: 50	
Mean: 5	Mean: 5,54
Median: 0	Median: 0
t test:	
t: -0,5955	p(same mean): 0,5542
Sign test:	
r: 12	p(same median): 0,5034
Wilcoxon test	
W: 140,5	
Normal approx. z: 1,33	p(same median): 0,18346
Monte Carlo (n=99999):	p(same median): 0,18653
Exact:	p(same median): 0,18993

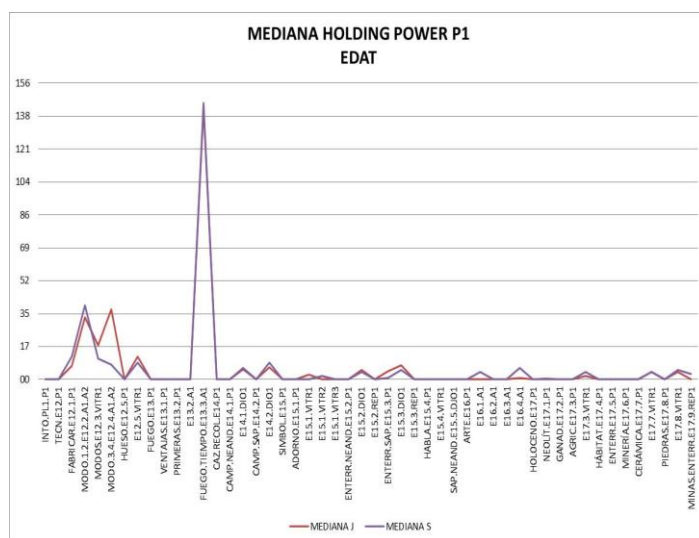

Avaluació del procés de socialització dels jaciments de la
 Sierra de Atapuerca al Museo de la Evolución Humana de Burgos

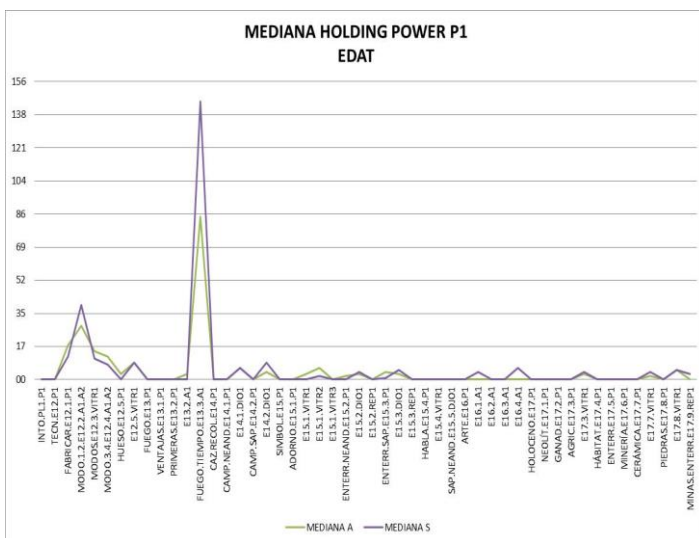
J	A
N: 50	Mean: 4,28
Mean: 5,9	Median: 0
Median: 0	
t test:	
t: 1,266	p(same mean): 0,2115
Sign test:	
r: 12	p(same median): 0,3593
Wilcoxon test	
W: 122	p(same median): 0,27504
Normal approx. z: 1,092	p(same median): 0,28997
Monte Carlo (n=99999):	p(same median): 0,28769
Exact:	

J	S
N: 50	Mean: 5,54
Mean: 5,9	Median: 0
Median: 0	
t test:	
t: 0,5469	p(same mean): 0,5869
Sign test:	
r: 10	p(same median): 0,8145
Wilcoxon test	
W: 92,5	p(same median): 0,75965
Normal approx. z: 0,3059	p(same median): 0,77452
Monte Carlo (n=99999):	p(same median): 0,77258
Exact:	

A	S
N: 50	Mean: 5,54
Mean: 4,28	Median: 0
Median: 0	
t test:	
t: -1,004	p(same mean): 0,3205
Sign test:	
r: 10	p(same median): 1
Wilcoxon test	
W: 100	p(same median): 0,83996
Normal approx. z: 0,2019	p(same median): 0,85438
Monte Carlo (n=99999):	p(same median): 0,85384
Exact:	

Taula i Gràfic 8: P1 Wilcoxon Test i Mediana Holding Power Edat

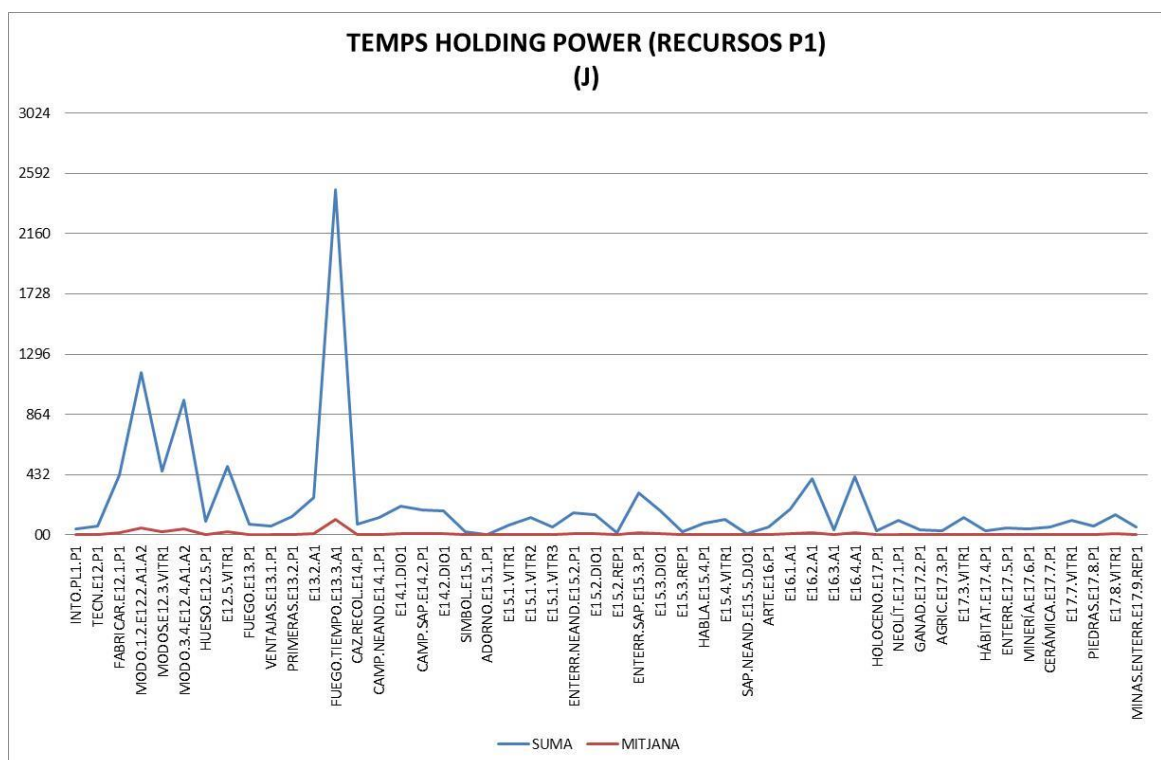
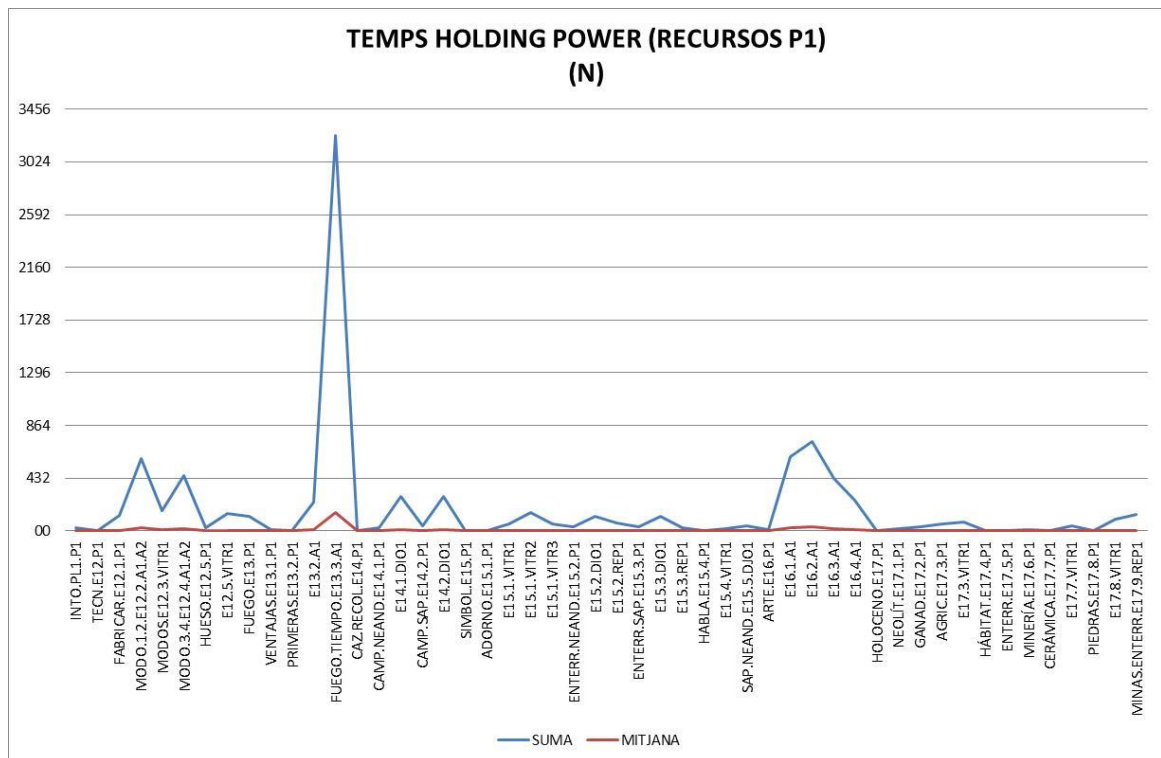
De totes maneres si analitzem les taules amb xifres dels percentatges del holding power, les tendències és veuen idèntiques entre els grups de joves i adults, i molts similars amb els sèniors; joves i adults tenen un 80% de holding power inferior al 25%, un 76% els adults i els sèniors un 82%; els joves tenen un 12% en el holding pwer d'entre el 25% i 50%, un 20% els adults i els sèniors un 8%, i finalment joves tenen un 8% de holding power d'entre el 50% i 75%, un 4% els adults i els sèniors un 10%. En canvi, el grup de nens és el que marca la diferència, amb xifres diferenciades, de menys a més holding power: 84%, 6%, 4%, i a més és l'únic grup que té el 4% dels recursos amb un holding power superior al 75%.

	N	J	A	S
H.PWR <25%	84%	80%	76%	82%
H.PWR ≥25%	6%	12%	20%	8%
H.PWR ≥50%	4%	8%	4%	10%
H.PWR ≥75%	6%	0%	0%	0%

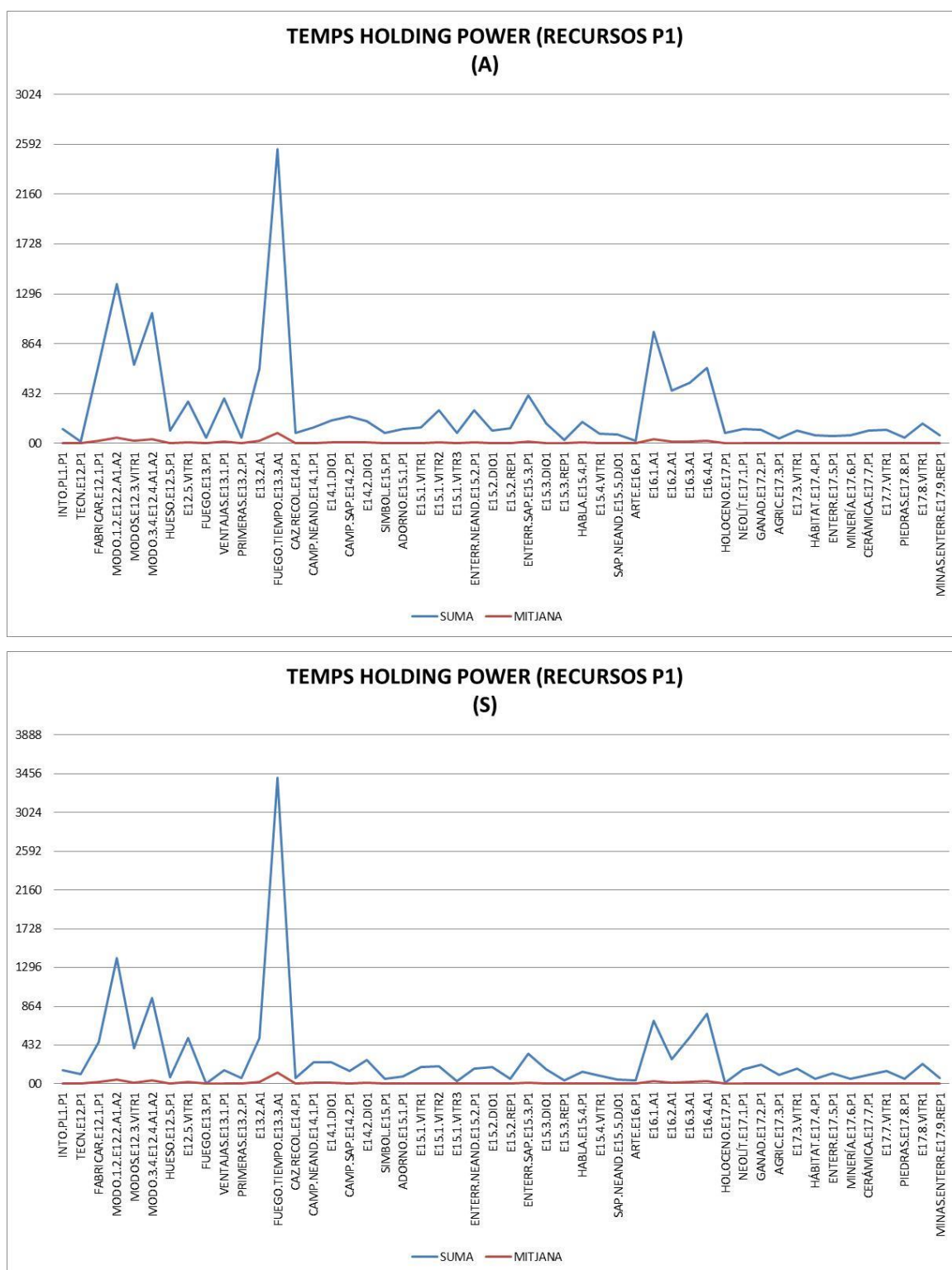
Taula 46: P1 %Holding Power Edat

A nivell específic de recursos i en relació amb l'anàlisi global, la tendència és similar, tot i que amb algunes variables; en referència al grup de joves i adults, el panell FABRICAR.E12.1.P1 està entre els recursos amb un holding power d'entre el 25% i el 50%; en els adults l'audiovisual FUEGO.TIEMPO.E13.3.A1 passa a estar en un holding power d'entre el 25% i 50%. En el grup del joves i dels sèniors, la reproducció E15.2.REP1 no arribaria al 25% del holding power. En el grup de nens és on es veuen, també al detall, les diferències més significatives; els recursos MODO.1.2.E12.2.A1.A2; MODOS.E12.3.VITR1 passen a tenir menys d'un 25% de holding power, els recursos FUEGO.TIEMPO.E13.3.A1; E14.1.DIO1; E14.2.DIO1 passen a tenir més d'un 75% de holding power, essent en els que més poder d'atenció generen, i el recurs MINAS.ENTERR.E17.9.REP1 passa a estar entre els recursos amb un 25% i 50% de holding power.

Avaluació del procés de socialització dels jaciments de la
Sierra de Atapuerca al *Museo de la Evolución Humana de Burgos*

Avaluació del procés de socialització dels jaciments de la
Sierra de Atapuerca al *Museo de la Evolución Humana de Burgos*

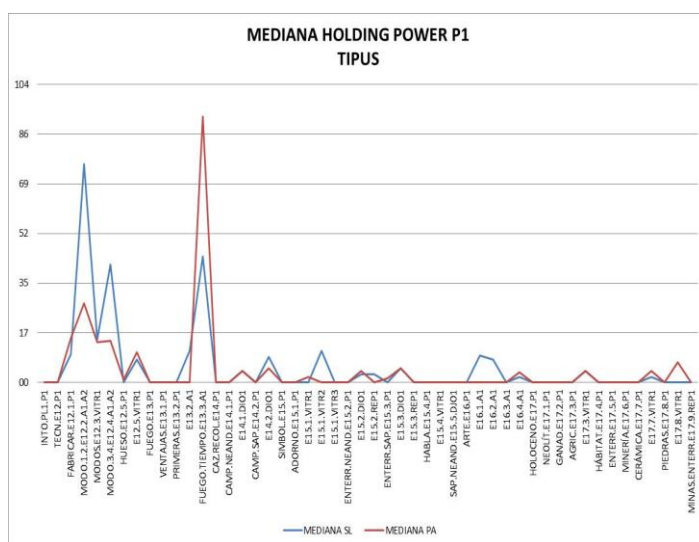
Gràfic 61: P1 Mitjana Temps Edat

TIPUS DE VISITANT

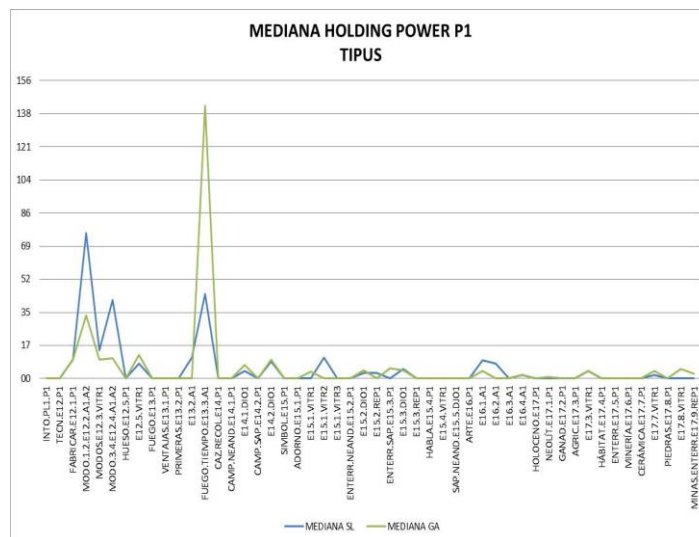
Les variables utilitzades a nivell de tipologia dels visitants han estat quatre grups, sol (SL), parella d'adults (PA), grup d'adults (GA) i amb nens (AN). Per tal d'analitzar-los i comparar-los amb el test de Wilcoxon s'han agrupat en parelles segons tots els grups possibles (SL+PA, SL+GA, SL+AN, PA+GA, PA+AN, GA+AN).

Observant el resultat dels gràfics, veiem com les diferències significatives a nivell de la utilització dels recursos, es troben amb els tipus de visitants que van amb nens, en concret entre els grups de SL+AN i els grups de GA+AN, on ens apareixen xifres inferiors al 0,05; en la resta de grups entre si no es veuen aquestes diferències.

SL	PA
N: 50	Mean: 4,34
Mean: 5,32	Median: 0
Median: 0	
t test:	
t: 0,6383	p(same mean): 0,5262
Sign test:	
r: 10	p(same median): 1
Wilcoxon test	
W: 114,5	p(same median): 0,4314
Normal approx. z: 0,7868	p(same median): 0,44497
Monte Carlo (n=99999):	p(same median): 0,44632
Exact:	

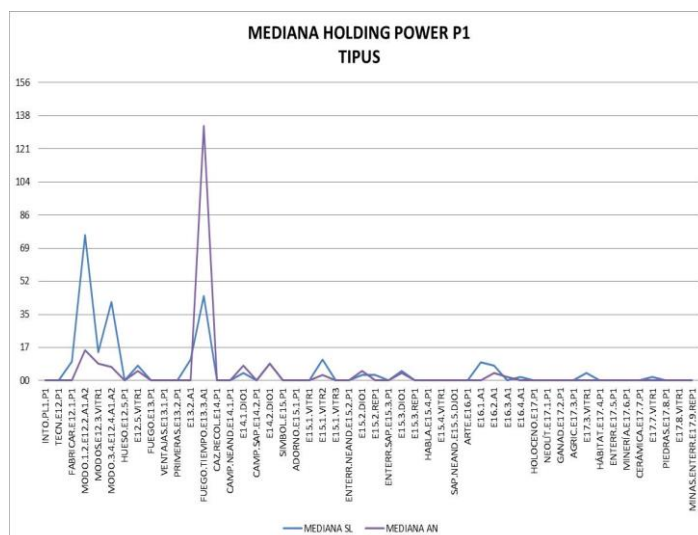

SL	GA
N: 50	Mean: 5,56
Mean: 5,32	Median: 0
Median: 0	
t test:	
t: -0,1045	p(same mean): 0,9172
Sign test:	
r: 11	p(same median): 0,6476
Wilcoxon test	
W: 108,5	p(same median): 0,58649
Normal approx. z: 0,5439	p(same median): 0,60057
Monte Carlo (n=99999):	p(same median): 0,60109
Exact:	

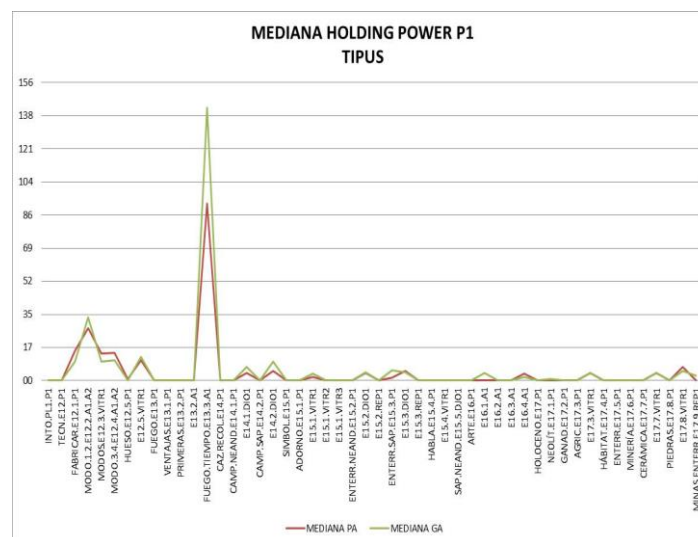

Avaluació del procés de socialització dels jaciments de la
 Sierra de Atapuerca al Museo de la Evolución Humana de Burgos

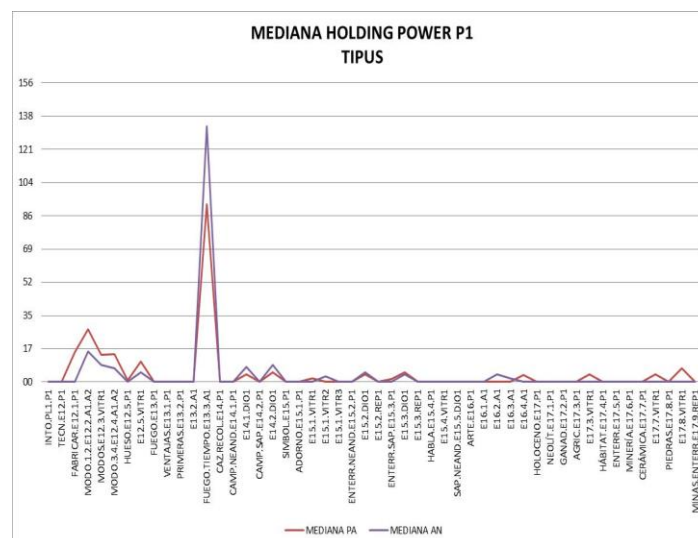
SL	AN
N: 50	Mean: 4,1
Mean: 5,32	Median: 0
Median: 0	
t test:	
t: 0,5275	p(same mean): 0,6002
Sign test:	
r: 14	p(same median): 0,03088
Wilcoxon test	
W: 137	
Normal approx. z: 2,247	p(same median): 0,024633
Monte Carlo (n=99999):	p(same median): 0,02218
Exact:	p(same median): 0,022648

PA	GA
N: 50	Mean: 5,56
Mean: 4,34	Median: 0
Median: 0	
t test:	
t: -1,178	p(same mean): 0,2444
Sign test:	
r: 11	p(same median): 0,3323
Wilcoxon test	
W: 100	
Normal approx. z: 1,116	p(same median): 0,2646
Monte Carlo (n=99999):	p(same median): 0,26763
Exact:	p(same median): 0,28414

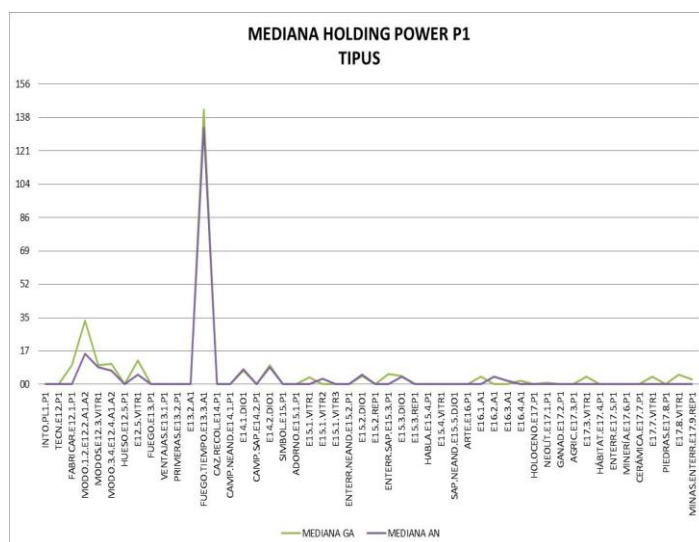

PA	AN
N: 50	Mean: 4,1
Mean: 4,34	Median: 0
Median: 0	
t test:	
t: 0,2445	p(same mean): 0,8079
Sign test:	
r: 13	p(same median): 0,2632
Wilcoxon test	
W: 144,5	
Normal approx. z: 1,48	p(same median): 0,13879
Monte Carlo (n=99999):	p(same median): 0,14659
Exact:	p(same median): 0,14459

Avaluació del procés de socialització dels jaciments de la
 Sierra de Atapuerca al Museo de la Evolución Humana de Burgos

GA	AN
N: 50	Mean: 4,1
Mean: 5,56	Median: 0
Median: 0	
t test:	
t: 2,93	p(same mean): 0,005138
Sign test:	
r: 17	p(same median): 0,007197
Wilcoxon test	
W: 199,5	
Normal approx. z: 2,93	p(same median): 0,0033938
Monte Carlo (n=99999):	p(same median): 0,00219
Exact:	p(same median): 0,0022111

Taula i Gràfic 9: P1 Wilcoxon Test i Mediana Holding Power Tipus de Visitant

Mirant detalladament els resultats, i comparant les dades amb les de termes globals, podem veure com la tendència és la mateixa, però les diferències les trobem a nivell del grup de gent que va sola on el holding power inferior a 25% és menor, i en grup d'adults on apareix holding power superior al 75%; de fet són aquests dos grups els que apunten diferències significatives, segons el test de Wilcoxon, amb el grup amb nens. Les xifres ens mostren com el holding power inferior al 25% ronda xifres similars, del 74% en els sols, 82% en les parelles d'adults i del 84% en els grups d'adults i amb nens. El holding power d'entre el 25% i 50% està en el cas dels sols, amb el percentatge més elevat, al 16%, en les parelles d'adults al 10%, i en els grups d'adults i amb nens al 6%. El holding power alt, d'entre el 50% i 75%, està en el cas de sols i amb nens al 10%, i en les parelles d'adults i grups d'adults al 8%. Finalment únicament els grups d'adults presenten un holding power superior al 75% en el 2% dels recursos.

	SL	PA	GA	AN
H.PWR <25%	74%	82%	84%	84%
H.PWR ≥25%	16%	10%	6%	6%
H.PWR ≥50%	10%	8%	8%	10%
H.PWR ≥75%	0%	0%	2%	0%

Taula 47: P1 %Holding Power Tipus de Visitant

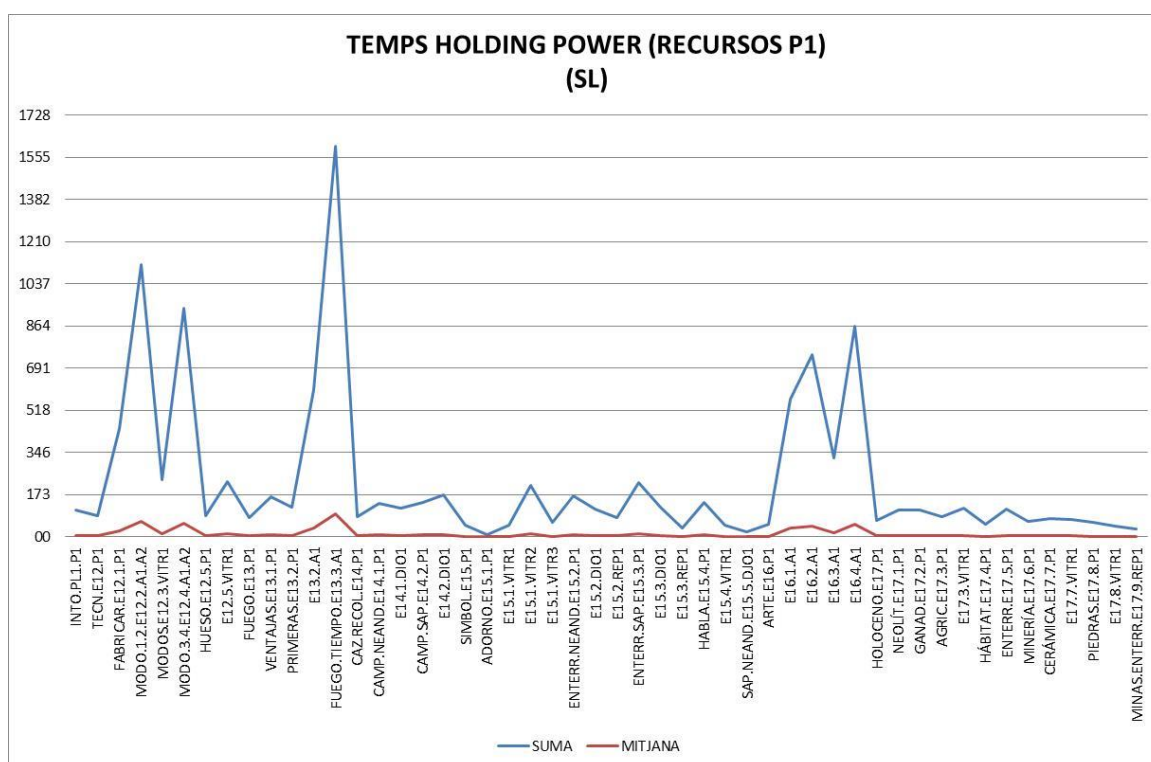
Si mirem amb deteniment les xifres, i els gràfics, podem veure com entre grups si que es veuen determinades diferències, sobretot pel que fa amb el global de la mostra. En el grup de visitants sols, per exemple, hi ha més recursos amb holding power entre 25 i 75%: FABRICAR.E12.1.P1; MODO.1.2.E12.2.A1.A2; E13.2.A1; FUEGO.TIEMPO.E13.3.A1; E14.1.DIO1;

E14.2.DIO1; E15.2.DIO1; E15.2.REP1; ENTERR.SAP.E15.3.P1; E15.3.DIO1; E15.3.REP1; E16.2.A1; E16.4.A1. A part, en aquest mateix grup, el que destaca es que hi ha certs recursos que a nivell global tenen un holding power alt i que aquí no el tenen: E17.8.VITR1; MODOS.E12.3.VITR1.

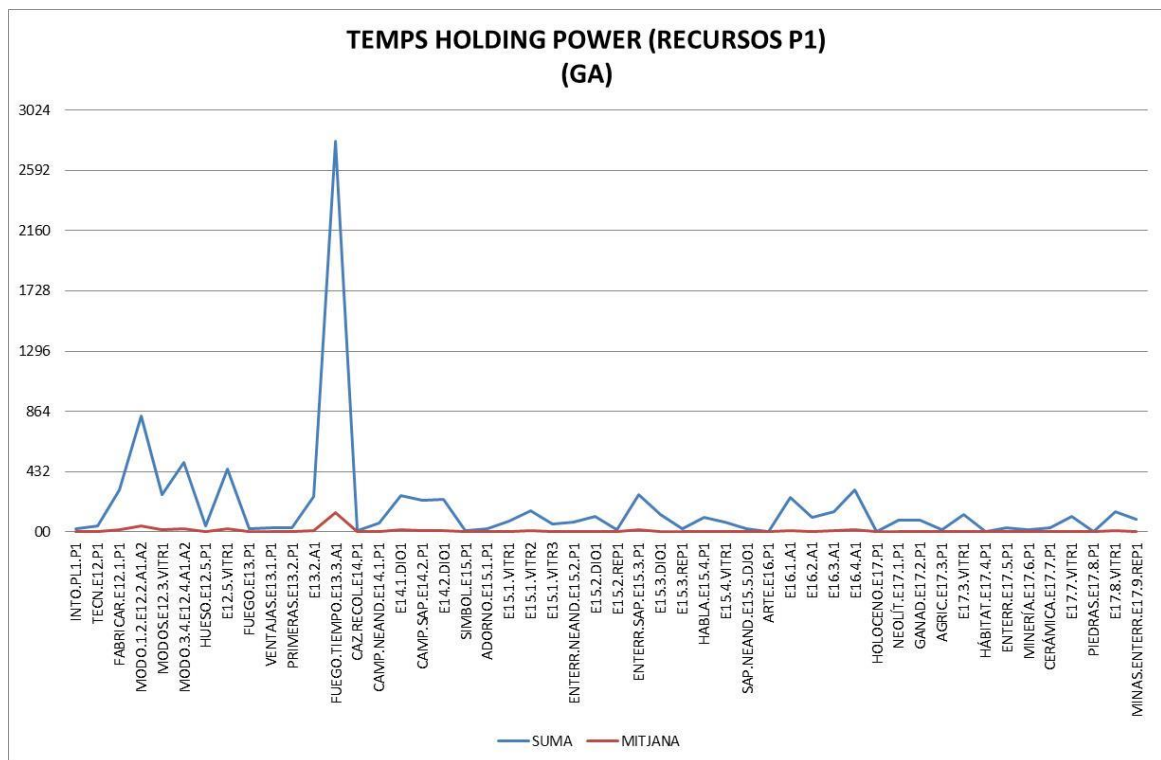
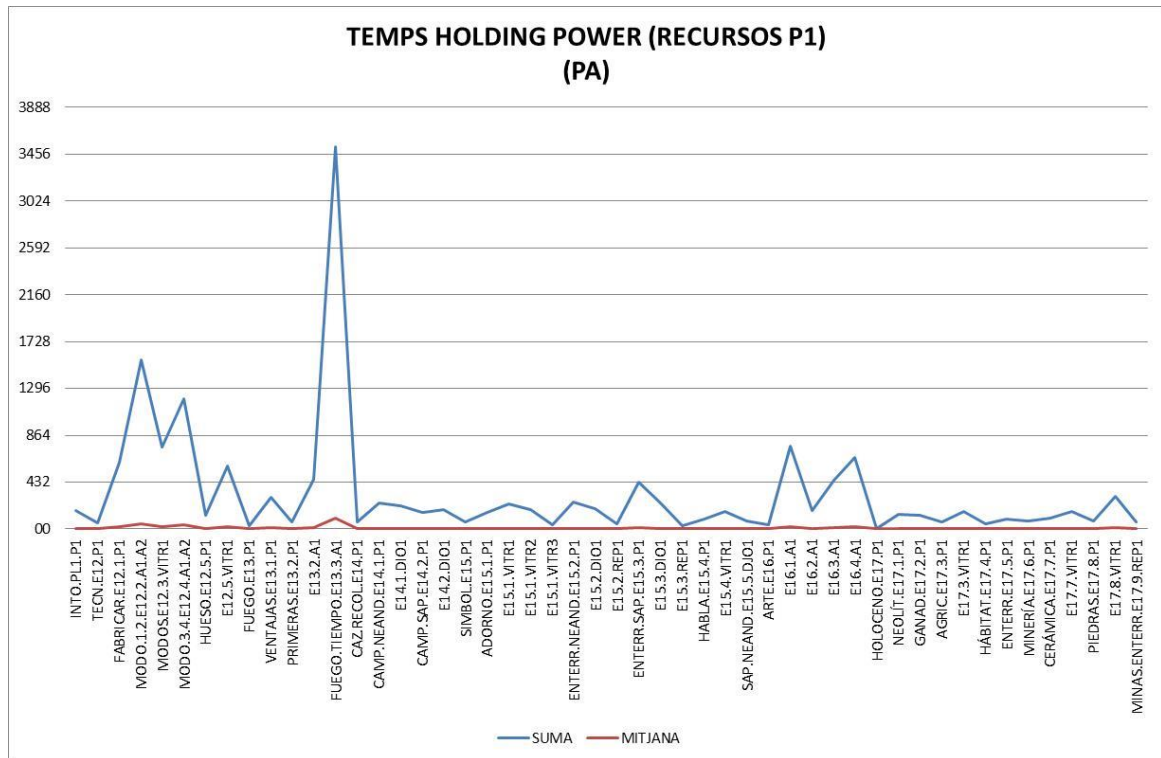
El grup de parelles d'adults no denota grans diferències amb el global, únicament que en el E15.2.REP.1 és on té un holding power inferior al 25%.

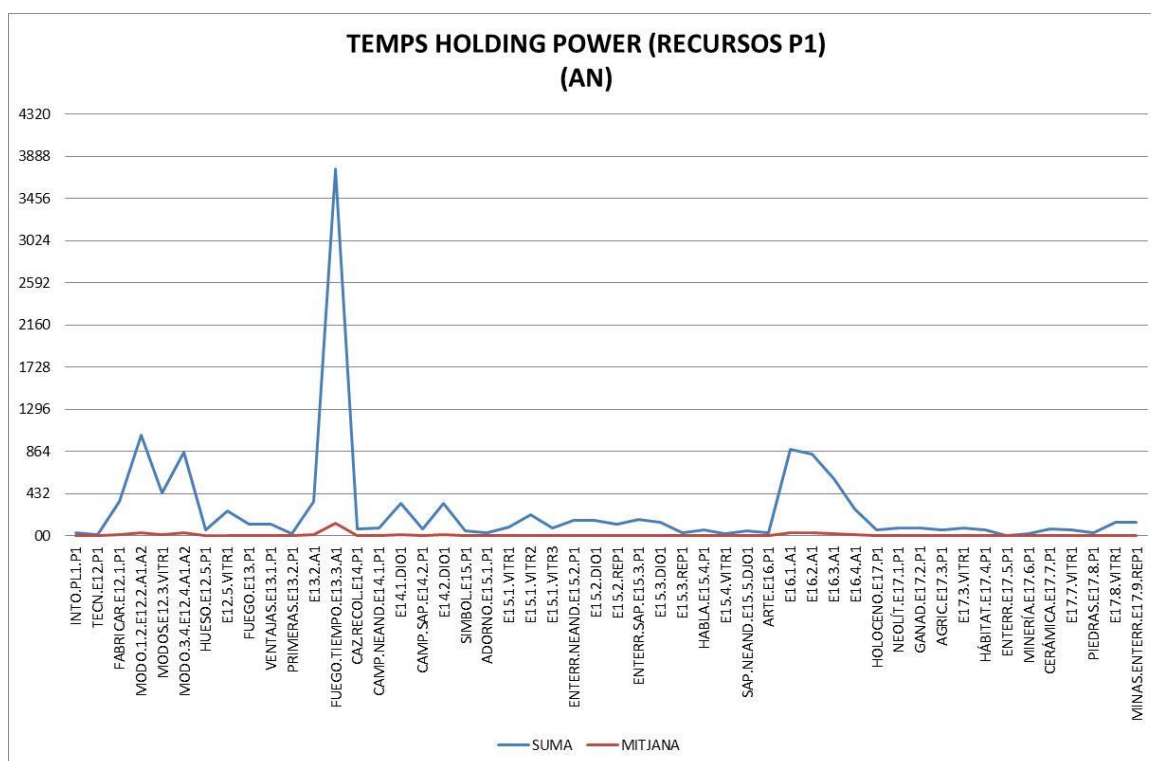
Pel que fa l'altre grup amb diferències notables, el del grup d'adults, en els recursos MODOS.E12.3.VITR1 i E15.2.REP.1 els holding power és inferior a 25%, i en el recurs E14.DIO.1 el holding power supera el 75%.

Pel que fa al grup amb nens, la gran diferència és que el recurs MODO.1.2.E12.2.A1.A2 té un holding power inferior al 25%.

Avaluació del procés de socialització dels jaciments de la
Sierra de Atapuerca al *Museo de la Evolución Humana de Burgos*

Gràfic 62: P1 Mitjana Temps Tipus de Visitant

4.3.3.1.2. GRAU D'INTERÈS

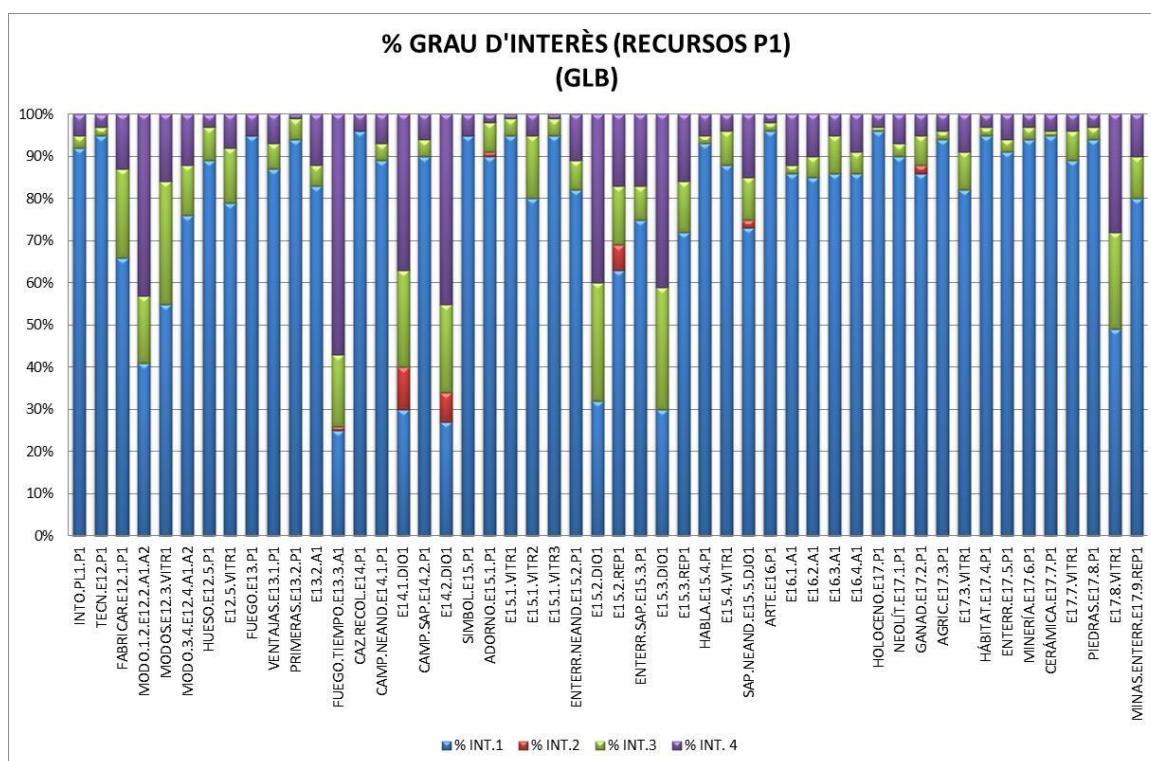
GLOBAL

A nivell dels 100 visitants avaluats, el percentatge de grau d'interès en els recursos majoritàriament és d'interès 1, tot i que amb determinades excepcions on el que abunda més és l'interès 4 (com passa als recursos: MODO.1.2.E12.2.A1.A2; FUEGO.TIEMPO.E13.3.A1; E14.1.DIO1; E14.2.DIO1; E15.2.DIO1; E15.3.DIO1; tots ells pertanyents als grups d'audiovisuals i diorames).

Si observem el gràfic també veiem com hi ha pocs recursos que tinguin percentatges d'interès 2 (únicament 6 recursos), i en tots els casos aquest ocupa el percentatge més baix del registrat al recurs. És a dir, en la majoria dels recursos els visitants tenen graus d'interès 1, 3 i 4.

És important assenyalar també que en 30 dels 50 recursos el segon percentatge més elevat és el de interès 4, en 20 d'interès 3 i en 6 d'interès 1 (cal destacar que en 6 recursos el percentatge d'interès 3 i 4 és el mateix).

Per tant, tot i que en la gràfica ens mostra que l'interès general és baix, aprofundint més veiem que en un següent lloc l'interès puja moltíssim; tot i que en molts dels recursos la diferència entre el primer interès i el segon és bastant notable.

Gràfic 63: P1 %Grau d'Interès Global

GÈNERE

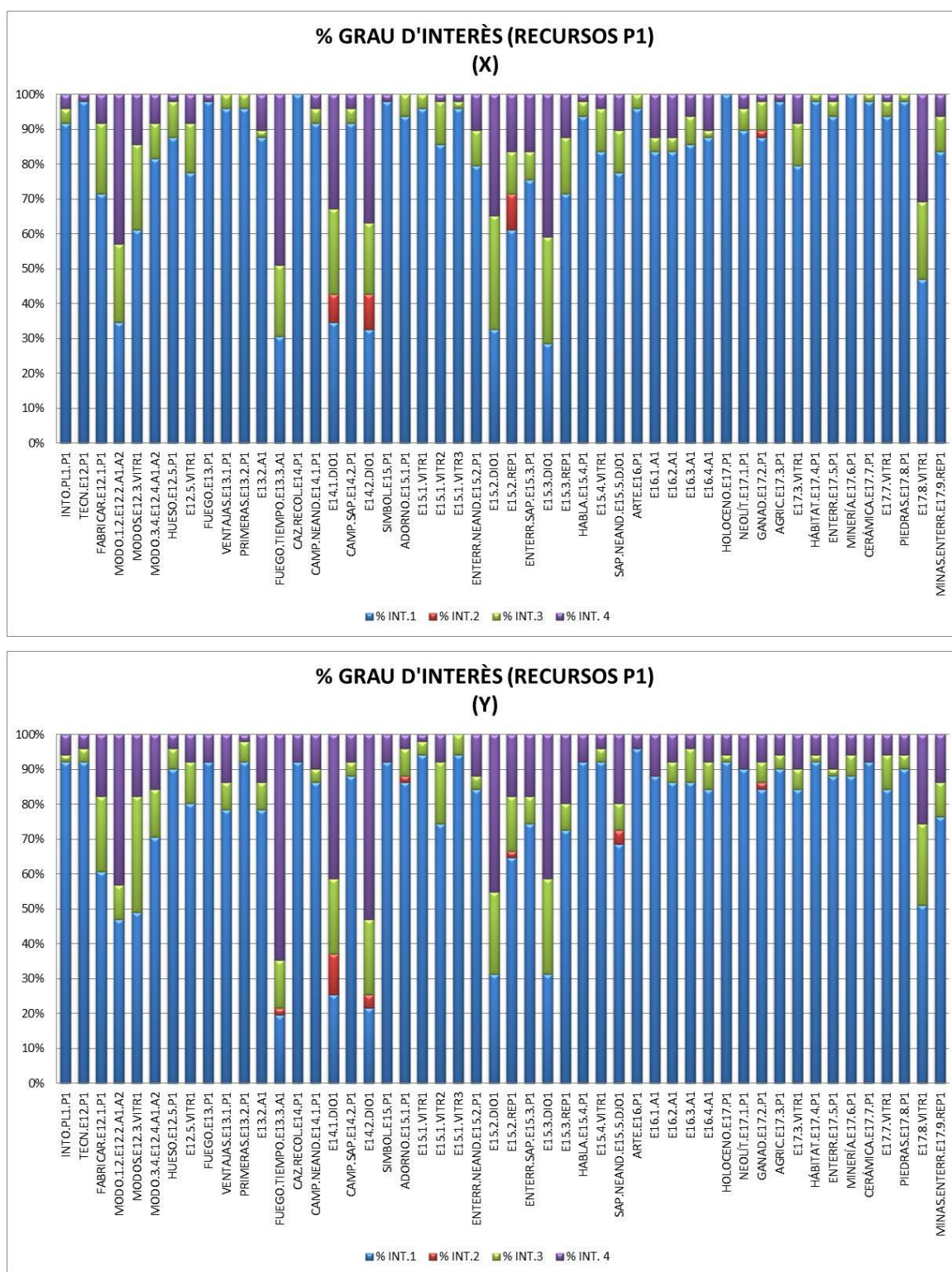
Tenint en compte els grups de gènere, entre homes (Y) i dones (X) no es veuen masses diferències, entre ells o amb el grup global, de fet, la tendència és la mateixa que la ja explicada al grup anterior.

Pel que fa a les dones, hi ha un predominança d'interès 1 a 45 recursos, tot i que seguit del d'interès 4, en 5 recursos. Cal assenyalar que en alguns casos aquest interès 1 i 4 està bastant igualat. De fet no hi ha recursos amb predominança d'interès 2 o 3. Els recursos amb més nivell d'interès són: MODO.1.2.E12.2.A1.A2; FUEGO.TIEMPO.E13.3.A1; E14.2.DIO1; E15.2.DIO1; E15.3.DIO1. Hi ha una sèrie de recursos, tots ells panells, que han general el 100% d'interès 1, aquests són: CAZ.RECOL.E14.P1; HOLOCENO.E17.P1; MINERÍA.E17.6.P1.

Pel que fa al grup dels homes, també hi ha una predominança d'interès 1, en concret a 45 recursos, i al igual que a grup de dones, els 5 restants pertanyen al interès 4, els quals són: FUEGO.TIEMPO.E13.3.A1; E14.1.DIO1; E14.2.DIO1; E15.2.DIO1; E15.3.DIO1.

Observant els gràfics, i seguint la tendència ja explicada, tot i que hi ha una gran tendència a un nivell d'interès 1, el segon grau d'interès més habitual acostuma a ser el 4, seguit del 3, ja que de recursos amb nivell 2 n'hi ha molt pocs, únicament 4 en cas de les dones, i 7 en el cas dels homes, en tots els casos sempre estan en últim lloc.

Avaluació del procés de socialització dels jaciments de la
 Sierra de Atapuerca al *Museo de la Evolución Humana de Burgos*

Gràfic 64: P1 %Grau d'Interès Gènere

EDAT

Analizant els graus d'interès segons els quatre grups d'edat, les tendències son similars tot i que amb alguna diferència; començant pel grup de nens (N), la majoria dels recursos queden englobats dins del grau d'interès 1, i únicament els 5 restants queden dins l'interès 4: FUEGO.TIEMPO.E13.3.A1; E14.1.DIO1; E14.2.DIO1; E15.2.DIO1; E15.3.DIO1. El que cal destacar però, és que hi ha tota una sèrie de recursos que tenen el 100% d'interès 1, és a dir, que a tots els individus del mateix grup els ha general el mateix baix interès, aquests recursos són: INTO.PL1.P1; TECN.E12.P1; VENTAJAS.E13.1.P1; PRIMERAS.E13.2.P1; CAZ.RECOL.E14.P1; SIMBOL.E15.P1; ADORNO.E15.1.P1; E15.1.VITR3; HABLA.E15.4.P1; E15.4.VITR1; HOLOCENO.E17.P1; NEOLÍT.E17.1.P1; HÁBITAT.E17.4.P1; ENTERR.E17.5.P1; MINERÍA.E17.6.P1; CERÁMICA.E17.7.P1; E17.7.VITR1; PIEDRAS.E17.8.P1; tots ells, excepte 3, són panells.

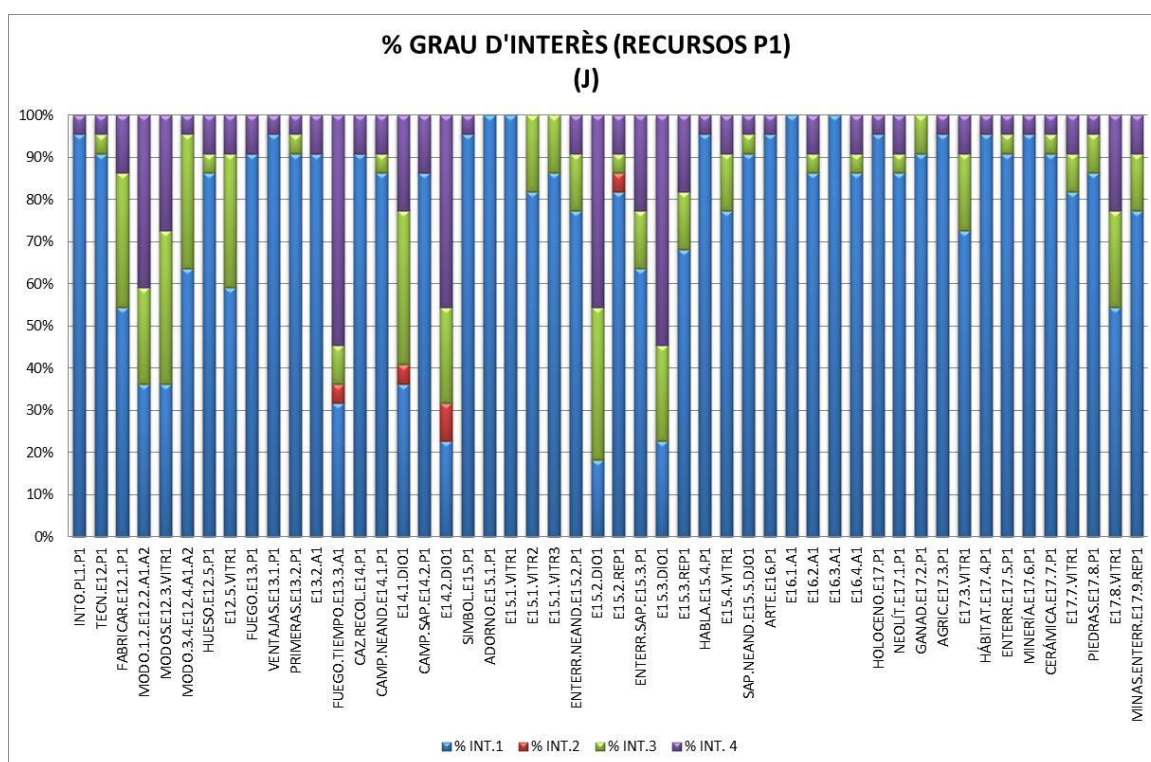
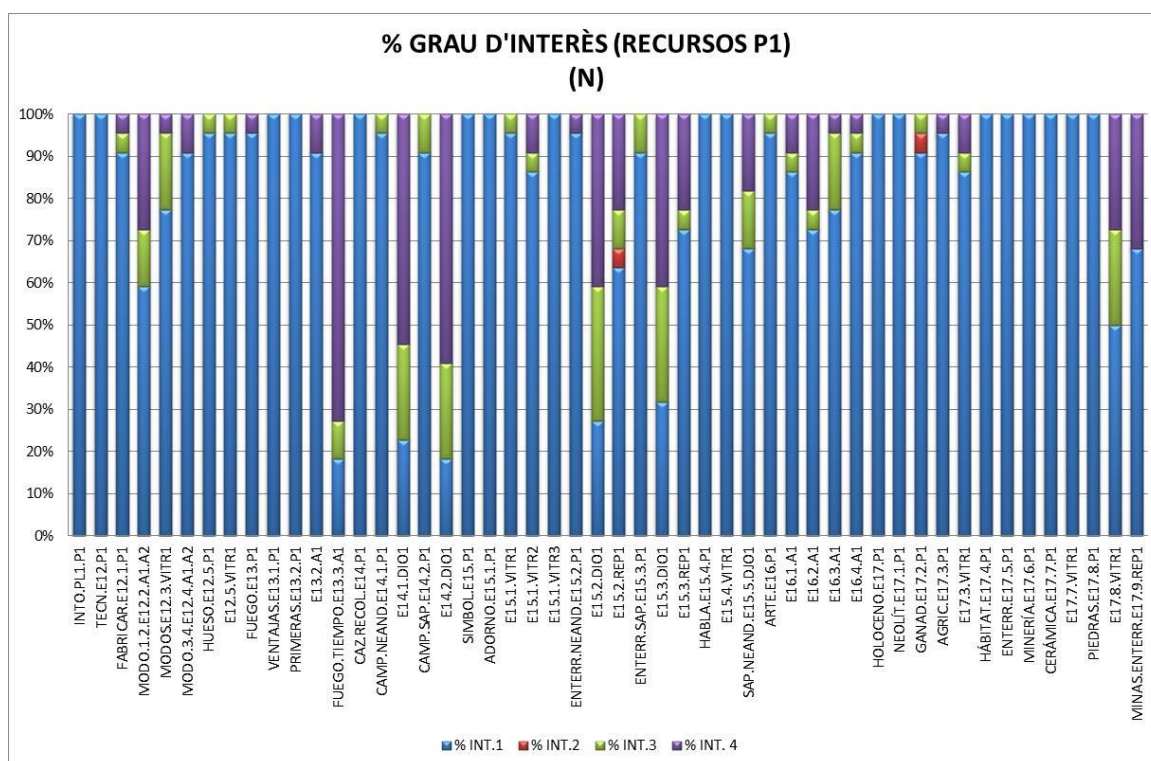
Pel que fa al grup de joves (J), la tendència també és la mateixa que al global, una majoria de 44 recursos amb interès 1, seguits de 5 recursos amb interès 4: MODO.1.2.E12.2.A1.A2; FUEGO.TIEMPO.E13.3.A1; E14.2.DIO1; E15.2.DIO1; E15.3.DIO1, i en aquest grup, un recurs amb interès 3: E14.1.DIO1. També trobem quatre recursos amb un 100% d'interès 1: ADORNO.E15.1.P1; E15.1.VITR1; E16.1.A1; E16.3.A1.

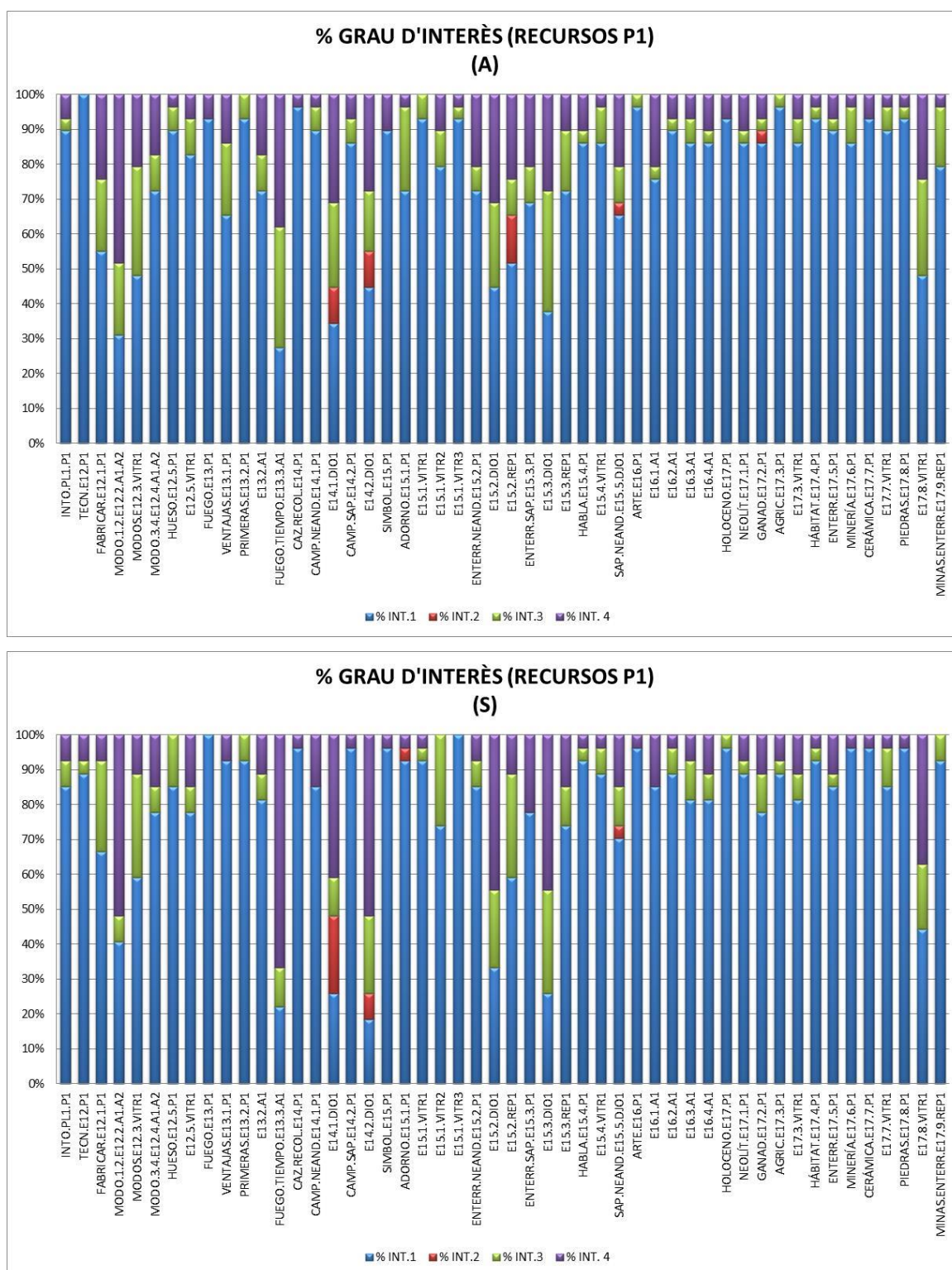
Seguint amb el grup d'adults (A), aquí ja trobem alguna diferència més notable, únicament dos dels 50 recursos tenen interès 4: MODO.1.2.E12.2.A1.A2; FUEGO.TIEMPO.E13.3.A1, cal dir, però, que els recursos E14.1.DIO1; E15.2.DIO1; E15.3.DIO1 tenen el percentatge d'interès 1 i 4 molt similars, entre el 30% i 45%, ell qual fa que els graus d'interès siguin similars. Únicament 1 recurs té el 100% d'interès 1: TECN.E12.P1.

Finalment, pel que fa al grup de sèniors (S), segueix la dinàmica global, 6 de 50 recursos serien d'interès 4: MODO.1.2.E12.2.A1.A2; FUEGO.TIEMPO.E13.3.A1; E14.1.DIO1; E14.2.DIO1; E15.2.DIO1; E15.3.DIO1, i un E17.8.VITR1 tindria el percentatge d'interès 1 i 4 bastant igualat (44%-37%). Només 2 recursos tindrien el 100% d'interès 1: FUEGO.E13.P1; E15.1.VITR3.

Observant els gràfics, podem veure com la tendència general d'interès és la que s'ha explicat amb anterioritat tot i haver-hi una majoria de recursos amb interès 1, la següent tendència en els recursos d'un interès baix és la d'interès 3 i 4; en el cas dels nens, 15 dels 45 recursos amb interès 1 el següent és interès 4, en els joves 23 de 44, en els adults 24 de 48, i en els sèniors 24 de 44, per la qual cosa veiem com en tots els grups d'edat, no hi ha pràcticament interès mitjà, passa de baix a alt o molt alt.

Avaluació del procés de socialització dels jaciments de la
Sierra de Atapuerca al *Museo de la Evolución Humana de Burgos*

Gràfic 65: P1 %Grau d'Interès Edat

TPUS DE VISITANT

Segons els tipus de visitants, la tendència segueix essent semblant, tot i que amb certes diferències. Començant amb el grup dels sols (SL), tots els recursos excepte 4 són d'interès 1, MODO.1.2.E12.2.A1.A2; E14.2.DIO1; E15.2.DIO1; E15.3.DIO1; és destacable que hi ha un recurs d'interès 1 al 100%, E15.1.VITR1. Aquest és l'únic grup que el recurs FUEGO.TIEMPO.E13.3.A1 no té un interès 4.

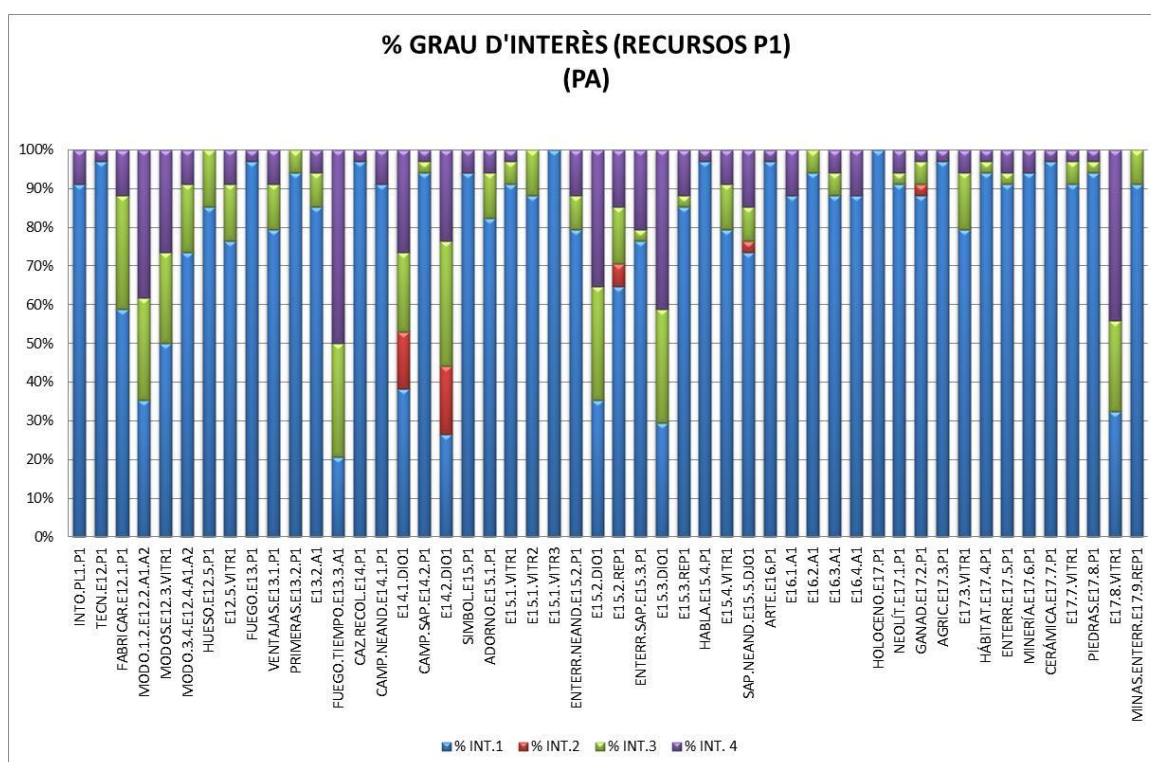
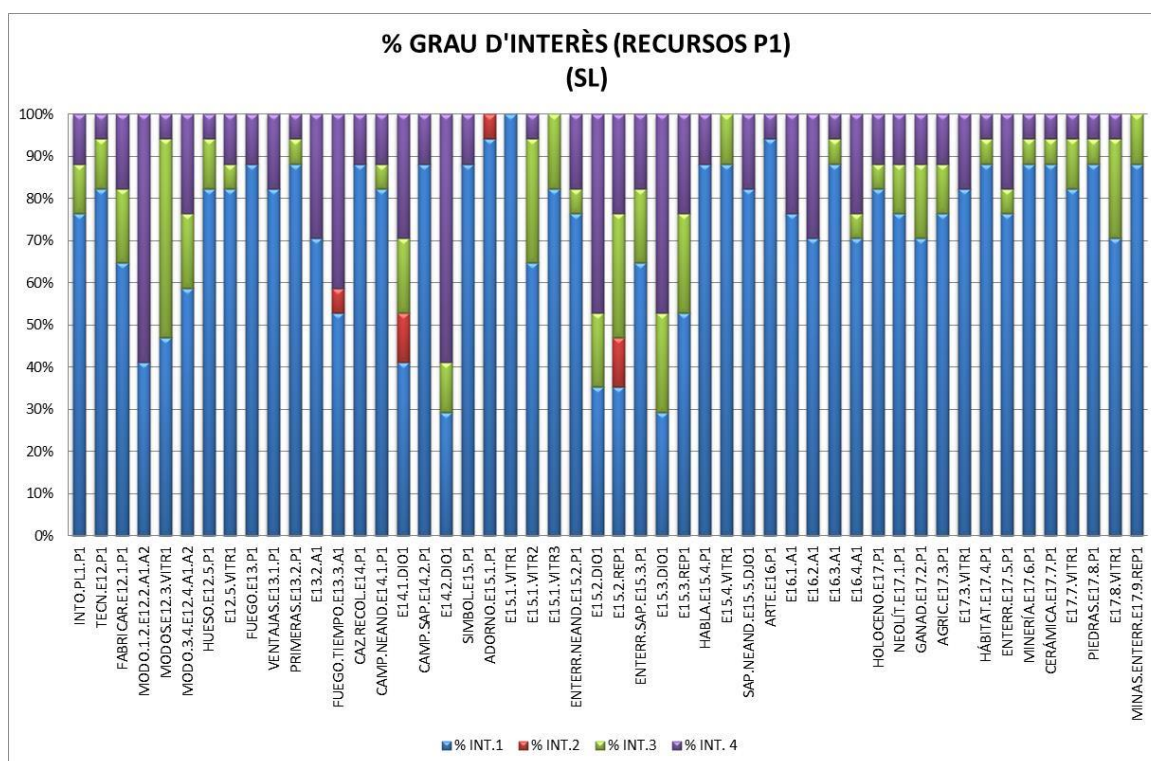
En el cas de les parelles d'adults (PA), són 5 els recursos que tenen un interès 4 MODO.1.2.E12.2.A1.A2; FUEGO.TIEMPO.E13.3.A1; E15.2.DIO1 (aquest té el mateix percentatge d'interès 4 i 1); E15.3.DIO1; E17.8.VITR1, els 45 restants el tindrien de grau 1. Dos recursos mostren el 100% d'interès 1: E15.1.VITR3; HOLOCENO.E17.P1.

Els visitants dels grups d'adults (GA) mostren un major nombre de recursos amb interès 4, MODO.1.2.E12.2.A1.A2; FUEGO.TIEMPO.E13.3.A1; E14.1.DIO1; E14.2.DIO1; E15.2.DIO1; E15.3.DIO1; els 44 restants tindrien un interès de grau 1. Cal assenyalar però, que hi ha un alt nombre de recursos amb un interès 1 al 100%: CAZ.RECOL.E14.P1; SIMBOL.E15.P1; E15.1.VITR1; ARTE.E16.P1; HOLOCENO.E17.P1; AGRIC.E17.3.P1; HÁBITAT.E17.4.P1; PIEDRAS.E17.8.P1.

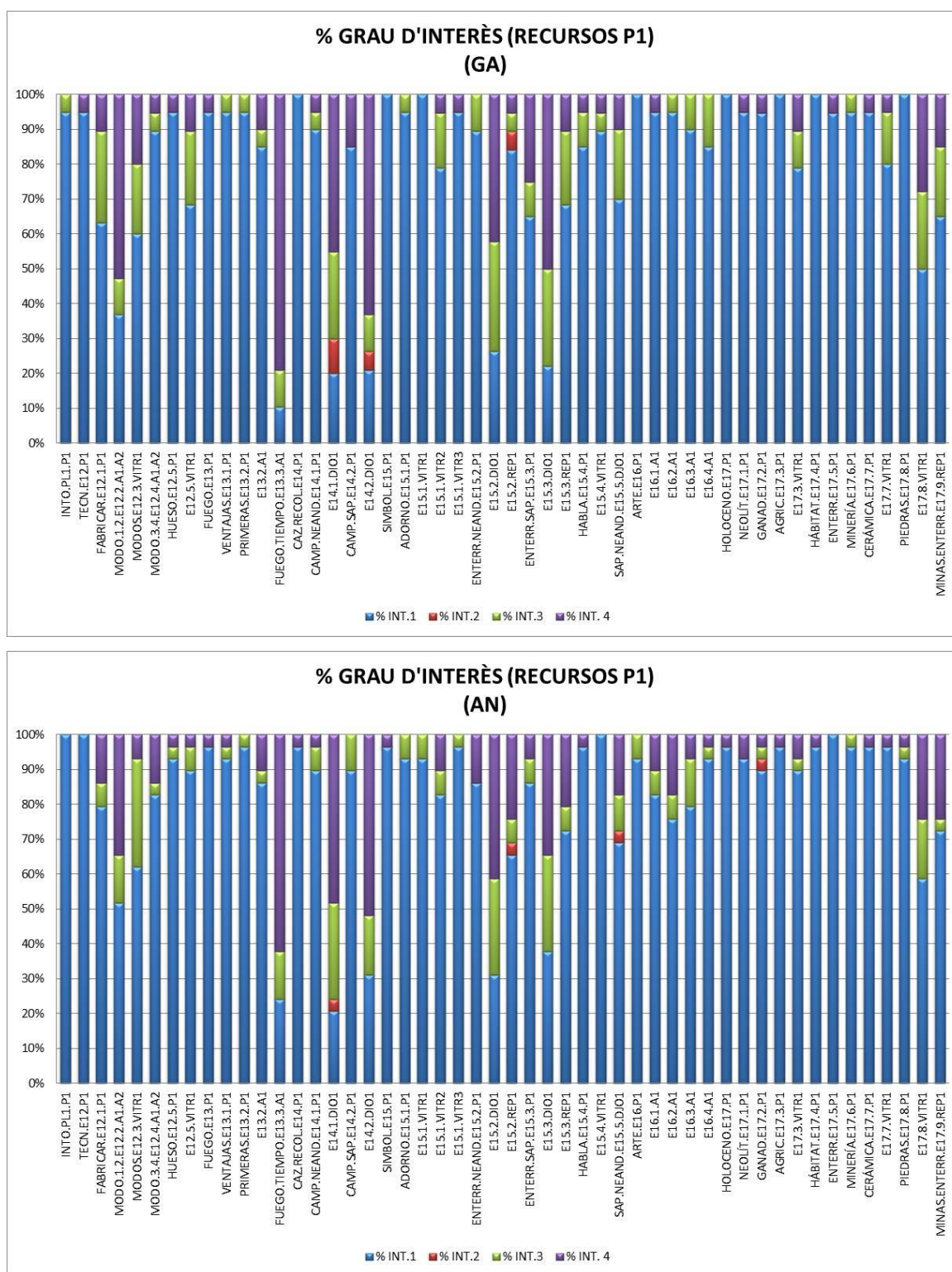
Finalment, al grup amb nens (AN) hi ha 4 recursos amb major percentatge d'interès 4: FUEGO.TIEMPO.E13.3.A1; E14.1.DIO1; E14.2.DIO1; E15.2.DIO1, i dels 46 d'interès 1, també n'hi ha 4 amb el 100% d'interès 1: INTO.PL1.P1; TECN.E12.P1; E15.4.VITR1; ENTERR.E17.5.P1.

Observant els gràfics, podem veure com la tendència general d'interès és la mateixa que s'ha explicat en els grups anteriors, tot i haver-hi una majoria de recursos amb interès 1, la següent tendència en els recursos d'un interès baix és la d'interès 3 i 4. En el grup de sols, 32 dels 46 recursos amb interès 1 el següent és interès 4 (12 tenen igualat el nivell 3 i 4); en les parelles d'adults 26 de 45 (d'aquests 4 tenen un interès 3 i 4 igual); en els grups d'adults 19 de 44 (6 tenen el mateix percentatge d'interès 3 i 4), i en els grups amb nens 31 de 46 (5 amb un percentatge igual en interès 3 i 4 i un amb el mateix interès en 2, 3, 4), per la qual cosa veiem com en tots els tipus de visitants, en segon lloc no hi ha interès mitjà, passa de baix a alt o molt alt.

Avaluació del procés de socialització dels jaciments de la
Sierra de Atapuerca al *Museo de la Evolución Humana de Burgos*

Avaluació del procés de socialització dels jaciments de la
Sierra de Atapuerca al *Museo de la Evolución Humana de Burgos*

Gràfic 66: P1 %Grau d'Interès Tipus de Visitant

4.3.3.1.3. ATTRACTING POWER

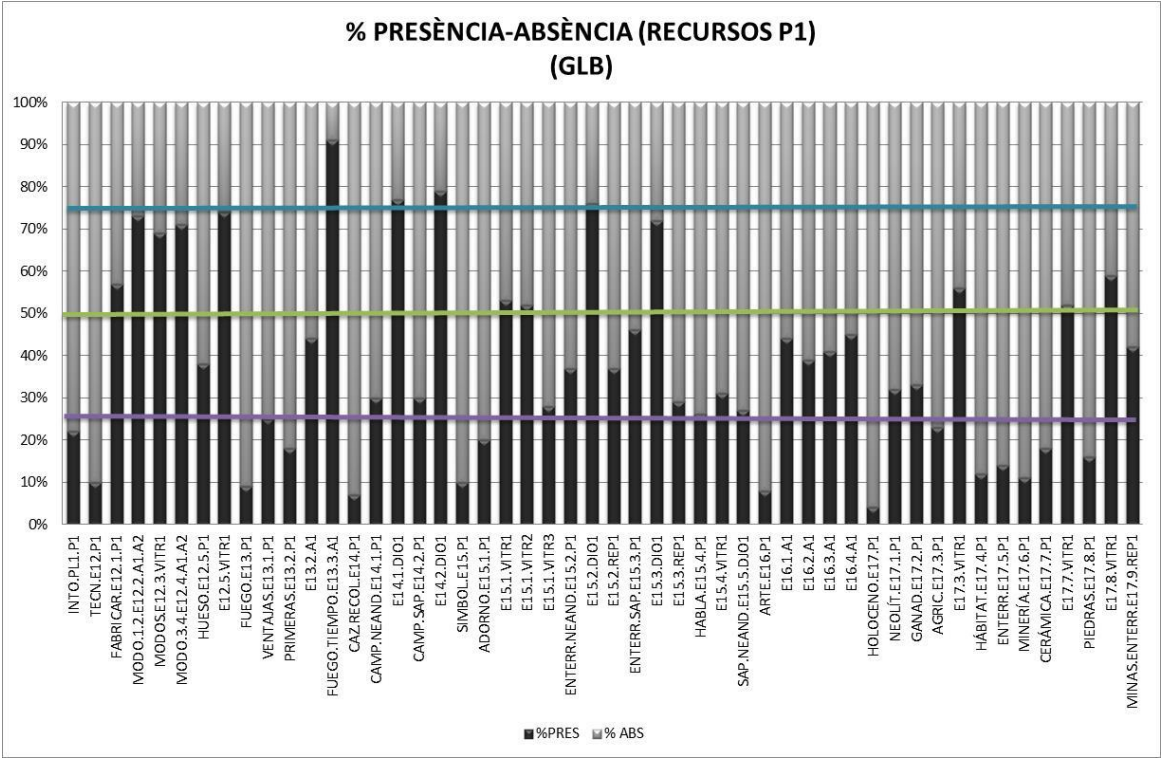
GLOBAL

A nivell global i si mirem les taules de percentatge de presència i d'absència (on s'exposa el percentatge dels recursos en els que els visitants s'aturen o no, dividides segons franges de minuciositat en relació a l'attracting power) és pot observar com a nivell de presència, en un 40% dels recursos s'hi aturen entre el 25% i el 50% dels visitants, en un 30% s'hi aturen menys del 25% dels visitants, en un 22% s'hi aturen entre el 50 i el 75% dels visitants i únicament en un 8% dels recursos s'hi aturen més del 75% dels visitants avaluats (tal i com es pot observar en el gràfic, aquests recursos amb tanta afluència de visitants equivalen als recursos: FUEGO.TIEMPO.E13.3.A1 (amb la presència més elevada, del 91%), E14.1.DIO1, E14.2.DIO1, E15.2.DIO1, tots ells pertanyents grups d'audiovisuals i diorames. El recurs amb més presència és FUEGO.TIEMPO.E13.3.A1, amb un 91%.

Cal dir però, que hi ha d'altres recursos que estan al límit entre la presència de grau 3 i 4, com són per exemple: MODO.1.2.E12.2.A1.A2 (73%), MODO.3.4.E12.4.A1.A2 (71%), E12.5.VITR1 (74%), E15.3.DIO1 (72%), tots ells pertanyents al grups d'audiovisuals, diorames i vitrines. Quelcom similar passa amb els recursos que estan entre la presència de grau 1 i 2: INTO.PL1.P1(22%), AGRIC.E17.3.P1(23%), tot i que en aquests casos pertanyen al grup de panells.

En el grup de presència alta (entre 50 i 75%) tots els recursos pertanyerien als audiovisuals, diorames i vitrines, i com a cas excepcional el panell FABRICAR.E12.1.P1.

Pel que fa a les absències, els percentatges són a la inversa que en les presències, el que és destacable però és mirar els recursos amb un grau d'absències superior al 75% aquests recursos són: INTO.PL1.P1 (78%); TECN.E12.P1 (90%); FUEGO.E13.P1 (91%); VENTAJAS.E13.1.P1 (75%); PRIMERAS.E13.2.P1 (82%); CAZ.RECOL.E14.P1 (93%); SIMBOL.E15.P1 (90%); ADORNO.E15.1.P1 (80%); ARTE.E16.P1(92%); HOLOCENO.E17.P1 (és el que té una major absència, del 96%); AGRIC.E17.3.P1 (77%); HÁBITAT.E17.4.P1 (88%); ENTERR.E17.5.P1 (86%); MINERÍA.E17.6.P1 (89%); CERÁMICA.E17.7.P1 (82%); PIEDRAS.E17.8.P1 (84%); tots ells pertanyents al grup de panells.

Gràfic 67: P1 %Presència-Absència Global

Per tant, a nivell general podríem concloure que a un 30% dels recursos s’hi aturen entre el 50% i el 91% dels visitants; també al 30% dels recursos s’hi aturen menys del 25% dels visitants, i en un 40% dels recursos s’hi aturen entre el 25 i el 50% dels visitants avaluats. És per això que podem considerar que hi ha un poder d’atracció mig-alt, ja que la suma de les presències 3 i 4 són iguals a la presència 1.

	GLB
PRES.1. < 25%	30%
PRES.2. ≥25%	40%
PRES.3. ≥50%	22%
PRES.4. ≥75%	8%

Taula 48: P1 %Presència Global

GÈNERE

Mirant les taules de percentatge de presència i d’absència, podem veure com a nivell de gènere, entre dones (X) i homes (Y) la tendència és força similar pel que fa a presències baixes en els recursos (1 i 2), però pel que fa a presències superiors, hi ha certes diferències entre ambdós gèneres; en un 16% dels recursos s’hi aturen entre el 50% i el 75% de les dones, en el cas dels homes aquest percentatge és superior, del 24% dels recursos; en referència a la

presència més elevada, en un 12% dels recursos s'hi aturen més del 75% de les dones avaluades, i en el cas dels homes, únicament en un 6% dels recursos. Les presències més baixes (de menys del 25%) estan en el cas de les dones un 34% dels recursos i en els homes en un 32%, i les presències d'entre el 25% i 50% estarien tant en les dones com en els homes en un 38% dels recursos.

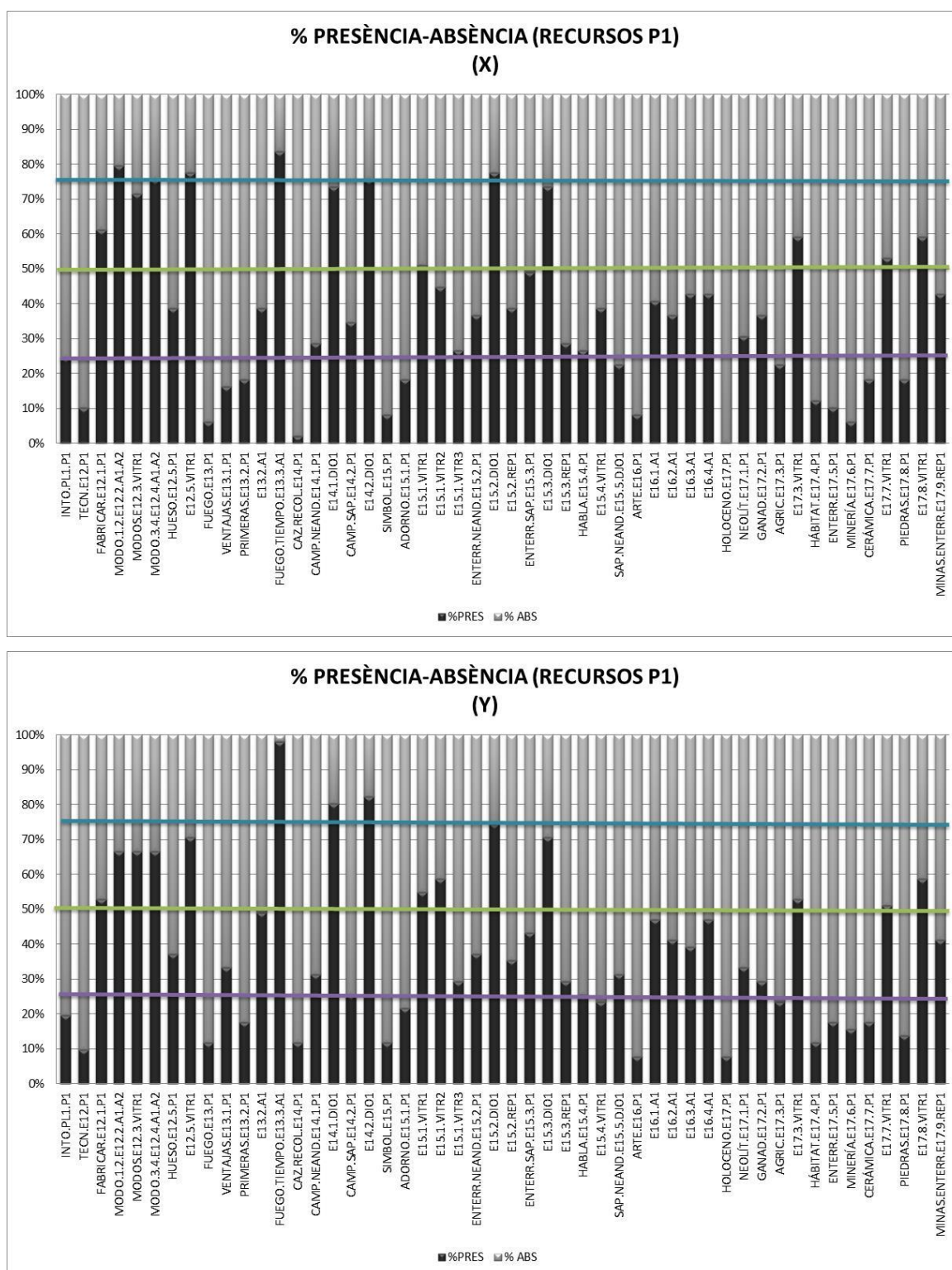
Si mirem els gràfics, i de manera específica en els diferents recursos, podem veure com els recursos que tenen un major percentatge de presència en el grup de dones són MODO.1.2.E12.2.A1.A2; MODO.3.4.E12.4.A1.A2; E12.5.VITR1; FUEGO.TIEMPO.E13.3.A1; E14.2.DIO1; E15.2.DIO1, tots ells pertanyents als grups d'audiovisuals, vitrines i diorames, en el cas dels homes aquests recursos són FUEGO.TIEMPO.E13.3.A1; E14.1.DIO1; E14.2.DIO1, del grup d'audiovisuals i diorames. El recurs amb més presència a tots dos grups és FUEGO.TIEMPO.E13.3.A1, amb un 84% en el cas de les dones i un 89% en els homes.

En el grup de presència alta (entre 50 i 75%) en ambdós grups de gènere pertanyerien als audiovisuals, diorames i vitrines, i com a cas excepcional el panell FABRICAR.E12.1.P1., cal dir que alguns d'aquests recursos ronden les xifres del 70%, pel que estarien molt a prop de estar dins el grup de presència 4 en les dones serien: MODOS.E12.3.VITR1 (71%); E14.1.DIO1 (73%); E15.3.DIO1 (73%), i en els homes: E12.5.VITR1 (71%); E15.2.DIO1 (75%); E15.3.DIO1 (71%).

Per contra, els recursos amb una major absència són en el cas de les dones: INTO.PL1.P1; TECN.E12.P1; FUEGO.E13.P1; VENTAJAS.E13.1.P1; PRIMERAS.E13.2.P1; CAZ.RECOL.E14.P1; SIMBOL.E15.P1; ADORNO.E15.1.P1; SAP.NEAND.E15.5.DJO1; ARTE.E16.P1; HOLOCENO.E17.P1; AGRIC.E17.3.P1; HÁBITAT.E17.4.P1; ENTERR.E17.5.P1; MINERÍA.E17.6.P1; CERÁMICA.E17.7.P1; PIEDRAS.E17.8.P1, tots ells del grup dels panells i dibuix.

En el cas dels homes és molt similar, de fet els recursos són bàsicament els mateixos, amb la diferència que no apareix el dibuix i si una vitrina: INTO.PL1.P1; TECN.E12.P1; FUEGO.E13.P1; PRIMERAS.E13.2.P1; CAZ.RECOL.E14.P1; SIMBOL.E15.P1; ADORNO.E15.1.P1; E15.4.VITR1; ARTE.E16.P1; HOLOCENO.E17.P1; AGRIC.E17.3.P1; HÁBITAT.E17.4.P1; ENTERR.E17.5.P1; MINERÍA.E17.6.P1; CERÁMICA.E17.7.P1; PIEDRAS.E17.8.P1.

Avaluació del procés de socialització dels jaciments de la
 Sierra de Atapuerca al *Museo de la Evolución Humana de Burgos*

Gràfic 68: P1 %Presència-Absència Gènere

En conclusió, pel que fa a les dones (X): les presències de nivell alt i molt alt (entre el 51 i el 84%) sumen un total del 28% dels recursos, els de presència molt baixa el 34%, i els de presència mitja el 38%. En el cas dels homes (Y), les presències de caire alt i molt alt (entre el 51 i el 98%) sumen el 30%, les de presència molt baixa el 32%, i els de presència mitja el 38% dels recursos. Amb això podríem dir que el grau d'attracting power tant en els homes com en les dones seria de caire mig.

	X	Y
PRES.1. <25%	34%	32%
PRES.2. ≥25%	38%	38%
PRES.3. ≥50%	16%	24%
PRES.4. ≥75%	12%	6%

Taula 49: P1 %Presència Gènere

EDAT

A nivell de grups d'edat, es poden veure més diferències que no pas en l'apartat anterior, començant pels nens (N), son el grup que mostra una presència més baixa en la majoria dels recursos, en un 50% dels recursos s'aturen només menys del 25% dels avaluats, en el cas dels joves (J) aquesta xifra baixa al 38%, en els adults (A) al 30% i en el grup de sèniors (S) és del 26%. Les xifres pel que fa a les presències de grau 2 (25%-50%), comencen a seguir una tendència a la inversa de l'anterior, nens 22%, joves 28%, adults 32% i sèniors 38%, com a més edat, més poder d'atracció dels recursos sobre els visitants. En el cas del grau 3 segueix la mateixa tendència, al 20% dels recursos s'hi aturen entre el 50 i 75% dels nens i joves, i al 28% en el cas dels adults i sèniors. I finalment, l'atracció molt elevada sembla ser que ja no segueix la mateixa tendència, més del 75% dels nens i sèniors s'aturen al 8% dels recursos, el grup dels joves té major atracció, un 14% i finalment un 10% dels adults.

Mirant els gràfics podem veure com els recursos que tenen un major percentatge de presència, en el grup dels nens són: FUEGO.TIEMPO.E13.3.A1; E14.1.DIO1; E14.2.DIO1; E15.2.DIO1, pertanyents a audiovisuals i diorames, en el grup dels joves: MODO.1.2.E12.2.A1.A2; MODO.3.4.E12.4.A1.A2; E12.5.VITR1; FUEGO.TIEMPO.E13.3.A1; E14.2.DIO1; E15.2.DIO1; E15.3.DIO1, dels grups d'audiovisuals, diorames i una vitrina, en el cas dels adults: MODO.1.2.E12.2.A1.A2; MODOS.E12.3.VITR1; E12.5.VITR1; FUEGO.TIEMPO.E13.3.A1; E14.1.DIO1, dels grups d'audiovisuals, vitrines i un diorama; i finalment els sèniors: E12.5.VITR1; FUEGO.TIEMPO.E13.3.A1; E14.1.DIO1; E14.2.DIO1, diorames, una vitrina i un audiovisual. En tots els casos, el recurs amb major presència és

FUEGO.TIEMPO.E13.3.A1, amb un 95% en els nens, 86% en els joves, 90% en els adults i un 93% en els sèniors.

En el grup de presència alta (entre 50 i 75%) en tots els grups els recursos pertanyerien principalment als grups d'audiovisuals, vitrines i diorames, tot i que en els grups de joves, adults i sèniors també hi ha alguns panells: FABRICAR.E12.1.P1; HUESO.E12.5.P1; ENTERR.NEAND.E15.2.P1; ENTERR.SAP.E15.3.P1; NEOLÍT.E17.1.P1. Cal dir que en els grups d'adults i sèniors alguns dels recursos audiovisuals, diorames, vitrines o fins i tot panells ronden les xifres del 70%, pel que estarien molt a prop de estar dins el grup de presència 4, en el cas dels adults: FABRICAR.E12.1.P1 (72%); MODO.3.4.E12.4.A1.A2 (72%); i en els sèniors: E15.2.DIO1 (70%); E15.3.DIO1(74%); E17.3.VITR1 (74%).

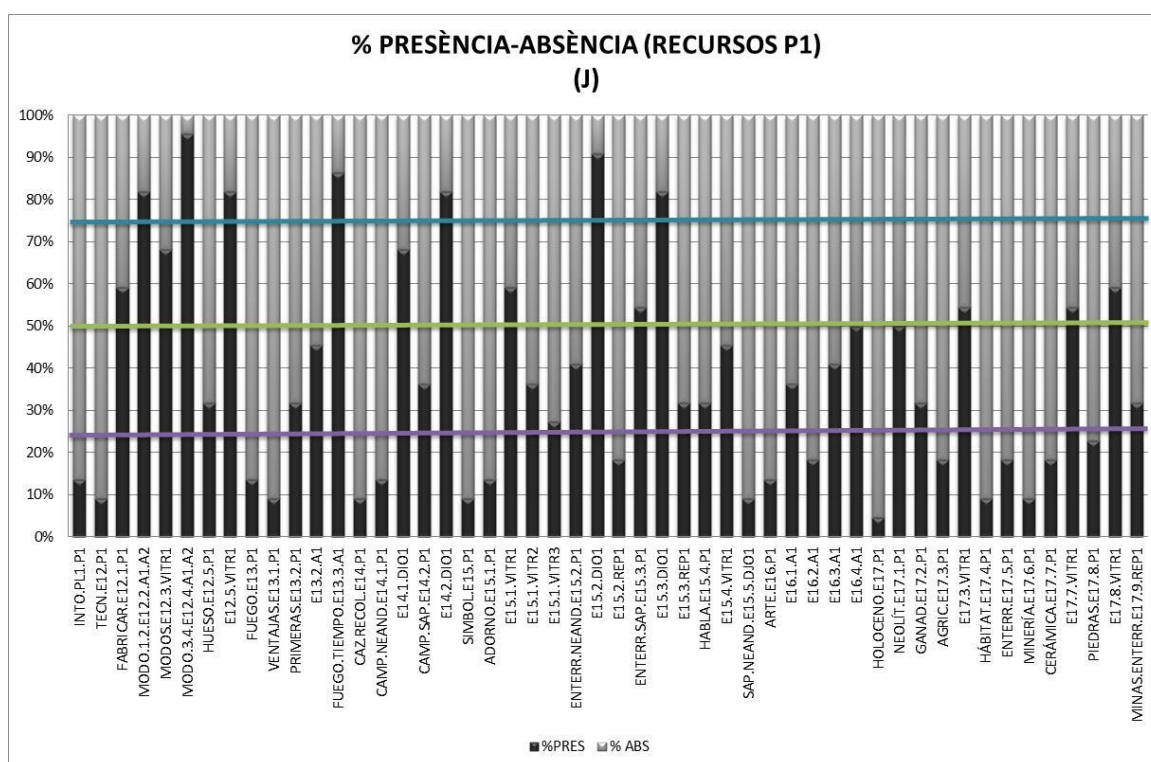
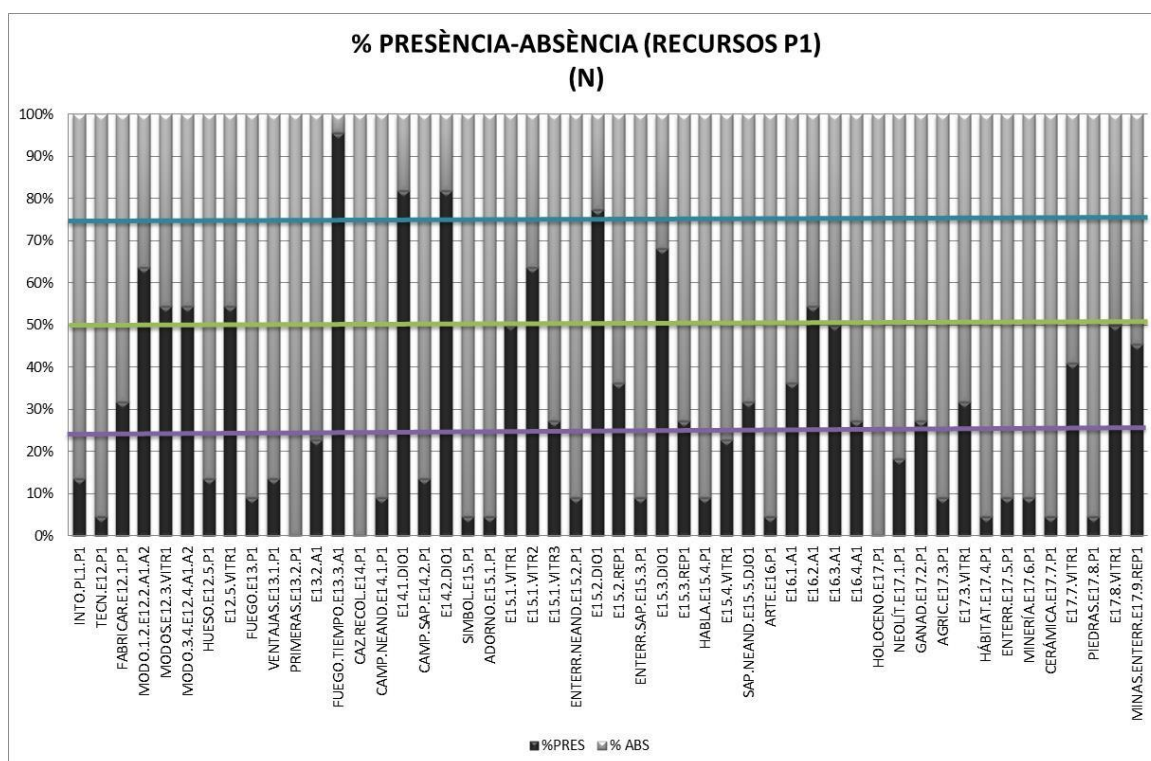
Per contra, els recursos amb una major absència pertanyen en la seva majoria al grup de panells; en grup de nens: INTO.PL1.P1; TECN.E12.P1; HUESO.E12.5.P1; FUEGO.E13.P1; VENTAJAS.E13.1.P1; PRIMERAS.E13.2.P1;E13.2.A1; CAZ.RECOL.E14.P1; CAMP.NEAND.E14.1.P1; CAMP.SAP.E14.2.P1; SIMBOL.E15.P1; ADORNO.E15.1.P1; ENTERR.NEAND.E15.2.P1; ENTERR.SAP.E15.3.P1; HABLA.E15.4.P1; E15.4.VITR1; ARTE.E16.P1; HOLOCENO.E17.P1; NEOLÍT.E17.1.P1; AGRIC.E17.3.P1; HÁBITAT.E17.4.P1; ENTERR.E17.5.P1; MINERÍA.E17.6.P1; CERÁMICA.E17.7.P1; PIEDRAS.E17.8.P1.

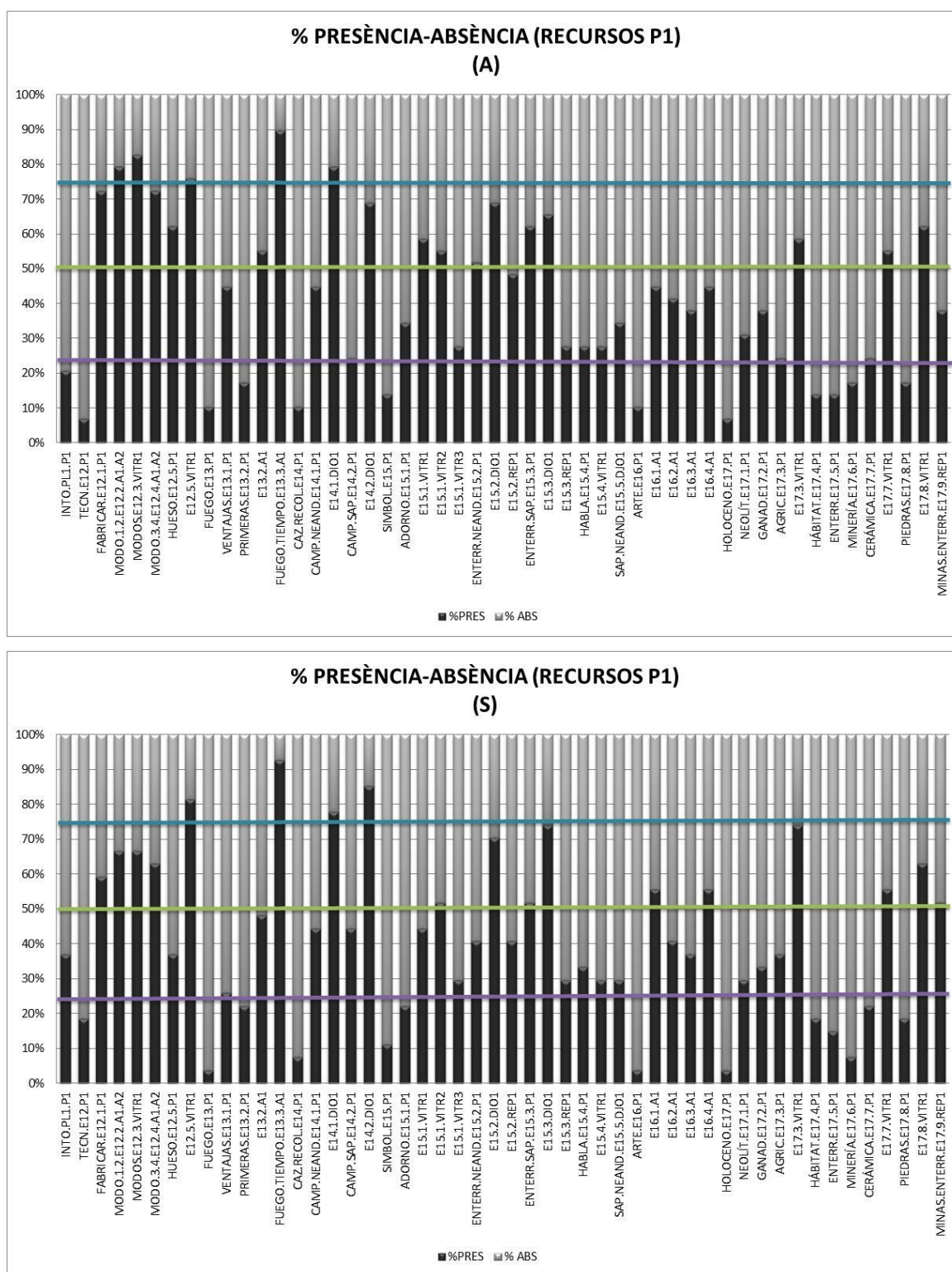
En el de joves: INTO.PL1.P1; TECN.E12.P1; FUEGO.E13.P1; VENTAJAS.E13.1.P1; CAZ.RECOL.E14.P1; CAMP.NEAND.E14.1.P1; SIMBOL.E15.P1; ADORNO.E15.1.P1; E15.2.REP1; SAP.NEAND.E15.5.DJO1; ARTE.E16.P1; E16.2.A1; HOLOCENO.E17.P1; AGRIC.E17.3.P1; HÁBITAT.E17.4.P1; ENTERR.E17.5.P1; MINERÍA.E17.6.P1; CERÁMICA.E17.7.P1; PIEDRAS.E17.8.P1.

En el grup d'adults: INTO.PL1.P1; TECN.E12.P1; FUEGO.E13.P1; PRIMERAS.E13.2.P1; CAZ.RECOL.E14.P1; CAMP.SAP.E14.2.P1; SIMBOL.E15.P1; ARTE.E16.P1; HOLOCENO.E17.P1; AGRIC.E17.3.P1; HÁBITAT.E17.4.P1; ENTERR.E17.5.P1; MINERÍA.E17.6.P1; CERÁMICA.E17.7.P1; PIEDRAS.E17.8.P1.

I finalment en el grup de sèniors, amb menys recursos: TECN.E12.P1; FUEGO.E13.P1; PRIMERAS.E13.2.P1; CAZ.RECOL.E14.P1; SIMBOL.E15.P1; ADORNO.E15.1.P1; ARTE.E16.P1; HOLOCENO.E17.P1; HÁBITAT.E17.4.P1; ENTERR.E17.5.P1; MINERÍA.E17.6.P1; CERÁMICA.E17.7.P1; PIEDRAS.E17.8.P1.

Avaluació del procés de socialització dels jaciments de la
Sierra de Atapuerca al *Museo de la Evolución Humana de Burgos*

Gràfic 69: P1 %Presència-Absència Edat

En conclusió presències de nivell alt i molt alt (50% i el 95%) en el cas dels nens, sumen el 28%, la presència molt baixa representaria el 50% i la mitja seria del 22% dels recursos. En el cas dels joves, les presències altes i molt altes (50%-86%) apareixerien en el 34% dels recursos, les molt baixes en el 38% i les mitges en el 28%. En els adults, la presència alta i molt alta (50%-

90%) sumaria el 38% dels recursos, la presència molt baixa estaria en el 30% i la mitja en el 32%. Finalment, en el grup dels sèniors la presència alta i molt alta (50%-93%) representaria el 36% dels recursos, la molt baixa el 26% i la mitjana el 38%.

Tenint en compte aquestes dades, es considera que els nens tenen un attrating power mig-baix, els joves mig, i els adults i sèniors mig-alt.

	N	J	A	S
PRES.1. <25%	50%	38%	30%	26%
PRES.2. ≥25%	22%	28%	32%	38%
PRES.3. ≥50%	20%	20%	28%	28%
PRES.4. ≥75%	8%	14%	10%	8%

Taula 50: P1 %Presència Edat

TIPUS DE VISITANT

En el cas dels tipus de visitants, també es troben certes diferències entre els grups, començant pel grup de visitants sols (SL) el percentatge de recursos en que s'aturen menys del 25% dels visitants és el més baix de tots, un 20%, en el cas del grup de parella d'adults (PA), aquest percentatge està al 32%, en els grups d'adults (GA) al 40% i en els grups amb nens (AN) la xifra més elevada amb el 48% dels recursos. Pel que fa al grau de presència 2, en el grup de sols el percentatge de recursos en que s'aturen entre el 25 i 50% dels visitants és del 44%, en les parelles d'adults la xifra baixa al 34%, i en els grups d'adults trobem la xifra més baixa, amb un 22%, finalment al grup amb nens es troba un percentatge del 28% dels recursos. Les xifres referents als recursos on s'aturen entre el 50% i el 75 % dels visitants no mostren tantes diferències entre grups, totes ronden el 20%: els sols 24%, les parelles d'adults 26%, els grups d'adults 22% i els grups amb nens 20%. On si que tornem a trobar diferències significatives entre els grups és en el cas de l'atracting power molt alt, on s'aturen a més del 75% dels avaluats, en els visitants sols la xifra està al 12% de recursos, les parelles d'adults al 8%, en els grups d'adults amb la xifra més alta, al 16%, i finalment el grup dels nens, amb xifres més baixes, a un 4% de recursos.

Mirant en detall el tipus de recursos que mostren una presència molt alta, en el cas dels sols són: MODO.1.2.E12.2.A1.A2; MODOS.E12.3.VITR1; FUEGO.TIEMPO.E13.3.A1; E14.2.DIO1; E15.2.DIO1; E15.3.DIO1. En el grup de les parelles d'adults aquests són: MODO.3.4.E12.4.A1.A2; E12.5.VITR1; FUEGO.TIEMPO.E13.3.A1; E14.2.DIO1. En els grups d'adults: MODO.1.2.E12.2.A1.A2; MODO.3.4.E12.4.A1.A2; E12.5.VITR1; FUEGO.TIEMPO.E13.3.A1; E14.1.DIO1; E14.2.DIO1; E15.2.DIO1; E15.3.DIO1. I finalment en el grup amb nens que és en el que n'hi ha menys: FUEGO.TIEMPO.E13.3.A1; E14.1.DIO1. en tots

els casos els recursos pertanyen als grups d'audiovisuals, diorames i vitrines, excepte en el dels nens en que no apareixen vitrines. En tots el grups el recurs amb més presència és FUEGO.TIEMPO.E13.3.A1 amb percentatges del 94% en els sols, 85% en les parelles d'adults, 95% en els grups d'adults i 93% en els grups amb nens.

En referència als recursos que tindrien entre un 50% i un 75% de la presència dos d'ells pertanyen al grup de panells, FABRICAR.E12.1.P1; ENTERR.SAP.E15.3.P1. També és important destacar que en alguns casos, i en tots els grups, hi ha alguns recursos pertanyents a panells audiovisuals, vitrines i diorames, que ronden el 70%, és a dir, que queden molt a prop de tenir una presència de grau 4, en el cas dels sols: FABRICAR.E12.1.P1 (71%); MODO.3.4.E12.4.A1.A2(71%); E12.5.VITR1 (71%); E14.1.DIO1 (71%); en les parelles d'adults: MODO.1.2.E12.2.A1.A2 (71%); MODOS.E12.3.VITR1 (74%); E14.1.DIO1 (74%); E15.2.DIO1 (74%); E15.3.DIO1 (71%); E17.8.VITR1 (71%); en els grups d'adults E17.3.VITR1 (70%), i en els grups amb nens E14.2.DIO1 (72%); E15.2.DIO1 (72%);

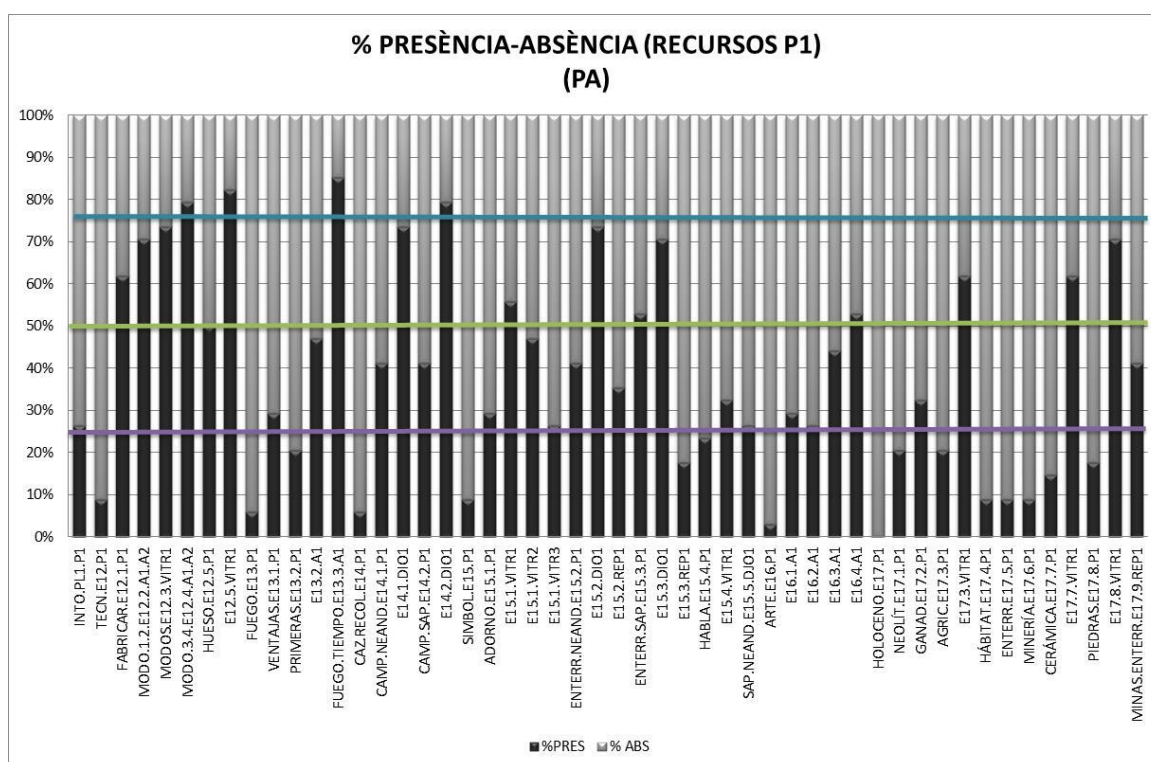
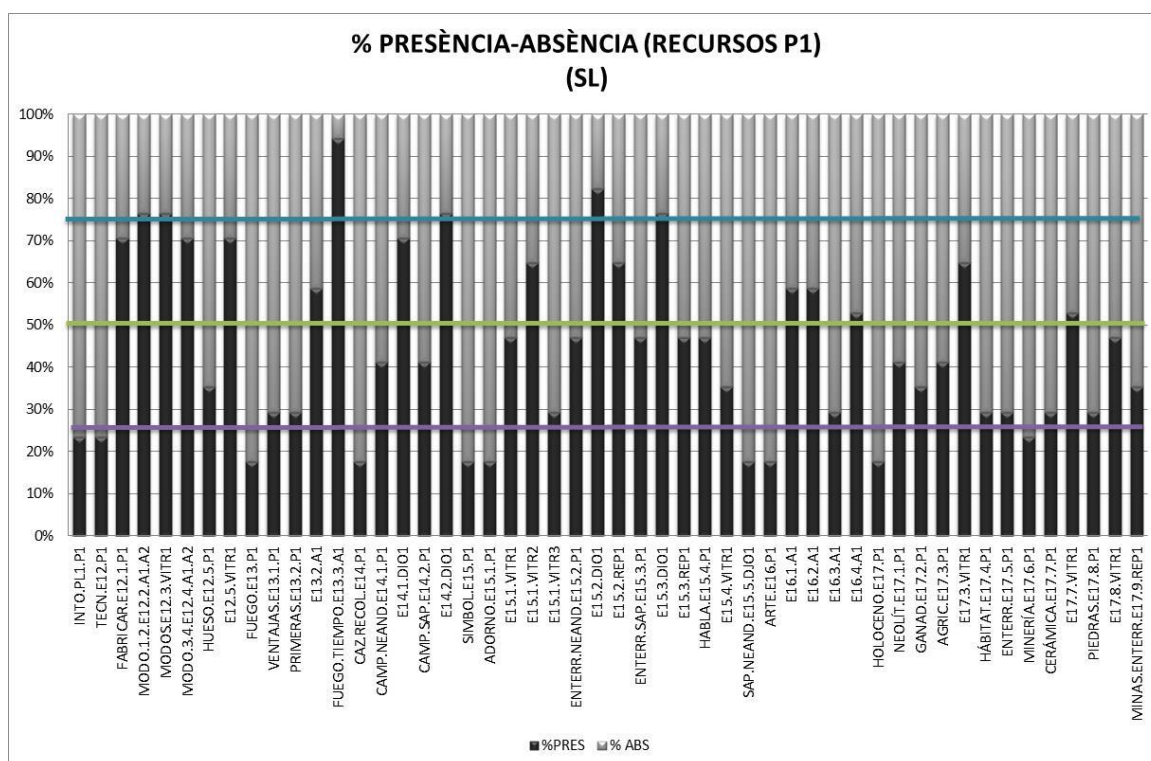
Pel que fa a les absències, els recursos amb una major absència pertanyen principalment al grup de panells, tot i que en els grups de visitants sols, parella d'adults i grup d'adults hi ha certs recursos d'altres tipus: E15.3.REP1; SAP.NEAND.E15.5.DJO1; E15.1.VITR3; E15.2.REP1. Mirant els recursos en detall, els que mostren un atractig power més baix en el grup de visitants sols són: INTO.PL1.P1; TECN.E12.P1; FUEGO.E13.P1; CAZ.RECOL.E14.P1; SIMBOL.E15.P1; ADORNO.E15.1.P1; SAP.NEAND.E15.5.DJO1; ARTE.E16.P1; HOLOCENO.E17.P1; MINERÍA.E17.6.P1.

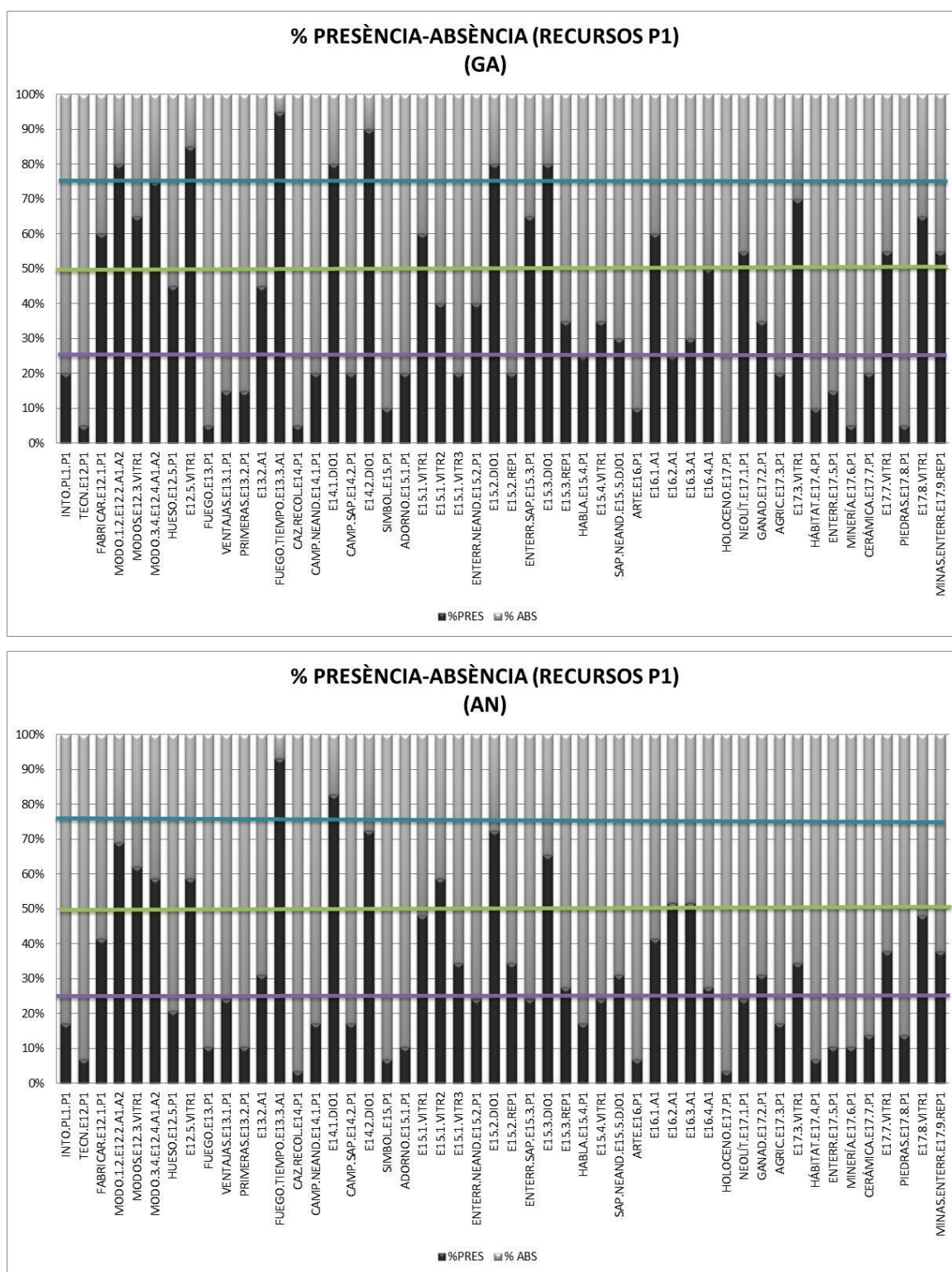
En el grup de parelles d'adults: TECN.E12.P1; FUEGO.E13.P1; PRIMERAS.E13.2.P1; CAZ.RECOL.E14.P1; SIMBOL.E15.P1; E15.3.REP1; HABLA.E15.4.P1; ARTE.E16.P1; HOLOCENO.E17.P1; NEOLÍT.E17.1.P1; AGRIC.E17.3.P1; HÁBITAT.E17.4.P1; ENTERR.E17.5.P1; MINERÍA.E17.6.P1; CERÁMICA.E17.7.P1; PIEDRAS.E17.8.P1.

En el de grups d'adults: INTO.PL1.P1; TECN.E12.P1; FUEGO.E13.P1; VENTAJAS.E13.1.P1; PRIMERAS.E13.2.P1; CAMP.NEAND.E14.1.P1; CAMP.SAP.E14.2.P1; SIMBOL.E15.P1; ADORNO.E15.1.P1; E15.1.VITR3; E15.2.REP1; HABLA.E15.4.P1; ARTE.E16.P1; E16.2.A1; HOLOCENO.E17.P1; AGRIC.E17.3.P1; HÁBITAT.E17.4.P1; ENTERR.E17.5.P1; MINERÍA.E17.6.P1; CERÁMICA.E17.7.P1; PIEDRAS.E17.8.P1.

I en els grups amb nens: INTO.PL1.P1; TECN.E12.P1; HUESO.E12.5.P1; VENTAJAS.E13.1.P1; PRIMERAS.E13.2.P1; CAZ.RECOL.E14.P1; CAMP.NEAND.E14.1.P1; CAMP.SAP.E14.2.P1; SIMBOL.E15.P1; ADORNO.E15.1.P1; ENTERR.NEAND.E15.2.P1; ENTERR.SAP.E15.3.P1; HABLA.E15.4.P1; ARTE.E16.P1; HOLOCENO.E17.P1; NEOLÍT.E17.1.P1; AGRIC.E17.3.P1; HÁBITAT.E17.4.P1; ENTERR.E17.5.P1; MINERÍA.E17.6.P1; CERÁMICA.E17.7.P1; PIEDRAS.E17.8.P1.

Avaluació del procés de socialització dels jaciments de la
Sierra de Atapuerca al *Museo de la Evolución Humana de Burgos*

Gràfic 70: P1 %Presència-Absència Tipus de Visitant

A mode de conclusió, les presències de nivell alt i molt alt (entre 50% i el 94%) en el cas dels sols sumen el 36% dels recursos, la presència més baixa, el 20% i la presència de grau mig, entre el 25% i 50%, representa el 44% dels recursos. En el cas de les parelles d'adults la suma de presència elevada (entre el 50% i 85%) representa el 34% dels recursos, la presència més

baixa té unes xifres del 32%, i la presència mitja, entre el 25% i el 50%, representa gairebé el mateix, un 34% dels recursos. La suma de les presències altes i molt altes dels grups d'adults (entre el 50% i 95%) representen el 38% dels recursos, la presència més baixa, es dona en el 40%, i la presència mitja en el 22%. Finalment les xifres de presència alta i molt alta del grup amb nens (entre el 50% i 93%), representen el 24% del total, les absències més elevades el 48%, i la presència a nivell mitjà representa el 28% dels recursos.

Amb aquests resultats es pot concloure que els visitants dels grups de sols i parelles d'adults tindrien un attracting power mig-alt, i els visitants de grups d'adults i amb nens tenen un attracting power de grau mig.

	SL	PA	GA	AN
PRES.1. <25%	20%	32%	40%	48%
PRES.2. ≥25%	44%	34%	22%	28%
PRES.3. ≥50%	24%	26%	22%	20%
PRES.4. ≥75%	12%	8%	16%	4%

Taula 51: P1 %Presència Tipus de Visitant

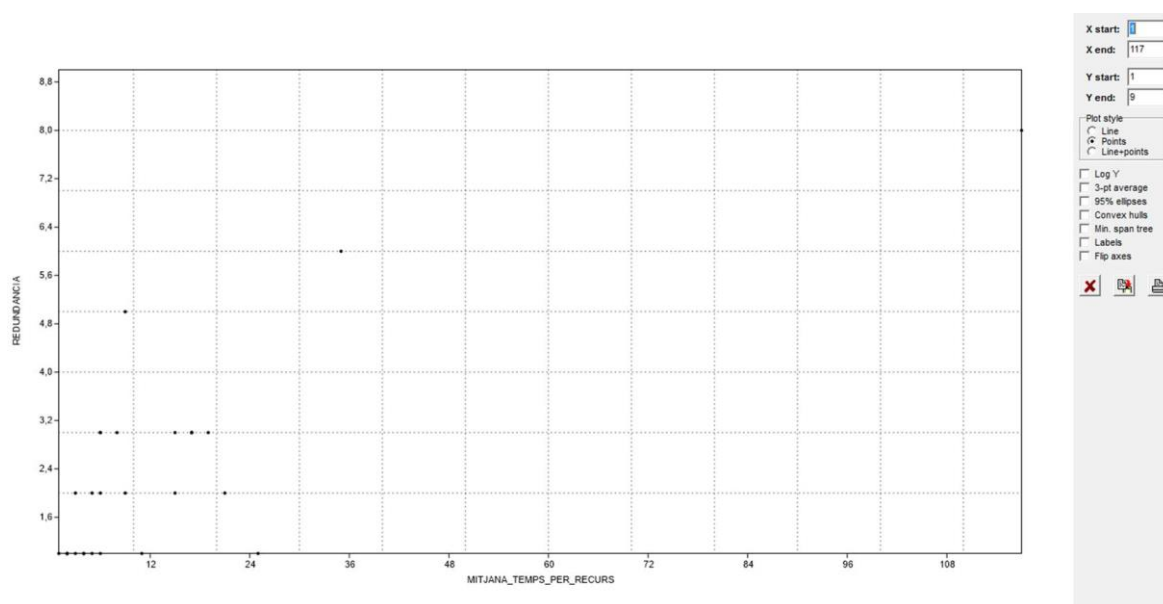
4.3.3.1.4. REDUNDÀNCIES

Per veure si hi ha relació entre els recursos en els quals alguns dels visitants hi tornaven s'ha utilitzat la correlació Tau Kendall per la qual es posen en relació els temps de la mitjana del holding power dels recursos i els recursos redundants.

Si mirem els resultats de la taula observem que no hi ha correlació entre les variables; és podria considerar un resultat significatiu si la xifra de la primera columna fos superior a 1, i la de la segona superior a 0,05, el fet de no ser així denota la no correlació. Com pot observar-se al gràfic tenim el mateix resultat, al no haver-hi cap mena d'alineació entre els punts (ni en sentit ascendent ni descendent), per la qual cosa no es considera que existeixi correlació. Per tant no hi ha cap patró pel qual alguns visitants tornen a veure determinats recursos.

	MITJANA H.POWER	REDUNDANCIA
MITJANA H.PWR		4,8312E-05
REDUNDANCIA	0,54414	

Taula 52: P1 Tau Kendall-Redundàncies

Taula 53: P1 Tau Kendall-Redundàncies

4.3.3.2. AVALUACIÓ SEGONS LA VISITA P.1

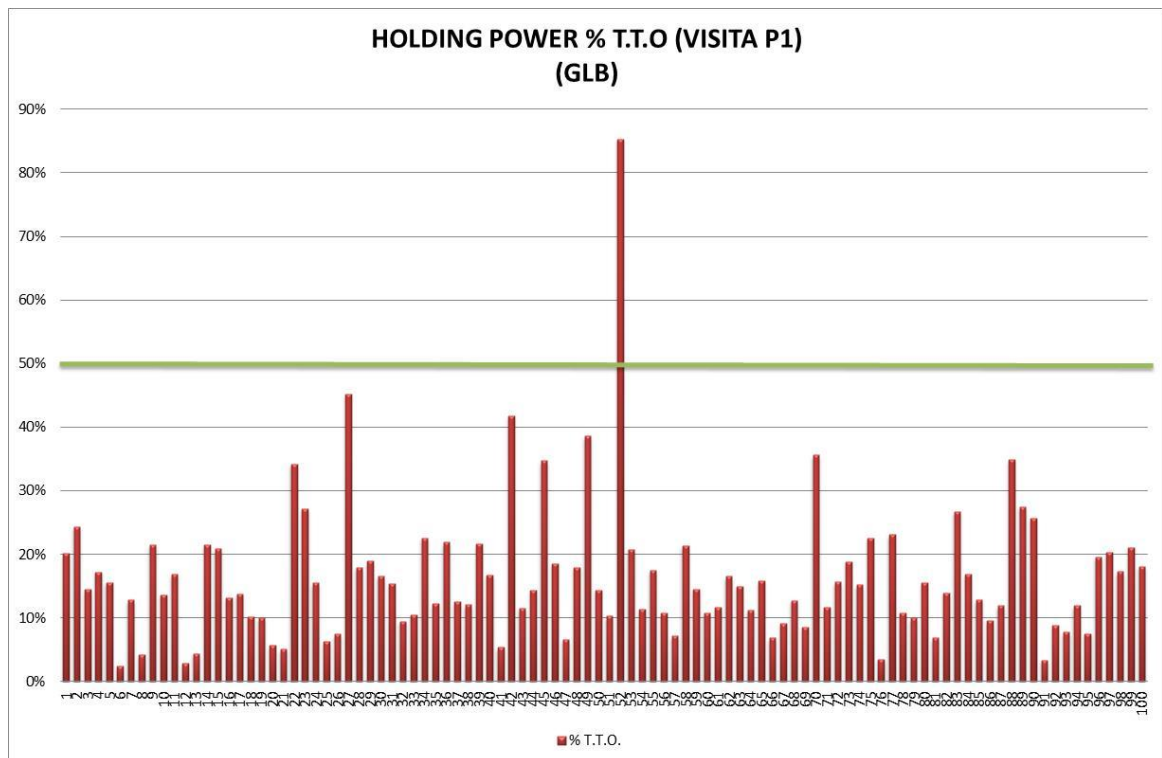
4.3.3.2.1. HOLDING POWER

GLOBAL

Tenint en compte tots els visitants avaluats, els resultats que obtenim del poder d'atenció que té la Planta 1 en general és baix; de fet, observant el gràfic amb les mitjanes de temps utilitzades per cada visitant per veure tota la planta, podem veure que el límit del 50% del temps estimat, està en general bastant per sota del 50% del temps mínim per fer-ho.

En el conjunt dels 100 visitants avaluats es pot observar com no abunden els visitants amb un alt holding power; únicament 1 dels 100 visitants avaluats va utilitzar més del 50% del temps estimat en els recursos, de fet aquest visitant va utilitzar el 85% del temps dels recursos, el qual estaria en el grau més alt de holding power.

Així doncs, un 88% dels visitants utilitzen menys del 25% del temps estimat per veure tots els recursos de la sala; un 11% dels avaluats utilitzen entre el 25% i el 50% del temps estimat, cal dir però, que d'aquests hi ha dos visitants que estarien el límit del 50% (al 42% i al 45%); i únicament un 1% utilitza més del 75% del temps estimat.

Gràfic 71: P1 %Holding Power Global

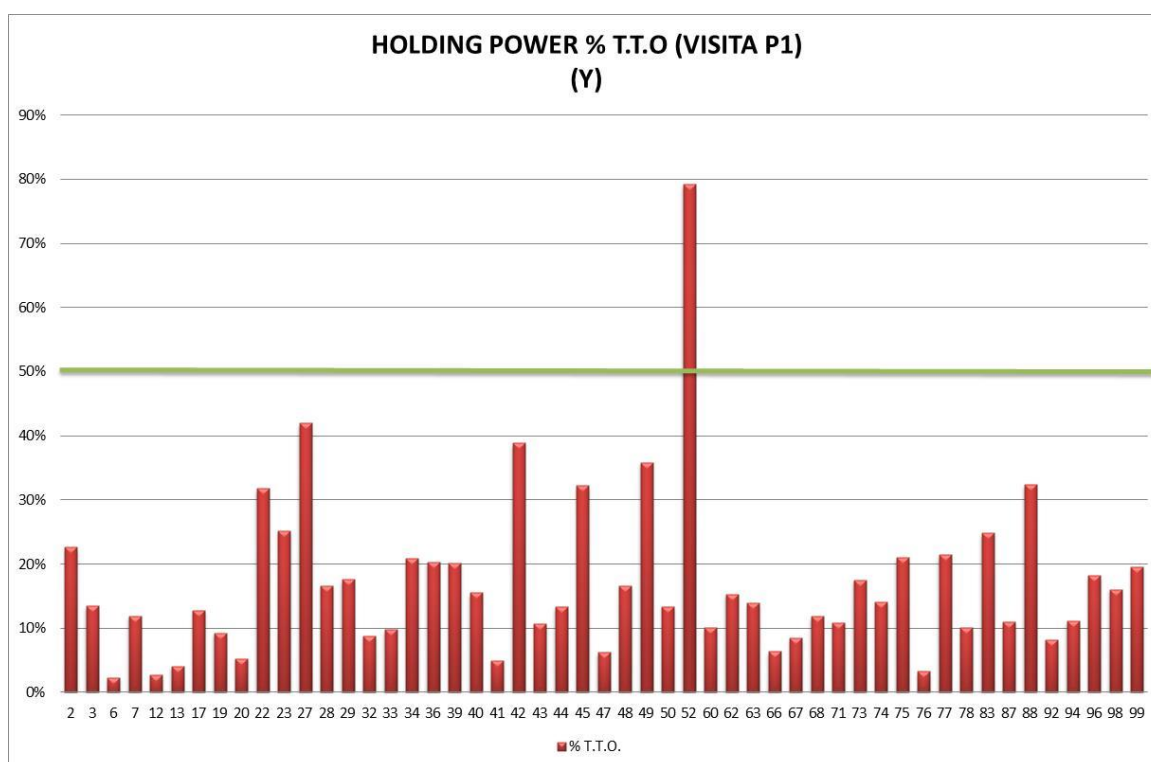
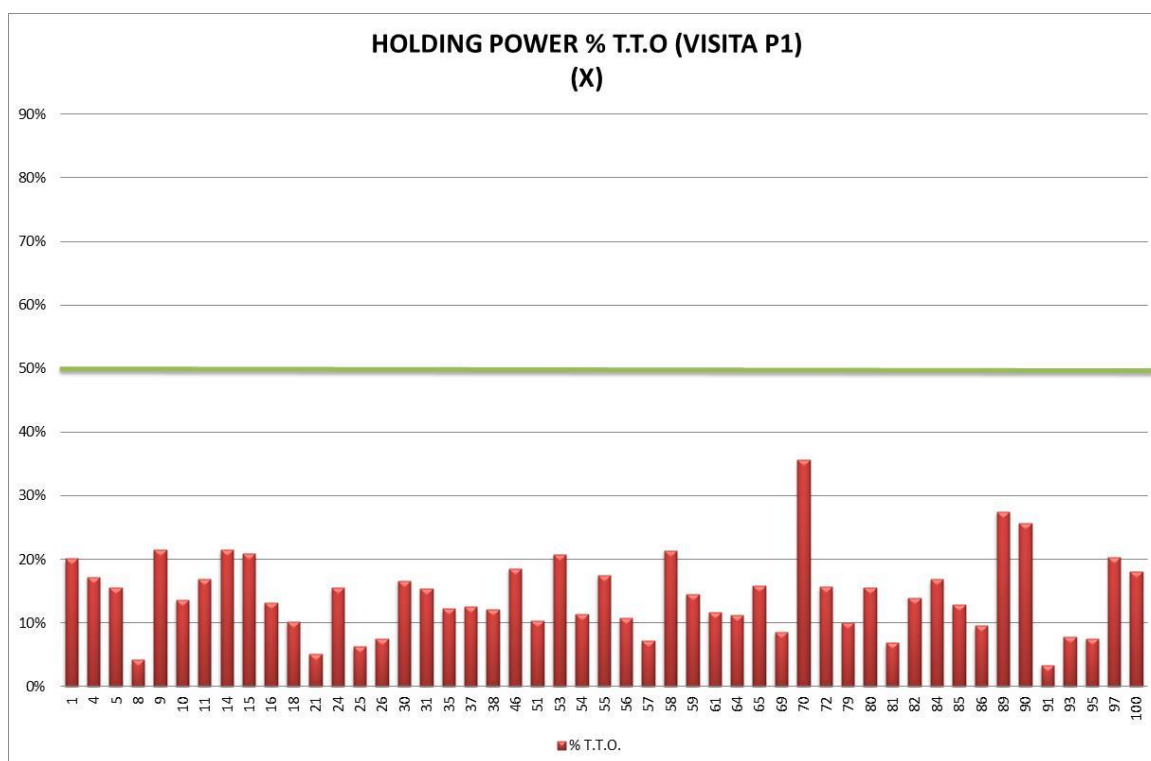
	GLB
H.PWR <25%	88%
H.PWR ≥25%	11%
H.PWR ≥50%	0%
H.PWR ≥75%	1%

Taula 54: P1 %Holding Power Global

GÈNERE

Analitzant les mateixes dades però desglossant-les a nivell de gènere, podem veure com la tendència és una mica diferent entre homes (Y) i dones (X), ja que l'únic individu amb el holding power elevat pertany al grup d'homes

En el cas de les dones, tenen un 94% de holding power inferior a 25%, i en els homes aquesta xifra baixa al 84%; el holding power d'entre 25 i 50% està en les dones al 6% i en els homes al 14%, i com ja s'ha esmentat, únicament el grup dels homes té un 2% de holding power elevat, de més del 75%. És en el grup d'homes on també apareixen els dos visitants que tenen el holding power més a prop del 50%.

Gràfic 72: P1 %Holding Power Gènere

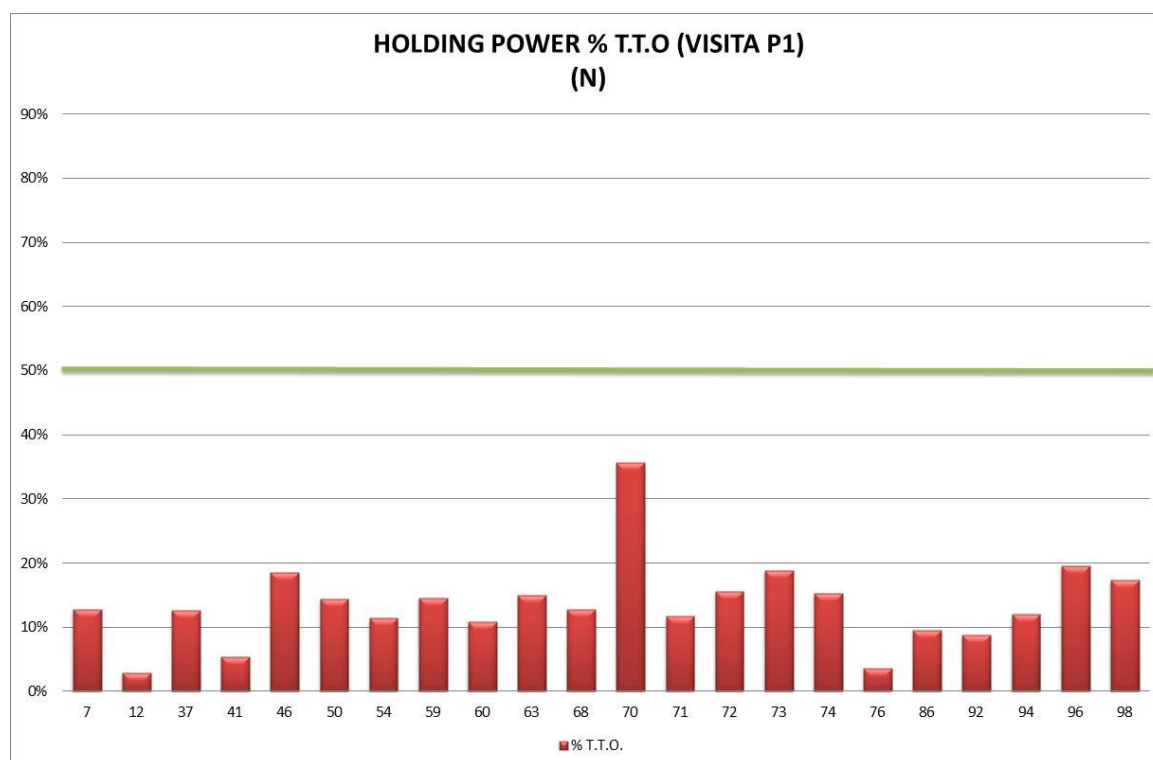
	X	Y
H.PWR <25%	94%	84%
H.PWR ≥25%	6%	14%
H.PWR ≥50%	0%	0%
H.PWR ≥75%	0%	2%

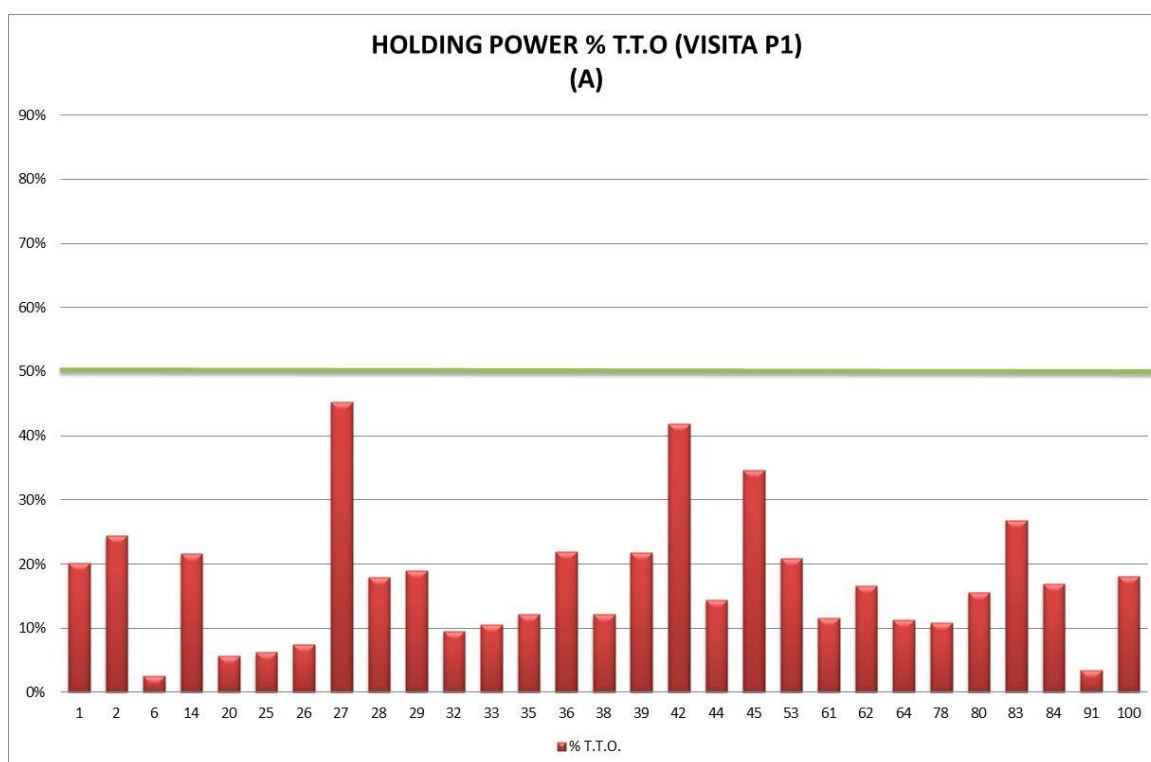
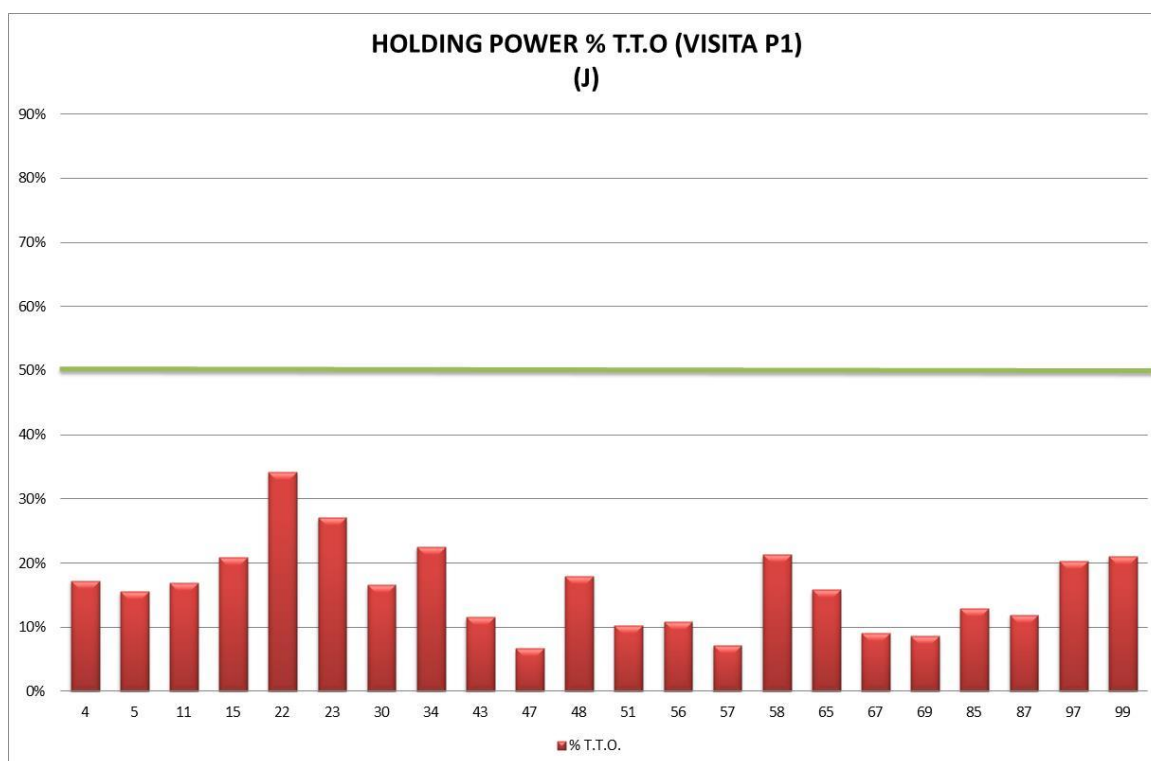
Taula 55: P1 %Holding Power Gènere

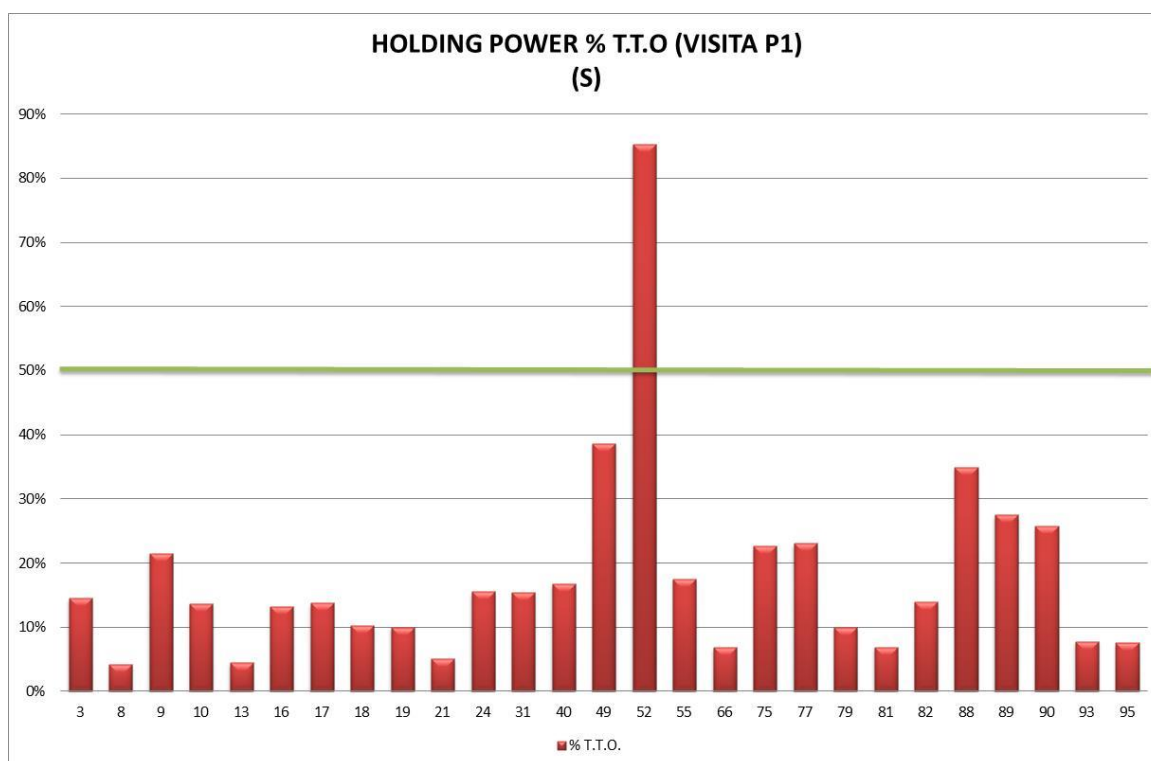
EDAT

En el cas dels grups d'edat també hi ha bastants diferències entre els diferents grups de nens (N), joves (J), adults (A) i sèniors (S). Únicament el grup de sèniors té un visitant amb holding power elevat, la resta de grups tots queden per sota del límit de 50%, i és en grup d'adults on apareixen els dos visitants amb holding power propers al 50%.

Observant els percentatges tots, podem observar, dins de les similituds de holding power baixos, com en els grups de nens i joves el holding power més baix té xifres que ronden al 90% (95% els nens i 91% els joves), i el holding power baix les xifres no arriben al 10% (5% en els nens i 9% en els joves); en canvi en els grups d'adults i sèniors el holding power més baix està sobre el 80% (86% en els adults i 81% en els sèniors) i el holding power baix ronda el 15% (14% en els adults i 15% en els sèniors). Així doncs es podria concloure que com a més edat, major holding power.

Gràfic 73: P1 %Holding Power Edat

	N	J	A	S
H.PWR <25%	95%	91%	86%	81%
H.PWR ≥25%	5%	9%	14%	15%
H.PWR ≥50%	0%	0%	0%	0%
H.PWR ≥75%	0%	0%	0%	4%

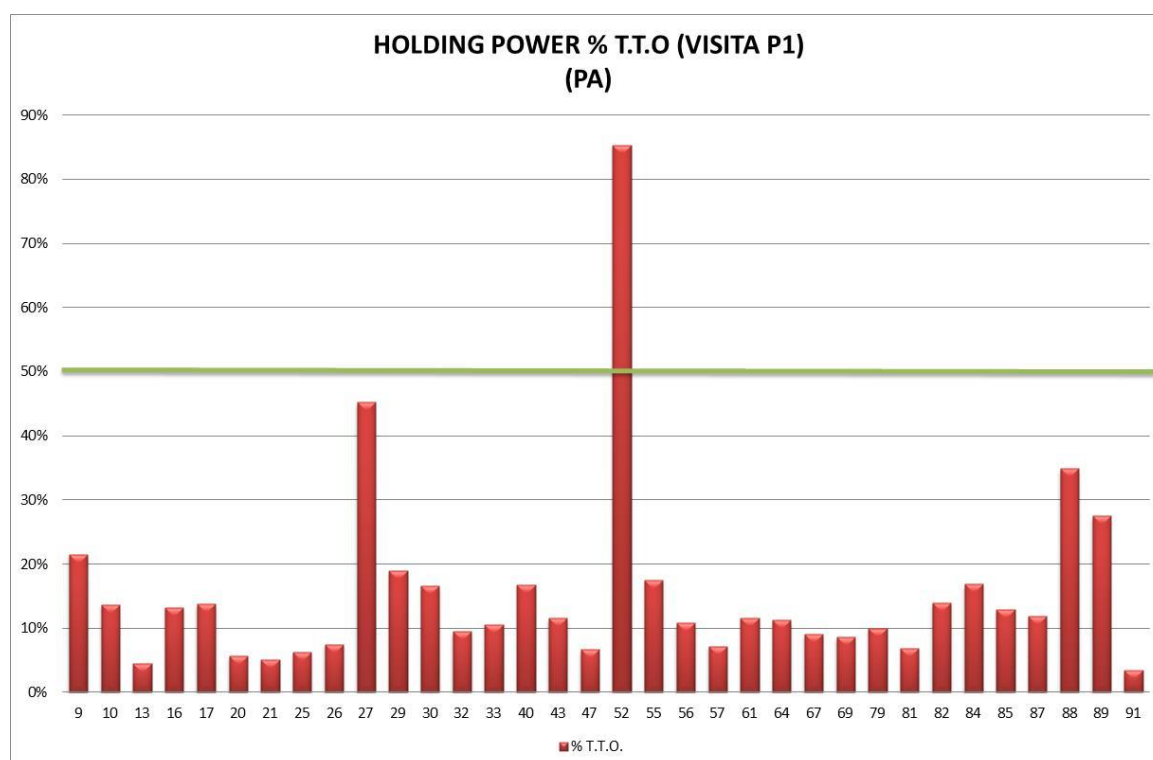
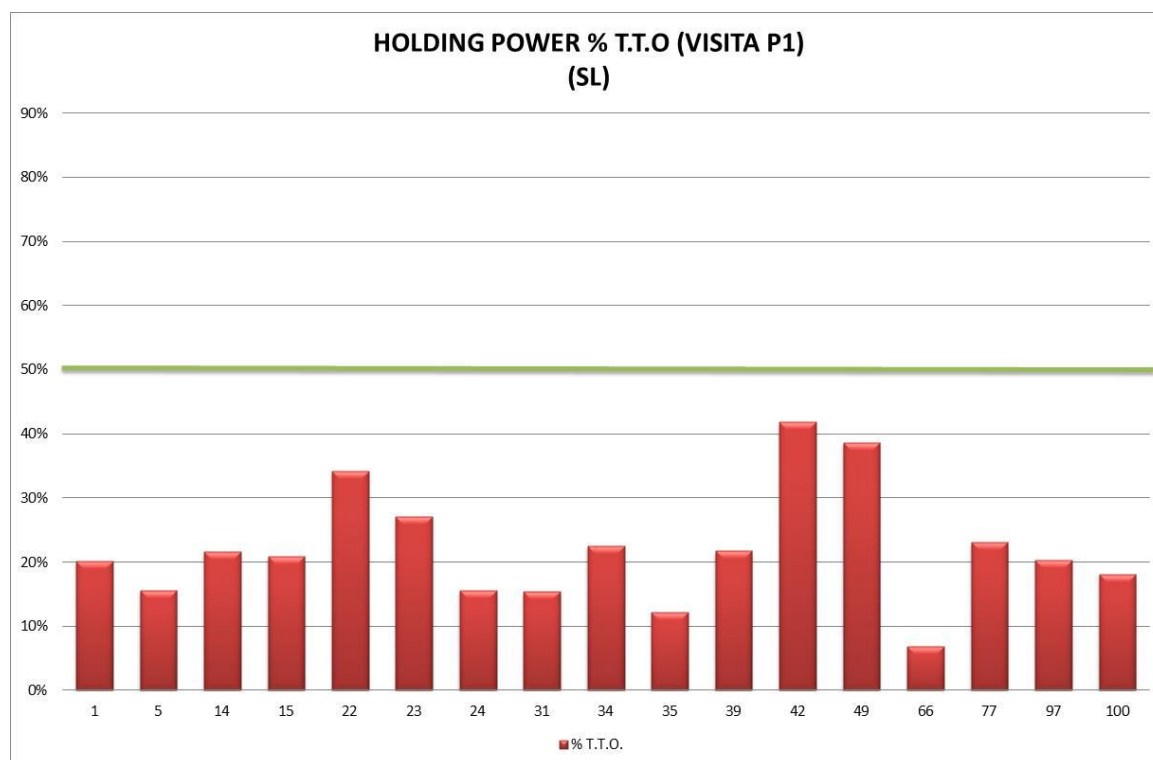
Taula 56: P1 %Holding Power Edat

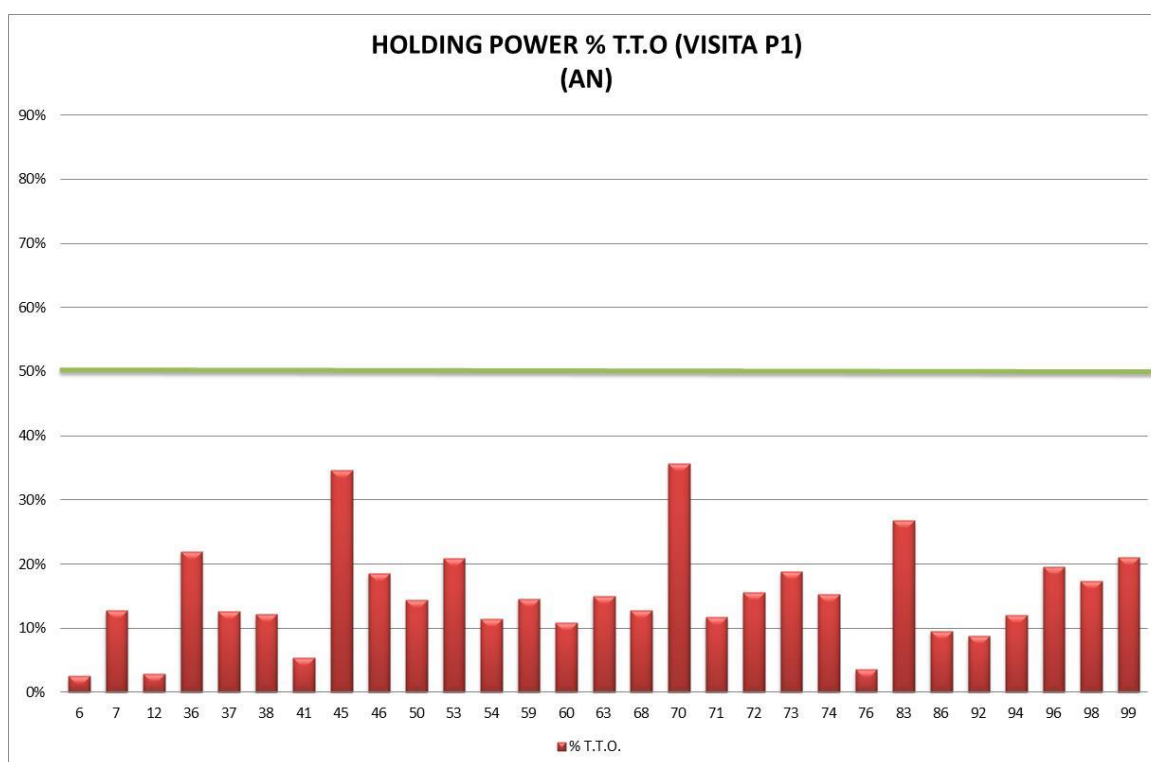
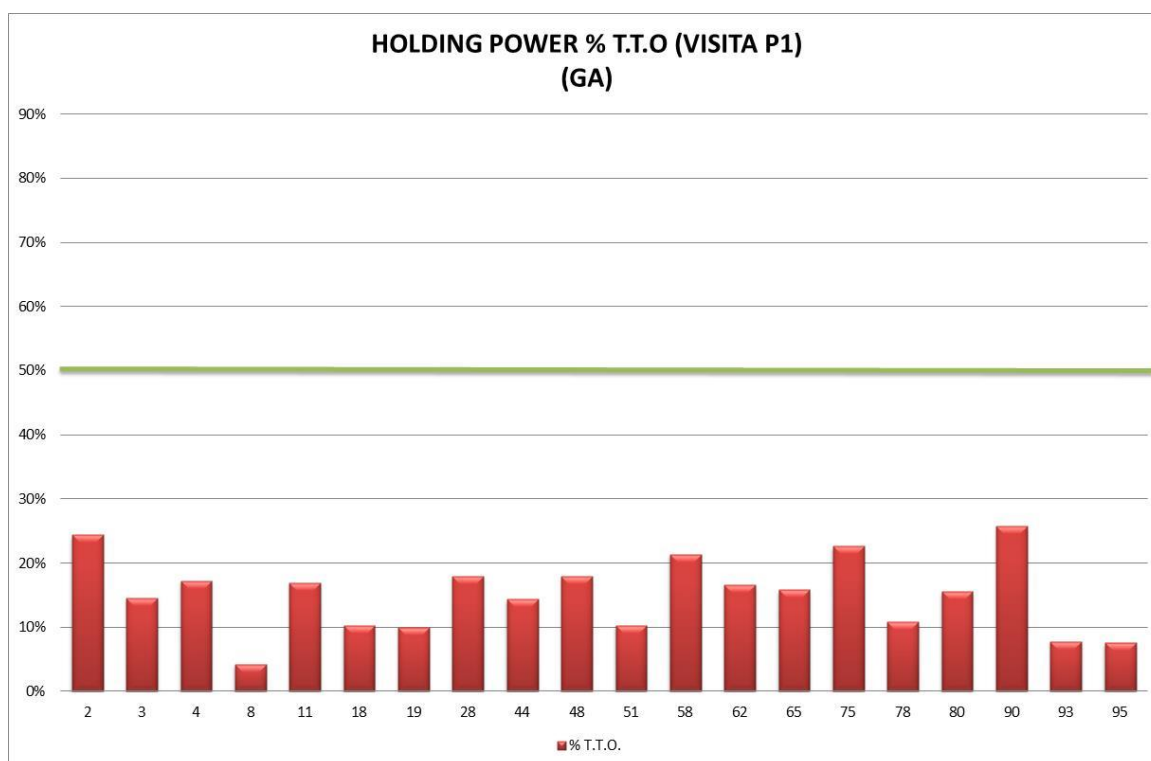
TIPUS DE VISITANT

Analitzant les dades segons els tipus de visitants: sols (SL), parelles d'adults (PA), grups d'adults (GA) i amb nens (AN), i mirant els gràfics, és veu com la tendència és la mateixa que en els grups anteriors, únicament un grup, en aquest cas el de parelles d'adults, té el visitant amb holding power elevat, i a aquest mateix grup, i al dels sols, pertanyen els dos visitants que estarien a prop del límit del 50%.

Analitzant els percentatges globals, podem veure com el grup de sols és el que té menors percentatges de holding power més baix, amb un 76%, seguit de les parelles d'adults amb un 88%, els grups amb nens amb un 90% i finalment els grups d'adults són els que tenen un major holding power més baix, amb un 95%. Pel que fa al holding power baix, el que té unes xifres més altes és el grup de sols amb un 24%, seguit del grup amb nens amb un 10%, les parelles

d'adults amb un 9%, i finalment els grups d'adults amb un 5%. El grup de parelles d'adults és el que té el visitant amb el holding power superior al 75%.

Gràfic 74: P1 %Holding Power Tipus de Visitant

	SL	PA	GA	AN
H.PWR <25%	76%	88%	95%	90%
H.PWR ≥25%	24%	9%	5%	10%
H.PWR ≥50%	0%	0%	0%	0%
H.PWR ≥75%	0%	3%	0%	0%

Taula 57: P1 %Holding Power Tipus de Visitant

4.3.3.2.2. GRAU D'INTERÈS

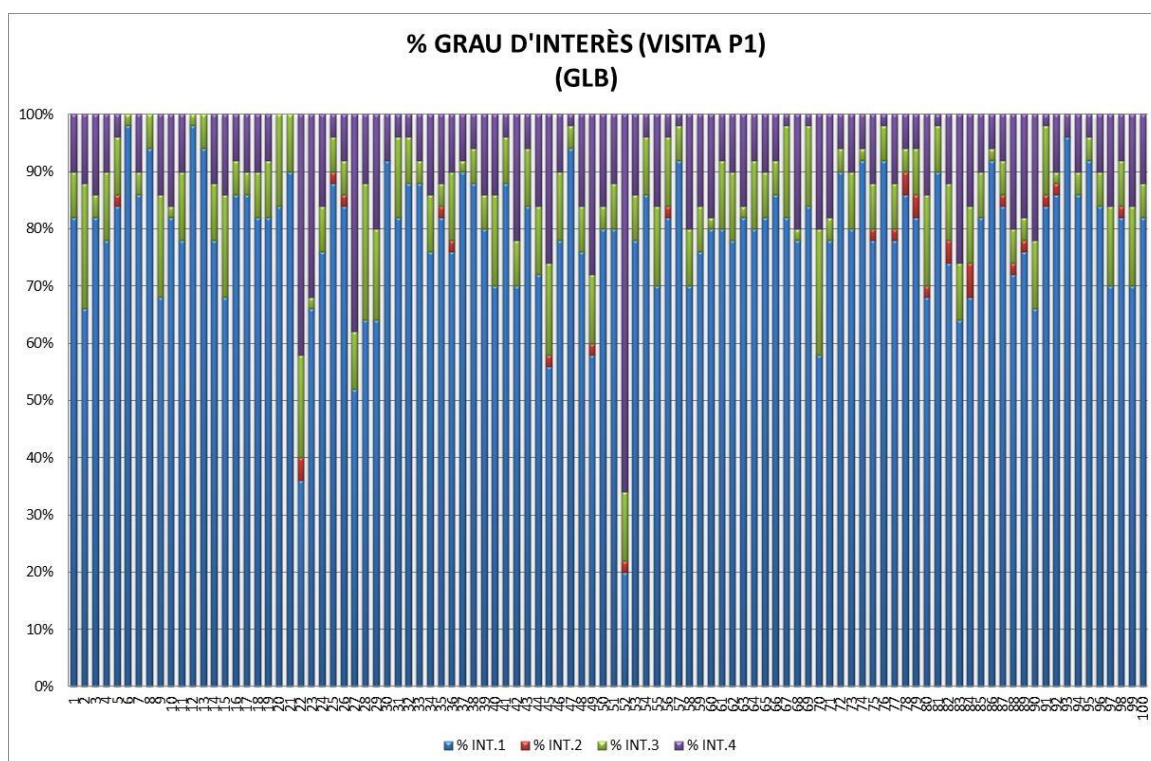
GLOBAL

Per tal d'afinar més els resultats anteriors, s'han aplicat el barems dels graus d'interès per veure quin interès sobre els recursos té cada un dels avaluats al llarg de la seva visita.

En base a això es pot veure com 98 dels 100 individus avaluats, al llarg de la seva visita tenen majoritàriament un interès 1, i dos dels avaluats majoritàriament tenen un nivell d'interès 4 vers els recursos.

Aprofundint més en les dades és pot observar com en els 98 individus abans esmentats el següent grau d'interès puja al 4 en 58 dels casos, en 3 casos tenen el mateix percentatge en segon lloc d'interès 4 i 3, i en els 37 restants l'interès majoritari en els recursos passa del grau 1 al 3. És a dir, que tot i que en una gran part de recursos inverteixen menys del 25% del temps estimat, en la majoria dels recursos restants utilitzen més del 75% de dit temps, tot i que amb una diferència de percentatge de recursos força notable.

D'igual manera que passava en l'avaluació a nivell de recursos, l'interès de grau 2 està reduït a la última posició en importància (entre el 2% i 6% del 100% dels recursos), i de fet només apareix en 22 dels 100 avaluats.

Gràfic 75: P1 %Grau d'Interès Global

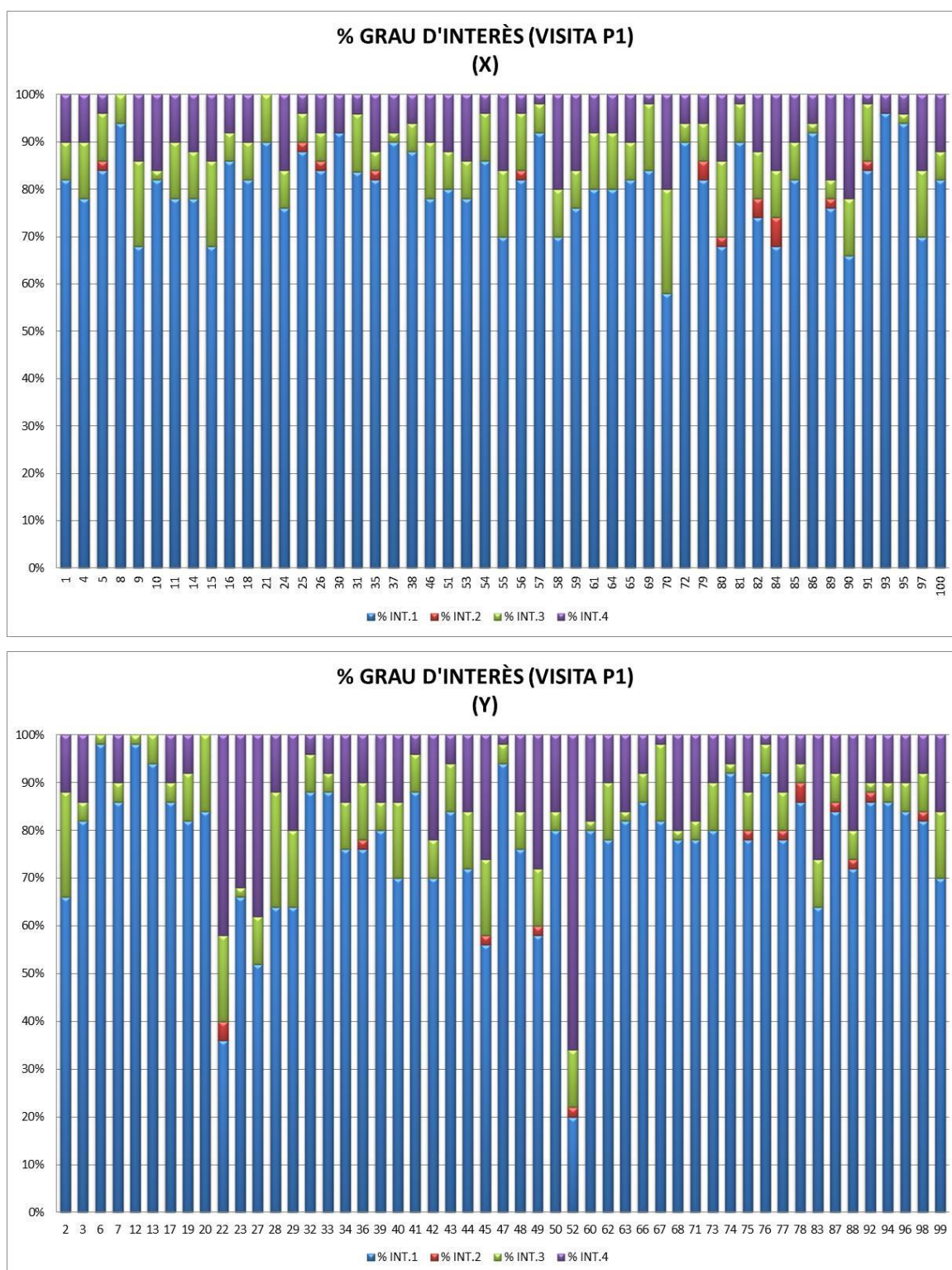
GÈNERE

Segons el gènere dels visitants podem veure les diferències entre graus que hem vist a l'apartat anterior; en el cas de les dones (X), totes les 49 avaluades, tenen majoritàriament un interès 1 al llarg de la seva visita; en el cas dels homes (Y), 49 dels 51 avaluats tenen majoritàriament un interès 1, i 2 individus tenen un interès 4.

Aprofundint més en les dades és pot observar com en les dones, en les 49 avaluades, el següent grau d'interès puja al 4 en 27 dels casos, en 1 cas tenen el mateix percentatge en segon lloc d'interès 4 i 3, i en els 21 restants l'interès majoritari en els recursos passa del grau 1 al 3. És a dir, que tot i que en una gran part de recursos inverteixen menys del 25% del temps estimat, en la majoria dels recursos restants utilitzen més del 75% de dit temps, tot i que la diferència de percentatges entre graus d'interès és bastant ampla.

En el cas dels homes, dels 49 avaluats amb interès majoritari 1, 30 tenen en segon lloc un interès 4, i 3 el mateix interès 4 i 3, els 17 restants, el segon interès és de grau 3.

Únicament en 10 casos en les dones i 11 en els homes, i ja en últim lloc, apareix l'interès 2, per la qual cosa, els visitants passen de graus d'interès molt baixos a molt alts i alts principalment.

Gràfic 76: P1 %Grau d'Interès Gènere

EDAT

En els grups d'edat podem observar diferències similars entre graus que hem vist a l'apartat anterior; en el cas dels nens (N) i adults (A) el 100% dels avaluats, tenen majoritàriament un interès 1 al llarg de la seva visita; en el cas dels joves (J), 21 dels 22 avaluats tenen majoritàriament un interès 1, i finalment en els sèniors (S) 26 dels 27 avaluats, en tots dos casos, el visitants restant té majoritàriament un interès 4.

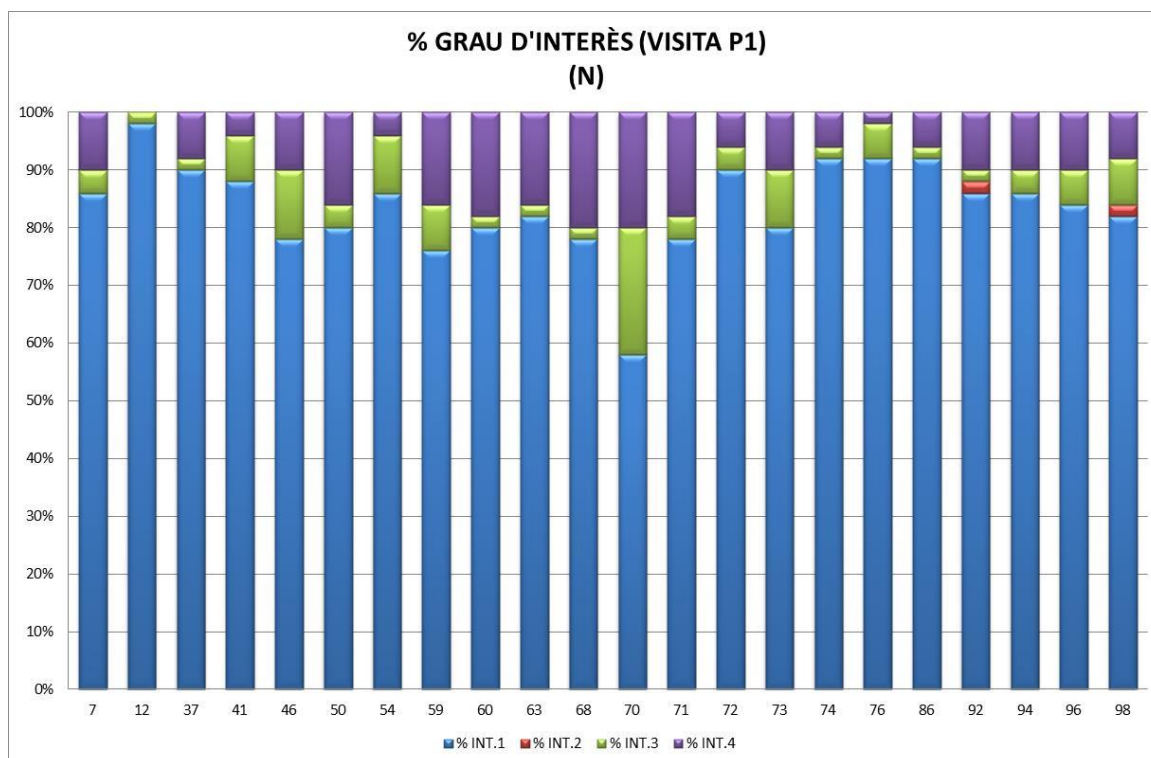
Aprofundint més en les dades és pot observar com en els nens, en els 22 avaluats, el següent grau d'interès puja al 4 en 13 dels casos, en 2 casos tenen el mateix percentatge en segon lloc d'interès 4 i 3, i en els 7 restants l'interès majoritari en els recursos passa del grau 1 al 3.

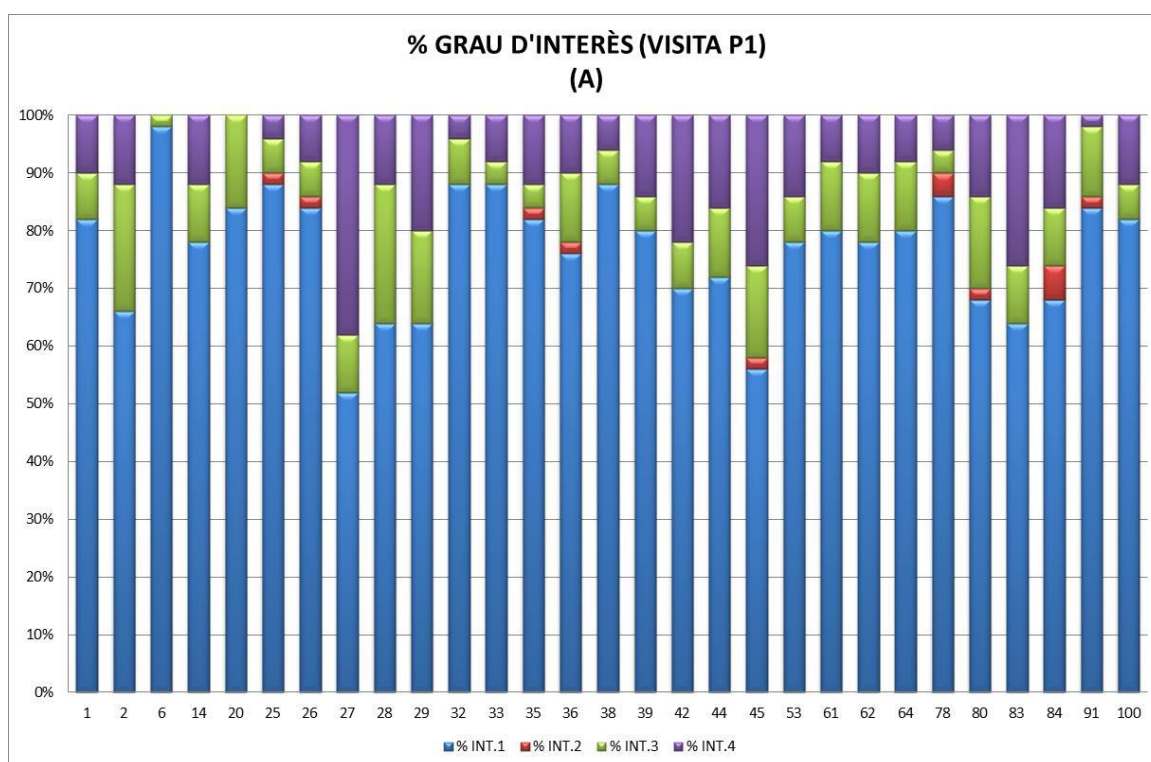
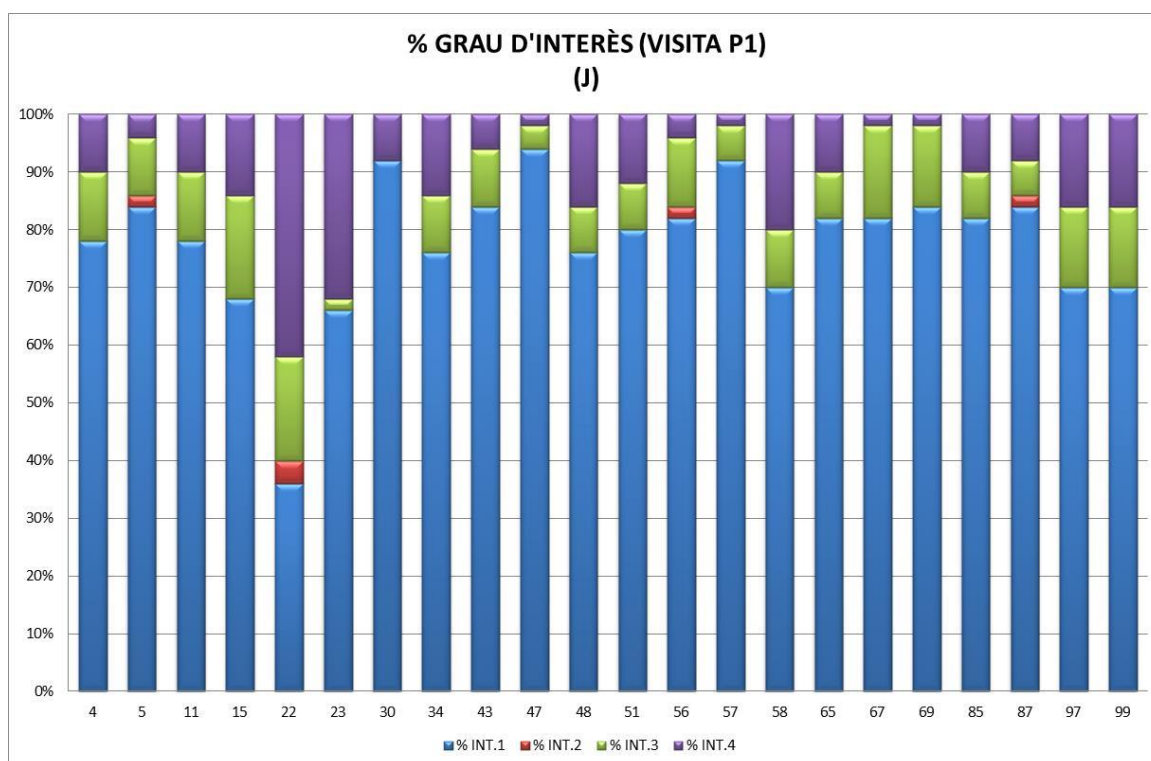
En el cas dels joves, dels 21 avaluats amb interès majoritari 1, 11 tenen en segon lloc un interès 4, i els 10 restants, el segon interès és de grau 3.

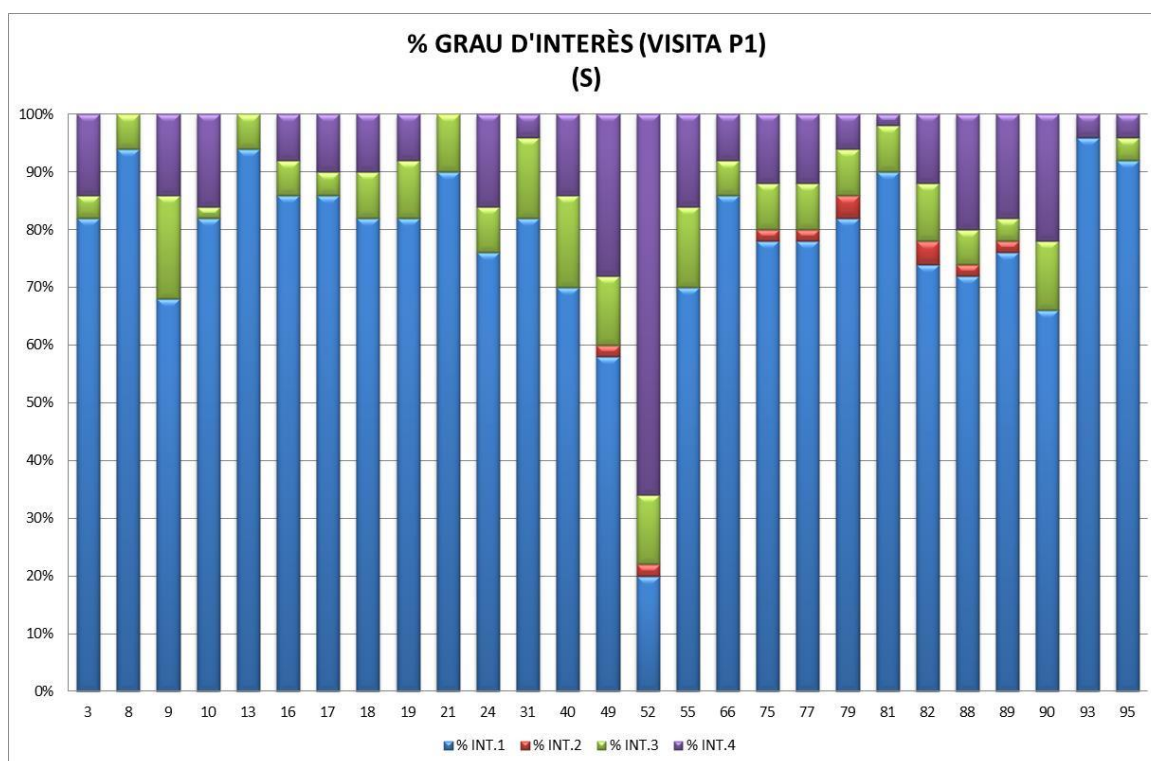
En els adults la tendència segueix essent la mateixa, en 16 dels 29 avaluats el segon grau d'interès majoritari és el 4, en 1 seria igual el grau 4 i 3, i en els 12 restants el segon grau més important és el 3.

Finalment els sèniors, en 16 dels 26 amb majoria d'interès 1 el segon interès majoritari és el de grau 4, en 1 té el mateix percentatge el grau 4 i 3, i en els 9 restant el segon interès és el 3.

Únicament en 2 casos en els nens, 4 en els joves, 8 en els adults i 7 en els sèniors i ja en última posició, apareix l'interès 2; passant de graus d'interès molt baixos a molt alts i alts principalment, tot i que amb diferències suficient significatives entre els diferents graus.

Gràfic 77: P1 %Grau d'Interès Edat

TIPUS DE VISITANT

Finalment, ja en l'últim dels grups, podem observar pràcticament les mateixes tendències entre graus d'interès que hem vist a l'apartat anterior; en el cas dels grup d'adults (GA) i amb nens (AN) el 100% dels avaluats tenen majoritàriament un interès 1 al llarg de la seva visita; en el cas dels sols (SL), 16 dels 17 avaluats tenen majoritàriament un interès 1, i finalment en les parelles d'adults (PA) 33 dels 34 avaluats, en tots dos casos, el visitants restants tenen majoritàriament un interès 4 al llarg de la visita.

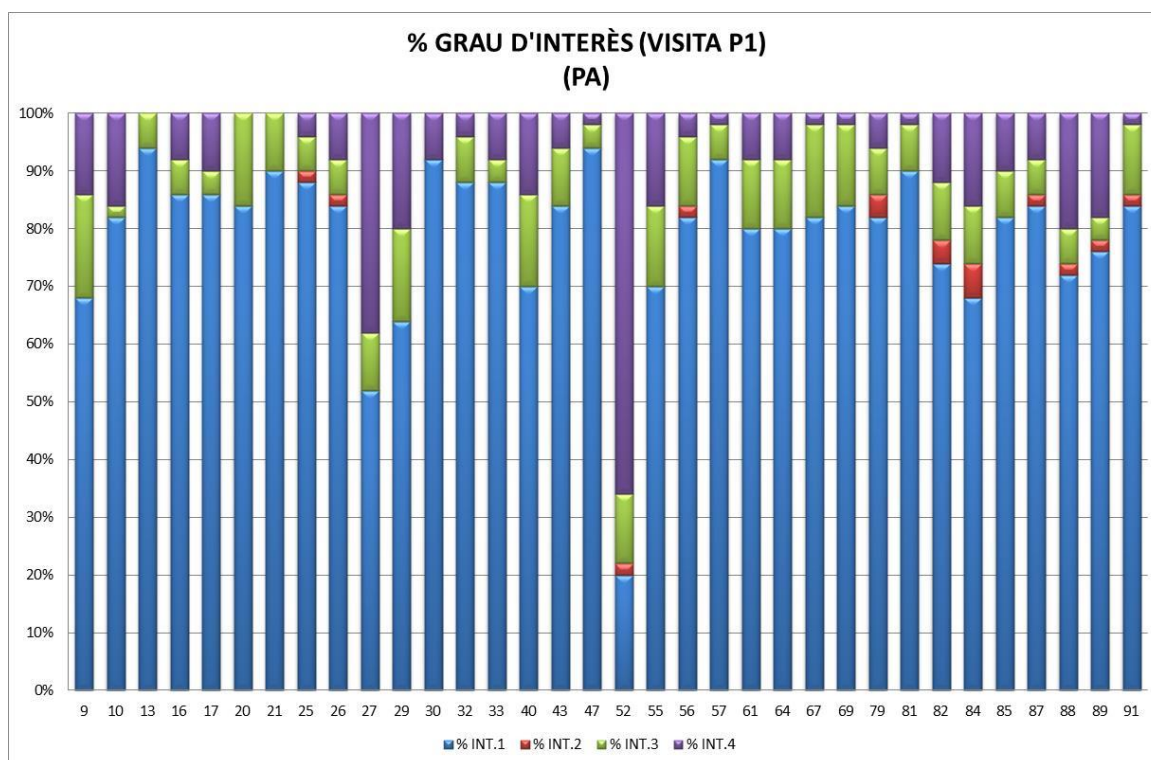
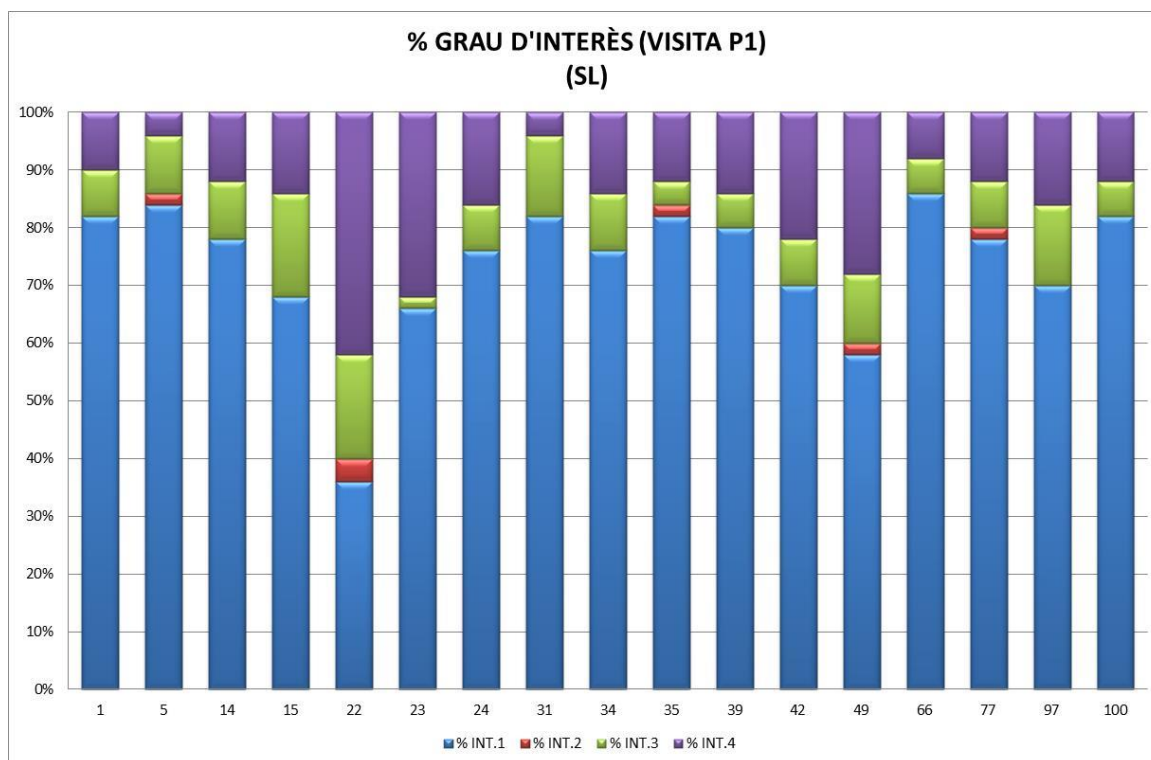
Aprofundint més en les dades és pot observar com en els sols, en els 13 dels 16 avaluats amb interès 1, el següent grau d'interès puja al 4, i en els 3 restants l'interès majoritari en els recursos passa del grau 1 al 3.

Pel que fa a les parelles d'adults, dels 33 avaluats amb principal interès de grau 1, 15 tenen en segon lloc un interès 4, i els 18 restants, el segon interès és de grau 3.

En els grups d'adults la tendència segueix essent la mateixa, en 11 dels 20 avaluats el segon grau d'interès majoritari és el 4, en 1 seria igual el grau 4 i 3, i en els 8 restants el segon grau més important és el 3.

Finalment el grup amb nens, en 18 dels 29 avaluats el segon interès majoritari és el de grau 4, en 3 té el mateix percentatge el grau 4 i 3, i en els 8 restants el segon interès és el 3.

Pel que fa l'interès 2, en 4 casos en els sols, 11 en les parelles d'adults, 3 en els grups d'adults i 4 en el grup amb nens, apareix aquest grau d'interès, i sempre en última posició. Així doncs, les dades passen de l'interès més baix a graus d'interès molt alts i alts principalment, cal dir però, que amb diferències de percentatge prou notables entre els graus d'interès.

Gràfic 78: P1 %Grau d'Interès Tipus de Visitant

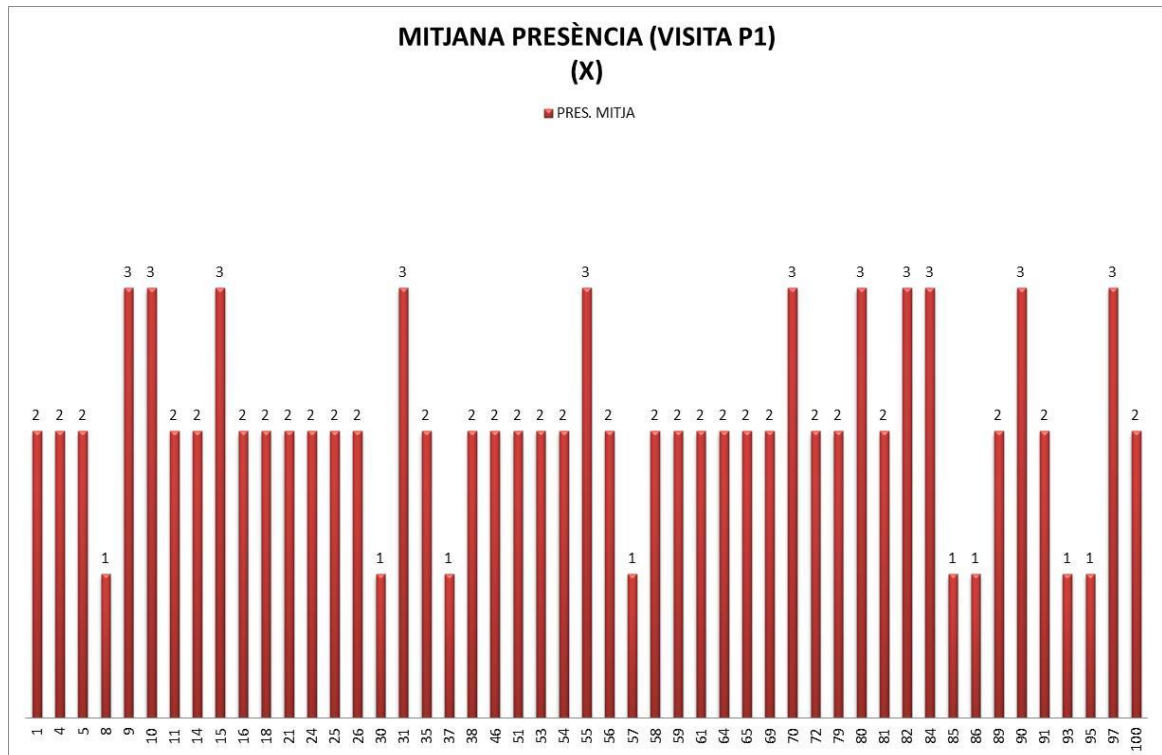
GÈNERE

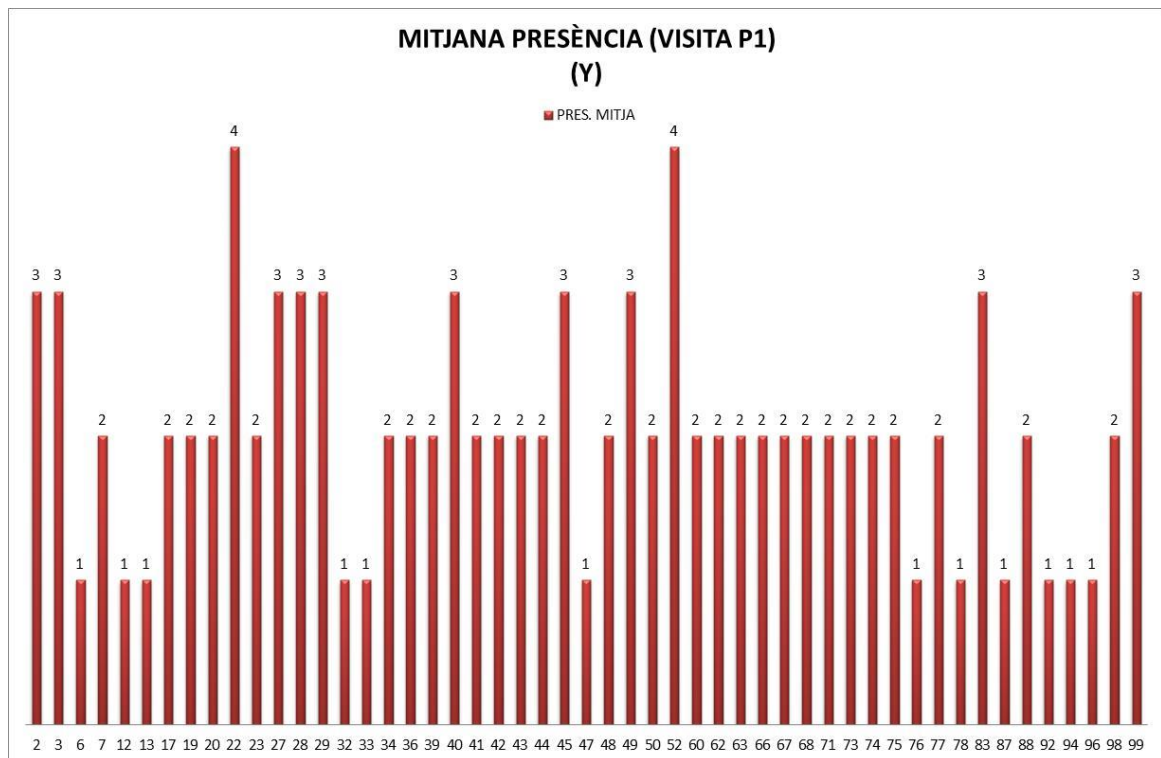
Observant els resultats segons els grups de gènere, dones (X) i homes (Y), podem detectar com el major nivell de presència en els recursos, en total de la visita, està, en el cas de les dones, en 61% i en els homes en el 53% dels casos entre el 25% i el 50%, és a dir, que estaria en un grau mig d'atracció. El 22% de les dones i el 20% dels homes s'aturarien entre el 50% i el 75% dels recursos; únicament un 16% de les dones i un 24% dels homes s'aturarien a menys del 25% dels recursos, i únicament en el grup dels homes, un 4% s'aturarien a més del 75% dels recursos.

Per tant, es pot considerar que el nivell d'atracció per part de les dones seria mig alt, i per part dels homes també, ja que la suma de les presències alta i molt alta són superiors, o en el cas dels homes iguals, a la presència 1.

	X	Y
PRES.1. < 25%	16%	24%
PRES.2. ≥25%	61%	53%
PRES.3. ≥50%	22%	20%
PRES.4. ≥75%	0%	4%

Taula 59: P1 %Presència Gènere

Gràfic 80: P1 Mitjana Presència Gènere

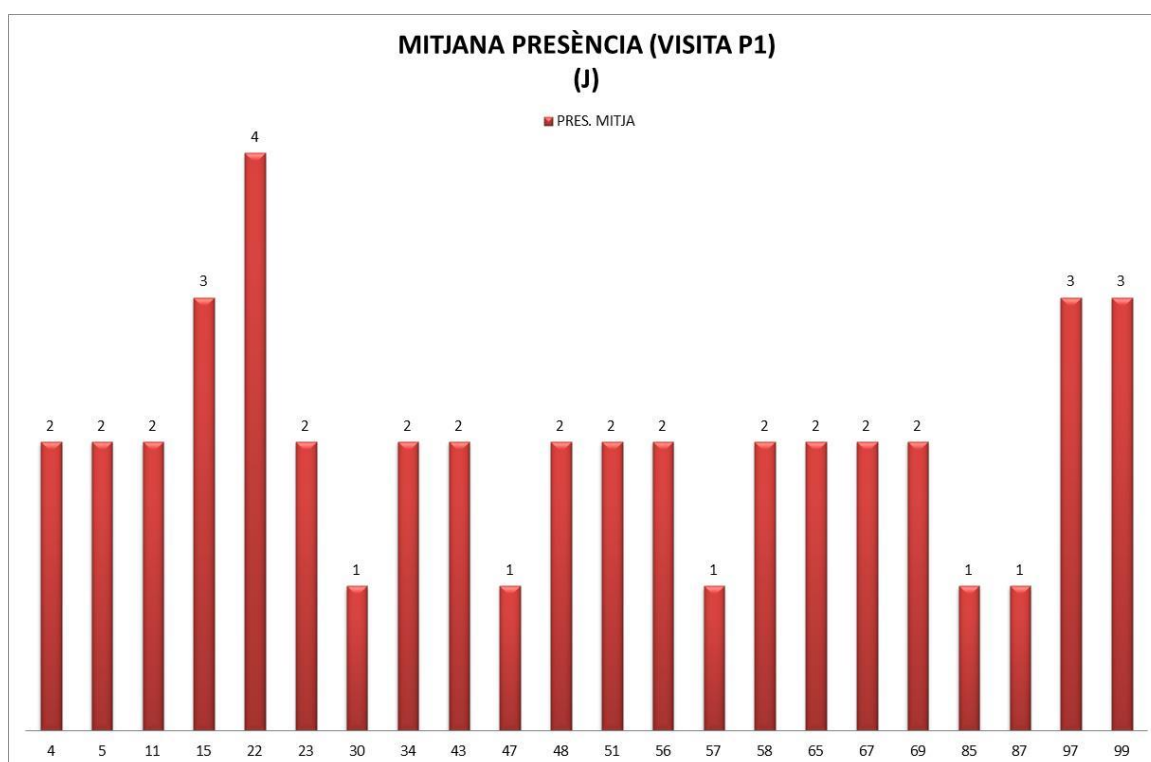
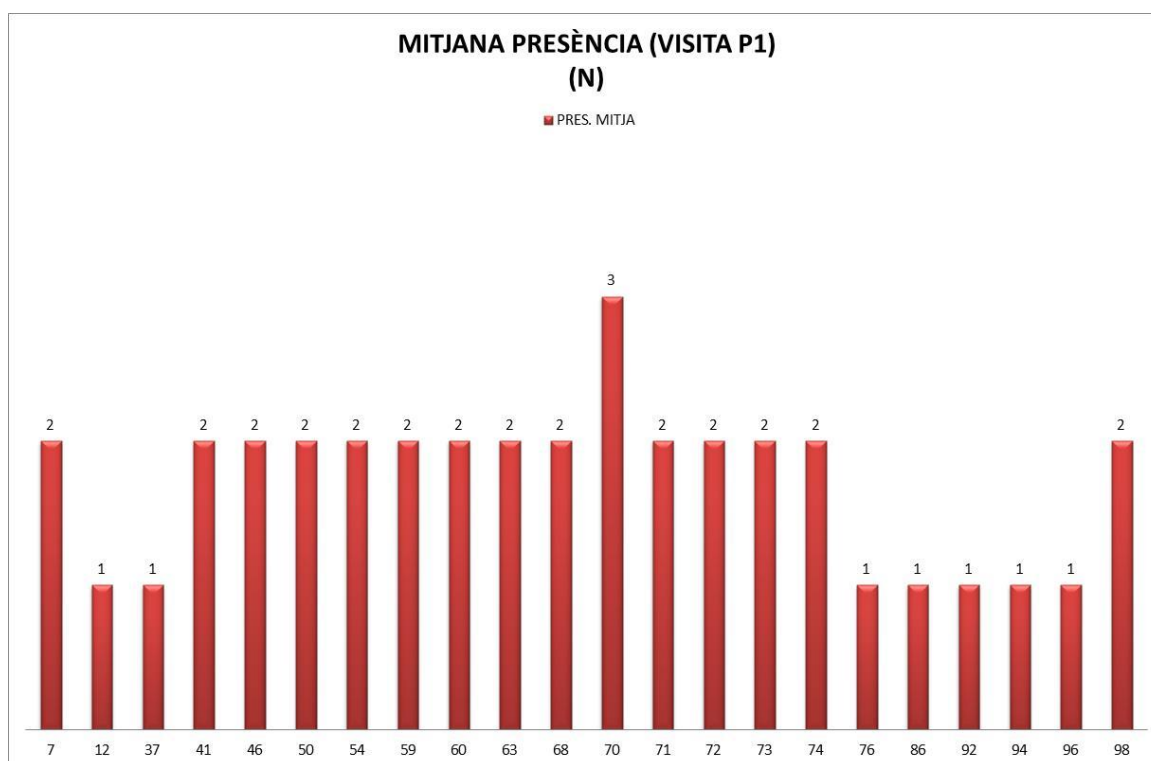
EDAT

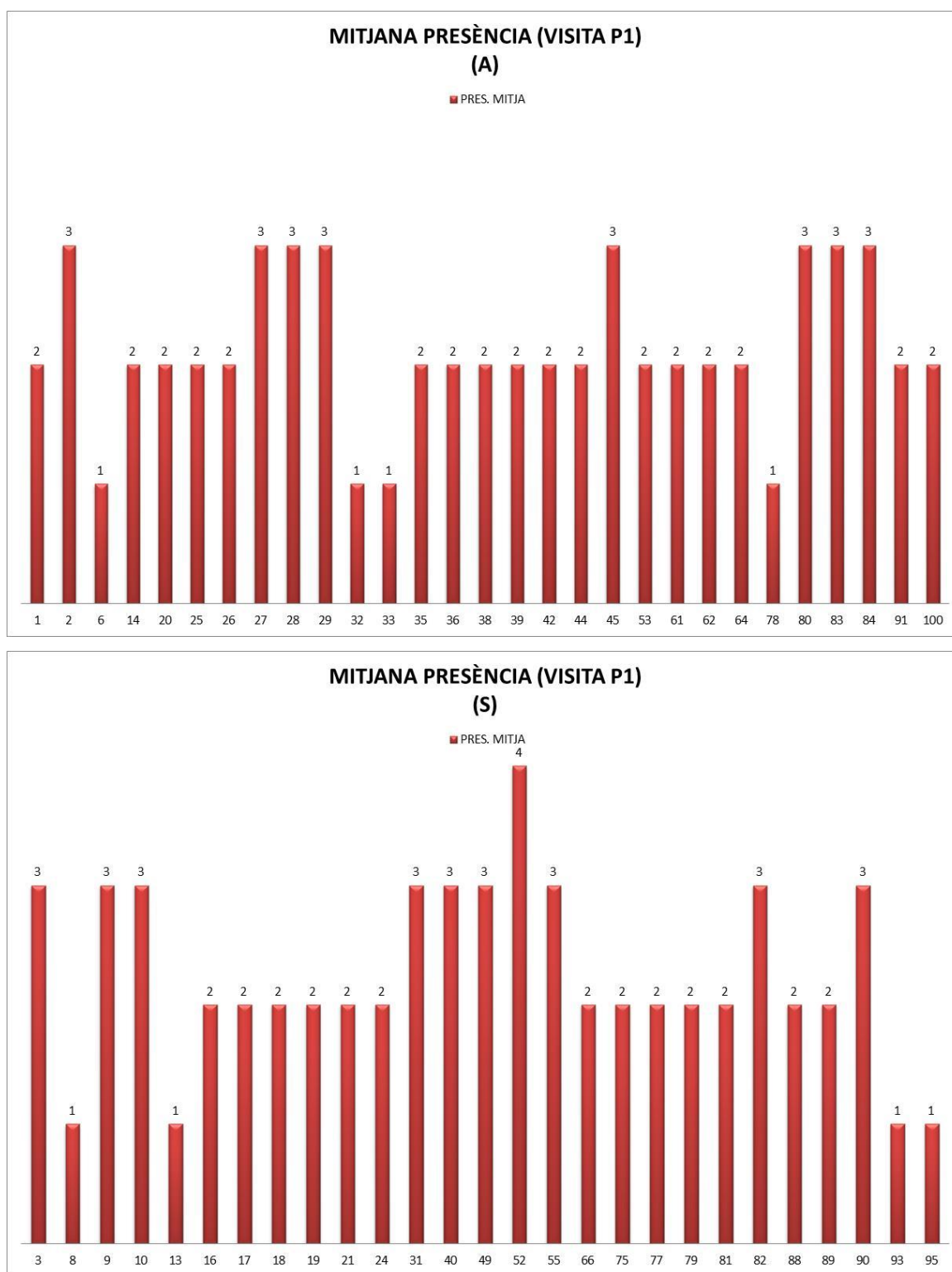
Segons els grups de d'edat, nens (N), joves (J), adults (A) i sèniors (S), podem detectar certes diferències en el nivell de presència en els recursos, en total de la visita, començant pel nivell de presència amb més percentatge, en el cas de dels nens, el 64% s'aturen entre el 25% i el 50% dels recursos, els joves i adults aquesta xifra baixa al 59%, i en el grup de sèniors encara baixa fins al 48%. El 32% dels nens, el 23% dels joves, el 14% dels adults i el 15% dels sèniors s'aturarien en menys del 25% dels recursos; únicament un 5% dels nens s'aturarien entre el 50% i el 75% dels recursos, aquestes xifres pugen al 14% en els joves, 28% en els adults i 33% en els sèniors. Finalment, el 5% dels joves i el 4% dels sèniors s'aturarien a més del 75% dels recursos.

Per tant, es pot considerar que el nivell d'atracció per part dels nens i joves seria de nivell mig, en els adults i en els sèniors de nivell mig-alt.

	N	J	A	S
PRES.1 < 25%	32%	23%	14%	15%
PRES.2. ≥25%	64%	59%	59%	48%
PRES.3. ≥50%	5%	14%	28%	33%
PRES.4. ≥75%	0%	5%	0%	4%

Taula 60: P1 %Presència Edat

Gràfic 81: P1 Mitjana Presència Edat

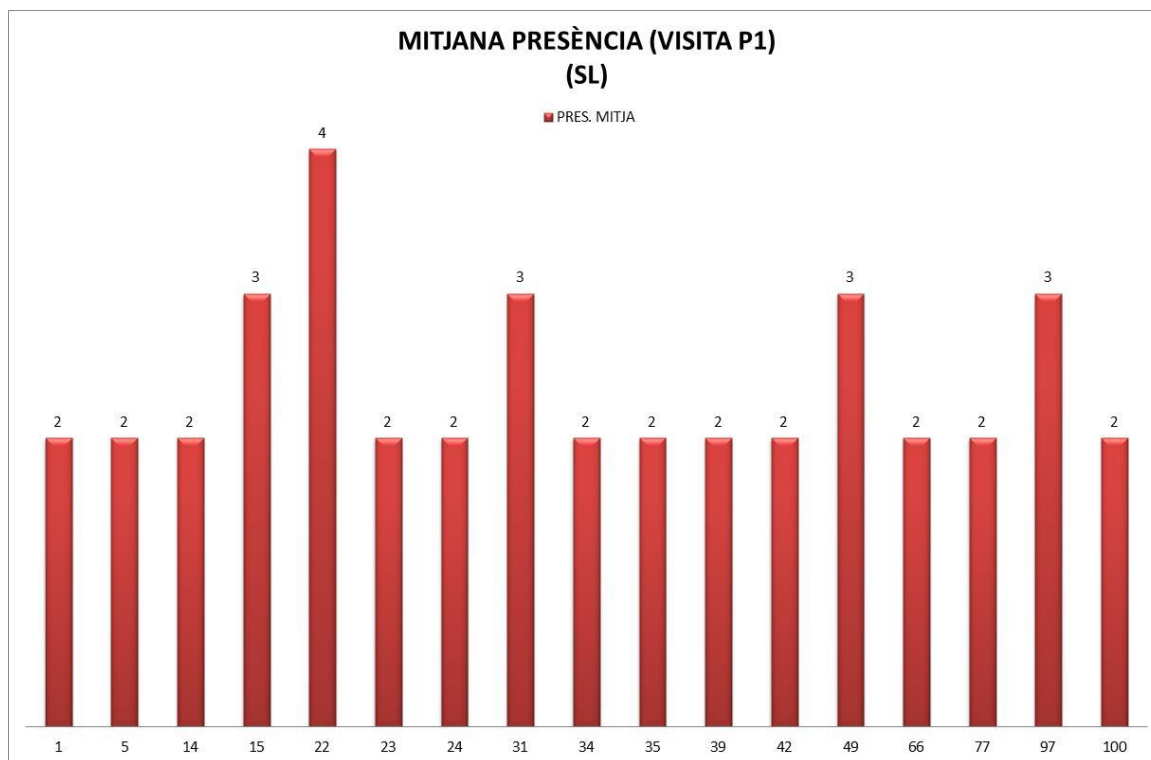
TIPUS DE VISITANT

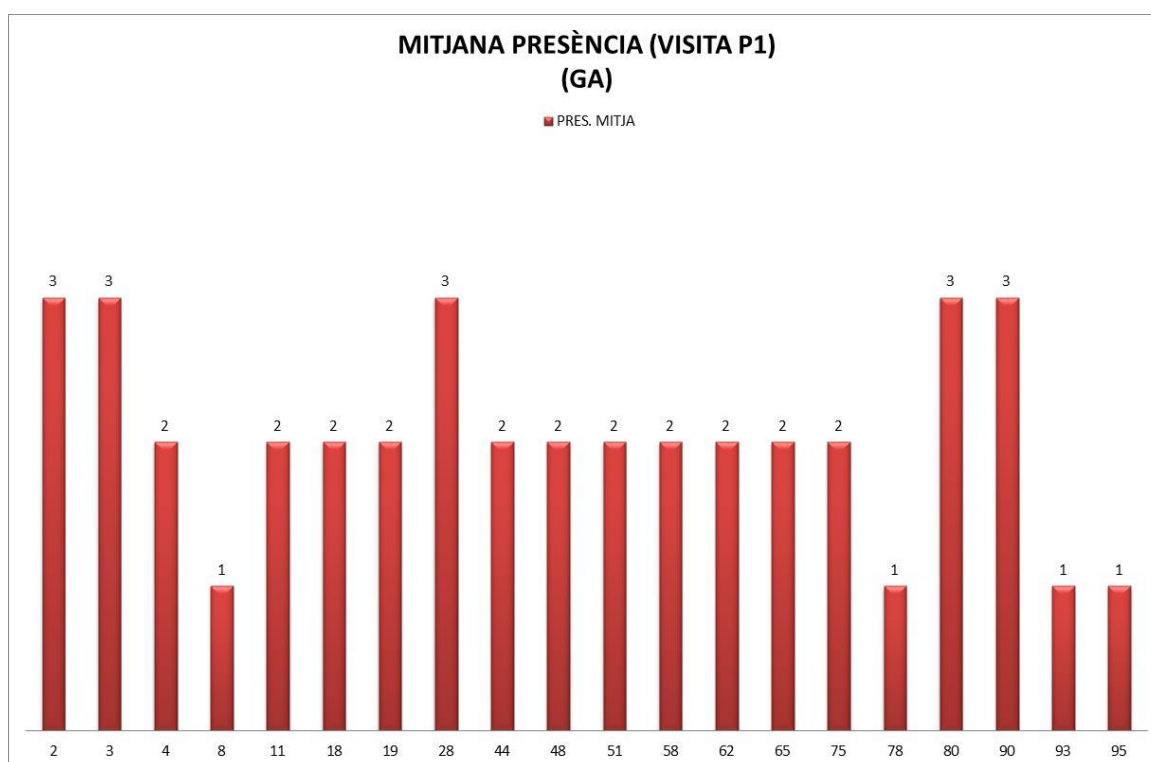
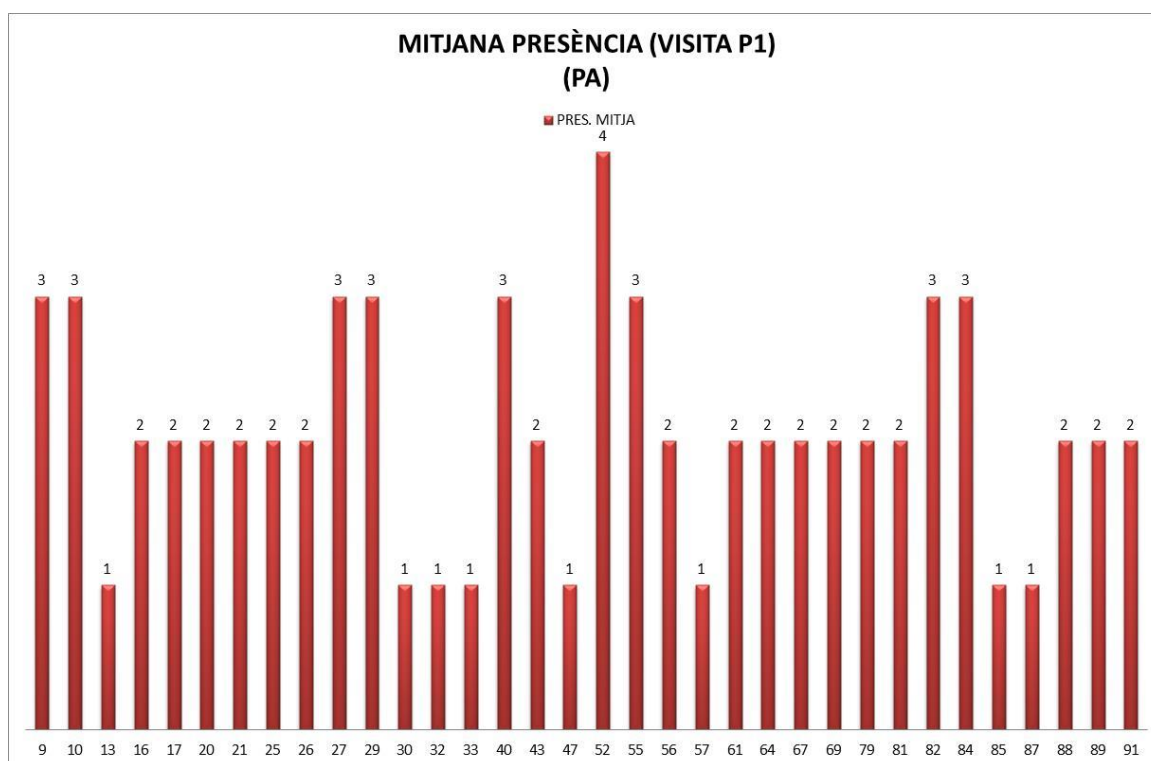
Analitzant segons el tipus de visitant: sol (SL) parella d'adults (PA), grups d'adults (GA) i amb nens (AN), podem detectar forces diferències entre es grups en el nivell de presència en els recursos, en total de la visita; començant pel nivell de presència amb més percentatge, en el cas de dels sols, el 71% s'aturen entre el 25% i el 50% dels recursos, les parelles d'adults al 50%, els grups adults al 55%, i en el grup de amb nens puja al 59%. El 0% dels sols, el 24% de les parelles d'adults, el 20% dels grups d'adults i el 28% del grup amb nens, s'aturarien en menys del 25% dels recursos; un 24% dels sols i de les parelles d'adults s'aturarien entre el 50% i el 75% dels recursos, en el cas dels grups d'adults serien el 25%, i el 14% del grup amb nens. Finalment, només el 6% dels sols i el 3% de les parelles d'adults s'aturarien a més del 75% dels recursos.

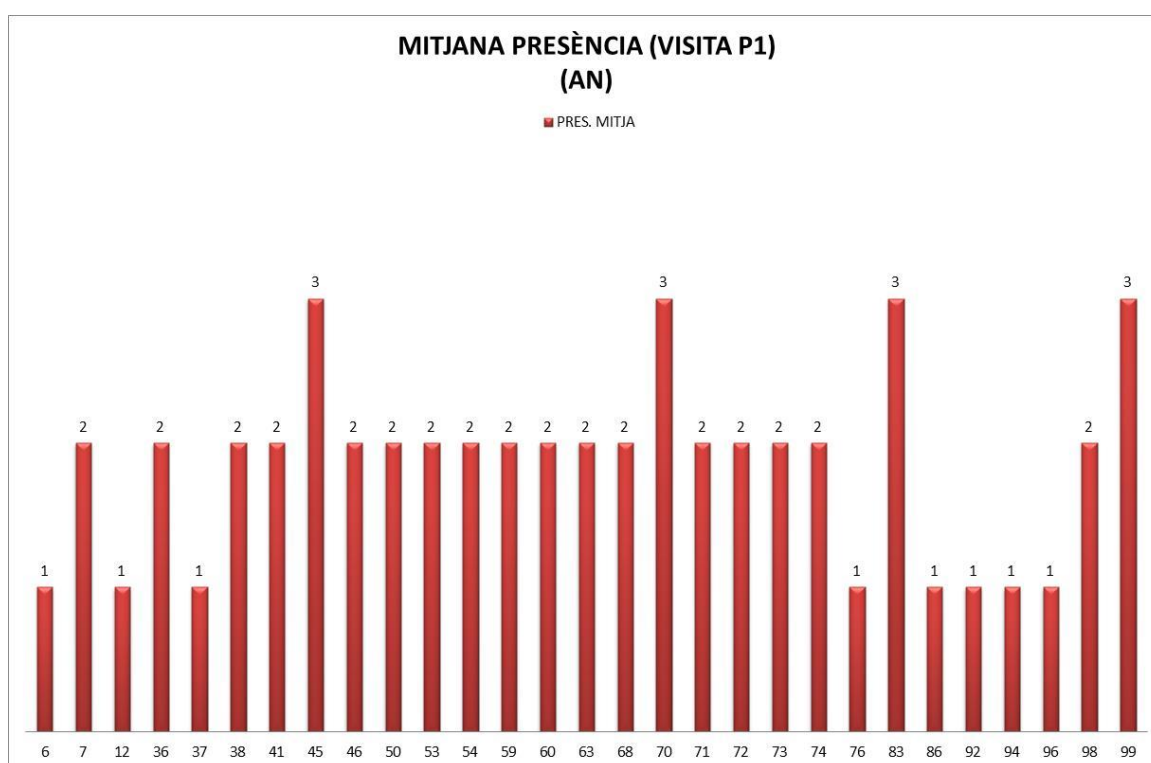
Per tant, es pot considerar que el nivell d'atracció per part dels sols, parelles d'adults i grups d'adults seria de nivell mig-alt, en grup amb nens de nivell mig.

	SL	PA	GA	AN
PRES.1. <25%	0%	24%	20%	28%
PRES.2. ≥25%	71%	50%	55%	59%
PRES.3. ≥50%	24%	24%	25%	14%
PRES.4. ≥75%	6%	3%	0%	0%

Taula 61: P1 %Presència Tipus de Visitant

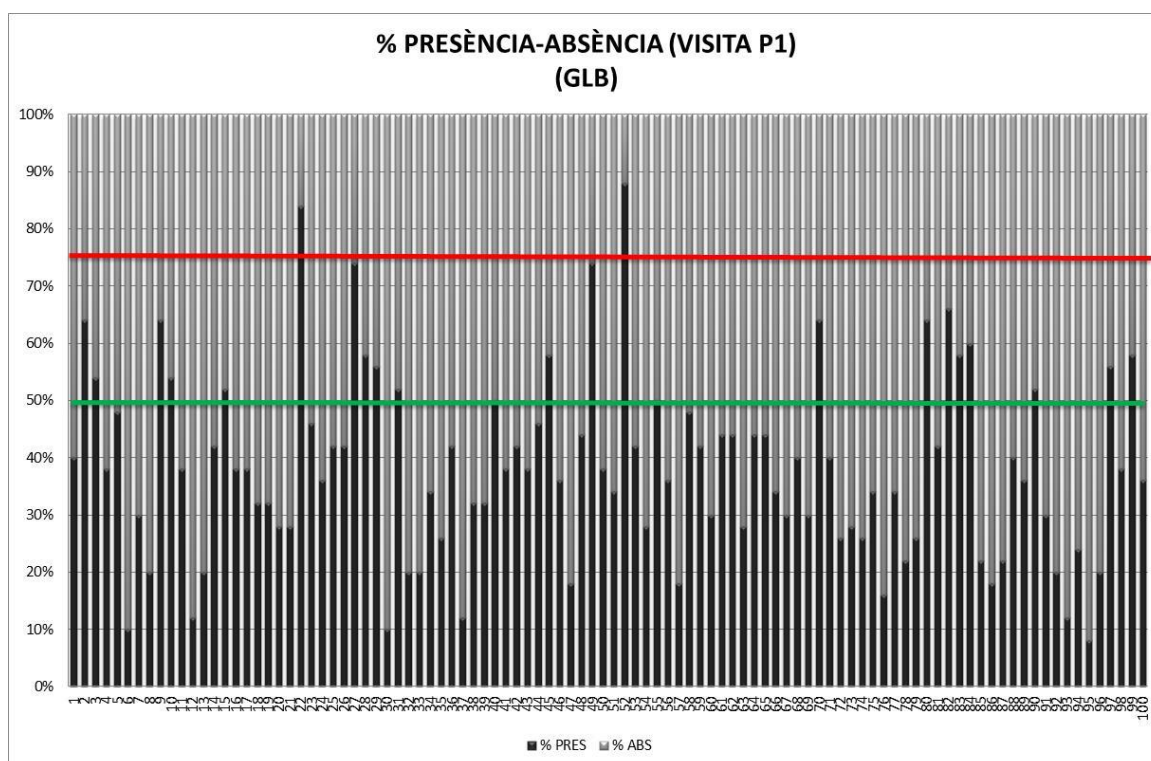

Gràfic 82: P1 Mitjana Presència Tipus de Visitant

4.3.3.2.4. DILIGENT VISITORS

GLOBAL

En base a les xifres d'attracting power exposades i al següent gràfic, considerem que 77 dels 100 visitants no serien minuciosos, mentre que el 21 dels 100 visitants serien considerats minuciosos, i 2 molt minuciosos. És important destacar que dos visitants tenen un percentatge del 74% de recursos vistos, és a dir que estaien al límit entre minuciosos i molt minuciosos.

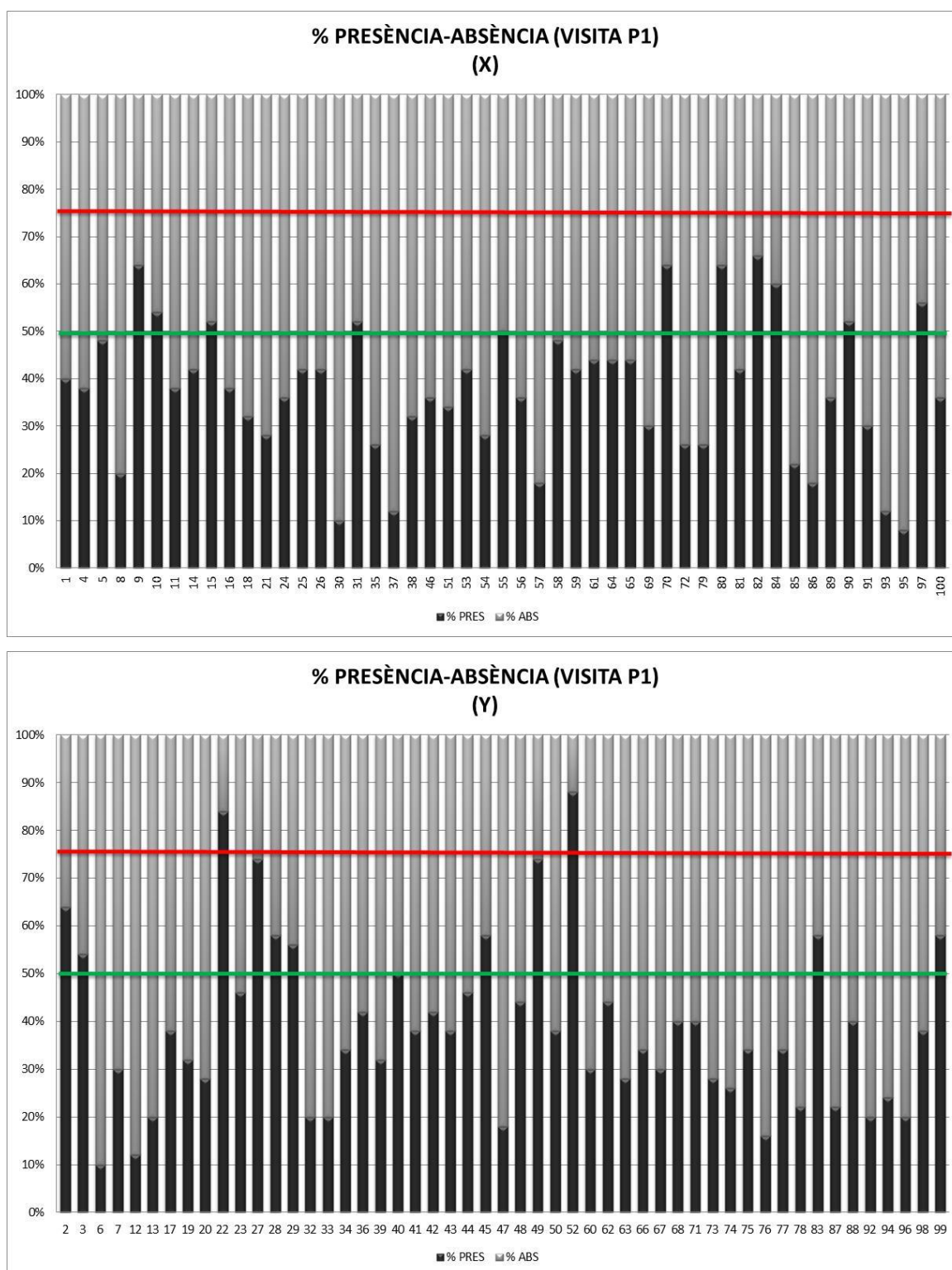
Gràfic 83: P1 %Presència-Absència Global

GÈNERE

En els grups de gènere, els diligent visitors queden de manera similar, considerem que en cas de les 49 dones (X), el 77% no serien minucioses, el 22% serien minucioses, i no n'hi haurien de molt minucioses.

En el grup dels homes (Y), de 51 avaluats, el 77% no serien minuciosos, el 20% serien minuciosos, i 4% molt minuciosos. En aquest grup estarien els dos visitants que estarien al límit entre minuciosos i molt minuciosos.

Amb això, podríem concloure que entre grups hi ha la mateixa no minuciositat (un 77%), però trobem visitants més minuciosos entre els homes que no pas entre les dones.

Gràfic 84: P1 %Presència-Absència Gènere

EDAT

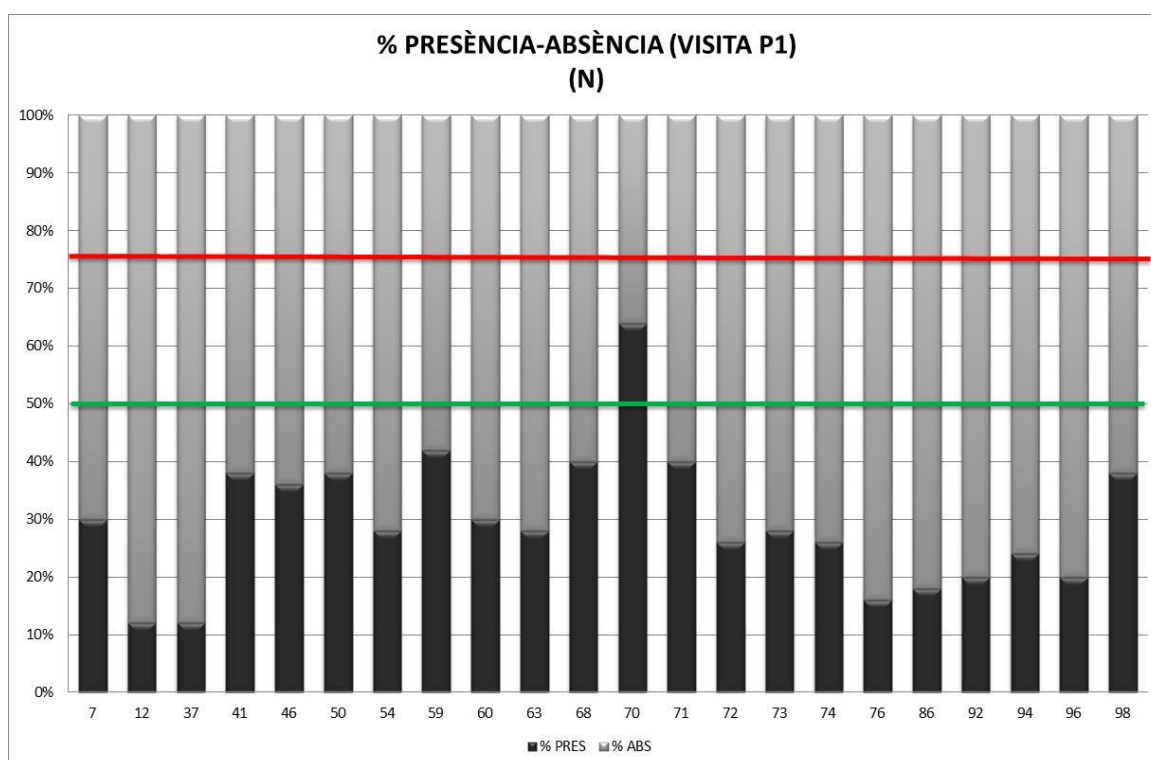
Els resultats dels diligent visitors segons els grups d'edat, en mostren que en cas dels nens (N), el 96% no serien minuciosos, el 5% serien minuciosos, i no hi haurien visitants molt minuciosos.

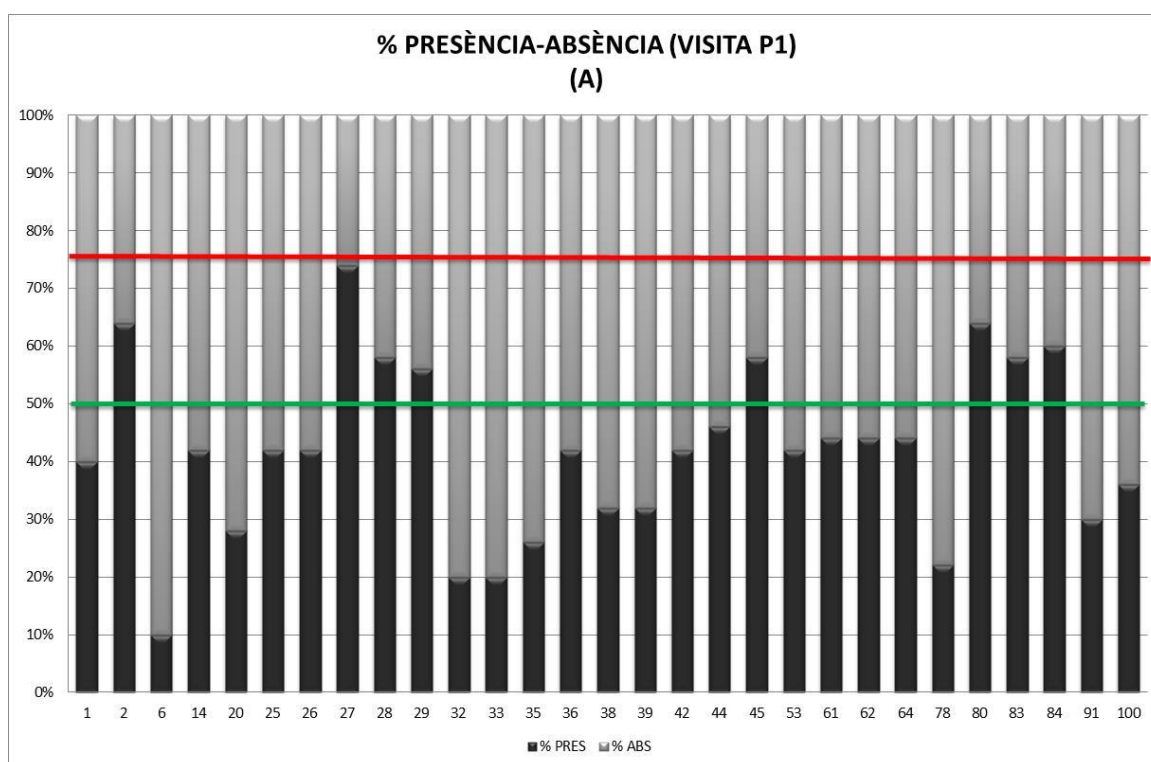
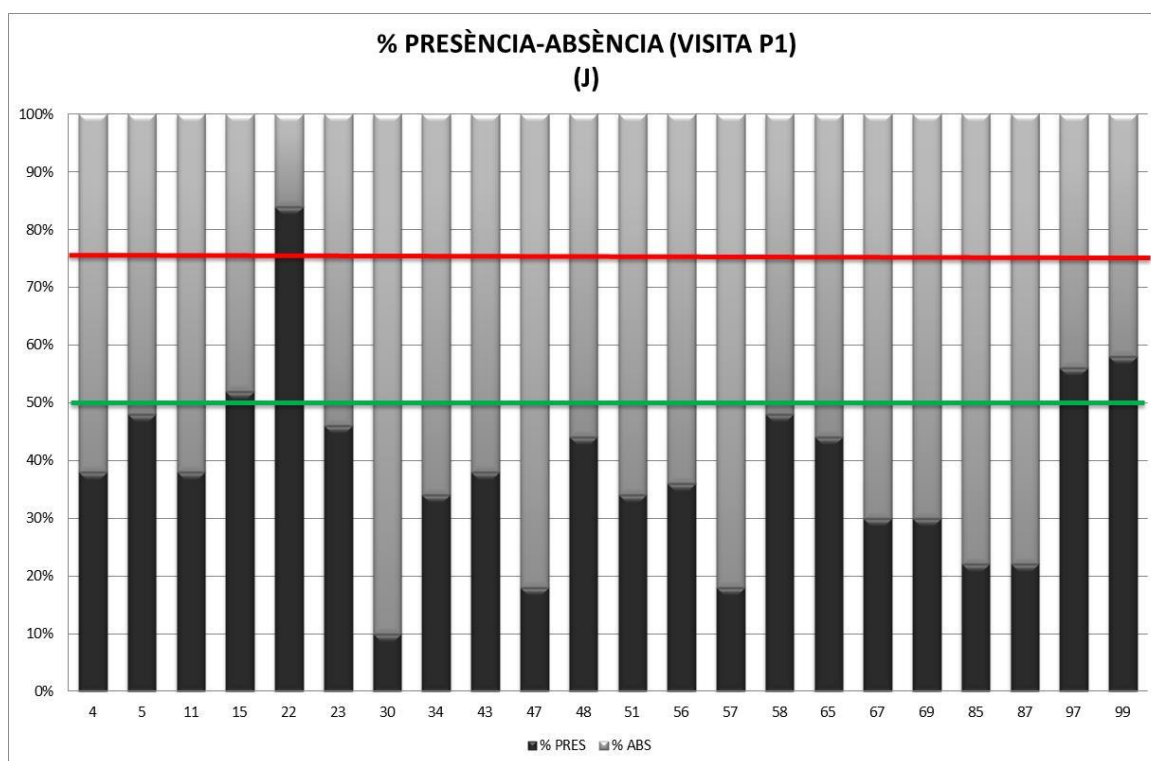
En el grup dels joves (J), el 82% no serien minuciosos, el 14% serien minuciosos, i el 5% molt minuciosos.

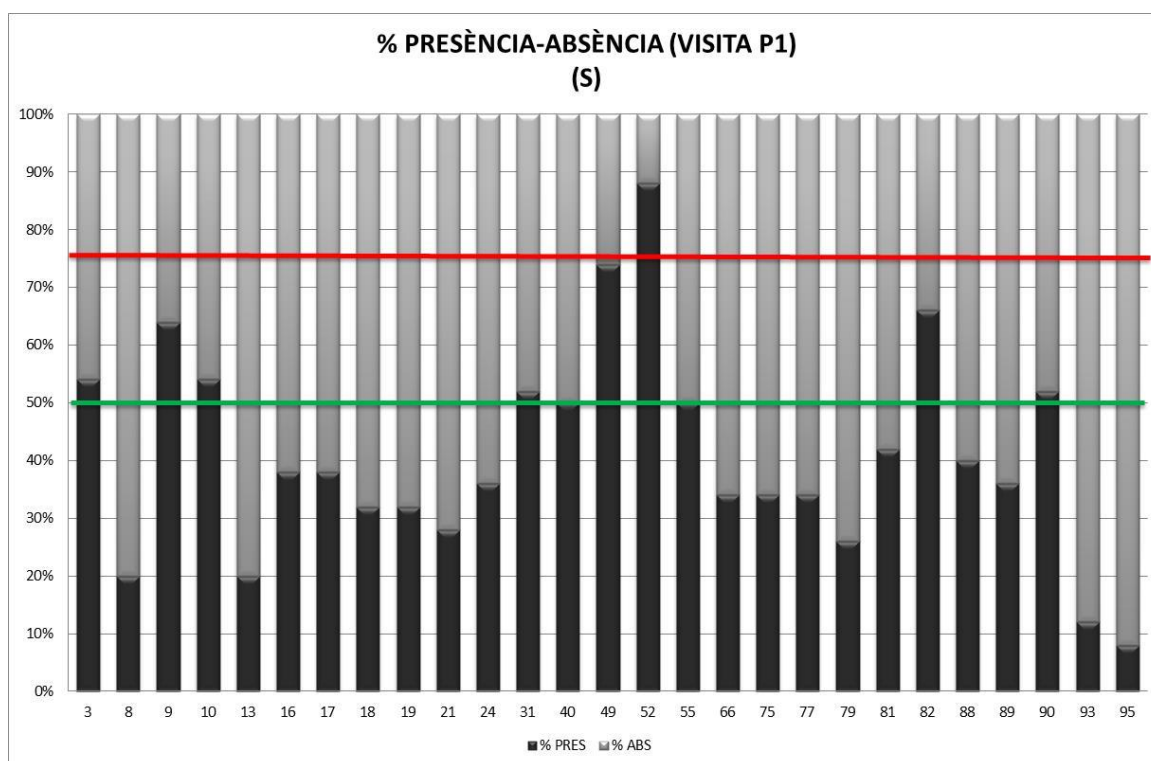
En el grup dels adults (A), el 73% dels avaluats no serien considerats minuciosos, i el 28% serien minuciosos; en aquest grup estaria un dels visitants que es troba al límit entre minuciosos i molt minuciosos.

Finalment en el grup de sèniors (S) el 63% dels avaluats no son minuciosos, el 33% serien considerats minuciosos i el 4% serien molt minuciosos. En aquest grup també hi ha un dels visitants que estaria al límit de la minuciositat i alta minuciositat.

Amb això, podríem concloure que conforme avança l'edat es redueix la no minuciositat i va en augment el nombre de diligent visitors, és destacable que en les edats de joves i sèniors és on apareixen aquests visitants molt minuciosos.

Gràfic 85: P1 %Presència-Absència Edat

TIPUS DE VISITANT

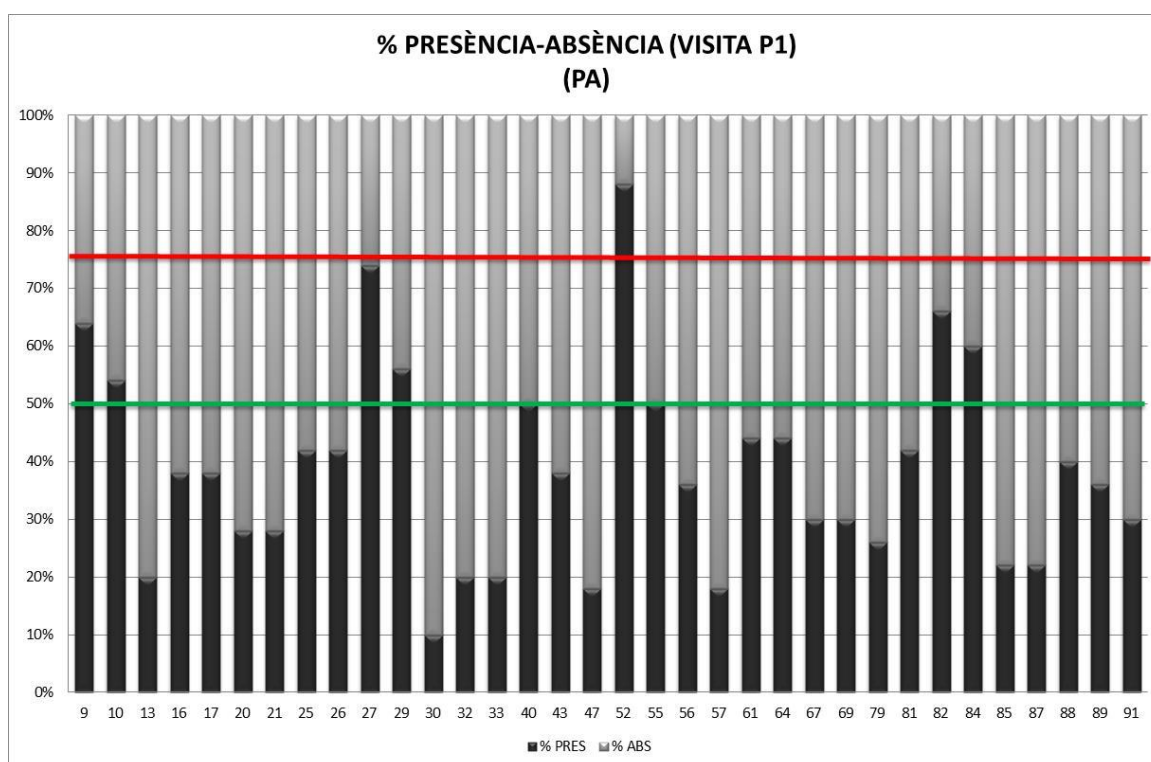
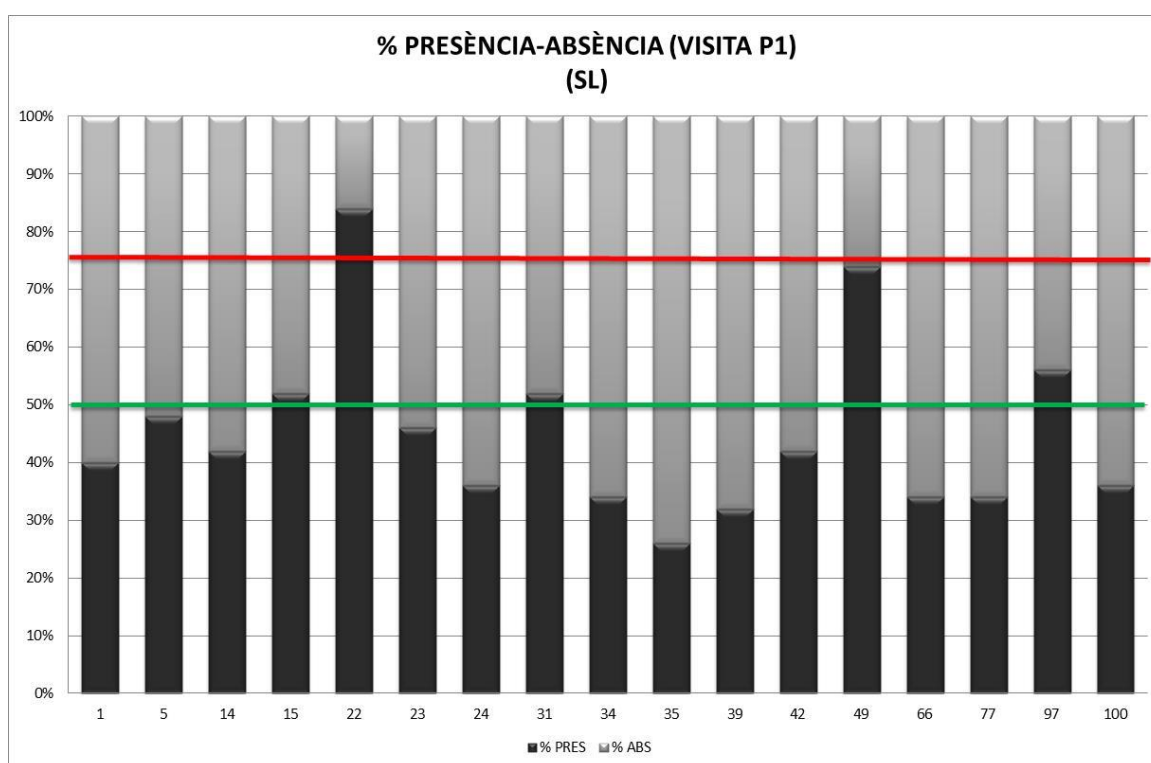
Segons els tipus de grup, trobem certes diferències en entre els quatre grups; els sols (SL), el 71% no serien minuciosos, el 24% serien minuciosos, i el 6% dels visitants avaluats serien molt minuciosos, a més d'un visitant que estaria al límit dels minuciosos i molt minuciosos.

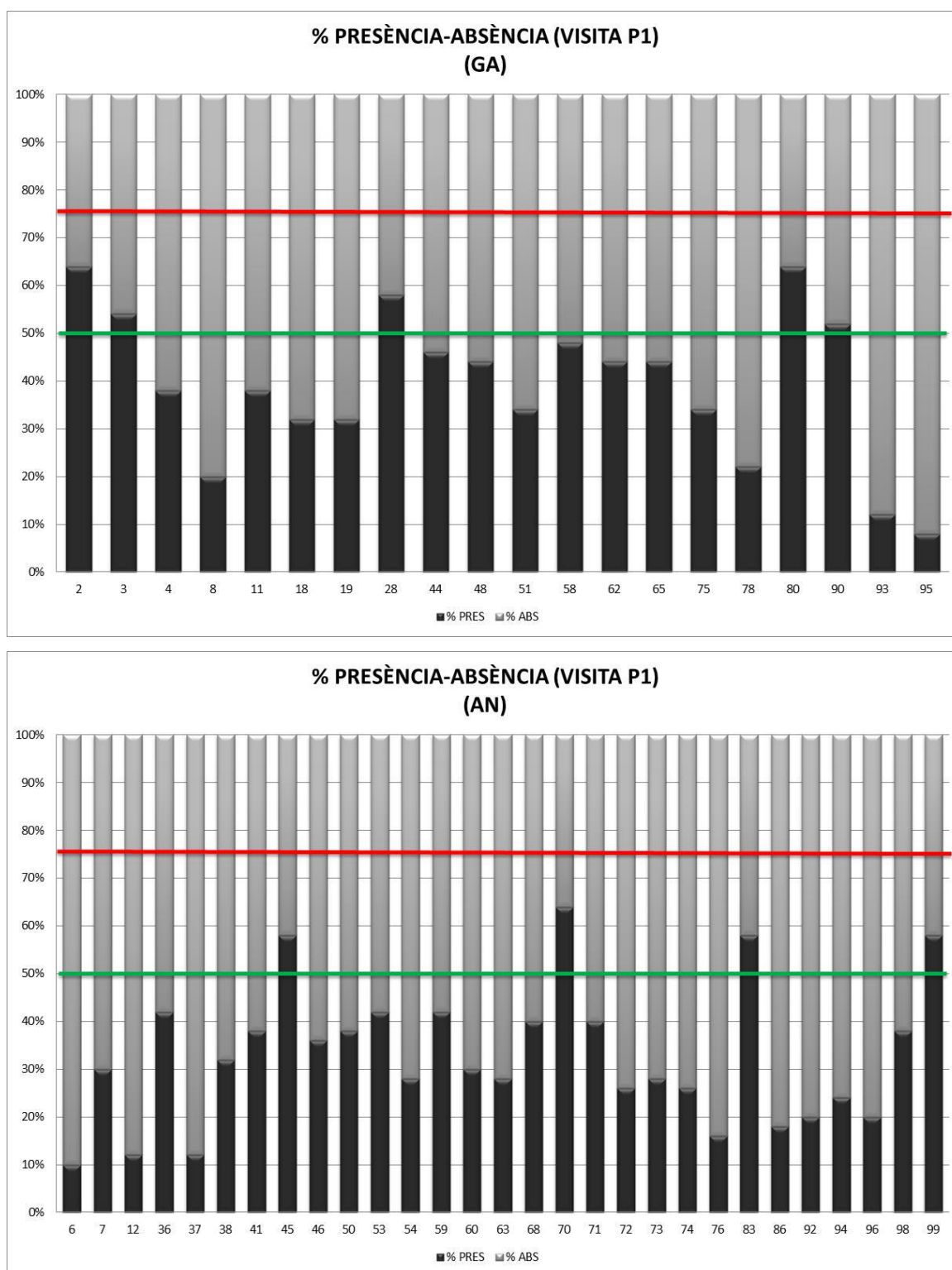
En les parelles d'adults (PA), el 74% no serien minuciosos, el 24% serien minuciosos, i el 3% molt minuciosos, havent-hi en aquest grup també un dels visitants que estan al límit dels molt minuciosos.

En el grup d'adults (GA), el 75% dels avaluats no serien considerats minuciosos, i el 25% serien minuciosos.

Finalment en el grup amb nens (AN) el 87% dels avaluats no son minuciosos, el 14% serien considerats minuciosos.

Amb això, podríem concloure que els visitants que van sols i les parelles d'adults son els més minuciosos, mentre que els grups d'adults perden força minuciositat i el que porten nens són els que tindrien una menor minuciositat a nivell general.

Gràfic 86: P1 %Presència-Absència Tipus de Visitant

4.3.3.2.5. TEMPS DE TRANSICIÓ

GLOBAL

A nivell global dels avaluats, i observant la taula de resultats, podem observar com un 31% dels visitants utilitzen més temps de l'estimat com a necessari per moure's per la sala, un 21% estarien dins la mitjana estipulada segons el temps estimat, i un 48% dels avaluats utilitzarien menys temps del considerat necessari.

En base a aquests resultats podem veure com hi hauria un 31% dels avaluats que "perden més temps" per la sala, és a dir, que no s'estan dedicant únicament a veure i interactuar amb els recursos. En canvi, un 48% dels individus estan anant més ràpid del que es considerava i un 21% estarien dins el que s'aproximaria més al temps estimat de transició.

	GLB
T.TRANS ALT	31%
T.TRANS OK	21%
T.TRANS BAIX	48%

Taula 62: P1 %Temps de Transició Global

GÈNERE

Nivell de gènere, el temps e transició no varia en excés entre dones (X) i homes (Y), tot i que si es poden observar determinades diferències. Pel que fa a les dones, el 27% utilitza més temps del necessari a la sala, aquesta xifra puja al 35% en el cas dels homes; el 24% de les dones i el 18% dels homes utilitzaria un temps similar al temps de transició estimat; i un 49% de les dones i un 47% dels homes utilitzarien menys temps per moure's del trobat necessari.

Els resultats considerats, serien en ambdós grups bàsicament els mateixos que a nivell global, tot i que hi ha més dones que utilitzen un temps similar al temps de transició estimat, i també hi ha menys dones que "perden temps a la sala", i en canvi hi ha més dones que homes que estan anant més ràpid del considerat.

	X	Y
T.TRANS ALT	27%	35%
T.TRANS OK	24%	18%
T.TRANS BAIX	49%	47%

Taula 63: P1 %Temps de Transició Gènere

EDAT

A nivell d'edat, el temps de transició varia bastant entre alguns dels grups de nens (N), joves (J), adults (A) i sèniors (S). Les grans diferències les trobem sobretot en el grup de nens, els

quals mostren un temps de transició principalment baix, en el 64% dels casos, i els temps alt i similar a l'estimat estarien en les mateixes xifres, un 18%. És a dir, que majoritàriament es mouen molt ràpidament per la sala.

El comportament en la sala dels grups de joves (J) i sèniors (S) és bastant similar; els joves mostren un 32% de temps de transició alt, i els sèniors un 44%, els joves tenen un 55% de temps de transició baix, i els sèniors 41%, i finalment els joves en un 14% i els sèniors en un 15% evidencien una utilització de l'espai expositiu similar al temps de transició estimat. Aquestes xifres ens indicarien que majoritàriament es mouen ràpidament per la sala, tot i que hi ha un gran percentage de persones que perden força temps en activitats no relacionades amb l'exposició en si.

El grup d'adults (A) també presenta diferències notables amb la resta, un 34% mostren un temps de transició dins de la mitjana del temps estimat, només un 28% el tenen alt i un 38% el tenen baix. En aquest cas tot i que la major part dels avaluats es mou ràpidament, queda molt a prop de la xifra dels avaluats que utilitzen un temps de transició similar a l'estimat, i hi ha menys visitants que perdin temps a al llarg de la exposició.

	N	J	A	S
T.TRANS ALT	18%	32%	28%	44%
T.TRANS OK	18%	14%	34%	15%
T.TRANS BAIX	64%	55%	38%	41%

Taula 64: P1 %Temps de Transició Edat

TIPUS DE VISITANT

En aquest cas, els grups de tipus de visitant, mostren diferències a nivell de transició, sobretot amb el grup de sols (SL), que són els que mostren un major temps de transició alt, amb un 41%, un temps de transició baix del 35% i en el cas del temps de transició dins dels estàndards estaria al 24% dels avaluats. És a dir, que la majoria dels visitants perden temps a la sala, no dedicat a la pròpia exposició.

Les parelles d'adults (PA), i amb nens (AN) es comportarien de manera similar; tots dos mostren en la seva majoria un temps de transició baix, al 50% les parelles d'adults i al 52% el grup amb nens; és a dir, que una majoria de la mostra es mou molt ràpidament per la sala. En segon lloc estarien els temps de transició alts, els que perden temps no dedicat a la pròpia exposició, amb un 29% les parelles d'adults i un 24% el grup amb nens; finalment els temps de transició considerat dins dels estàndards estarien en un 21% de les parelles d'adults i un 24% en els grups amb nens.

Pel que fa als grups d'adults, la tendència és la mateixa que en els dos anteriors, tot i que les xifres no ronden els mateixos percentatges que els dels altres grups; el temps de transició baix al 50%, el temps de transició alt al 35% i el temps de transició correcte només al 15% dels visitants.

	SL	PA	GA	AN
T.TRANS ALT	41%	29%	35%	24%
T.TRANS OK	24%	21%	15%	24%
T.TRANS BAIX	35%	50%	50%	52%

Taula 65: P1 %Temps de Transició Tipus de Visitant

4.3.4. PLANTA 2

4.3.4.1. AVALUACIÓ SEGONS ELS RECURSOS P.2

4.3.4.1.1. HOLDING POWER

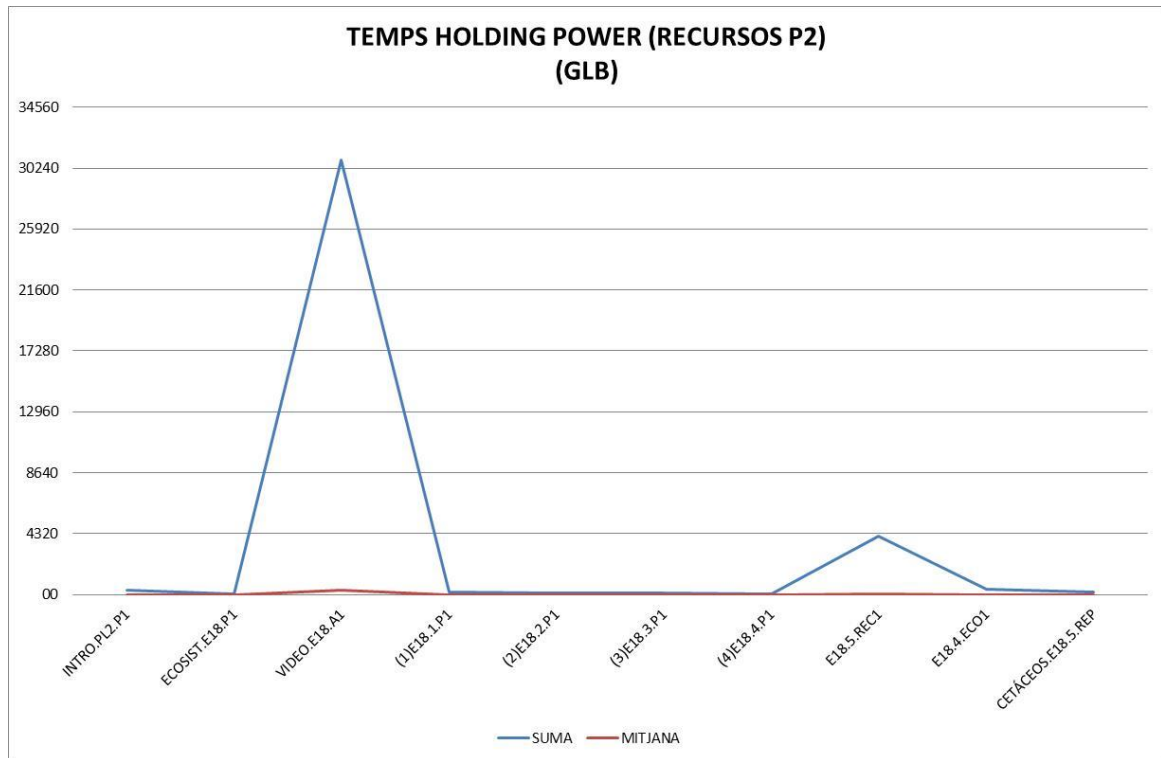
GLOBAL

Els resultats que s'han pogut observar en el conjunt dels 100 visitants avaluats és que el temps que dediquen a cada un dels recursos no és excessivament alt, de fet, en relació al temps estimat, en el 70% dels recursos els hi dediquen menys d'un 25% dels temps estimat, en el 10% dels recursos entre un 25% i un 50% del temps, i en el 20% dels recursos utilitzen més del 75% del temps estimat.

	GLB
H.PWR <25%	70%
H.PWR ≥25%	10%
H.PWR ≥50%	0%
H.PWR ≥75%	20%

Taula 66: P2 %Holding Power Global

Si analitzem aquestes dades en detall i observem els recursos als quals se'ls hi dedica un major temps, veiem com tots ells pertanyen als grups d'audiovisuals VIDEO.E18.A1 i recursos interactius E18.5.REC1, els quals els podríem considerar més atractius visualment que no pas d'altres.

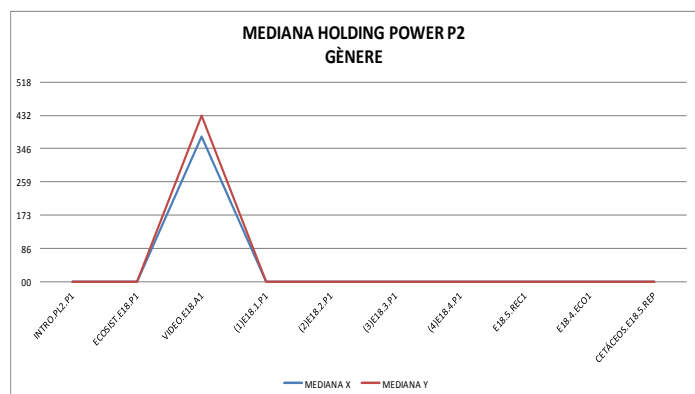

Gràfic 87: P2 Mitjana Temps Global

GÈNERE

Si mirem els mateixos resultats a nivell de gènere, i després de realitzar el test de Wilcoxon podem observar que no hi han diferències significatives entre el temps que hi dediquen les dones (X) o els homes (Y) als diferents recursos.

X	Y
N:	10
Mean:	37,8
Median:	0
t test:	
t:	-1
p(same mean):	0,3434
Sign test:	
r:	1
p(same median):	1
Wilcoxon test (normal approximation inaccurate):	
W:	1
Normal approx. z:	1
Monte Carlo (n=99999):	0,31731
Exact:	1

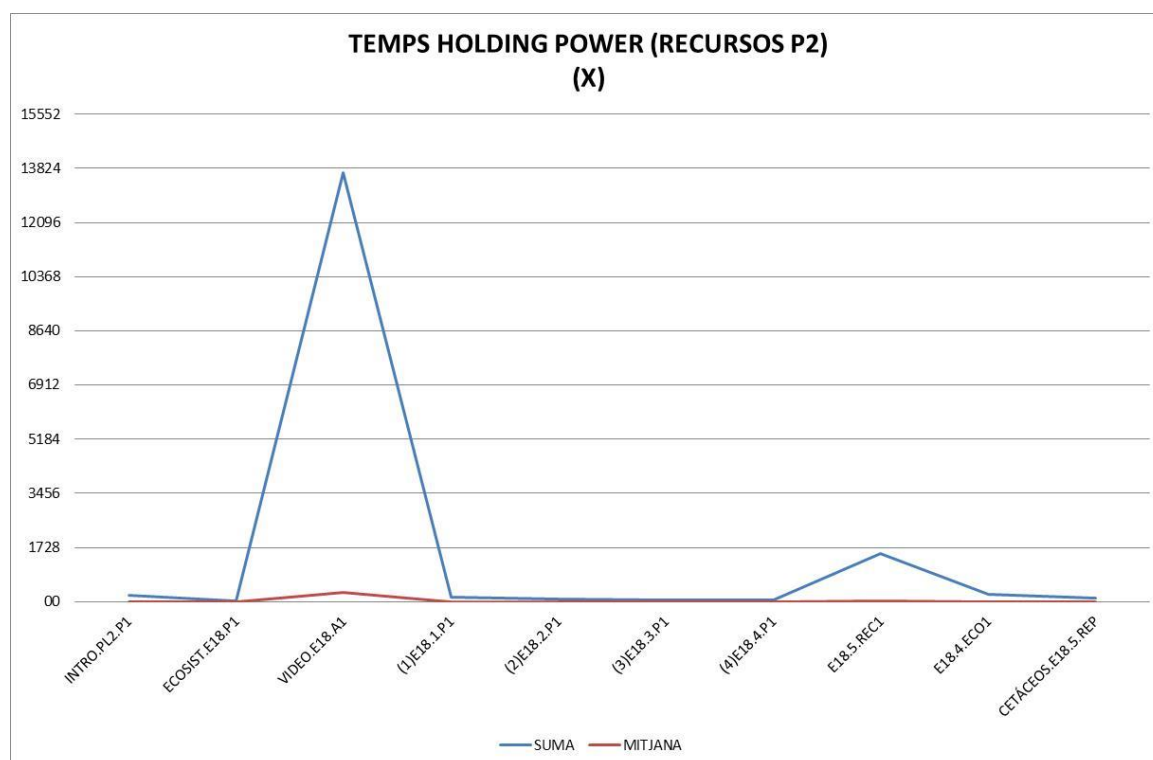
Taula i Gràfic 10: P2 Wilcoxon Test i Mediana Holding Power Gènere

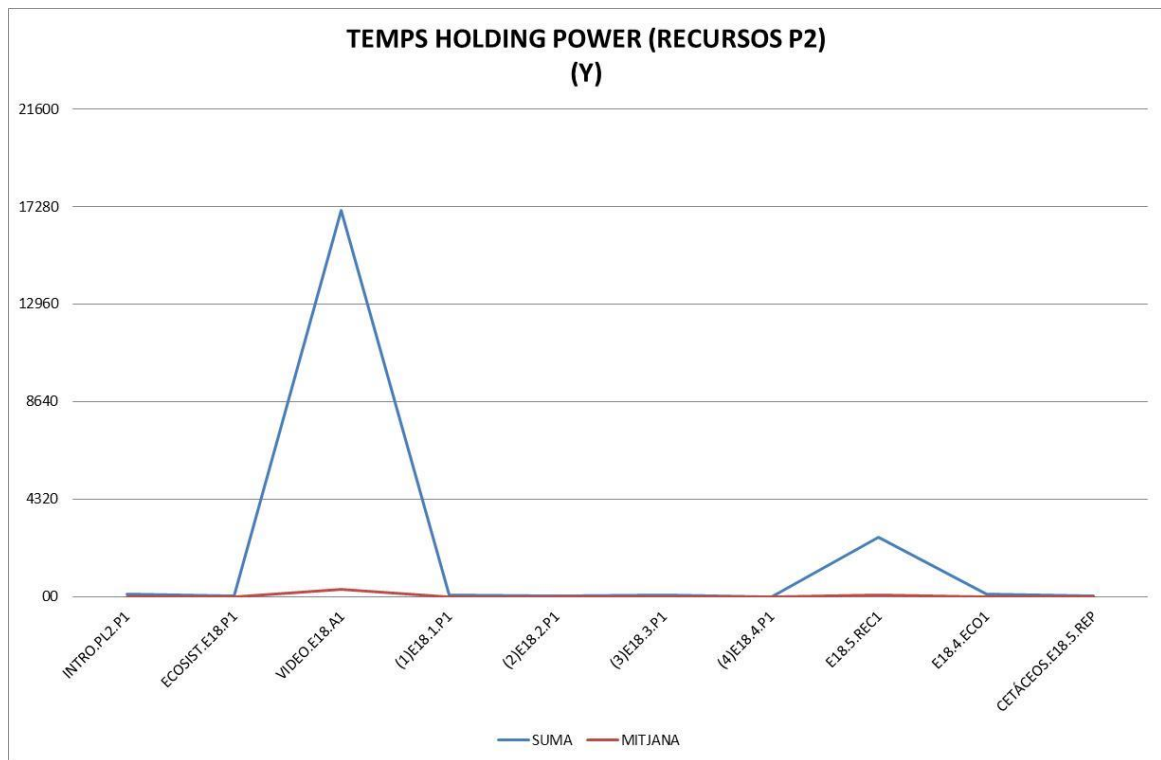
Tot i això, observant la taula de dades del percentatge de holding power podem veure algunes diferències, el holding power més baix, de menys del 25% del temps estimat és bastant similar en ambdós grups, en les dones està en el 70% i els homes en el 80%; on es veuen alguna diferències és en el cas del holding power d'entre el 25% i 50%, on les dones tenen un 10% i en el d'entre el 50% i el 75% on les dones tenen un 20%, i en canvi en el grup dels homes en tots dos casos el resultat és del 0%. De manera inversa passa en el cas dels recursos amb una utilització superior el 75% del temps estimat, 20% en el cas dels homes i 0% en el de les dones.

	X	Y
H.PWR <25%	70%	80%
H.PWR ≥25%	10%	0%
H.PWR ≥50%	20%	0%
H.PWR ≥75%	0%	20%

Taula 67: P2 %Holding Power Gènere

Analitzant les dades amb més detall podem notar com els recursos als quals es dedica més temps són els mateixos que els que hem trobat en l'anàlisi global, VIDEO.E18.A1 ; E18.5.REC1, amb la única diferència que en el cas de les dones tenen un màxim holding power d'entre el 50% i el 75% i en el cas dels homes és de més del 75%.

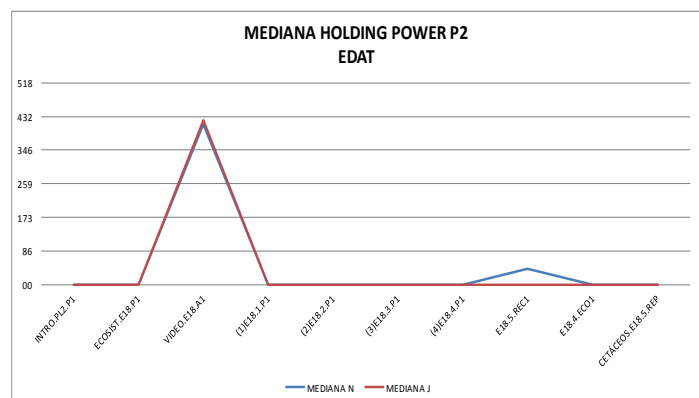

Gràfic 88: P2 Mitjana Temps Gènere

EDAT

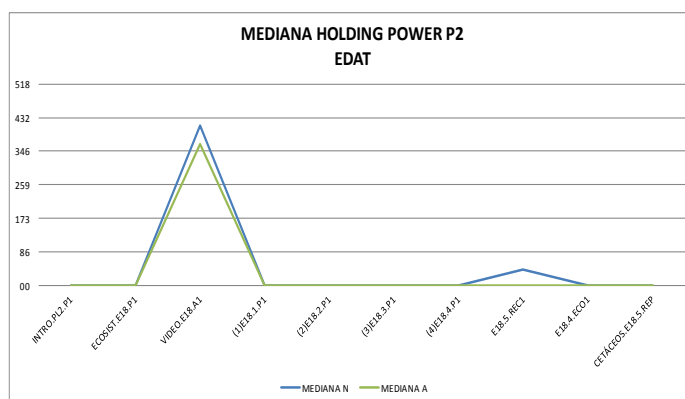
Analitzant les dades del holding power segons els grups d'edat, i primerament mirant els resultats del test de Wilcoxon, observem com en base a les medianes dels diferents grups no es troben diferències significatives en el temps que dediquen als diferents recursos entre els diferents combinacions possibles entre nens (N), joves (J), adults (A) i sèniors (S) (N+J, N+A, N+S, J+A, J+S, A+S).

N		J	
N:	10	Mean:	42,2
Mean:	45,1	Median:	0
Median:	0		
t test:			
t:	0,68	p(same mean):	0,5136
Sign test:			
r:	1	p(same median):	0,5
Wilcoxon test (normal approximation inaccurate):			
W:	2	p(same median):	0,65472
Normal approx. z:	0,4472	p(same median):	1
Monte Carlo (n=99999):		p(same median):	1
Exact:			

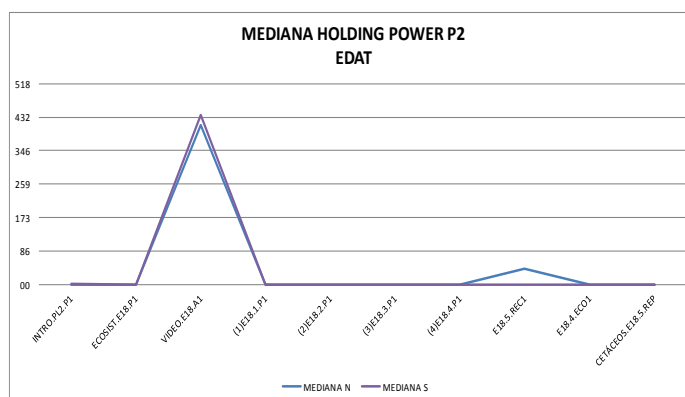

Avaluació del procés de socialització dels jaciments de la
Sierra de Atapuerca al *Museo de la Evolución Humana de Burgos*

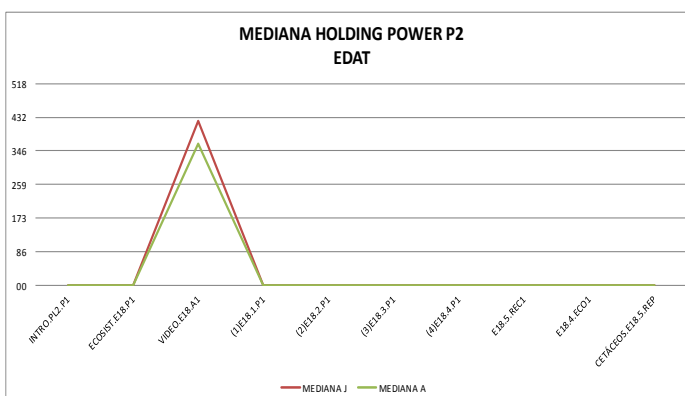
N		A	
N:	10	Mean:	36,5
Mean:	45,1	Median:	0
Median:	0		
t test:			
t:	1,495	p(same mean):	0,169
Sign test:			
r:	2	p(same median):	0,5
Wilcoxon test (normal approximation inaccurate):			
W:	3	p(same median):	0,17971
Normal approx. z:	1,342	p(same median):	0,50248
Monte Carlo (n=99999):		p(same median):	0,6
Exact:			

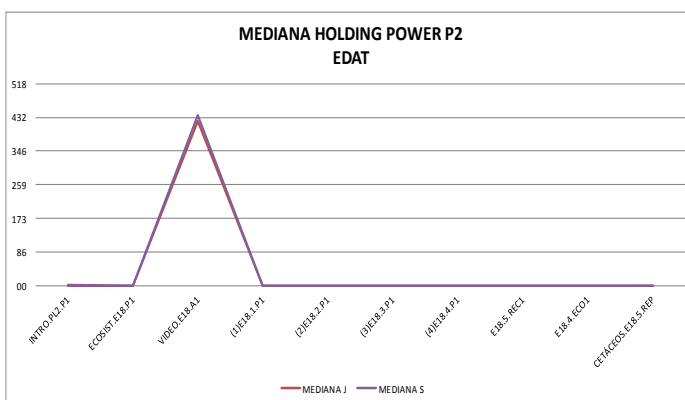
N		S	
N:	10	Mean:	43,9
Mean:	45,1	Median:	0
Median:	0		
t test:			
t:	0,2392	p(same mean):	0,8163
Sign test:			
r:	2	p(same median):	1
Wilcoxon test (normal approximation inaccurate):			
W:	3	p(same median):	1
Normal approx. z:	0	p(same median):	1
Monte Carlo (n=99999):		p(same median):	1
Exact:			

J		A	
N:	10	Mean:	36,5
Mean:	42,2	Median:	0
Median:	0		
t test:			
t:	1	p(same mean):	0,3434
Sign test:			
r:	1	p(same median):	1
Wilcoxon test (normal approximation inaccurate):			
W:	1	p(same median):	0,31731
Normal approx. z:	1	p(same median):	1
Monte Carlo (n=99999):		p(same median):	1
Exact:			

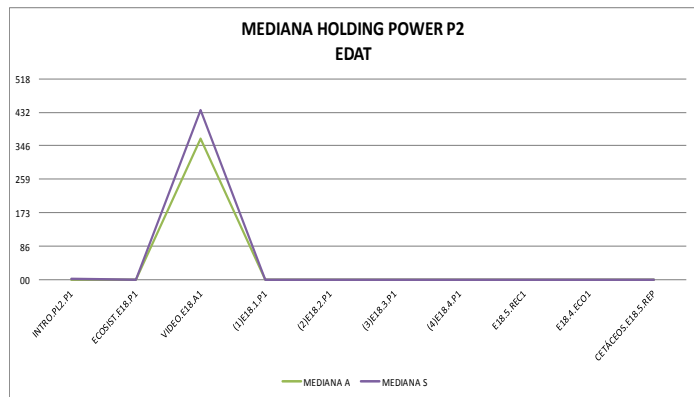

J		S	
N:	10	Mean:	43,9
Mean:	42,2	Median:	0
Median:	0		
t test:			
t:	-1,14	p(same mean):	0,2837
Sign test:			
r:	2	p(same median):	0,5
Wilcoxon test (normal approximation inaccurate):			
W:	3	p(same median):	0,17971
Normal approx. z:	1,342	p(same median):	0,49943
Monte Carlo (n=99999):		p(same median):	0,6
Exact:			

Avaluació del procés de socialització dels jaciments de la
Sierra de Atapuerca al *Museo de la Evolución Humana de Burgos*

A	S
N: 10	Mean: 43,9
Mean: 36,5	Median: 0
Median: 0	
t test:	
t: -1,031	p(same mean): 0,3296
Sign test:	
n: 2	p(same median): 0,5
Wilcoxon test (normal approximation inaccurate):	
W: 3	p(same median): 0,17971
Normal approx. z: 1,342	p(same median): 0,59248
Monte Carlo (n=99999):	p(same median): 0,6
Exact:	

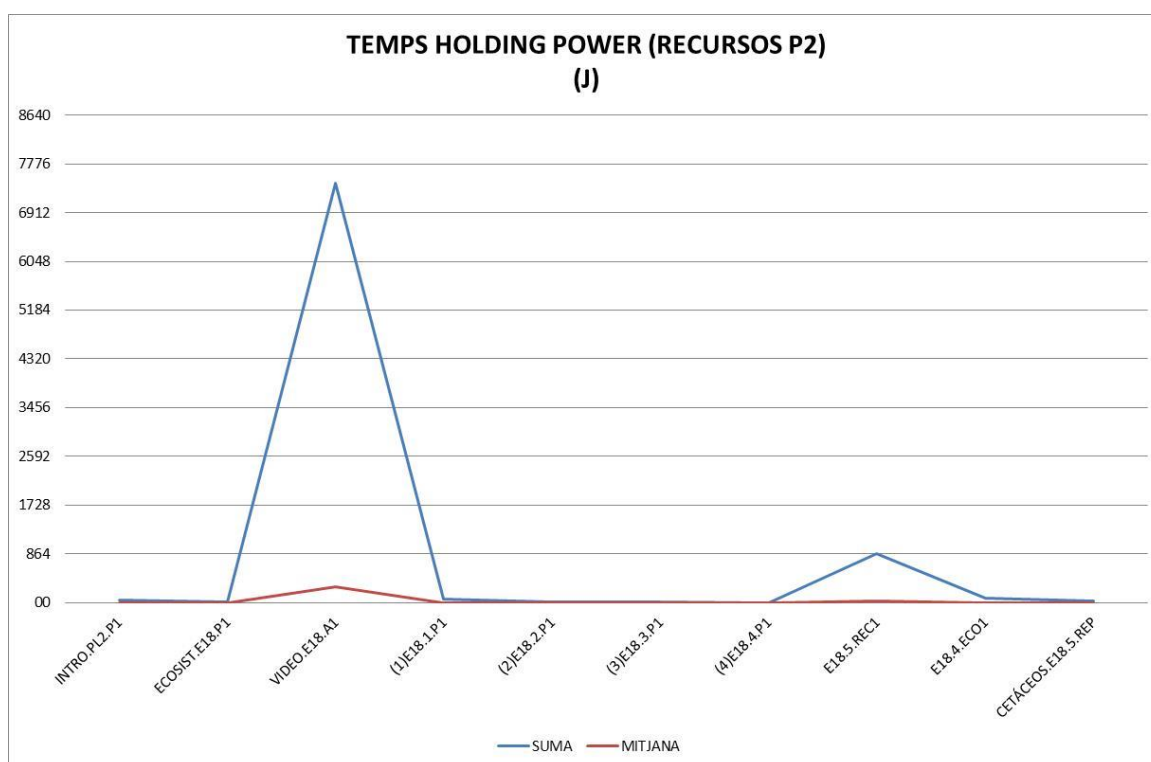
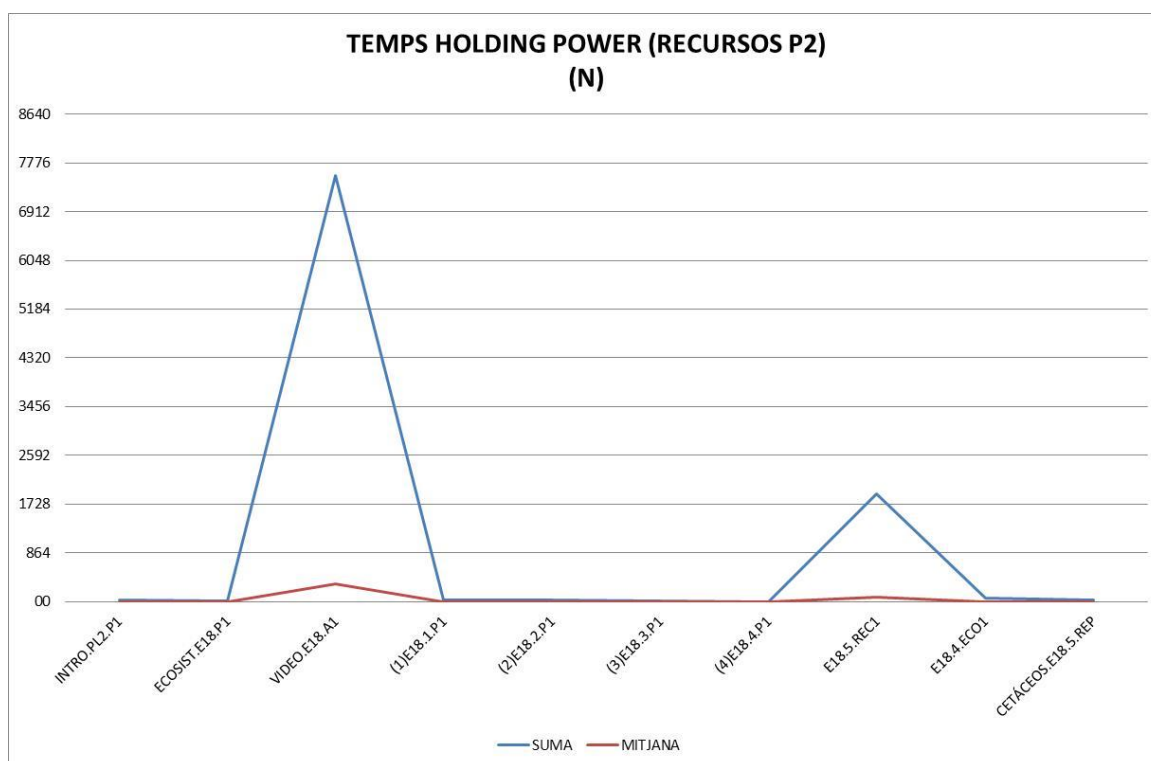
Taula i Gràfic 11: P2 Wilcoxon Test i Mediana Holding Power Edat

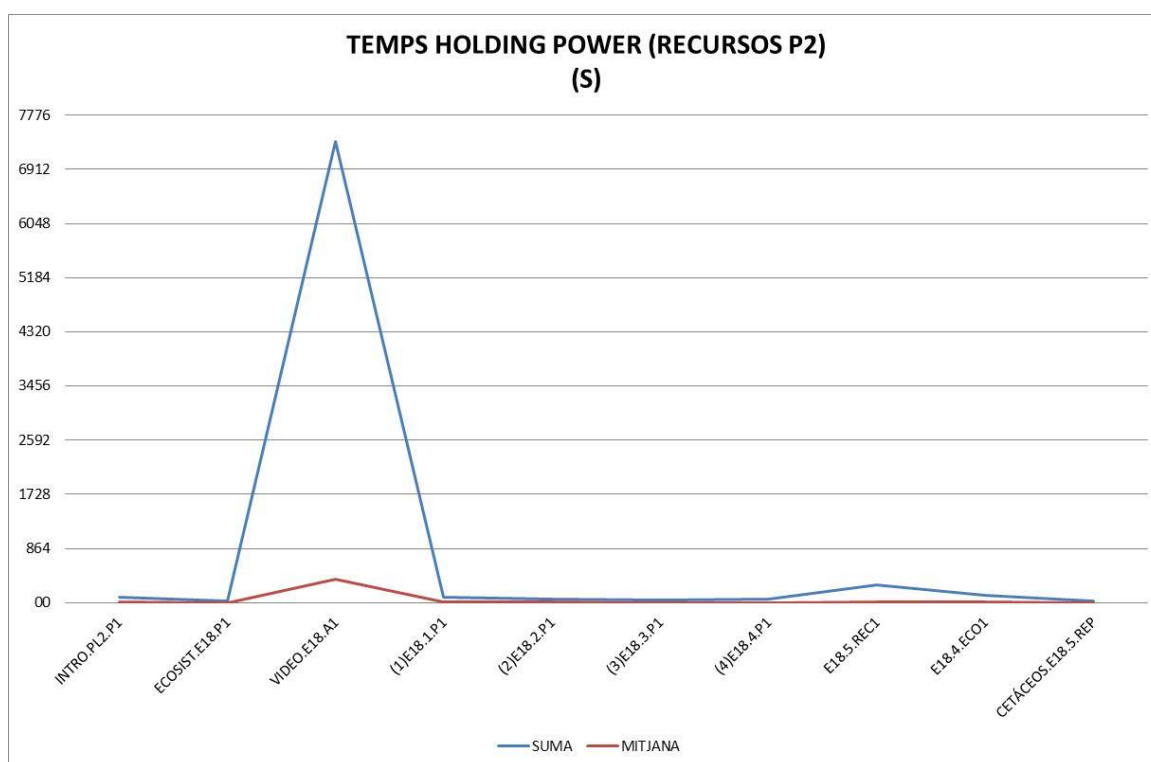
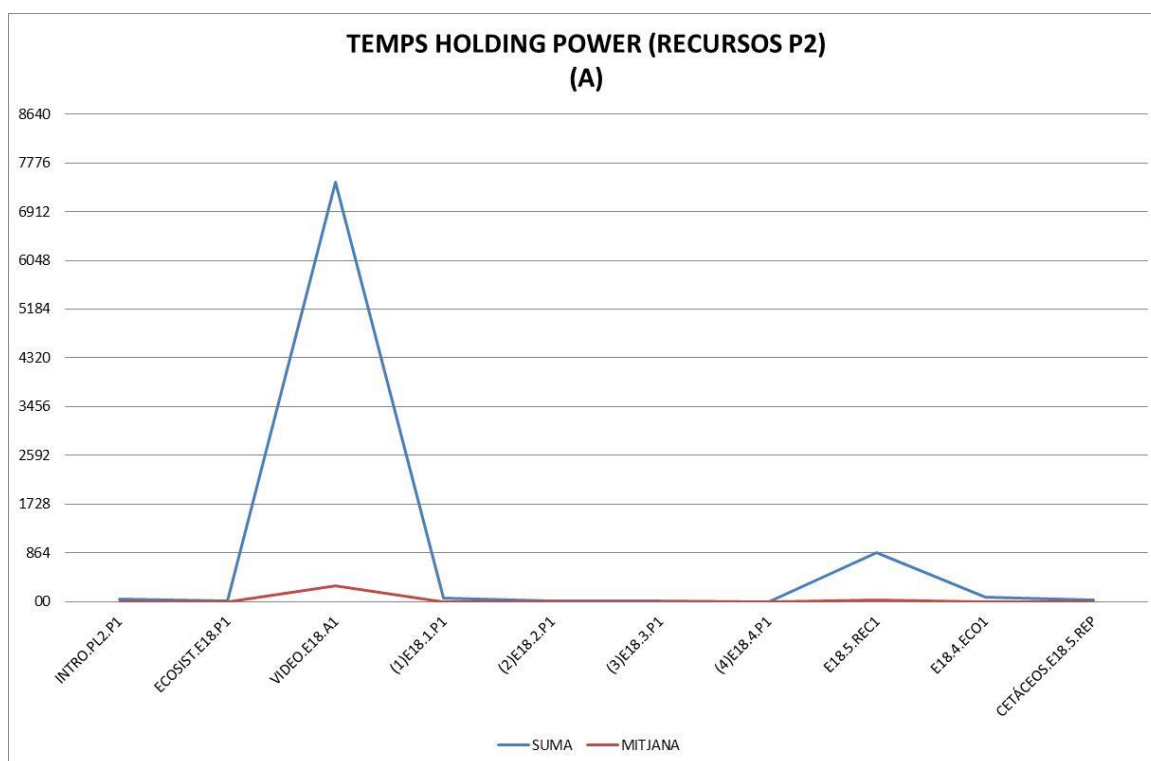
Per afinar més en els resultats, mirant les taules de percentatge de holding power es pot veure com la tendència és bàsicament la mateixa, la majoria dels recursos, entre el 70% en nens, joves i adults i el 60% en els sèniors, generen un holding power molt baix, de menys del 25% dels temps estimat. El holding power baix, d'entre el 25% i el 50% està en el cas dels nens, joves i adults al 10%, i en els sèniors al 30%; el holding power d'entre el 50% i 75% únicament apareix als grups de joves i adults amb un 20% i 10% respectivament; finalment, el holding power més elevat, el del més del 75% del temps estimat, apareix en els nens al 20%, i en els adults i sèniors al 10%.

	N	J	A	S
H.PWR <25%	70%	70%	70%	60%
H.PWR ≥25%	10%	10%	10%	30%
H.PWR ≥50%	0%	20%	10%	0%
H.PWR ≥75%	20%	0%	10%	10%

Taula 68: P2 %Holding Power Edat

Analitzant a nivell concret, segueixen sent els dos recursos VIDEO.E18.A1 ; E18.5.REC1 els que generen un major holding power, tot i això, no en totes les grups de la mateixa manera, en els nens tots dos de més del 75%, en els joves tots dos d'entre 50% i 75%, en els adults l'audiovisual té un holding power de més del 75% i el recurs interactiu d'entre el 50% i el 75%; finalment, en els sèniors únicament l'audiovisual genera un holding power elevat, de més del 75%.

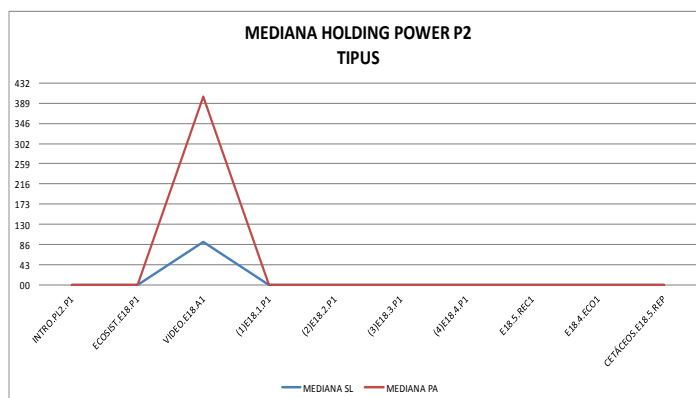

Gràfic 89: P2 Mitjana Temps Edat

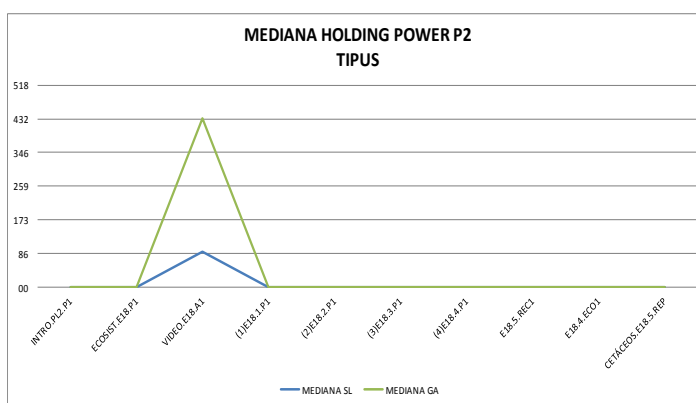
TIPUS DE VISITANT

Desglossant les dades a nivell de tipus de visitant ens surten sis combinacions possibles entre els grups de sols (SL), parella d'adults (PA), grup d'adults (GA) i amb nens (AN) per poder realitzar el test de Wilcoxon i comparar les medianes dels temps que dediquen als diferents recursos: SL+PA, SL+GA, SL+AN, PA+GA, PA+AN, GA+AN; una vegada fet el test, no ens mostra diferències significatives entre els grups.

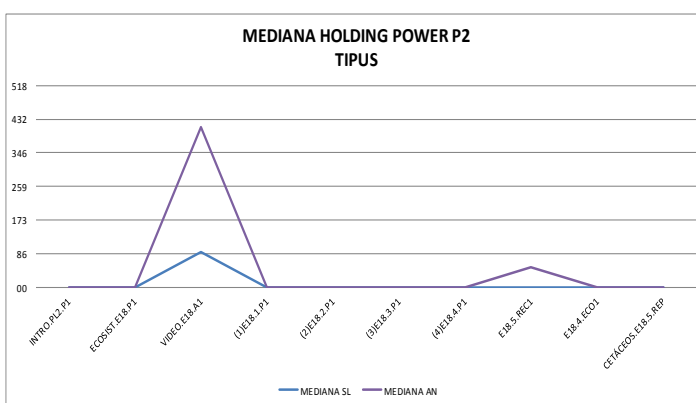
SL	PA
N: 10	Mean: 40,3
Mean: 9,1	Median: 0
Median: 0	
t test:	
t: -1	p(same mean): 0,3434
Sign test:	
r: 1	p(same median): 1
Wilcoxon test (normal approximation inaccurate):	
W: 1	
Normal approx. z: 1	p(same median): 0,31731
Monte Carlo (n=99999):	p(same median): 1
Exact:	p(same median): 1

SL	GA
N: 10	Mean: 43,4
Mean: 9,1	Median: 0
Median: 0	
t test:	
t: -1	p(same mean): 0,3434
Sign test:	
r: 1	p(same median): 1
Wilcoxon test (normal approximation inaccurate):	
W: 1	
Normal approx. z: 1	p(same median): 0,31731
Monte Carlo (n=99999):	p(same median): 1
Exact:	p(same median): 1

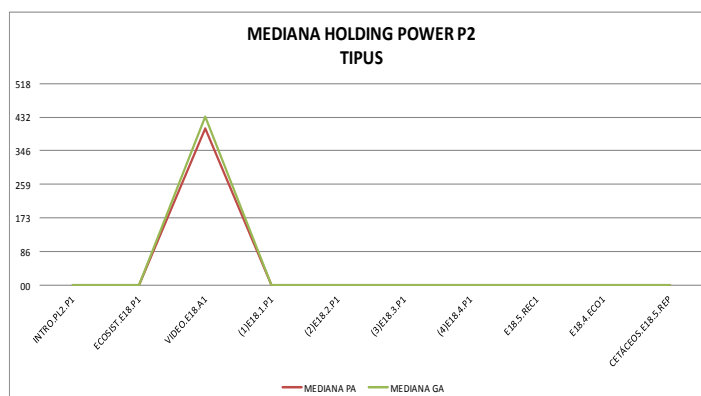

SL	AN
N: 10	Mean: 46,1
Mean: 9,1	Median: 0
Median: 0	
t test:	
t: -1,162	p(same mean): 0,275
Sign test:	
r: 2	p(same median): 0,5
Wilcoxon test (normal approximation inaccurate):	
W: 3	
Normal approx. z: 1,342	p(same median): 0,17971
Monte Carlo (n=99999):	p(same median): 0,49077
Exact:	p(same median): 0,6

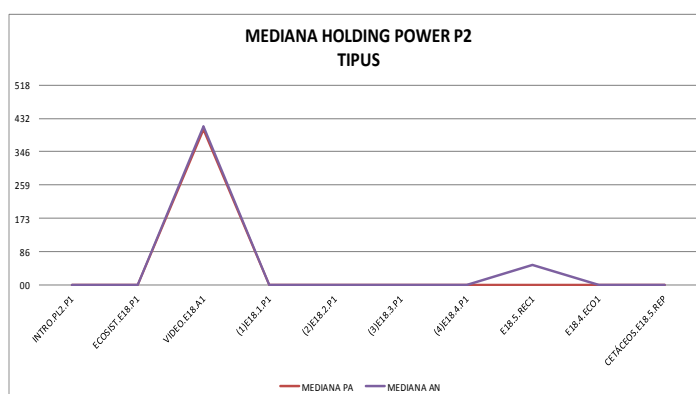

Avaluació del procés de socialització dels jaciments de la
 Sierra de Atapuerca al *Museo de la Evolución Humana de Burgos*

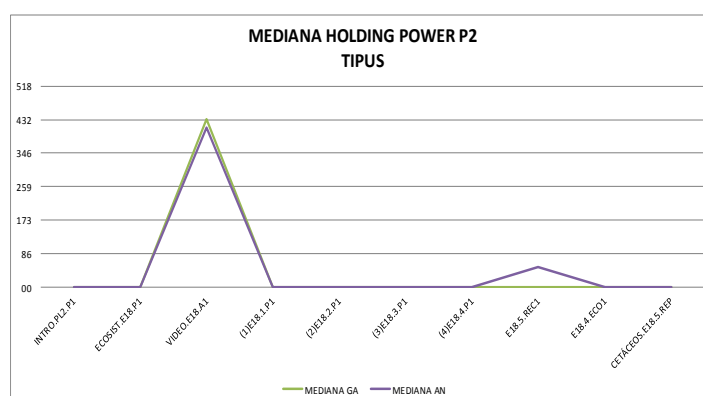
PA	GA
N: 10	
Mean: 40,3	Mean: 43,4
Median: 0	Median: 0
t test:	
t: -1	p(same mean): 0,3434
Sign test:	
r: 1	p(same median): 1
Wilcoxon test (normal approximation inaccurate):	
W: 1	
Normal approx. z: 1	p(same median): 0,31731
Monte Carlo (n=99999):	p(same median): 1
Exact:	p(same median): 1

PA	AN
N: 10	
Mean: 40,3	Mean: 46,1
Median: 0	Median: 0
t test:	
t: -1,166	p(same mean): 0,2737
Sign test:	
r: 2	p(same median): 0,5
Wilcoxon test (normal approximation inaccurate):	
W: 3	
Normal approx. z: 1,342	p(same median): 0,17971
Monte Carlo (n=99999):	p(same median): 0,50046
Exact:	p(same median): 0,6

GA	AN
N: 10	
Mean: 43,4	Mean: 46,1
Median: 0	Median: 0
t test:	
t: -0,4711	p(same mean): 0,6488
Sign test:	
r: 1	p(same median): 0,5
Wilcoxon test (normal approximation inaccurate):	
W: 2	
Normal approx. z: 0,4472	p(same median): 0,65472
Monte Carlo (n=99999):	p(same median): 1
Exact:	p(same median): 1

Taula i Gràfic 12: P2 Wilcoxon Test i Mediana Holding Power Tipus de Visitant

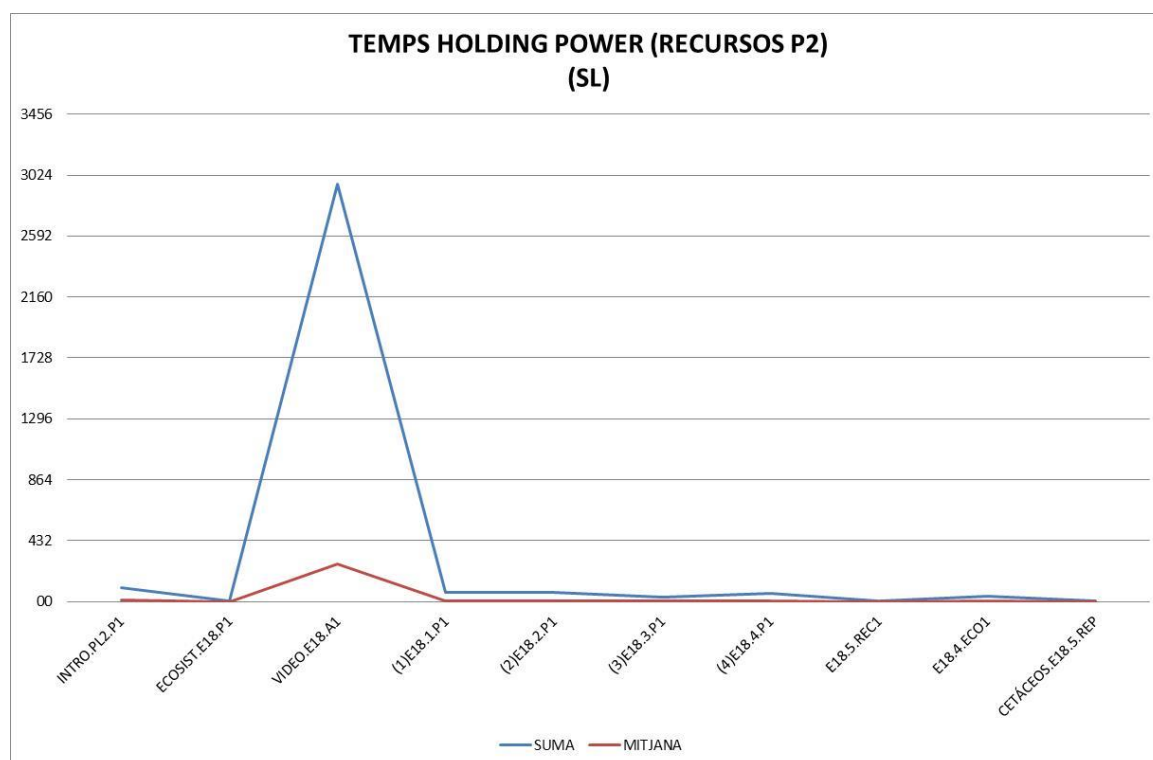
Caldrà però analitzar les dades en concret, fixant-nos en les dades de percentatges que ens aporta la taula per observar com efectivament no es veuen masses diferències en els resultats, de fet, el resultat més elevat, amb una xifra del 70%, és en tots els casos el holding power inferior al 25%. La resta es comporten de idèntica manera entre si els grups de sols i parelles d'adults, i els de grups d'adults i amb nens. En els primers el següent holding power més elevat és el d'entre 25% i 50%, amb una xifra de 20%, seguit amb un 10% del d'entre 50% i 75% de holding power. En els casos dels grups d'adults i amb nens el segon holding power més

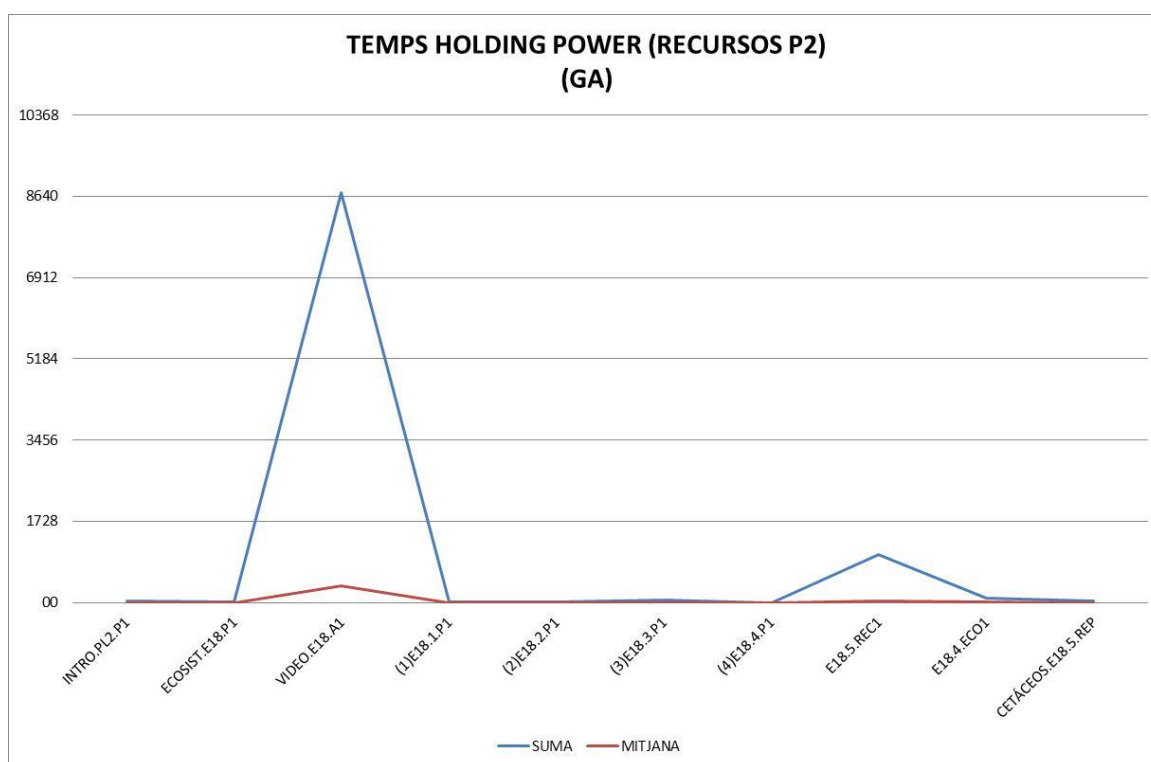
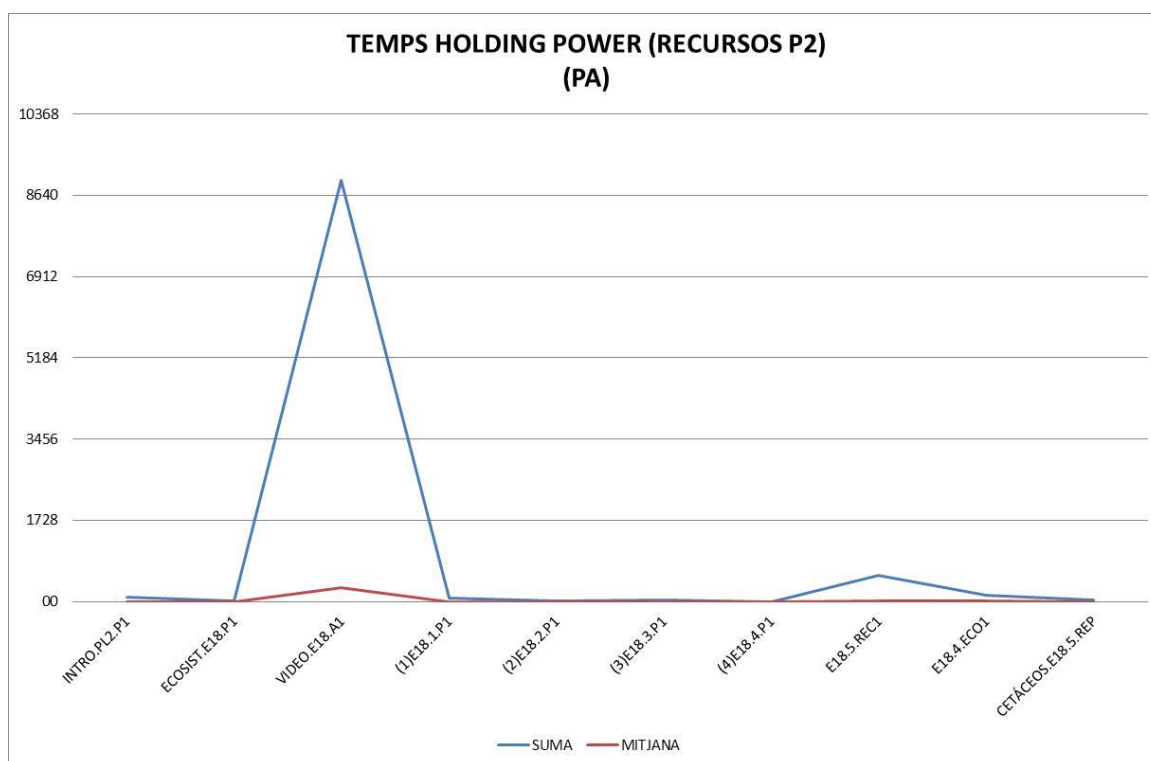
elevat és el de més del 75% amb una xifra del 20%, i seguit aniria, amb un resultat del 10% els recursos que generen un del entre el 25% i 50% del holding power.

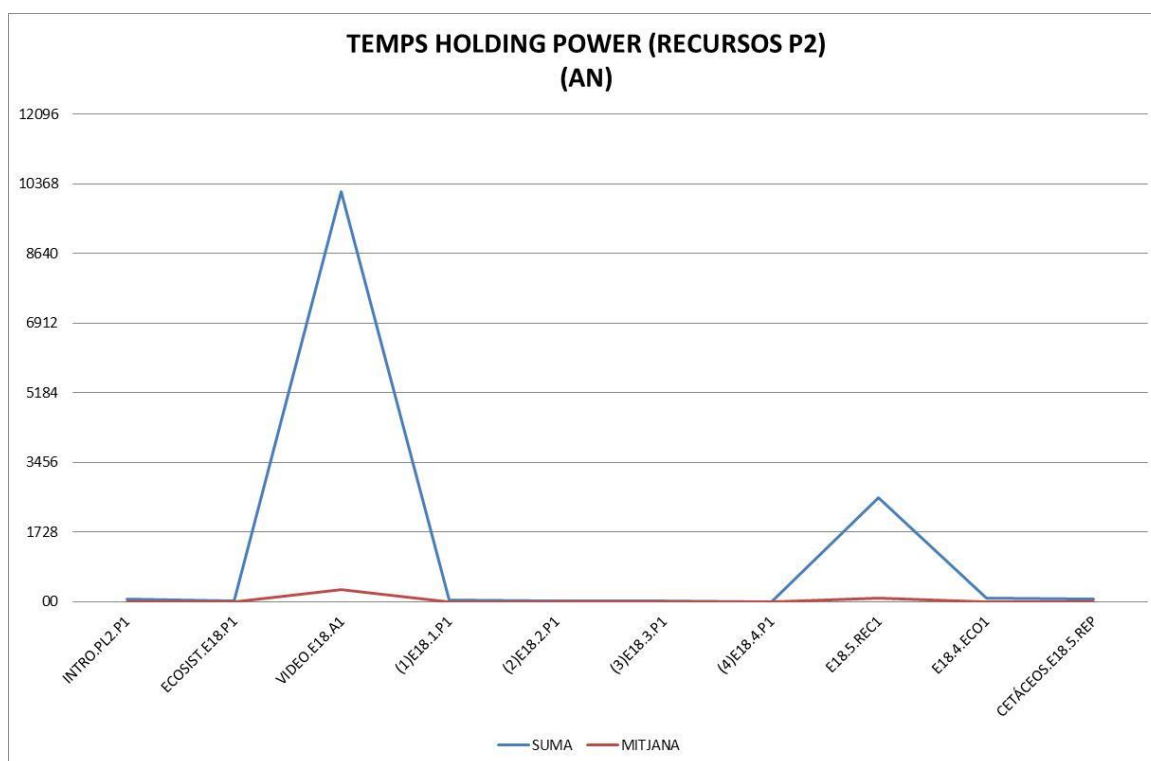
	SL	PA	GA	AN
H.PWR <25%	70%	70%	70%	70%
H.PWR ≥25%	20%	20%	10%	10%
H.PWR ≥50%	10%	10%	0%	0%
H.PWR ≥75%	0%	0%	20%	20%

Taula 69: P2 %Holding Power Tipus de Visitant

Concretant a nivell dels propis recursos, els que generen un major poder d'atenció, tornen a ser en tots els casos el VIDEO.E18.A1 ; E18.5.REC1; això si, en els grups de sols i parelles d'adults generant un holding power d'entre el 50% i el 75% i en el cas de grups d'adults i amb nens de més del 75%.

Gràfic 90: P2 Mitjana Temps Tipus de Visitant

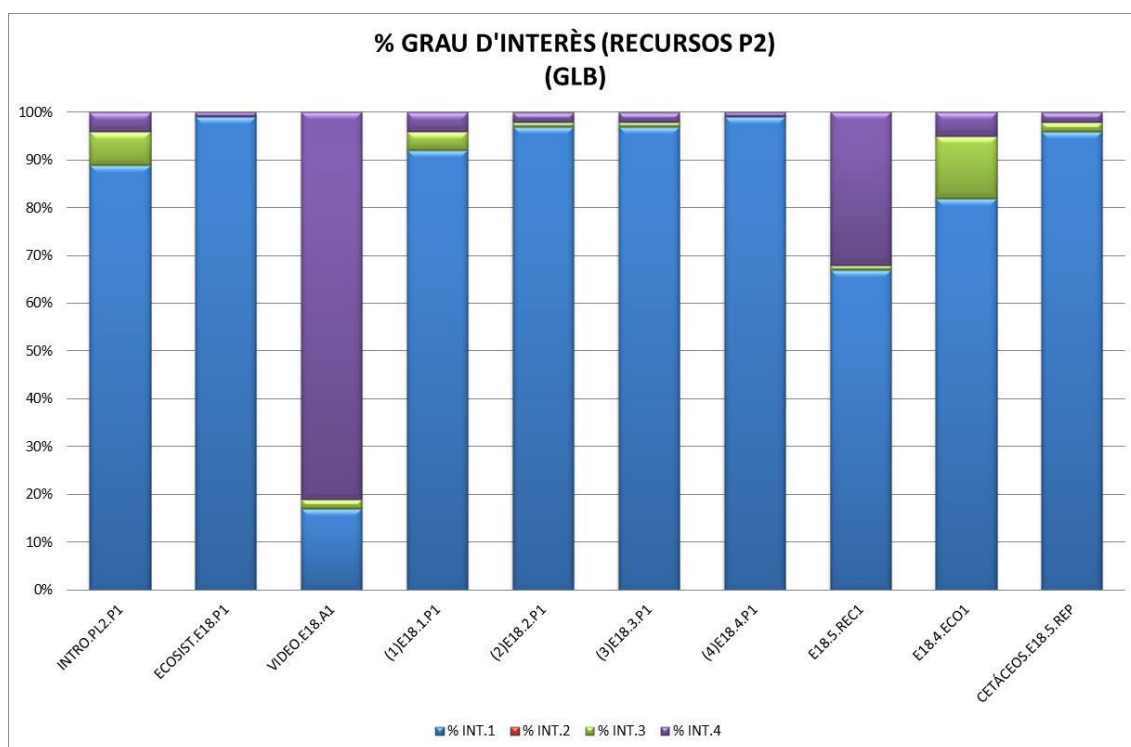
4.3.4.1.2. GRAU D'INTERÈS

GLOBAL

A nivell dels 100 visitants avaluats, el percentatge de grau d'interès en els recursos majoritàriament és d'interès 1, tot i que hi ha alguna excepció, on el que abunda més és l'interès 4, que és el que passa al recurs (en un 81% dels casos).

Si observem el gràfic també veiem com no hi ha recursos que tinguin percentatges d'interès 2, és quelcom que ja ens ha passat a d'altres plantes del mateix museu.

És important assenyalar també que en 7 dels 10 recursos, el segon percentatge més elevat és el de interès 4, i en 2 d'interès 3 i en 1 d'interès 1 (cal destacar que en 3 recursos el percentatge d'interès 3 i 4 és el mateix). Tot i això, els percentatges d'interès 1 són molt més elevats (entre el 67% el 99%), amb molta diferència que els que els segueixen, siguin d'interès 3 o 4. Els recursos amb un 99% d'interès 1 són ECOSIST.E18.P1; (4)E18.4.P1.

Gràfic 91: P2 %Grau d'Interès Global

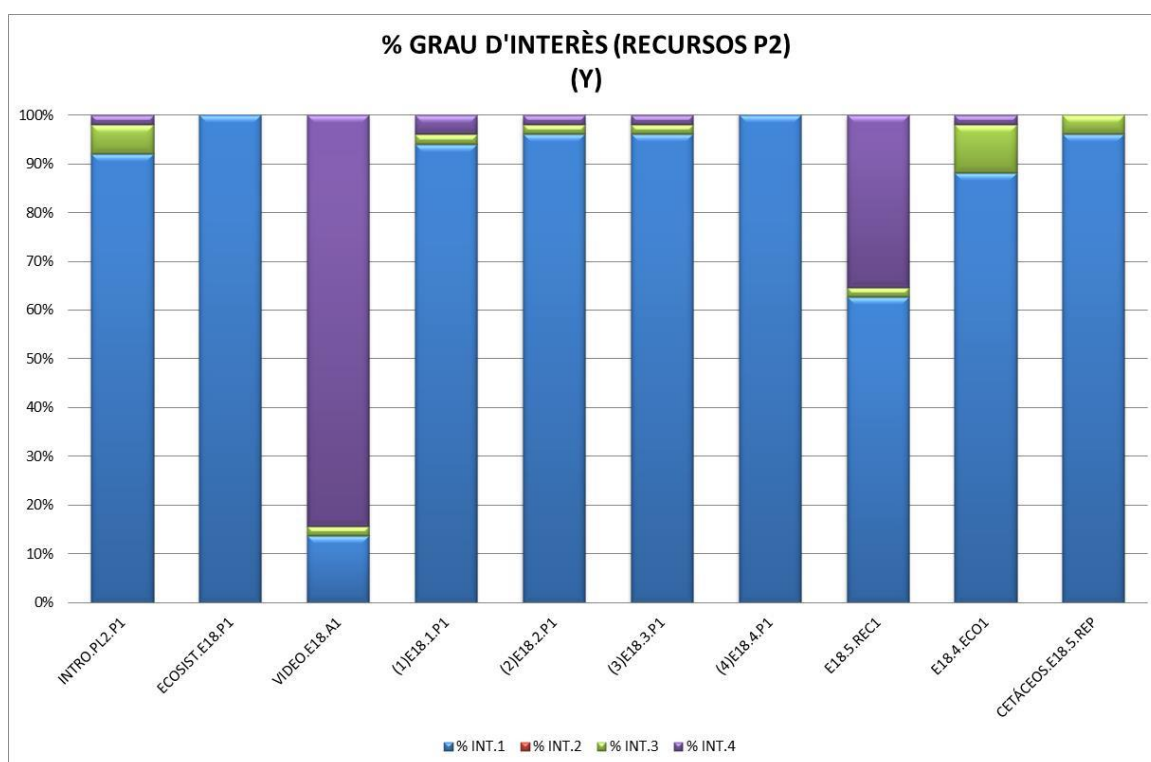
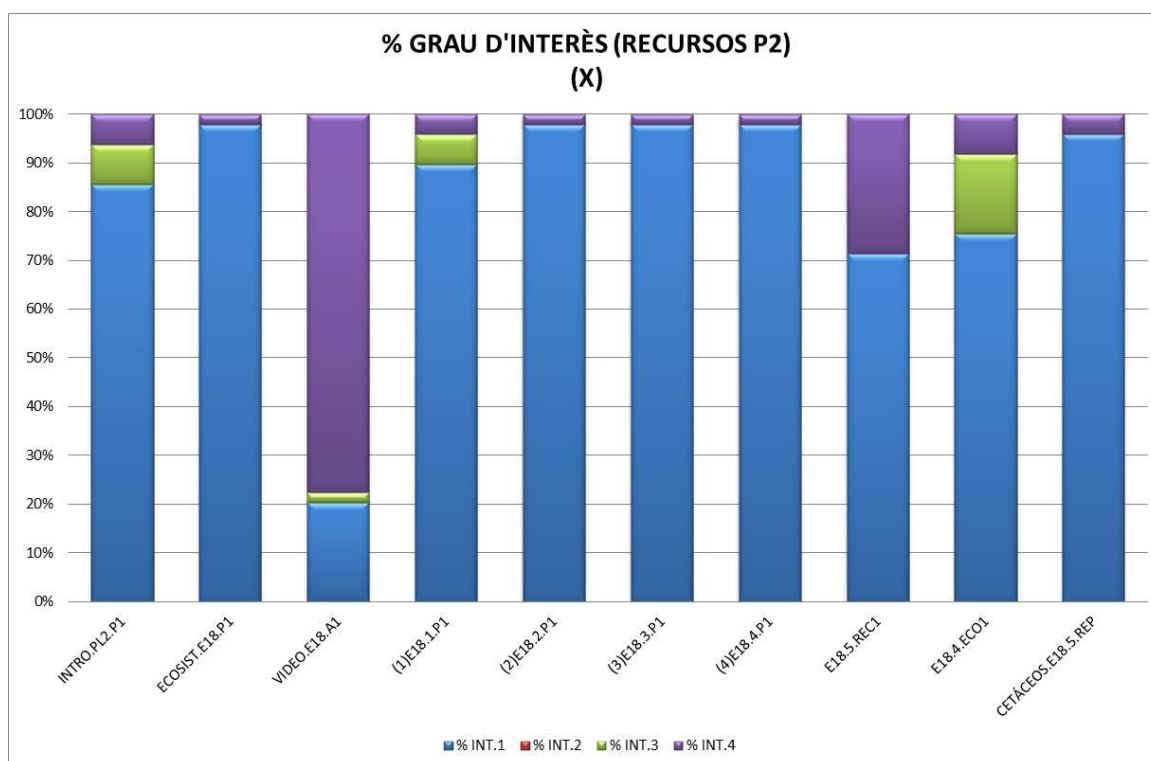
GÈNERE

Tenint en compte el grup de gènere, entre grups d'homes (Y) i de dones (X) no es veuen masses diferències, entre ells i amb el grup global, de fet, la tendència és la mateixa que la ja explicada al grup anterior.

Pel que fa al grup de dones, hi ha un predominança d'interès 1, a 9 dels 10 recursos, tot i que seguit del d'interès 4, en 6 recursos, i en 3 seguits per l'interès 3. Un dels recursos, VIDEO.E18.A1 té predominança en interès 4, en un 78% dels casos.

Pel que fa al grup dels homes, d'igual manera hi ha una predominança d'interès 1, en 9 dels 10 recursos, en aquest cas, 4 d'ells van seguits d'interès 4, i en els 3 restants van seguits d'interès 3. El recurs amb interès 4 segueix sent VIDEO.E18.A1. És destacable que en dos dels recursos ECOSIST.E18.P1; (4)E18.4.P1 el 100% dels avaluats té un interès 1 sobre el recurs, tots dos pertanyents als panells.

Observant els gràfics, i seguint la tendència ja explicada, la diferència entre el primer interès, de nivell 1, i el segon, sigui del nivell que sigui, és molt destacable; en de les dones, l'interès 1 ronda entre el 71 i el 98%, i en el cas dels homes entre el 63% i el 100%.

Gràfic 92: P2 %Grau d'Interès Gènere

EDAT

Tenint en compte els quatre grups d'edat, entre grups nens (N), joves (J), adults (A) i sèniors (S), tampoc no es veuen masses diferències, tot i que les poques que hi ha estan en el grup dels nens vers la resta.

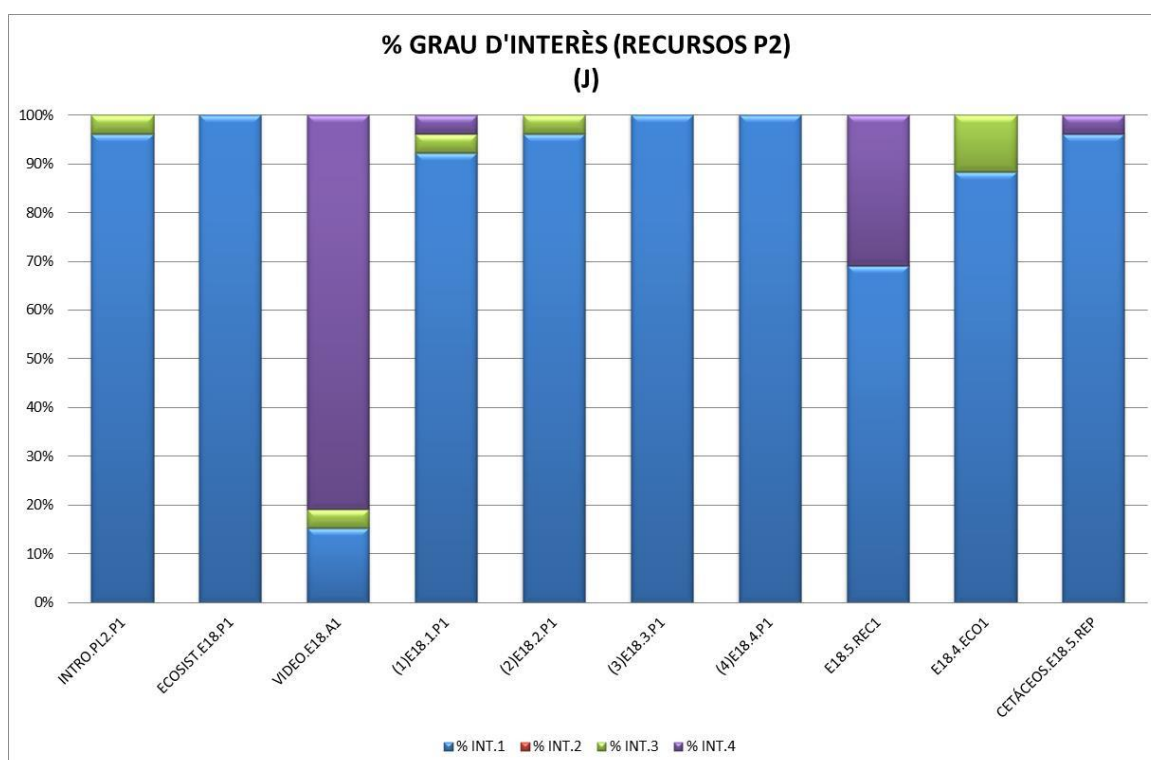
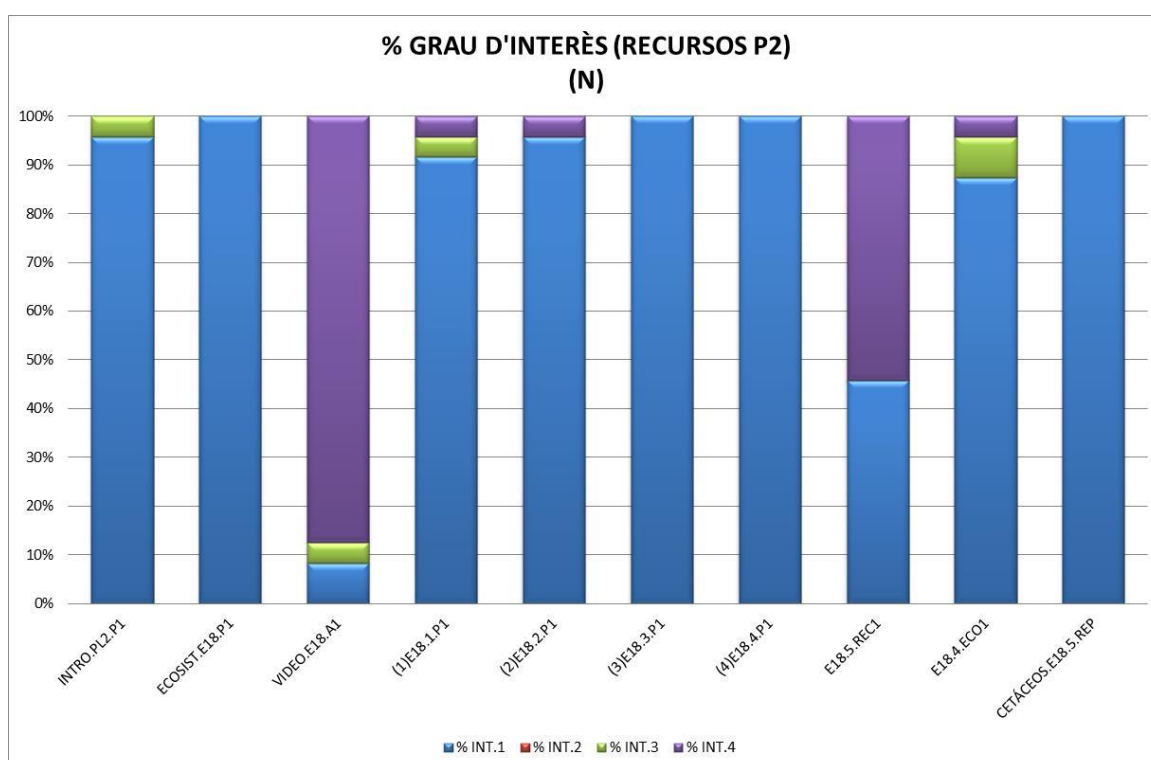
Pel que fa al grup de nens, hi ha una predominança d'interès 1 a 8 dels 10 recursos, tot i que seguit del d'interès 4, en 2 recursos, i en 2 seguits per l'interès 3. És en l'únic grup on dos dels recursos, VIDEO.E18.A1; E18.5.REC1 tenen predominança en interès 4, en un 88% i un 54% dels casos respectivament. És destacable que en quatre dels recursos ECOSIST.E18.P1; (3)E18.3.P1; (4)E18.4.P1; CETÁCEOS.E18.5.REP el 100% dels avaluats té un interès 1 sobre el recurs.

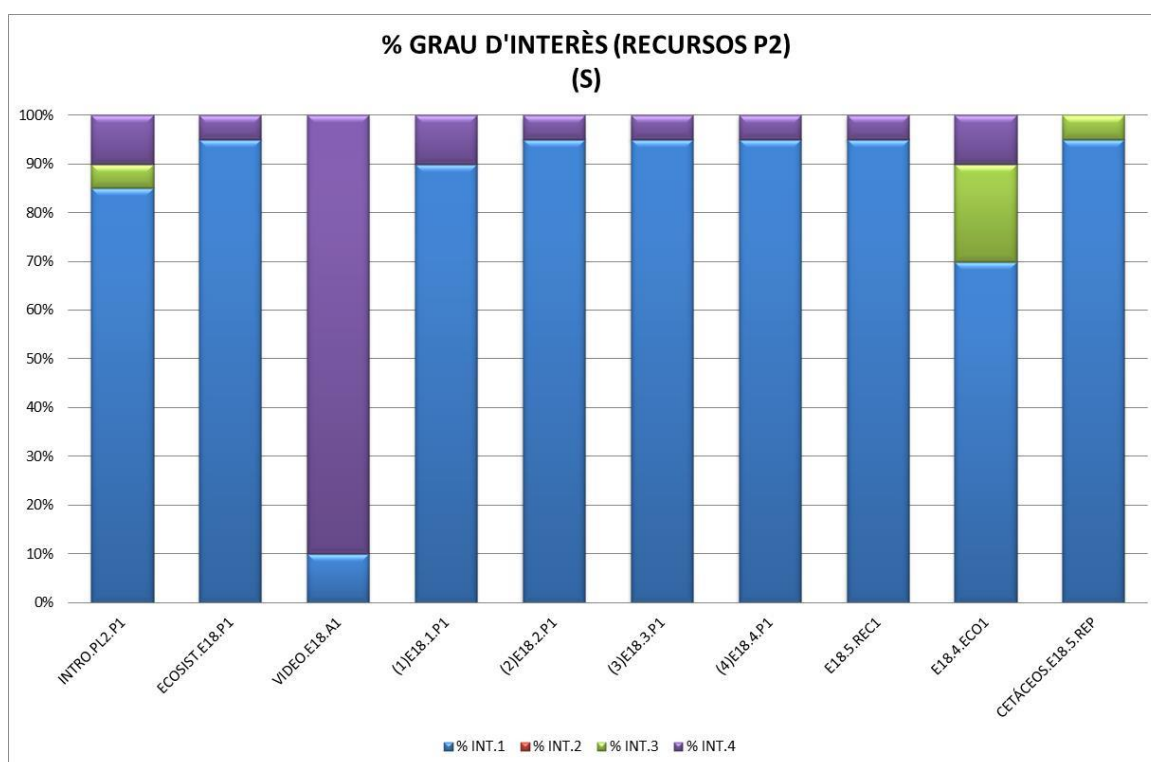
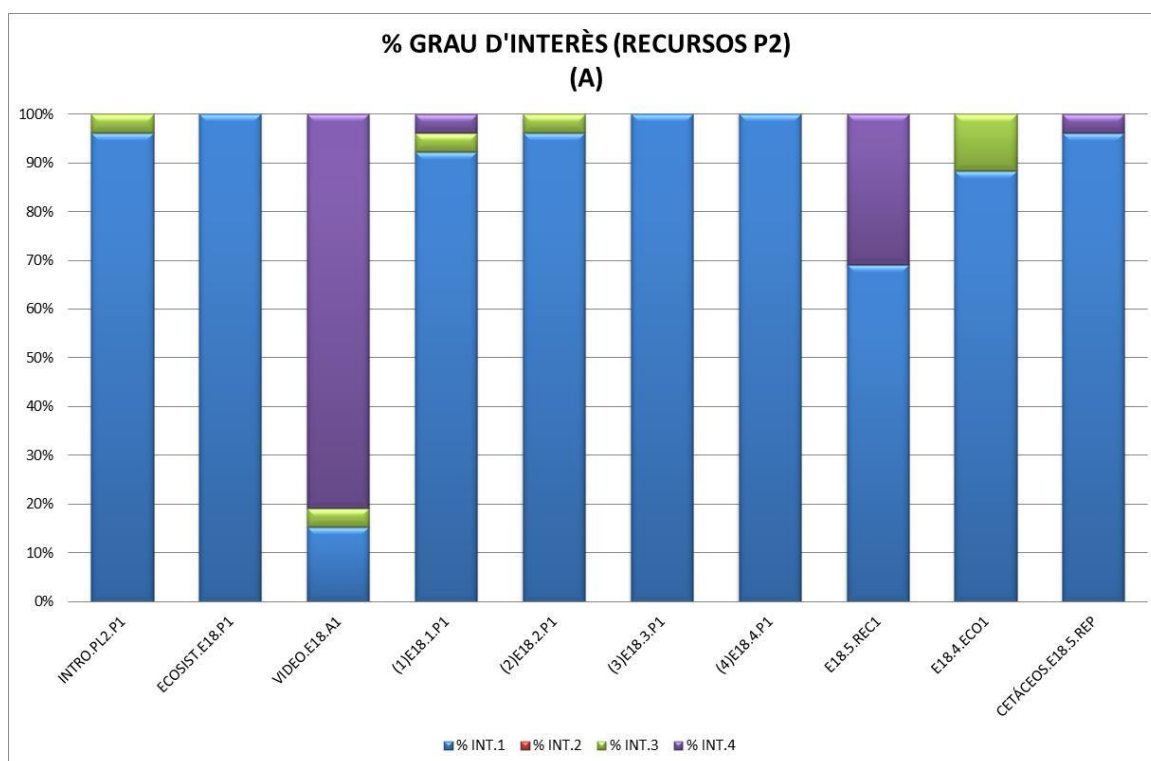
En el grup dels joves, hi ha una predominança d'interès 1, en 9 dels 10 recursos, en aquest cas, 3 d'ells van seguits d'interès 3, i en els 4 restants van seguits d'interès 3. Al igual que en els casos anteriors, és el recurs VIDEO.E18.A1 el d'interès 4. És destacable que en tres dels recursos ECOSIST.E18.P1; (3)E18.3.P1; (4)E18.4.P1 el 100% dels avaluats té un interès 1 sobre el recurs.

El grup d'adults es comporta de manera molt similar, únicament el recurs VIDEO.E18.A1 tindria interès 4, sobre els 9 restants que tindrien interès 1; d'aquests 3 tindrien un segon interès 4 i 3 un segon interès 3. Tres dels recursos tenen el 100% d'interès 1: ECOSIST.E18.P1; (2)E18.2.P1; (4)E18.4.P1.

Finalment el grup dels sèniors, seguiria la mateixa tendència que els grups de joves i adults, el mateix recurs tindria interès 4, i dels d'interès 1, com a segon interès, 7 tindrien interès 4 i 2 interès 3.

Observant els gràfics, i seguint la tendència ja explicada, la diferència entre el primer, l'interès 1 i el segon, sigui 3 o 4, en cada recurs és molt notable, ja que l'interès 1 va del 88% al 100% en el cas dels nens, del 69% al 100% en el cas dels joves, del 63% al 100% en el cas dels adults i del 85% al 95% en el cas dels sèniors. És destacable també, que els recursos que en els diferents grups han aparegut amb un 100% d'interès 1, sempre formen part dels panells i en el cas dels nens també la reproducció dels cetacis.

Gràfic 93: P2 %Grau d'Interès Edat

TIPUS DE VISITANT

Analitzant les dades dels quatre graus d'interès segons els tipus de visitants, es pot observar com la tendència segueix sent molt igual entre els grups de sols (SL), parella d'adults (PA), grup d'adults (GA) i amb nens (AN), de fet, les poques diferències significatives estan al grup amb nens.

En els tres primers grups de sols, parella d'adults i grup d'adults únicament un dels 10 recursos no té una majoria d'interès 1, és el recurs VIDEO.E18.A1. en el cas del grup amb nens, a part d'aquest mateix també predomina l'interès 4 en el recurs E18.5.REC1.

En tots els grups l'interès 1 va seguit del 3 o 4; en el grup de sols tots ells d'interès 4, que en aquest cas serien 6 ja que en 3 dels recursos ECOSIST.E18.P1; E18.5.REC1; CETÁCEOS.E18.5.REP el 100% de l'interès és de grau 1.

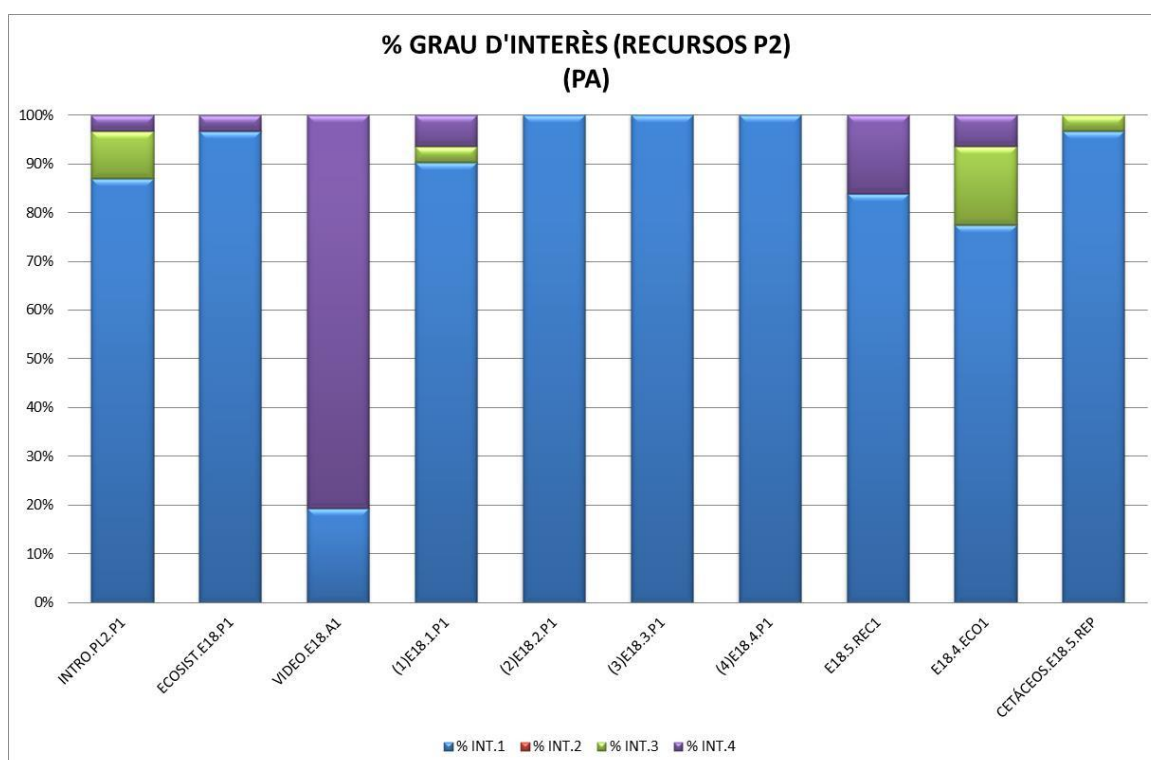
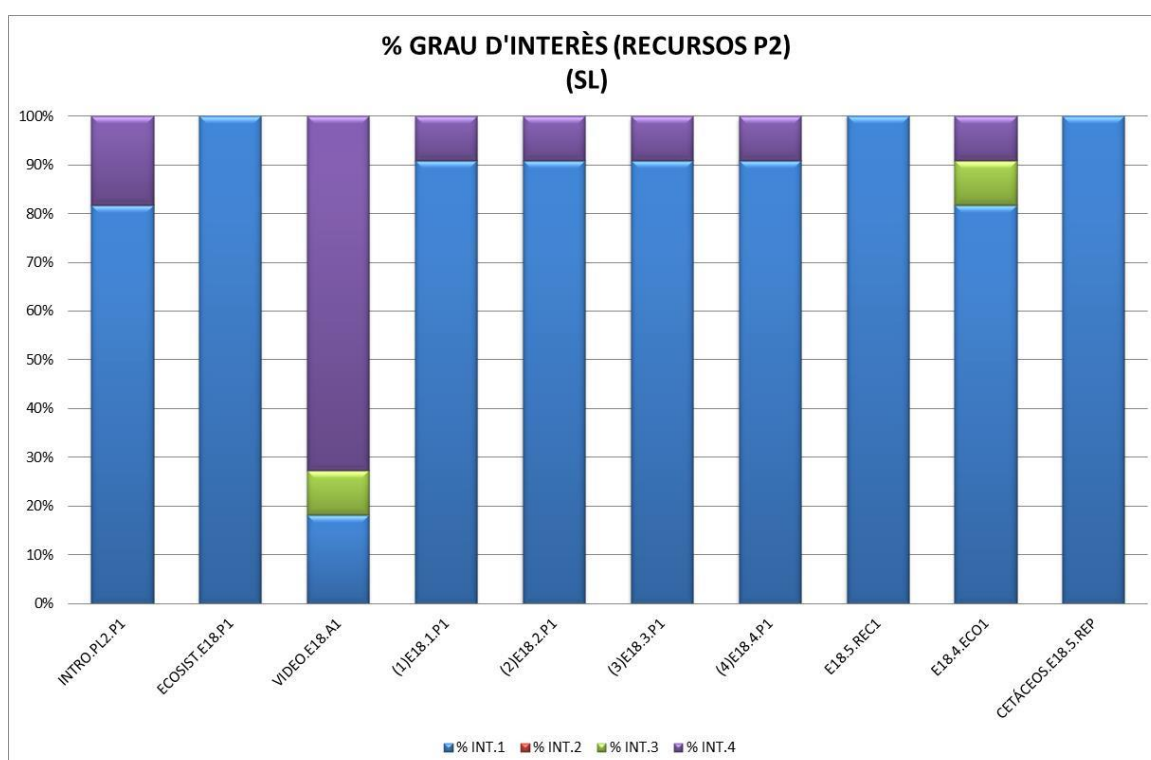
En el grup de parella d'adults 3 dels recursos serien d'interès 3 en segon lloc, i 3 d'interès 4; en aquest cas 3 panells (2)E18.2.P1; (3)E18.3.P1; (4)E18.4.P1 tindrien el 100% d'interès 1.

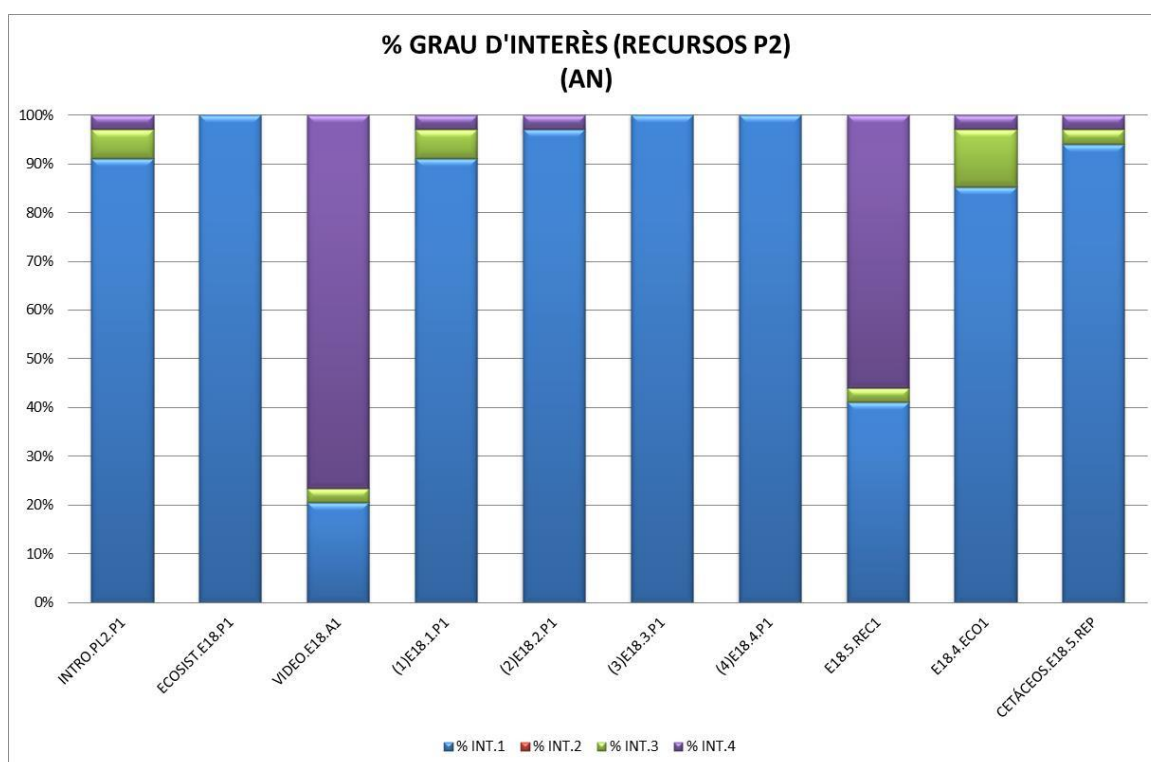
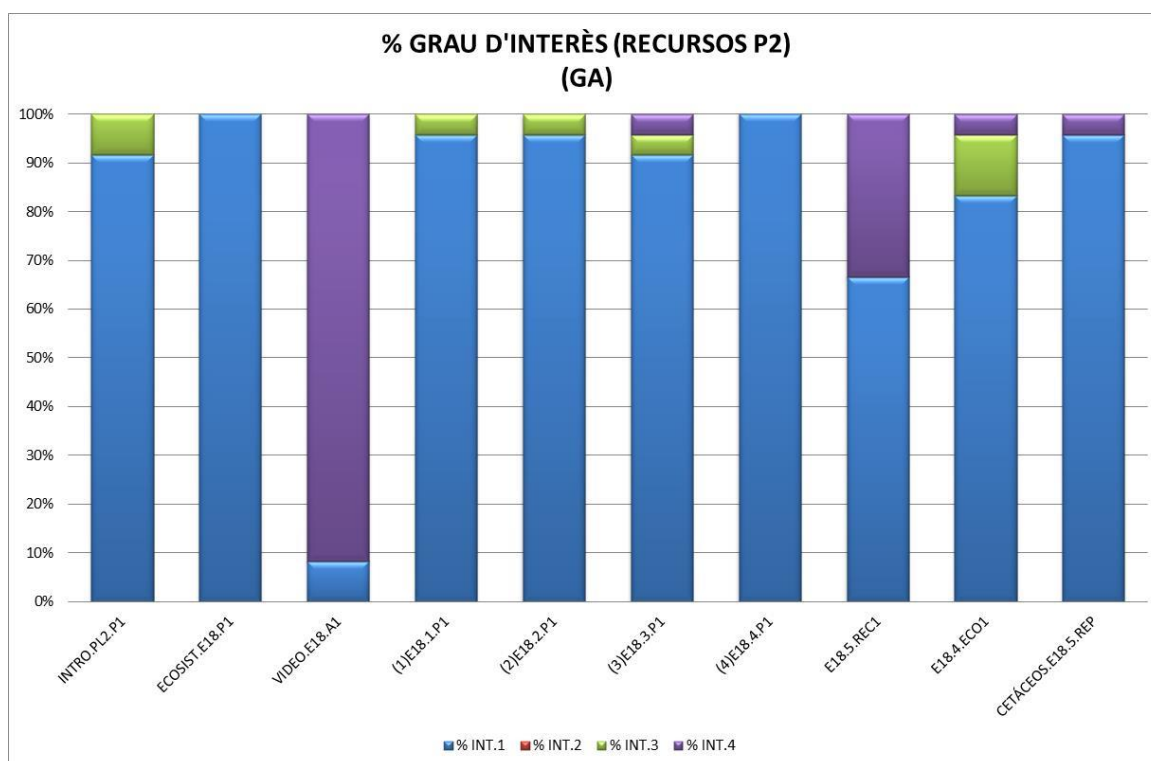
En el cas del grup d'adults, 4 recursos tindrien un segon nivell d'interès 3 i 3 d'interès 4; els recursos ECOSIST.E18.P1; (4)E18.4.P1 tindrien el 100% d'interès 1.

Finalment en el grup amb nens, 3 dels recursos tindrien un segon grau d'interès 3 i 2 d'interès 4, en aquest cas ECOSIST.E18.P1; (3)E18.3.P1; (4)E18.4.P1 tindrien el 100% d'interès 1.

En aquests grups la diferència entre el primer interès (de grau 1) i el següent és igual que la dels grups anteriors, molt forta, en els sols l'interès 1 se situa entre el 82% i el 100%, en el grup de parelles d'adults entre el 84 % i el 100%, en el grup d'adults entre 67% i 100%, i finalment en el grup amb nens entre el 91% i el 100%.

A l'igual que en els grups analitzats anteriorment, els recursos que en els diferents grups han aparegut amb un 100% d'interès 1, sempre formen part dels panells i en el cas dels sols, també la reproducció dels cetacis.

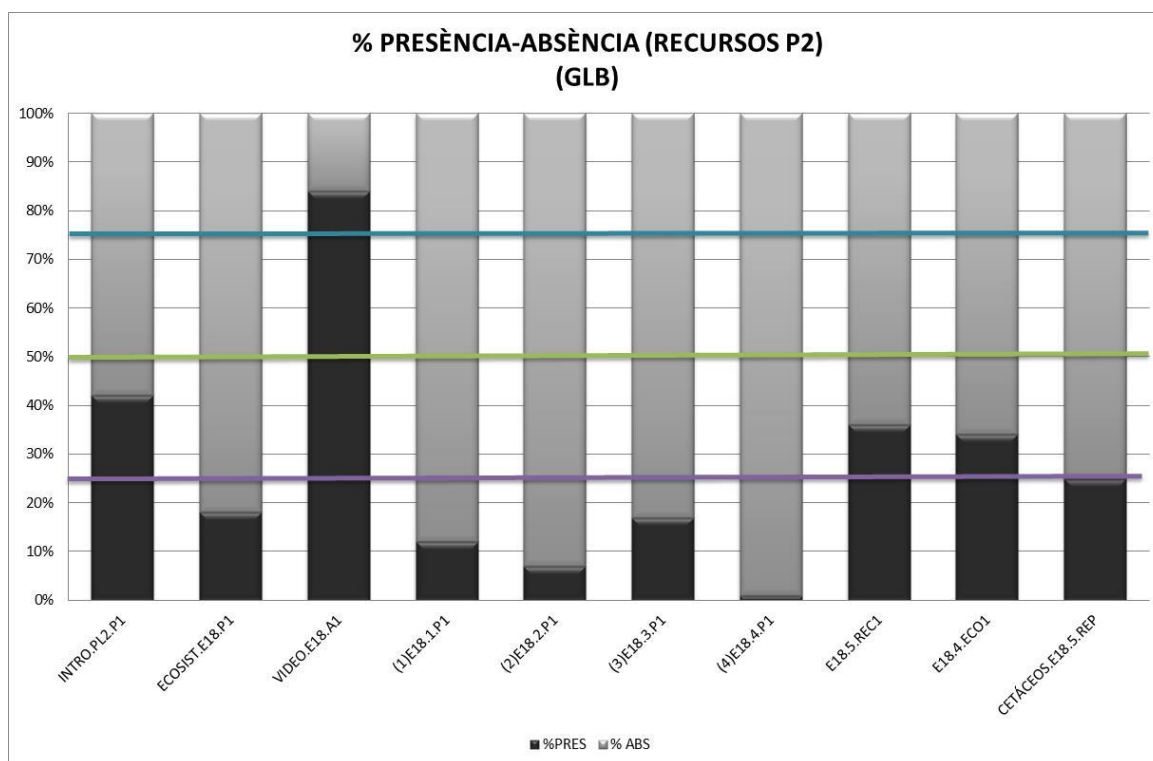
Gràfic 94: P2 %Grau d'Interès Tipus de Visitants

4.3.4.1.3. ATTRACTING POWER

GLOBAL

A nivell global i si mirem les taules de percentatge de presència i d'absència (on s'exposa el percentatge dels recursos en els que els visitants s'aturen o no, dividides segons franges de minuciositat en relació a l'attracting power) és pot observar com a nivell de presència, en un 40% dels recursos s'hi aturen entre el 25% i el 50% dels visitants, en un 50% s'hi aturen menys del 25% dels visitants, en un 0% s'hi aturen entre el 50% i el 75% dels visitants i únicament en un 10% dels recursos s'hi aturen més del 75% dels visitants avaluats (tal i com es pot observar en el gràfic, l'únic recurs amb tanta aflluència de visitants és l'audiovisual VIDEO.E18.A1 (amb una presència del 84%). La resta de recursos ja pertanyen al nivell d'attracting power 2 i 1.

Pel que fa a les absències, els percentatges són a la inversa que en les presències, el que és destacable però, és mirar els recursos amb un grau d'absències superior al 75% aquests recursos són: ECOSIST.E18.P1 (82%); (1)E18.1.P1 (88%); (2)E18.2.P1 (93%); (3)E18.3.P1 (83%); (4)E18.4.P1 (99%); CETÁCEOS.E18.5.REP (75%); tots ells pertanyents al grup de panells, a més de la reproducció del cetacis.

Gràfic 95: P2 %Presència-Absència Global

Per tant, a nivell general podríem concloure que en un 10% dels recursos s'hi aturen entre el 50% i el 84% dels visitants; en el 50% dels recursos s'hi aturen menys del 25% dels visitants, i en un 40% dels recursos s'hi aturen entre el 25 i 50% dels visitants. És per això que podem considerar que hi ha un poder d'atracció mig-baix, ja que la suma de les presències 2, 3 i 4 són iguals a la presència 1.

	GLB
PRES.1. < 25%	50%
PRES.2. ≥25%	40%
PRES.3. ≥50%	0%
PRES.4. ≥75%	10%

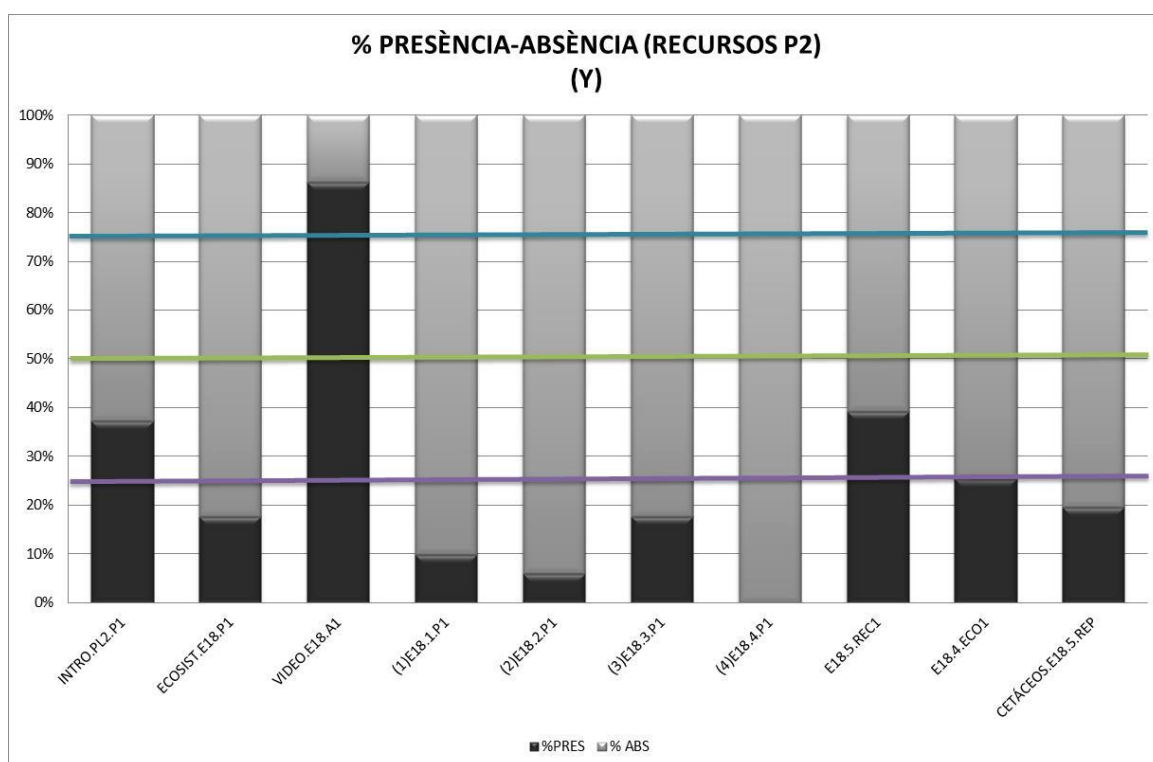
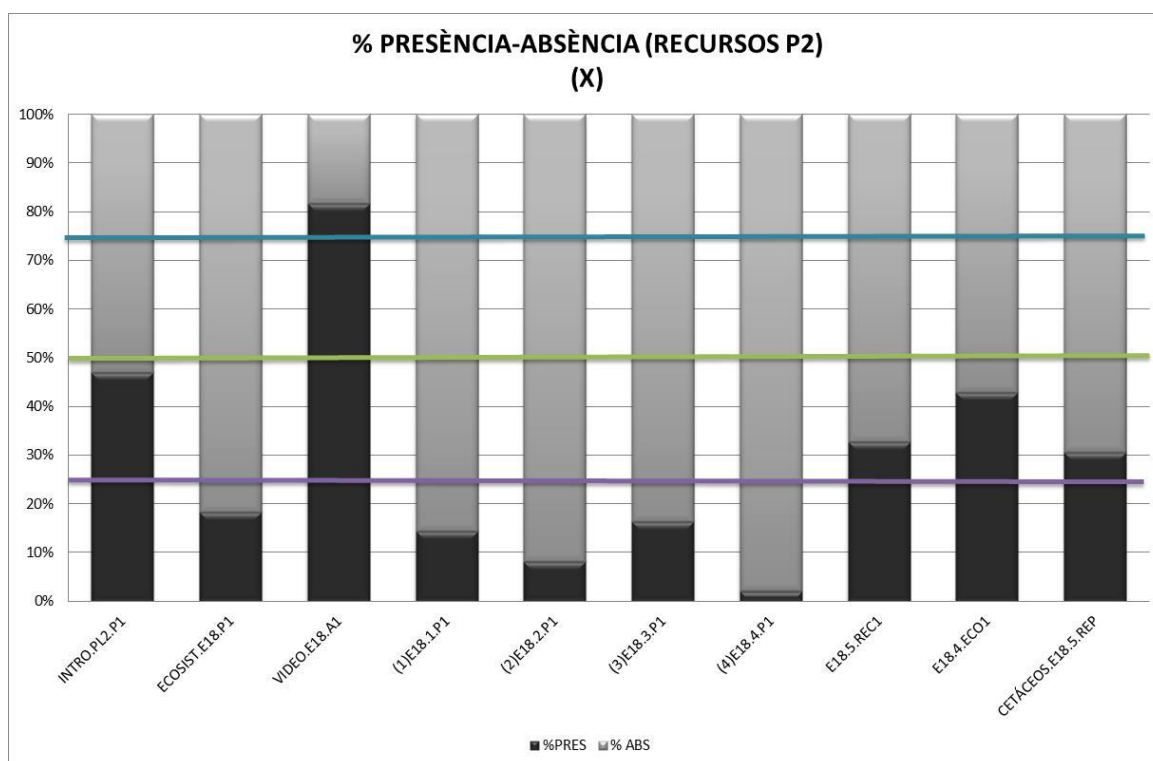
Taula 70: P2 %Presència Global

GÈNERE

Mirant les taules de percentatge de presència i d'absència, podem veure com a nivell de gènere, entre dones (X) i homes (Y) la tendència és força similar tant en presències baixes com altes; en tots dos casos la presència més alta, de més del 75% dels visitants aturats, està únicament en el 10% dels recursos. La resta de xifres, tenen alguna diferència tot i que segueixen la mateixa tendència, en un 50% dels recursos s'hi aturen menys del 25% de les dones, en el cas dels homes aquest percentatge és una mica superior, del 60 % dels recursos; en referència a la següent, en un 40% dels recursos s'hi aturen entre el 25% i el 50% de les dones avaluades, i en el cas dels homes, en un 30% dels recursos.

Si mirem els gràfics, i de manera específica en els diferents recursos, podem veure com el recurs que tenen un major percentatge de presència tant en el grup de dones com en el dels homes és l'audiovisual VIDEO.E18.A1, amb un 82% en les dones i un 86% en els homes.

Per contra, els recursos amb una major absència són en el cas de les dones (X): ECOSIST.E18.P1; (1)E18.1.P1; (2)E18.2.P1; (3)E18.3.P1; (4)E18.4.P1, tots ells del grup dels panells. En el cas dels homes és molt similar, de fet els recursos són els mateixos, amb la diferència que a més també hi ha la reproducció del cetacis, CETÁCEOS.E18.5.REP; és destacable també, que el recurs (4)E18.4.P1 té una absència del 100% dins el grup dels homes.

Gràfic 96: P2 %Presència-Absència Gènere

En conclusió, pel que fa a les dones: les presències de nivell alt i molt alt (entre el 50 i el 82%) sumen un total del 10% dels recursos, els de presència molt baixa el 50%, i els de presència mitja el 40%. En el cas dels homes, les presències de caire alt i molt alt (entre el 50 i el 86%) sumen el 10%, els de presència molt baixa el 60%, i els de presència mitja el 30% dels recursos.

Amb això podríem dir que el grau d'attracting power en les dones seria de caire mig-baix, i en el cas dels homes baix.

	X	Y
PRES.1. <25%	50%	60%
PRES.2. ≥25%	40%	30%
PRES.3. ≥25%	0%	0%
PRES.4. ≥75%	10%	10%

Taula 71: P2 %Presència Gènere

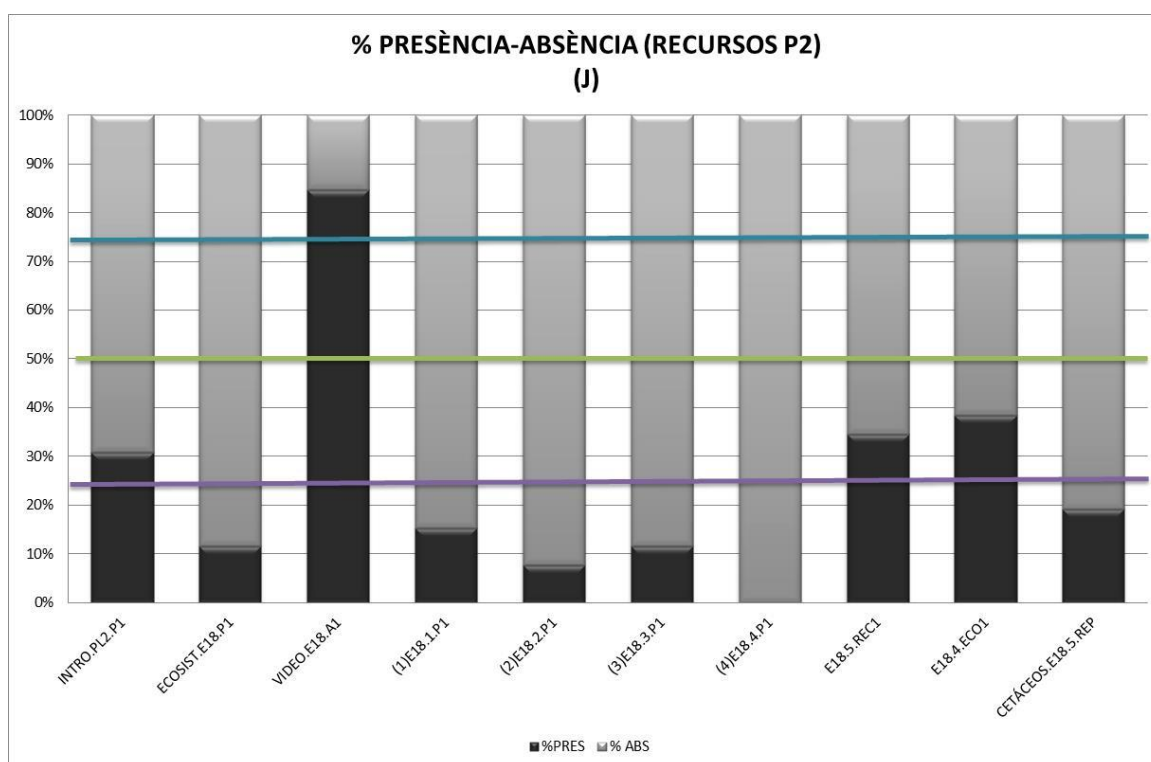
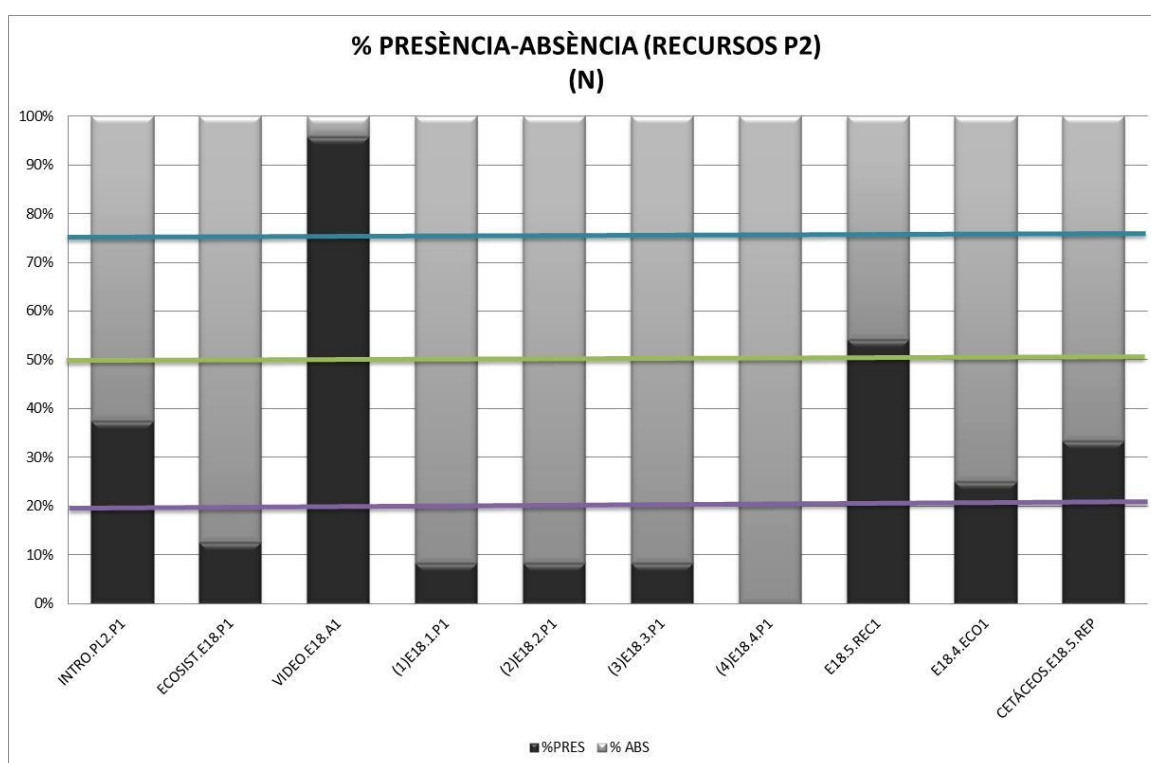
EDAT

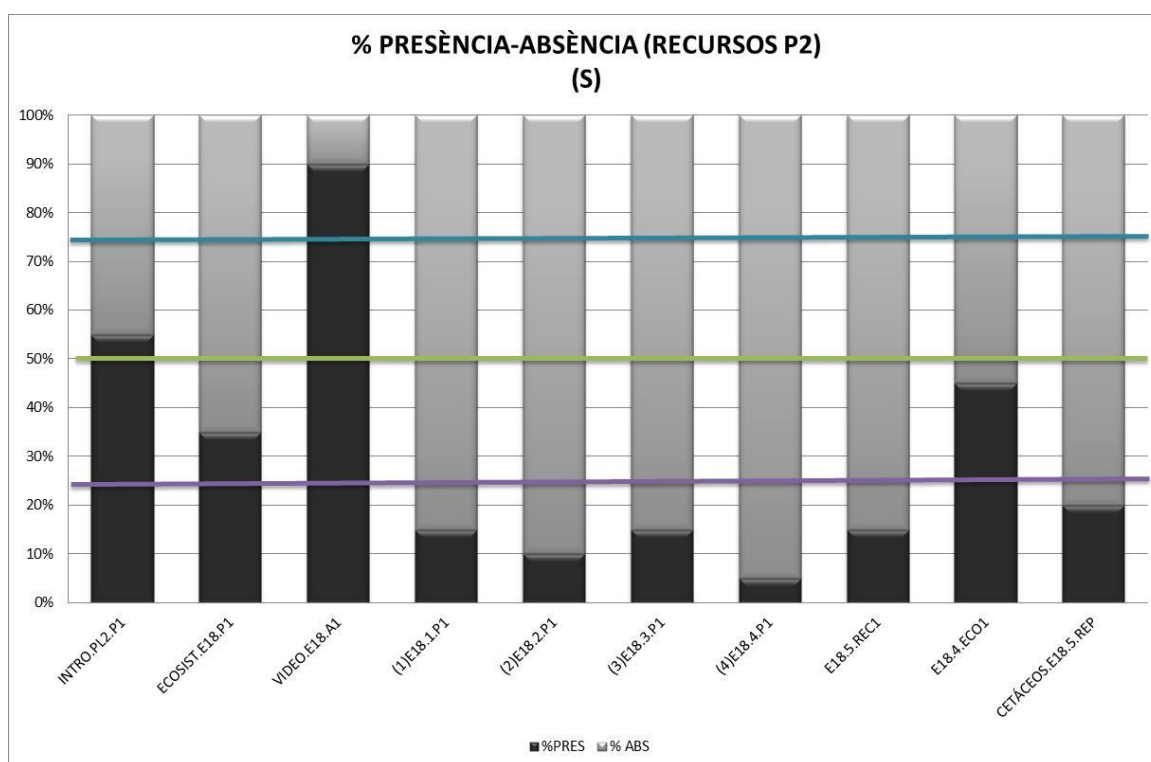
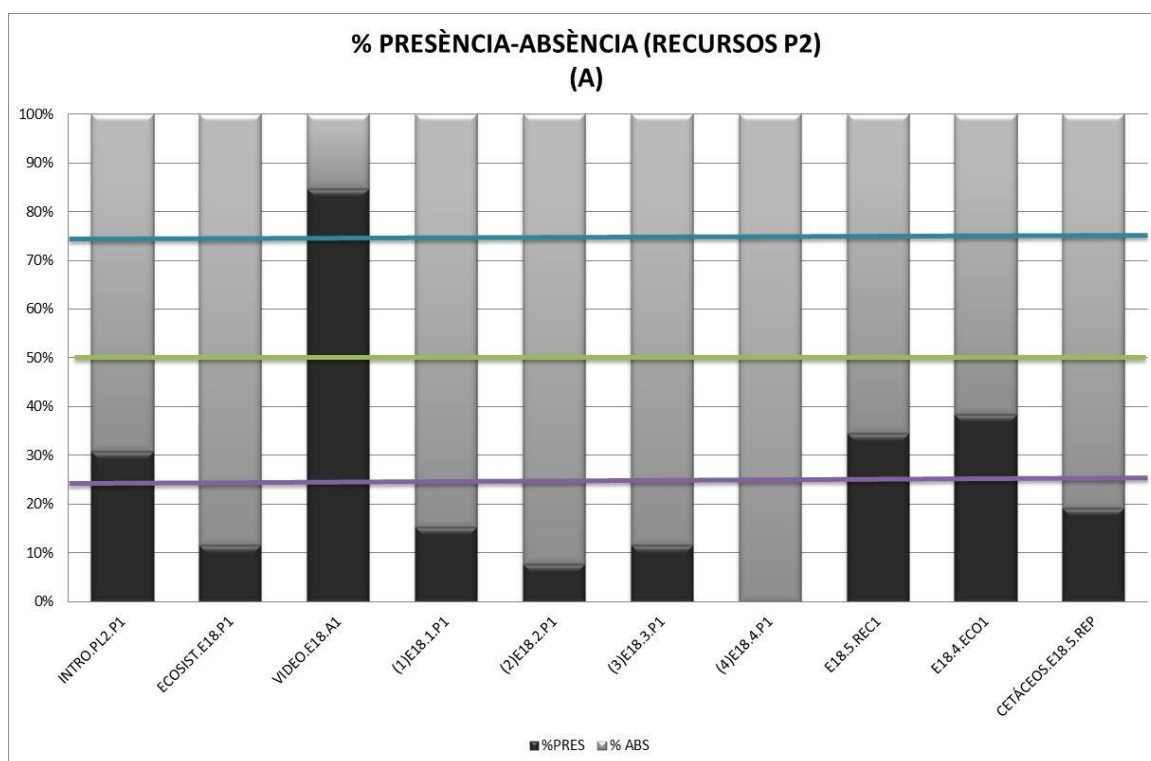
A nivell de grups d'edat, es poden veure més diferències que no pas en l'apartat anterior, començant pels nens (N), al 50% dels recursos s'hi aturen menys del 25% dels avaluats, en el cas dels joves (J) aquesta xifra puja al 60%, en els adults (A) al 40% i en el grup de sèniors (S) és del 60%. Les xifres, pel que fa a les presències de grau 2, entre el 25% i el 50%, tant els nens com els joves és del 30% dels recursos, els adults del 50% i sèniors del 20%. En el cas del grau 3 en tots els grups del 10% dels recursos, a excepció dels joves que seria del 0%. I finalment, l'atracció molt elevada apareix en el 10% dels recursos en els grups de nens, joves i sèniors, però en el cas dels adults seria del 0%.

Mirant els gràfics podem veure com el recursos que tenen un major percentatge de presència, en els grup dels nens, joves i sèniors, és l'audiovisual VIDEO.E18.A1, amb un 96% al nens, 85% al joves, 90% en el grup dels sèniors, i en els adults, la presència en el recurs està en el 70%, per la qual cosa estaria dins el nivell 3 d'attracting power.

En el grup dels nens, a més a més, és en l'únic on hi ha un altre recurs de presència alta (entre 50 i 75%), és el recurs interactiu E18.5.REC1 (amb un attracting power del 54%).

Per contra, els recursos amb una major absència pertanyen en la seva majoria al grup de panells, tot i que en alguns grups també hi apareix un dels ecosistemes, el recurs interactiu i la reproducció dels cetacis; en els nens aquests recursos son ECOSIST.E18.P1; (1)E18.1.P1; (2)E18.2.P1; (3)E18.3.P1; (4)E18.4.P1; E18.4.ECO1, en el grup dels joves ECOSIST.E18.P1; (1)E18.1.P1; (2)E18.2.P1; (3)E18.3.P1; (4)E18.4.P1; CETÁCEOS.E18.5.REP; en el dels adults ECOSIST.E18.P1; (1)E18.1.P1; (2)E18.2.P1; (4)E18.4.P1; i finalment en el grup dels sèniors (1)E18.1.P1; (2)E18.2.P1; (3)E18.3.P1; (4)E18.4.P1; E18.5.REC1; CETÁCEOS.E18.5.REP. en els grups de nens, joves i adults el recurs (4)E18.4.P1 té una absència del 100%.

Gràfic 97: P2 %Presència-Absència Edat

En conclusió, les presències de nivell alt i molt alt (50% i el 96%) en el cas dels nens, sumen el 20%, la presència molt baixa representaria el 50 % i la mitja seria del 30% dels recursos. En el cas dels joves, les presències altes i molt altes (50%-85%) apareixerien en el 10% dels recursos, les molt baixes en el 60% i les mitges en el 30%. En els adults, la presència alta i molt alta (50%-

70%) sumaria el 10% dels recursos, la presència molt baixa estaria en el 40% i la mitja en el 50%. Finalment, en el grup dels sèniors la presència alta i molt alta (50%-90%) representaria el 20% dels recursos, la molt baixa el 60% i la mitjana el 20%.

Tenint en compte aquestes dades, es considera que els nens tenen un attrating power mig-baix, els joves baix, i finalment els adults i sèniors de grau mig.

	N	J	A	S
PRES.1. <25%	50%	60%	40%	60%
PRES.2. ≥25%	30%	30%	50%	20%
PRES.3. ≥50%	10%	0%	10%	10%
PRES.4. ≥75%	10%	10%	0%	10%

Taula 72: P2 %Presència Edat

TIPUS DE VISITANT

En el cas dels tipus de visitants, gairebé no troben diferències entre la tendència de l'atracció cap als recursos dels diferents tipus de grups de visitants, començant pel grup de visitants sols (SL) el percentatge de recursos en que s'aturen menys del 25% dels visitants és del 60%, en el cas del grup de parella d'adults (PA), aquest percentatge està al 70%, i tant en els grups d'adults (GA) com en els grups amb nens (AN) la xifra està en el 50% dels recursos.

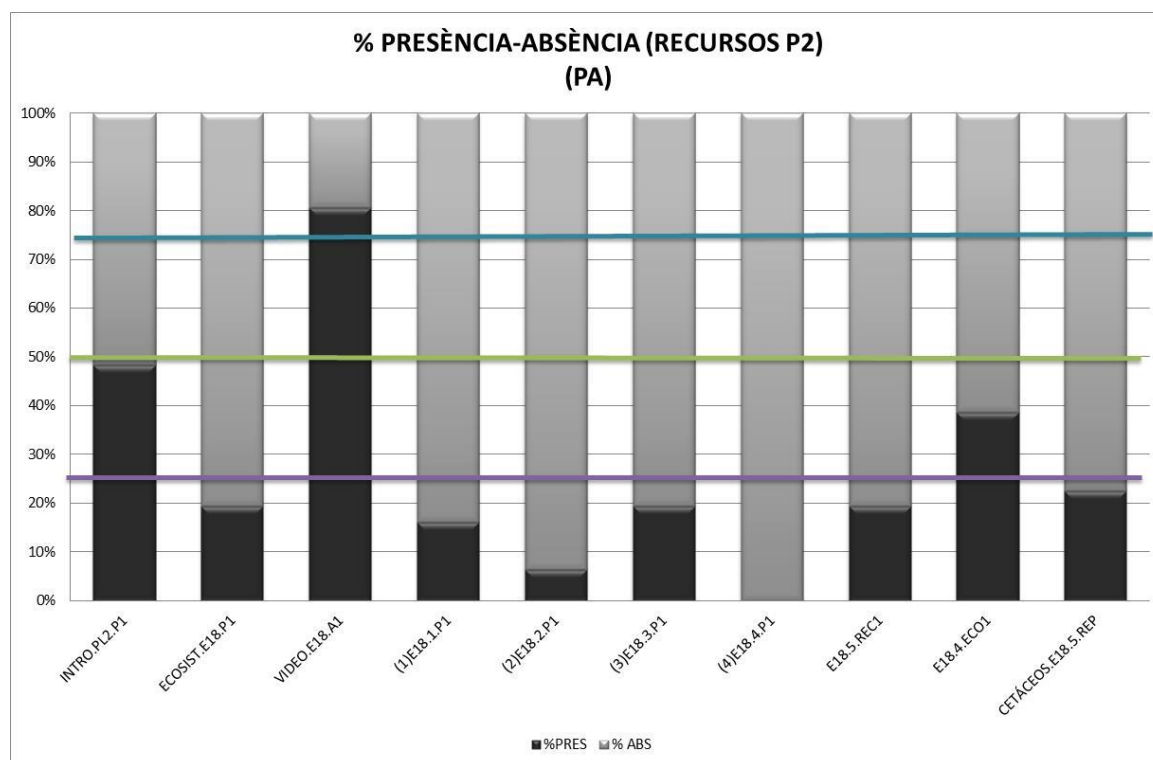
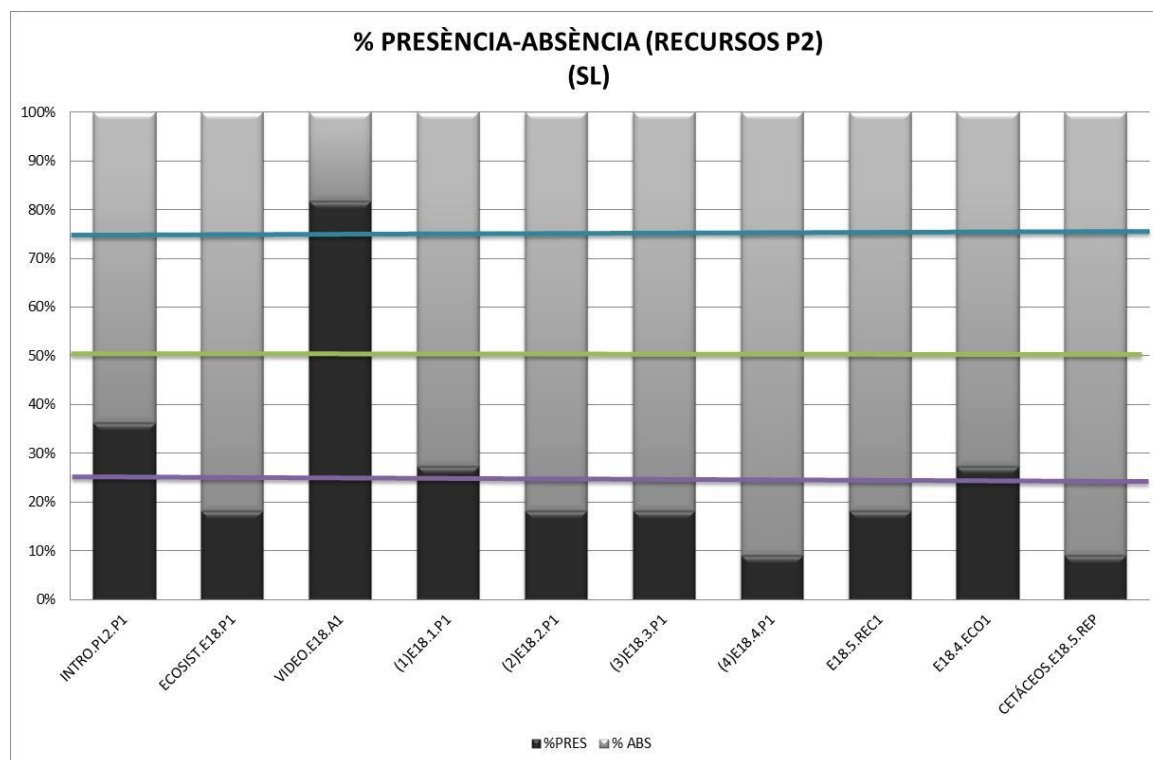
Pel que fa a la presència 2, en el grup de sols el percentatge de recursos en que s'aturen entre el 25 i 50% dels visitants és del 30%, en les parelles d'adults la xifra baixa al 20%, i en els grups d'adults trobem la xifra més alta, amb un 40%, finalment al grup amb nens es troba un percentatge del 30% dels recursos. Les xifres referents als recursos on s'aturen entre el 50% i el 75 % dels visitants els grups de sols, parella d'adults i grup d'adults tenen un 0% de recursos, i el grup amb nens un 10%. I finalment en el cas de l'atracting power molt alt, on s'aturen a més del 75% dels avaluats, en tots els grups està al 10% .

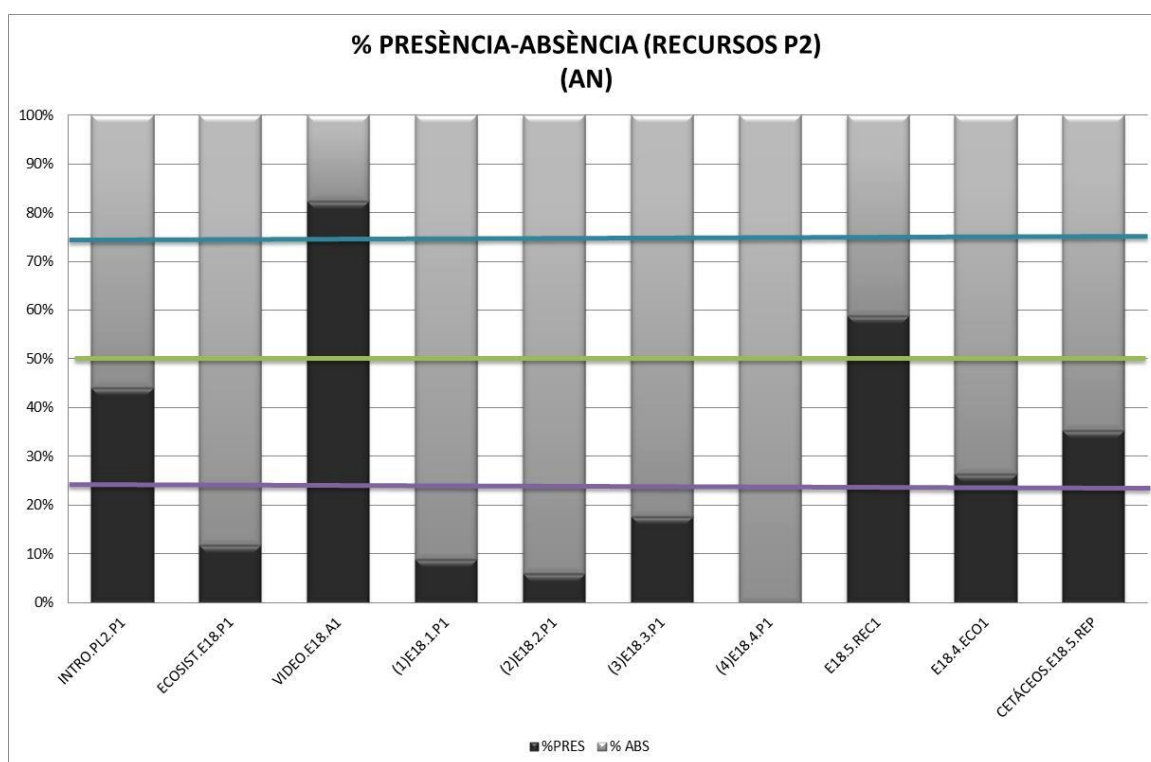
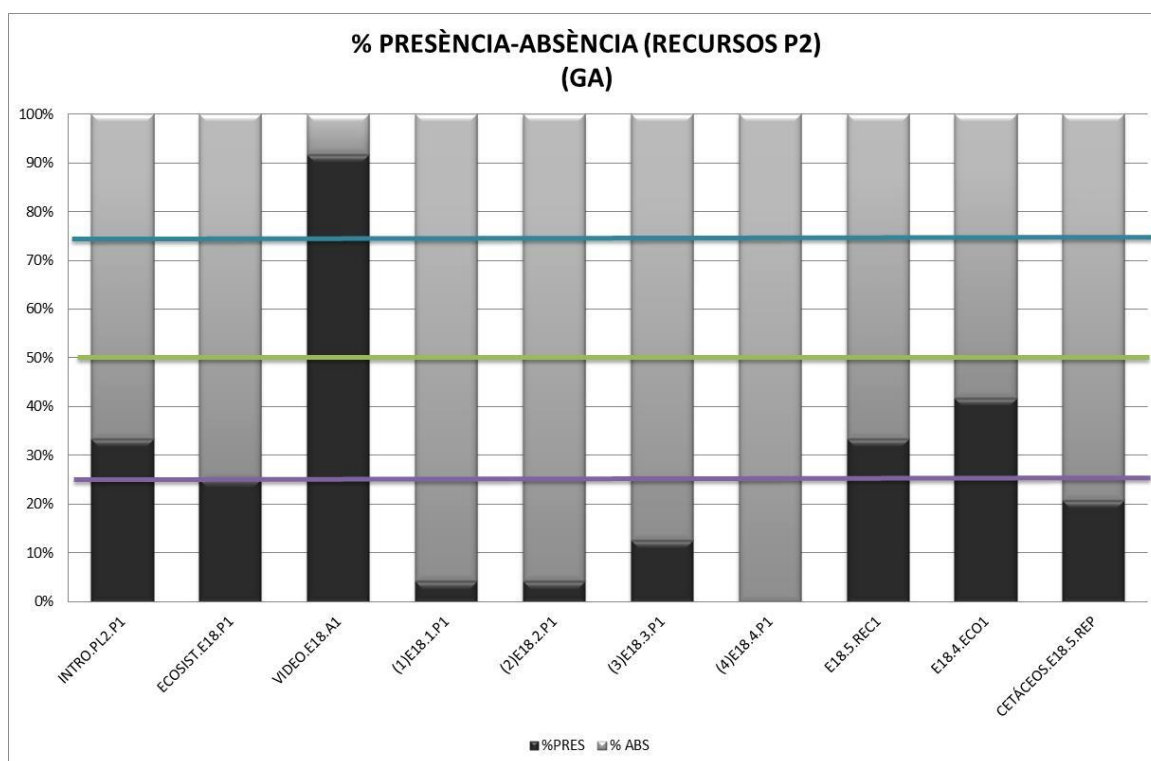
Mirant en detall el tipus de recursos que mostren una presència molt alta, en tots els grups equival a l'audiovisual VIDEO.E18.A1, amb presències del 82% en els sols, 81% en les parelles d'adults, 92% en els grups d'adults i 82% en els grups amb nens.

Únicament en el grup amb nens, hi ha un recurs que presenta un attracting power d'entre el 50% i 75%, és el recurs interactiu E18.5.REC1.

Pel que fa a les absències, els recursos amb una major absència pertanyen principalment al grup de panells, tot i que en alguns grups també hi ha el recurs interactiu i la reproducció dels cetacis. En el grup de sols, ECOSIST.E18.P1; (2)E18.2.P1; (3)E18.3.P1; (4)E18.4.P1; E18.5.REC1; CETÁCEOS.E18.5.REP; en el grup de parella d'adults ECOSIST.E18.P1; (1)E18.1.P1; (2)E18.2.P1; (3)E18.3.P1; (4)E18.4.P1; E18.5.REC1; CETÁCEOS.E18.5.REP; en el grup d'adults

ECOSIST.E18.P1; (1)E18.1.P1; (2)E18.2.P1; (3)E18.3.P1; (4)E18.4.P1; CETÁCEOS.E18.5.REP i finalment en el grup amb nens ECOSIST.E18.P1; (1)E18.1.P1; (2)E18.2.P1; (3)E18.3.P1; (4)E18.4.P1. És destacable que en els grups de parelles d'adults, grups d'adults i amb nens hi ha un recurs que mostra el 100% d'absència (4)E18.4.P1.

Gràfic 98: P2 %Presència-Absència Tipus de Visitant

A mode de conclusió, les presències de nivell alt i molt alt (entre 50% i el 82%) en el cas dels sols sumen el 10% dels recursos, la presència més baixa, el 60% i la presència de grau mig, entre el 25% i 50%, representa el 30% dels recursos. En el cas de les parelles d'adults, la suma de presència elevada (entre el 50% i 81%) representa el 10% dels recursos, la presència més

baixa té unes xifres del 70%, i la presència mitja, entre el 25% i el 50%, representa un 20% dels recursos. La suma de les presències altes i molt altes dels grups d'adults (entre el 50% i 92%) representen el 10% dels recursos, la presència més baixa, es dona en el 50%, i la presència mitja en el 40%. Finalment les xifres de presència alta i molt alta del grup amb nens (entre el 50% i 82%), representen el 20% del total, les absències més elevades el 50%, i la presència a nivell mitjà representa el 30% dels recursos.

Amb aquests resultats es pot concloure que els visitants dels grups de sols i parella d'adults tindrien un attracting power baix, i els visitants de grups d'adults i amb nens tenen un attracting power de grau mig-baix.

	SL	PA	GA	AN
PRES.1. < 25%	60%	70%	50%	50%
PRES.2. ≥25%	30%	20%	40%	30%
PRES.3. ≥50%	0%	0%	0%	10%
PRES.4. ≥75%	10%	10%	10%	10%

Taula 73: P2 %Presència Tipus de Visitant

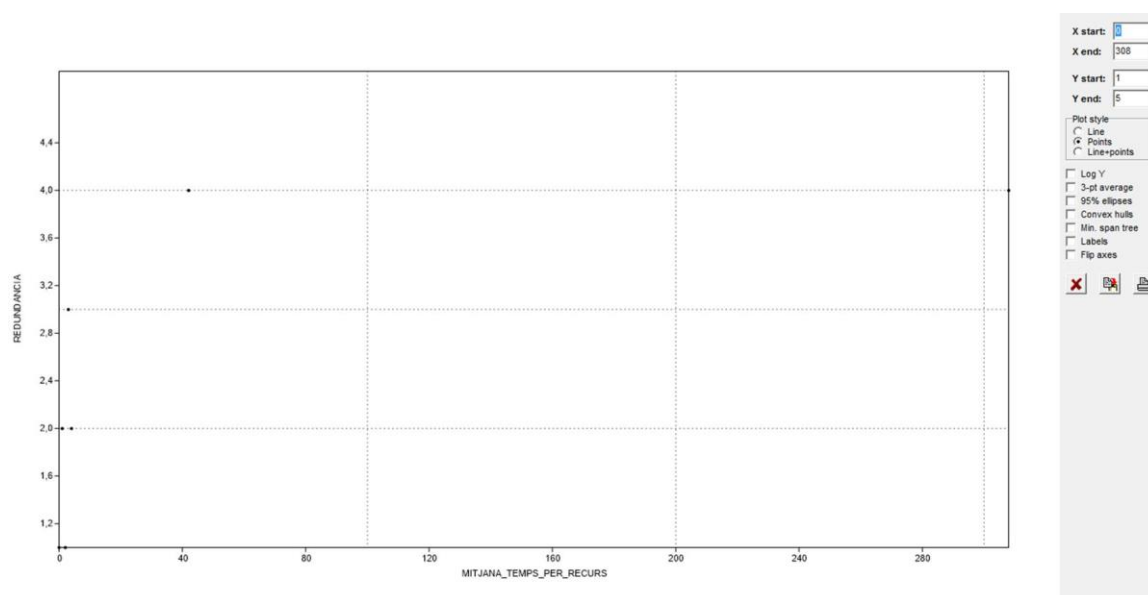
4.3.4.1.4. REDUNDÀNCIES

Si mirem els resultats de la correlació de Tau Kendall a la taula, observem que no hi ha correlació entre les variables; és podria considerar un resultat significatiu si la xifra de la primera columna fos superior a 1, i la de la segona superior a 0,05, el fet de no ser així denota la no correlació. Com pot observar-se al gràfic tenim el mateix resultat al no haver-hi cap mena d'alineació entre els punts (ni en sentit ascendent ni descendent), per la qual cosa no es considera que existeixi correlació. Per tant no es troba cap patró pel qual alguns visitants tornen a veure determinats recursos.

	MITJANA H.POWER	REDUNDANCIA
MITJANA H.PWR		0,13141
REDUNDANCIA	0,62749	

Taula 74: P2 Tau Kendall-Redundàncies

Avaluació del procés de socialització dels jaciments de la
Sierra de Atapuerca al *Museo de la Evolución Humana de Burgos*

Gràfic 99: P2 Tau Kendall-Redundàncies

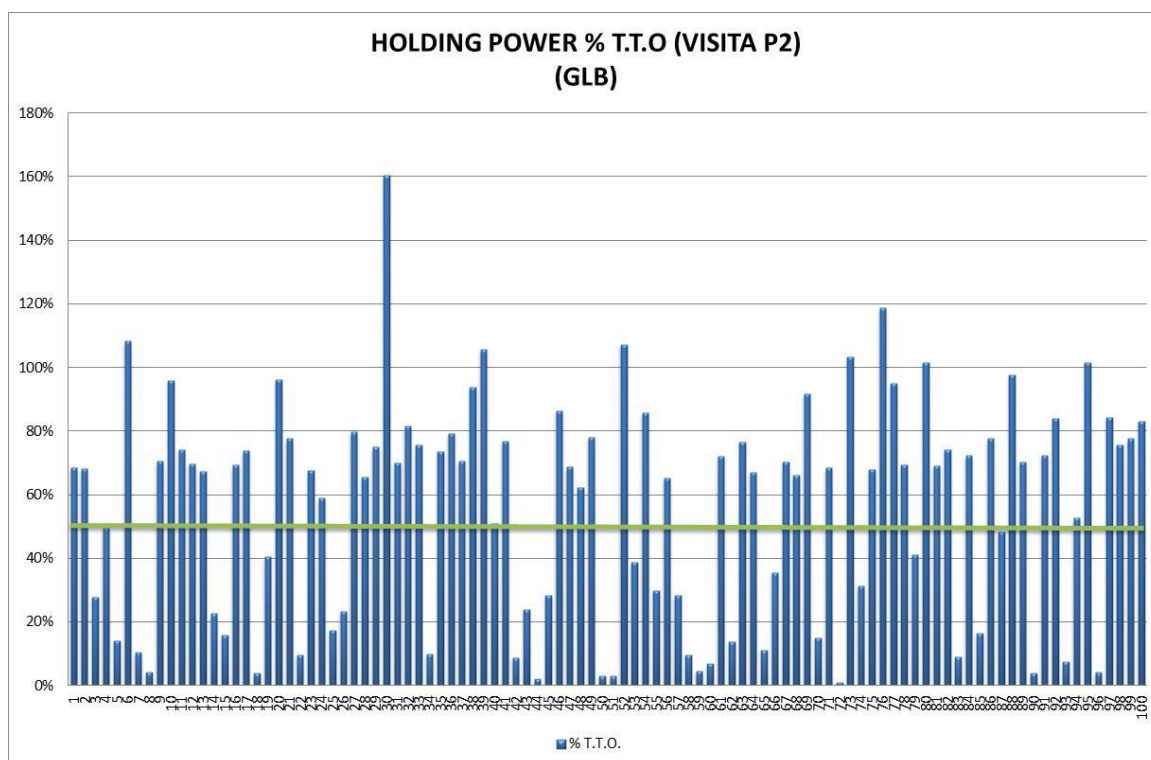
4.3.4.2. AVALUACIÓ SEGONS LA VISITA P.2

4.3.4.2.1. HOLDING POWER

GLOBAL

Tenint en compte tots els visitants avaluats, els resultats que obtenim sobre el poder d'atenció que genera la Planta 2 sobre cada un dels visitants, és alt; de fet, observant el gràfic amb les mitjanes de temps utilitzades per cada visitant per veure tota la planta, podem observar com la majoria dels visitants utilitzen més del 50% del temps estimat per veure la planta.

En el conjunt dels 100 visitants avaluats es pot observar com hi ha prou visitants amb un alt i molt alt holding power; un 27% dels visitants utilitzen menys del 25% del temps estimat per veure tots els recursos de la sala; un 11% dels avaluats utilitzen entre el 25% i el 50% del temps estimat, a més, entre aquests hi ha quatre visitants que estarien a prop del 50% (al 50%, 40%, 41% i al 48%); un 31% utilitza entre el 50% i el 75% del temps estimat, i també un 31% utilitza més del 75% del temps estimat.

Gràfic 100: P2 %Holding Power Global

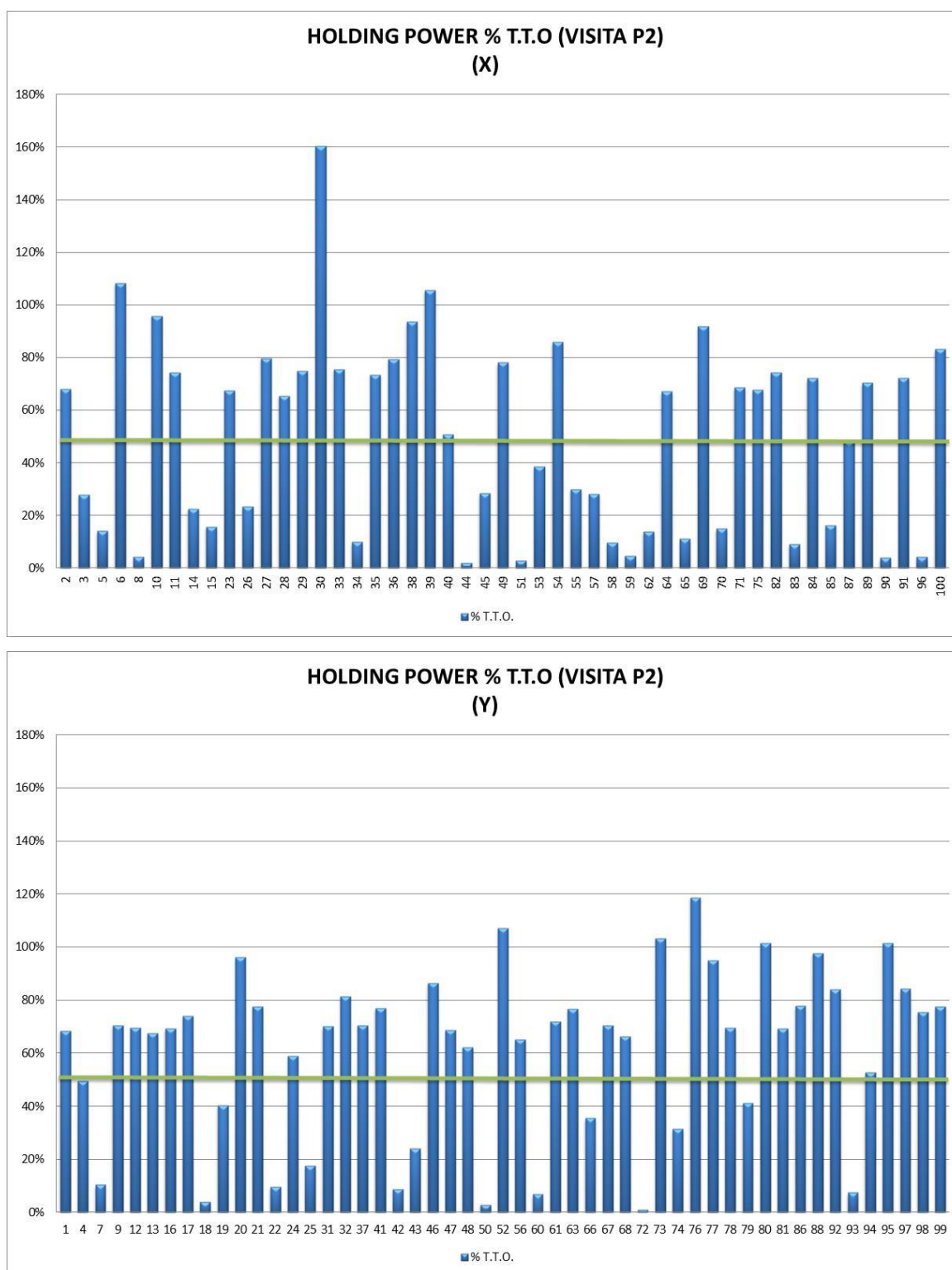
	GLB
H.PWR <25%	27%
H.PWR ≥25%	11%
H.PWR ≥50%	31%
H.PWR ≥75%	31%

Taula 75: P2 %Holding Power Global

GÈNERE

Analitzant les mateixes dades però desglossant-les a nivell de gènere, podem veure com la tendència és una mica diferent entre homes (Y) i dones (X), ja que les dones tenen menys visitants que utilitzin més del 50% del temps en els recursos de la planta, un 54%, mentre que en els homes aquesta xifra puja al 70%. De fet les xifres de les dones es desvien més del global que no pas les dels homes.

En el cas de les dones, tenen un 35% de holding power inferior a 25%, i en els homes aquesta xifra baixa al 20%; el holding power d'entre 25 i 50% està en les dones al 12% i en els homes al 10%, les dones tenen un 27% tant en el holding power d'entre el 50% i el 75% com en el holding power superior al 75%, aquestes xifres en els homes estan en els dos casos al 35%. En el grup de les dones hi ha una visitant amb el holding power al límit del 50%, i en el cas dels homes 4 visitants.

Gràfic 101: P2 %Holding Power Gènere

	X	Y
H.PWR <25%	35%	20%
H.PWR ≥25%	12%	10%
H.PWR ≥50%	27%	35%
H.PWR ≥75%	27%	35%

Taula 76: P2 %Holding Power Gènere

EDAT

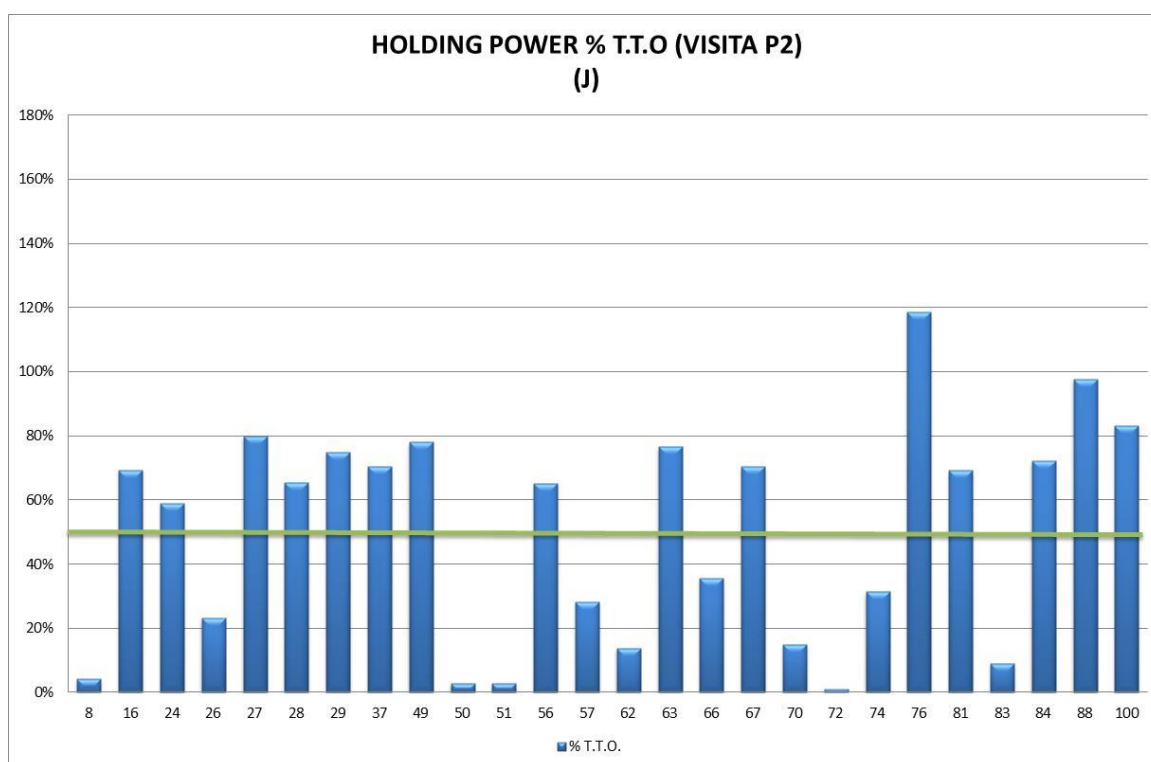
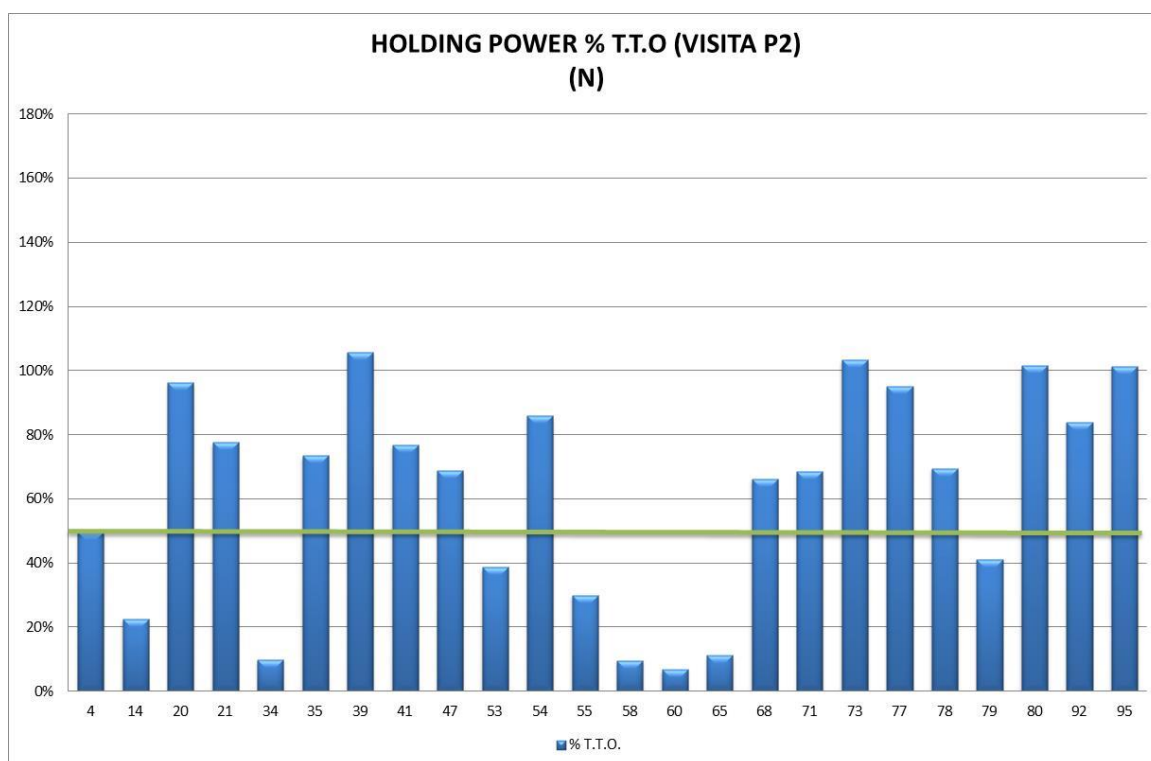
En el cas dels grups d'edat les diferències també són notables entre els diferents grups de nens (N), joves (J), adults (A) i sèniors (S). El grup dels sèniors és el que té més visitants amb un holding power superior al 50%, seguit dels nens, joves i adults.

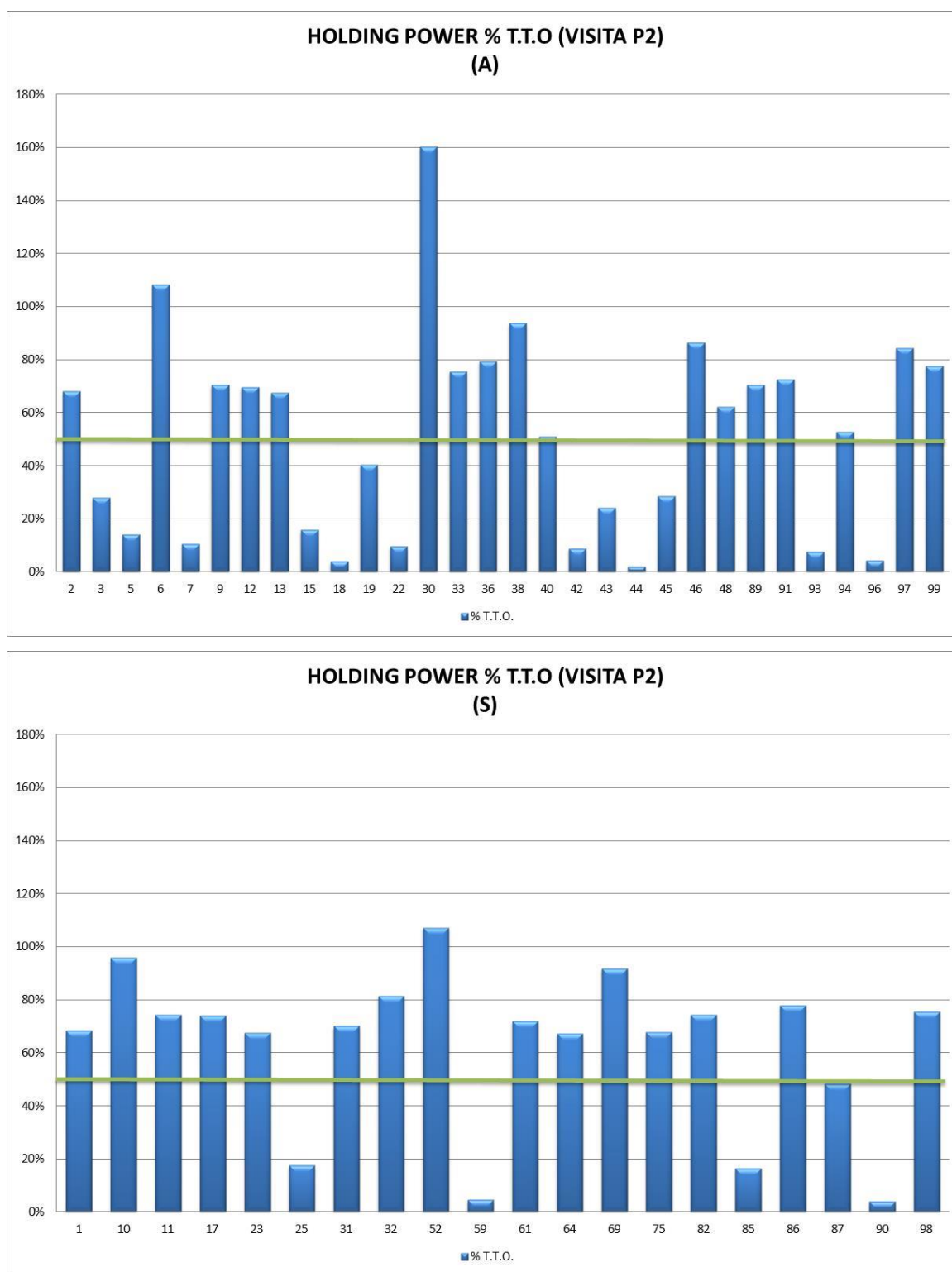
Observant els percentatges podem observar com els percentatges varien entre els grups dins d'una tendència força similar; els nens i sèniors tenen el holding power de menys del 25% més baix, amb un 21% i un 20% respectivament, seguit del 31% dels joves i el 33% dels adults.

El holding power d'entre el 25% i el 50% té el percentatge més baixen tots els grups, 17% nens, 12% joves, 10% adults i únicament un 5% en els sèniors. El holding power entre el 50% i 75% , en tots els casos a excepció dels sèniors té xifres similars a les del holding power més baix, 21% en els nens, 31% en els joves, 30% en els adults i una elevada xifra del 45% en els cas dels sèniors.

Finalment el holding power superior, de més del 75%, té el percentatge més elevat en el cas dels nens, amb un 42%, seguit dels sèniors amb un 30%, i un 27% en el cas de joves i adults. En tots els grups apareixen avaluats que estan al límit del 50%.

Així doncs es podria concloure que els grups de major i menor edat tenen una atenció superior.

Gràfic 102: P2 %Holding Power Edat

	N	J	A	S
H.PWR <25%	21%	31%	33%	20%
H.PWR ≥25%	17%	12%	10%	5%
H.PWR ≥50%	21%	31%	30%	45%
H.PWR ≥75%	42%	27%	27%	30%

Taula 77: P2 %Holding Power Edat

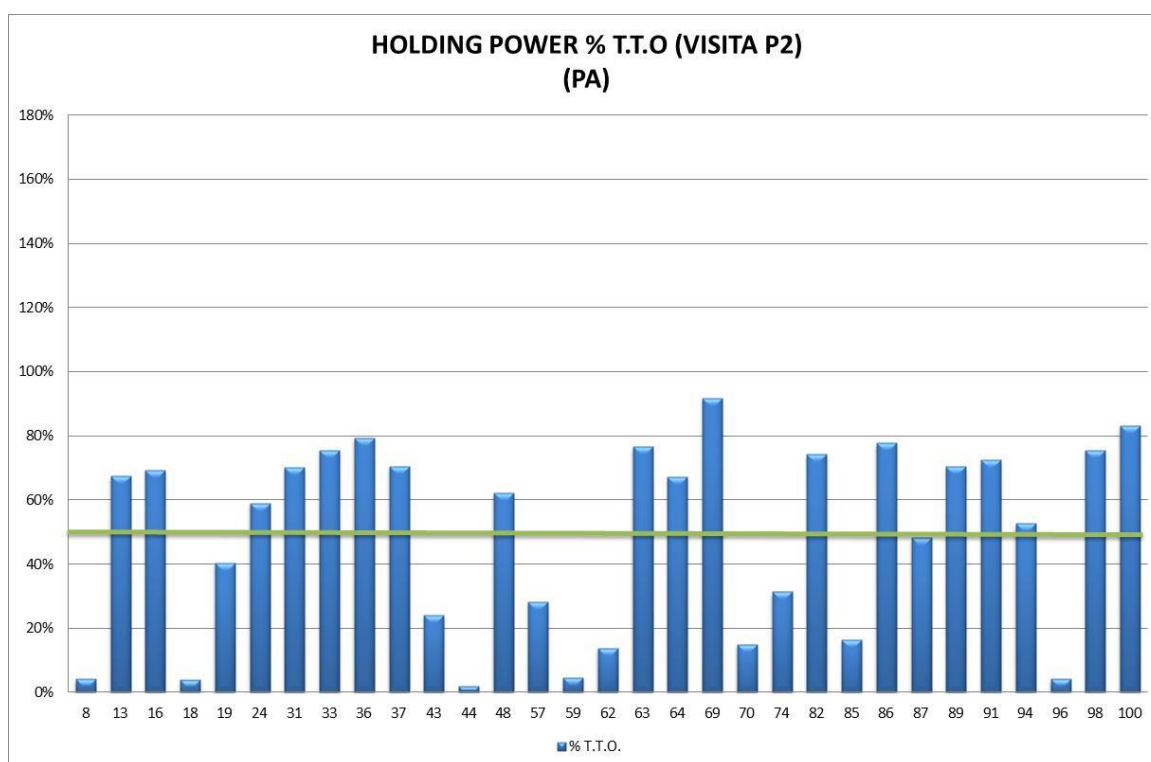
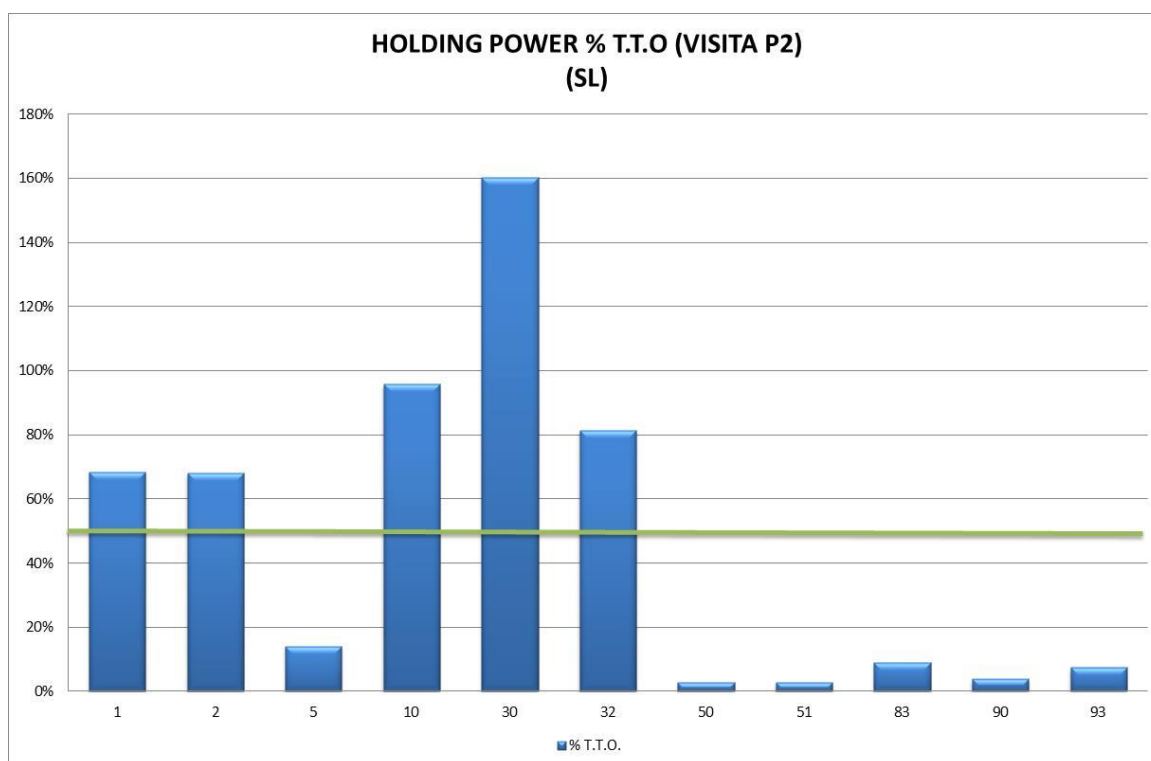
TIPUS DE VISITANT

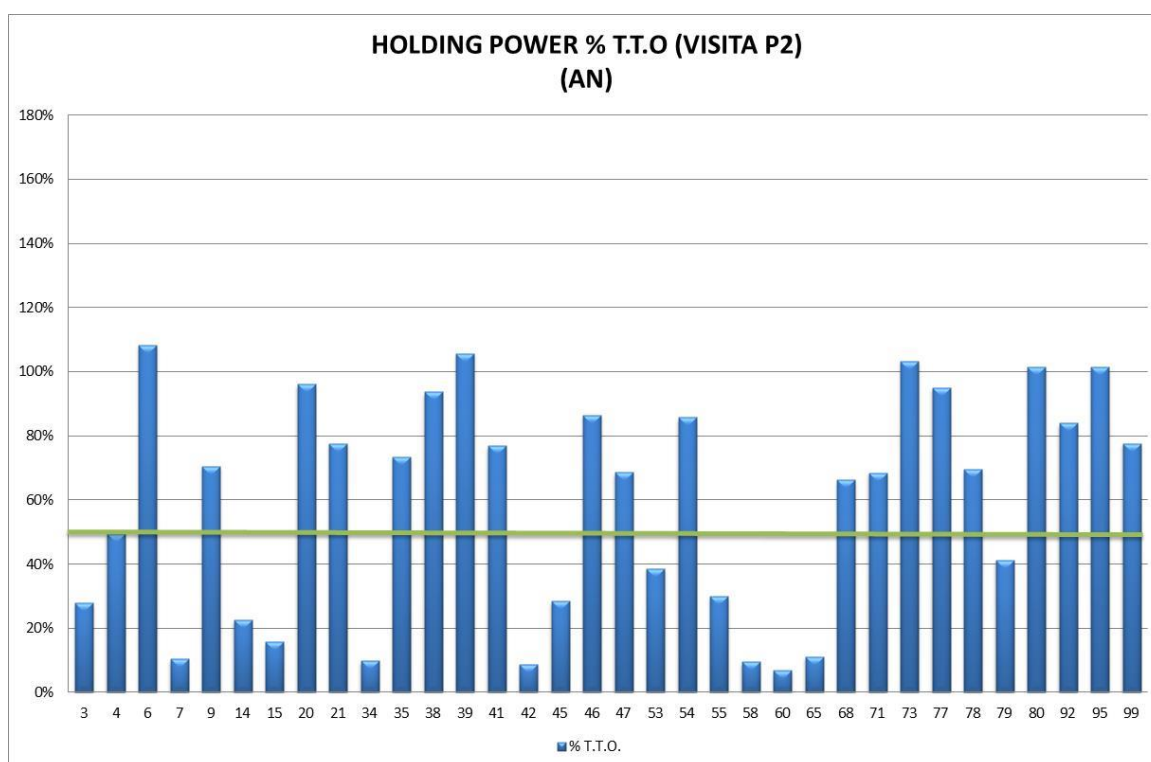
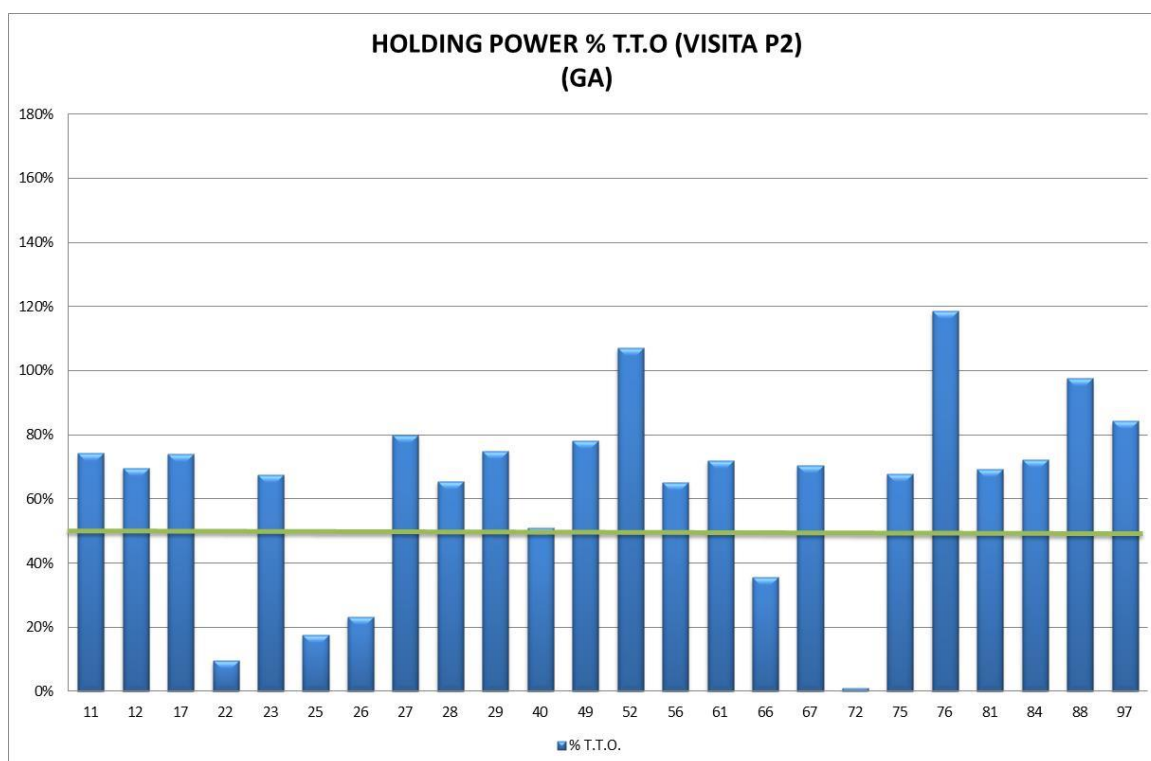
Analitzant les dades segons els tipus de visitants: sols (SL), parelles d'adults (PA), grups d'adults (GA) i amb nens (AN), i mirant els gràfics, és veu com la tendència és similar en els grups de parelles d'adults, grups d'adults i amb nens, veient com el holding power superior és el de més del 50% del temps estimat, en canvi, en el grup de sols canvia, tenint un major holding power de menys del 25%.

Analitzant els percentatges globals podem veure com el grup de sols és el que té majors percentatges de holding power més baix, amb un 55%, seguit de les parelles d'adults amb un 29%, els grups amb nens amb un 24% i finalment els grups d'adults són els que tenen un menor holding power més baix, amb un 17%. Pel que fa al holding power baix, el que té unes xifres més altes és el grup amb nens, amb un 18%, seguit de les parelles d'adults amb un 13%, els grups d'adults amb un 4%, i finalment els sols amb un 0%. El holding power alts, d'entre el 50% i el 75% és més elevat en els grups d'adults amb un 50%, seguit d'un 35% en les parelles d'adults, i un 18% tant en els sols com en els grups amb nens. Finalment, el holding power superior al 75% té els percentatges més elevats el grup amb nens, amb un 41%, seguit dels grups d'adults amb un 29%, els sols amb un 27% i les parelles d'adults amb un 23%. Son els grups de parelles d'adults i amb nens els únics que tenen visitants amb holding power propers al 50%, 2 individus a cada un dels grups.

Així doncs, podem concloure que el grup de sèniors és el que té un comportament diferent a la resta, i també diferent al global d'avaluats.

Avaluació del procés de socialització dels jaciments de la
 Sierra de Atapuerca al *Museo de la Evolución Humana de Burgos*

Gràfic 103: P2 %Holding Power Tipus de Visitant

	SL	PA	GA	AN
H.PWR <25%	55%	29%	17%	24%
H.PWR ≥25%	0%	13%	4%	18%
H.PWR ≥50%	18%	35%	50%	18%
H.PWR ≥75%	27%	23%	29%	41%

Taula 78: P2 %Holding Power Tipus de Visitant

4.3.4.2.2. GRAU D'INTERÈS

GLOBAL

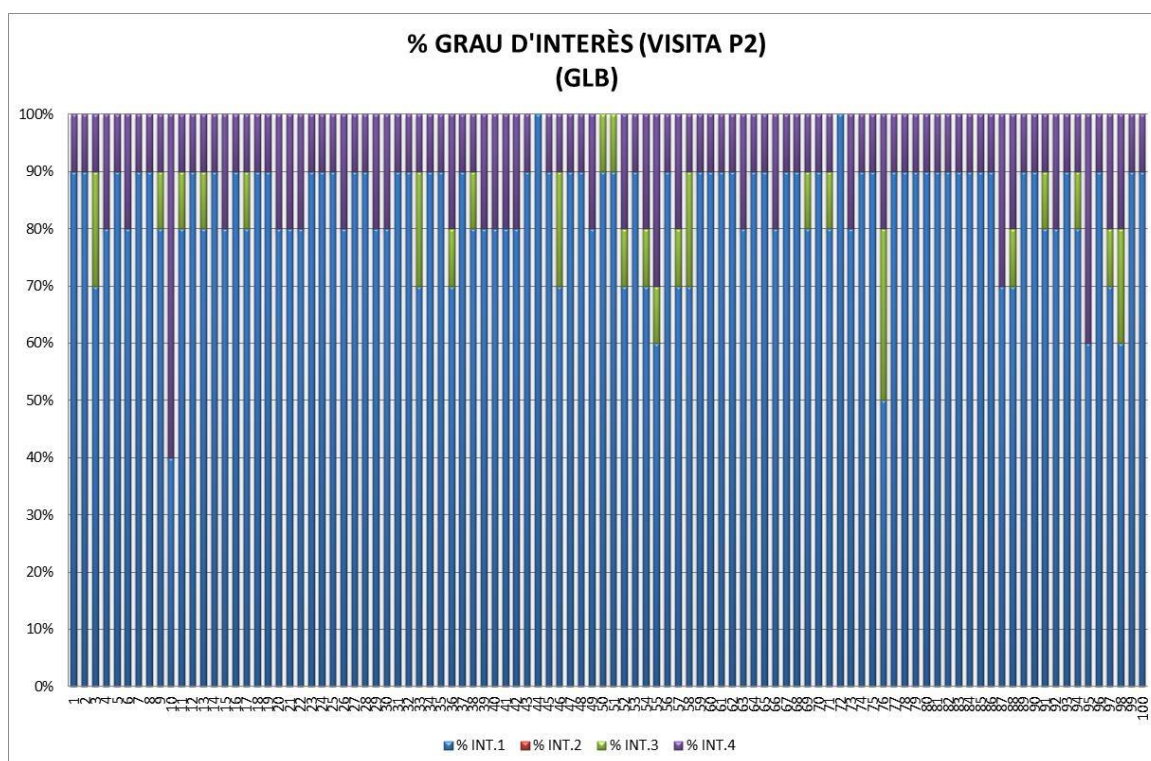
Per tal d'afinar més els resultats anteriors, s'han aplicat el barems dels graus d'interès per veure quin interès sobre els recursos té cada un dels avaluats al llarg de tota la visita a la planta.

En base a això es pot veure com 99 dels 100 individus avaluats, al llarg de la seva visita tenen majoritàriament un interès 1, i 1 dels avaluats majoritàriament tenen un nivell d'interès 4 vers els recursos.

Aprofundint més en les dades és pot observar com en els 99 individus abans esmentats el següent grau d'interès puja al 4 en 80 dels casos, en 10 casos tenen percentatge en segon lloc el mateix d'interès 4 i 3, i en 7 l'interès majoritari en els recursos passa del grau 1 al 3.

És destacable que hi ha dos individus que tenen el 100% d'interès 1 al llarg de la seva visita.

Així doncs, tot i que en la gran part de recursos inverteixen menys del 25% del temps estimat, en resta utilitzen més del 75% de dit temps, tot i que amb una diferència de percentatge de recursos molt notable l'interès 1 ronda en la majoria dels casos el 80% o 90% dels recursos mentre que els d'interès 4 queden reduïts al 20% 10% en la seva majoria.

Gràfic 104: P2 %Grau d'Interès Global

GÈNERE

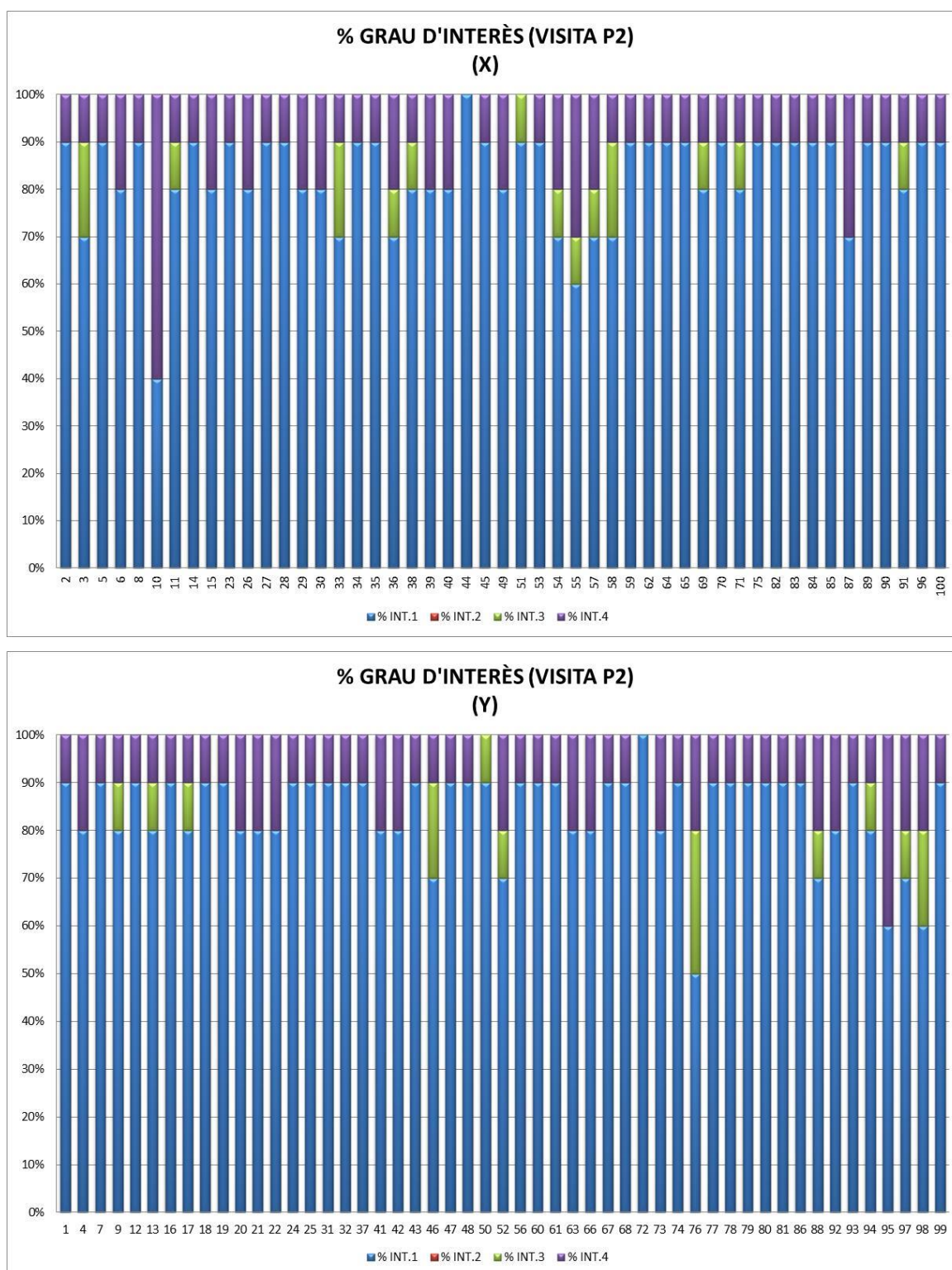
Segons els graus d'interès es poden veure les diferències entre grups que hem vist a l'apartat anterior; en el cas de les dones, únicament 1 de les 49 avaluades té interès 4 al llarg de la visita, la resta totes interès 1; en el cas dels homes, el 100% dels avaluats tenen majoritàriament un interès 1.

Aprofundint més en les dades és pot observar com en les dones, en les 49 avaluades, el següent grau d'interès puja al 4 en 38 dels casos, en 5 casos tenen el mateix percentatge en segon lloc d'interès 4 i 3, i en 4 l'interès majoritari en els recursos passa del grau 1 al 3, en aquest.

En el cas dels homes, dels 51 avaluats amb interès majoritari 1, 42 tenen en segon lloc un interès 4, i 5 el mateix interès 4 i 3, els 3 restants, el segon interès és de grau 3.

En tots dos grups apareix un individu amb interès 1 al 100% dels recursos de la visita, i al igual que a nivell global, en una gran part de recursos inverteixen menys del 25% del temps estimat, i en la majoria dels recursos restants utilitzen més del 75% de dit temps, tot i que la diferència de percentatge és molt ampla.

Avaluació del procés de socialització dels jaciments de la
 Sierra de Atapuerca al *Museo de la Evolución Humana de Burgos*

Gràfic 105: P2 %Grau d'Interès Gènere

EDAT

Podem observar diferències similars entre graus d'interès que hem vist a l'apartat anterior; en el cas dels nens(N), joves (J) i adults (A) el 100% dels avaluats, tenen majoritàriament un interès 1 al llarg de la seva visita; i en els sèniors (S) 19 dels 20 avaluats, i el visitant restant té majoritàriament un interès 4.

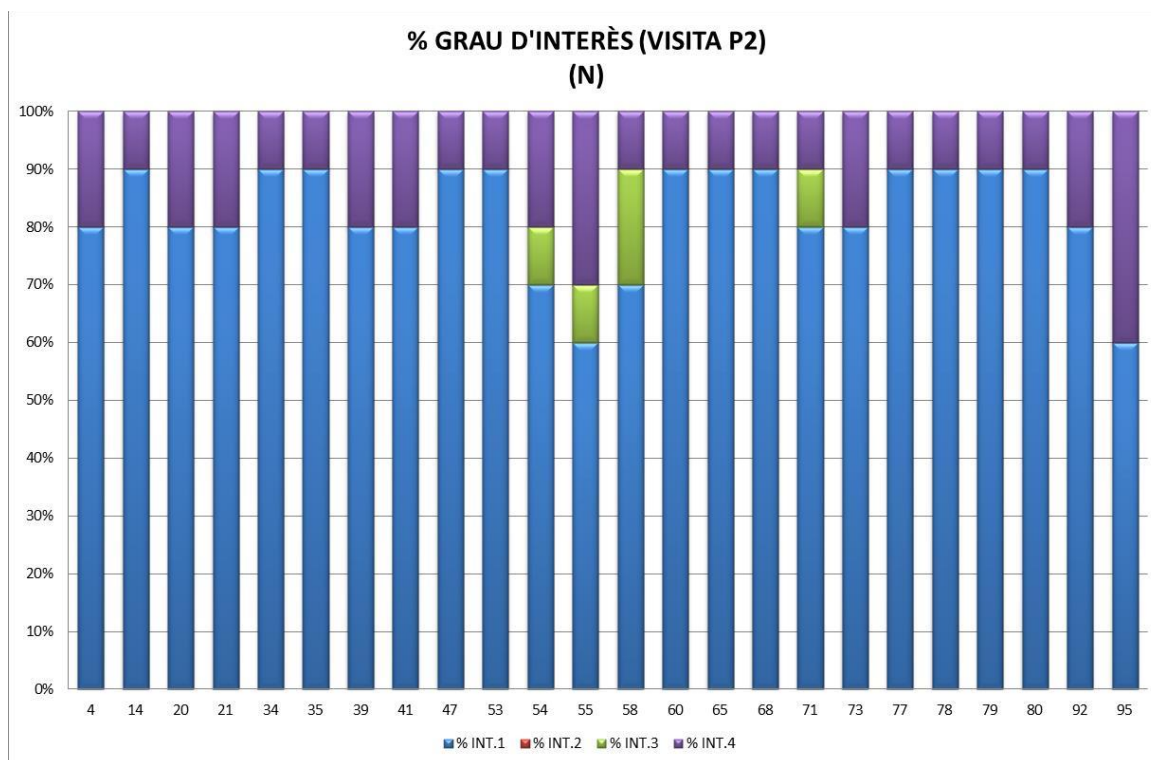
Aprofundint més en les dades és pot observar com en els nens, en els 24 avaluats, el següent grau d'interès puja al 4 en 22 dels casos, en 1 cas tenen el mateix percentatge en segon lloc d'interès 4 i 3, i en el restant l'interès majoritari en els recursos passa del grau 1 al 3.

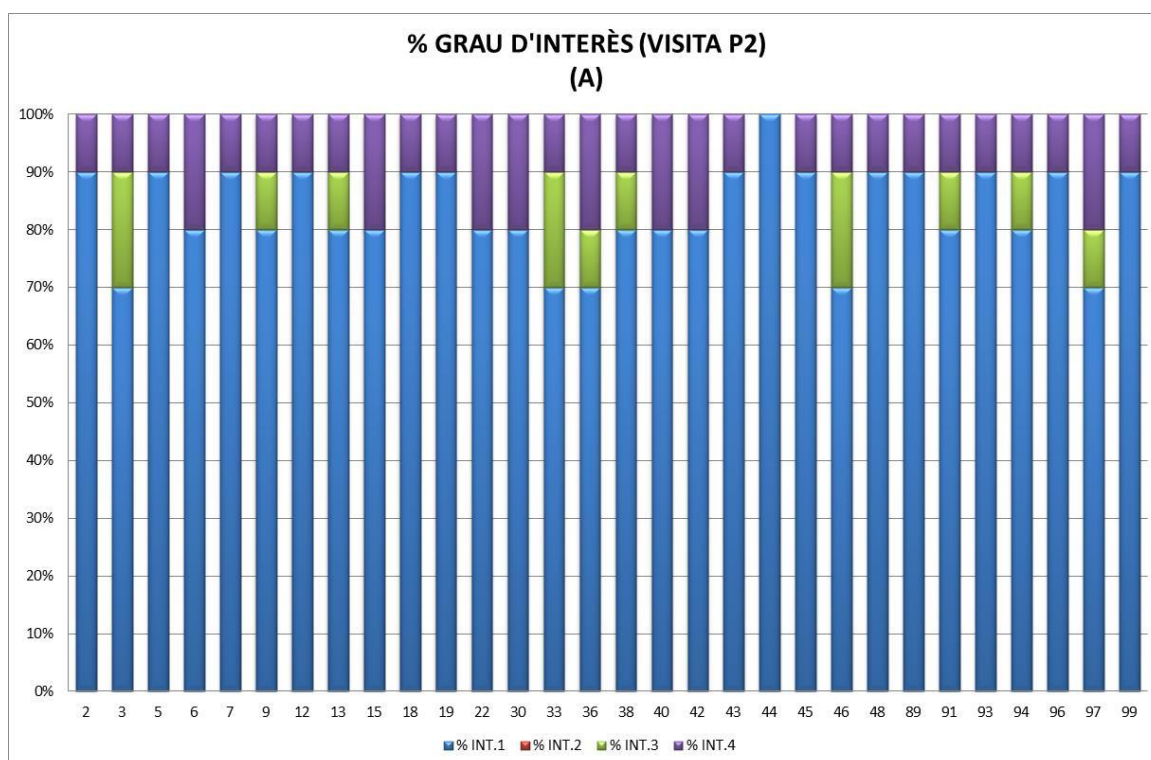
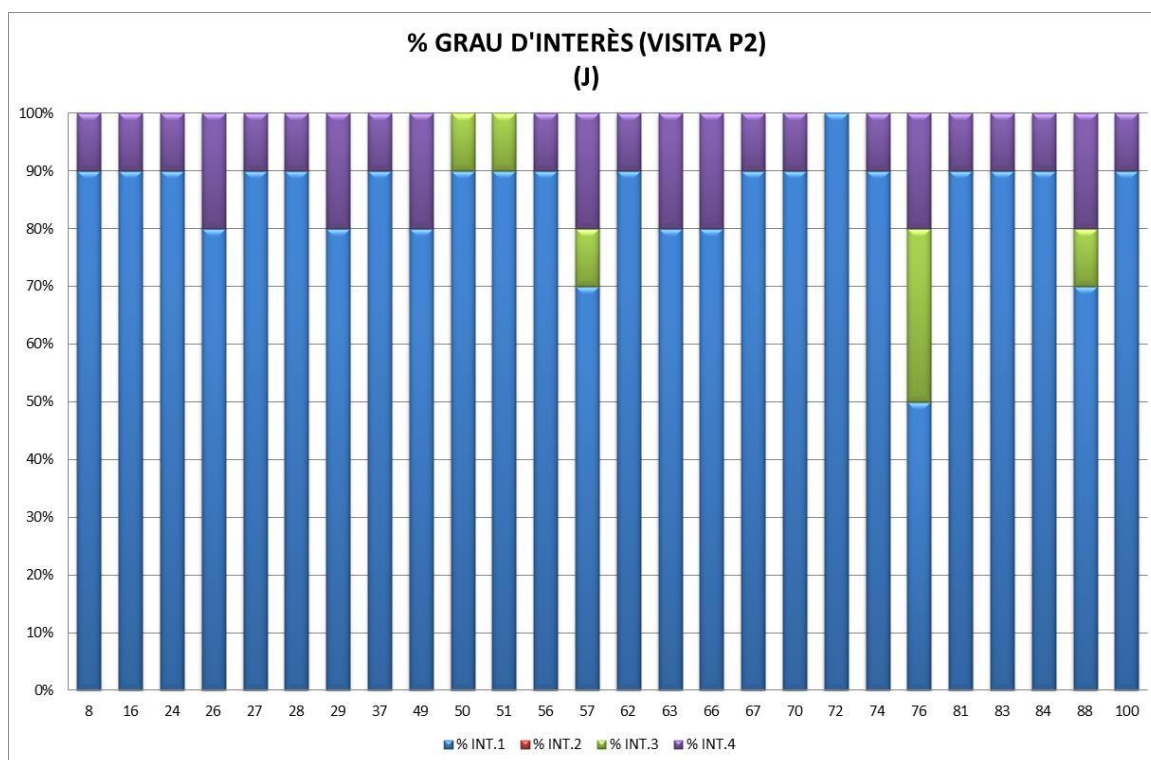
En el cas dels joves, dels 26 avaluats amb interès majoritari 1, 22 tenen en segon lloc un interès 4, 3 tenen el segon interès de grau 3 i 1 té el 100% d'interès 1 al llarg de la seva visita.

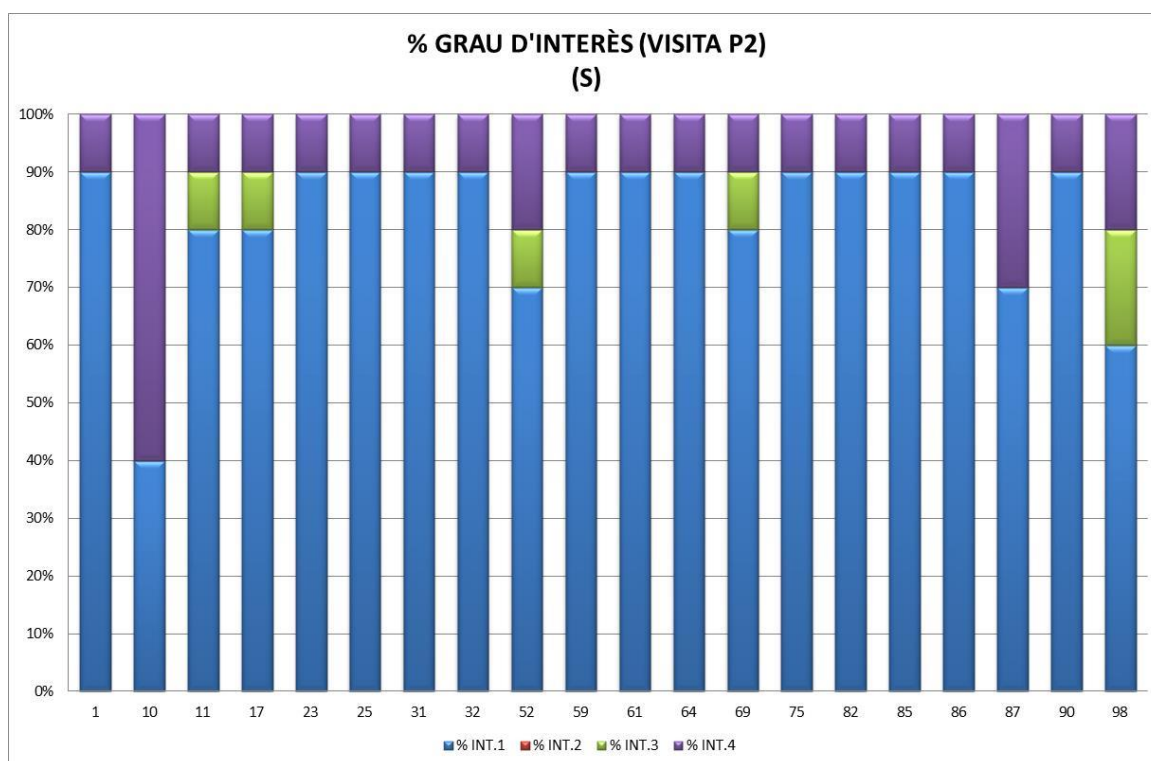
En els adults la tendència segueix essent la mateixa, en 21 dels 30 avaluats el segon grau d'interès majoritari és el 4, en 5 seria igual el grau 4 i 3, i en 2 el segon grau més important és el 3, i en un dels visitants el 100% de l'interès és de grau 1.

Finalment els sèniors, en 15 dels 20 avaluats amb majoria d'interès 1 el segon interès majoritari és el de grau 4, en 4 apareix el mateix percentatge el grau 4 i 3.

Al igual que hem comentat en la resta de grups, la diferència entre els percentatges de grau 1 i 4 o 3 és molt ampla.

Gràfic 106: P2 %Grau d'Interès Edat

TIPUS DE VISITANT

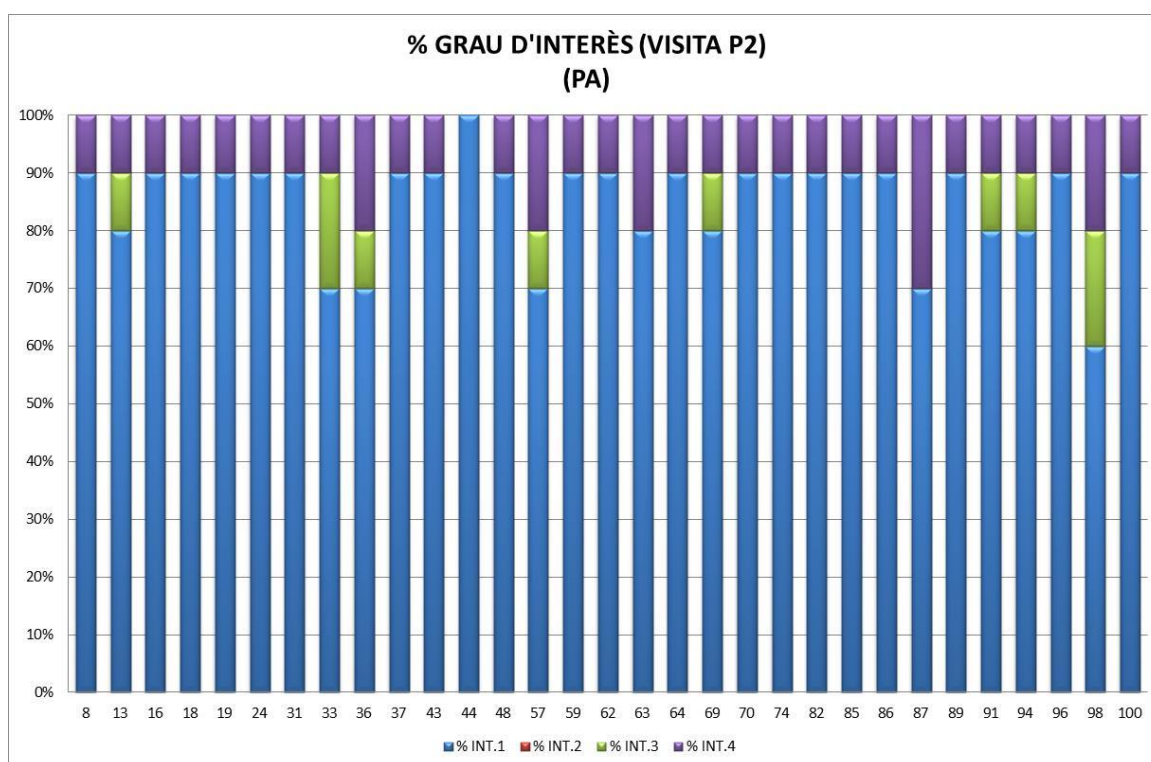
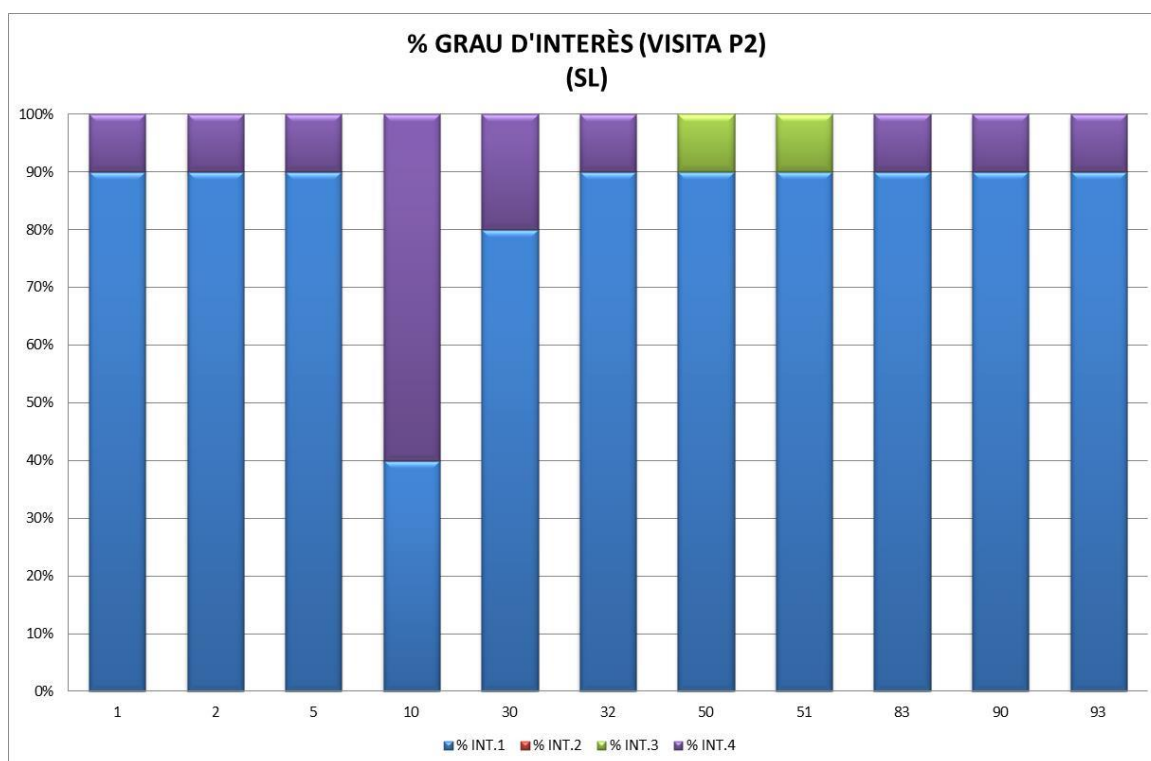
Finalment, ja en l'últim dels grups per tractar els graus d'interès, podem observar pràcticament les mateixes tendències entre graus d'interès que hem vist a l'apartat anterior; a excepció del grup de sols (SL) que tenen un individu amb interès 4 i la resta d'interès 1, la resta de grups, parelles d'adults (PA), grups d'adults (GA) i amb nens (AN), tenen el 100% d'interès 1. Aprofundint en les dades és pot observar com en els sols, en 8 dels 10 avaluats amb interès 1, el següent grau d'interès puja al 4, i en 2 al grau d'interès 3.

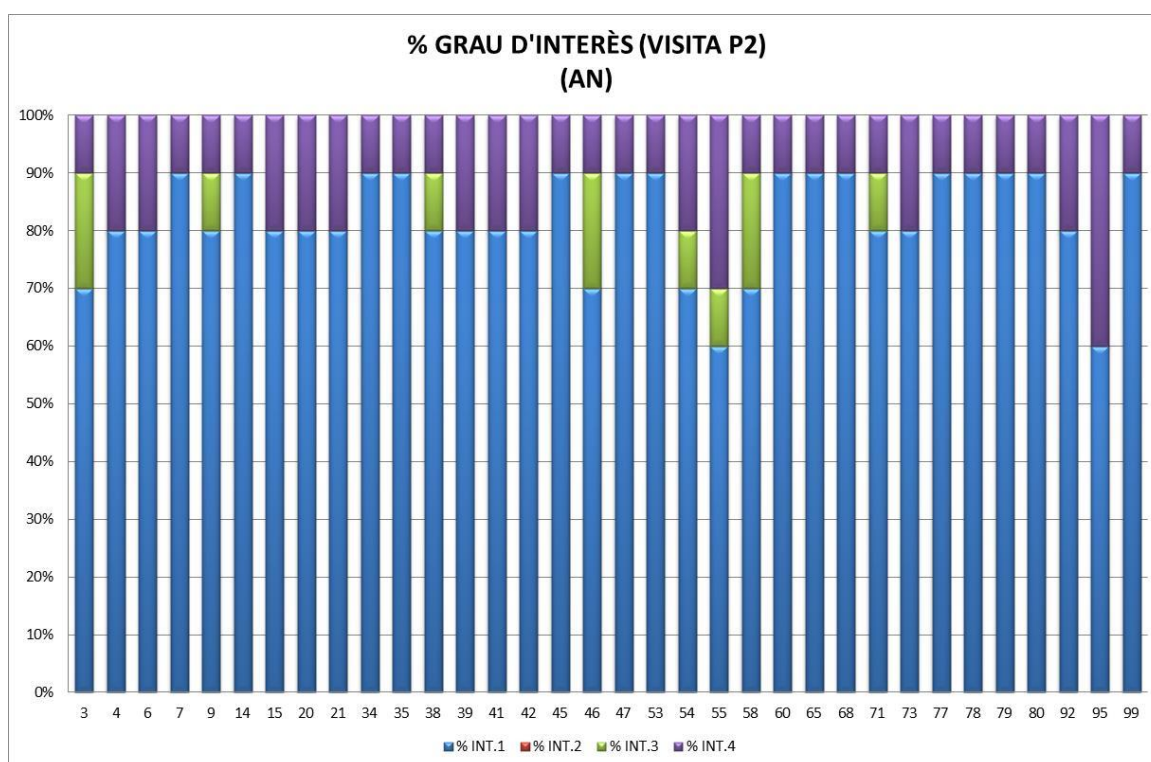
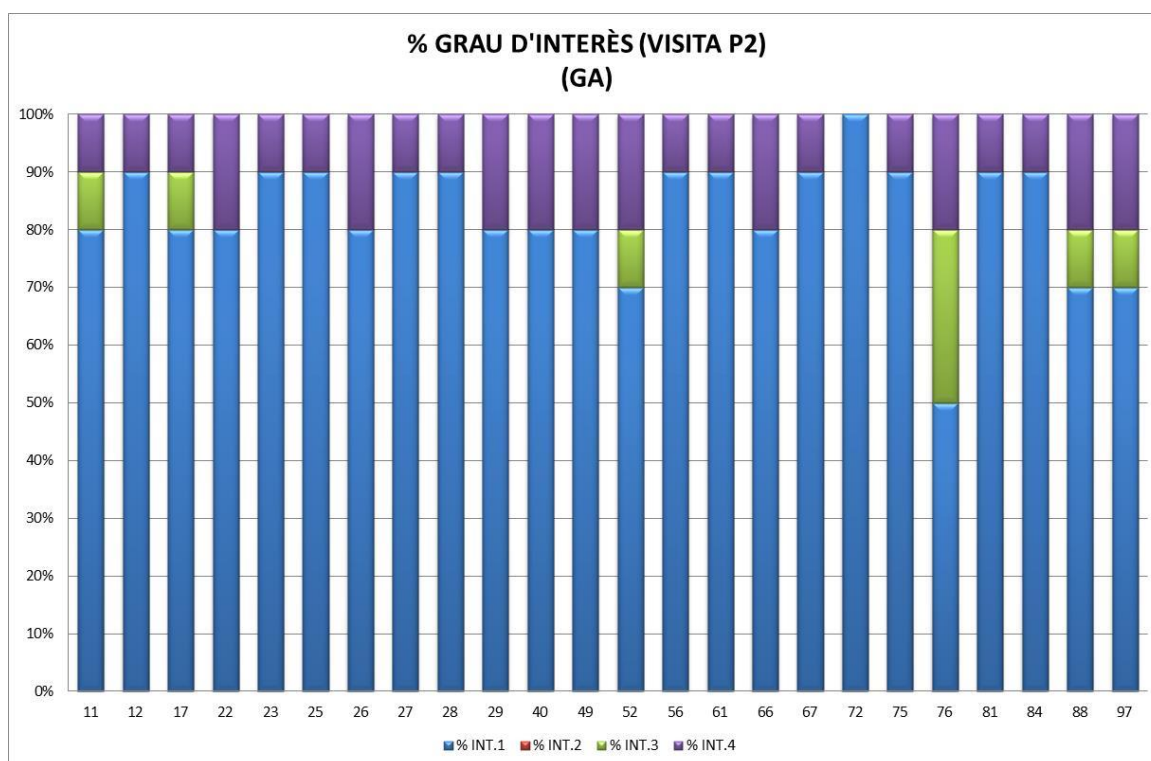
En les parelles d'adults, dels 31 avaluats amb principal interès de grau 1, 24 tenen en segon lloc un interès 4, 5 tenen en segon lloc un interès 4 i 3 amb els mateixos percentatges, 1 té en segon lloc l'interès 3, i 1 té el 100% d'interès 1 a tots els recursos de la visita.

En els grups d'adults la tendència segueix essent la mateixa, en 20 dels 24 avaluats el segon grau d'interès majoritari és el 4, en 2 seria igual el grau 4 i 3, en 1 el segon grau més important és el 3 i el el visitant que queda, el 100% del seu interès és de grau 1.

Finalment el grup amb nens, en 28 dels 34 avaluats el segon interès majoritari és el de grau 4, en 3 té el mateix percentatge el grau 4 i 3, i en els 3 restants el segon interès és el 3.

Al igual que em comentat en la resta de grups, tot i que es passa d'interès 1 al 4 i després al 3, les diferències de percentatges entre els de grau 1 i la resta són molt elevades.

Gràfic 107: P2 %Grau d'Interès Tipus de Visitant

4.3.4.2.3. ATTRACTING POWER

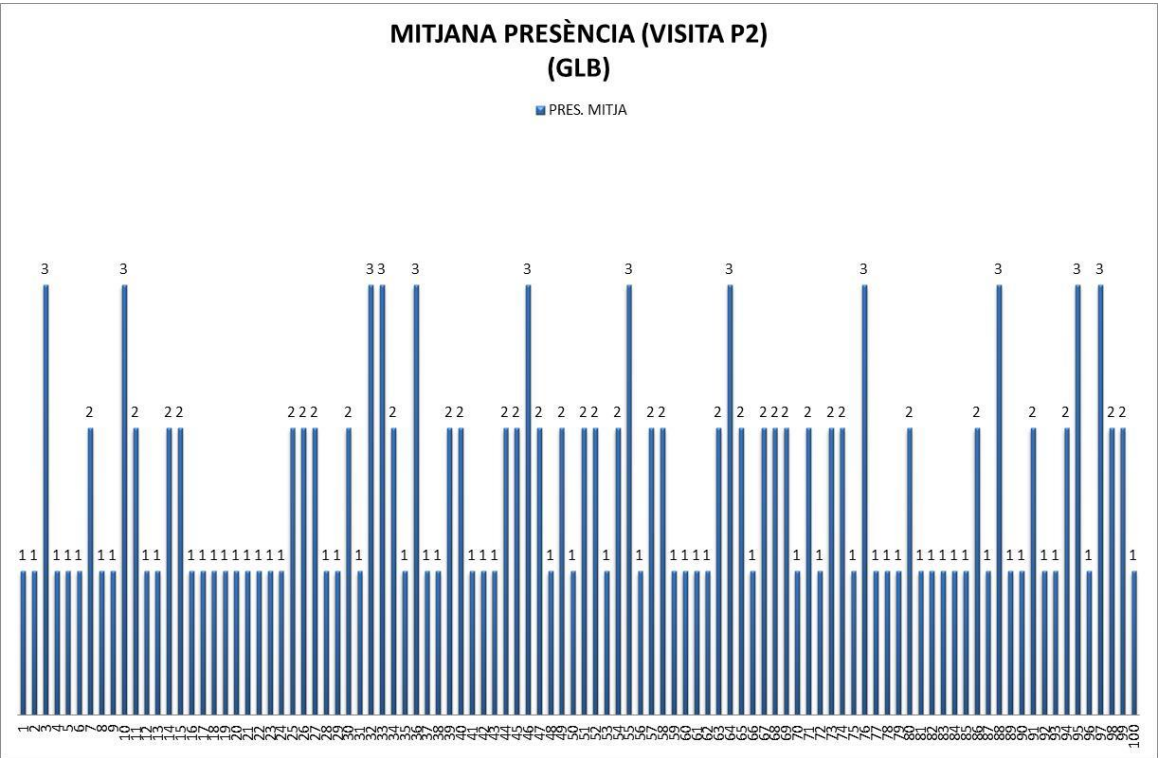
GLOBAL

Tenint en compte el global dels individus avaluats podem veure com el nivell de presència en els recursos en total de la visita està en un 54% en els visitants que s’aturen a menys del 25% dels recursos, en el 34% en els casos entre el 25% i el 50%, i finalment el 12% dels avaluats s’aturaria al entre el 51% i el 75% dels recursos; no hi ha avaluats que s’aturin a més del 75% dels recursos.

Per tant, es pot considerar que el nivell d’atracció de la planta seria baix, tenint en compte la suma de les presències 2, 3 i 4 són inferiors a la presència 1.

	GLB
PRES.1. <25%	54%
PRES.2. ≥25%	34%
PRES.3. ≥50%	12%
PRES.4. ≥75%	0%

Taula 79: P2 %Presència Global

Gràfic 108: P2 Mitjana Presència Global

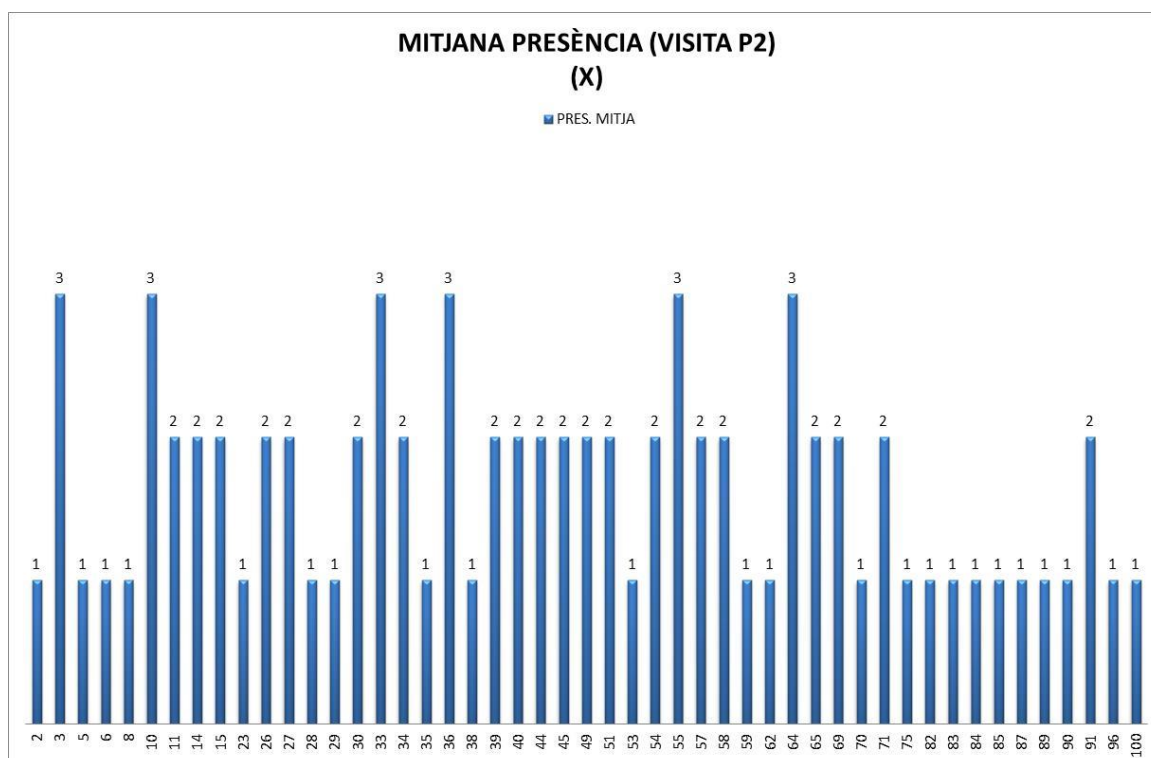
GÈNERE

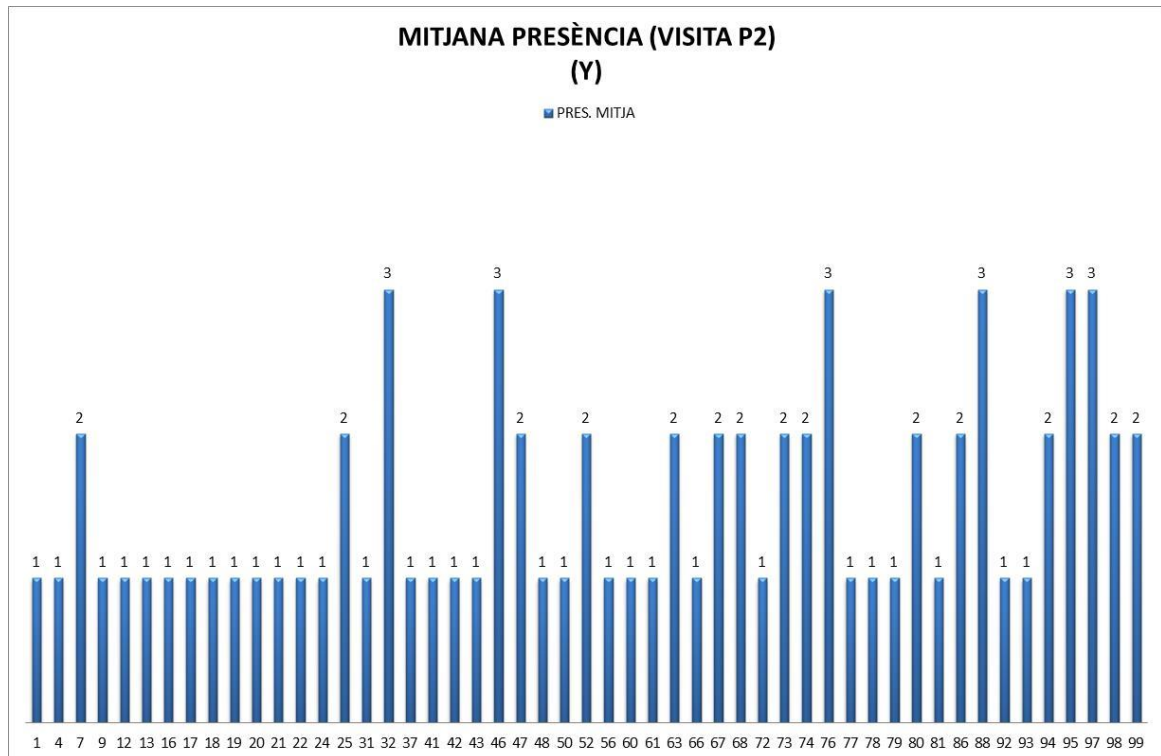
Observant els resultats segons els grups de gènere, entre dones (X) i homes (Y), podem detectar com en el nivell de presència en els recursos, en total de la visita, està, en el cas de les dones, en 47% i en els homes en el 61% dels casos en menys del 25% dels recursos, el 41% de les dones i el 27% dels homes s'aturarien entre el 25 i 50% dels recursos i un 12% tant de dones com d'homes, s'atura entre el 50% i el 75% dels recursos; en cap dels grups apareixen visitants que s'aturin a més del 75% dels recursos.

Per tant, es pot considerar que el nivell d'atracció per part de les dones seria mig, i per part dels homes baix, ja que en el cas de les dones la suma de les presències 2, 3 i 4 son superiors a la presència 1, i en el homes la suma de les presències 2, 3 i 4 és inferior a la presència 1.

	X	Y
PRES.1. <25%	47%	61%
PRES.2. ≥25%	41%	27%
PRES.3. ≥50%	12%	12%
PRES.4. ≥75%	0%	0%

Taula 80: P2 %Presència Gènere

Gràfic 109: P2 Mitjana Presència Gènere

EDAT

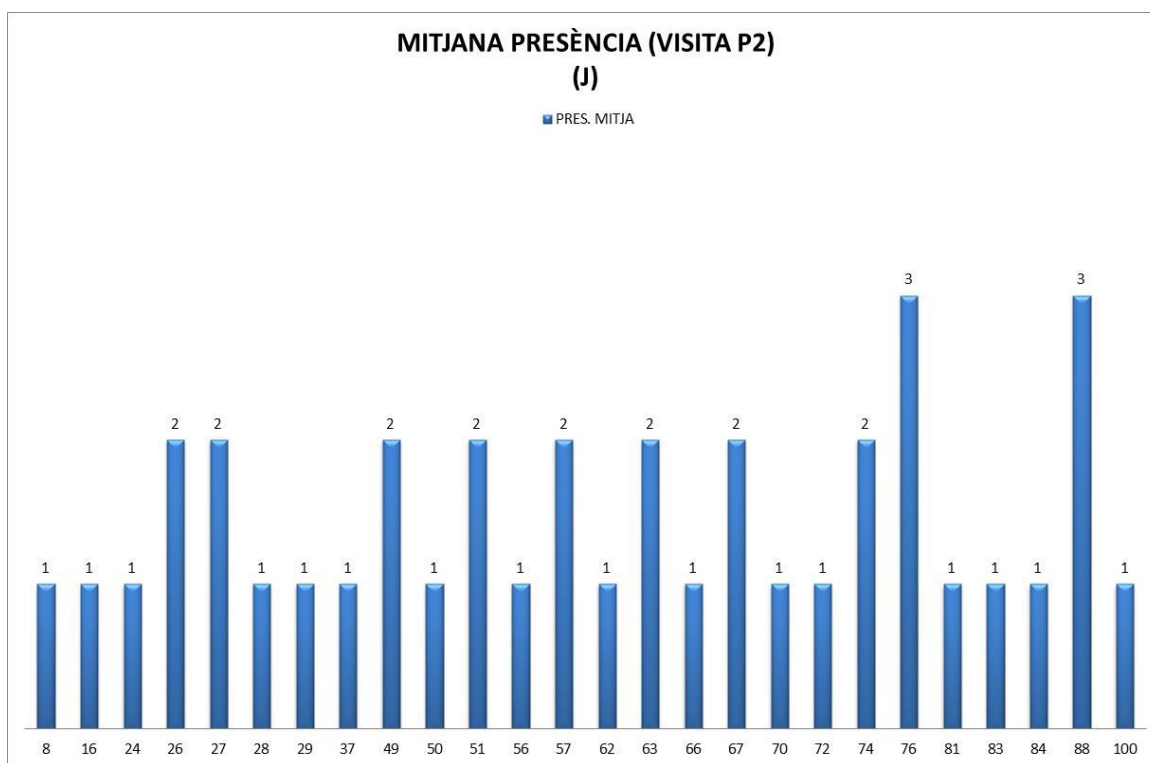
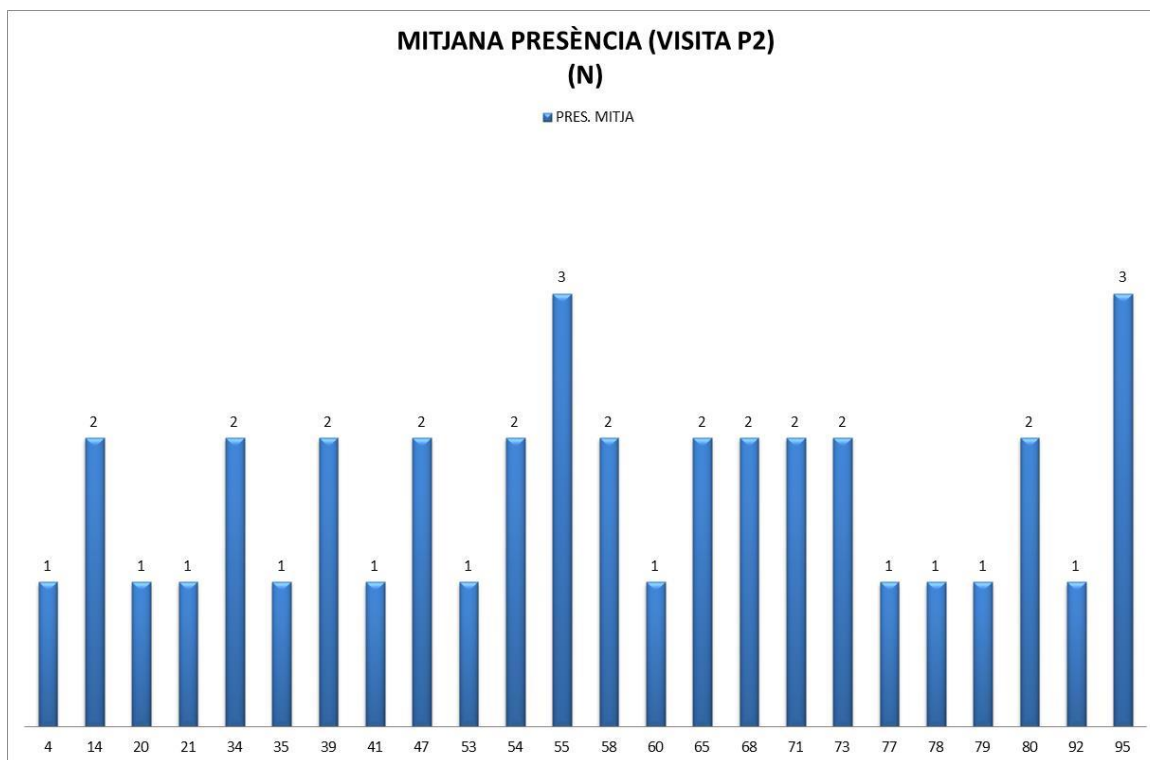
Segons els grups de d'edat, nens (N), joves (J), adults (A) i sèniors (S), podem detectar certes diferències en el nivell de presència en els recursos, en total de la visita, sobretot amb el grup de nens.

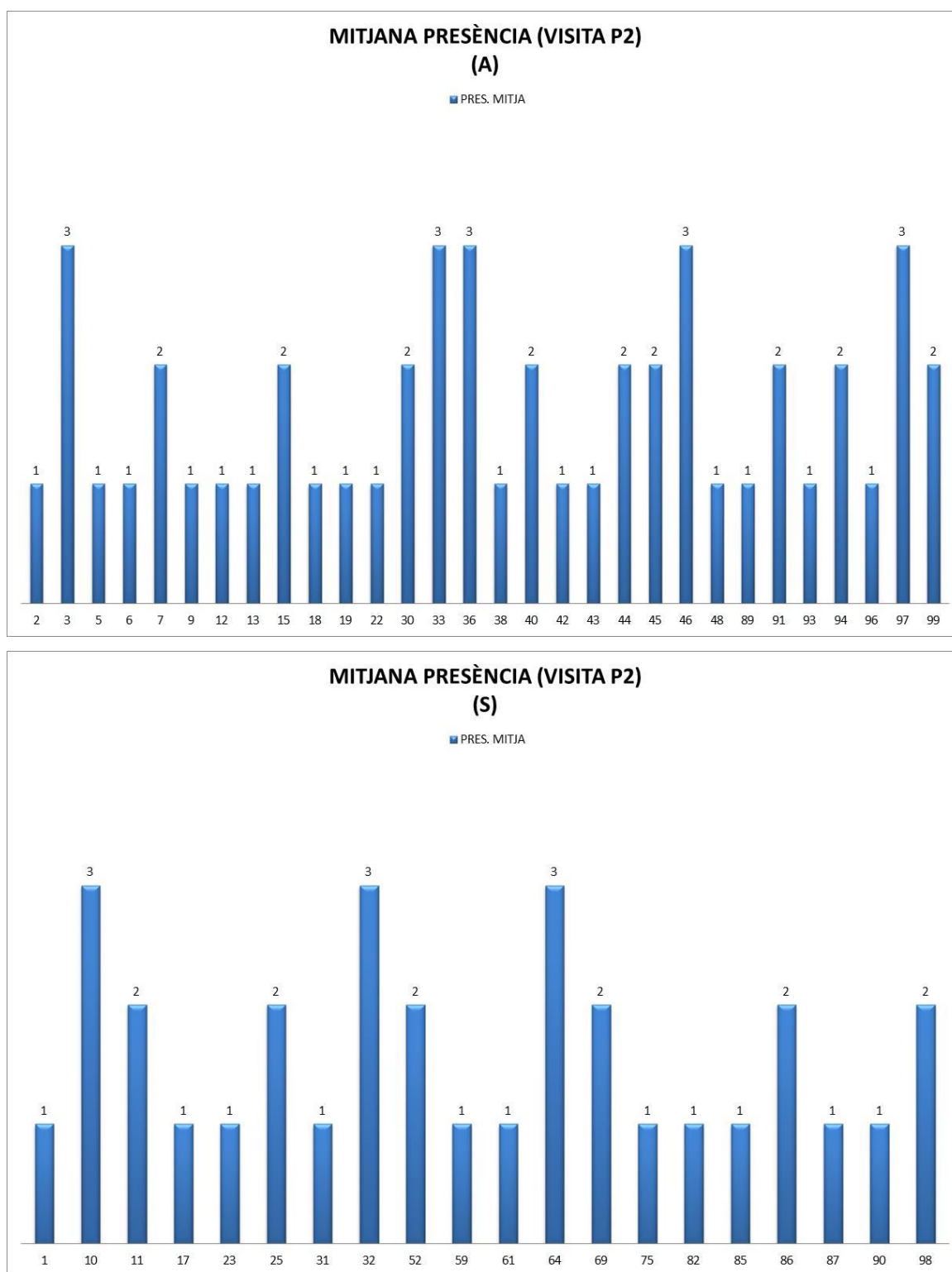
Començant pel nivell de presència més baixa, de menys del 25% dels recursos, en el cas de dels nens estaria al 46%, en joves al 62% amb la xifra més alta, adults al 53% i sèniors al 55%. El 46% dels nens, 31% dels joves, el 30% dels adults i també el 30% dels sèniors s'aturarien entre el 25% i el 50% dels recursos; i únicament un 8% dels nens i dels joves un 17% dels adults i un 15% dels sèniors s'aturarien entre el 50% i el 75% dels recursos. No hi ha a cap grup avaluats amb més del 75% de presència.

Per tant, es pot considerar que el nivell d'atracció per part dels nens seria de nivell mig, i en els joves, adults i en els sèniors de nivell baix, tenint el nivell més baix de tots el grup de joves.

	N	J	A	S
PRES.1. <25%	46%	62%	53%	55%
PRES.2. ≥25%	46%	31%	30%	30%
PRES.3. ≥50%	8%	8%	17%	15%
PRES.4. ≥75%	0%	0%	0%	0%

Taula 81: P2 %Presència Edat

Gràfic 110: P2 Mitjana Presència Edat

TIPUS DE VISITANT

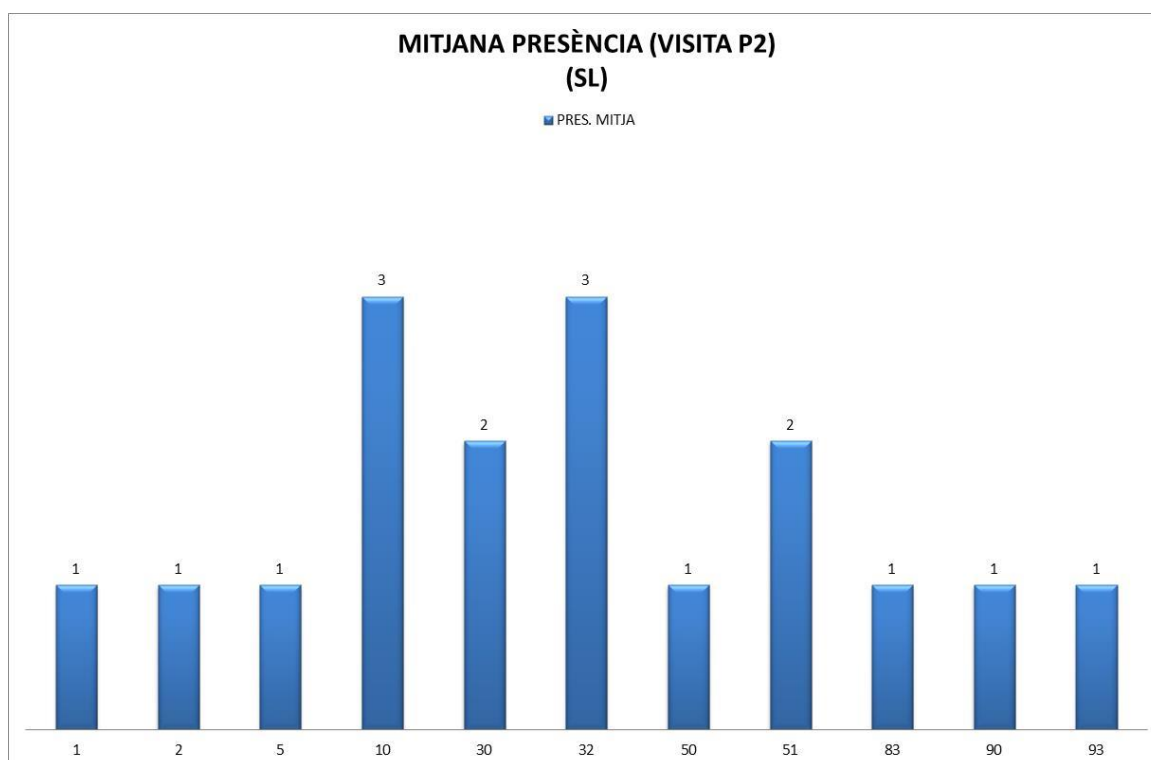
Analitzant segons el tipus de visitant: sol (SL) parella d'adults (PA), grups d'adults (GA) i amb nens (AN), podem detectar algunes diferències entre es grups en el nivell de presència en els recursos en total de la visita, sobretot amb el grup amb nens.

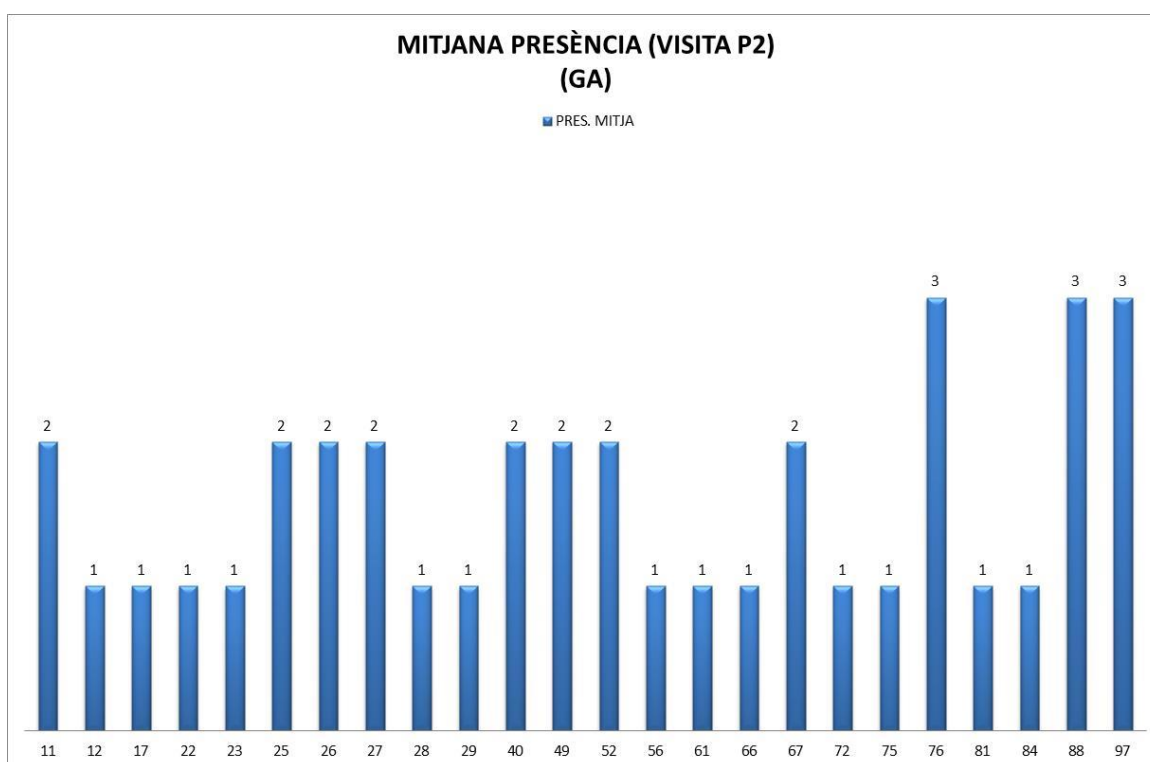
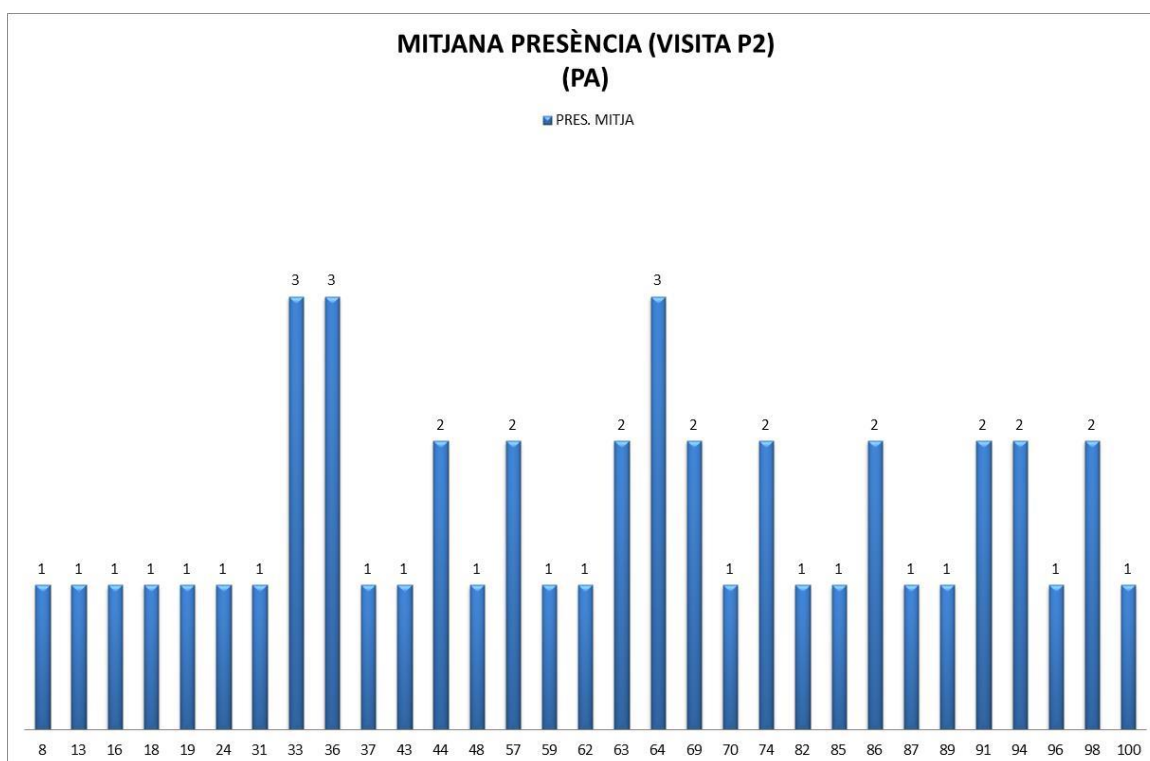
Començant pel nivell de presència inferior al 25%, és en el cas de dels sols del 64%, les parelles d'adults del 61%, els grups adults al 54%, i en el grup de amb nens baixa al 44%. El 18% dels sols, el 29% de les parelles d'adults, el 33% dels grups d'adults i el 44% del grup amb nens, s'aturarien entre el 25% i el 50% dels recursos; un 18% dels sols, un 10% de les parelles d'adults, un 13% dels grups d'adults i un 12% dels amb nens s'aturarien entre el 50% i el 75% dels recursos. Finalment, no hi ha grups que s'aturin a més del 75% dels recursos.

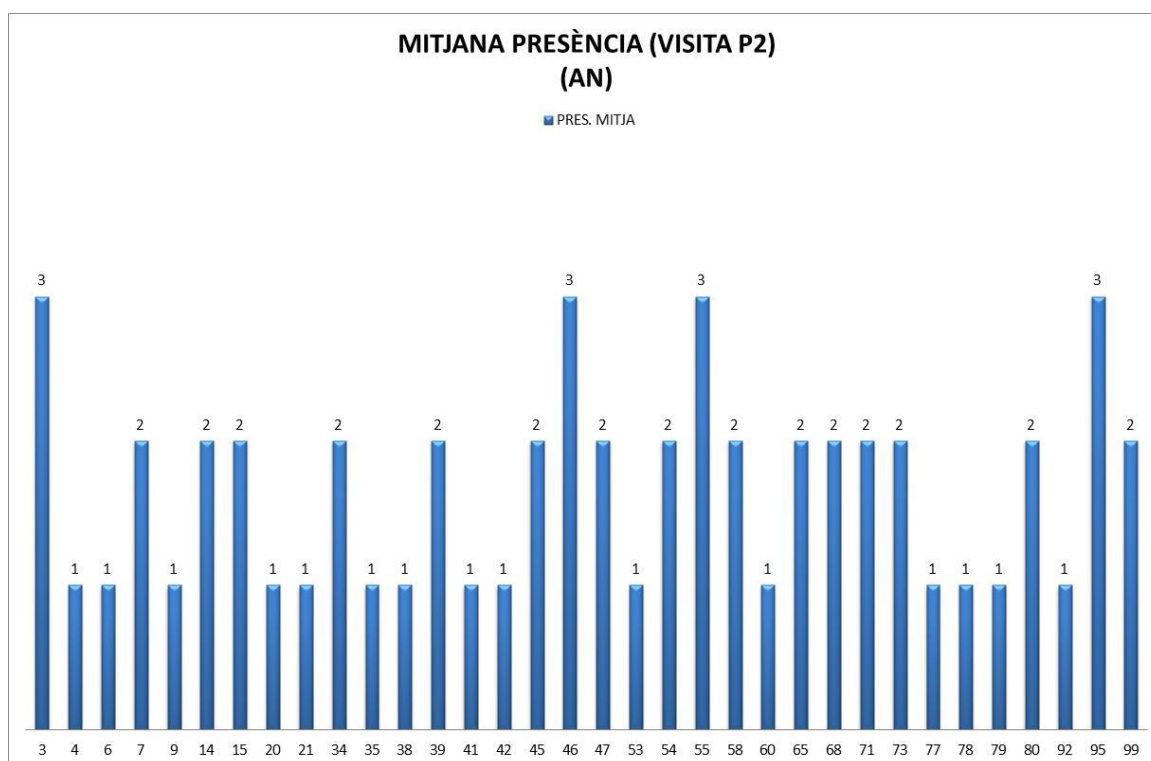
Per tant, es pot considerar que el nivell d'atracció per part dels sols, parelles d'adults i grups d'adults seria de nivell baix, en grup amb nens de nivell mig.

	SL	PA	GA	AN
PRES.1. <25%	64%	61%	54%	44%
PRES.2. ≥25%	18%	29%	33%	44%
PRES.3. ≥50%	18%	10%	13%	12%
PRES.4. ≥75%	0%	0%	0%	0%

Taula 82: P2 %Presència Tipus de Visitant

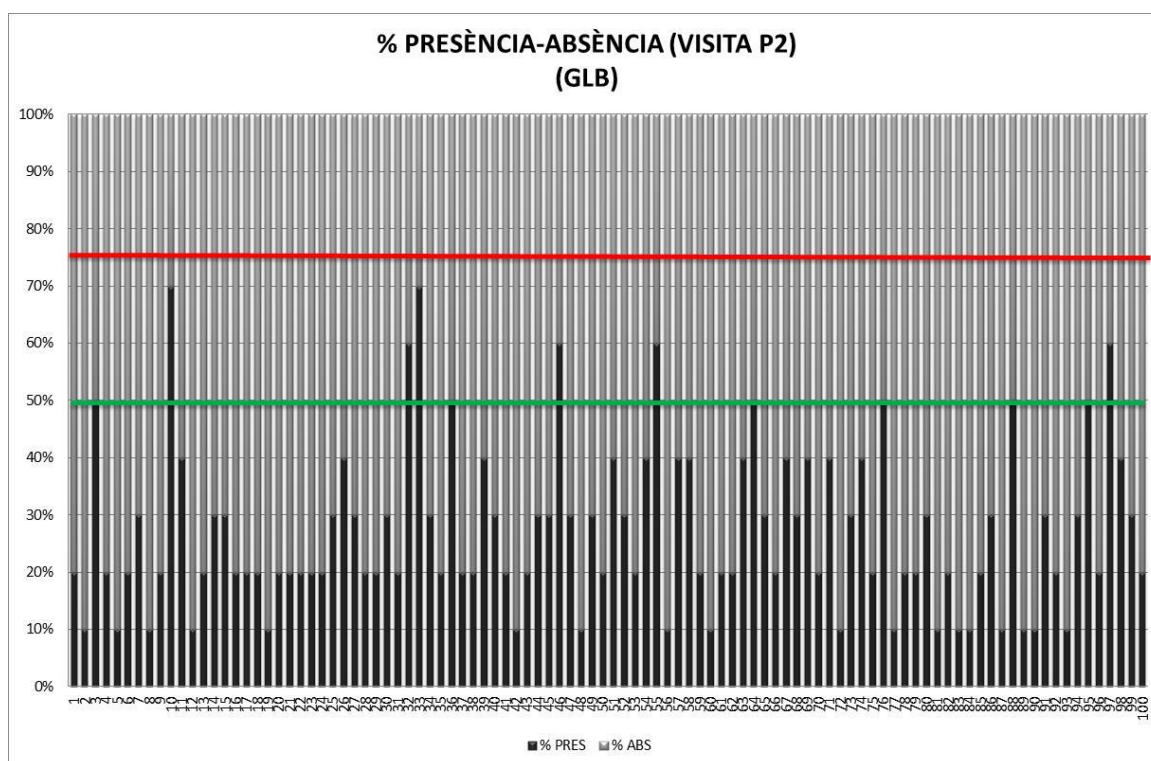
Gràfic 111: P2 Mitjana Presència Tipus de Visitant

4.3.4.2.4. DILIGENT VISITORS

GLOBAL

En base a les xifres d'attracting power exposades i al següent gràfic, considerem que 88 dels 100 visitants no serien minuciosos, mentre que el 12 dels 100 visitants serien considerats minuciosos, i cap d'ells molt minuciosos.

És important destacar que dos visitants avaluats tenen un percentatge del 70% de recursos vistos, és a dir que estaien al límit entre minuciosos i molt minuciosos.

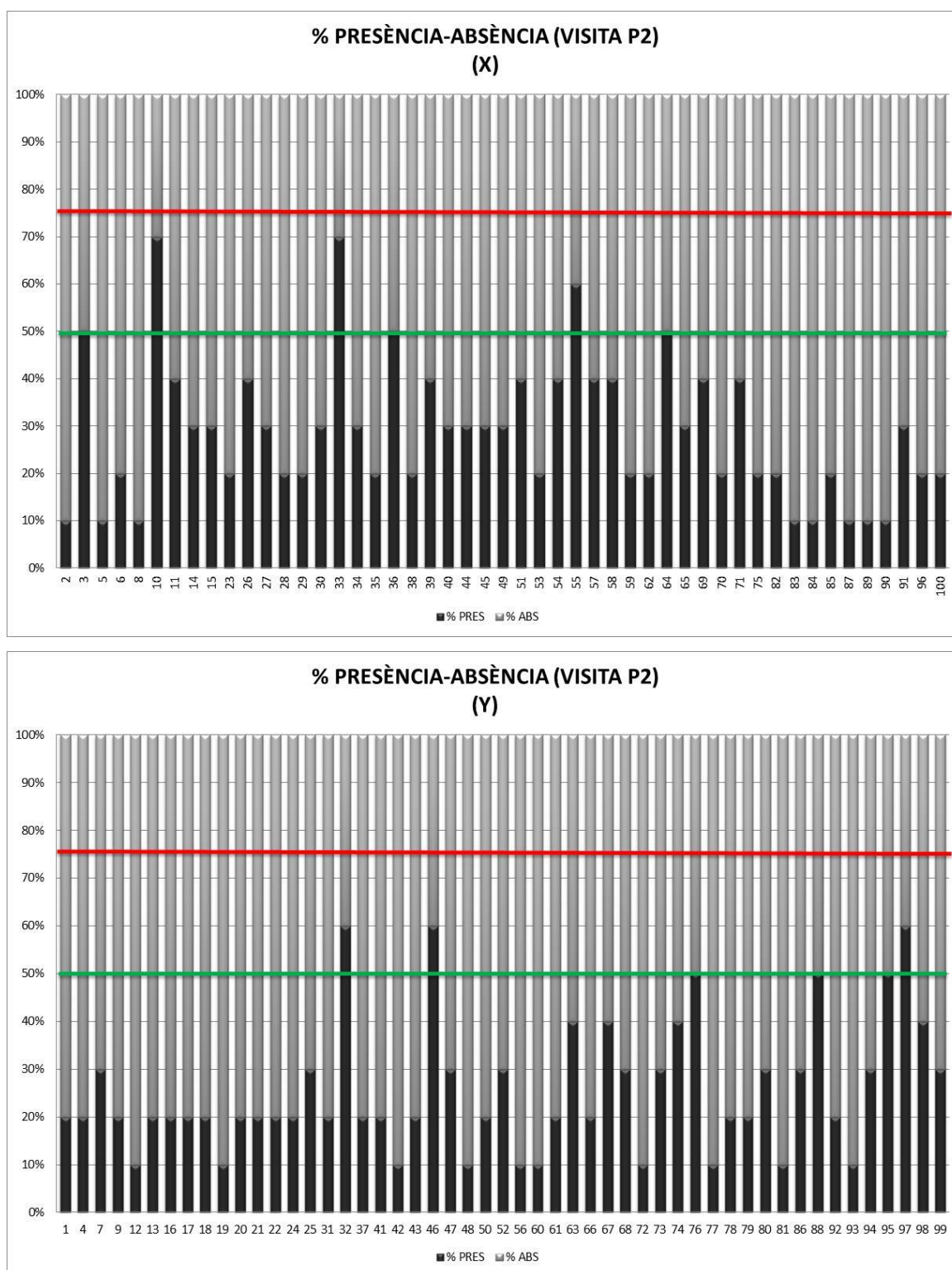

Gràfic 112: P2 %Presència-Absència Global

GÈNERE

En els grups de gènere, els diligent visitadors queden de manera similar, considerem que en cas de les 49 dones (X), el 88% no serien minucioses, el 12% serien minucioses, i no n'hi haurien de molt minucioses, això si, hi haurien dos amb percentatge al 70%, properes als molt minuciosos. En el grup dels homes (Y), de 51 avaluats, el 88% no serien minuciosos, el 12% serien minuciosos, cap d'ells molt minuciosos.

Amb això, podríem concloure que entre grups hi ha la mateixa no minuciositat (un 88%), però trobem visitants més minuciosos entre les dones que no pas entre els homes.

Gràfic 113: P2 %Presència-Absència Global

EDAT

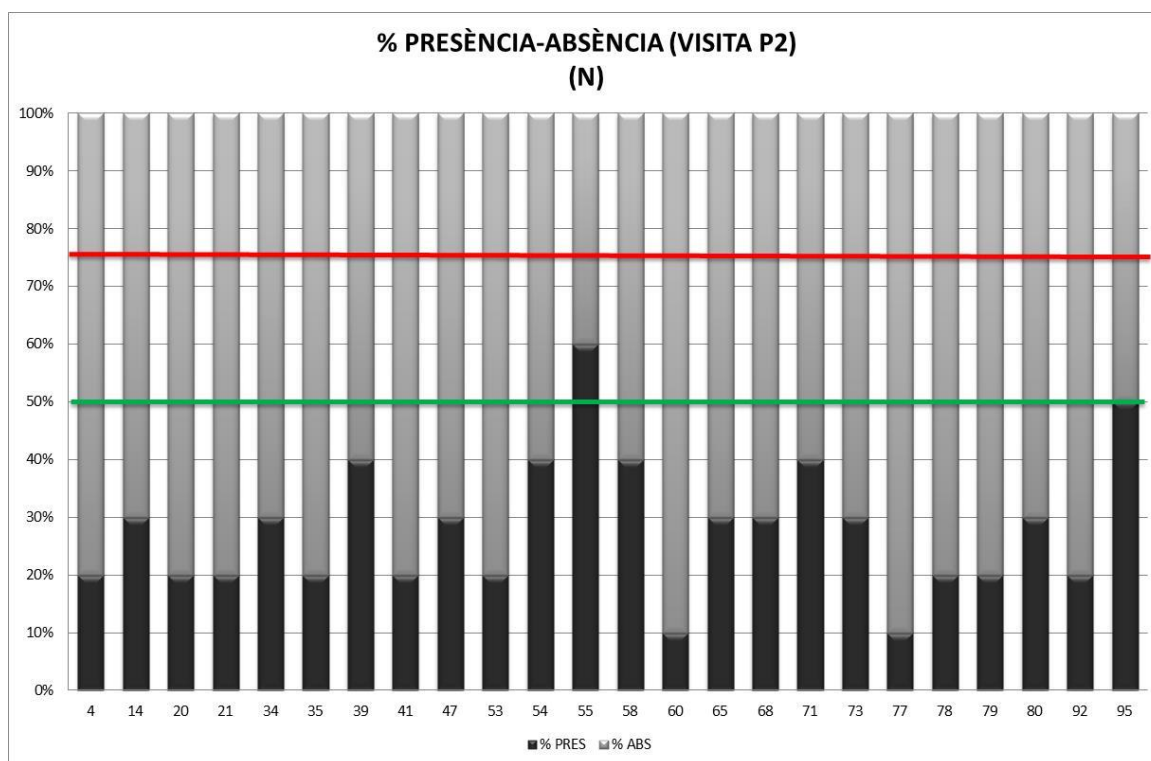
Els resultats dels diligent visitors segons els grups d'edat, en mostren que en cas dels nens (N), el 92% no serien minuciosos, el 8% serien minuciosos, i no hi haurien visitants molt minuciosos.

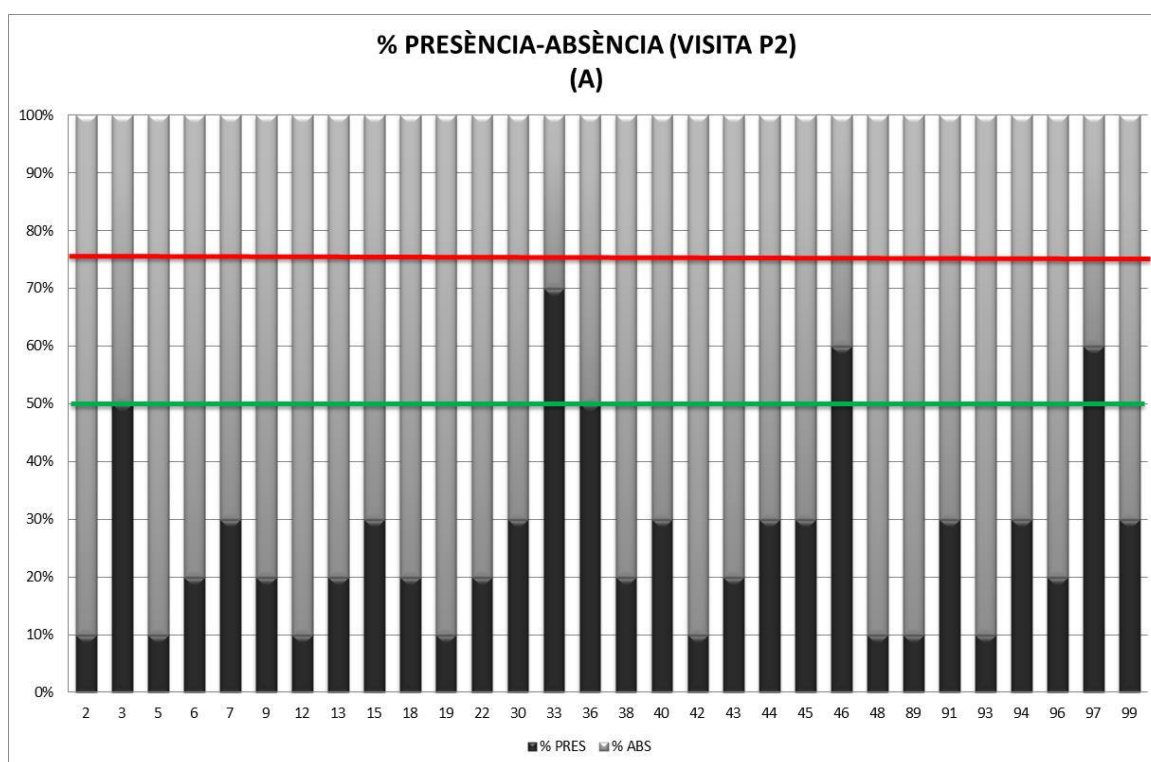
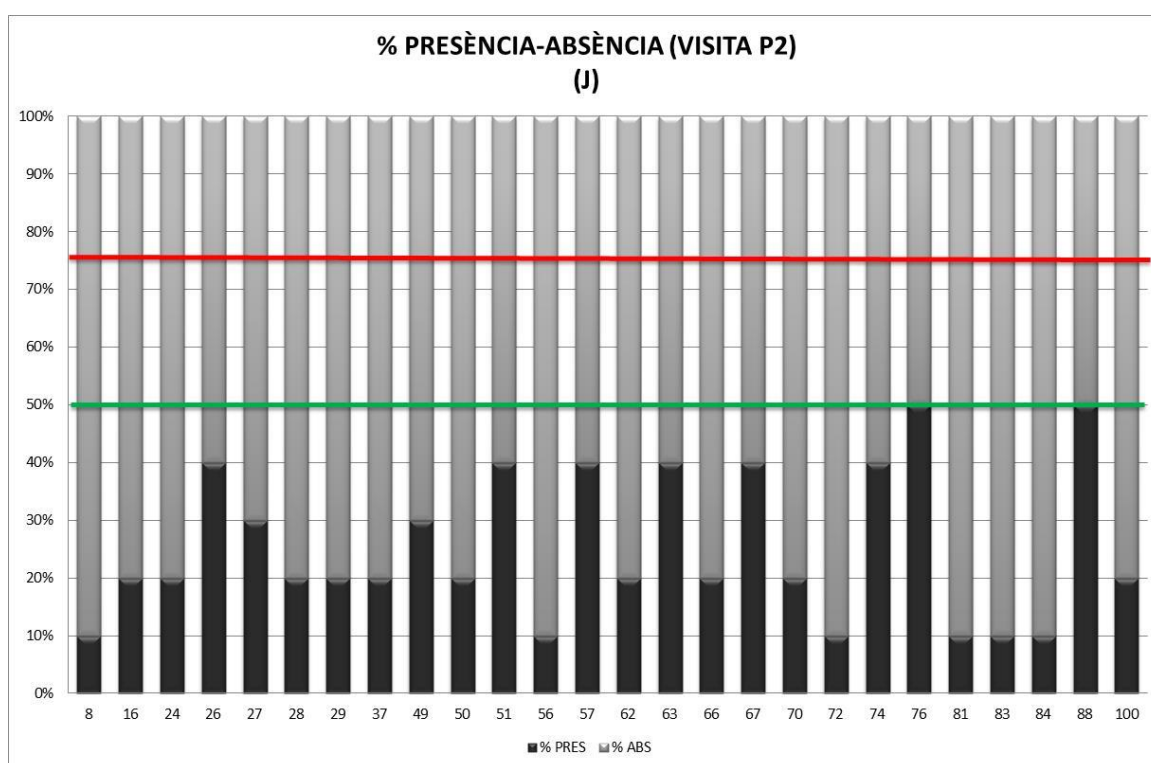
En el grup dels joves (J), el 93% no serien minuciosos, el 8% serien minuciosos, i el 0% molt minuciosos.

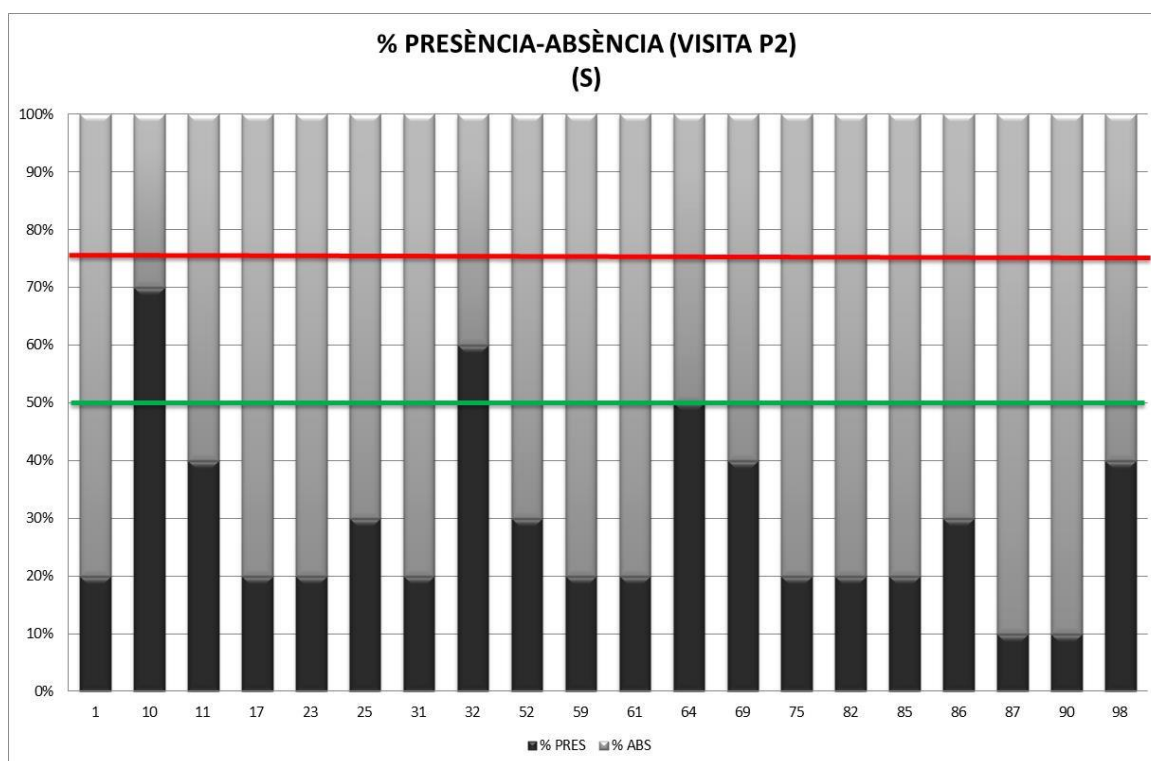
En el grup dels adults (A), el 83% dels avaluats no serien considerats minuciosos, i el 17% serien minuciosos; en aquest grup estaria un dels visitants que es troba al límit entre minuciosos i molt minuciosos, al 70% d'attracting power.

Finalment en el grup de sèniors (S) el 85% dels avaluats no son minuciosos, el 15% serien considerats minuciosos i cap molt minuciós. En aquest grup també hi ha un dels visitants que estaria al límit de la minuciositat i alta minuciositat, també al 70%.

Amb això, podríem concloure que conforme avança en edats més avançades redueix la no minuciositat i va en augment el nombre de diligent visitors, de fet en els grups de major edat és on apareixen també els visitants que estan al límit de ser molt minuciosos.

Gràfic 114: P2 %Presència-Absència Edat

TIPUS DE VISITANT

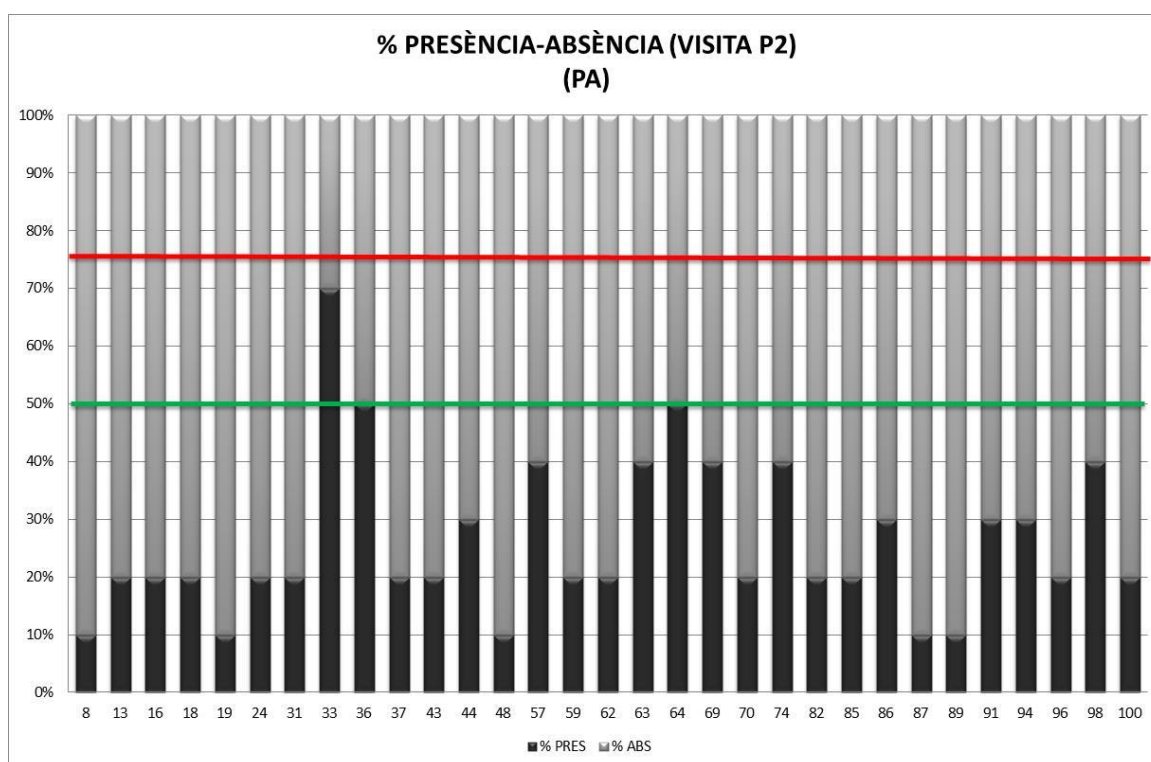
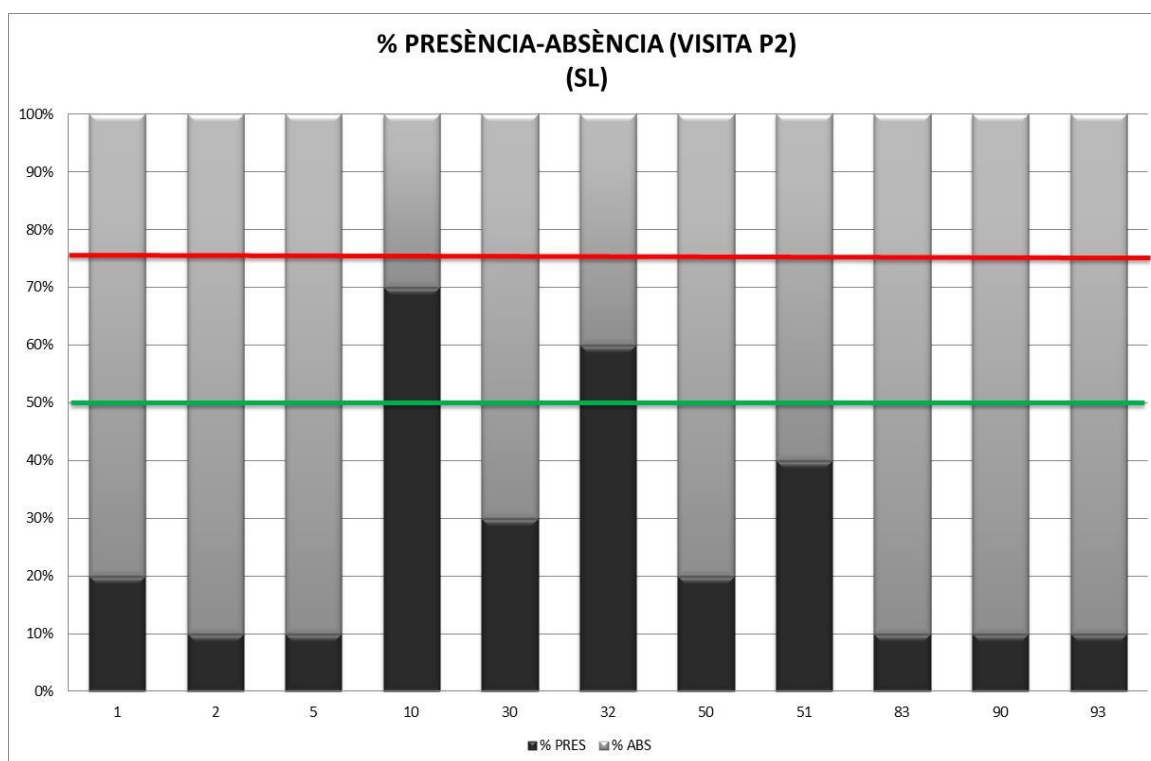
Segons els tipus de grup, trobem certes diferències en entre els quatre tipus de visitans; en els sols (SL), el 82% no serien minuciosos, el 18% serien minuciosos, a més d'un visitant que estaria al límit dels minuciosos i molt minuciosos amb el 70% d'attracting power.

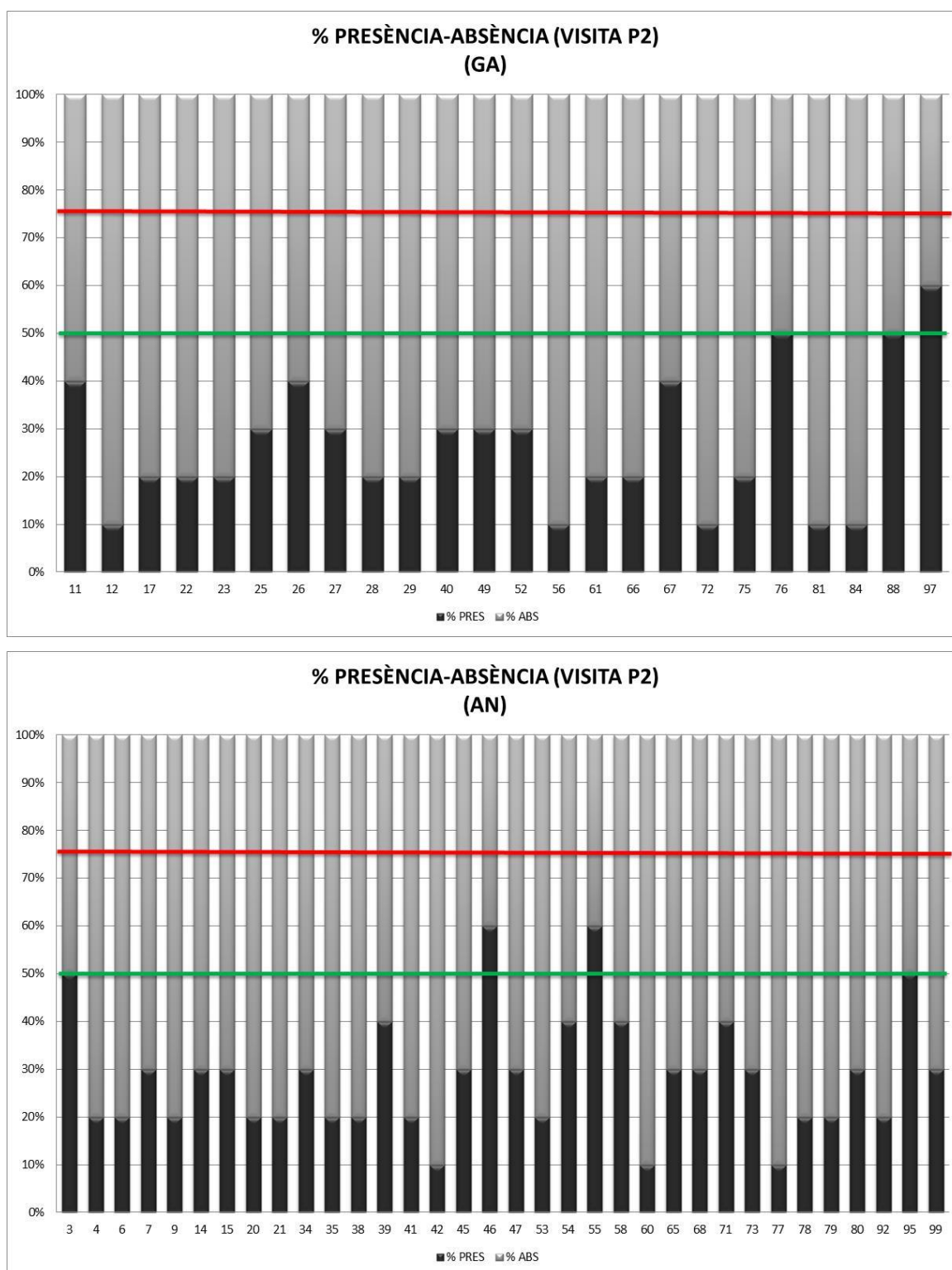
En les parelles d'adults (PA), el 90% no serien minuciosos, el 10% serien minuciosos, i al igual que al grup anterior, amb un dels visitants que estan al límit dels molt minuciosos al 70%.

En el grup d'adults (GA), el 87% dels avaluats no serien considerats minuciosos, i el 13% serien minuciosos.

Finalment en el grup amb nens (AN) el 88% dels avaluats no son minuciosos, el 12% serien considerats minuciosos.

Amb això, podríem concloure que els grups d'adults i el grup amb nens son els més minuciosos, mentre que els sols perden força minuciositat i les parelles d'adults són els que tindrien una menor minuciositat a nivell general.

Gràfic 115: P2 %Presència-Absència Tipus de Visitant

4.3.4.2.5. TEMPS DE TRANSICIÓ

GLOBAL

A nivell global dels avaluats, i observant la taula de resultats, podem observar com un 16% dels visitants utilitzen més temps de l'estimat com a necessari per moure's per la sala, és a dir, que segurament no només utilitzen el temps en els recursos i en moure's sinó que el perden en quelcom més; un 8% estarien dins la mitjana estipulada segons el temps estimat, i un 76% dels avaluats utilitzarien menys temps del considerat necessari.

En base a aquests resultats podem veure com la majoria dels individus avaluats estan anant més ràpid del que es considera estimat, és a dir que en general els visitants es mouen ràpidament per la sala.

	GLB
T.TRANS ALT	16%
T.TRANS OK	8%
T.TRANS BAIX	76%

Taula 83: P2 %Temps de Transició Global

GÈNERE

Nivell de gènere, el temps de transició no varia gens entre dones (X) i homes (Y), i de fet, tampoc varia en absolut dels resultats a nivell general, per la qual cosa la conclusió en aquests grups seria exactament la mateixa que a nivell global.

Tant homes com dones tenen en la seva gran majoria, un 76%, un temps de transició baix, seguit d'un 16% de temps de transició alt i finalment únicament un 8% de temps de transició dins els barems estimats. Així doncs tots els visitants es mouen més ràpid del temps de transició estimat.

	X	Y
T.TRANS ALT	16%	16%
T.TRANS OK	8%	8%
T.TRANS BAIX	76%	76%

Taula 84:P2 %Temps de Transició Gènere

EDAT

Nivell d'edat, el temps de transició varia bastant entre alguns dels grups de nens (N), joves (J), adults (A) i sèniors (S). Les grans diferències les trobem sobretot en el grup de nens (N), els quals mostren un temps de transició baix al 100%; és a dir, que es mouen ràpidament per la sala.

El comportament en la sala dels la resta de grups és similar entre ells i segueix la tendència del grup global, tot i que amb percentatges diferents: els joves mostren un 15% de temps de transició alt, el adults un 23% i els sèniors un 25%, els joves tenen un 73% de temps de transició baix, els adults un 63% i els sèniors 70%, i finalment els joves en un 12%, els adults en un 13% i els sèniors en un 5% evidencien una utilització similar al temps de transició estimat. Aquestes xifres ens indicarien que majoritàriament es mouen ràpid per la sala, sobretot els joves, i que els que es mouen més lentament per la sala són els sèniors.

	N	J	A	S
T.TRANS ALT	0%	15%	23%	25%
T.TRANS OK	0%	12%	13%	5%
T.TRANS BAIX	100%	73%	63%	70%

Taula 85: P2 %Temps de Transició Edat

TIPUS DE VISITANT

En aquest cas, els grups de tipus de visitant , mostren diferències a nivell de transició, sobretot amb el grup de amb nens (AN), que són els que mostren un menor temps de transició alt, amb un 6%, un major temps de transició baix del 94% i cap dels avaluats d'aquest grup quedaria inclòs dins els temps de transició estimat.

La resta de grups es comportarien seguin una mateixa tendència, tots tres grups mostren en la seva majoria un temps de transició baix, al 64% els sols, al 71% les parelles d'adults i al 63% els grups d'adults; en segon lloc estarien els temps de transició alts, els que perden temps no dedicat a la pròpia exposició, amb un 27% els sols, un 19% les parelles d'adults i un 21% els grups d'adults; finalment els temps de transició considerat dins l'estimat estaria en un 9% en els sols, 10% en les parelles d'adults i un 17% en els grups d'adults.

Per tant considerem que la majoria de la mostra es mou molt ràpidament per la sala, sobretot el grup amb nens, seguits de les parelles d'adults, sols i grups d'adults. El grup que més lent es mou per la sala és el dels sols.

	SL	PA	GA	AN
T.TRANS ALT	27%	19%	21%	6%
T.TRANS OK	9%	10%	17%	0%
T.TRANS BAIX	64%	71%	63%	94%

Taula 86: P2 %Temps de Transició tipus de Visitant

4.4. DISCUSSIÓ DELS RESULTATS

Al voltant dels resultats obtinguts i presentats a l'apartat anterior s'han plantejat una sèrie de correlacions, realitzades a cada una de les quatre plantes del museu. La finalitat última és poder resoldre les hipòtesis plantejades i poder avaluar la qualitat socialitzadora del MEH, o el que és el mateix, l'efectivitat, o no, que tenen els recursos i el propi museu sobre els diferents tipus de visitants.

Per tal de resoldre dites qüestions finals, es proposen una sèrie d'interrelacions, en base a les ja exposades a l'apartat anterior (esquema 1 i esquema 2), i en aquest cas relacionant també els resultats de l'estudi de públic amb els de l'avaluació formal i tenint en compte els diferents grups de visitants i les diferents plantes del museu:

Així doncs, a l'analitzar els resultats i interrelacionar-los, es podran detectar diversos aspectes sobre la exposició de les diverses sales.

A nivell de recursos:

- Si els recursos generen un mateix nivell d'atracció i d'atenció o interès.
- Si els recursos tot i tenir un alt nivell d'atracció no generen un elevat interès.
- Si els recursos, tot i no tenir un alt nivell d'atracció, generen un alt interès en els visitants que s'hi aturen.
- Si el baix grau d'interès que generen alguns recursos està relacionat amb diverses problemàtiques trobades a l'avaluació formal.
- Si el baix grau d'atracció que generen alguns recursos està relacionat amb diverses problemàtiques trobades a l'avaluació formal.

A nivell de visita:

- Si la visita a la planta genera un mateix nivell d'atracció o diligent visitors i d'atenció o interès.
- Si la visita a la planta, tot i tenir un alt nivell d'atracció no genera un elevat interès.
- Si la visita a la planta, tot i no tenir un alt nivell d'atracció, genera un alt interès en els visitants que s'hi aturen.
- Si el grau d'interès que genera la planta està relacionat amb diverses problemàtiques trobades a l'avaluació formal.
- Si el grau d'atracció que genera la planta està relacionat amb diverses problemàtiques trobades a l'avaluació formal.
- Si el Temps de Transició a la planta està relacionat amb diverses problemàtiques trobades a l'avaluació formal.

A nivell de museu:

- Si hi ha una relació entre el canvi o reducció del nivell d'atracció, d'atenció i el temps de transició amb les problemàtiques trobades a l'avaluació formal, i si això també està relacionat amb les problemàtiques pròpies d'un museu tant gran (l'anomenat cansament al museu).

Per tal d'exposar millor dites correlacions i extreure'n les pertinents conclusions a l'apartat següent, a continuació es presenten totes les dades dels resultats en forma de taules, en base a les quals es podran resoldre les qüestions plantejades.

PLANTA -1		HOLDING POWER	INTERÈS	ATTRACTING POWER	AVALUACIÓ FORMAL
RECURSOS					
GLOBAL		33% de percentatge alt i molt alt. 45% de holding power molt baix.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4	Majoria presència molt alta i alta (Σ 49%), seguit de presència baixa 34%, i finalment molt baixa.	MALA VISIBILITAT: E2.1.1.REP1; E2.1.2.REP1; E2.1.3.REP1; EX.LAB.E5.P1 PROBLEMES AL TEXT: E1.4.DIO2; ESTEPAS.E2.2.4.P1; TECN.E2.2.5.P1; TD10.E2.2.7.P1; GALERÍA.E2.2.8.P1
		Tot tipus de recursos amb holding power alt.	Interès 4: diorames, maquetes, panells, fòssils, audiovisuals vitrines. 100% interès 1: E2.1.3.REP1; E2.2.4.F2; MEDIOS.E6.2.P1; EXPOS.E6.3.P1.	Recursos amb presència molt alta: d'audiovisuals, diorames, panells, fòssils, lítica i escenografies. Recursos amb absències superiors: INTRO.PL-1.P1; E2.ESTRAT1; E2.1.1.REP1; E2.1.2.REP1; E2.1.3.REP1; E2.2.4.F2; OTROS.E4.P1; EX.LAB.E5.P1; EXCAVACION.E5.1.2.P1; PLEIST.E5.2.P2; HOLO.E5.2.P3; E5.3.REP1; TAXONOMÍA.E5.4.P1; E5.4.MON1; E5.4.P2; PROYECTO.E6.P1; HIST.E6.1.P1; E6.1.P2; E6.1.P3; MEDIOS.E6.2.P1; EXPOS.E6.3.P1; FINAL.E6.4.P1; E6.4.FOTO1. 100% absència: E2.2.4.F2.	
GÈNERE	X	36% percentatge alt i molt alt. 50% de holding power molt baix.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4 i 3.	Majoria presència alta i molt alta (Σ 43%) seguit de presència baixa 30%, i finalment molt baixa.	ALÇADA: E1.4.DIO1; E1.4.DIO2 PROBLEMES UTILITZACIÓ
		Tot tipus de recursos amb holding power alt.	Interès 4: audiovisuals, diorames, maquetes, panells. 100% interès 1: E2.1.3.REP1; E2.2.4.F2; E2.2.6.FOTO1; PLEIST.E5.2.P2; HOLO.E5.2.P3; MEDIOS.E6.2.P1; EXPOS.E6.3.P1.	Recursos amb presència molt alta: audiovisuals, diorames, panells, fòssils, lítica, vitrines i escenografies. Recursos amb absències superiors: INTRO.PL-1.P1; PL-1.ESQ1; E2.ESTRAT1; E2.1.2.REP1; E2.1.3.REP1; E2.2.3.DJO1; ESTEPAS.E2.2.4.P1;	

				E2.2.4.DJO3; E2.2.4.F2; TECN.E2.2.5.P1; OTROS.E4.P1; EX.LAB.E5.P1; EXCAVACION.E5.1.2.P1; E5.1.2.MON1; PLEIST.E5.2.P2; HOLO.E5.2.P3; E5.3.REP1; TAXONOMÍA.E5.4.P1; E5.4.MON1; E5.4.P2; PROYECTO.E6.P1; HIST.E6.1.P1; E6.1.P2; E6.1.P3; MEDIOS.E6.2.P1; EXPOS.E6.3.P1; E6.3.FOTO1; FINAL.E6.4.P1; E6.4.FOTO1. 100% d'absència:E2.2.4.F2; HOLO.E5.2.P3	RECURS: E3.2.A1; E5.2.REC1; E5.2.REC2 ACCÉS: G.SÍLEX.E4.3.ESCEN1
	Y	34% percentatge alt i molt alt. 40% de holding power molt baix.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4 i 3.	Majoria presència molt alta i alta (Σ 47%), seguit de presència baixa 35%, i finalment molt baixa.	DURADA: E6.4.A1
		Tot tipus de recursos amb holding power alt.	Interès 4: reproduccions, fòssils, fotografies, panells. 100% interès 1: E2.2.4.F2; PLEIST.E5.2.P2; E2.2.4.F2; E6.1.P3; MEDIOS.E6.2.P1; EXPOS.E6.3.P1.	Recursos amb presència molt alta: audiovisuals, diorames, maquetes, panells, fòssils, lítica i escenografies. Recursos amb absències superiors: E2.1.1.REP1; E2.1.2.REP1; E2.1.3.REP1; E2.2.4.F2; OTROS.E4.P1; EX.LAB.E5.P1; PLEIST.E5.2.P2; HOLO.E5.2.P3; E5.3.REP1; TAXONOMÍA.E5.4.P1; E5.4.MON1; E5.4.P2; PROYECTO.E6.P1; HIST.E6.1.P1; E6.1.P2; E6.1.P3; MEDIOS.E6.2.P1; EXPOS.E6.3.P1; FINAL.E6.4.P1. 100% d'absència: E2.2.4.F2.	
EDAT	N	30% percentatge alt i molt alt. 56% de holding power molt baix.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4 i 3.	Majoria presència molt baixa 39%, seguit de presència molt alta i baixa (23% cada una), i finalment alta.	

		<p>NO hi ha panells entre els recursos amb holding power alt.</p> <p>Diferències significatives amb el grup S.</p>	<p>Interès 4: diorames, maquetes, panells, fòssils, vitrines, escenografies, monitors i recursos interactius.</p> <p>100% interès 1: INTRO.PL-1.P1; KARST.E1.2.P1; E2.ESTRAT1; E2.1.1.REP1; E2.1.2.REP1; E2.1.3.REP1; E2.2.2.FOTO1; HUMED.E2.2.3.P1; E.2.2.3.DJO1; ESTEPAS.E2.2.4.P1; E2.2.4.F2; TECN.E2.2.5.P1; E2.2.6.FOTO1; GALERÍA.E2.2.8.P1; OTROS.E4.P1; E4.3.P1; EX.LAB.E5.P1; ESTRATIGRF.E5.1.1.P1; EXCAVACION.E5.1.2.P1; PEQUEÑOS.E5.2.P1; PLEIST.E5.2.P2; TAXONOMÍA.E5.4.P1; PROYECTO.E6.P1; HIST.E6.1.P1; E6.1.P2; E6.1.P3; MEDIOS.E6.2.P1; E6.2.FOTO1; EXPOS.E6.3.P1; E6.3.FOTO1; FINAL.E6.4.P1 (20 panells).</p>	<p>Recursos amb presència molt alta: audiovisuals, diorames, maquetes, fòssils, lítica i escenografies.</p> <p>100% de presència: E1.4.DIO1 i E2.2.1.F1.</p> <p>Recursos amb absències superiors: INTRO.PL-1.P1; PL-1.ESQ1; LA SIERRA.E1.P1; PAISAJE.E1.1.P1; KARST.E1.2.P1; KARST.ATA.E1.3.P1; HIST.E1.4.P1; TRINCHERA.E2.P1; E2.ESTRAT1; E2.1.2.REP1; E2.1.3.REP1; E2.2.2.FOTO1; HUMED.E2.2.3.P1; ESTEPAS.E2.2.4.P1; E2.2.4.DJO3; E2.2.4.F2; TECN.E2.2.5.P1; DÍA.E2.2.6.P1; E2.2.6.FOTO1; TD10.E2.2.7.P1; GALERÍA.E2.2.8.P1; SIMA.E3.P1; OTROS.E4.P1; E4.3.P1; EX.LAB.E5.P1; ESTRATIGRF.E5.1.1.P1; EXCAVACION.E5.1.2.P1; PEQUEÑOS.E5.2.P1; PLEIST.E5.2.P2; HOLO.E5.2.P3; TAXONOMÍA.E5.4.P1; E5.4.P2; PROYECTO.E6.P1; HIST.E6.1.P1; E6.1.P2; E6.1.FOTO2; E6.1.P3; MEDIOS.E6.2.P1; EXPOS.E6.3.P1; FINAL.E6.4.P1; E6.4.FOTO1.</p> <p>100% absència: INTRO.PL-1.P1; ESTEPAS.E2.2.4.P1; E2.2.4.F2; TECN.E2.2.5.P1; EXCAVACION.E5.1.2.P1; PLEIST.E5.2.P2; PROYECTO.E6.P1; HIST.E6.1.P1; E6.1.P2; E6.1.P3; MEDIOS.E6.2.P1; EXPOS.E6.3.P1; FINAL.E6.4.P1.</p>
	J	<p>34% percentatge alt i molt alt.</p> <p>38% de holding power molt baix.</p>	<p>Majoria interès 1, seguit d'interès 4 i 3.</p>	<p>Majoria presència baixa 29%, seguit de presència molt alta (28%), i finalment molt baixa i alta.</p>
		<p>Tot tipus de recursos amb holding</p>	<p>Interès 4: audiovisuals, diorames,</p>	<p>Recursos amb presència molt alta: audiovisuals,</p>

	A	power alt. Diferències significatives amb el grup S.	panells, fòssils, lítica, vitrines. 100% interès 1: E2.1.1.REP1; E2.1.3.REP1; E2.2.4.DJO3; E2.2.4.F2; E4.1.DJO2; EXCAVACION.E5.1.2.P1; PLEIST.E5.2.P2; HOLO.E5.2.P3; MEDIOS.E6.2.P1; EXPOS.E6.3.P1; FINAL.E6.4.P1.	diorames, panells, maquetes, fòssils, lítica i escenografies. 100% de presència: E1.1.A1 i E1.4.DIO1. Recursos amb absències superiors: E2.1.1.REP1; E2.1.2.REP1; E2.1.3.REP1; E2.2.4.F2; OTROS.E4.P1; E4.1.DJO2; EXCAVACION.E5.1.2.P1; PLEIST.E5.2.P2; HOLO.E5.2.P3; E5.3.REP1; TAXONOMÍA.E5.4.P1; E5.4.MON1; E5.4.P2; PROYECTO.E6.P1; HIST.E6.1.P1; E6.1.P2; E6.1.P3; MEDIOS.E6.2.P1; EXPOS.E6.3.P1; E6.3.FOTO1; FINAL.E6.4.P1; E6.4.FOTO1; E6.4.A1. 100% absència: E2.2.4.F2; PLEIST.E5.2.P2; HOLO.E5.2.P3
		38% percentatge alt i molt alt. 44% de holding power molt baix.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4.	Majoria presència alta 30%, seguit de presència molt alta (27%), i finalment baixa i molt baixa.
		Tot tipus de recursos amb holding power alt. Diferències significatives amb el grup S.	Interès 4: panells, diorames, estratigrafies, reproduccions, audiovisuals, dibuixos, esquemes, fòssils. 100% interès 1: TRINCHERA.E2.P1; ELEFANTE.E2.1.1.P1; GALERÍA.E2.1.3.P1; E2.2.3.F1; E2.2.4.F1; E2.2.4.DJO3; E4.1.L1; E6.1.FOTO3; E6.2.FOTO1.	Recursos amb presència molt alta: audiovisuals, diorames, panells, maquetes, fòssils, lítica, vitrines i escenografies. Recursos amb absències superiors: PL-1.ESQ1; E2.ESTRAT1; E2.1.1.REP1; E2.1.2.REP1; E2.1.3.REP1; E2.2.4.DJO3; E2.2.4.F2; EX.LAB.E5.P1; PLEIST.E5.2.P2; HOLO.E5.2.P3; E5.3.REP1; TAXONOMÍA.E5.4.P1; E5.4.MON1; E5.4.P2; PROYECTO.E6.P1; HIST.E6.1.P1; E6.1.P2; E6.1.P3; MEDIOS.E6.2.P1; EXPOS.E6.3.P1;

				FINAL.E6.4.P1. 100% absència: E2.2.4.F2
		32% percentatge alt i molt alt. 43% de holding power molt baix.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4 i 3.	Majoria presència alta 33%, seguit de presència molt baixa i baixa (25% cada una), i finalment molt alta.
	S	Tot tipus de recursos amb holding power alt. Diferències significatives amb el grup N, J, A.	Interès 4: panells, maquetes, reproduccions, audiovisuals, esquemes, fòssils. 100% interès 1: DOLINA.E2.1.2.P1; GALERÍA.E2.1.3.P1; E2.2.3.F1; E2.2.4.DJO3; E3.3.F4; E3.3.F6; E5.2.ESCEN1; E5.2.REC1; LAB.CAMPO.E5.3.P1; TAXONOMÍA.E5.4.P1; E5.4.MON1; PROYECTO.E6.P1; E6.1.FOTO2; E6.1.FOTO3; E6.2.FOTO1; EXPOS.E6.3.P1.	Recursos amb presència molt alta: audiovisuals, diorames, panells, maquetes, fòssils, lítica, vitrines i escenografies. Recursos amb absències superiors: E2.1.1.REP1; E2.1.2.REP1; E2.1.3.REP1; HUMED.E2.2.3.P1; E.2.2.3.DJO1; ESTEPAS.E2.2.4.P1; E2.2.4.F2; TECN.E2.2.5.P1; E2.2.6.FOTO1; OTROS.E4.P1; EX.LAB.E5.P1; E5.1.1.MON1; E5.1.2.MON1; E5.2.A1; PLEIST.E5.2.P2; HOLO.E5.2.P3; E5.3.REP1; TAXONOMÍA.E5.4.P1; E5.4.MON1; E5.4.P2; PROYECTO.E6.P1; HIST.E6.1.P1; E6.1.FOTO1; E6.1.P2; E6.1.P3; MEDIOS.E6.2.P1; E6.2.FOTO1; EXPOS.E6.3.P1; E6.3.FOTO1; FINAL.E6.4.P1; E6.4.FOTO1. 100% absència: E2.2.4.F2; HOLO.E5.2.P3; HIST.E6.1.P1; E6.1.P3; EXPOS.E6.3.P1.
TIIPUS VISITANT	SL	39% percentatge alt i molt alt. 37% de holding power molt baix.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4 i 3.	Majoria presència molt alta i alta (Σ 47%), seguit de baixa 31%, i finalment molt baixa.
		Tot tipus de recursos amb holding	Interès 4: audiovisuals, diorames,	Recursos amb presència molt alta: panells, audiovisuals, diorames, maquetes, fòssils, lítica i

		power alt.	panells, fòssils, vitrines.	escenografies.	
		Diferències significatives amb el grup GA.	100% interès 1: : E2.ESTRAT1; E2.1.1.REP1; E2.1.2.REP1; E2.1.3.REP1; E2.2.1.DJO1; E2.2.3.DJO1; E2.2.4.DJO3; ; E2.2.4.F2; HEIDEL.E3.3.DJO1; E3.3.F1; E3.3.F5; E4.1.DJO1; E5.1.1.MON1; E5.1.2.MON1; PLEIST.E5.2.P2; HOLO.E5.2.P3; E5.3.REP1; E5.4.MON1; E5.4.P2; PROYECTO.E6.P1; E6.1.P3; MEDIOS.E6.2.P1; EXPOS.E6.3.P1; E6.3.FOTO1.	100% de presència: E1.1.A1; E1.2.DIO1; ELEFANTE.E2.1.1.P1; GALERÍA.E2.1.3.P1. Recursos amb absències superiors: PL-1.ESQ1; E2.ESTRAT1; E2.1.2.REP1; E2.1.3.REP1; E2.2.3.DJO1; E2.2.4.DJO3; E2.2.4.F2; E5.1.1.MON1; E5.1.2.MON1; E5.2.A1; PLEIST.E5.2.P2; HOLO.E5.2.P3; E5.3.REP1; E5.4.MON1; E5.4.P2; PROYECTO.E6.P1; HIST.E6.1.P1; E6.1.P3; MEDIOS.E6.2.P1; FINAL.E6.4.P1; E6.4.FOTO1. 100% d'absència: E2.ESTRAT1; E2.1.3.REP1; E2.2.4.F2; E5.1.1.MON1; E5.1.2.MON1; PLEIST.E5.2.P2; HOLO.E5.2.P3; E5.3.REP1; E6.1.P3; MEDIOS.E6.2.P1; EXPOS.E6.3.P1,	
	P A	28% percentatge alt i molt alt. 42% de holding power molt baix.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4 i 3.	Majoria presència molt alta i alta (Σ 53%), seguit de baixa 27%, i finalment molt baixa.	
		Tot tipus de recursos amb holding power alt.	Interès 4: diorames, panells, maquetes, fòssils, vitrines. 100% interès 1: E2.1.3.REP1; E2.2.4.F2; HEIDEL.E3.3.DJO1; MEDIOS.E6.2.P1; EXPOS.E6.3.P1.	Recursos amb presència molt alta: audiovisuals, diorames, panells, maquetes, fòssils, lítica, vitrines i escenografies. 100% de presència: E1.2.DIO1. Recursos amb absències superiors: E2.ESTRAT1; E2.1.1.REP1; E2.1.2.REP1; E2.1.3.REP1; E2.2.4.DJO3; E2.2.4.F2; OTROS.E4.P1; EX.LAB.E5.P1; PLEIST.E5.2.P2; HOLO.E5.2.P3;	

				E5.3.REP1; TAXONOMÍA.E5.4.P1; E5.4.MON1; E5.4.P2; PROYECTO.E6.P1; HIST.E6.1.P1; E6.1.P2; E6.1.P3; MEDIOS.E6.2.P1; EXPOS.E6.3.P1; FINAL.E6.4.P1. 100% absència: E2.2.4.F2.	
	G A	39% percentatge alt i molt alt. 45% de holding power molt baix.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4 i 3.	Majoria presència molt alta i alta (Σ 50%), seguit de baixa 29%, i finalment molt baixa.	
		Tot tipus de recursos amb holding power alt. Diferències significatives amb el grup SL.	Interès 4: audiovisuals, diorames, panells, maquetes, fòssils, vitrines, monitors, recursos interactius, lítica. 100% interès 1: E2.1.1.REP1; E2.1.3.REP1; E.2.2.3.DJO1; E2.2.4.F2; OTROS.E4.P1; E4.1.DJO2; PLEIST.E5.2.P2; HOLO.E5.2.P; E5.4.MON1; E5.4.P2; PROYECTO.E6.P1; HIST.E6.1.P1; E6.1.P3; MEDIOS.E6.2.P1; EXPOS.E6.3.P1; FINAL.E6.4.P1.	Recursos amb presència molt alta: audiovisuals, diorames, panells, maquetes, fòssils, lítica i escenografies. 100% de presència: E1.1.A1; E1.3.M1; GALERÍA.E2.1.3.P1. Recursos amb absències superiors: E2.1.2.REP1; E2.1.3.REP1; HUMED.E2.2.3.P1; E2.2.4.F2; OTROS.E4.P1; E4.1.DJO2; EX.LAB.E5.P1; EXCAVACION.E5.1.2.P1; E5.1.2.MON1; PLEIST.E5.2.P2; HOLO.E5.2.P3; E5.3.REP1; TAXONOMÍA.E5.4.P1; E5.4.MON1; E5.4.P2; PROYECTO.E6.P1; HIST.E6.1.P1; E6.1.P2; E6.1.P3; MEDIOS.E6.2.P1; E6.2.FOTO1; EXPOS.E6.3.P1; E6.3.FOTO1; FINAL.E6.4.P1; E6.4.FOTO1; E6.4.A1. 100% absència: E2.2.4.F2; HOLO.E5.2.P3	
	A N	32% percentatge alt i molt alt. 56% de holding power molt baix.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4 i 3.	Majoria presència molt alta i alta (Σ 40%), seguit de molt baixa 37%, i finalment baixa.	

			<p>Tot tipus de recursos amb holding power alt.</p>	<p>Interès 4: audiovisuals, diorames, maquetes, panells, fòssils, escenografies, monitors recursos interactius.</p> <p>100% interès 1: E2.ESTRAT1; E2.1.1.REP1; E2.1.2.REP1; E2.1.3.REP1; E.2.2.3.DJO1; E2.2.4.F2; E2.2.6.FOTO1; OTROS.E4.P1; PLEIST.E5.2.P2; TAXONOMÍA.E5.4.P1; PROYECTO.E6.P1; HIST.E6.1.P1; E6.1.P2; E6.1.P3; MEDIOS.E6.2.P1; E6.2.FOTO1; EXPOS.E6.3.P1; E6.3.FOTO1; FINAL.E6.4.P1. (10 panells).</p>	<p>Recursos amb presència molt alta: diorames, audiovisuals, fòssils, lítica i escenografies.</p> <p>Recursos amb absències superiors: INTRO.PL-1.P1; PL-1.ESQ1; LA SIERRA.E1.P1; KARST.E1.2.P1; HIST.E1.4.P1; TRINCHERA.E2.P1; E2.ESTRAT1; E2.1.2.REP1; E2.1.3.REP1; E2.2.2.FOTO1; HUMED.E2.2.3.P1; ESTEPAS.E2.2.4.P1; E2.2.4.DJO3; E2.2.4.F2; TECN.E2.2.5.P1; DÍA.E2.2.6.P1; E2.2.6.FOTO1; TD10.E2.2.7.P1; GALERÍA.E2.2.8.P1; OTROS.E4.P1; E4.3.P1; EX.LAB.E5.P1; ESTRATIGRF.E5.1.1.P1; EXCAVACION.E5.1.2.P1; PEQUEÑOS.E5.2.P1; PLEIST.E5.2.P2; HOLO.E5.2.P3; E5.3.REP1; TAXONOMÍA.E5.4.P1; E5.4.MON1; E5.4.P2; PROYECTO.E6.P1; HIST.E6.1.P1; E6.1.P2; E6.1.P3; MEDIOS.E6.2.P1; EXPOS.E6.3.P1; FINAL.E6.4.P1; E6.4.FOTO1.</p> <p>100% absència: E2.2.4.F2; PLEIST.E5.2.P2; PROYECTO.E6.P1; E6.1.P2; E6.1.P3; EXPOS.E6.3.P1; FINAL.E6.4.P1.</p>	
--	--	--	---	--	--	--

PLANTA -1						
VISITA		HOLDING POWER	INTERÈS	ATTRACTING POWER	DILIGENT VISITORS	TEMPS DE TRANSICIÓ
GLOBAL		5% percentatge alt. 57% holding power molt baix.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4.	Majoria presència baixa 47%, seguit de presència alta (43%), i finalment molt baixa i molt alta.	43% visitants minuciosos (un 10% gairebé al límit de molt minuciosos). 2% visitants molt minuciosos.	Majoria Temps de Transició alt (59%), seguit de Temps de Transició baix (26%)
GÈNERE	X	2% percentatge alt. 61% holding power molt baix.	Totes majoria interès 1.	Majoria presència baixa 51%, seguit de presència alta (37%), i finalment molt baixa i molt alta.	37% visitants minuciosos. 2% visitants molt minuciosos.	Majoria Temps de Transició alt (59%), seguit de Temps de Transició baix (31%)
	Y	8% percentatge alt. 53% holding power molt baix.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4.	Majoria presència alta 49%, seguit de presència baixa (43%), i finalment molt baixa i molt alta.	49% visitants minuciosos. 2% visitants molt minuciosos.	Majoria Temps de Transició alt (59%), seguit de Temps de Transició baix (22%)
EDAT	N	0% percentatge alt. 52% holding power molt baix.	Tots majoria interès 1.	Majoria presència baixa 65%, seguit de presència alta (22%), i finalment molt baixa.	22% visitants minuciosos. 0% visitants molt minuciosos.	Majoria Temps de Transició alt (70%), seguit de Temps de Transició baix (26%)
	J	0% percentatge alt. 39% holding power molt baix.	Tots majoria interès 1.	Majoria presència alta 65%, seguit de presència baixa (30%), i finalment molt baixa.	65% visitants minuciosos. 0% visitants molt	Majoria Temps de Transició alt (57%), seguit de Temps de Transició ok (26%)

DIDÀCTICA:

Bona

ACCESSIBILITAT:

Excel·lent

IL·LUMINACIÓ:

Molt bona en general

ORGANITZACIÓ DE L'ESPAI:

Correcta

					minuciosos.	
	A	13% percentatge. 63% holding power molt baix.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4.	Majoria presència alta 57%, seguit de presència baixa (37%), i finalment molt baixa i molt alta.	57% visitants minuciosos. 3% visitants molt minuciosos.	Majoria Temps de Transició alt (57%), seguit de Temps de Transició ok (23%)
	S	4% percentatge alt. 71% holding power molt baix.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4.	Majoria presència baixa 58%, seguit de presència alta (25%), i finalment molt baixa i molt alta.	25% visitants minuciosos. 4% visitants molt minuciosos.	Majoria Temps de Transició alt (54%), seguit de Temps de Transició baix (42%)
TIIPUS VISITANT	SL	11% percentatge alt i molt alt. 67% holding power molt baix.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4.	Majoria presència alta 44%, seguit de presència baixa (22%), i finalment molt baixa i molt alta.	44% visitants minuciosos. 11% visitants molt minuciosos.	Majoria Temps de Transició alt i baix igualment (44%).
	PA	5% percentatge alt i molt alt. 70% holding power molt baix.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4.	Majoria presència alta 48%, seguit de presència baixa (45%), i finalment molt baixa i molt alta.	48% visitants minuciosos. 3% visitants molt minuciosos.	Majoria Temps de Transició alt (45%), seguit de Temps de Transició baix (30%)
	GA	4% percentatge alt i molt alt. 42% holding power molt baix.	Tots majoria interès 1.	Majoria presència alta 54%, seguit de presència baixa (42%), i finalment molt baixa.	54% visitants minuciosos. 0% visitants molt minuciosos.	Majoria Temps de Transició alt (79%), seguit de Temps de Transició ok (13%)
	AN	4% percentatge alt i molt	Majoria interès 1, seguit	Majoria presència baixa 63%, seguit de presència	26% visitants	Majoria Temps de Transició alt (67%),

		alt. 48% holding power molt baix.	d'interès 4.	alta (26%), i finalment molt baixa.	minuciosos. 0% visitants molt minuciosos.	seguit de Temps de Transició baix (30%)	
--	--	---	--------------	--	---	--	--

PLANTA 0	HOLDING POWER	INTERÈS	ATTRACTING POWER	AVALUACIÓ FORMAL
RECURSOS	8% de percentatge alt i molt alt. 75% de holding power molt baix.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4.	Majoria presència molt baixa 43%seguit de presència baixa (35%), i finalment molt alta i alta.	
GLOBAL	Les escenografies i reproduccions són els tipus amb holding power alt.	Interès 4: escenografies. 100% interès 1: E9.3.3.REP1; E9.3.5.REP1; E9.3.6.REP1; ERECTUS.E9.4.5.REP1; RHODESIENSIS.E9.7.1.REP1; E11.9.DJO3	Recursos amb presència molt alta: escenografies i reproduccions. Recursos amb absències superiors: EVOLUCIÓN.E7.P1; SER.HUMANO.E8.P1; MAMIFEROS.E8.9.P1; PRIMATES.E8.10.P1; EV.HUMANA.E9.P1; CHIMP.VS.E9.1.P1; E9.3.2.FOTO1; KENYANTH.E9.3.3.P1; HABILIS.E9.3.5.P1; E9.3.5.REP1; RUDOLF.E9.3.6.P1; E9.3.6.REP1; EXPANSION.E.9.4.1.P1; EURASIA.E9.4.3.P1; E9.4.4.REP1; ERECTUS.E9.4.5.REP1; E9.4.5.P1; NIÑEZ.E9.4.6.P1; E9.4.7.REP1; HEIDELBERG.E9.5.REP1; NEAN.E9.5.REP2;E9.6.REP1; RHODESIENSIS.E9.7.1.REP1; E9.7.1.P1; ÁFRICA.E9.7.2.P1; ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1; SAPIENS.E9.7.4.REP1; E9.7.4.P1; VIAJE.E9.7.5.P1; E9.7.5.AUD1; HUMANO.E10.P1; ALTOS.E10.1.P1; ADOL.MENOP.E10.4.P1; HABLAR.E10.5.P1; CERBRO.E11.P1; PARTES.E11.1.P1; CORTEZA.E11.2.P1; E11.2.MON1; E11.2.MON2; LÍMBICO.E11.3.P1; HIPOTAL.E11.4.P1; RCUERDOS.E11.5.P1; MANO.E11.6.REC1; NEURONA.E11.8.MON1; E11.8.P1; E11.8.MON2;	MALA VISIVILITAT: PRUEVAS.EV.E8.2.P1; E8.2.VITR1; ADN.E8.3.P1; E8.3.A1; HUELLAS.VIDA.E8.4.P1; E8.4.VITR1; ANIMALES.E8.5.P1; E8.5.VITR1+A1; VERTEBRADOS.E8.6.P1; E8.6.VITR1; TERRESTRES.E8.7.P1; E8.7.VITR1; HUEVO.E8.8.P1; E8.8.VITR1+A1; MAMIFEROS.E8.9.P1; E8.9.VITR1+A1; PRIMATES.E8.10.P1; E8.10.VITR1; E8.10.ESQ1; EV.HUMANA.E9.P1; ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1; CERBRO.E11.P1; E11.7.A3 PROBLEMES UTILITZACIÓ RECURS: MANO.E11.6.REC1 ACCÉS, SENYALITZACIÓ: EV.HUMANA.E9.P1 a l'audiovisual

				E11.9.DJO1; E11.9.DJO3; CONSTRUCCIÓN.E11.10.P1; NEUROCIENCIA.E11.11.P1.	E9.7.5.AUD1
GÈNERE	X	12% de percentatge alt i molt alt. 76% de holding power molt baix. Diferències significatives amb el grup Y.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4.	Majoria presència molt baixa 41%, seguit de presència baixa (39%), i finalment molt alta i alta.	<i>PASSA DESAPERCEBUT:</i> ÁRBOL.E9.8.ESQ1; NEURONA.E11.8.MON1 E11.8.P1; E11.8.MON2; E11.9.DJO1; E11.9.DJO2; E11.9.DJO3; RAMON.E11.9.P1; CONSTRUCCIÓN.E11.10.P1; NEUROCIENCIA.E11.11.P1
		Les escenografies, panells, reproduccions i monitors son els tipus amb holding power alt.	Interès 4: escenografies. 100% interès 1: E9.3.3.REP1; PARANTH.E9.3.4.REP1; E9.3.5.REP1; E9.3.6.REP1; ERECTUS.E9.4.5.REP1; NEAN.E9.5.REP2; RHODESIENSIS.E9.7.1.REP1; ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1; E11.9.DJO1; E11.9.DJO2; E11.9.DJO3	Recursos amb presència molt alta: escenografies, vitrines amb audiovisuals i reproduccions. Recursos amb absències superiors: EVOLUCIÓN.E7.P1; SER.HUMANO.E8.P1; MAMIFEROS.E8.9.P1; PRIMATES.E8.10.P1; EV.HUMANA.E9.P1; CHIMP.VS.E9.1.P1; (2)E.9.3.1.P2; E9.3.2.FOTO1; RUDOLF.E9.3.6.P1; EXPANSION.E.9.4.1.P1; EURASIA.E9.4.3.P1; E9.4.4.REP1; ERECTUS.E9.4.5.REP1; E9.4.5.P1; NIÑEZ.E9.4.6.P1; E9.4.7.REP1; HEIDELBERG.E9.5.REP1; RHODESIENSIS.E9.7.1.REP1; E9.7.1.P1; ÁFRICA.E9.7.2.P1; ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1; SAPIENS.E9.7.4.REP1; E9.7.4.P1; VIAJE.E9.7.5.P1; E9.7.5.AUD1; ÁRBOL.E9.8.ESQ1; HUMANO.E10.P1; ALTOS.E10.1.P1; HABLAR.E10.5.P1; CERBRO.E11.P1; PARTES.E11.1.P1; CORTEZA.E11.2.P1; E11.2.MON1; E11.2.MON2; LÍMBICO.E11.3.P1; HIPOTAL.E11.4.P1; RCUERDOS.E11.5.P1; FÍSICA.E11.6.P1;	<i>MANCA D'EXPLICACIÓ:</i> MANO.E11.6.REC1 E11.9.DJO1; E11.9.DJO2; E11.9.DJO3 <i>REPETICIONS:</i> E11.2.MON1; E11.2.MON2; NEURONA.E11.8.MON1; E11.8.MON2

				MANO.E11.6.REC1; NEURONA.E11.8.MON1; E11.8.P1; E11.8.MON2; E11.9.DJO1; E11.9.DJO2; E11.9.DJO3; CONSTRUCCIÓN.E11.10.P1; NEUROCIENCIA.E11.11.P1.
	Y	6% de percentatge alt i molt alt. 77% de holding power molt baix. Diferències significatives amb el grup X.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4.	Majoria presència molt baixa 48%, seguit de presència baixa (31%), i finalment alta i molt alta.
	Y	Les escenografies, reproduccions i dibuixos són els tipus amb holding power alt.	Interès 4: escenografies. 100% interès 1: SAHELANTH.E9.2.REP1; E.9.3.1.REP1; E9.3.2.FOTO1; E9.3.3.REP1; E9.3.5.REP1; E9.3.6.REP1; E.9.4.2.REP1; E9.4.4.REP1; ERECTUS.E9.4.5.REP1; E9.4.7.REP1; E9.6.REP1; RHODESIENSIS.E9.7.1.REP1; E11.8.MON2; E11.9.DJO3	Recursos amb presència molt alta: escenografies i reproduccions Recursos amb absències superiors: EVOLUCIÓN.E7.P1; SER.HUMANO.E8.P1; ADN.E8.3.P1; MAMIFEROS.E8.9.P1; PRIMATES.E8.10.P1; EV.HUMANA.E9.P1; CHIMP.VS.E9.1.P1; E9.3.2.FOTO1; KENYANTH.E9.3.3.P1; E9.3.3.REP1; HABILIS.E9.3.5.P1; E9.3.5.REP1; RUDOLF.E9.3.6.P1; E9.3.6.REP1; EXPANSION.E.9.4.1.P1; E.9.4.2.REP1; EURASIA.E9.4.3.P1; ERGASTER.E9.4.4.P1; ERECTUS.E9.4.5.REP1; E9.4.5.P1; NIÑEZ.E9.4.6.P1; E9.4.6.ESQ1; ANTECESSOR.E9.4.7.P1; E9.4.7.REP1; HEIDELBERG.E9.5.REP1; NEAN.E9.5.REP2; E9.6.REP1; RHODESIENSIS.E9.7.1.REP1; E9.7.1.P1; ÁFRICA.E9.7.2.P1; ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1; E9.7.4.P1; VIAJE.E9.7.5.P1; E9.7.5.AUD1; HUMANO.E10.P1; ALTOS.E10.1.P1; PARTO.E10.2.P1; NEOTENIA.E10.3.P1;

				ADOL.MENOP.E10.4.P1; HABLAR.E10.5.P1; CERBRO.E11.P1; PARTES.E11.1.P1; CORTEZA.E11.2.P1; E11.2.MON1; E11.2.MON2; LÍMBICO.E11.3.P1; HIPOTAL.E11.4.P1; RCUERDOS.E11.5.P1; MANO.E11.6.REC1; NEURONA.E11.8.MON1; E11.8.P1; E11.8.MON2; E11.9.DJO1; E11.9.DJO3; CONSTRUCCIÓN.E11.10.P1; NEUROCIENCIA.E11.11.P1.
EDAT	N	6% de percentatge alt i molt alt. 78% de holding power molt baix. Diferències significatives amb el grup A.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4 i 3.	Majoria presència molt baixa 61%, seguit de presència molt alta i alta (Σ 21%), i finalment baixa.
		Les escenografies i reproduccions són els tipus amb holding power alt.	Interès 4: escenografies i reproduccions. 100% interès 1: EVOLUCIÓN.E7.P1; SER.HUMANO.E8.P1; PRUEVAS.EV.E8.2.P1; ADN.E8.3.P1; HUELLAS.VIDA.E8.4.P1; ANIMALES.E8.5.P1; VERTEBRADOS.E8.6.P1; TERRESTRES.E8.7.P1; HUEVO.E8.8.P1; MAMIFEROS.E8.9.P1; PRIMATES.E8.10.P1; E8.10.ESQ1; EV.HUMANA.E9.P1; SAHELANTH.E9.2.REP1; AUSTRALOPITH.E9.3.1.P1; (2)E.9.3.1.P2; E9.3.3.REP1;	Recursos amb presència molt alta: escenografies, vitrines amb audiovisuals i reproduccions Recursos amb absències superiors: INTRO.PLO.P1; EVOLUCIÓN.E7.P1; DARWIN.E7.3.P1; SER.HUMANO.E8.P1; PRUEVAS.EV.E8.2.P1; ADN.E8.3.P1; HUELLAS.VIDA.E8.4.P1; ANIMALES.E8.5.P1; VERTEBRADOS.E8.6.P1; TERRESTRES.E8.7.P1; HUEVO.E8.8.P1; MAMIFEROS.E8.9.P1; PRIMATES.E8.10.P1; E8.10.VITR1; E8.10.ESQ1; EV.HUMANA.E9.P1; CHIMP.VS.E9.1.P1; AUSTRALOPITH.E9.3.1.P1; (2)E.9.3.1.P2; KENYANTH.E9.3.3.P1; (4)E9.3.4.P1; HABILIS.E9.3.5.P1; E9.3.5.REP1; RUDOLF.E9.3.6.P1; EXPANSION.E.9.4.1.P1; GEORGICUS.E.9.4.2.P1; EURASIA.E9.4.3.P1; ERGASTER.E9.4.4.P1;

			<p>PARANTH.E9.3.4.REP1; E9.3.5.REP1; E9.3.6.REP1; ERGASTER.E9.4.4.P1; ERECTUS.E9.4.5.REP1; E9.4.5.P1; NIÑEZ.E9.4.6.P1; E9.4.7.REP1; HEIDELBERG.E9.5.REP1; NEAN.E9.5.REP2; E9.6.REP1; RHODESIENSIS.E9.7.1.REP1; E9.7.1.P1; ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1; SAPIENS.E9.7.4.REP1; E9.7.4.P1; VIAJE.E9.7.5.P1; CERBRO.E11.P1; CORTEZA.E11.2.P1; E11.2.MON2; LÍMBICO.E11.3.P1; NEURONA.E11.8.MON1; E11.8.MON2; E11.9.DJO1; E11.9.DJO2; E11.9.DJO3; CONSTRUCCIÓN.E11.10.P1; NEUROCIENCIA.E11.11.P1.</p>	<p>ERECTUS.E9.4.5.REP1; E9.4.5.P1; NIÑEZ.E9.4.6.P1; E9.4.6.ESQ1; E9.4.7.REP1; HEIDELBERG.E9.5.REP1; NEAN.E9.5.REP2; (2)FLORES.E9.6.P1; E9.6.REP1; RHODESIENSIS.E9.7.1.REP1; E9.7.1.P1; ÁFRICA.E9.7.2.P1; ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1; SAPIENS.E9.7.4.REP1; E9.7.4.P1; VIAJE.E9.7.5.P1; E9.7.5.AUD1; ÁRBOL.E9.8.ESQ1; HUMANO.E10.P1; ALTOS.E10.1.P1; PARTO.E10.2.P1; NEOTENIA.E10.3.P1; ADOL.MENOP.E10.4.P1; HABLAR.E10.5.P1; CERBRO.E11.P1; PARTES.E11.1.P1; CORTEZA.E11.2.P1; E11.2.MON1; E11.2.MON2; LÍMBICO.E11.3.P1; HIPOTAL.E11.4.P1; RCUERDOS.E11.5.P1; FÍSICA.E11.6.P1; MANO.E11.6.REC1; NEURONA.E11.8.MON1; E11.8.P1; E11.8.MON2; E11.9.DJO1; E11.9.DJO2; E11.9.DJO3; RAMON.E11.9.P1; CONSTRUCCIÓN.E11.10.P1; NEUROCIENCIA.E11.11.P1.</p> <p>100% absència: EVOLUCIÓN.E7.P1; PRUEVAS.EV.E8.2.P1; HUELLAS.VIDA.E8.4.P1; ANIMALES.E8.5.P1; VERTEBRADOS.E8.6.P1; ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1; E11.8.MON2.</p>
	J	<p>13% de percentatge alt i molt alt.</p> <p>67% de holding power molt baix.</p> <p>Diferències significatives amb el grup S.</p>	Majoria interès 1, seguit d'interès 4.	Majoria presència molt baixa 37%, seguit de presència baixa (36%), i finalment alta i molt alta.
		Els panells, escenografies,	Interès 4: escenografies i	Recursos amb presència molt alta: escenografies i

		vitrines, reproduccions, monitors i dibuixos són els tipus amb holding power alt.	reproduccions. 100% interès 1: E.9.3.1.REP1; E9.3.3.REP1; HABILIS.E9.3.5.P1; E9.3.5.REP1; RUDOLF.E9.3.6.P1; E9.3.6.REP1; GEORGICUS.E.9.4.2.P1; EURASIA.E9.4.3.P1; E9.4.4.REP1; ERECTUS.E9.4.5.REP1; NIÑEZ.E9.4.6.P1; E9.4.7.REP1; NEAN.E9.5.REP2; RHODESIENSIS.E9.7.1.REP1; E9.7.1.P1; ÁFRICA.E9.7.2.P1; ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1; SAPIENS.E9.7.4.REP1; E11.2.MON2; E11.8.MON2; E11.9.DJO1; E11.9.DJO3.	reproduccions. Recursos amb absències superiors: EVOLUCIÓN.E7.P1; SER.HUMANO.E8.P1; PRIMATES.E8.10.P1; CHIMP.VS.E9.1.P1; E.9.3.1.REP1; E9.3.2.FOTO1; KENYANTH.E9.3.3.P1; E9.3.3.REP1; E9.3.5.REP1; E9.3.6.REP1; EXPANSION.E.9.4.1.P1; GEORGICUS.E.9.4.2.P1; E.9.4.2.REP1; EURASIA.E9.4.3.P1; ERGASTER.E9.4.4.P1; E9.4.4.REP1; ERECTUS.E9.4.5.REP1; E9.4.5.P1; NIÑEZ.E9.4.6.P1; E9.4.6.ESQ1; E9.4.7.REP1; HEIDELBERG.E9.5.REP1; NEAN.E9.5.REP2; RHODESIENSIS.E9.7.1.REP1; E9.7.1.P1; ÁFRICA.E9.7.2.P1; ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1; SAPIENS.E9.7.4.REP1; E9.7.4.P1; VIAJE.E9.7.5.P1; E9.7.5.AUD1; CERBRO.E11.P1; PARTES.E11.1.P1; CORTEZA.E11.2.P1; E11.2.MON1; E11.2.MON2; LÍMBICO.E11.3.P1; HIPOTAL.E11.4.P1; MANO.E11.6.REC1; NEURONA.E11.8.MON1; E11.8.MON2; E11.9.DJO1; NEUROCIENCIA.E11.11.P1. 100% absència: ÁFRICA.E9.7.2.P1; ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1.	
	A	10% de percentatge alt i molt alt. 69% de holding power molt baix. Diferències significatives amb el grup de N i S.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4.	Majoria presència baixa 41%, seguit de presència molt baixa (34%), i finalment alta i molt alta.	

	S	Les escenografies, panells, reproduccions i esquemes són els tipus amb holding power alt.	<p>Interès 4: escenografies i panells.</p> <p>100% interès 1: E8.6.VITR1; SAHELANTH.E9.2.REP1; E.9.3.1.REP1; E9.3.2.FOTO1; E9.3.3.REP1; PARANTH.E9.3.4.REP1; E9.3.5.REP1; E9.3.6.REP1; E.9.4.2.REP1; E9.4.4.REP1; ERECTUS.E9.4.5.REP1; RHODESIENSIS.E9.7.1.REP1; ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1; E11.2.MON1; E11.9.DJO2; E11.9.DJO3.</p>	<p>Recursos amb presència molt alta: reproduccions, escenografies i audiovisuals.</p> <p>Recursos amb absències superiors: EVOLUCIÓN.E7.P1; SER.HUMANO.E8.P1; MAMIFEROS.E8.9.P1; CHIMP.VS.E9.1.P1; E9.3.2.FOTO1; E9.3.6.REP1; EXPANSION.E.9.4.1.P1; E.9.4.2.REP1; EURASIA.E9.4.3.P1; ERECTUS.E9.4.5.REP1; NIÑEZ.E9.4.6.P1; E9.4.7.REP1; NEAN.E9.5.REP2; RHODESIENSIS.E9.7.1.REP1; ÁFRICA.E9.7.2.P1; ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1; E9.7.5.AUD1; HUMANO.E10.P1; ALTOS.E10.1.P1; PARTO.E10.2.P1; ADOL.MENOP.E10.4.P1; HABLAR.E10.5.P1; CERBRO.E11.P1; PARTES.E11.1.P1; CORTEZA.E11.2.P1; E11.2.MON1; E11.2.MON2; E11.2.REP1; LÍMBICO.E11.3.P1; HIPOTAL.E11.4.P1; RCUERDOS.E11.5.P1; MANO.E11.6.REC1; NEURONA.E11.8.MON1; E11.8.P1; E11.8.MON2; E11.9.DJO1; E11.9.DJO3; CONSTRUCCIÓN.E11.10.P1; NEUROCIENCIA.E11.11.P1.</p>
		<p>10% de percentatge alt i molt alt.</p> <p>74% de holding power molt baix.</p> <p>Diferències significatives amb el grup de J i A.</p>	Majoria interès 1, seguit d'interès 4.	Majoria presència molt baixa 41%, seguit de presència baixa (35%), i finalment alta i molt alta.
		Les escenografies, panells, reproduccions i monitors són els	<p>Interès 4: escenografies</p> <p>100% interès 1:</p>	Recursos amb presència molt alta: escenografies i reproduccions.

		tipus amb holding power alt.	<p>SAHELANTH.E9.2.REP1; E.9.3.1.REP1; E9.3.3.REP1; PARANTH.E9.3.4.REP1; E9.3.5.REP1; E9.3.6.REP1; E.9.4.2.REP1; E9.4.4.REP1; ERECTUS.E9.4.5.REP1; HEIDELBERG.E9.5.REP1; NEAN.E9.5.REP2; E9.6.REP1; RHODESIENSIS.E9.7.1.REP1; SAPIENS.E9.7.4.REP1; MANO.E11.6.REC1; E11.8.MON2; E11.9.DJO1; E11.9.DJO2; E11.9.DJO3.</p>	<p>Recursos amb absències superiors: EVOLUCIÓN.E7.P1; SER.HUMANO.E8.P1; MAMIFEROS.E8.9.P1; PRIMATES.E8.10.P1; E8.10.ESQ1; EV.HUMANA.E9.P1; SAHELANTH.E9.2.REP1; E.9.3.1.REP1; RIFT.E9.3.2.A1; E9.3.2.FOTO1; KENYANTH.E9.3.3.P1; PARANTH.E9.3.4.REP1; HABILIS.E9.3.5.P1; E9.3.5.REP1; RUDOLF.E9.3.6.P1; E9.3.6.REP1; EURASIA.E9.4.3.P1; E9.4.4.REP1; ERECTUS.E9.4.5.REP1; NIÑEZ.E9.4.6.P1; E9.4.6.ESQ1; E9.4.7.REP1; HEIDELBERG.E9.5.REP1; NEAN.E9.5.REP2; E9.6.REP1; RHODESIENSIS.E9.7.1.REP1; ÁFRICA.E9.7.2.P1; ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1; SAPIENS.E9.7.4.REP1; E9.7.4.P1; VIAJE.E9.7.5.P1; E9.7.5.AUD1; AFARENSIS.E9.8.1.REP1; AFRICANUS.E9.8.2.REP1; PARANTHROP.E9.8.3.REP1; GEORGICUS.E9.8.5.REP1; ERGASTER.E9.8.6.REP1; ANTECESSOR.E9.8.7.REP1; HUMANO.E10.P1; ALTOS.E10.1.P1; PARTO.E10.2.P1; NEOTENIA.E10.3.P1; ADOL.MENOP.E10.4.P1; HABLAR.E10.5.P1; CERBRO.E11.P1; PARTES.E11.1.P1; CORTEZA.E11.2.P1; E11.2.MON1; E11.2.MON2; E11.2.REP1; LÍMBICO.E11.3.P1; HIPOTAL.E11.4.P1; RCUERDOS.E11.5.P1; FÍSICA.E11.6.P1; MANO.E11.6.REC1; E11.7.A2; E11.7.A3; NEURONA.E11.8.MON1; E11.8.P1; E11.8.MON2; E11.9.DJO1; E11.9.DJO2; E11.9.DJO3; RAMON.E11.9.P1; CONSTRUCCIÓN.E11.10.P1; NEUROCIENCIA.E11.11.P1.</p>	
--	--	------------------------------	--	---	--

TIIPUS VISITANT	S L	19% de percentatge alt i molt alt. 43% de holding power molt baix. Diferències significatives amb el grup de PA, GA i AN.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4 i 3.	Majoria presència baixa 47%, seguit de presència molt baixa (35%), i finalment alta i molt alta.
		Les panells, escenografies, reproduccions, esquemes, monitors i dibuixos són els tipus amb holding power alt. Diferències significatives amb el grup de PA, GA i AN.	Interès 4: escenografies, panells i audiovisuals. 100% interès 1: E8.6.VITR1; E8.10.VITR1; SAHELANTH.E9.2.REP1; E.9.3.1.REP1; E9.3.3.REP1; PARANTH.E9.3.4.REP1; E9.3.5.REP1; E9.3.6.REP1; E.9.4.2.REP1; E9.4.4.REP1; ERECTUS.E9.4.5.REP1; E9.4.7.REP1; HEIDELBERG.E9.5.REP1; NEAN.E9.5.REP2; E9.6.REP1; RHODESIENSIS.E9.7.1.REP1; SAPIENS.E9.7.4.REP1; MANO.E11.6.REC1; E11.8.MON2; E11.9.DJO3	Recursos amb presència molt alta: panells, vitrines, reproduccions i escenografies. Recursos amb absències superiors: EVOLUCIÓN.E7.P1; E8.7.VITR1; (2)E.9.3.1.P2; E9.3.2.FOTO1; KENYANTH.E9.3.3.P1; E9.3.3.REP1; PARANTH.E9.3.4.REP1; E9.3.6.REP1; EXPANSION.E.9.4.1.P1; GEORGICUS.E.9.4.2.P1; EURASIA.E9.4.3.P1; ERGASTER.E9.4.4.P1; ERECTUS.E9.4.5.REP1; E9.4.5.P1; NIÑEZ.E9.4.6.P1; E9.4.6.ESQ1; E9.4.7.REP1; HEIDELBERG.E9.5.REP1; (2)FLORES.E9.6.P1; E9.6.REP1; RHODESIENSIS.E9.7.1.REP1; E9.7.1.P1; ÁFRICA.E9.7.2.P1; ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1; SAPIENS.E9.7.4.REP1; E9.7.4.P1; VIAJE.E9.7.5.P1; E9.7.5.AUD1; PARTES.E11.1.P1; CORTEZA.E11.2.P1; E11.2.MON1; E11.2.MON2; MANO.E11.6.REC1; E11.7.A2;E11.8.P1; E11.8.MON2; E11.9.DJO1; E11.9.DJO3; NEUROCIENCIA.E11.11.P1. 100% absència: MANO.E11.6.REC1.
	P	10% de percentatge alt i molt alt.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4.	Majoria presència baixa 41%, seguit de presència

	A	73% de holding power molt baix. Diferències significatives amb el grup de SL, GA.		molt baixa (33%), i finalment alta i molt alta.
		Les escenografies, panells i reproduccions són els tipus amb holding power alt.	<p>Interès 4: panells, escenografies i reproduccions.</p> <p>100% interès 1: E.9.3.1.REP1; E9.3.3.REP1; PARANTH.E9.3.4.REP1; E9.3.5.REP1; E9.3.6.REP1; E.9.4.2.REP1; E9.4.4.REP1; ERECTUS.E9.4.5.REP1; RHODESIENSIS.E9.7.1.REP1; ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1; E11.2.MON2; NEURONA.E11.8.MON1; E11.9.DJO1; E11.9.DJO2; E11.9.DJO3.</p>	<p>Recursos amb presència molt alta: escenografies i reproduccions</p> <p>Recursos amb absències superiors: EVOLUCIÓN.E7.P1; SER.HUMANO.E8.P1; MAMIFEROS.E8.9.P1; EV.HUMANA.E9.P1; CHIMP.VS.E9.1.P1; E9.3.2.FOTO1; EURASIA.E9.4.3.P1; E9.4.4.REP1; NIÑEZ.E9.4.6.P1; E9.4.7.REP1; RHODESIENSIS.E9.7.1.REP1; ÁFRICA.E9.7.2.P1; ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1; E9.7.5.AUD1; HUMANO.E10.P1; ALTOS.E10.1.P1; PARTO.E10.2.P1; ADOL.MENOP.E10.4.P1; HABLAR.E10.5.P1; CERBRO.E11.P1; PARTES.E11.1.P1; CORTEZA.E11.2.P1; E11.2.MON1; E11.2.MON2; E11.2.REP1; LÍMBICO.E11.3.P1; HIPOTAL.E11.4.P1; RCUERDOS.E11.5.P1; FÍSICA.E11.6.P1; MANO.E11.6.REC1; E11.7.A3; NEURONA.E11.8.MON1; E11.8.P1; E11.8.MON2; E11.9.DJO1; E11.9.DJO3; CONSTRUCCIÓN.E11.10.P1; NEUROCIENCIA.E11.11.P1.</p> <p>100% absència: ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1</p>
	GA	11% de percentatge alt i molt alt. 69% de holding power molt baix. Diferències significatives amb el	Majoria interès 1, seguit d'interès 4 i 3.	Majoria presència baixa 43%, seguit de presència molt baixa (34%), i finalment alta i molt alta.

		grup de SL, PA i AN.		
		Les escenografies, reproduccions, vitrines i monitors són els tipus amb holding power alt.	<p>Interès 4: escenografies i reproduccions.</p> <p>100% interès 1: SAHELANTH.E9.2.REP1; E.9.3.1.REP1; E9.3.2.FOTO1; E9.3.3.REP1; E9.3.5.REP1; E9.3.6.REP1; EURASIA.E9.4.3.P1; E9.4.4.REP1; ERECTUS.E9.4.5.REP1; E9.4.5.P1; NIÑEZ.E9.4.6.P1; ANTECESSOR.E9.4.7.P1; E9.4.7.REP1; NEAN.E9.5.REP2; RHODESIENSIS.E9.7.1.REP1; E9.7.1.P1; ÁFRICA.E9.7.2.P1; ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1; SAPIENS.E9.7.4.REP1; VIAJE.E9.7.5.P1; LÍMBICO.E11.3.P1; E11.8.MON2; E11.9.DJO1; E11.9.DJO2; E11.9.DJO3; NEUROCIENCIA.E11.11.P1</p>	<p>Recursos amb presència molt alta: escenografies i reproduccions.</p> <p>Recursos amb absències superiors: EVOLUCIÓN.E7.P1; SER.HUMANO.E8.P1; MAMIFEROS.E8.9.P1; PRIMATES.E8.10.P1; CHIMP.VS.E9.1.P1; SAHELANTH.E9.2.REP1; E.9.3.1.REP1; RIFT.E9.3.2.A1; E9.3.2.FOTO1; KENYANTH.E9.3.3.P1; HABILIS.E9.3.5.P1; E9.3.5.REP1; E9.3.6.REP1; EXPANSION.E.9.4.1.P1; EURASIA.E9.4.3.P1; E9.4.4.REP1; ERECTUS.E9.4.5.REP1; E9.4.5.P1; NIÑEZ.E9.4.6.P1; E9.4.7.REP1; HEIDELBERG.E9.5.REP1; NEAN.E9.5.REP2; E9.6.REP1; RHODESIENSIS.E9.7.1.REP1; ÁFRICA.E9.7.2.P1; ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1; E9.7.4.P1; VIAJE.E9.7.5.P1; CERBRO.E11.P1; PARTES.E11.1.P1; CORTEZA.E11.2.P1; E11.2.MON1; E11.2.MON2; LÍMBICO.E11.3.P1; HIPOTAL.E11.4.P1; MANO.E11.6.REC1; NEURONA.E11.8.MON1; E11.8.MON2; E11.9.DJO1; NEUROCIENCIA.E11.11.P1.</p> <p>100% absència: E9.3.2.FOTO1</p>
		<p>5% de percentatge alt i molt alt.</p> <p>69% de holding power molt baix. Diferències significatives amb el grup de SL i GA.</p>	Majoria interès 1, seguit d'interès 4.	Majoria presència molt baixa 59%, seguit de presència baixa (22%), i finalment molt alta i alta.

		Les escenografies i reproduccions són els tipus amb holding power alt.	Interès 4: escenografies	Recursos amb presència molt alta: escenografies, reproduccions i vitrines amb audiovisuals.
			100% interès 1: EVOLUCIÓN.E7.P1; SER.HUMANO.E8.P1; PRUEVAS.EV.E8.2.P1; ADN.E8.3.P1; HUELLAS.VIDA.E8.4.P1; VERTEBRADOS.E8.6.P1; MAMIFEROS.E8.9.P1; PRIMATES.E8.10.P1; E8.10.ESQ1; EV.HUMANA.E9.P1; SAHELANTH.E9.2.REP1; AUSTRALOPITH.E9.3.1.P1; (2)E.9.3.1.P2; E9.3.3.REP1; PARANTH.E9.3.4.REP1; E9.3.5.REP1; E9.3.6.REP1; ERGASTER.E9.4.4.P1; ERECTUS.E9.4.5.REP1; E9.4.5.P1; NIÑEZ.E9.4.6.P1; E9.4.7.REP1; HEIDELBERG.E9.5.REP1; NEAN.E9.5.REP2; E9.6.REP1; RHODESIENSIS.E9.7.1.REP1; E9.7.1.P1; ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1; SAPIENS.E9.7.4.REP1; E9.7.4.P1; VIAJE.E9.7.5.P1; CERBRO.E11.P1; CORTEZA.E11.2.P1; E11.2.MON2; LÍMBICO.E11.3.P1; NEURONA.E11.8.MON1; E11.8.MON2; E11.9.DJO1; E11.9.DJO2; E11.9.DJO3; NEUROCIENCIA.E11.11.P1	Recursos amb absències superiors: EVOLUCIÓN.E7.P1; DARWIN.E7.3.P1; SER.HUMANO.E8.P1; PRUEVAS.EV.E8.2.P1; ADN.E8.3.P1; HUELLAS.VIDA.E8.4.P1; ANIMALES.E8.5.P1; VERTEBRADOS.E8.6.P1; TERRESTRES.E8.7.P1; HUEVO.E8.8.P1; MAMIFEROS.E8.9.P1; PRIMATES.E8.10.P1; EV.HUMANA.E9.P1; CHIMP.VS.E9.1.P1; AUSTRALOPITH.E9.3.1.P1; (2)E.9.3.1.P2; KENYANTH.E9.3.3.P1; (4)E9.3.4.P1; HABILIS.E9.3.5.P1; E9.3.5.REP1; RUDOLF.E9.3.6.P1; EXPANSION.E.9.4.1.P1; GEORGICUS.E.9.4.2.P1; EURASIA.E9.4.3.P1; ERGASTER.E9.4.4.P1; ERECTUS.E9.4.5.REP1; E9.4.5.P1; NIÑEZ.E9.4.6.P1; E9.4.6.ESQ1; E9.4.7.REP1; HEIDELBERG.E9.5.REP1; (5)HEID.NEAN.E9.5.P1; NEAN.E9.5.REP2; (2)FLORES.E9.6.P1; E9.6.REP1; RHODESIENSIS.E9.7.1.REP1; E9.7.1.P1; ÁFRICA.E9.7.2.P1; ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1; SAPIENS.E9.7.4.REP1; E9.7.4.P1; VIAJE.E9.7.5.P1; E9.7.5.AUD1; ÁRBOL.E9.8.ESQ1; HUMANO.E10.P1; ALTOS.E10.1.P1; PARTO.E10.2.P1; NEOTENIA.E10.3.P1; ADOL.MENOP.E10.4.P1; HABLAR.E10.5.P1; CERBRO.E11.P1; PARTES.E11.1.P1; CORTEZA.E11.2.P1; E11.2.MON1; E11.2.MON2; LÍMBICO.E11.3.P1; HIPOTAL.E11.4.P1; RCUERDOS.E11.5.P1; FÍSICA.E11.6.P1; MANO.E11.6.REC1; NEURONA.E11.8.MON1; E11.8.P1; E11.8.MON2;

			<p>E11.9.DJO1; E11.9.DJO2; E11.9.DJO3; RAMON.E11.9.P1; CONSTRUCCIÓN.E11.10.P1; NEUROCIENCIA.E11.11.P1.</p> <p>100% absència: PRUEVAS.EV.E8.2.P1; HUELLAS.VIDA.E8.4.P1; ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1.</p>	
--	--	--	--	--

<i>PLANTA 0</i> <i>VISITA</i>		<i>HOLDING POWER</i>	<i>INTERÈS</i>	<i>ATTRACTING POWER</i>	<i>DILIGENT VISITORS</i>	<i>TEMPS DE TRANSICIÓ</i>	<i>AVALUACIÓ FORMAL</i>
<i>GLOBAL</i>		3% percentatge alt i molt alt. 85% holding power molt baix.	Majoria interès 1.	Majoria presència baixa 57%, seguit de presència molt baixa (27%), i finalment alta i molt alta.	14% visitants minuciosos (un 1% gairebé al límit de molt minuciosos). 2% visitants molt minuciosos.	Majoria Temps de Transició baix (88%), seguit de Temps de Transició alt (8%)	DIDÀCTICA: Justa. ACCESSIBILITAT:
<i>GÈNERE</i>	<i>X</i>	0% percentatge alt. 85% holding power molt baix.	Majoria interès 1.	Majoria presència baixa 62%, seguit de presència molt baixa (21%), i finalment alta i molt alta.	15% visitants minuciosos (2% visitants molt minuciosos).	Majoria Temps de Transició baix (83%), seguit de Temps de Transició alt (11%)	Bona, tot i que amb diferent punt d'accés a la sala per la gent que va per l'ascensor.
	<i>Y</i>	6% percentatge alt. 85% holding power molt baix.	Majoria interès 1.	Majoria presència baixa 51%, seguit de presència molt baixa (34%), i finalment alta i molt alta.	13% visitants minuciosos 2% visitants molt minuciosos.	Majoria Temps de Transició baix (94%), seguit de Temps de Transició alt (4%)	
<i>EDAT</i>	<i>N</i>	0% percentatge alt. 96% holding power molt baix.	Majoria interès 1.	Majoria presència baixa 64%, seguit de presència molt baixa (36%).	100% visitants NO minuciosos.	Majoria Temps de Transició baix (76%), seguit de Temps de Transició alt (16%)	ORGANITZACIÓ DE L'ESPAI: Correcta en general, tot i que amb espais problemàtics concrets.
	<i>J</i>	0% percentatge alt. 80% holding power molt baix.	Majoria interès 1.	Majoria presència baixa 56%, seguit de presència alta (24%), i finalment molt baixa.	24% visitants minuciosos 0% visitants molt minuciosos.	Majoria Temps de Transició baix (96%), seguit de Temps de Transició alt (4%)	

	A	8% percentatge alt. 77% holding power molt baix.	Majoria interès 1.	Majoria presència baixa 54%, seguit de presència molt baixa (23%), i finalment alta i molt alta.	19% visitants minuciosos 4% visitants molt minuciosos.	Majoria Temps de Transició baix (92%), seguit de Temps de Transició alt (8%)
	S	4% percentatge alt. 88% holding power molt baix.	Majoria interès 1.	Majoria presència baixa 54%, seguit de presència molt baixa (29%), i finalment alta i molt alta.	13% visitants minuciosos 4% visitants molt minuciosos.	Majoria Temps de Transició baix (88%), seguit de Temps de Transició OK (8%)
TIIPUS VISITANT	SL	16% percentatge alt. 67% holding power molt baix.	Majoria interès 1.	Majoria presència baixa 58%, seguit de presència molt alta i alta (Σ 25%), i finalment molt baixa.	17% visitants minuciosos 8% visitants molt minuciosos.	Majoria Temps de Transició baix (100%)
	PA	3% percentatge alt. 80% holding power molt baix.	Majoria interès 1.	Majoria presència baixa 47%, seguit de presència alta (30%), i finalment molt baixa.	30% visitants minuciosos 0% visitants molt minuciosos.	Majoria Temps de Transició baix (90%), seguit de Temps de Transició alt (7%)
	GA	0% percentatge alt. 85% holding power molt baix.	Majoria interès 1.	Majoria presència baixa 63%, seguit de presència molt baixa (22%), i finalment alta i molt alta.	11% visitants minuciosos 4% visitants molt minuciosos.	Majoria Temps de Transició baix (89%), seguit de Temps de Transició alt (7%)
	AN	0% percentatge alt. 97% holding power molt baix.	Majoria interès 1.	Majoria presència baixa 61%, seguit de presència molt baixa (39%).	100% visitants NO minuciosos.	Majoria Temps de Transició baix (81%), seguit de Temps de Transició alt (13%)

PLANTA 1		HOLDING POWER	INTERÈS	ATTRACTING POWER	AVALUACIÓ FORMAL
RECURSOS					
GLOBAL		10% de percentatge alt. 82% de holding power molt baix.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4.	Majoria presència baixa 40%, seguit de presència molt alta i alta (Σ 30%), i igual la molt baixa.	MALA VISIVILITAT: E14.1.DIO1; E14.2.DIO1; E15.1.VITR3 ACCÉS, SENYALITZACIÓ: INTO.PL1.P1 (manca senyalització després del recurs); E12.5.VITR1 (manca senyalització després del recurs).
		Els audiovisuals i diorames són els tipus amb holding power alt.	Interès 4: audiovisuals i diorames. 100% interès 1: no	Recursos amb presència molt alta: audiovisuals i diorames Recursos amb absències superiors: INTO.PL1.P1; TECN.E12.P1; FUEGO.E13.P1; VENTAJAS.E13.1.P1; PRIMERAS.E13.2.P1; CAZ.RECOL.E14.P1; SIMBOL.E15.P1; ADORNO.E15.1.P1; ARTE.E16.P1; HOLOCENO.E17.P1; AGRIC.E17.3.P1; HÁBITAT.E17.4.P1; ENTERR.E17.5.P1; MINERÍA.E17.6.P1; CERÁMICA.E17.7.P1; PIEDRAS.E17.8.P1;	
GÈNERE	X	8% de percentatge alt. 82% de holding power molt baix.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4.	Majoria presència baixa 38%, seguit de presència molt baixa (34%), i finalment alta i molt alta.	PASSA DESAPERCEBUT: CAZ.RECOL.E14.P1; E15.1.VITR3; HABLA.E15.4.P1; E15.4.VITR1; SAP.NEAND.E15.5.DJO1; ARTE.E16.P1; tot l'àmbit E.17. en general.
		Els audiovisuals i diorames són els tipus amb holding power alt.	Interès 4: audiovisuals i diorames. 100% interès 1: CAZ.RECOL.E14.P1; HOLOCENO.E17.P1; MINERÍA.E17.6.P1.	Recursos amb presència molt alta: d'audiovisuals, vitrines i diorames. Recursos amb absències superiors: INTO.PL1.P1; TECN.E12.P1; FUEGO.E13.P1; VENTAJAS.E13.1.P1; PRIMERAS.E13.2.P1; CAZ.RECOL.E14.P1; SIMBOL.E15.P1;	

				ADORNO.E15.1.P1; SAP.NEAND.E15.5.DJO1; ARTE.E16.P1; HOLOCENO.E17.P1; AGRIC.E17.3.P1; HÁBITAT.E17.4.P1; ENTERR.E17.5.P1; MINERÍA.E17.6.P1; CERÁMICA.E17.7.P1; PIEDRAS.E17.8.P1.
	Y	8% de percentatge alt. 80% de holding power molt baix.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4.	Majoria presència baixa 38%, seguit de presència molt baixa (32%), i finalment alta i molt alta.
		Els audiovisuals i diorames són els tipus amb holding power alt.	Interès 4: audiovisuals i diorames. 100% interès 1: no	Recursos amb presència molt alta: d'audiovisuals i diorames. Recursos amb absències superiors: INTO.PL1.P1; TECN.E12.P1; FUEGO.E13.P1; PRIMERAS.E13.2.P1; CAZ.RECOL.E14.P1; SIMBOL.E15.P1; ADORNO.E15.1.P1; E15.4.VITR1; ARTE.E16.P1; HOLOCENO.E17.P1; AGRIC.E17.3.P1; HÁBITAT.E17.4.P1; ENTERR.E17.5.P1; MINERÍA.E17.6.P1; CERÁMICA.E17.7.P1; PIEDRAS.E17.8.P1.
EDAT	N	10% de percentatge alt i molt alt. 84% de holding power molt baix.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4.	Majoria presència molt baixa 50%, seguit de presència molt alta i alta (Σ 28%), i finalment baixa.
		Els audiovisuals i diorames són els tipus amb holding power alt.	Interès 4: audiovisuals i diorames. 100% interès 1: INTO.PL1.P1; TECN.E12.P1; VENTAJAS.E13.1.P1; PRIMERAS.E13.2.P1;	Recursos amb presència molt alta: audiovisuals i diorames Recursos amb absències superiors: INTO.PL1.P1; TECN.E12.P1;

			CAZ.RECOL.E14.P1; SIMBOL.E15.P1; ADORNO.E15.1.P1; E15.1.VITR3; HABLA.E15.4.P1; E15.4.VITR1; HOLOCENO.E17.P1; NEOLÍT.E17.1.P1; HÁBITAT.E17.4.P1; ENTERR.E17.5.P1; MINERÍA.E17.6.P1; CERÁMICA.E17.7.P1; E17.7.VITR1; PIEDRAS.E17.8.P1	HUESO.E12.5.P1; FUEGO.E13.P1; VENTAJAS.E13.1.P1; PRIMERAS.E13.2.P1;E13.2.A1; CAZ.RECOL.E14.P1; CAMP.NEAND.E14.1.P1; CAMP.SAP.E14.2.P1; SIMBOL.E15.P1; ADORNO.E15.1.P1; ENTERR.NEAND.E15.2.P1; ENTERR.SAP.E15.3.P1; HABLA.E15.4.P1; E15.4.VITR1; ARTE.E16.P1; HOLOCENO.E17.P1; NEOLÍT.E17.1.P1; AGRIC.E17.3.P1; HÁBITAT.E17.4.P1; ENTERR.E17.5.P1; MINERÍA.E17.6.P1; CERÁMICA.E17.7.P1; PIEDRAS.E17.8.P1.	
	J	8% de percentatge alt. 80% de holding power molt baix.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4 i 3.	Majoria presència molt baixa %, seguit de presència molt alta i alta (Σ 34%), i finalment molt baixa.	
		Els audiovisuals i diorames són els tipus amb holding power alt.	Interès 4: audiovisuals i diorames. 100% interès 1: ADORNO.E15.1.P1; E15.1.VITR1; E16.1.A1; E16.3.A1.	Recursos amb presència molt alta: d'audiovisuals, diorames i vitrines Recursos amb absències superiors: INTO.PL1.P1; TECN.E12.P1; FUEGO.E13.P1; VENTAJAS.E13.1.P1; CAZ.RECOL.E14.P1; CAMP.NEAND.E14.1.P1; SIMBOL.E15.P1; ADORNO.E15.1.P1; E15.2.REP1; SAP.NEAND.E15.5.DJO1; ARTE.E16.P1; E16.2.A1; HOLOCENO.E17.P1; AGRIC.E17.3.P1; HÁBITAT.E17.4.P1; ENTERR.E17.5.P1; MINERÍA.E17.6.P1; CERÁMICA.E17.7.P1; PIEDRAS.E17.8.P1.	

	A	4% de percentatge alt. 76% de holding power molt baix.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4.	Majoria presència molt alta i alta Σ 38%, seguit de presència baixa (32%), i finalment molt baixa.
		Els diorames i reproduccions són els tipus amb holding power alt.	Interès 4: audiovisuals. 100% interès 1: TECN.E12.P1.	Recursos amb presència molt alta: d'audiovisuals, vitrines i diorames. Recursos amb absències superiors: INTO.PL1.P1; TECN.E12.P1; FUEGO.E13.P1; PRIMERAS.E13.2.P1; CAZ.RECOL.E14.P1; CAMP.SAP.E14.2.P1; SIMBOL.E15.P1; ARTE.E16.P1; HOLOCENO.E17.P1; AGRIC.E17.3.P1; HÁBITAT.E17.4.P1; ENTERR.E17.5.P1; MINERÍA.E17.6.P1; CERÁMICA.E17.7.P1; PIEDRAS.E17.8.P1.
	S	10% de percentatge alt. 82% de holding power molt baix.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4.	Majoria presència baixa 38%, seguit de presència molt alta i alta (Σ 36%), i finalment molt baixa.
		Els audiovisuals i diorames són els tipus amb holding power alt.	Interès 4: audiovisuals i diorames. 100% interès 1: FUEGO.E13.P1; E15.1.VITR3.	Recursos amb presència molt alta: diorames, vitrines i audiovisuals. Recursos amb absències superiors: TECN.E12.P1; FUEGO.E13.P1; PRIMERAS.E13.2.P1; CAZ.RECOL.E14.P1; SIMBOL.E15.P1; ADORNO.E15.1.P1; ARTE.E16.P1; HOLOCENO.E17.P1; HÁBITAT.E17.4.P1; ENTERR.E17.5.P1; MINERÍA.E17.6.P1; CERÁMICA.E17.7.P1; PIEDRAS.E17.8.P1.

TIIPUS VISITANT	S L	10% de percentatge alt. 74% de holding power molt baix. Diferències significatives amb el grup AN	Majoria interès 1, seguit d'interès 4.	Majoria presència baixa 44%, seguit de presència molt alta i alta (Σ 36%), i finalment molt baixa.
		Els audiovisuals, diorames i reproduccions són els tipus amb holding power alt.	Interès 4: audiovisuals i diorames. És l'únic grup que el recurs FUEGO.TIEMPO.E13.3.A1 no té un interès 4. 100% interès 1: E15.1.VITR1.	Recursos amb presència molt alta: audiovisuals, vitrines i diorames. Recursos amb absències superiors: INTO.PL1.P1; TECN.E12.P1; FUEGO.E13.P1; CAZ.RECOL.E14.P1; SIMBOL.E15.P1; ADORNO.E15.1.P1; SAP.NEAND.E15.5.DJO1; ARTE.E16.P1; HOLOCENO.E17.P1; MINERÍA.E17.6.P1.
	P A	8% de percentatge alt. 82% de holding power molt baix.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4.	Majoria presència molt alta i alta Σ 34%, igual que la presència baixa (34%), i finalment molt baixa.
		Els audiovisuals, diorames i vitrines són els tipus amb holding power alt.	Interès 4: audiovisuals, diorames i vitrines. 100% interès 1: E15.1.VITR3; HOLOCENO.E17.P1.	Recursos amb presència molt alta: audiovisuals, vitrines i diorames. Recursos amb absències superiors: TECN.E12.P1; FUEGO.E13.P1; PRIMERAS.E13.2.P1; CAZ.RECOL.E14.P1; SIMBOL.E15.P1; E15.3.REP1; HABLA.E15.4.P1; ARTE.E16.P1; HOLOCENO.E17.P1; NEOLÍT.E17.1.P1; AGRIC.E17.3.P1; HÁBITAT.E17.4.P1;

				ENTERR.E17.5.P1; MINERÍA.E17.6.P1; CERÁMICA.E17.7.P1; PIEDRAS.E17.8.P1.	
	G A	10% de percentatge alt i molt alt. 84% de holding power molt baix. Diferències significatives amb el grup AN	Majoria interès 1, seguit d'interès 4.	Majoria presència molt baixa 40%, seguit de presència molt alta i alta (Σ 38%), i finalment baixa.	
		Els audiovisuals i diorames són els tipus amb holding power alt.	Interès 4: audiovisuals i diorames. 100% interès 1: CAZ.RECOL.E14.P1; SIMBOL.E15.P1; E15.1.VITR1; ARTE.E16.P1; HOLOCENO.E17.P1; AGRIC.E17.3.P1; HÁBITAT.E17.4.P1; PIEDRAS.E17.8.P1.	Recursos amb presència molt alta: audiovisuals, vitrines i diorames. Recursos amb absències superiors: INTO.PL1.P1; TECN.E12.P1; FUEGO.E13.P1; VENTAJAS.E13.1.P1; PRIMERAS.E13.2.P1; CAMP.NEAND.E14.1.P1; CAMP.SAP.E14.2.P1; SIMBOL.E15.P1; ADORNO.E15.1.P1; E15.1.VITR3; E15.2.REP1; HABLA.E15.4.P1; ARTE.E16.P1; E16.2.A1; HOLOCENO.E17.P1; AGRIC.E17.3.P1; HÁBITAT.E17.4.P1; ENTERR.E17.5.P1; MINERÍA.E17.6.P1; CERÁMICA.E17.7.P1; PIEDRAS.E17.8.P1.	
	A N	10% de percentatge alt. 84% de holding power molt baix. Diferències significatives amb el grup SL i GA	Majoria interès 1, seguit d'interès 4.	Majoria presència molt baixa 48%, seguit de presència baixa (28%), i finalment alta i molt alta.	

		<p>Els audiovisuals, diorames i reproduccions</p> <p>són els tipus amb holding power alt.</p>	<p>Interès 4: audiovisuals i diorames.</p> <p>100% interès 1: INTO.PL1.P1; TECN.E12.P1; E15.4.VITR1; ENTERR.E17.5.P1.</p>	<p>Recursos amb presència molt alta: audiovisuals i diorames.</p> <p>Recursos amb absències superiors:</p> <p>INTO.PL1.P1; TECN.E12.P1; HUESO.E12.5.P1; VENTAJAS.E13.1.P1; PRIMERAS.E13.2.P1; CAZ.RECOL.E14.P1; CAMP.NEAND.E14.1.P1; CAMP.SAP.E14.2.P1; SIMBOL.E15.P1; ADORNO.E15.1.P1; ENTERR.NEAND.E15.2.P1; ENTERR.SAP.E15.3.P1; HABLA.E15.4.P1; ARTE.E16.P1; HOLOCENO.E17.P1; NEOLÍT.E17.1.P1; AGRIC.E17.3.P1; HÁBITAT.E17.4.P1; ENTERR.E17.5.P1; MINERÍA.E17.6.P1; CERÁMICA.E17.7.P1; PIEDRAS.E17.8.P1.</p>	
--	--	---	---	--	--

PLANTA 1		HOLDING POWER	INTERÈS	ATTRACTING POWER	DILIGENT VISITORS	TEMPS DE TRANSICIÓ	AVALUACIÓ FORMAL
VISITA							
GLOBAL		1% percentatge molt alt. 88% holding power molt baix.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4.	Majoria presència baixa 57%, seguit de presència alta i molt alta (Σ 27%), i finalment molt baixa.	21% visitants minuciosos (un 2% gairebé al límit de molt minuciosos). 2% visitants molt minuciosos.	Majoria Temps de Transició baix (48%), seguit de Temps de Transició alt (31%)	DIDÀCTICA: Bona ACCESSIBILITAT: Excel·lent IL·LUMINACIÓ: Excel·lent en general
GÈNERE	X	0%percentatge alt i molt alt. 94% holding power molt baix.	Majoria interès 1.	Majoria presència baixa 61%, seguit de presència alta i molt alta (Σ 22%), i finalment molt baixa.	22% visitants minuciosos 0% visitants molt minuciosos.	Majoria Temps de Transició baix (47%), seguit de Temps de Transició alt (27%)	Excel·lent en general
	Y	2% percentatge molt alt. 84% holding power molt baix.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4.	Majoria presència baixa 53%, seguit de presència alta i molt alta (Σ 24%), i amb la mateixa xifra molt baixa.	20% visitants minuciosos 4% visitants molt minuciosos.	Majoria Temps de Transició baix (47%), seguit de Temps de Transició alt (35%)	
EDAT	N	0% percentatge alt i molt alt. 95% holding power molt baix.	Majoria interès 1.	Majoria presència baixa 64%, seguit de presència molt baixa (32%), i finalment alta.	5% visitants minuciosos 0% visitants molt minuciosos.	Majoria Temps de Transició baix (64%), seguit de Temps de Transició alt i OK (18%)	ORGANITZACIÓ DE L'ESPAI: correcta en general, tot i que el recorregut expositiu no coincideix sempre amb el que fan els visitants per manca de senyalització en alguns punts.
	J	0% percentatge alt i molt alt. 91% holding power molt	Majoria interès 1, seguit d'interès 4.	Majoria presència baixa 59%, seguit de presència molt baixa (23%), i finalment alta i molt	14% visitants minuciosos 5% visitants molt minuciosos.	Majoria Temps de Transició baix (55%), seguit de Temps de Transició alt (32%)	

		baix.		alta.		
	A	0% percentatge alt i molt alt. 86% holding power molt baix.	Majoria interès 1.	Majoria presència baixa 59%, seguit de presència alta (28%), i finalment molt baixa.	28% visitants minuciosos 0% visitants molt minuciosos.	Majoria Temps de Transició baix (38%), seguit de Temps de Transició OK (34%)
	S	4% percentatge molt alt. 81% holding power molt baix.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4.	Majoria presència baixa 48%, seguit de presència alta i molt alta (37%), i finalment molt baixa.	33% visitants minuciosos 4% visitants molt minuciosos.	Majoria Temps de Transició alt (44%), seguit de Temps de Transició baix (41%)
TIIPUS VISITANT	SL	0% percentatge alt i molt alt. 76% holding power molt baix.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4.	Majoria presència baixa 71%, seguit de presència alta (24%), i finalment molt alta.	24% visitants minuciosos 6% visitants molt minuciosos.	Majoria Temps de Transició alt (41%), seguit de Temps de Transició baix (35%)
	PA	3% percentatge molt alt. 88% holding power molt baix.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4.	Majoria presència baixa 50%, seguit de presència alta i molt alta (Σ 27%), i finalment molt baixa.	24% visitants minuciosos 3% visitants molt minuciosos.	Majoria Temps de Transició baix (50%), seguit de Temps de Transició alt (29%)
	GA	0% percentatge alt i molt alt. 95% holding power molt baix.	Majoria interès 1.	Majoria presència baixa 55%, seguit de presència alta (25%), i finalment molt baixa.	25% visitants minuciosos 0% visitants molt minuciosos.	Majoria Temps de Transició baix (50%), seguit de Temps de Transició alt (35%)

	AN	0% percentatge alt i molt alt. 90% holding power molt baix.	Majoria interès 1.	Majoria presència baixa 59%, seguit de presència molt baixa (28%), i finalment alta.	14% visitants minuciosos 0% visitants molt minuciosos.	Majoria Temps de Transició baix (52%), seguit de Temps de Transició alt i OK (24%)	
--	-----------	--	--------------------	--	---	--	--

PLANTA 2		HOLDING POWER	INTERÈS	ATTRACTING POWER	AVALUACIÓ FORMAL
RECURSOS					
GLOBAL		20% de percentatge molt alt. 70% de holding power molt baix.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4.	Majoria presència molt baixa 50%, seguit de presència baixa (40%), i finalment molt alta.	PROBLEMES UTILITZACIÓ RECURS: E18.5.REC1 PASSA DESAPERCEBUT: (1)E18.1.P1; (2)E18.2.P1; (3)E18.3.P1; (4)E18.4.P1; CETÁCEOS.E18.5.REP
		Són els audiovisuals i recursos interactius els tipus amb holding power alt.	Interès 4: VIDEO.E18.A1 99% interès 1: ECOSIST.E18.P1; (4)E18.4.P1.	Recursos amb presència molt alta: VIDEO.E18.A1. Recursos amb absències superiors: ECOSIST.E18.P1; (1)E18.1.P1; (2)E18.2.P1; (3)E18.3.P1; (4)E18.4.P1; CETÁCEOS.E18.5.REP.	
GÈNERE	X	20% de percentatge alt. 70% de holding power molt baix.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4.	Majoria presència molt baixa 50%, seguit de presència baixa (40%), i finalment molt alta.	
		Són els audiovisuals i recursos interactius els tipus amb holding power alt.	Interès 4: VIDEO.E18.A1; E18.5.REC1 100% interès 1: no	Recursos amb presència molt alta: VIDEO.E18.A1. Recursos amb absències superiors: ECOSIST.E18.P1; (1)E18.1.P1; (2)E18.2.P1; (3)E18.3.P1; (4)E18.4.P1.	
	Y	20% de percentatge molt alt. 80% de holding power molt baix.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4.	Majoria presència molt baixa 60%, seguit de presència baixa (30%), i finalment molt alta.	
		Són els audiovisuals i recursos interactius els tipus amb holding power alt.	Interès 4: VIDEO.E18.A1 100% interès 1: ECOSIST.E18.P1; (4)E18.4.P1	Recursos amb presència molt alta: VIDEO.E18.A1. Recursos amb absències superiors: ECOSIST.E18.P1; (1)E18.1.P1; (2)E18.2.P1; (3)E18.3.P1; (4)E18.4.P1; CETÁCEOS.E18.5.REP.	

				100% d'absència: (4)E18.4.P1.
EDAT	N	20% de percentatge molt alt. 70% de holding power molt baix.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4.	Majoria presència molt baixa 50%, seguit de presència baixa (30%), i finalment molt alta i alta.
		Són els audiovisuals i recursos interactius els tipus amb holding power alt.	Interès 4: VIDEO.E18.A1; E18.5.REC1 100% interès 1: ECOSIST.E18.P1; (3)E18.3.P1; (4)E18.4.P1; CETÁCEOS.E18.5.REP.	Recursos amb presència molt alta: VIDEO.E18.A1. I presència alta a E18.5.REC1 Recursos amb absències superiors: ECOSIST.E18.P1; (1)E18.1.P1; (2)E18.2.P1; (3)E18.3.P1; (4)E18.4.P1; E18.4.ECO1. 100% d'absència: (4)E18.4.P1.
	J	20% de percentatge alt. 70% de holding power molt baix.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4.	Majoria presència molt baixa 60%, seguit de presència baixa (30%), i finalment molt alta.
		Són els audiovisuals i recursos interactius els tipus amb holding power alt.	Interès 4: VIDEO.E18.A1 100% interès 1: ECOSIST.E18.P1; (3)E18.3.P1; (4)E18.4.P1.	Recursos amb presència molt alta: VIDEO.E18.A1. Recursos amb absències superiors: ECOSIST.E18.P1; (1)E18.1.P1; (2)E18.2.P1; (3)E18.3.P1; (4)E18.4.P1; CETÁCEOS.E18.5.REP. 100% d'absència: (4)E18.4.P1.
	A	20% de percentatge alt i molt alt. 70% de holding power molt baix.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4.	Majoria presència baixa 50%, seguit de presència molt baixa (40%), i finalment alta.
		Són els audiovisuals i recursos interactius els tipus amb holding	Interès 4: VIDEO.E18.A1 100% interès 1: ECOSIST.E18.P1;	Recursos amb presència alta: VIDEO.E18.A1.

		power alt.	(2)E18.2.P1; (4)E18.4.P1.	Recursos amb absències superiors: ECOSIST.E18.P1; (1)E18.1.P1; (2)E18.2.P1; (4)E18.4.P1. 100% d'absència: (4)E18.4.P1.
	S	10% de percentatge molt alt. 60% de holding power molt baix.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4.	Majoria presència molt baixa 60%, seguit de presència alta i molt alta (Σ 20%), i amb igual percentatge baixa.
		Són els audiovisuals els tipus amb holding power alt.	Interès 4: VIDEO.E18.A1 100% interès 1: no	Recursos amb presència molt alta: VIDEO.E18.A1. Recursos amb absències superiors: (1)E18.1.P1; (2)E18.2.P1; (3)E18.3.P1; (4)E18.4.P1; E18.5.REC1; CETÁCEOS.E18.5.REP.
TIIPUS VISITANT	S L	10% de percentatge alt. 70% de holding power molt baix.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4.	Majoria presència molt baixa 60%, seguit de presència baixa (3%), i finalment molt alta.
		Són els audiovisuals i recursos interactius els tipus amb holding power alt.	Interès 4: VIDEO.E18.A1 100% interès 1: ECOSIST.E18.P1; E18.5.REC1; CETÁCEOS.E18.5.REP.	Recursos amb presència molt alta: VIDEO.E18.A1. Recursos amb absències superiors: ECOSIST.E18.P1; (2)E18.2.P1; (3)E18.3.P1; (4)E18.4.P1; E18.5.REC1; CETÁCEOS.E18.5.REP.
	P A	10% de percentatge alt. 70% de holding power molt baix.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4.	Majoria presència molt baixa 70%, seguit de presència baixa (20%), i finalment molt alta.
		Són els audiovisuals i recursos interactius els tipus amb holding	Interès 4: VIDEO.E18.A1 100% interès 1: (2)E18.2.P1;	Recursos amb presència molt alta: VIDEO.E18.A1. Recursos amb absències superiors: ECOSIST.E18.P1;

		power alt.	(3)E18.3.P1; (4)E18.4.P1.	(1)E18.1.P1; (2)E18.2.P1; (3)E18.3.P1; (4)E18.4.P1; E18.5.REC1; CETÁCEOS.E18.5.REP. 100% d'absència: (4)E18.4.P1.
	G A	20% de percentatge molt alt. 70% de holding power molt baix.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4.	Majoria presència molt baixa 50%, seguit de presència baixa (40%), i finalment molt alta.
		Són els audiovisuals i recursos interactius els tipus amb holding power alt.	Interès 4: VIDEO.E18.A1 100% interès 1: ECOSIST.E18.P1; (4)E18.4.P1.	Recursos amb presència molt alta: VIDEO.E18.A1. Recursos amb absències superiors: ECOSIST.E18.P1; (1)E18.1.P1; (2)E18.2.P1; (3)E18.3.P1; (4)E18.4.P1; CETÁCEOS.E18.5.REP. 100% d'absència: (4)E18.4.P1.
	A N	20% de percentatge molt alt. 70% de holding power molt baix.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4.	Majoria presència molt baixa 50%, seguit de presència baixa (30%), i finalment molt alta i alta.
		Són els audiovisuals i recursos interactius els tipus amb holding power alt.	Interès 4: VIDEO.E18.A1; E18.5.REC1. 100% interès 1: ECOSIST.E18.P1; (3)E18.3.P1; (4)E18.4.P1.	Recursos amb presència molt alta: VIDEO.E18.A1. I presència alta a E18.5.REC1 Recursos amb absències superiors: ECOSIST.E18.P1; (1)E18.1.P1; (2)E18.2.P1; (3)E18.3.P1; (4)E18.4.P1. 100% d'absència: (4)E18.4.P1.

PLANTA 2		HOLDING POWER	INTERÈS	ATTRACTING POWER	DILIGENT VISITORS	TEMPS DE TRANSICIÓ	AVALUACIÓ FORMAL
VISITA							
GLOBAL		62% percentatge alt i molt alt. 27% holding power molt baix.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4.	Majoria presència molt baixa 54%, seguit de presència baixa (34%), i finalment alta.	12% visitants minuciosos (un 2% gairebé al límit de molt minuciosos). 0% visitants molt minuciosos.	Majoria Temps de Transició baix (76%), seguit de Temps de Transició alt (16%)	DIDÀCTICA: Bona ACCESSIBILITAT: Excel·lent IL·LUMINACIÓ: Excel·lent
GÈNERE	X	54% percentatge alt i molt alt. 35% holding power molt baix.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4.	Majoria presència molt baixa 47%, seguit de presència baixa (41%), i finalment alta.	12% visitants minuciosos 0% visitants molt minuciosos.	Majoria Temps de Transició baix (76%), seguit de Temps de Transició alt (16%)	ORGANITZACIÓ DE L'ESPAI: Justa, ja que la majoria dels recursos de la sala queden molt separats els uns dels altres, disseminats per un ampli espai gairebé buit.
	Y	70% percentatge alt i molt alt. 20% holding power molt baix.	Majoria interès 1.	Majoria presència molt baixa 61%, seguit de presència baixa (27%), i finalment alta.	12% visitants minuciosos 0% visitants molt minuciosos.	Majoria Temps de Transició baix (76%), seguit de Temps de Transició alt (16%)	
EDAT	N	63% percentatge alt i molt alt. 21% holding power molt baix.	Majoria interès 1.	Majoria presència molt baixa i baixa al mateix percentatge de 46%, seguit de presència alta.	8% visitants minuciosos 0% visitants molt minuciosos.	Majoria Temps de Transició baix (100%).	

	J	58% percentatge alt i molt alt. 31% holding power molt baix.	Majoria interès 1.	Majoria presència molt baixa 62%, seguit de presència baixa (31%), i finalment alta.	8% visitants minuciosos 0% visitants molt minuciosos.	Majoria Temps de Transició baix (73%), seguit de Temps de Transició alt (15%)
	A	57% percentatge alt i molt alt. 33% holding power molt baix.	Majoria interès 1.	Majoria presència molt baixa 53%, seguit de presència baixa (30%), i finalment alta.	17% visitants minuciosos 0% visitants molt minuciosos.	Majoria Temps de Transició baix (63%), seguit de Temps de Transició alt (23%)
	S	75% percentatge alt i molt alt. 20% holding power molt baix.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4.	Majoria presència molt baixa 55%, seguit de presència baixa (30%), i finalment alta.	15% visitants minuciosos 0% visitants molt minuciosos.	Majoria Temps de Transició baix (70%), seguit de Temps de Transició alt (25%)
TIIPUS VISITANT	SL	45% percentatge alt i molt alt. 55% holding power molt baix.	Majoria interès 1, seguit d'interès 4.	Majoria presència molt baixa 64%, seguit de presència baixa i alta al mateix percentatge (18%).	18% visitants minuciosos 0% visitants molt minuciosos.	Majoria Temps de Transició baix (64%), seguit de Temps de Transició alt (27%)
	PA	58% percentatge alt i molt alt. 29% holding power molt baix.	Majoria interès 1.	Majoria presència molt baixa 61%, seguit de presència baixa (29%), i finalment alta.	10% visitants minuciosos 0% visitants molt minuciosos.	Majoria Temps de Transició baix (71%), seguit de Temps de Transició alt (19%)
	GA	79% percentatge alt i molt	Majoria interès 1.	Majoria presència baixa 54%, seguit de presència	13% visitants minuciosos	Majoria Temps de Transició baix (63%),

		alt. 17% holding power molt baix.		baixa (33%), i finalment alta.	0% visitants molt minuciosos.	seguit de Temps de Transició alt (21%)	
	AN	59% percentatge alt i molt alt. 24% holding power molt baix.	Majoria interès 1.	Majoria presència molt baixa i baixa amb el mateix percentatge del 44%, seguit de presència alta.	12% visitants minuciosos 0% visitants molt minuciosos.	Majoria Temps de Transició baix (94%), seguit de Temps de Transició alt (6%)	

PLANTA -1

A nivell de recursos el holding power global és molt baix en un 45% dels casos, tot i que seguit de l'alt i molt alt en un 33% dels casos; és destacable que hi ha gran varietat de tipus de recursos amb un holding power elevat.

De la mateixa manera, el nivell d'interès majoritari és el de grau 1, seguit de lluny pel grau 4; en aquest cas, els tipus de recursos amb interès alt són també molt variats: diorames, maquetes, fòssils, audiovisuals, vitrines i també panells; és destacable que els recursos amb el 100% d'interès 1, no tenen massa a veure amb les problemàtiques trobades a l'avaluació formal, ja que únicament un dels quatre recursos, E2.1.3.REP1, planteja problemes formals, en aquest cas de mala visibilitat.

Pel que fa a l'attracting power, per contra de l'anterior, la majoria de la mostra presenta una presència molt alta i alta ($\Sigma 49\%$), seguit de la presència baixa (34%); els tipus de recursos amb presència molt alta són també força variats, i estan representats per audiovisuals, diorames, fòssils, lítica, escenografies i també panells; pel que fa als recursos amb absències superiors, alguns d'ells si que estarien representats en l'avaluació formal com a problemàtics respecte a la mala visibilitat, E2.1.1.REP1, E2.1.2.REP1, E2.1.3.REP1 i EX.LAB.E5.P1; és notable que sobre els 23 recursos amb baixa presència, 15 són panells, i també ho és que hi ha un recurs, E2.2.4.F2, que mostra el 100% absència, tot i que no mostrava cap mena de problemàtica a l'avaluació formal.

Una vegada fet l'anàlisi total de la sala a nivell global dels 100 visitants avaluats, cal destacar les diferències significatives que puguin mostrar o no els diferents grups, de gènere, edat i tipus de visitants.

A nivell de gènere, entre els dos subgrups (X, Y) no es veuen masses diferències, de fet la tendència és la mateixa amb algun petit matís; el holding power mostra la tendència que la ja explicada al global; sobre l'interès si que podem veure alguna variable, tant en el grup de dones com en el d'homes a nivell d'interès a part de grau 1 i 4 també apareix el 3, i els tipus de recursos que mostren un major interès 4 no coincideixen en tots els casos, però segueixen essent extremadament variats, i el mateix passa amb els recursos amb un interès 100% de grau 1.

L'attracting power mostra uns percentatges similars, però en el grup de dones apareixen molts més recursos amb absències superiors, dos dels quals tenen un 100% d'absència, E2.2.4.F2; HOLO.E5.2.P3, i a l'igual que en el global cap dels dos mostrava problemàtiques formals; en canvi en el grup dels homes, a part d'haver-hi menys recursos amb absències elevades, només un recurs, el mateix que en el global, té el 100% d'absència: E2.2.4.F2. A l'igual que al grup

global, la majoria dels recursos amb un baix attracting power formen part del grup dels panells.

A nivell d'edat, ja es comencen a trobar diferències significatives a nivell de holding power en general, entre el grups segons el test de Wilcoxon, qui marca la diferència és el grup de sèniors (S) vers la resta de grups (N, J, A), tot i això, a nivell de percentatges ronden les mateixes xifres que el grup global, a excepció del grup de joves i nens on els percentatges de holding power més baix varien més: en els joves el mostra el percentatge més baix, al 38%; i el grup de nens és el que mostra una xifra superior, al 56%. En referència als tipus de recursos amb un major holding power, que marca la diferència és el grup de nens, ja que en aquest grup no apareixen panells amb xifres elevades.

Sobre l'interès, és el grup d'adults qui té la mateixa tendència que el global interès majoritari 1, seguit de 4; ja que en la resta de grups (N, J, S) els interessos passen de grau 1 a 4 i 3. Si tenim en compte els tipus de recursos amb interès 4, són de tipus molt variats, al igual que en el global, el que destaca és que únicament a grup de nens es on apareixen els recursos interactius i escenografies (el qual és positiu ja que es tractaria dels punts més didàctics de la sala). En referència als recursos amb el 100% d'interès 1, al igual que en el grup global són de tipus molt variats, i no estan en la seva majoria relacionats amb els problemes detectats a l'avaluació formal, tot i això, és destacable que el grup dels nens és on apareixen més recursos d'aquestes característiques, i que dels 32 recursos, 20 són panells.

Pel que fa a l'attracting power, cada un dels grups mostra tendències diferents, i únicament el grup dels sèniors tindria una tendència més similar a la del global, ja que té una majoria de presència alta seguida de molt baixa i baixa, a la resta de grups, cada un segueix una tendència: els adults amb majoria de presència alta seguida de molt alta, els joves amb majoria baixa seguit de molt alta (amb percentatges molt similars), i els nens seria la més radicalment diferent a la resta, amb la majoria molt baixa seguit de Σ molt alta i alta. Pel que fa als tipus de recursos, és destacable que els nens i els joves tenen una sèrie de recursos amb el 100% de presència, pertanyents al grups de diorames fòssils i audiovisuals. A partir d'aquí, tots es grups tenen una tendència similar a nivell dels tipus de recursos amb el absències superiors, i en tots ells són recurrents, en major o menor mida, els recursos: E2.1.1.REP1; E2.1.2.REP1; E2.1.3.REP1; EX.LAB.E5.P1, ja esmentats com a problemàtics a l'avaluació formal i també al global; a part d'aquests els recursos pertanyen a diferents tipus, tot i que en tots els grups, a excepció d'en els sèniors, hi predominen els panells. El grup amb més absències és el dels nens, amb 41 recursos. També es destacable que en tots els grups hi ha recursos amb el 100% d'absència, i en tots ells apareix el recurs E2.2.4.F2, que ja apareixia al grup global, i que no presentava problemàtiques formals, pel que fa a aquestes absències al 100%, a part de la ja

esmentada apareixen majoritàriament panells, en tots els casos pertanyents als espais 5 i 6 de la sala, a excepció dels grup dels nens on hi ha 3 panells d'altres espais.

A nivell de tipus de visitant, segons el test de Wilcoxon hi ha certes diferències entre els grups de sols (SL) i grups d'adults (GA) a nivell de holding power; mirant aquestes dades a nivell de percentatge, dos dels grups ronden unes xifres similars al global (PA i GA), en canvi els sols tenen un menor percentatge de holding power molt baix (37%), i el grup amb nens que el té més elevat (56%). Sobre els tipus de recursos que tenen major holding power, en tots els grups tenen una tipologia àmplia, al igual que en l'anàlisi global.

Tenint en compte l'interès, a diferència del que mostrava l'anàlisi global, tots els grups de tipus de visitants mostren tres graus d'interès a nivell majoritari, de més a menys presència el grau 1, 4 i 3 (aspecte que ja havíem observat en alguns dels grups de gènere d'edat). Els tipus de recursos que mostren major interès, de nivell 4, són molt variats, igual que al global, això si, únicament en els grups d'adults i amb nens són en els que apareixen els recursos interactius i els monitors, bàsics a nivell didàctic de la sala. Pel que fa als recurs amb el 100% d'interès 1, són força variats, i no tenen massa a veure amb els problemes detectats a l'avaluació formal, a excepció de tres: E2.1.1.REP1; E2.1.2.REP1; E2.1.3.REP1, que es van succeint en els quatre grups; cal assenyalar, que en el grup amb nens, dels 18 recursos amb 100% d'interès 1, 10 pertanyen al grup dels panells.

A nivell d'attracting power, tots els grups segueixen la mateixa tendència que el grup global, una majoria de presència de sumatòria d'alta i molt alta, seguit d'una presència baixa, amb la única diferència que en el grup amb nens, la segona presència seria la molt baixa enlloc de la baixa. Si ens fixem en els recursos que majors i menors presències, tots els grups tenen variats tipus de recursos amb presències altes, això si, en el grup amb nens no apareixen els panells, i és en aquest mateix grup on a diferència de a la resta, no hi ha recursos amb el 100% de presència; en els que si que hi ha recursos amb 100% de presència aquets pertanyen als grups d'audiovisuals, panells, diorames i maquetes. Mirant en detall els recursos amb absències superiors, al igual que s'observava en el grup global, són molt variats i no es veien estretament relacionats amb les problemàtiques observades a nivell formal, és interessant que en tots els grups excepte en els sols, predominen els panells per sobre de la resta de recursos. I que els recursos E2.1.1.REP1; E2.1.2.REP1; E2.1.3.REP1 són freqüents en tots els grups, i el recurs EX.LAB.E5.P1 ho és en tots els grups excepte d'en el grup de sols. Finalment, en tots els grups apareixen recursos amb el 100% d'absència, i al igual que s'observava en el global, en tots els grups de tipus de visitants, apareix el recurs E2.2.4.F2, que tot i no mostrar problemàtiques a nivell formal és dels recursos menys observats a la sala, la resta de recursos pertanyen als

espais 5 i 6, a excepció del grup dels sols, on també hi ha 2 recursos d'altres espais, i a més hi apareixen els dos monitors E5.1.1.MON1; E5.1.2.MON1.

A nivell de la planta en general, el holding power global és molt baix en el 57% dels casos, i el holding power alt, però, únicament apareix en el 5% dels casos, per la qual cosa la diferència és molt ampla.

Igualment, a nivell d'interès el majoritari és el de grau 1, tot i que seguit del de grau 4, cal dir que amb una diferència ampla entre tots dos nivells d'interès.

Pel que fa a l'attracting power, el nivell de presència majoritari és igualment el baix, amb un 47%, seguit de la presència alta amb un 43%. En relació amb això, i pel que fa al percentatge de diligent visitors, hi ha un 43% de visitants minuciosos i un 2% de visitants molt minuciosos, el qual denota que un 45% dels visitants s'aturen a més del 50% dels recursos, una xifra força elevada.

El temps de transició en la sala és majoritàriament de caire alt, en un 59% dels casos, per la qual cosa, els visitants es mouen majoritàriament lents, estan perdent més temps de l'estimat en desplaçar-se per la planta.

Una vegada fet l'anàlisi total de la sala a nivell global dels 100 visitants avaluats, cal destacar les diferències significatives que puguin mostrar o no els diferents grups, de gènere, edat i tipus de visitant.

Començant a nivell de gènere, les diferències de comportament dels visitants vers l'exposició, es veuen a nivell d'interès i d'attracting power; pel que fa a l'interès, en el grup de les dones (X), únicament és majoritari en els recursos l'interès de grau 1, i pel que fa a l'atracció, en el grup dels homes (Y) es mostra un major grau de presència alta, seguida de la baixa (a la inversa del que trobem a nivell global i en el grup de dones).

En referència als grups d'edat, a nivell de holding power i d'interès es mostren diferències en els grups de nens i de joves, on no hi ha percentatge de holding power alt, i on el 100% d'interès majoritari en els recursos és de grau 1. A nivell d'attracting power les diferències les trobem en d'altres grups, en aquest cas en els de joves i adults, on hi ha una majoria de presència alta, seguit de la baixa, a la inversa del que passa a la resta de grups i al global, on la majoria és presència baixa. Pel que fa als diligent visitors, la diferència entre els grups és que els de nens i joves no tenen visitants molt minuciosos, tot i que el grup de joves compta amb el major percentatge de minuciositat de tots els grups. Finalment, pel que fa a la transició són els grups de joves i adults els qui marquen diferències, ja que tot i que la majoria de visitants mantenen un temps de transició baix respecte al estimat, igual que en el global, aquests dos

grups tenen en segon lloc un temps de transició dins els estàndards del temps de transició estimat, per la qual cosa estarien utilitzant la sala d'una manera més coherent.

Per acabar, els grups de tipus de visitants, a nivell de holding power no es veuen diferències entre els grups ni en relació a la tendència global, cal dir però, que a nivell de graus d'interès els grups d'adults si que mostren una diferència, únicament mostren al llarg de la visita majoria d'interès 1. En l'attracting power els grups diferenciats són els sols, les parelles d'adults i els grups d'adults, que al revés del global i del grup amb nens mostren una majoria de presència alta seguida de la baixa, al llarg de la visita. Pel que fa als diligent visitors, el grup amb una major minuciositat, superior a la global també, és el dels sols, i els grups amb nens els que en mostren menys, de fet, juntament amb el grup d'adults, són els únics que no mostren visitants molt minuciosos. Finalment pel que fa al temps de transició a la sala, únicament les parelles d'adults i el grup amb nens tenen la mateixa tendència que el global, majoria de temps de transició alt seguit del baix, cal dir que el grup de sols mostra el mateix percentatge entre tots dos tipus de temps de transició, i la diferència la marca de fet el grup d'adults, on hi ha una majoria de temps de transició alt seguit d'un temps de transició dins dels estàndards de l'estimat.

PLANTA 0

A nivell de recursos el holding power global és molt baix en un 75% dels casos, i alt i molt alt en únicament un 8% dels casos; el tipus de recursos amb un holding power elevat pertanyen únicament als grups d'escenografies i reproduccions.

En base a aquest primer anàlisi, el nivell d'interès majoritari és el de grau 1, seguit de lluny pel grau 4; en aquest cas, els tipus de recursos amb interès alt són únicament escenografies; és destacable que tots els recursos amb el 100% d'interès 1, mostraven problemàtiques a l'avaluació formal relacionats amb problemes de senyalització, accés i manca d'explicació.

Pel que fa a l'attracting power, i en la mateixa línia que l'anterior, la majoria de la mostra presenta una presència molt baixa (43%), seguit de la presència baixa (35%); els tipus de recursos amb presència molt alta pertanyen únicament als grups d'escenografies i reproduccions; pel que fa als recursos amb absències superiors, la majoria d'ells si que estarien representats en l'avaluació formal com a problemàtics respecte a la mala visibilitat, accés i senyalització, repeticions, manca d'explicació i passar desapercebuts, únicament uns quants no presentaven problemàtiques: EVOLUCIÓN.E7.P1; SER.HUMANO.E8.P1; HUMANO.E10.P1; ALTOS.E10.1.P1; ADOL.MENOP.E10.4.P1; HABLAR.E10.5.P1; PARTES.E11.1.P1; CORTEZA.E11.2.P1; LÍMBICO.E11.3.P1; HIPOTAL.E11.4.P1 i RCUERDOS.E11.5.P1, tots ells panells.

Una vegada fet l'anàlisi total de la sala a nivell global dels 100 visitants avaluats, cal destacar les diferències significatives que puguin mostrar o no els diferents grups, de gènere, edat i tipus de visitants; començant pels grups de gènere i a nivell de holding power, tant dones com homes mostren diferències significatives entre ells en base al test de Wilcoxon, però observant els percentatges, segueixen la mateixa tendència general en l'ús de la sala; a nivell dels tipus de recursos amb un major holding power, és el grup de dones el que mostra una major varietat de tipus, tot i que tots dos en tenen més que el global.

A nivell d'interès, segueix exactament la mateixa tendència que en el global, tot i que tant dones com homes tenen més recursos amb 100% interès 1: 13 en les dones i 14 en els homes, això si, tots ells amb problemàtiques detectades a l'avaluació formal.

Pel que a l'attracting power, sobre els percentatges en les presències, tots dos grups segueixen la mateixa tendència que en el global, tot i això, en referència als tipus de recursos amb major presència, en els homes són iguals que en el global, però en el grup de dones apareixen més recursos, a part de les escenografies i reproduccions, també tenim les vitrines amb audiovisuals (totes elles de l'espai 8, amb problemàtiques detectades); en referència a les absències, a l'igual que en el global la gran majoria estaven detectades com a problemàtiques a l'avaluació formal, i les que no, en tots dos casos pertanyen al grup dels panells.

Els grups d'edat, a nivell de holding power, els qui marquen les diferències significatives són principalment els adults i els sèniors (A+N, A+S, S+J), però a nivell de percentatges de holding power, segueixen la mateixa tendència que el global, cal dir però que els joves i adults mostren un percentatge un tant menor pel que fa a holding power molt baix; sobre els tipus de recursos amb major holding power, en tots els grups a excepció del dels nens apareixen més recursos que no pas en el global, entre ells panells, vitrines, maquetes, dibuixos i esquemes.

A nivell d'interès, a excepció dels nens on apareix com a majoritari en alguns recursos el grau 3, en la resta només apareix l'1 i el 4, com en el global; això si, a nivell de recursos amb major interès, són els grups de joves i adults els que marquen la diferència, a part d'escenografies també tenen amb major interès reproduccions els primers i panells els segons. Finalment, a nivell de recursos amb un 100% d'interès 1, tots tenen la mateixa tendència que al global, tots els recursos amb problemàtiques detectades a l'avaluació formal, a excepció del grup de nens, que a part de tenir-ne un major nombre (44 recursos), té 5 panells que no presentaven problemàtiques formals.

Ja pel que fa a l'attracting power, les majories de presències també segueixen la mateixa tendència exposada al global, excepte els adults, que tenen una majoria de presència baixa seguida de la molt baixa (a la inversa que la resta de grups). És en els recursos concrets on hi ha més diferències entre grups, sobre els tipus de recursos amb major presència, els que

mostren diferències són els nens i els adults, que a part d'escenografies i reproduccions (que són els que es mostren al global i els joves i sèniors), també tenen amb major presència vitrines amb audiovisuals i audiovisuals respectivament. Pel que fa a les absències superiors, en tots els casos la majoria de recursos estan relacionats amb problemàtiques detectades a l'avaluació formal, tot i això també tenen recursos que no les presentaven: els nens, entre la quantitat de recursos amb problemàtiques, també tenen amb una alta absència en 16 panells; en els joves en 6 panells; els adults en 12 panells i en E11.2.REP1 (aquest recurs tot i no presentar problemàtiques específiques, si no es miren els recursos anteriors es complica de veure'l), i en els sèniors en 14 panells i en les reproduccions AFARENSIS.E9.8.1.REP1; AFRICANUS.E9.8.2.REP1; PARANTHROP.E9.8.3.REP1; GEORGICUS.E9.8.5.REP1; ERGASTER.E9.8.6.REP1; ANTECESSOR.E9.8.7.REP1 (és l'únic grup de tota la mostra que presenta una baixa presència en aquests recursos, que de fet són dels més vistos a la sala), i al igual que en el grup anterior E11.2.REP1.

A nivell de tipus de visitants, i començant pel holding power i les diferències significatives entre grups, es troben en tots els grups excepte entre PA+AN. A nivell de percentatges, però, les tendències són les mateixes, amb la peculiaritat que en el grup dels sols el percentatge de holding power molt baix és bastant menor que en la resta de grups i que en el global. Fixant-nos a nivell dels tipus de recursos que mostren major atenció, és el grup amb nens l'únic que només mostra els mateixos recursos que el global, escenografies i reproduccions, la resta de grups, a part d'aquests en tenen més: els sols panells, esquemes, monitors i dibuixos; les parelles d'adults panells; els grups d'adults vitrines i monitors.

Sobre l'interès, són els grups de sols i grup d'adults els que marquen la diferència, ja que a part de l'interès 1 i 4 majoritari en els recursos també hi mostren l'interès de grau 3. Pel que fa als tipus de recursos amb un alt interès, l'únic grup que es mostra igual al global torna a ser el grup amb nens, la resta té d'altres recursos, com els panells, els audiovisuals i les reproduccions. Finalment, els recursos amb el 100% d'interès 1, en els grups de sols i parelles d'adults estan tots ells relacionats amb els problemes detectats a l'avaluació formal, i són també els grups que en mostren menys quantitat, en canvi el grup de grups d'adults té un panell, LÍMBICO.E11.3.P1, que no mostrava problemàtiques, i el grup amb nens, que és el que més recursos té, a més té 5 panells que no presentaven problemàtiques: EVOLUCIÓN.E7.P1; SER.HUMANO.E8.P1; CORTEZA.E11.2.P1 i LÍMBICO.E11.3.P1.

Finalment a nivell d'attracting power, també a excepció del grup amb nens, la resta es comporten a la inversa que el global, tenen una majoria de presència baixa seguida de la molt baixa. Els tipus de recursos amb altes presències són a part de les reproduccions i escenografies que mostrava el grup global, panells i vitrines en el cas dels sols, i vitrines amb

audiovisuals en el cas dels amb nens; els grups de parelles d'adults i grups d'adults es comporten com el global. Sobre les absències majoritàries, en tots els casos la majoria dels recursos estan relacionats amb aquells ja detectats com a problemàtics a l'avaluació formal, tot i això, hi ha una sèrie de recursos (la gran majoria panells i dels espais 7, i 11 principalment, tot i que també del 8 i 10) que apareixen i no tenien problemàtiques específiques: en els sols, 4 panells; en les parelles d'adults 13 panells i E11.2.REP1, que ja apareixia amb baixos nivells d'interès i complicat de veure si no es miren els recursos anterior; en els grups d'adults 6 panells; i en el grup amb nens 15 panells. Finalment, els quatre grups tenen una sèrie de recursos amb el 100% d'absència, tots ells amb problemàtiques formals: en els sols MANO.E11.6.REC1, en les parelles d'adults ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1, que a part de tenir problemàtiques a nivell de senyalització, queda darrera d'una vitrina, per la qual cosa no es llegeix bé, en els grups d'adults E9.3.2.FOTO1, i finalment el grup amb nens és el que en té més: PRUEVAS.EV.E8.2.P1; HUELLAS.VIDA.E8.4.P1; ORIGEN.SAPIENS.E9.7.3.P1.

A nivell de la planta en general, el holding power global és molt baix en el 85% dels casos, el holding power alt i molt alt, únicament apareix en el 3% dels casos, per la qual cosa la diferència és extremadament ampla. Igualment, a nivell d'interès el majoritari en tots els casos és el de grau 1.

Pel que fa a l'attracting power, el nivell de presència majoritari és igualment el baix, amb un 57%, seguit de la presència molt baixa amb un 27%. En relació amb això, i pel que fa al percentatge de diligent visitors, hi ha únicament un 14% de visitants minuciosos i un 2% de visitants molt minuciosos, el qual denota que únicament un 16% dels visitants s'aturen a més del 50% dels recursos, una xifra molt baixa.

El temps de transició en la sala és majoritàriament de caire baix, en un 88% dels casos, el qual indica que els visitants es mouen en la seva gran majoria ràpidament per la sala, ja que estan utilitzant menys temps de l'estimat en desplaçar-se per la planta; això es pot deure al fet que es mouen atrets únicament per una sèrie d'espais, que és a on van, i no s'estan fixant en detall en el recorregut real de la planta.

Una vegada fet l'anàlisi total de la sala a nivell global dels 100 visitants avaluats, cal destacar les diferències significatives que puguin mostrar o no els diferents grups, de gènere, edat i tipus de visitants. A nivell de **gènere** en l'únic anàlisi on es veuen diferències amb la tendència del global és amb el holding power, on les dones no tenen percentatge alt. Pel que fa als grups **d'edat**, si que mostren més diferències entre ells; en el holding power, els nens i els joves no mostren percentatges alts, i l'interès en tots els casos és de grau 1, com en el global. En referència a l'attracting power, és únicament el grup de joves el que trenca amb la tendència

del global, ja que la a segona presència majoritària que presenta és la alta, i no la molt baixa com en la resta de grups, en relació amb això, analitzant els diligents visitors, tornen a ser nens i joves els que trenquen amb la tendència del global, al grup de nens no hi ha cap visitant minuciosos, tots s'aturen a menys del 50% dels recursos, i en el grup de joves no hi ha visitants molt minuciosos, tot i que presenta les xifres més altes de minuciositat de tots els grups. Finalment pel que fa als temps de transició, és el grup de sèniors el que trenca amb el global i la resta de grups, com a segona tendència de temps de transició enlloc de l'alt, mostra un temps de transició dins els estàndards del temps de transició estimat.

Analitzant l'últim dels grups, el de tipus de visitants, a nivell de holding power veiem com els grups que es diferencien de la tendència són els grups d'adults i amb nens, els quals no tenen holding power alt i a més mostren majors xifres de holding power molt baix, com en la resta de grups l'interès és igual que en el global. Pel que fa a l'attracting power, dos grups es diferencien de la resta i també del global, els sols, que tenen una majoria de presència alta, seguida de la molt alta, i les parelles d'adults, que tenen una majoria de presència baixa seguida de l'alta. Pel que fa als diligents visitors, el grup amb nens és el que mostra més diferències, ja que no té visitants minuciosos, i el grup de parelles d'adults no mostra visitants molt minuciosos, tot i que té la xifra més alta de minuciositat, i que sobrepassa amb escreix el percentatge del global. Finalment, l'únic grup que no té exactament la mateixa tendència a nivell de temps de transició és el dels sols, que mostra el 100% de temps de transició baix, a diferència de la resta i del global, que en segon lloc mostren un temps de transició alt.

PLANTA 1

A nivell de recursos el holding power global és molt baix en un 82% dels casos, i únicament alt i molt alt en un 8% dels casos; el tipus de recursos amb un holding power elevat pertanyen únicament als grups d'audiovisuals i diorames.

En relació amb el primer anàlisi, el nivell d'interès majoritari és el de grau 1, seguit de lluny pel grau 4; en aquest cas, els tipus de recursos amb interès alt són també audiovisuals i diorames; és destacable que a diferència del que passa a d'altres plantes del museu, en aquesta no hi ha, a nivell dels 100 visitants avaluats, cap recurs que mostri el 100% d'interès 1.

Pel que fa a l'attracting power, i en la mateixa línia que l'anterior, la majoria de la mostra presenta una presència baixa (40%), seguit de la suma de la presència molt alta i alta (Σ 30%); els tipus de recursos amb presència molt alta pertanyen d'igual manera que en els anàlisis anteriors, als grups d'audiovisuals i diorames; pel que fa als recursos amb absències superiors, la majoria d'ells si que estarien representats en l'avaluació formal com a problemàtics respecte a l'accés i senyalització i a passar desapercebuts, únicament uns quants no presentaven

problemàtiques: INTO.PL1.P1; TECN.E12.P1; FUEGO.E13.P1; VENTAJAS.E13.1.P1; PRIMERAS.E13.2.P1; ADORNO.E15.1.P1 i SIMBOL.E15.P1, és destacable que tots ells, tant els que generaven problemes a nivell formal, com els que no, pertanyen al grup dels panells.

Una vegada fet l'anàlisi total de la sala a nivell global visitants, cal destacar les diferències significatives que puguin mostrar o no els diferents grups, de gènere, edat i tipus de visitants. Començant pel grup de gènere, no es veuen gaires diferències amb el global, de fet a nivell d'attracting power i d'interès segueix la mateixa tendència, la única gran desviació és que al grup de dones si que apareixen recursos amb el 100% d'interès 1, en aquest cas tots panells, i que ja presentaven problemàtiques a l'avaluació formal.

A nivell d'attracting power la tendència de percentatges canvia, en tots dos casos, homes i dones, hi ha una majoria de presència baixa seguida de la molt baixa (i no pas de les altes com al global), a més, entre els recursos amb presència alta, entre les dones també hi ha les vitrines. Pel que fa a les absències, la majoria dels recursos amb absències superiors estan dins dels ja detectats com a problemàtics a l'avaluació formal, a part de 7 panells en el cas dels homes i també 7 panells i un dibuix en el cas de les dones.

En referència als grups d'edat, a nivell de holding power, no hi ha grans diferències pel que fa a percentatges, segueixen bàsicament la mateixa tendència que al global, és en el grup d'adults i en referència als tipus de recursos amb holding power alt on hi ha variació, en aquest grup, els recursos amb major atenció són diorames i a mode de diferenciació de la resta, també les reproduccions. Pel que fa a l'interès, és en el grup de joves, on a més de l'interès 1 i 4 hi predomina també el 3, i en el grup d'adults. A nivell de tipus de recursos amb interès elevat, en el grup d'adults, únicament hi apareixen els audiovisuals (i no pas els diorames com passa al global i a la resta de grups); en referència als recursos amb 100% d'interès 1, en tots els grups n'hi ha, tot i que el que més en té és el grup dels nens, on la majoria a més a més estan relacionats amb els recursos ja considerats problemàtics formalment, els que no ho eren són tots 6, panells; els que apareixen al grup de joves i adults cap d'ells està relacionat amb les problemàtiques formals (en el grup dels joves apareixen vitrines i audiovisuals) i dels dos que apareixen en el grup de sèniors només un mostrava problemàtiques formals.

Finalment a nivell d'attracting power, únicament el grup de sèniors segueix la tendència dels percentatges vista al grup global, ja que en els nens i sèniors passen d'una majoria molt baixa a la sumatòria de l'alta i molt alta, i en el cas del adults, amb la diferència més destacable, en primer lloc mostren una presència molt alta i alta, seguida de la presència baixa. Ja a nivell dels tipus de recursos amb presències més elevades, en els grups de joves, adults i sèniors apareixen a part dels diorames i audiovisuals, també les vitrines. Finalment els recursos amb una major absència estan en la majoria de casos relacionats amb les problemàtiques formals,

tot i això, en tots els grups, a més, apareixen recursos que no ho estan: en els nens (que és el grup que més recursos té) 13 panells i 1 audiovisual, E13.2.A1; en els joves 7 panells i 1 reproducció, E15.2.REP1; en els adults únicament un panell, i en els sèniors un panell.

Finalment entre els tipus de visitants, a nivell de holding power els percentatges no varien en excés, però en els grups de sols i amb nens, a part d'audiovisuals i reproduccions, també tenen un holding power elevat les reproduccions, i en el cas de les parelles d'adults, a part dels dos esmentats també ho són les algunes vitrines. A nivell d'interès, els tipus d'interès majoritari són tots de grau 1 i 4, igual que al global, les diferències estan al grup de les parelles d'adults i pel que fa als tipus de recursos amb interès alt, en aquest grup, a part de diorames i audiovisuals també hi apareixen les vitrines; és destacable també que el grup de sèniors és l'únic de tota la avaluació en el qual l'audiovisual FUEGO.TIEMPO.E13.3.A1 no té un interès 4. Finalment, pel que fa a recursos amb el 100% d'interès 1, en els sèniors únicament una vitrina que no plantejava problemàtiques formals, en les parelles d'adults tots dos recursos si que presentaven problemàtiques formals, en els grups d'adults, que és el que té més recursos amb 100% d'interès 1 té, 2 dels 8 recursos són panells sense cap problemàtica formal, i finalment el grup amb nens, de 4 recursos, 2 són panells sense cap problemàtica formal.

A nivell d'attracting power, l'únic dels grups que manté la tendència global pel que fa a percentatges de majoria de presència és el dels sols; en els grups d'adults el resultat és molt similar, la presència majoritària és la molt baixa seguida de la sumatòria de l'alta i molt alta; les parelles d'adults tenen els resultats a la inversa que el global, és a dir que tenen una majoria de presència molt alta i alta seguida de la presència baixa; finalment els grups amb nens mostren uns resultats molt baixos, amb una majoria de presència molt baixa seguida de la presència baixa, és per això el grup que s'atura a menys recursos. Pel que fa als tipus de recursos amb presències altes, tots els grups tenen els diorames i els audiovisuals, però a més, els sols i les parelles d'adults també hi tenen, amb un holding power elevat, les vitrines. Finalment, els recursos amb absències superiors tenen, en tots els grups, pràcticament la meitat amb problemes formals i l'altra meitat sense, i en la gran majoria, els que no presentaven problemàtiques són panells; en el grup dels sols, 5 dels 10 recursos són panells sense problemàtiques formals; en les parelles d'adults, 5 dels 16 recursos són panells sense problemàtiques formals; en els grups d'adults 9 panells, 1 reproducció i 1 audiovisual (E15.2.REP1, E16.2.A1) no mostren problemes formals, i finalment en el grup amb nens, de 22 recursos 11 panells no mostren problemàtiques formals.

A nivell de la planta en general el holding power global és molt baix en el 88% dels casos, el holding power alt i molt alt, únicament apareix en l'1% dels casos, per la qual cosa la diferència

és extremadament ampla. Igualment, a nivell d'interès el majoritari és el de grau 1, seguit de lluny per l'interès 4.

Pel que fa a l'attracting power, el nivell de presència majoritari és igualment el baix, amb un 57%, seguit de la presència alta i molt alta amb una suma de 27%. En relació amb això, i pel que fa al percentatge de diligent visitors, hi ha un 21% de visitants minuciosos i un 2% de visitants molt minuciosos, el qual indica que un 23% dels visitants s'aturen a més del 50% dels recursos.

El temps de transició en la sala és majoritàriament de caire baix, en un 48% dels casos, per la qual cosa, els visitants es mouen en la seva gran majoria ràpidament i estan utilitzant menys temps de l'estimat en desplaçar-se per la planta, això es pot deure al fet que es mouen atrets únicament per una sèrie de recursos, que és allà on van, i no s'estan fixant en el recorregut real de la planta. Cal dir però que aquesta xifra va seguida d'un 31% de temps de transició alt, per la qual cosa, hi ha una considerable quantitat d'individus que al contrari que els primers, es mouen lentament per la sala, possiblement aquest fet està relacionat amb el que s'ha indicat a l'avaluació formal sobre la mala indicació dels espais, sobretot de l'espai 12 al 13, i de fet hi ha visitants que abans de trobar el lloc on han d'anar, pul-lulen per la sala buscant "allà on els toca anar", el qual fa que perdin temps no dedicat a la observació ni a la transició normal.

Una vegada fet l'anàlisi total de la sala a nivell global dels 100 visitants, cal destacar les diferències significatives que puguin mostrar o no els diferents grups, de gènere, edat i tipus de visitants. Començant a nivell de gènere, podem observar com la tendència entre homes, dones i el global és bàsicament la mateixa, tot i que en el grup de dones no hi ha recursos amb holding power alt i molt alt. També trobem diferències a nivell d'interès, i també en el grup de dones, on la majoria de l'interès és de grau 1, i en canvi el grup d'homes de grau 1 seguit del 4, com al global. A l'attracting power no es veuen diferències significatives amb la tendència global, però si que es troben a nivell dels diligent visitors a les dones, on no apareixen visitants molt minuciosos. Finalment el temps de transició mostra la mateixa tendència entre grups i al global.

Pel que fa als grups d'edat, l'únic grup que segueix la tendència del global en holding power és el dels sèniors, la resta no presenten individus amb percentatges alts i molt alts; pel que fa a l'interès, són nens i adults els que únicament tenen majoria d'interès 1 i trenquen la tendència global. Sobre l'attracting power, cap dels grups segueix exactament la tendència global, adults i sèniors tenen com a segona majoria de presència la alta, enlloc de la molt alta, i nens i joves passen de la majoria de presència baixa a la molt baixa. En referència als diligent visitors, són els adults i els nens els que no tenen visitants molt minuciosos, i el segon mostra una minuciositat extremadament baixa, només del 5%; cal esmentar també que els sèniors tenen

un total de minuciositat molt alt, del 37%, bastant per sobre del global. Finalment, pel que fa al temps de transició, únicament els joves segueixen la tendència global, tant nens com adults, tot i moure's principalment ràpid per la sala, com als resultats globals, el segon resultat quedaria dins els estàndards del temps de transició estimat, és però el grup de sèniors el que marca la gran diferència, ja que és a la inversa del global, majoritàriament es mouen lents per la sala, amb un temps de transició alt, i en segona posició tindrien un temps de transició baix, és a dir, amb desplaçaments ràpids.

Finalment, els grups de tipus de visitants, també mostren varies diferències entre ells; a nivell de holding power, únicament el grup de parelles d'adults segueix del tot la tendència, ja que la resta no tenen percentatges alts i molt als de holding power; pel que fa a l'interès, són els grups amb nens i grups d'adults els que no segueixen la tendència global, ja que únicament mostren majoria d'interès 1, i en cap cas de grau 4. A nivell d'attracting power, són les parelles d'adults els que segueixen la tendència global, els sols i grups d'adults però la mostren similar, ja que en segon lloc, la majoria de presència és la alta (i en el global és alta i molt alta), de fet és el grup amb nens el que és més diferent a la tendència global, ja que en segon lloc mostra una majoria de presència molt baixa. Sobre els visitants molt minuciosos, són els grups d'adults i amb nens els que no tenen visitants molt minuciosos, a més són els grup amb nens els que mostren una menor minuciositat, per sota de la global, el grup que té una major minuciositat és el dels sèniors, al 30%. Finalment, el temps de transició, són els grups de sols i amb nens els que trenquen amb la tendència, els primers mostren una transició completament a la inversa que la global, amb una majoria de temps de transició alt, enlloc de baix, i els segons, tot i tenir una majoria de temps de transició baix, igual que el global, aquest va seguit d'un temps de transició similar a l'estimat.

PLANTA 2

A nivell de recursos, el holding power global és molt baix en un 70% dels casos, i molt alt en un 20% dels casos; el tipus de recursos amb un holding power elevat pertanyen únicament als grups d'audiovisuals i recursos interactius (cal dir que únicament hi ha un audiovisual i un recurs interactiu en el conjunt de 10 recursos que té la sala).

En relació amb el primer anàlisi, el nivell d'interès majoritari és el de grau 1, seguit de lluny pel grau 4; en aquest cas, els tipus de recurs amb interès alt és únicament l'audiovisual; és destacable que a diferència del que passa a d'altres plantes del museu, en aquesta no hi ha, a nivell dels 100 visitants avaluats, cap recurs que mostri el 100% d'interès 1, però si el 99%, aquests serien ECOSIST.E18.P1; (4)E18.4.P1, el primer no mostrava cap mena de problemàtica en base a l'avaluació formal, i el segon si, a nivell de passar desapercebut.

Pel que fa a l'attracting power, i en la mateixa línia que l'anterior, la majoria de la mostra presenta una presència molt baixa (50%), seguit de la presència baixa (40%); únicament hi ha un recurs amb presència molt alta, l'audiovisual de la sala; pel que fa als recursos amb absències superiors, tots excepte un, ECOSIST.E18.P1, estarien representats en l'avaluació formal com a problemàtics respecte a passar desapercebuts.

Una vegada fet l'anàlisi total de la sala a nivell global dels 100 visitants avaluats, cal destacar les diferències significatives que puguin mostrar o no els diferents grups, de gènere, edat i tipus de visitants. Començant pels grups de gènere, en el holding power no es mostra cap diferència amb el global ni entre grups; en l'interès si que trobem alguna diferència o matís, les dones tenen un recurs més amb interès 4, el recurs interactiu E18.5.REC1, i aquest mateix grup té cap recurs amb el 100% d'interès 1. Sobre l'attracting power, la gran diferència és que els homes tenen el 100% d'absència en el recurs (4)E18.4.P1.

Analitzant els resultats pels grups d'edat, són els sèniors els que trenquen una mica la tendència a nivell de holding power, és el grup que té el percentatge de holding power baix, més baix, i és l'únic que no té els recursos interactius dins els que tenen un major holding power. A nivell d'interès són també els sèniors els únics que no tenen cap recurs amb el 100% d'interès 1; els nens són els únics que tenen el recurs interactiu E18.5.REC1 amb interès 4, i és de fet també aquest grup el que té més recursos amb 100% d'interès 1. Finalment, a nivell d'attracting power, adults i sèniors tenen les majories de presències a la inversa que el global i la resta, primer baix, seguit de molt baix és a dir que tenen una mica menys absències que la resta; a nivell de recursos concrets, els nens a part de tenir una presència molt alta a VIDEO.E18.A1, és l'únic que té una presència alta al recurs interactiu E18.5.REC; a nivell d'absències les diferències més significatives, són que el grup de nens, joves i adults tenen un recurs amb el 100% d'absència: (4)E18.4.P1, i el grup de nens és l'únic que presenta absències elevades als ecosistemes E18.4.ECO1.

Finalment els grups de tipus de visitants, a nivell de holding power no presenten diferències amb el ja explicat al global; a nivell d'interès, si que s'observen divergències, el grup de sols, és l'únic que té dins els recursos amb el 100% d'interès 1 el recurs interactiu E18.5.REC, les parelles d'adults són l'únic grup que no mostra a E18.5.REC dins els recursos amb el 100% d'interès 1, i finalment, els grups amb nens són els únics que tenen el recurs interactiu E18.5.REC1 amb interès 4. L'attracting power també mostra algunes diferències entre grups, els grups de sols i parelles d'adults són els únics que mostren absències altes al recurs interactiu E18.5.REC, i parelles d'adults, grups d'adults i amb nens presenten a més, un recurs amb el 100% d'absència: (4)E18.4.P1.

A nivell de la planta en general, el holding power global és alt i molt alt en el 62% dels casos (31% en cada un), i el holding power molt baix en el 27% dels casos. A nivell d'interès el majoritari és el de grau 1, seguit per l'interès 4.

Pel que fa a l'attracting power, el nivell de presència majoritari és molt baix, amb un 54%, seguit de la presència baixa a un 34%. En relació amb això, i pel que fa al percentatge de diligent visitors, hi ha únicament un 12% de visitants minuciosos i no hi ha visitants molt minuciosos, el qual indica que només un 12% dels visitants s'aturen a més del 50% dels recursos, un percentatge molt baix.

El temps de transició en la sala és majoritàriament de caire baix, en el 76% dels casos, per la qual cosa, els visitants es mouen en la seva gran majoria ràpidament, estan utilitzant menys temps de l'estimat en desplaçar-se per la planta, això es pot deure al fet que es mouen atrets únicament per una sèrie de recursos, que és a on van, i no s'estan fixant en el recorregut real de la planta.

Una vegada fet l'anàlisi total de la sala a nivell global, cal destacar les diferències significatives que puguin mostrar o no els diferents grups, de gènere, edat i tipus de visitants. Començant el gènere, no es veuen diferències entre homes i dones, únicament que les dones mostren l'elevat percentatge de holding power una mica més baix; en canvi, sobre l'interès, són els homes els que marquen diferències amb les dones i el global, ja que en aquest grup únicament apareix com a majoritari al llarg de la visita el grau d'interès 1. En l'attracting power, de fet no hi ha diferències significatives, ja que tot i que els percentatges variïn entre grups, ens estem movent entre molt baix i baix, així doncs, la relació vers la sala és la mateixa. Finalment, sobre els diligent visitors, la minuciositat és la mateixa entre grups, i de fet la mateixa vers el global, i el mateix passa amb el temps de transició. Sobre els grups d'edat, en el holding power no es mostren diferències, únicament caldria destacar com els joves són els que tenen un menor percentatge de holding power alt i molt alt, en l'interès ja sí que veiem més diferències, tots els grups a excepció dels sèniors (N, J, A) mostren únicament majoritàriament l'interès 1. Pel que fa a l'attracting power, tot i que la tendència és similar, observem com en el grup de nens hi ha el mateix percentatge de presència molt baixa i baixa, quan en el global predomina la molt baixa, però de fet no és un fet transcendent. Sobre els diligent visitors, són els grups dels nens i els joves els que mostren les menors xifres de minuciositat, un 8%, i el grup d'adults el que més minuciositat mostren, per sobre del global. Finalment a nivell del temps de transició no hi ha grans diferències entre grups únicament els nens, que tenen el 100% del temps de transició baix, però com el global i la resta també es mouen majoritàriament ràpid per la sala, no trenquen amb la tendència global; es pot observar com el grup que marca la diferència en més aspectes és el dels nens. Pel que fa als tipus de visitants, a nivell de holding power segueix

sense mostrar-se diferències, això si, el grup amb menor percentatge alt i molt alt és el dels sols, que de fet mostra percentatges propers als de holding power molt baix; a nivell d'interès el grup dels sols serà l'únic que no trenqui amb la tendència, la resta (PA, GA, AN) únicament mostren interès 1 com a majoritari. Sobre l'attrcting power, és el grup amb nens el que mostra diferències amb la resta, tenint el mateix percentatge de presència molt baix i baix, tot i això es no es desvia tant de la tendència global ja que la presència a la sala segueix sent de caire baix, com a la resta de grups. Finalment, tan a nivell de minuciositat com de temps de transició no hi ha diferències amb el global i els propis grups, això si el grup més minucios, per sobre del global, és el dels sols, i el de menor minuciositat les parelles d'adults.

5. CONCLUSIONS

En base als quadres de correlació dels resultats exposats a l'apartat anterior i amb la intenció de resoldre els objectius generals i específics plantejats a l'inici de la investigació, a continuació es presenten les conclusions extretes a partir de la interrelació dels resultats, tant quantitatius com qualitatius; primer en tenint en compte cada una de les plantes i finalment a nivell global del museu. És d'aquesta manera com finalment es resoldrà la hipòtesi i la subhipòtesi plantejades, i es determinarà el més científica i quantitativament possible, el nivell socialitzador de les plantes i del propi museu.

Cal preveure que, com en qualsevol estudi científic, els resultats obtinguts potser no s'acabin d'ajustar a les previsions, si fos així, caldrà formular una explicació per a aquest fet i posteriorment ajustar les hipòtesis plantejades al principi, fent-les més adients per explicar el fenomen amb el que ens hauríem trobat.

PLANTA 1

Sobre la primera de les sales visitables del MEH podem concloure que tot i que es troben algunes diferències, en alguns dels grups que ara s'esmentaran, la tendència és la mateixa que a nivell global: una molt alta atracció sobre els recursos però un molt baix nivell d'atenció sobre la majoria dels mateixos (important destacar que seguit de prop per un nivell molt alt d'atenció), i d'igual manera passa amb l'interès, una majoria d'interès molt baix seguit del més alt. És destacable en aquesta planta que tant l'atracció com l'atenció elevades són sobre un variat tipus de recursos, i que la baixa atenció també és sobre tot tipus de recursos i en la majoria dels casos no s'hi troba una relació directa entre les problemàtiques als recursos assenyalades a l'avaluació formal i la majoria dels recursos que no tenen tant poder d'atracció o d'atenció.

A nivell de gènere no es troben diferències significatives, fora de la tendència general, en canvi els grups que es desviarien més d'aquesta tendència global són en el cas de l'edat, el de nens i joves, que tot i tenir el holding power baix (els nens mostren les xifres més altes de holding power baix i els joves les xifres més baixes), i els nivells d'interès similars al global, pel que fa a l'attracting power no el tenen majoritàriament alt o molt alt, sinó que en el cas dels nens és majoritàriament molt baix, seguit del molt alt i baix, i en el cas dels joves la presència és majoritàriament baixa, seguida de la molt alta, per tant, aquests dos grups tenen tant el poder d'atenció, l'interès i l'atracció relativament baixos, és en el grup de nens on apareixen també més recursos amb 100% d'absència i on hi ha més recursos amb el 100% d'interès 1.

A nivell de tipus de visitants, també hi ha un grup que marca una mica la diferència respecte del global i la resta, en aquest cas és el grup amb nens, que a part de tenir un major

percentatge de holding power baix, a nivell d'attracting power la segona presència més important seria la molt baixa, mentre que en la resta, com en el global, seria la baixa; cal dir però, que és en el grup de sols on hi ha més recursos amb 100% d'interès 1 i amb 100% d'absència. Tot i aquestes diferències entre els tipus de visitants, el funcionament de la sala és molt similar al global.

Si en canvi observem el comportament dels visitants vers els recursos específics, més lligats a la didàctica de la sala, com els interactius, monitors, audiovisuals, diorames, maquetes (interactives) o escenografies, podem veure com no en tots els grups funcionen d'igual manera, i tampoc ho fan a nivell d'atenció, d'interès i d'atracció.

A nivell global, són els diorames, maquetes i audiovisuals els que mostren un interès major (de nivell 4), i en canvi, els que mostren una major atracció no coincideixen del tot, en aquest cas ho són audiovisuals, diorames i escenografies. De fet, dels 18 recursos d'aquestes característiques, 6 mostren un holding power alt o molt alt, 6 tenen un interès de grau 4 (la resta el tenen de grau 1), i 14 tenen una alta atracció, de tots ells, els recursos que podríem dir que funcionen menys a nivell d'atenció i interès són E5.1.2.MON1; E5.2.A1; E5.4.MON1; E6.4.A1, tots ells pertanyents als últims espais de la sala.

En el cas dels grups de gènere, en les dones els recursos són exactament els mateixos en cada un dels casos que els esmentats a nivell global, i en els homes en canvi no n'apareixen a nivell d'interès 4 (cal esmentar que aquests tipus de recursos queden englobats a l'interès 3), però si amb presència molt alta: audiovisuals, diorames, maquetes i escenografies. Analitzant els grups d'edat, en els nens apareixen gairebé tots els recursos didàctics (excepte els audiovisuals) amb un elevat holding power, diorames, maquetes, escenografies, monitors i recursos interactius, els quals no són exactament els mateixos a nivell d'atracció molt alta: audiovisuals, diorames, maquetes i escenografies (en aquest cas si que apareixen els audiovisuals), a nivell de detall, i ja que és aquest grup el més ús li dona a aquest tipus de recursos, dels 18 recursos d'aquestes característiques, 6 mostren un holding power alt o molt alt, 7 tenen un interès de grau 4 (la resta el tenen de grau 1), i 14 tenen una alta atracció, de tots ells, els recursos que podríem dir que funcionen menys a nivell d'atenció i interès són E5.1.2.MON1; E5.2.A1; E5.4.MON1; E6.4.A1, tots ells pertanyents als últims espais de la sala i coincidint amb els que apareixien a nivell global; pel que fa tant als joves com als adults, són els audiovisuals i diorames els que mostren major interès, i audiovisuals i diorames, maquetes i escenografies, els que tenen major atracció; els sèniors mostren un major interès en maquetes i audiovisuals, i una major atracció per audiovisuals, diorames i escenografies. Finalment, a nivell de tipus de visitants, els sols mostren un major interès per audiovisuals i diorames, i una

major atracció per audiovisuals, diorames i també maquetes i escenografies; les parelles d'adults en canvi mostren major interès únicament en els diorames i maquetes, i una major atracció per audiovisuals, diorames, maquetes i escenografies; els grups d'adults tenen un alt interès per audiovisuals, diorames, monitors recursos interactius i una elevada atracció per audiovisuals, diorames i escenografies; finalment el grup amb nens mostren un elevat interès per tots els tipus de recursos didàctics de la sala, i una elevada atracció per diorames, audiovisuals, i escenografies, a nivell de detall, tal i com s'ha fet en el grup anterior, dels 18 recursos d'aquestes característiques, 7 mostren un holding power alt o molt alt, 11 tenen un interès de grau 4 (la resta el tenen de grau 1), i 15 tenen una alta atracció, de tots ells, els recursos que podríem dir que funcionen menys a nivell d'atenció i interès són E5.2.A1; E5.4.MON1; E6.4.A1, tots ells pertanyents als últims espais de la sala; aquest grup seria el que més ús fa d'aquests recursos específics.

Així doncs, podem concloure que a excepció dels homes, en tots els grups hi ha determinats recursos didàctics amb un elevat interès, en major o menor grau, i que en absolutament tots els grups trobem aquets tipus de recursos mostrant un màxim nivell d'atracció. Cal assenyalar però, que els grups amb major nombre d'aquests tipus de recursos són els nens i els grups amb nens, la qual cosa és positiva ja que mots d'ells estan destinats precisament a aquest tipus de públic.

En conclusió a nivell de la planta en general, i en relació a l'avaluació formal (tot i que aquesta no mostrava cap mena de problemàtica a cap dels nivells que va ésser avaluada) veiem unes xifres globals d'atenció, d'interès d'atracció principalment baixes, tot i que sempre seguides de xifres elevades; cal apuntar també que en l'atracció els percentatges de presències altes i baixes són molt properes, el qual farà que la tendència pugui variar força entre grups. És destacable, que tot i això s'observen xifres de minuciositat força elevades, el qual apunta a que un elevat nombre de visitants miren o s'aturen a més del 50% dels recursos de la sala, la qual cosa és positiva. Finalment, pel que fa a la transició, és majoritàriament lenta, tot i que el recorregut sembla estar molt ben marcat, els visitants "perden temps" per la sala; en alguns casos això es pot deure pel fet que els tres primers espais estan en cubicles tancats, i en certs moments els visitants han d'esperar-se per poder-hi accedir.

Ja a nivell dels diferents grups, tot i que la tendència és prou similar, trobem grups que trenquen aquest patró. A nivell de gènere, trobem una diferència notable, i és que el grup d'homes té principalment una atracció alta, seguida de la baixa, a la inversa del que havíem vist, per la qual cosa, tot i tenir un baix interès, l'atracció és mostra alta, això es veu en d'altres grups com els joves i adults a nivell d'edat i sols, parelles d'adults i grups d'adults entre els

tipus de visitants. A nivell de minuciositat no es troben diferències destacables, més que el fet que en alguns grups com nens, joves, grups d'adults i grups amb nens no hi ha visitants molt minuciosos, i que en els grups de nens, sèniors i grup amb nens són els que mostren una minuciositat bastant inferior a la del global. Finalment, en relació al moviment a la sala, són els grups de joves, adults i grups d'adults els únics que trencant la tendència mostren en segon lloc temps de transició similars a l'estimat, tot i això, tots els grups "perden més temps" de l'estimat al llarg de la seva visita a la sala.

PLANTA 0

En conclusió sobre aquesta segona planta, tant l'atracció dels recursos, l'interès com l'atenció que mostren els visitants vers els recursos és força baix, cal dir que tal i com es va exposar a l'avaluació formal, aquesta planta té diversos espais que generen problemàtiques importants, els recursos de l'espai 8 tenen molt mala visibilitat deguda al vidre que els cobreix; l'espai 9, que seria dels més importants de la planta està molt mal senyalitzat i els visitants acaben per perdre-se'l i deixar-lo a la meitat, l'espai 10 queda completament eclipsat per la gran escenografia del cervell i el final de l'espai 11 pràcticament ni es veu. Així doncs, com que la majoria dels espais en els quals està dividida la planta tenen problemàtiques a nivell general, i no tant a nivell de recursos concrets, això fa que tant l'atracció com l'atenció baixi força.

El mateix es veu a nivell de grups, tot i que alguns mostren alguna diferència, puntual, en aquesta planta el comportament global vers els recursos és pràcticament el mateix, a nivell de holding power no es mostren diferències significatives, a nivell d'interès únicament en els grups de nens, sols i grups d'adults, on a més de l'interès majoritari 1 i 4 apareix també el 3; a nivell d'attracting power es veu una petita diferència, que de fet tampoc no modifica en excés el comportament, els grups d'adults, sols, parelles d'adults i grups d'adults, enlloc de tenir una presència molt baixa seguida de la baixa, és a la inversa, de fet el que ens indica és que aquests tres grups tenen una mica més d'interès que la resta i que el global. Finalment, la relació amb l'avaluació formal no varia en absolut del ja comentat al global, el comportament dels visitants es veu completament determinat pels dèficits de la sala.

Fent èmfasi en alguns recursos específics, relacionats de fet amb la didàctica de la sala, com son les escenografies, audiovisuals, rèpliques d'homínids, monitors i recursos interactius, observem com no tots ells funcionen amb l'atracció i l'atenció que possiblement haurien de causar dins la sala. A nivell global únicament tenen un alt interès les escenografies, i pel que fa a l'attracting power, són les escenografies i també les reproduccions dels homínids les que tenen una major presència. De fet, dels 32 recursos d'aquestes característiques, 7 mostren un

holding power alt o molt alt, 2 tenen un interès de grau 4 (la resta el tenen de grau 1), 13 tenen una atracció molt alta i 7 una atracció alta; de tots ells, els recursos que podríem dir que funcionen menys a nivell d'atenció i interès són E8.9.VITR1+A1; E9.7.5.AUD1; E11.2.MON1; E11.2.MON2; MANO.E11.6.REC1; E11.7.A1; E11.7.A2; E11.7.A3; NEURONA.E11.8.MON1; E11.8.MON2, tots ells pertanyents als espais de la sala amb problemàtiques formals detectades.

A nivell de grups, i començant pel gènere, els resultats serien els mateixos, amb la diferència que en el grup de les dones els audiovisuals també tenen una elevada atracció. A nivell d'edat, els nens i els joves a part de per les escenografies, també tenen un alt interès per les reproduccions, a nivell de holding power, els nens tenen també una alta presència en les vitrines amb audiovisuals (és destacable que aquests recursos estan a l'espai 8, el qual genera molts problemes de visibilitat) i els adults en els audiovisuals. Finalment tenint en compte el tipus de visitant, és on trobem més canvis, en els sols, a part de les escenografies, tenen un alt interès els audiovisuals, en les parelles d'adults també les reproduccions, en els grups d'adults les reproduccions i en el grup amb nens únicament escenografies, com al global. A nivell d'attracting power els sols a part dels recursos esmentats al global, també tenen una alta presència a les vitrines, i en el grup amb nens les vitrines amb audiovisuals (és destacable que aquests tipus de recursos es troben tot ells a l'espai 8, determinat com a problemàtic amb mala visibilitat a l'avaluació formal).

Comentant en detall el cas dels grups de nens i amb nens, que serien a qui més destinats estarien aquests recursos, en els nens, de 32 recursos d'aquestes característiques, 5 mostren un holding power alt o molt alt, 2 tenen un interès de grau 4 i 1 de grau 3 (la resta el tenen de grau 1), i 13 tenen una molt alta atracció, i 8 una atracció alta; de tots ells, els recursos que podríem dir que funcionen menys a nivell d'atenció i interès són E7.3.A2; RIFT.E9.3.2.A1; E9.7.5.AUD1; E11.2.MON1; E11.2.MON2; E11.2.REP1; MANO.E11.6.REC1; E11.7.A2; E11.7.A3; NEURONA.E11.8.MON1; E11.8.MON2, tots ells pertanyents als espais de la sala amb problemàtiques formals detectades; en el grup amb nens, de 32 recursos d'aquestes característiques, 4 mostren un holding power alt o molt alt, 2 tenen un interès de grau 4 (la resta el tenen de grau 1), i 13 tenen una molt alta atracció, i 7 una atracció alta; de tots ells, els recursos que podríem dir que funcionen menys a nivell d'atenció i interès són E7.3.A1; ; E7.3.A2; RIFT.E9.3.2.A1; E9.7.5.AUD1; E11.2.MON1; E11.2.MON2; MANO.E11.6.REC1; E11.7.A1; E11.7.A3; NEURONA.E11.8.MON1; E11.8.MON2, tots ells pertanyents als espais de la sala amb problemàtiques formals detectades.

Així doncs, podem concloure en tots els grups hi ha determinats recursos didàctics amb un elevat interès, en major o menor grau, i que en absolutament tots els grups trobem aquets

tipus de recursos mostrant un màxim nivell d'atracció. Els grups amb major nombre d'aquests tipus de recursos són els de menor edat, nens i joves, la qual cosa és positiva ja que molts d'ells estan destinats precisament a aquest tipus de públic, i a nivell de tipus de visitant tots els grups amplien els tipus de recursos didàctics més enllà dels que apareixen al global. És destacable que els monitors i el recurs interactiu de la sala, no són precisament del més vist ni de que causi major interès, de fet això està estretament relacionat amb les problemàtiques formals ja explicades, tots els monitors passen desapercebuts, i pel recurs interactiu, no està explicada clarament la seva utilització. A mode d'apunt concret, hi ha un audiovisual, RIFT.E9.3.2.A1, que en el global mostra una presència alta tot i que està en ple espai 9, amb tota la problemàtica que suposa, això es pot deure al fet que aquest recurs acostuma a tenir un volum força alt, i hi ha visitants que s'hi apropen encara que sigui un moment (sortint per exemple des d'un altre espai, per veure que és), però no acaba generant un alt interès.

En conclusió a nivell de la planta en general i en relació a l'avaluació formal, el problema que es veia és el que ja s'ha explicat sobre els recursos: hi ha certs problemes greus en tres dels cinc espais de la planta, el qual afecta a nivell d'atracció atenció i això mateix també ho fa a nivell de transició a la sala. De fet la mateixa problemàtica es troba a nivell de grups, amb alguna petita diferència, que de fet no fa variar massa la tendència de com utilitzen els visitants la sala: un molt baix holding power, un interès majoritari de grau 1, un attracting power baix seguit del molt baix, un percentatge de minuciositat realment baix (16%) i finalment un temps de transició principalment baix, és dir, que la majoria dels visitants es mouen per la sala més ràpid de l'estimat. .

A nivell de holding power no trobem diferències generals que facin variar la tendència, en canvi, a nivell d'attracting power, en els grups de joves i parelles d'adults, la majoria de presència passa de la baixa a l'alta (és a dir que tenen una mica més de presència), i en el grup de sols és a on varia més, ja que les majories de presència són alta i molt alta. Pel que fa als diligent visitors, la gran diferència entre grups està en aquells relacionats amb els més petits, els grups de nens i amb nens, que en cap cas tenen visitants minuciosos, i els grups de joves i parelles d'adults que no tenen visitants molt minuciosos (tot i que en tots dos casos mostren el major percentatge de minuciositat). A nivell d'utilització de l'espai la majoria dels visitants de tots els grups es mouen ràpidament per la sala, però hi ha dos grups que mostren una petita diferència amb la tendència global; els sèniors en segon lloc tenen un temps de transició dins dels estàndards de l'estimat, cosa que no passa a la resta, i en el cas del sols, el 100% dels avaluats tenen un temps de transició baix. En resum, tot i les petites diferències, en general tots els grups tenen un comportament molt similar.

PLANTA 1

Globalment, tant l'interès i l'atenció que mostren els visitants vers els recursos és força baix, i a nivell de bona part dels recursos, també ho és l'atracció; tot i això, en determinats tipus de recursos, com diorames i audiovisuals, aquesta és alta i molt alta, per la qual cosa, sembla ser que en aquesta planta el nivell d'atracció ve determinat en bona part pel tipus de recurs de què es tracta.

El mateix es veu a nivell de grups, tot i que alguns mostren alguna diferència, puntual, el comportament general dels diferents grups vers els recursos és pràcticament el mateix, a nivell de holding power no es mostren diferències significatives, a nivell d'interès únicament en els joves, on a més de l'interès majoritari 1 i 4 apareix també el 3, i a nivell de recursos amb 100% d'interès 1, únicament els homes segueixen la tendència global de no tenir-ne, la resta de grups si que en tenen, els que més els nens; sobre l'attracting power, és on segurament hi ha més tendències diferenciades de la global (on hi ha una majoria de presència baixa seguida de la sumatòria de l'alta i molt alta) començant pels grups més similars, el dels nens, els joves i els grups d'adults en primer lloc tindrien una presència molt baixa; tots dos grups de gènere, que tenen majoria de presència baixa seguida de la molt baixa; els grups amb nens, que mostren una presència molt baixa seguida de la baixa, de fet, tots els grups no deixen de tenir un attracting power de caire baix; finalment els que amb el canvi de tendència creen més diferències amb la resta, són els adults i parelles d'adults, que amb majories de presència alta i molt alta seguida de la baixa, serien els únics amb un attracting power alt.

Finalment, la relació amb l'avaluació formal no varia en absolut del ja comentat al global, però es voldrien destacar un parell d'aspectes: en referència a l'espai amb més problemàtiques de visibilitat, l'espai 17, en tots els grups, excepte en el dels sols (que només en té 2), la majoria dels panells queden inclosos dins els recursos amb una absència superior, per la qual cosa, la mala visibilitat de l'espai a nivell formal, es confirma plenament. També és, si més no curiós, que tot i que en l'avaluació formal no es va plantejar com a problemàtic el cubicle de l'espai 13, en el qual estan els recursos FUEGO.E13.P1; VENTAJAS.E13.1.P1; PRIMERAS.E13.2.P1 i E13.2.A1, deu generar algun problema que no va quedar visible o plasmat a l'avaluació formal, ja que tots ells tenen presències molt baixes (a excepció de l'audiovisual en els adults i els sols); això s'ha pogut observar, en part, pel fet que el panell VENTAJAS.E13.1.P1, no funciona, però si el seu homònim sobre les eines FABRICAR.E12.1.P1. situat al primer dels espais de la planta, per tant hi deu haver algun problema formal a l'espai, i no tant al propi recurs, possiblement relacionat amb la resta de problemes de circulació de la sala, ja que just abans d'arribar a aquest espai és on hi ha el gran problema circulatori de la sala (relacionat amb la mala senyalització entre l'espai 12 i 13).

Anant al detall i tenint en compte els recursos més didàctics de la sala, que són els audiovisuals i els diorames, podem veure que en efecte, són els que funcionen millor, tant a nivell global com a nivell de tots els grups. De fet, dels 12 recursos d'aquestes característiques, 5 mostren un holding power alt, 6 tenen un interès de grau 4 (la resta el tenen de grau 1), i 4 tenen una molt alta atracció, i 3 una atracció alta; de tots ells, els recursos que podríem dir que funcionen menys a nivell d'atenció i interès són E13.2.A1; E16.1.A1; E16.2.A1; E16.3.A1; E16.4.A1, tots ells audiovisuals, i sense cap problemàtica formal detectada. Cal dir que genera un problema a nivell d'informació, el que els audiovisuals de l'espai 16 tinguin un baix interès i també una baixa atracció, ja que bàsicament tota l'explicació artística que es dona a la sala es fa a través d'aquests audiovisuals, per la qual cosa és informació que el visitant està perdent. Pel que fa a l'audiovisual de l'espai 13, la possible explicació de la manca de funcionament de l'espai ja s'ha donat anteriorment, i podria estar relacionada amb la circulació de la gent a la sala i la manca de senyalització a l'espai anterior, el 12.

A excepció d'en el grup d'adults que només ho són els audiovisuals, i en les parelles d'adults que també hi són les vitrines, en la resta de grups tots dos tipus de recursos més didàctics són els únics que tenen l'interès 4. A nivell d'attracting power passa quelcom similar, en tots els grups apareixen aquests dos recursos, i a excepció d'en homes, nens i amb nens, en la resta també apareixen les vitrines. És a dir, que aquest tipus de recursos són, tant a nivell d'interès com a nivell de presència, els predominants a tota la sala i en tots els grups. Observant en detall els grups de nens i amb nens, als quals aniria més destinada la part didàctica de la sala, començant amb els nens, dels 12 recursos d'aquestes característiques, 5 mostren un holding power alt, 5 tenen un interès de grau 4 (la resta el tenen de grau 1), i 4 tenen una molt alta atracció, i 5 una atracció alta; de tots ells, els recursos que podríem dir que funcionen menys a nivell d'atenció i interès són E13.2.A1; E16.1.A1; E16.4.A1, tots ells audiovisuals. El cas dels grups amb nens és pràcticament igual, dels 12 recursos d'aquestes característiques, 4 mostren un holding power alt, 4 tenen un interès de grau 4 (la resta el tenen de grau 1), i 2 tenen una molt alta atracció, i 7 una atracció alta; de tots ells, els recursos que podríem dir que funcionen menys a nivell d'atenció i interès són E13.2.A1; E16.1.A1; E16.4.A1, tots ells audiovisuals.

En conclusió en relació a l'avaluació a nivell de la planta, el problema que es veu és el que ja s'ha explicat en relació als recursos: hi ha certa problemàtica a nivell de senyalització a la sala, i de visibilitat total en l'últim dels espais, i això genera certs problemes en la planta que es veuen reflectits en un molt baix nivell d'atenció i d'interès, una atracció principalment baixa, tot i que seguida de la sumatòria de l'alta i molt alta, una minuciositat bastant limitada (23%

dels visitants minuciosos) i fins i tot la transició dels visitants es veu afectada, ja que és bàsicament ràpida, estant estretament relacionada amb la utilització o no dels recursos expositius.

De fet la mateixa problemàtica es troba a nivell de grups, amb alguna petita diferència, que de fet no fa variar massa la tendència de com utilitzen els visitants la sala. A nivell de holding power no trobem diferències generals que facin variar la tendència, tot i això, en determinats grups (X, N, J, A, SL, GA, AN) no apareixen percentatges de holding power alt i molt alt; pel que fa l'interès tampoc hi ha grans canvis, tot i que apareixen grups (X, N, GA, AN) que només tenen majoria d'interès 1, no pas seguit de grau 4 com en el global. A nivell d'attracting power, també es veuen petites variacions, en els grups de nens, joves i amb nens, la majoria de presència passa de baixa a molt baixa (enlloc de a alta i molt alta), és a dir que tenen menor attracting power que la resta, i en els adults, sols i grups d'adults on la majoria de presència passa de la baixa a l'alta (enlloc de a molt alta), és a dir que el comportament és bàsicament és igual però amb matisos de percentatges. Pel que fa als diligent visitors, la diferència entre grups està en les dones, nens, adults, grups d'adults, i amb nens, que en cap cas tenen visitants molt minuciosos; és destacable també que els grups de nens i amb nens són els que mostren menor grau de minuciositat, per sota de la global, vers els sèniors i sols que estan per sobre de la global. A nivell d'utilització de l'espai la majoria dels visitants de tots els grups es mouen ràpidament per la sala, a excepció dels sèniors i sols, que majoritàriament es mouen lentament per la sala, o de fet perden més temps del que s'ha estimat, això es podria deure al fet que aquests dos grups també són els més minuciosos, i estiguin "solucionant el problema de circulació" donant més voltes a la sala del que tocaria; a part també hi ha tres grups que mostren una petita diferència amb la tendència global, els nens, adults i amb nens, que en segon lloc tenen un temps de transició dins dels estàndards de l'estimat, cosa que no passa a la resta.

PLANTA 2

En la última de les plantes del MEH, tant l'interès i l'atenció que mostren els visitants vers els recursos és força baix, i a nivell de la majoria dels recursos, també ho és l'atracció, tot i això, hi ha un recurs, l'audiovisual VIDEO.E18.A1, que mostra un attracting power, un holding power i un interès elevats, de fet, a nivell de holding power de vegades té xifres superiors al temps estimat, i és aquest el recurs que fa pujar la mitjana de holding power als resultats finals. Tenint en compte els diferents grups, podem veure com la tendència de d'actuació a la sala no varia, a excepció d'alguns detalls concrets com que els sèniors són els únics que no mostren

una elevada atenció al recurs E18.5.REC, o que els nens són els únics que tenen una molt baixa presència al recurs E18.4.ECO1., però de fet, a nivell general no hi ha diferències destacables.

A nivell de tots els grups cal destacar una quantitat d'aspectes: el recurs ECOSIST.E18.P1 té una presència baixíssima i també un molt baix holding power, tot i que no presenta cap problemàtica formal, i de fet està col·locat just l'entrada de l'audiovisual VIDEO.E18.A1, que és el recurs amb una major presència i atenció, per la qual cosa no es troba massa sentit al seu baixíssim funcionament, més que la possibilitat que els visitants ja estiguin cansats i entrin directes al vídeo, on saben que poden descansar. Un altre punt a destacar, és que el recurs (4)E18.4.P1 mostra presències baixíssimes, en molts grups del 100%, i el funcionament no millora a nivell d'atenció o interès, ja es va detectar la seva mala situació a la sala, però de fet són molt pocs els visitants que van a mirar-se'l.

Anant al detall i tenint en compte els recursos més didàctics de la sala, que són l'audiovisual VIDEO.E18.A1 i el recurs interactiu E18.5.REC, podem veure que en efecte, són els que funcionen millor a la sala, tant a nivell global com a nivell de tots els grups (a excepció del recurs interactiu als sèniors). L'audiovisual és de fet el recurs estrella, tot i ser força llarg, hi ha visitants que el miren fins i tot més estona que la pròpia durada, i té el major holding power, interès i attracting power més elevat de tots els recursos de la sala; el recurs interactiu, tot i que funciona bé, únicament té un interès de grau 4 en els grups de menor edat (N i AN) i també en les dones, i únicament té una presència alta en el grup dels nens i amb nens. Tot i que no s'incorporin dins d'aquest recursos didàctics, cal esmentar el recurs CETÁCEOS.E18.5.REP, que hauria de ser atractiu sobretot pel més petits, doncs bé, donat a les problemàtiques formals ja explicades, no funciona en absolut, ni a nivell d'atenció o interès, ni a nivell d'atracció o presència.

En conclusió a nivell de planta, és l'única de tot el museu que presenta un major holding power que attracting power, és a dir, que els visitants senten un major poder d'atenció que no pas atracció; és un fet inusual, però en aquest cas es deuria al fet que és una sala amb únicament 10 recursos, i és un d'ells, l'audiovisual VIDEO.E18.A1, el que capta tota l'atenció, però a més aquest recurs genera en molts casos un holding power superior a l'estimat, per la qual cosa fa pujar la xifra. Així doncs tenim una sala amb un percentatge de holding power elevat, i un interès i un attracting power principalment baixos, una minuciositat també força baixa i un temps de transició també majoritàriament baix, el qual ens indica que els visitants es mouen ràpidament per la sala, segurament degut al fet que van directes al recurs o pocs recursos que els interessen; també està el fet que al fons està la llibreria, que es veu tant a l'accedir a la sala

com al sortir de l'audiovisual, això fa que molt visitants hi vagin directes i ja no vegin res més. Aquesta tendència no varia pràcticament res a nivell de grups.

A tot això, i deixant de banda els resultats obtinguts, cal destacar que l'avaluació es va fer sobre 100 individus que si que van mostrar interès per algun dels recursos de la sala, ja que en moltíssims casos quan els visitants arribaven a aquesta última planta miraven al seu voltant i anaven directes a la llibreria-cafeteria, és a dir, que si s'hagués fet sobre els que anaven arribant, utilitzessin o no els recursos, i tenint en compte a llibreria com un recurs més de la sala, els resultats haguessin estat segurament molt més baixos que els obtinguts.

MUSEO DE LA EVOLUCIÓN HUMANA

Tenint en compte els resultats globals de cada una de les quatre plantes MEH es pot concloure que el nivell socialitzador del mateix és bastant desigual a depenent de les plantes; conforme el visitant va avançant en la seva visita, els nivells sobretot d'atracció, van disminuint considerablement; aspecte bastant habitual en els museus de grans dimensions. Cal dir però que en aquest cas, en les tres últimes plantes, que és on es nota sobretot la disminució de l'atracció, s'han pogut relacionar en part amb les problemàtiques formals detectades a cada una d'elles.

Així doncs, veiem com a nivell de recursos, en totes les plantes hi ha un holding power majoritàriament molt baix, i un interès molt baix en la majoria dels recursos, però seguit de resultats més alts en determinats casos en l'attracting power. És destacable que, com ja s'ha esmentat a nivell de plantes, tot i que a la P-1 mostra un percentatge de holding power molt baix, està seguit del molt alt, amb poca diferència, per la qual cosa hi ha visitants que mostren molt alts nivells d'atenció, és en aquesta en la única planta que passa quelcom similar.

L'attracting power és el que varia més segons s'avança la visita al MEH, a la P-1 es majoritàriament molt alt, seguit del baix, però a les successives plantes els resultats comencen a ser menys positius, a la P0 és molt baix seguit del baix, a la P1 és majoritàriament baix, però seguit del molt alt, i finalment a la P2 és majoritàriament molt baix seguit d'un attracting power baix; dit així, la planta que millor funciona de les quatre que té el museu seria la P-1, la primera que es visita, la següent amb millor funcionament, tot i que amb molta diferència de la primera, seria la tercera que es visita, la P1. A la resta de plantes, si anem mirant els resultats desglossats, els espais o recursos sense problemàtiques funcionen molt bé i el que fa baixar els resultats són tots aquells espais ja detectats amb inconvenients a l'avaluació formal.

Cal dir que depenent dels grups analitzats hi ha petites matisacions en totes les plantes, en la P-1, els nens i joves tenen menys presència als recursos; en la P0 són els adults, sols, parelles d'adults i grups d'adults els grups que mostren un holding power una mica menys baix; a la P1

són els adults i les parelles d'adults els que trenquen la tendència tenint una atracció majoritàriament molt alta a la majoria dels recursos, en canvi els grups d'homes i de nens seran els que tinguin una presència una mica més baixa que la tendència global; i finalment a la P2 els sols i els grups d'adults seran els que tinguin una mica més de presència als recursos.

A nivell de planta en general la tendència trobada és molt similar a l'explicada segons els recursos; començant pel holding power, a les tres primeres plantes és principalment molt baix, en canvi a la P2, és majoritàriament molt alt, segurament degut a que l'audiovisual, que el veu pràcticament tothom, té un holding power que en molts casos és superior al temps estimat, ja que de fet, és l'únic recurs que funciona excepcionalment bé a nivell d'atenció a la sala; l'interès però, és molt baix, seguit de lluny pel molt alt en totes les plantes a excepció de la P0, on el 100% seria interès majoritari 1 (cal dir que en totes les plantes hi ha determinats grups que tenen el 100% d'interès 1).

L'attracting power és el que més varia segons les plantes, a la P-1 és principalment baix seguit de l'alt (tot i això, en 6 dels 10 grups la tendència és completament a la inversa primer attracting power alt, seguit del baix); pel que fa als diligent visitors, és a la P1 on trobem un major nombre de visitants minuciosos (45%), i d'aquests alguns molt minuciosos, a partir d'aquí la P0 en té un 16%, la P1 un 23% i la P2 únicament un 12% i no té visitants molt minuciosos.

Finalment, i pel que fa al temps de transició a les sales, la P-1 és la única planta del museu on els visitants es mouen més lents per la sala del temps de transició estimat, és a dir que s'hi estan recreant més, o bé estan perdent temps per anar d'un espai a l'altre; a la resta de plantes el temps de transició és principalment baix, és a dir que els visitants es mouen més ràpid del temps estimat, això es pot deure al fet que es mouen per impulsos, no s'esmoren a seguir el recorregut plantejat pel museu, sinó que es mouen mirant el que els crida més l'atenció a la pròpia sala; cal esmentar però, que a la P1, els senyors i els sols es tenen un temps de transició principalment alt, seguit del baix, és a dir que utilitzen més temps de l'estimat, això podria estar estretament relacionat amb el fet que aquests grups són els més minuciosos, i de fet poden estar corregint el caos circulatori que presenta la planta en molts casos, per així poder veure-la sencera. Per acabar cal destacar quelcom que ja s'ha dit, que la P-1 és la única sala on no s'han trobat problemes formals notables a nivell general de la planta.

Una de les qüestions més problemàtiques que es poden plantejar en un museu tan gran és l'anomenat cansament al museu, i en el cas del MEH tenint en compte els resultats obtinguts

dels anàlisis realitzats, es pot veure clarament que també hi afecta, i que no són únicament les problemàtiques formals les que fan que conforme avanci la visita, disminueixin l'atenció i atracció del visitant vers els recursos i la planta en general, i que el comportament a nivell de transició a la sala també es capgiri completament.

Per entendre millor aquest fenomen és important destacar també la quantitat d'informació que es presenta a cada una de les sales, començant per la P-1 s'hi han analitzat 106 recursos, a la P0: 116 recursos, a la P1: 50 recursos i finalment a la P2: 10 recursos; tot i que a partir de la P1 la quantitat d'informació comença a ser menor, les dues primeres plantes aporten moltíssima informació, de fet, la segona més que la primera, i de cara al visitant, és comprensible que venint d'una sala amb tantíssima informació, el cansament comenci a fer-se visible.

Relacionant tot el ja dit, podríem concloure amb que cada una de les plantes funciona de manera individualitzada, amb els seus pros i contres museogràfics, però estretament relacionada i condicionada per l'anterior, i que el que acostumaria a causar una sobre l'altra seria el propi "cansament al museu". La P-1 té moltíssima informació, però de fet és la informació que la majoria dels visitants busquen al museu, els Jaciments de la Sierra de Atapuerca i els fòssils originals, de fet, els fòssils i vitrines amb material arqueològic funciona tant a nivell d'atenció com d'atracció, dels 24 recursos arqueològics, 8 tenen un holding power molt alt, i 12 el tenen alt, 16 tenen una presència molt alta, i 3 la tenen alta majoritàriament; de fet únicament hi ha un recurs arqueològic que no aporta grans resultats, E2.2.4.F2.

La P0 continua aportant moltíssima informació, però en aquest cas sobre biologia i evolució humana, temes complexos, que juntament amb les problemàtiques formals de la sala (3 dels 5 espais mostren problemes formals importants) i el temps que ja porten acumulat al museu fan que els visitants comencin a decaure en atenció i atracció, i que es dirigeixin bàsicament a cap a aquells recursos visiblement més atractius, el qual fa que la circulació a la sala i la transició canviï completament de la sala anterior.

La P1 redueix a menys de la meitat els recursos de la sala, és un tema menys intricat, tecnologia, art i cultura, i el visitant ja no està tant saturat d'informació; tot i això el recorregut museogràfic no queda clar, i juntament amb el cansament acumulat fa que la majoria centrin la seva atenció i atracció cap a recursos de caire més lleuger (audiovisuals i diorames), el qual fa que la transició i circulació a la sala segueixi set ràpida i dirigida a espais concrets (cal recordar, que com ja s'ha dit, els grups sèniors i sols tornen a mostrar una transició lenta, possiblement intentant corregir el caos circulatori).

Finalment la P2 té una problemàtica formal bastant marcada, és una sala diàfana, pràcticament buida i amb els pocs recursos que mostra, separats entre si, i a més amb la visió

de la llibreria-cafeteria la pròpia sala; això fa que juntament amb el cansament acumulat de tres plantes anteriors el visitant es dediqui pràcticament en exclusivitat a un recurs audiovisual, on a més pot descansar.

Així doncs, queda clar que el MEH té un nivell socialitzador bastant desigual en les diferents sales, que en alguns dels casos podrien solucionar-se amb senzilles indicacions de circulació i adaptacions als problemes museogràfics esmentats; tot i això, per comprovar el nivell d'aprenentatge no formal que acaben adquirint els visitants caldria ampliar aquest estudi sobre el funcionament museogràfic amb un dirigit concretament als nivells d'aprenentatge adquirits.

En base a les conclusions extretes sobre el funcionament de cada una de les plantes i el museu en general, es poden resoldre les hipòtesis plantejades a l'inici de la investigació:

HIPÒTESI

Es pot determinar el grau d'efectivitat socialitzadora que té el Museo de la Evolución Humana de Burgos (MEH) de manera empírica i qualitativa, tenint en compte el comportament dels visitants (els graus d'atenció i d'atracció que mostren vers les solucions museogràfiques adoptades) i ampliant-ho amb informació sobre el perfil del públic i sobre el muntatge del propi museu.

Responent a la hipòtesi plantejada, si que s'ha pogut determinar l'efectivitat socialitzadora del MEH, i de fet s'ha realitzat analitzant tots els aspectes que es volien tenir en compte:

- Nivells d'atenció, interès i atracció dels visitants vers els recursos museogràfics, i nivells d'atenció interès, atracció, minuciositat i transició a la sala a nivell global de cada una de les plantes, i tenint en compte diferents grups de visitants.
- Analitzant en concret el subgrup de "tipus de visitant", hem pogut comprovar que el que apunten alguns investigadors (McManus, 1991) sobre que la identitat i relació que es mantenen amb la persona amb la que s'interactua durant una visita a un centre expositiu influeixen en el comportament al llarg de la visita, i que aquestes interaccions es poden arribar a categoritzar, hem comprovat que en el cas del MEH, no quedarien del tot de la mateixa manera:
 - Segons McManus "els adults en solitari estarien principalment centrats en els textos"; en el nostre cas d'estudi podem veure com efectivament el grup de sols (SL) mostra elevades xifres de holding power, interès i attracting pwer en els recursos de tipologia de panells.

- “Les parelles processarien la informació independentment”; en el nostre cas d’estudi, i en base a la observació durant el treball de camp i recollida de dades, aquest fet sembla acomplir-se, ja que les parelles d’adults acostumaven a anar juntes fent el mateix recorregut tot i que no interactuaven massa entre ells al llarg de la visita.
- “Els grups d’adults serien els que dedicarien menys temps a la exposició”; en aquest cas aquesta afirmació no s’acompliria, en el cas del MEH són els grups amb nens (AN) els que acostumen a dedicar menys temps a l’exposició (a excepció de la P2, que de fet ja hem dit que es tracta d’una planta peculiar).
- “Els grups amb nens serien més actius i participatius”, aquest aspecte s’acompliria si parlem de recursos concrets, els recursos més didàctics, per la resta de l’exposició l’afirmació no seria vàlida; cal dir però, que a aquest grup és al que sembla afectar-li més l’anomenat cansament al museu.

En el cas del MEH veiem que:

- Aquests aspectes s’han pogut relacionar amb l’avaluació a nivell formal de cada una de les plantes i ha permès veure si les problemàtiques formals estan o no relacionades amb el comportament dels visitants; s’ha pogut comprovar que efectivament, en la seva gran majoria si que estan relacionades, per la qual cosa, són solucionables.
- En base als mateixos anàlisis s’ha pogut comprovar que tot i els resultats baixos en atracció i atenció generalitzats, la majoria de les principals unitats expositives (material arqueològic, audiovisuals, recursos més didàctics) en general compleixen la seva funció socialitzadora dins la sala i el museu.
- Finalment també s’ha pogut detectar, i comprovar, que tal i com ens imaginàvem, el MEH genera un elevat cansament al visitant que fa que el seu nivell d’atenció, atracció i transició a les sales vagi variant al llarg de la visita.

SUBHIPÒTESI

El mètode dissenyat i basat en l’aplicació CRONOS.apk dap1985 i el consegüent anàlisi estadístic és aplicable per avaluar qualsevol tipus de conjunt expositiu o equipament d’educació no formal.

Pel que fa a la subhipòtesi, queda constatat que tant l’aplicació dissenyada per dur a terme el treball de camp, com el mètode d’anàlisi i estudi de les dades és completament aplicable a qualsevol conjunt expositiu donat que:

- S'ha recopilat la informació sobre la base d'un sistema de registre empíric i aplicable a qualsevol avaluació expositiva, que a més a més redueix considerablement l'acumulació d'errors al llar del treball de camp i la tramesa d'informació a les bases de dades.
- El camp d'anàlisi empíric, centrat en l'avaluació les unitats expositives utilitzades en les visites al MEH ha quedat completament definit i acotat, i és plenament aplicable a qualsevol altre cas d'estudi.
- L'estudi estadístic s'ha executat de tal manera que permeti obtenir uns resultats objectius vers l'avaluació realitzada.
- Una vegada realitzat i finalitzat l'estudi s'ha pogut comprovar que ha estat completament objectiu, i que en cap cas l'opinió de cap dels avaluadors ha pogut interferir en les dades obtingudes i per tant tampoc en els resultats.

6. FUTURES LÍNIES DE RECERCA

Una vegada realitzat l'ampli estudi dissenyat i presentat en el present treball, la intenció és poder avaluar el propi MEH ampliant els anàlisi en base a la circulació o tracking dels visitants, i relacionar aquestes dades amb les ja obtingudes al present estudi.

Aquestes dades de circulació, o de com es mouen els individus al llarg de les sales del museu i en relació amb els espais i els recursos, ja van ser recopilades durant el treball de camp dut pel present treball, però no es van poder afegir al present estudi per temes d'acotació de la present investigació.

Tot i això, seria interessant poder detallar més els resultats exposats amb la circulació dels visitants a les sales, i poder veure la relació entre el tracking a la sala i la interacció o no amb determinats recursos. D'aquesta manera també es podria analitzar si hi ha relació o explicació entre els recorreguts i els problemes formals ja detectats a les sales i per tant el millor o pitjor funcionament dels recursos museogràfics.

La segona línia de recerca aniria enfocada d'una manera molt més global i socialitzadora, es tractaria de poder exportar el mètode dissenyat a d'altres exposicions i museus, de caire similar (amb museografia moderna) o de tipus més clàssic, i veure així si la resposta dels visitants vers els diferents tipus de museografia és l'esperada, o no.

En aquesta línia, la finalitat última és poder aplicar el mètode i exportar-lo a d'altres casos, i que els resultats obtinguts permetin plantejar solucions als problemes i dèficits detectats, i si fos factible, aplicar dites solucions i reavaluar per comprovar si realment els canvis proposats i aplicats milloren la relació visitant-museu.

7. BIBLIOGRAFIA

Referenciada

AAM. (1991) *Professional standards for the practice of visitor research and evaluation in museums*: Committee on Audience Research and Evaluation (CARE). American Association of Museums. Washington D.C.

Arnau, J., Anguera, M. T. i Gómez, J. (1990) *Metodología de la investigación en Ciencias del Comportamiento*. Universidad de Murcia. Murcia.

Asensio, M. (2000) “Estudios de público y evaluación de exposiciones como metodología de la planificación museológica: el caso del Museu Marítim de Barcelona”. *Museo*. Nº 5, 73-104.

Barton E. J. i Ascione F. R. (1984) “Direct Observation”. A Ollendick, T. H. i Hersen, M. (Eds.): *Child behavioral assessment*. Pergamon. New York.

Besolí, A. (2008) *Estratègies de comunicació audiovisual en museografia. Estat de la qüestió i estudi de cas del Museu d'Història de Catalunya*. Tesis Doctoral. Universitat de Barcelona.

Bitgood, S. (1996) Les méthodes d'évaluation de l'efficacité des dioramas: compte rendu critique. *Publics et Musées*, Nº 9, 37-53.

Bitgood, S. (1996a). “An overview of Visitor Studies: What is it and what methods does it use?” Seminario Internacional: *Museum Visitors Studies*, Mérida.

Clemente, M. (1992) *Psicología social: métodos y técnicas*. Eudema Universidad. Madrid.

Dane, F. C (1997) *Mètodes de recerca*. Ed. Proa. Barcelona.

Doering, Z. D. (1999) *Strangers, guests or clients? Visitor experiences in museums*. Smithsonian Institution. Washington.

Falk, J. H. i Dierking, L. D. (1992) *The Museum Experience*. Whalesback Books. Washington, D.C.

Gold, R. L. (1969) “Roles in sociological field observations”. A McCall G. J. i Simmons J.L. (eds.) *Issues in participant observation*. pp.30-39

Haynes, S.N i Horn, W.F. (1982) “Reactivity in behavioral observation: a review”. *Behavioral Assessment*, 4, 369-385.

Klein, H. J. (1993) *Milestones on the rocky path to professional evaluation*. Museum visitor studies in the 90s, London.

León, O. G., Montero, I. (1993) *Diseño de investigaciones*. Ed. McGraw-Hill. Madrid.

McManus, P. (1991) "Making sense of exhibits". A Kavanagh, G. (Ed.) *Museum languages*. Leicester University. Leicester.

Pérez Santos, E. (1998). *La evaluación psicológica en los museos y exposiciones: Fundamentación teórica y utilidad de los Estudios de Visitantes*. Tesis doctoral. Facultad de Psicología, Universidad Complutense de Madrid.

Pérez Santos, E. (2000) *Estudio de visitantes en museos: Metodología y aplicaciones*. Ed. Trea. Gijón.

Pons, I. (1993) *Programación de la Investigación Social*. Cuadernos Metodológicos. CIS (Centro de Investigaciones Científicas). Madrid.

Prats, C. (1989) *Anàlisi de l'impacte d'una exposició d'ecologia i estudi experimental del seu efecte en l'adquisició de coneixements*. Tesis doctoral. Universitat de Barcelona.

Puebla Antequera, M.F (2011) *Estudio de Público en el Museo del Área Fundacional de Mendoza. La relación sociedad y patrimonio en un sitio arqueológico*. Tesis Doctoral Universidad Nacional de Cuyo.

Reglamento de Museos de Titularidad Estatal y del Sistema Español de Museos, aprobado por Real Decreto 620/1987, de 10 de abril (BOE del 13 de mayo).

Roberts, L. C. (1997) *From Knowledge to Narrative*. Educators and the Changing Museum. Washington.

Rojas Tejada, A. J. et al. (1998) *Investigar mediante encuestas. Fundamentos teóricos y aspectos prácticos*. Ed. Síntesis. Psicología. Madrid.

Rossi, P. H. i Freeman, H. E. (1982) *Evaluation: A systematic approach*. Sage. Newbury Park, CA.

Samson, D. (1995) *Nous sommes tous des poissons. Les stratégies de lecture des visiteurs d'exposition*. Tesis Doctoral. Université du Québec à Montréal.

Screven, C. G. (1976) Exhibit evaluation: a goal referenced approach. *Curator*, 19/4, 271-290.

Tecla Jiménez, A. (1980) *Metodología en las Ciencias Sociales*. Ed. Taller Abierto. México D.F.

Consultada

Abad Galzacorta, M., Arretxea, L. i Alzua-Sorzabal, A. (2003) *Evaluación del impacto de las Nuevas Tecnologías en el visitante del museo: el caso de la Virtual Showcase*. International Workshop on ICTs, Arts and Cultural Heritage with Special Emphasis on Applications. Local Development and Informal Learning. Donostia-San Sebastián.

Allard, M, Boucher, S. i Forest, L (1994) The Museum and the School. *McGill Journal of Education*, Vol. 29. Nº 2.

Alonso, L. (1999) *Museología y Museografía*. Ed. Serbal. Barcelona.

Barker, R. G (1968) *Ecological Psychology*. Stanford University Press. Stanford.

Bialogorski, M. i Cousillas A. M. (2008) Una propuesta de evaluación innovadora en los estudios de visitantes de un museo de Buenos Aires. *Revista de los Museos de Andalucía. MUS-A El Público y el Museo*. Nº 10, 98-101.

Bollo, A. i Dal Pozzolo, L. (2005) Analysis of Visitor Behaviour inside the Museum: An Empirical Study. *8th. International Conference on Arts & Cultural Management (AIMAC)*. Montréal.

Caballero, L. (2008) Evaluación sumativa de la exposición “Talaveras de Puebla”. Diseño de la investigación y análisis de resultados. *Revista de los Museos de Andalucía. MUS-A El Público y el Museo*. Nº 10, 102-128.

Cebrián, M. i Martín, J.J. (2004) Experimentación y evaluación de elementos museísticos como recurso para la educación ambiental. *Pixel-Bit. Revista de Medios y Educación*. Nº 204, 69-78.

Colino Polo, F. i De la Peña Alonso, P. (2005) El cansancio en los museos. *Arqueoweb* Nº 7(1).

De los Ángeles, M. et al. (2008) Los estudios de público, un instrumento de trabajo. La gestación de un proyecto. *Revista de los Museos de Andalucía. MUS-A El Público y el Museo*. Nº 10, 31-35.

Del Ricón, D. et al. (1995) *Técnicas de investigación en Ciencias Sociales*. Ed. Dykinson. Madrid.

Flórez, M. (2006) La Museología crítica y los estudios de público en los museos de arte contemporáneo: el caso del museo de arte contemporáneo de Castilla y León, MUSAC. *De Arte*, 5, 231-243.

García Blanco, A. (1999) *La exposición un medio de comunicación*. Ed Akal. Madrid.

García Blanco, A. (2002) ¿Usuarios o visitantes de museos? *Museo*. Nº 6, 1-18.

Goldstein, B. (2008) Estudios sobre los visitantes en los museos de Francia: Una nueva estrategia de los establecimientos culturales. *Revista de los Museos de Andalucía. MUS-A El Público y el Museo*. Nº 10, 38-42.

Groves, S. (2007) *Evaluation of Audio Interpretation With Visually Impaired Audience*. Kelvingrove Art Gallery and Museum.

Lafon, F. (1997) *L'acte 2 de la Grande Galerie de l'Évolution. Rapport d'évaluation*. URA 887-CNRS/Paris V. Grande Galerie de l'Évolution. MNHN.

León, O. G., Montero, I. (1993) *Diseño de investigaciones*. Ed. McGraw-Hill. Madrid.

LEY 16/1985, de 25 de junio, del Patrimonio Histórico Español (BOE de 29 de junio de 1985).

McManus, P. (1991) "Towards Understanding the needs of Museum Visitors". Lord, G. D. i Lord, B. (Eds.). *The manual museum planning*. HMSO. London.

Peignoux, J. (1995) *Evaluation de l'acte 1 de la Grande Galerie de l'Évolution. Rapport final*. URA 887-CNRS/Paris V. Grande Galerie de l'Évolution. MNHN.

Pérez Santos, E. (2008) El estado de la cuestión de los estudios de público en España *MUS-A. El público y el Museo*. Nº 10 20-30.

Pérez Santos, E. (2008) El estado de la cuestión de los estudios de público en España. *Revista de los Museos de Andalucía. MUS-A El Público y el Museo*. Nº 10, 20-30.

Pérez Santos, E. (2008) Metodología básica de la investigación de público en museos: áreas de actuación, variables implicadas, tipos de investigaciones y técnicas utilizadas. *Revista de los Museos de Andalucía. MUS-A El Público y el Museo*. Nº 10, 48-57.

Serrell, B. (1996) *Exhibit labels: an interpretative approach*. Altamira Press (Sage Publications). Walnut Creek, CA.

Serrell, B. (1997) Paying attention: the duration and allocation of visitors' time in museums exhibitions. *Curator*, 40(2), 108-125.

Sospedra, R. (2005) *El factor didàctic en els centres d'interpretació virtual. El cas d'Atapuerca*. Tesis Doctoral. Universitat de Barcelona.

The Royal Society (1985) *The public understanding of science*. The Royal Society of London.
London.

Valdés, C. (2008) La difusión, una función del museo. *Museos.es: Revista de la Subdirección
General de Museos Estatales*. Nº 4, 64-75.

Wagensberg, J. (2005) The “total” museum, a tool for social change. *História, Ciências, Saúde –
Manguinhos*, v. 12 (supplement), p. 309-21,.

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

AVALUACIÓ DEL PROCÉS DE SOCIALITZACIÓ DELS JACIMENTS DE LA SIERRA DE ATAPUERCA AL MUSEO DE LA EVOLUCIÓN HUMANA DE BURGOS

Gemma Sebares Valle

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI